

DE TRE MUSKETÖRERNE.

HISTORISK ROMAN
AF
ALEXANDRE DUMAS.

ÖFVERSÄTTNING.
STOCKHOLM,
HJALMAR LINNSTRÖMS FÖRLAG.
1881.

Avskrift efter

ALEXANDRE DUMAS: DE TRE MUSKETÖRERNE. HISTORISK ROMAN.
HJALMAR LINNSTRÖMS FÖRLAG, STOCKHOLM 1881.
STOCKHOLM, P.A. NYMANS TRYCKERI 1881.

Textinnehållet är hämtat ifrån

<http://www.geocities.ws/reseskildring/dumas/>

I detta utförande (PDF-filen [dumas_de_tre_musketoererna.pdf](#)) kan texten hämtas ifrån

<http://www.geocities.ws/generaldepoten/gendep.html#dumas>

I detta utförande senast rättad 2 september 2006

Pappersbokens innehållsförteckning.

Innehåll.

---	Sid.
Företal	5.
1. D'Artagnans fars tre gåfvor	7.
2. Herr de Trévilles förmak	19.
3. Företrädet	27.
4. Atos' skuldra, Portos' axelgehäng och Aramis' näsduk	36.
5. Konungens musketörer och herr kardinalens drabanter	42.
6. Hans majestät konung Louis den trettonde	51.
7. Musketörernes hvardagslif	66.
8. En hofintrig	73.
9. D'Artagnan träder i dagen	80.
10. En råttfälla i sjuttonde seklet	86.
11. Intrigen invecklas	94.
12. George Villiers, hertig af Buckingham	108.
13. Herr Bonacieux	115.

14. Mannen från Meung	122.
15. Embetsmän och krigare	131.
16. Hvari sigillbevararen Séguier mer än en gång såg efter klock- strängen för att ringa, liksom han förr gjorde	137.
17. Makarna Bonacieux	147.
19. Fälttågsplan	164.
20. Resan	171.
21. Grefvinnan Winter	181.
22. Balletten La merlaison	189.
23. Mötet	194.
24. Paviljongen	203.
25. Portos	211.
26. Aramis' tes	226.
27. Atos' hustru	240.
28. Återfärden	256.
29. Jagten efter ekipering	268.
30. Mylady	275.
31. Engelsmän och fransmän	282.
32. En prokuratorsmiddag	288.
33. Kammarjungfrun och frun	295.
34. Aramis' och Portos' utrustning	302.
35. Alla kattor äro grå i mörkret	309.
36. Hämplaner.	315.

37. Myladys hemlighet	321.
38. Huru Atos utan besvär finner sin utrustning	326.
39. En syn	334.
40. En fruktansvärd syn	341.
41. La Rochelles belägring	347.
42. Anjouvinet	358.
43. Vårdshuset Colombier rouge	364.
44. Om nyttan af kaminrör	370.
45. En äktenskaplig scen	377.
46. Bastionen Saint-Gervais	382.
47. Musketörernes rådplägning	387.
48. En familjeaffär	401.
49. Fatality	413.
50. En broders samspråk med sin syster	420.
51. Officer!	426.
52. Fångenskapens första dag	435.
53. Fångenskapens andra dag	441.
54. Fångenskapens tredje dag	447.
55. Fångenskapens fjerde dag	454.
56. Fångenskapens femte dag	460.
57. Ett lån från den klassiska tragedien	473.
58. Rymningen	478.

59. Hvad som tilldrog sig i Portsmouth den 23 augusti 1628	485.
60. I Frankrike	494.
61. Karmeliterklostret i Béthune	498.
62. Två olika demoner	509.
63. Vattendroppen	514.
64. Mannen i röda kappan	526.
65. Domen	531.
66. Afrättningen	537.
67. Afslutning	541.
Epilog	548.

Företal,

hvari ådagalägges, att, oaktadt sina namn på **os** och **is**, hjeltarne i den historia, som vi nu skola hafva äran förtälja för våra läsare, icke tillhöra mytologien.

För omkring ett år sedan, då jag i kungliga biblioteket gjorde forskning för min Louis XIV:s historia, kastade slumpen under mina ögon *Mémoires de M. d'Artagnan*, tryckta — liksom de flesta arbeten på denna tid, då det låg författarne om hjertat att säga sanningen utan att därför behöfva göra ett längre eller kortare besök på Bastiljen — i Amsterdam, hos Pierre Rouge. Titeln lockade mig; jag hemtog boken, med vederbörligt tillstånd förstås, och jag slukade innehållet.

Det är ej min afsigt att här göra en analys af detta intressanta arbete; jag inskränker mig till att dit hänvisa dem af mina läsare, som sätta värde på tidsbilder. De skola der finna porträtt, ritade med mäshtarhand, och fastän dessa skisser för det mesta äro utkastade på kaserportar och värdshusväggar, skall man icke desto mindre der igenkänna, lika trogna som i herr Anquetils historia, bilderna af Louis XIII, Anna af Österrike, Richelieu, Mazarin och de flesta af den tidens hofmän.

Men, som man vet, det, som anslår poetens nyckfulla sinne, är icke alltid det, som gör intryck på mängden af läsare. Och medan vi åt dessa skildringar egnade en beundran, som andra utan tvifvel skola dela, syselsatte vi oss mest med en sak, hvilken helt säkert ingen före oss skänkt minsta uppmärksamhet.

D'Artagnan berättar, att han vid sitt första besök hos herr de Tréville, kapten för konungens musketörer, i dennes förmak mötte tre unga män, som tjenade i den ryktbara kår, hvari han eftersträfvade äran att upptagas, och att de buro namnen Atos, Portos och Aramis.

Vi tillstå det, dessa tre sällsamma namn väckte vår förvåning, och det föll oss strax in, att de blott voro pseudonymer, under hvilka d'Artagnan dolt måhända fräjdade namn, så vida icke bärarne af de lånade namnen sjelfva valt dem en dag, då de, af nyck, af harm eller af brist på förmögenhet, anlagt musketörens enkla vapenrock.

Från den stunden gåfvo vi oss ingen ro, förrän vi i samtida verk återfunno något spår af dessa besynnerliga namn, som så lifligt väckt vår nyfikenhet.

Blotta katalogen på de böcker, vi läste för att vinna detta mål, skulde fylla ett helt kapitel, något, som för våra läsare kanske skulle vara mycket lärorikt, men säkert föga roande. Vi nöja oss därför med att säga, att just då vi, modfälda af så många fruktlösa forskningar, tänkte upphöra dermed, funno vi, vägledde af vår fräjdade och lärde vän Paulin Pâuris' råd, ett manuskript in folio under n:r 4772 eller 7773, vi minnas ej rätt hvilketdera, med titel:

»Memoar af grefve de la Fère angående vissa tilldragelser, som timade i Frankrike i slutet af konung Louis XIII:s regering och i början af konung Louis XIV:s regering.«

Man tänke sig vår glädje, då vi, bläddrande i detta manuskript, vårt sista hopp, funno på tjugonde sidan namnet Atos, på den tjugusjunde namnet Portos och på den tretioförsta namnet Aramis.

Fyndet af ett manuskript, fullkomligt okänt i en tid, då den historiska vetenskapen drifvits till en sådan höjd, syntes oss nästan underbart. Också hastade vi att utverka tillstånd att låta trycka det, i afsigt att en dag presentera oss med andras bagage i l' a c a d é m i e d e s i n s c r i p t i o n s, i fall vi misslyckats, som sannolikt är, att med eget bagage vinna inträde i franska akademien. Tillståndet, derom böra vi upplysa, vardt oss benäget beviljadt, hvilket vi här anteckna för att offentligen jäfva de illvillige, som påstå, att vi lefva under en styrelse, föga gynnsamt stämd mot skriftställarne.

Det är första delen af detta dyrbara manuskript, som vi i dag bjuda våra läsare, i det vi gifva det en lämpligare titel, förbindande oss att, om, hvilket vi ej betvifla, denna första del vinner förtjent framgång, ofördröjligen offentliggöra den andra.

Emellertid, då en gufar är en andre far, anmoda vi våra läsare att hålla sig till oss och icke till grefve de la Fère för det nöje eller den ledsnad de skörda.

Detta öfverenskommet, gå vi till vår historia.

Kapitel I

D'Artagnans fars tre gåfvor.

Första måndagen i april 1625 var köpingen Meung, hvarest författaren till Roman de la Rose föddes, skådeplatsen för ett tumult af den betydhet, att man kunde tro hugenotterne vara komna för att af Meung göra ett andra La Rochelle. En mängd borgare, som sågo qvinnorna fly utåt Storgatan och hörde barnen skrika i portarna, skyndade att anlägga sina harnesk och styrde kosan, med en musköt eller en bardisan till stöd för sin en smula osäkra hållning, åt värdshuset *F r a n c - M e u n i e r*, framför hvilket trängdes, växande hvar minut, en larmande och nyfiken folkhop.

På denna tid var en panik ganska vanlig, och sällan förgick en dag, utan att än den ena, än den andra staden fick i sitt arkiv uppteckna någon tilldragelse af denna art. Der fans magnaterne, som bekrigade hvarandra; der fans konungen, som bekrigade kardinalen; der fans spanioren, som bekrigade konungen. Utom dessa fejder, lönlige eller uppenbara, funnos der tjufvar, tiggare, hugenotter, vargar och lakejer, hvilka förde krig mot hela verlden. Borgarne väpnade sig alltid mot tjufvarne, mot vargarna, mot lakejerne, ofta mot magnaterne och hugenotterne, stundom mot konungen, men aldrig mot kardinalen och spanioren. Af denna häfdvunna plägsed kom det sig således, att, bemälda första måndag i april 1625, borgarne, som hörde larm, men sågo hvarken den rödgula fanan eller hertigens af Richelieu livré, ilade till värdshuset *F r a n c - M e u n i e r*.

Ankommen dit, kunde hvar och en se och förstå orsaken till bullret.

En ung man . . . men låt oss med ett penndrag teckna hans porträtt: föreställ eder Don Quijote vid aderton år. Don Quijote utan bröst- och

lårharnesk, Don Quijote iklädd jacka af ylletyg, hvars blå färg antagit en obestämbär skiftning af vindrugg och himmelsblått. Ansigtet var långt och mörklett; kindknotan utstående, ett tecken till slughet; käkmusklerna öfver måttan utvecklade, ett märke, som röjer gaskognaren, även utan den traditionella baretten, och vår unge man bar en sådan prydd med en plym; ögat öppet och klokt; näsan krokig, men fint tecknad; längden öfver en ynglings, men under en mans; det hela skulle för ett oöfvadt öga företett en landtpatrons son på resa, utan den långa värjan, som, hängande i ett lädergehång, piskade sin egares vador, när han gick, och hästens borstiga hår, när han red.

Ty vår unge man hade en häst, och denna häst var till och med så märklig, att han gjorde uppseende. Det var en béarnsk klippare om tolf eller fjorton år, gul til pelsen, utan tagel i svansen, men ej utan bölder på benen och som, fastän han förde hufvudet lägre än knäna, hvilket gjorde språngremmen öfverflödig, dock i jemn lunk gjorde sina åtta lieues om dagen. Ty värr skymdes hans företräden så helt och hållet af den sällsamma färgen och den felaktiga gången, att på en tid, då hela verlden var hästkännare, den nu beskrifna klipparens uppträdande i Meung, dit han för en qvart sedan intågat genom porten åt Beaugency, väckte ett uppseende, hvars ogynsamhet återföll på ryttaren.

Och detta uppseende hade varit desto plågsammare för unge d'Artagnan (så hette denna andra Rosinantes Don Quijote), ju mindre han dolde för sig det skimmer af löjlighet, som, så god ryttare han än var, en dylik gångare kastade på honom; också var det med en djup suck, som han hade mottagit denna gåfva af sin far. Han visste, att ett dylikt djur var värdt minst tjugu livres; sant är, att de ord, som beledsagat gåfvan, voro öfver allt värde.

— Min son, hade den gaskogniske ädlingen sagt på denna rena béarnska munart, som Henri IV aldrig lyckades bortlägga, min son, denna häst är född i din faders hus för snart tretton år sedan och har allt sedan stannat der, hvarför du också bör hålla af honom. Sälj honom aldrig, låt honom dö lugnt och hedersamt af ålderdom, och om du drager i fält med honom, så skona honom, som du skulle skona en gammal trotjenare. Vid hofvet, fortfor den gamle d'Artagnan, om nämligen du får äran att komma dit, hvartill dock din gamla adel ger dig rätt, må du värdigt uppbära ditt adliga namn, som värdigt burits af dina förfäder i mer än fem hundra år, och detta både för din och de dinas skull. Med de dina förstår jag dina släktingar och dina vänner. Tål aldrig något,

utom af herr kardinalen och af konungen. Det är med sitt mod, märk väl, med sitt mod allena, som en adelsman bryter sig väg i våra dagar. Den, som darrar en sekund, låter kanske det byte fara, som just i denna sekund lyckan räcker honom. Du är ung, du bör vara käck af två skäl, först emedan du är gaskognare, och sedan emedan du är min son. Frukta icke slagsmål och sök äfventyr. Jag har lärt dig föra värjan, du har knäveck af jern och handled af stål; duellera af hvarje anledning, desto hellre, som dueller äro förbjudna och det således är dubbelt mod att duellera. Jag har ej mer att gifva dig min son, än femton écus, min häst och de råd du nyss hört. Din mor skall dertill lägga receptet på en viss balsam, som hon fått af en zigenerska och som har en underbar kraft att läka hvarje sår, som icke träffar hjertat. Drag bästa nytta af allt detta och lef lyckligt och länge. Jag har endast ett ord att tillägga; jag vill ställa för dig ett exempel, icke mitt eget, ty jag har aldrig varit vid hofvet och aldrig gjort andra krig än religionskrigen som frivillig; jag vill tala om herr de Tréville, min forne granne, hvilken haft äran att som barn leka med vår store konung Louis XIII, den Gud beware. Stundom urartade deras lekar till bataljer, och i dessa var icke alltid konungen den starkare. De slängar han mottog ingåfvo honom mycken aktning och vänskap för herr de Tréville. Sedermera duellerade denne äfven med andra: på sin första resa till Paris fem gånger, från salig kungens död till den unge kungens myndighetsålder sju gånger, oberäknadt krig och belägringar, och sedermera intill denna dag kanske hundra gånger. Också är han nu, trots alla edikt, förordningar och domar, kapten för musketörerna, det vill säga chef för en legion af cesarer, hvilka konungen mycket värderar och kardinalen fruktar, han, som eljest, som hvar man vet, fruktar ingenting. För öfrigt förtjenar herr de Tréville tio tusen écus om året; han är således en mycket hög herre. Han började liksom du; uppvakta honom med detta bref och rätta dig noga efter honom, att det må gå dig som honom.

Derefter omgjordade fader d'Artagnan sin son med sin egen värja, kysste honom på båda kinderna och gaf honom sin välsignelse.

Då den unge mannen lemnat sin fars rum, fann han sin mor väntande honom med det märkvärdiga receptet, hvars nyss beskrifna egenskaper måste föranleda ett flitigt bruk. Här var afskedet längre och ömmare än faderns, icke så, att herr d'Artagnan ej älskade sin son, som var hans enda barn, men herr d'Artagnan var man och skulle ansett det ovärdigt en man att öfverlemna sig åt sin rörelse, då deremot

fru d'Artagnan var qvinna och dessutom moder. Hon fälde ymniga tårar, och, det må sägas till beröm för unge d'Artagnan, huru mycket han än sökte bibehålla den fasthet, som anstod en musketör in petto, naturen segrade, och han göt tårar, hvaraf det knapt med möda lyckades honom att dölja hälften.

Samma dag begaf sig den unge mannen på väg, försedd med de tre faderliga gåfvorna, hvilka, såsom vi redan nämt, bestodo af femton écus, hästen och brefvet till herr de Tréville; de goda råden hade han fått på köpet.

Med ett dylikt *v a d e m e c u m* var d'Artagnan, så moraliskt som fysiskt, en trogen kopia af Cervantes' hjelte, med hvilken vi så lyckligt jemförde honom, då vår pligt som historieskrifvare ålade oss att teckna hans porträtt. Don Quijote tog väderqvarnar för jättar och fårscockar för krigshärrar; d'Artagnan tog hvart småleende för en förolämpning och hvar blick för en utmaning. Detta gjorde, att hans näfve var knuten allt ifrån Tarbes ända till Meung och att han öfver hufvud taget tio gånger om dagen lade handen på värjfastet; likväl föll icke knyt-näfven på någon kind och lemnade icke värjan sin slida. Ej därför, att icke åsynen af den olycksaliga gula klipparen bredde månget smålöje på de mötandes ansigten, men som öfver klipparen skramlade en lång värja och öfver denna värja blixtrade ett öga, snarare vildt än stolt, undertryckte de mötande sin munterhet eller, om munterheten segrade öfver klokheten, sökte åtminstone le med halva ansigtet, som antikens masker. D'Artagnan fortsatte således ståtlig och med osårad ömtålighet sin väg till den olyckliga köpingen Meung.

Men då han der vid porten till värdshuset *F r a n c - M e u n i e r* steg af, utan att någon, vare sig värd, kypare eller stalldräng, skyndade till, varsnade han i ett halföppet fönster på nedra bottnen en adelsman af vacker växt och förnämt utseende, ehuru ansigtets uttryck var något frånstötande, hvilken samtalande med två personer, som syntes aktningsfullt åhöra honom. D'Artagnan trodde sig naturligtvis efter sin vana vara samtalets föremål och lyssnade. Denna gång hade han endast till hälften bedragit sig; det var icke honom, men väl hans häst, som frågan gälde. Adelsmannen tycktes beskrifva alla hans egenskaper för sina åhörare, och dessa, som, efter hvad jag sagt, tycktes hysa stor aktning för berättaren, brusto hvarje ögonblick i gapskratt. Då nu ett halft leende var nog för att väcka den unge mannens vrede, förstår

man lätt, hvad verkan detta öfvermått af bullersam glädje skulle göra på honom.

Emellertid ville han först taga i skärskådan den oförskämde, som begabbade honom. Han fäste sin stolta blick på främlingen och såg en man om fyrtio till fyrtiofem år, med svarta och genomträngande ögon, blek hy, starkt utpräglad näsa, svarta och väl klipta mustascher; han var klädd i jacka och knäbyxor, violetta med snörmakeri af samma färg, utan annan prydnad än de vanliga öppningar, som visade linnet. Benkläder och jacka, fastän nya, tycktes skrynklade såsom reskläder, som länge legat nedpackade. D'Artagnan gjorde dessa noggranna iakttagelser med ögonblicklig snabbhet och utan tvifvel af en instinktlik känsla, att denne okände skulle komma att öfva ett stort inflytande på hans framtida öden.

I samma ögonblick d'Artagnan fäste sin blick på adelsmannen i violetta jackan, gjorde denne i fråga om den béarnska klipparen en af sina lärdaste och djupaste anmärkningar, hvaråt hans båda åhörare skratade af full hals, och sjelf lät han, mot sin vana, ett matt, men synbart leende irra öfver sitt ansigte. Intet tvifvel var nu möjligt; d'Artagnan var verkligen skymfad. I full öfvertygelse derom nedtryckte han baretten på hufvudet, och försökande kopiera några af de hofmannelater, som han i Gascogne uppsnappat hos ädlingar på resa, framträdde han med ena handen på värjfastet och den andra på höften. Som olyckligtvis vreden, i samma mån han framskred, allt mer tog öfverhanden, fann han, i stället för det stolta och värdiga tal, hvarmed han tänkt frambära sin utmaning, ingenting annat på sin tunga än en grofhet, ledsagad af en ursinnig åtbörd.

— Herre, skrek han, ja, just ni, som kryper bakom fönsterluckan der! Säg mig en smula, hvad ni skrattar åt, så att vi få skratta i sällskap!

Den okände betraktade honom ännu ett ögonblick med ett svagt småleende, lemnade fönstret, gick långsamt ut och stälde sig två steg från d'Artagnan midt för hästen. Hans lugna hållning och skämtsamma min fördubblade munterheten hos hans sällskap, som stannat kvar vid fönstret.

D'Artagnan drog värjan en fot ur slidan.

— Denna häst är tydligen eller snarare har i sin ungdom varit smörgul, återtog den okände, fortsättande sitt föredrag och vändande sig till sina åhörare i fönstret, utan att det minsta synas märka den ursinnige

d'Artagnan, som likväl hotande rätade på sig emellan honom och dem. Denna färg är mycket bekant i botaniken, men till denna dag mycket rar hos hästar.

— Mången skrattar åt hästen, som ej vågar skratta åt ryttaren, skrek Trévilles medtäflare med raseri.

— Jag skrattar icke ofta, min herre, återtog den okände, såsom ni sjelf torde kunna se på mitt ansigte, men jag förbehåller mig dock rätten att skratta så ofta jag behagar.

— Och jag, ropade d'Artagnan, vill icke, att man skrattar, när det misshagar mig.

— Åh, verkligen? fortfor den okände lugnare än någonsin; det är fullkomligt i sin ordning; och vändande sig på klacken, ämnade han gå tillbaka till värdshuset genom inkörsporten, i hvilken d'Artagnan vid ankomsten hade bemärkt en sadlad häst.

Men det låg icke i d'Artagnans karakter att så lätt släppa en man, som haft oförskämdheten att göra narr af honom. Han drog sin värja helt och hållet ur slidan och gick efter honom, ropande:

— Vänd eder om, herr spefågel, att jag icke nödgas slå eder i ryggen.

— Slå mig! svarade den andre, i det han svängde sig om på klackarna och betraktade den unge mannen med lika mycken förvåning som förakt. Men ni är ju galen, min vän, yttrade han, tilläggande halfhögt, som om han talat till sig sjelf: det är skada; hvilket fynd vore icke den der för hans majestät, som öfver allt spanar efter käcka ynglingar att dermed rekrytera sina musketörer!

Han hade knapt hunnit tala till slut, då d'Artagnan måttade åt honom en så våldsam stöt, att, om han ej gjort ett hastigt språng baklänges, han troligtvis hade skämtat för sista gången. Den okände insåg nu, att saken icke längre var skämt; med värdighet drog han sin värja, helsade sin motståndare och stälde sig en garde. Men i samma ögonblick öfverföllu hans båda åhörare, åtföljda af värden, d'Artagnan med kraftiga slag af käpp, skyffel och eldtång. Detta var en så snabb och verksam afledning, att d'Artagnans motståndare, under det den förre vände sig om för att parera de slag, som haglade öfver honom, stack sin värja i slidan med orubblig säkerhet och från deltagare öfvergick till åskådare af striden, en rol, som han utförde med vanlig likgiltighet, icke desto mindre mumlande:

— De fördömda gaskogarne! Sätt honom på hans pomeransgula häst och låt honom rida.

— Icke förr än jag dödat dig, pultron! ropade d'Artagnan, försvarande sig så godt han kunde och utan att vika ett steg för sina tre fiender, hvilka fortforo att mörbulta honom.

— Åter en gaskognad! mumlade adelsmannen. De der gaskognarne äro på min ära oefterrättliga. Fortsätt då dansen, efter han ändtligen så vill. När han tröttnat, säger han nog till.

Men den okände visste icke, med hvilken tjurskalle han hade att göra. D'Artagnan var icke den, som någonsin begärde pardon. Kampen fortfor därför ännu några sekunder, tills d'Artagnan utmattad släpte sin värja, som ett käppslag bröt i tu. Ett annat slag, som träffade pannan, fälde honom i det samma blödande och nästan sanslös till marken.

Det var just i detta ögonblick, som man från alla håll framstörtade till skådeplatsen. Värden, som fruktade skandal, bar med sina kypares tillhjälp den sårade in i köket, der man egnade honom någon vård.

Hvad adelsmannen beträffar, så hade han åter intagit sin plats i fönstret och betraktade med en viss otålighet denna folkhop, hvars qvadröjande på platsen tycktes vara honom mycket olägligt.

— Nå, hur står det till med vår galning? sade han, i det han vände sig om vid bullret af dörren, som öppnades, och stälde sitt tal till värden, som kom för att efterhöra hans befinnande.

— Eders excellens är väl frisk och färdig? frågade värden.

— Ja, fullkomligt, min käre värd, och det är jag, som frågar, hvad det blifvit af vår unge man?

— Han mår bättre nu, svarade värden; han är totalt afsvimmad.

— Verkligen? fortfor adelsmannen.

— Men innan han svimmade, samlade han alla sina krafter för att ropa på eder och utmana eder.

— Men det är då fan sjelf i egen person, den der gynnaren! utropade den okände.

— Nej, eders excellens, det är ingen djefvul, återtog värden med en grimas af förakt, ty under hans afsvimning ha vi visiterat honom, och han har icke mer än en skjorta i sitt knyte och bara tolf écus i sin börs, hvilket likväl ej hindrade honom att säga, då han svimmade af, att om något sådant händt i Paris, skulle ni strax fått ångra det, då ni deremot nu först efteråt skall komma att ångra det.

— Då, sade den okände kallt, är det någon förklädd prins af blodet.

— Jag säger eder detta, herr adelsman, på det ni måtte vara på eder vakt.

- Och han nämde ej något namn i sin förbittring?
- Jo, han slog på sin ficka och sade: Vi få väl se, hvad herr de Tréville skall säga om en sådan förolämpning mot hans skyddsling.
- Herr de Tréville? sade den okände och vardt uppmärksam; han slog på sin ficka och uttalade namnet Tréville! ... Hör på, min käre värd, jag är säker om, att ni, medan den unge mannen var afsvimmad, icke underlät att titta i den der fickan också. Hvad fans der?
- Ett bref, adresserad till herr de Tréville, kapten för musketörerna.
- Verkligen!
- Det är så, som jag har äran säga eders excellens.
- Värden, som ej var begåfvad med mycken skarpsinnighet, märkte ej det intryck, hans ord hade gjort på den okände. Denne lemnade nu fönstret, der han stått hela tiden, lutande sig på armbågen, och rynkade oroligt ögonbrynen.
- För fan! mumlade han mellan tänderna; skulle väl Tréville ha skickat mig den der gaskognaren på halsen? Han är mycket ung. Men ett värjsting är ett värjsting, hvilken ålder än gifvaren har, och man misstror mindre ett barn än andra; stundom är ett svagt hinder tillräckligt att motverka en stor plan.
- Den okände föll i djupa betraktelser, som räckte några minuter.
- Hör på, värd, sade han, vill ni icke befria mig från den ursinniga menniskan? På samvete, jag kan icke döda honom; och likväl, tillade han med ett kallt, hotande uttryck, likväl är han mig till besvär. Hvar är han?
- I min hustrus kammare en trappa upp, der man nu håller på att förbinda honom.
- Har han sina kläder och sin resväska hos sig? Har han sin jacka på sig?
- Tvärt om, alla hans saker ligga ännu der nere i köket. Men om den unge token är eder till besvär. . .
- Ja visst. Han gör ju här i edert värdshus en skandal, som bättre folk ej kan uthärda. Gå upp till eder, sätt upp min räkning och säg till min lakej.
- Hvad! Herrn lemnar oss redan?
- Det vet ni väl, enär jag redan befalt eder att låta sadla min häst. Är ej befallningen åtlydd?

— Jo, och som eders excellens sjelf kunnat se, står hästen sadlad i porten.

— Godt! Gör då, som jag sagt.

— Bevars! sade värden för sig sjelf; skulle han väl frukta den der pojken?

En befallande blick af främlingen afbröt tvärt alla betraktelser. Han bugade sig ödmjukt och gick.

— Det är onödigt, att mylady¹ observeras af den der token, fortfar främlingen; hon kan icke dröja längre, hon borde redan varit här; bäst är, att jag stiger till häst och rider henne till möte ... Om jag bara kunde få veta, hvad det der brefvet till Tréville innehåller?

Och under det han talade för sig sjelf, stälde den okände sin gång åt köket.

Under tiden hade värden, som ej betviflade, att det var den unge mannens närvaro, som förjagade den okände ur värdshuset, stigit upp till sin hustru och funnit d'Artagnan återkommen till sans. I det han lät honom förstå, att han kunde få en ledsam affär med polisen, för det han sökt tvist med en förnäm herre — ty efter värdens tanke måste den okände vara en sådan — förmådde han honom att oaktadt sin svaghet stiga upp för att fortsätta sin väg.

D'Artagnan, halvt bedöfvad, utan jacka och med hufvudet omlindadt af bindlar, reste sig därför och började, under värdens påstötningar, stiga utför; men nedkommen i köket, var det första föremål, han varnade, hans fiende, lugnt språkande vid fotsteget till en tung vagn, förspänd med två stora normandiska hästar.

Det fruntimmer, med hvilket han samtalade och hvars hufvud visade sig i vagnsdörren, var en qvinna om tjugu till tjugutvå år. Vi hafva redan anmärkt, med hvilken snabbhet d'Artagnan uppfattade ett ansigte; han såg därför i första ögonkastet, att damen var ung och vacker. Hennes skönhet gjorde desto lifligare intryck på honom, som den var helt och hållet främmande för de södra landen, der d'Artagnan ända hittills hade vistats. Hon var blek och blond, med långt, lockigt hår, som föll ned på hennes axlar, stora, blå och smäktande ögon, rosenröda läppar och alabasterhvita händer. Hon samtalade lifligt med den okände.

¹Vi veta väl, att titeln *m y l a d y* endast begagnas i förening med slägtnamnet. Men det står så i manuskriptet, och vi vilja ej påtaga oss att förändra det. Förf.

— Hans eminens befaller mig således? sade damen.

— Att på ögonblicket återvända till England och direkt underrätta honom, om hertigen lemnar London.

— Och mina öfriga instruktioner? frågade den vackra resande.

— Äro inneslutna i den här asken, som ni icke öppnar förr än på andra sidan Kanalen.

— Godt; och ni, hvad gör ni?

— Jag återvänder till Paris.

— Utan att tukta den der oförskämde pojken? frågade damen.

Den okände ämnade svara, men just då han öppnade munnen, framrusade d'Artagnan, som hade hört allt.

— Det är just denne oförskämde pojke, som tuktar andra, ropade han, och jag hoppas, att den, som han ämnar tukta, ej denna gång skall undkomma lika lätt som den förra.

— Ej undkomma! återtog den okände, i det han rynkade ögonbrynen.

— Nej; i en qvinnas närvaro vågar ni väl ej fly, förmodar jag.

— Kom i håg, ropade mylady, då hon såg den okände föra handen till värjan, kom i håg, att minsta dröjsmål kan förderfva allt.

— Ni har rätt, svarade den okände; far då ni åt edert håll, så far jag åt mitt.

Sedan han nickat åt fruntimret, hoppade han upp på sin springare, under det att kusken häftigt klatschade på hennes spann. De båda samtalande foro af i galopp hvar åt sitt håll.

— Nå, eder skuld! skrek värden, hvars tillgifvenhet för sin gäst nu förvandlades i ett djupt förakt, när han såg honom aflägsna sig utan att betala sin räkning.

— Betala, slyngel, ropade den resande, allt jemt i galopp, åt sin lakej, hvilken kastade för värdens fötter två eller tre silfvermynt och galopperade efter sin herre.

— Ah, din pultron, din usling, din falske adelsman! ropade d'Artagnan, i det han nu i sin ordning sprang efter lakejen.

Men den sårade var ännu för svag att uthärda en sådan skakning. Knapt hade han tagit tio steg, förrän det ringde för hans öron och svartnade för hans ögon, och han föll i gatan, ännu ropande:

— Pultron! Pultron!

— Ja, han var verkligen en pultron, mumlade värden, i det han när-
made sig d'Artagnan och genom detta smicker sökte försona sig med
den stackars ynglingen, liksom i fabeln hägern med snigeln.

— Ja, en pultron, mumlade äfven d'Artagnan; men h o n var myc-
ket vacker.

— Hvilken hon? frågade värden.

— Mylady, stammade d'Artagnan och svimmade för andra gången.

— Lika godt, sade värden, jag gick miste om två, men den här har
jag, och honom är jag säker på att få behålla åtminstone några dagar.
Då förtjenar jag ändå mina elfva écus.

Man vet, att elfva écus utgjorde det belopp, som fans i d'Artagnans
börs.

Värden hade räknat på elfva dagars sjukdom efter en écu för dagen,
men han hade uppgjort räkningen utan den resande. Följande dagen
steg d'Artagnan upp klockan 5 på morgonen, gick sjelf ned i köket,
begärde utom några andra ingredienser, hvilka ej kommit till vår kun-
skap, vin, olja och rosmarin, hvarefter han, med sin moders recept i
handen, tillagade en balsam, hvarmed han smorde sina många sår;
sjelf ömsade han sedan omslagen och ville ej tillåta, att någon läkare
anlitades. Tack vare den böhmiska balsamens kraft och kanske äfven
frånvaron af läkare befann sig d'Artagnan redan samma afton på fötter
och dagen derpå nästan läkt.

Men då han skulle betala rosmarinen, oljan och vinet, enda utgiften
för ryttaren, då deremot den gula hästen, åtminstone efter värdshus-
värdens uppgift, ätit tre gånger mera, än hvad man i betraktande af
hans storlek kunnat antaga, fann d'Artagnan i sin ficka endast sin lil-
la slitna sammetsbörs jemte de elfva écus den innehöll; det till herr de
Tréville adresserade brefvet hade försvunnit.

Den unge mannen började med att mycket tålmodigt leta efter bref-
vet. Vål tjugu gånger vände han in och ut på sina fickor, visiterade sin
resväska, öppnade och tillslöt åter sin börs; men när han öfvertygat
sig, att brefvet var borta, råkade han i ett tredje anfall af raser, som
var nära att förorsaka en ny förbrukning af vin och aromatisk olja, ty
seende det unga brushufvudet åter upptändas och hota att slå sönder
allt i huset, om man icke toge reda på hans bref, hade värden redan
gripit till ett jagtspjut, hans hustru en qvastkäpp och kyparne samma
käppar, som tjenstgjort dagen förut.

— Mitt rekommendationsbref, mitt rekommendationsbref, eller, Guds död, jag spetsar eder alla som sparfvar!

Ty värr motsatte sig en omständighet denna hotelses uppfyllande. Som vi omtalat, hade hans värja i första striden gått i två bitar, något, som han alldeles glömt. Deraf kom, att då d'Artagnan verkligen ville draga blankt, fann han sig väpnad med blott och bart en värjstump af åtta till tio tum, hvilken värden omsorgsfullt åter stoppat i slidan. Återstoden af klingan hade köksmästaren behändigt undansnillat för att deraf göra sig en späcknål.

Likväl skulle denna missräkning sannolikt ej hafva hejdat vår hetlefrade unge man, om ej värden besinnat, att den resandes kraf dock var fullt behörigt.

— Men hvar kan då brefvet vara? sade värden, sänkande sitt spjut.

— Ja, hvar är det? ropade d'Artagnan. Ni skall veta, att detta bref var till herr de Tréville, och jag måste strax ha det åter; annars vet nog herr de Tréville att skaffa det tillbaka, han.

Denna hotelse rågade värdens skrämsel. Näst kungen och kardinalen var herr de Tréville den man, hvars namn kanske oftast upprepades af militärer och äfven borgare. Man hade väl äfven pater Joseph, men dennes namn nämde man endast helt sakta; en sådan förskräckelse ingaf hans grå eminens, såsom man kallade denne kardinalens förtrogne.

Värden var nu den förste att söka efter det bortkomna brefvet.

— Innehöll brefvet något dyrbart? frågade han efter några ögonblicks fruktlösa efterspaningar.

— För fan, det tror jag, det! utropade gaskognaren, som räknade på detta bref för att göra sin lycka vid hofvet; det innehöll hela min välfärd.

— Var det spanska assignationer? frågade värden orolig.

— Det var assignationer på hans majestäts enskilda kassa, svarade d'Artagnan, som hoppades att på grund af rekommendationsbrefvet komma i konungens tjänst och därför ansåg sig kunna, utan att tala osanning, gifva detta något vågade svar.

— Åh, för fan! utropade värden, nu helt förtviflad.

— Men lika godt, fortfor d'Artagnan med sin nations hela tvärsäkerhet, lika godt! Stor sak i pengarna, men det der brefvet var allt för mig. Hellre hade jag velat mista tusen pistoler än detta bref.

Han hade gerna kunnat säga tjugu tusen, men en viss ungdomlig blygsamhet återhöll honom.

Hastigt uppgick nu ett ljus för värden, som oaktadt otrolig möda ej kunde återfinna brevet.

— Detta brev är icke borttappadt, utropade han.

— Hvad säger ni?

— Nej, man har tagit det från eder.

— Tagit? Hvem då?

— Adelsmannen från i går. Han gick ned i köket, der eder jacka låg. Han stannade qvar der ensam. Jag vill slå vad, att han stulit brevet.

— Tror ni det? svarade d'Artagnan, föga öfvertygad, ty han kände bättre än någon annan den helt personliga vigten af detta brev och såg deri ingenting, som kunde fresta egennyttan. Säkert är, att ingen af betjeningen, ingen af de resande skulle vunnit något på att besitta detta papper.

— Ni säger då, återtog d'Artagnan, att ni misstänker den der spotske adelsmannen?

— Jag säger, att jag är säker derpå, fortfor värden; då jag sade honom, att eders nåd var herr de Trévilles skyddling, och att ni till och med hade ett brev till denne berömde ädling, tycktes han mycket orolig, frågade mig, hvar brevet fans, och gick strax ned i köket, der han visste att eder jacka låg.

— Då är också han tjuften, svarade d'Artagnan; jag skall klaga hos herr de Tréville, och han skall klaga för kungen.

Derpå tog han helt majestätiskt två écus ur sin ficka, gaf dem åt värden, som med hatten i hand följde honom ända till porten, och steg upp på sin gula häst, hvilken utan något vidare äfventyr förde honom ända till porten Saint-Antoine i Paris, der han sålde honom för tre écus, hvilket var väl betaladt, då d'Artagnan tröttridit honom under sista hållet. Också dolde icke hästköparen för den unge mannen, att han gaf denna öfverdrifna summa endast för den originela färgens skull.

D'Artagnan gjorde sålunda till fot sitt inträde i Paris med sin lilla väska under armen och vandrade omkring, tills han lyckades hyra ett rum, som passade för hans små tillgångar. Detta rum var ett slags vindskupa, belägen vid Fossoyeursgatan, nära Luxembourg.

Sedan d'Artagnan betalat handpenningen, tog han sin boning i besittning, tillbragte återstoden af dagen med att fastsy vid jacka och benkläder de snörmakerier, som han mor frånsprättat en nästan ny

jacka, tillhörig hans far, och hvilka hon gifvit honom i smyg; sedan gick han till kajen de la Ferraille för att låta sätta en ny klinga på sin värja och uppsökte Louvre för att af förste musketör, som han mötte, få veta, hvar herr de Trévilles hotell var beläget; det låg vid gatan Vieux-Colombier, det vill säga just i granskapet af hans nyss hyrda rum, en omständighet, som syntes honom ett lyckligt förebud för framgången af hans resa.

Belåten med sitt uppförande i Meung, utan förebråelser för det förflutna, förlitande sig på det närvarande och full af hopp för framtiden, gick han till sängs och sof den käcke mannens lugna sömn.

Denna sömn, ännu helt landtlig, räckte ända till klockan nio på morgonen, då d'Artagnan steg upp för att begifva sig till den ryktbare Tréville, som i faderns tanke var tredje mannen i riket.

Kapitel II

Herr de Trévilles förmak.

Herr de Troisville, såsom hans familj ännu hette i Gascogne, eller herr de Tréville, såsom han sjelf slutligen kommit att heta i Paris, hade i sjelfva verket börjat som d'Artagnan, det vill säga utan en sou, men med detta kapital af djerfhet, fyndighet och omdöme, som gör, att den fattigaste knape från Gascogne ofta ärfver mer i förhoppningar på framtiden, än den rikaste ädling från Périgord eller Berry ärfver i verkligheten. Hans sällsporda käckhet, hans ännu sällspordare lycka på en tid, då värjstötarna föllo tätt som hagel, hade lyft honom till spetsen af denna vanskliga stege, som kallas hofgunst, och som han stormat med fyra steg i taget.

Han var vän till kungen, hvilken, som hvar man vet, mycket ärade sin fader Henri IV:s minne. Herr de Trévilles far hade så troget tjenat denne i krigen mot ligan, att Henri af brist på kontanter — något, som hela hans lifstid felades béarnaren, hvilken städse betalade sina skulder med det enda, han aldrig behöfde låna, sitt snille — att, säga vi, kungen i brist på kontanter hade bemyndigat honom, efter Paris' uppgifning, att taga till vapen ett springande lejon i rödt fält med valspråk: *f i d e l i s e t f o r t i s* (trogen och tapper). Det var mycket för äran, men ringa för utkomsten. Också lemnade den store Henris ryktbare vapenbroder vid sin död, som enda arf åt sin herr son, sin värja och sitt valspråk. Tack vare denna dubbla gåfva och det namn utan fläck, som ledsagade den, upptogs herr de Tréville i den unge prinsens hof, hvarest han tjenade så utmärkt med sin värja och var så trogen sitt valspråk, att Louis XIII, en af konungarikets bästa klingor, plägade säga, att om han hade en vän, som skulle duellera, ville han råda

honom att till sekundant taga honom sjelf främst och Tréville dernäst eller kanske främst.

Också bar Louis XIII en verklig tillgifvenhet för Tréville, visserligen en kunglig, sjelfvisk tillgifvenhet, men dock en tillgifvenhet. Saken var, att i dessa olyckliga tider sökte man gerna omgifva sig med män af Trévilles halt. Mången kunde med fog taga till valspråk epitetet *t a p p e r*, som var den trévilleska devisens andra del, men få ädlingar kunde göra anspråk på epitetet *t r o g e n*, som var dess första del. Tréville var en af dessa senare, en sällsynt natur, förenande hundens lydiga klokhed med blindt mod, snabbt öga och snar hand, ögat blott för att nedslå denne misshaglige någon, en Besme, en Marevers, en Poltrot de Méré, en Vitry. Det är sant, Tréville hade hittills blott saknat tillfälle, men han spejade derefter, och han föresatte sig att gripa det vid håren, om det någonsin komme inom hans räckvidd. Också gjorde Louis XII Tréville till kapten för sina musketörer, hvilka voro, i hängifvenhet eller snarare fanatism, för Louis XIII, hvad *l e s o r d i n a i r e s* voro för Henri och det skotska gardet för Louis XI.

Kardinalen å sin sida vek icke i detta afseende för konungen. När han såg, med hvilken fruktansvärd elitkår Louis XIII omgaf sig, ville denne andre eller snarare förste konung af Frankrike, han också, hafva sin livvakt. Han höll därför sina egna musketörer, lika väl som konungen höll sina, och man såg dessa två täflande makter i alla Frankrikes provinser och äfven i utlandet för sin tjänst utsöka män, ryktbara för sina värjstötar. Också tvistade Richelieu och Louis XIII ofta vid aftnens schackparti om sina tjenares företräden. Båda prisade de sinas hållning och mannamod, och högt förklarande sig mot dueller och gräl, hetsade de i tysthet sina män till handgripligheter och skördade en uppriktig harm eller en omåttlig glädje af de sinas nederlag eller seger. Så berättar åtminstone i sina memoarer en man, som hade sin del i några af dessa nederlag och i många af dessa segrar.

Tréville hade träffat sin herres svaga sida, och denna slughet hade han att tacka för den långa och ihållande gunsten hos en konung, som icke efterlemnade stort beröm för trohet i sin vänskap. Han lät sina musketörer paradera inför kardinal Armand Duplessis med en illparig min, som kom hans eminens' grå mustascher att borsta sig af förtrytelse. Tréville begrep beundransvärdt väl den tidens krig, då, om man icke lefde på fiendens bekostnad, man lefde på landsmännens; hans

soldater bildade en legion af djeflar, odisciplinerade för alla utom för honom.

Uppfläkta, vinbeskänkta, skråmprydda spredo sig kungens eller rättare herr de Trévilles musketörer på värdshus, promenader, spelhus, hojtande och uppvriddande mustascherna, skramlande med värjorna och med nöje knuffande kardinalens drabanter, då de mötte dem; ofta dragande blankt på öppen gata under tusen upptåg; stundom dödade, men säkra att varda begråtna och hämnade; oftare dödande och då säkra att icke behöfva mögla i fängelset: herr de Tréville var ju då till hands för att återkräfva dem. Också lofsjöngs herr de Tréville i alla tonarter af dessa män, hvilka, så galgfåglar de än voro, darrade inför honom som skolgossar inför läraren, lydande minsta vink och färdiga att låta döda sig för att aftvå minsta tillmäle.

Herr de Tréville hade brukat denna mäktiga häfkraft först för kungens och hans vänners, sedan för sin egen och sina vänners räkning. Likväl finner man i inga den tidens memoarer, hvaraf det gifves så många, att denne värdige ädling är vorden beskyld, ens af sina fiender — och sådana egde han lika mycket bland pennans som bland svärdets män — ingenstädes finner man, säga vi, denne värdige ädling beskyld för att hafva låtit betala sig för sina seiders medverkan. Med ett sällsynt sinne för intrigen, hvilket stälde honom vid sidan af de största intrighjeltar, hade han dock förblifvit en man af heder. Än mer, han var, trots förlamande värjsting och pröfvande krigsöfningar, vorden en den tidens ifrigaste qvinnodyrkare, finaste sprätt, klyftigaste ordlekare; man talade om Trévilles framgångar, som man tjugu år förut talat om Bassompierres, och det ville icke säga litet. Musketörkaptenen var således beundrad, fruktad och älskad, hvilket är lyckans middagshöjd.

I Louis XIV:s vida strålkrets förbleknade alla de små stjernorna i hans hof; men hans fader, en sol, *p l u r i b u s i m p a r* (olik de flesta), lemnade åt hvar och en af sina favoriter hans personliga glans, åt hvar och en af sina hofmän hans individuella värde. Utom konungens *l e v e r* och kardinalens räknade man då i Paris mer än två hundra någorlunda besökta morgonmottagningar. Bland dem var Trévilles en af de lifligaste.

Gården till hans hotell, beläget vid gatan Vieux-Colombier, liknade ett läger, och det från klockan sex på morgonen om sommaren och klockan åtta om vintern. Femtio till sextio musketörer, som tycktes aflösa hvarandra för att städse kunna uppvisa ett aktningsbjudande antal,

spatserade der ständigt, fullt beväpnade och färdiga till allt. Längs en af de väldiga trapporna, på hvilkas plats vår tid skulle bygga ett helt hus, sprungo upp eller ned parisare, som sökte någon gunst, ädlingar från landet, ifriga att få anställning, och lakejer i alla färger, hvilka till herr de Tréville förde sina herrars budskap. I förmaket sutto på långa i rundel gående bänkar de utvalde, det vill säga de, som voro tillkallade. Sorlet varade der från morgon till afton, under det herr de Tréville i sitt till förmaket stötande kabinettt mottog besök, åhörde klagomål, gaf sina order och, liksom kungen på sin balkong i Louvre, blott behöfde ställa sig i fönstret för att kunna mönstra män och vapen.

Den dag d'Artagnan instälde sig, var samlingen storartad, i synnerhet för en nyss anländ landtjunkare; sant är, att denne landtjunkare var gaskognare och att särdeles på denna tid d'Artagnans landsmän hade rykte för att icke så lätt låta förbluffa sig. När man passerat den massiva porten, förstärkt af väldiga naglar med fyrkantiga hufvuden, var man midt inne i en skara krigare, som korsade hvarandra på gården, pratande, grälände och lekande. För att bana sig väg genom dessa lefvande svallvågor måste man vara officer, hög herre eller vacker kvinna.

Det var genom detta larm och denna trängsel, som vår unge man skred fram med klappande hjerta, jemkande sin långa pamp utefter de magra benen och hållande ena handen på hattbrättet med detta halfva leende, hvarmed den förlagne landtbon söker hålla god min. För hvarje passerad grupp andades han lättare, men han kände på sig, att man vände sig för att betrakta honom, och d'Artagnan, som till denna dag hyst ganska god tanke om sin person, fann sig nu, för första gången i sitt lif, löjlig.

Vid trappan vardt det än värre. Der stodo på de första stegen fyra musketörer, som roade sig med följande lek, under det tio eller tolf af deras kamrater på trappafsatsen afvaktade sin tur att taga del i partiet.

En af dem, stående på öfversta steget med blottad värja, hindrade eller åtminstone sökte hindra de tre andra att stiga uppför.

Dessa tre fäktade lifligt mot den förste. D'Artagnan tog i början dessa klingor för floretter med bollar, men af vissa skråmor förstod han snart, att hvarje vapen tvärt om var med flit skarpslipadt och spetsadt, och hvar och en af dessa skråmor lockade salfvor af skratt icke blott från åskådarne, utan äfven från deltagarne.

Den, som i detta ögonblick försvarade trappan, höll sina motståndare i stor respekt. Man bildade krets omkring dem; regeln bjöd, att den, som träffades af en stöt, skulle lemna spelet och förlora sin tur till den träffandes förmån. På fem minuter rispades tre, en i handleden, en i hakan och en i örat af försvararen, som sjelf ej vardt träffad; en skicklighet, som enligt reglerna gaf honom tre turer.

Så svår att förvåna vår unge resande än trodde sig vara, förvånade honom dock detta tidsfördrif; i sin provins, denna mark, der hufvudena dock så fort brusa upp, hade han sett föga värre inledningar till dueller, och denna de fyra spelarnes gaskognad syntes honom den starkaste, han dittills hört omtalas, till och med i Gascogne. Han trodde sig förflyttad till det ryktbara jättarnes land, dit Gulliver sedermera reste och der han utstod så mycken skräck; och likväl var han ännu icke vid slutet: ännu återstodo förstugan och förmaket.

I förstugan fäktade man icke, man berättade fruntimmershistorier, och i förmaket hofhistorier. På förra stället måste d'Artagnan rodna, på det senare rysa. Hans lifliga och vidtsväfvande fantasi, som i Gascogne gjorde honom farlig för unga kammarjungfrur och stundom för unga damer, hade aldrig ens i dessa ögonblick af yra drömt hälften af dessa kurtisens under eller fjerdedelen af dessa galanta bragder, dubbelt pikanta genom de mest bekanta namn och de minst beslöjade detaljer. Men om hans kärlek för goda seder vardt sårad i förstugan, sårades hans vördnad för kardinalen i förmaket. Der hörde d'Artagnan, till sin ytterliga förvåning, öppet häcklas både den statskonst, som kom Europa att darra, och kardinalens enskilda lif, för hvars ransakande så många höga och mäktiga herrar fått lida straff; denne store man, vördad af d'Artagnans fader, tjenade till skottafla åt herr de Trévilles musketörer, som gjorde sig lustiga öfver hans kobentheth och kutryggighet; några sjöngo nidvisor öfver fru d'Aiguillon, hans mätress, och fru de Combalet, hans nièce, under det andra uppgjorde fejdplaner mot kardinalen-hertigens pager och drabanter; allt saker, som syntes d'Artagnan vidunderliga omöjligheter.

Men om någon gång kungens namn plötsligt slog ned midt i detta kardinalistiska gyckel, var det, som om en kaffe ett ögonblick tillstoppat alla dessa spefulla munnar; man såg sig tvekande omkring och tycktes frukta opålitligheten hos brädväggen till herr de Trévilles kabinett; men snart återledde en hänsyftning samtalen på hans eminens,

gycklet återtog med fördubblad styrka, och belysning sparades icke den minsta af hans handlingar.

— Se der folk, som snart kommer på Bastiljen och i galgen, tänkte d'Artagnan med fasa, och jag utan tvifvel med dem, ty efter jag lyssnat på dem, skall jag anses för deras medbrottssling. Hvad skulle min herr far säga, han, som så kraftigt anbefalde mig vörndnad för kardinalen, om han visste mig i dylika hedningars lag!

Också, något som man väl förstår, utan att det behöver sägas, vågade d'Artagnan icke deltaga i samtalet; han blott uppspärade ögon, öron och alla sinnen för att icke förlora det minsta, och oaktadt sin tillit till de faderliga förmaningarna, kände han sig af smak och instinkt drifven att snarare prisa än klandra de oerhörda ting, som här försiggingo.

Som han emellertid var en främling för hela herr de Trévilles omgifning, och det var första gången, man här såg honom, kom man och frågade honom, hvad hans ärende var. D'Artagnan uppgaf helt ödmjukt sitt namn, betonade särskildt sitt landsmanskap och bad kammartjenaren, som frågat honom, att hos herr de Tréville anhålla för honom om ett ögonblicks audiens, hvilken anhållan denne med en beskyddares min lofvade på behörig tid och ort frambära.

D'Artagnan, som något hemtat sig från sin första bestörtning, hade nu tid att studera drägter och ansigten.

Medelpunkten i den mest lifvade gruppen var en musketör af lång växt, med högdragen min och en underlig toalett, som ådrog honom allmänt uppseende. Han bar för tillfället icke uniformsrocken, som för öfrigt ej var bestämdt föreskrifven i denna, mindre frihetens än sjelfsvåldets tid, utan en himmelsblå lifrock, en smula urblekt och sliten, och på denna rock ett präktigt, guldbroderadt axelgehäng, blänkande som vattenytan i solskenet. En lång kappa af karmosinrödt sammet föll med behag öfver axlarna, blottande endast framsidan af det praktfulla gehänget, hvare hängde en jättestor värja.

Denne musketör hade nyss kommit af vakt, klagade öfver förkylning och hostade emellanåt konstladt. Också hade han därför tagit kappa på sig, efter hvad han sade till de kringstående, och under det han talade med höguret hufvud, spotskt vridande mustascherna, beundrade man med entusiasm det broderade gehänget, och d'Artagnan mer än någon.

— Ja, hvad skall man göra, sade musketören, det är så modet; jag vet väl, att det är en dårskap, men det är modet. För öfrigt måste man väl på något öda sin laga arfslott.

— Nej, P o r t o s, ropade en af de kringstående, försök icke inbilla oss, att gehänget härleder sig från faderlig godhet; säkert har du fått det af den beslöjade damen, med hvilken jag mötte dig här om söndagen vid porten Saint-Honoré.

— Nej, på min ära och kavaljersparol, jag har köpt det sjelf och för mina egna medel, sade den, som man nyss kallat för Portos.

— Ja, på samma sätt som jag, sade en annan musketör, köpte den här nya börsen med det, som min flicka lade i den gamla.

— Jag talar sanning, sade Portos, och beviset är, att jag gifvit tolf pistoler därför.

De närvarandes beundran växte, men tviflet fortfor dock.

— Icke sant, A r a m i s? sade Portos, vändande sig till en annan musketör.

Denne musketör bildade en fullkomlig motsats till den, som frågade honom; det var en ung man om tjugutvå eller tjugutre år, med fromt och vekt anlete, svart och mildt öga och röda kinder, sammetslena som en persika om hösten; hans fina mustascher aftecknade sig på öfverläppen som en fullkomligt rät linie; händerna tycktes tveka att sänka sig, af fruktan att ådrorna skulle svälla, och då och då nöp han örsnibbarna för att bibehålla deras mjuka, genomskinlig rosenfärg. Vanligen talade han föga och långsamt, helsade mycket, skrattade utan buller och blottade sina tänder, som voro vackra och som han, liksom sin öfriga person, tycktes egna den noggrannaste vård. Han besvarade med en jakande nickning sin väns fråga.

Denna bekräftelse syntes aflägsna allt tvifvel i fråga om gehänget; man fortfor således att beundra det, men man talade icke mer derom, och genom en af dessa plötsliga omkastningar i tankegången tog samtalet en annan riktning.

— Hvad tänken I om det, som Chalais' stallmästare berättar? frågade en annan musketör utan att direkt tilltala någon, men vändande sig till hela sällskapet.

— Hvad berättar han då? frågade Portos i dryg ton.

— Han berättar, att han i Bruxelles träffat Rochefort, kardinalens handtlangare, förklädd till kapucin, och i denna förklädnad hade den

fördömde Rochefort lurat herr de Laigues, det dumhufvudet, som han är.

— Ett verkligt dumhufvud, sade Portos, men är det verkligen säkert?

— Jag har det af Aramis, svarade musketören.

— Verkligen?

— Åh, det vet du ju, Portos, sade Aramis; jag berättade det ju för dig sjelf i går; låt oss icke mera tala derom.

— Icke mera tala derom, tycker du! återtog Portos. Icke mera tala derom! Anfakta, så hastigt du gör slag i saken! Kardinalen låter spionera på en adelsman, låter genom en bof, en bandit, en galgfågel stjäla hans bref, och med tillhjälp af den der spionen och de der brefven låter han kapa hufvudet af Chalais, under den galna förevändningen, att han velat döda kungen och förmäla *m o n s i e u r* med drottningen!¹ Ingen visste ett ord af denna gåta; du berättade oss den ändtligen i går, och medan vi ännu äro helt bestörta öfver denna tidning, kommer du i dag och säger: låt oss icke mera tala derom!

— Nå, så låt oss då tala derom, efter du så önskar, återtog Aramis saktmodigt.

— Den der Rochefort! utropade Portos; om jag vore stallmästare hos den stackars Chalais, skulle han få en svår stund i mitt sällskap.

— Och du skulle få en ändå svårare med Röde hertigen, svarade Aramis.

— Ah! Röde hertigen! Bravo, bravo! Röde hertigen! återtog Portos, klappande händerna och nickande med hufvudet. Röde hertigen är utmärkt. Jag skall sprida ut titeln, min gosse, var lugn för det. Hvad han är qvick, den Aramis! Skada, att du ej fått följa din kallelse! Hvilken härlig abbé skulle du ej varit!

— Åh, det är bara uppskjuten sak, återtog Aramis; den dag kommer, då jag varder det. Du vet ju, Portos, att jag ännu studerar teologi för den saken.

— Han gör nog, som han säger, svarade Portos; han varder det förr eller senare.

— Snart, sade Aramis.

¹Franske kungens äldste bror kallades *monsieur*. Anm. år 2006.

— Han väntar bara på en sak för att bestämma sig och för att återtaga kaftanen, som hänger gömd bakom hans uniform, återtog en musketör.

— Hvad väntar han då på? frågade en annan.

— Han väntar på, att drottningen skall skänka franska kronan en arfving.

— Låt oss icke skämta om den saken, mina herrar, sade Portos; drottningen är Gudi lof ännu vid den ålder, att hon kan det.

— Det säges, att Buckingham är i Frankrike, återtog Aramis med ett slipadt leende, som gaf denna skenbart så likgiltiga fras en försvarligt skandalös betydelse.

— Aramis, min vän, den här gången har du orätt, afbröt Portos; din mani att vara qvick för dig alltid för långt; om herr de Tréville hörde dig, skulle det bekomma dig illa.

— Vill du kanske ge mig en lektion, Portos! utropade Aramis, i hvars milda öga liksom en blixtn visade sig.

— Min vän, var antingen musketör eller abbé. Var det ena eller det andra, men icke det ena och det andra, återtog Portos. Atos sade dig det här om dagen, du vill vara med i hvar lek. Men bli icke ond, jag ber, det tjenar till intet; du vet ju, hvad som är öfverenskommet mellan dig, Atos och mig. Du besöker fru d'Aiguillon och gör henne din kur; du besöker fru de Bois-Tracy, fru de Chevreuses kusin, och du anses hafva hunnit ganska långt i denna dams ynnest. Min Gud, du behöfver icke tillstå din lycka, man begär icke din hemlighet, man känner din grannligheten. Men efter du eger denna dygd, så bruka den också, för fan, i fråga om hennes majestät! Må hvem som vill säga, hvad han vill om kungen och kardinalen, men drottningens person är helig, och talar man om henne, bör det vara godt.

— Portos, du är egenkär som Narkissos, svarade Aramis; du vet, att jag hatar moralpredikningar, utom när de hållas af Atos. Hvad dig angår, min vän, så har du ett allt för präktigt gehäng för att kunna vara särdeles stark i moralen. Jag varder abbé, om jag så vill; till dess är jag musketör; i sådan egenskap säger jag allt, som behagar mig, och nu behagar det mig säga, att du gör mig otålig.

— Aramis!

— Portos!

— Åh, mina herrar, mina herrar! ropade man omkring dem.

— Herr de Tréville väntar herr d'Artagnan, afbröt lakejen, öppnande dörren till kabinettet.

Vid detta tillkännagifvande, hvarunder dörren stod öppen, tystnade alla, och under den allmänna tystnaden gick den unge gaskognaren genom förmaket och inträdde hos kaptenen för musketörerne, lyckönskade sig af allt sitt hjerta att så lägligt slippa från slutet af denna sällsamma tvist.

Kapitel III

Företrädet.

Herr de Tréville var för tillfället vid ganska dåligt lynne. Icke desto mindre helsade han artigt på den unge mannen, som bugade sig djupt, och han smålog, när han mottog hans komplimang, hvars béarnska uttal erinrade honom på samma gång om hans ungdom och hans fosterbygd, minnen, som framlocka småleendet hos mannen af hvarje ålder. Men hastigt närmande sig förmaket med en vink åt d'Artagnan, liksom för att begära hans tillåtelse att sluta med de andra, innan han började med honom, ropade han tre gånger, höjande rösten för hvarje gång, så att han genomgick alla intervaller mellan en befallande och en uppretad ton:

— Atos! Portos! Aramis!

De två musketörer, med hvilka vi redan gjort bekantskap och som vidkändes de båda sista af dessa tre namn, lemnade strax sina grupper och gingo in i kabinettet, hvars dörr tillslöts efter dem, så snart de trädte öfver tröskeln. Deras hållning, ehuru ej fullt lugn, väckte likväl genom sin på en gång värdiga och ödmjuka otvungenhet d'Artagnans beundran; han såg i dessa män halfgudar och i deras chef en Jupiter Olympius, väpnad med alla sina åskviggas.

När de två musketörerna hade inträdt, när dörren var stängd efter dem, när förmakets brusande sorl, hvaråt det nyss gjorda uppropet utan tvifvel gifvit ny näring, åter hade begynt, när äntligen herr de Tréville, tyst och med rynkad panna, tre eller fyra gånger hade mätt längden af sitt kabinett, hvarje gång passerande förbi Portos och Aramis, hvilka stodo raka och stumma såsom på paraden, stannade han

plötsligt midt framför dem och utropade, med vredgad blick mätande dem från hufvud till fot:

— Vetén I, hvad kungen sade mig senast i går afton, vetén I det, mina herrar?

— Nej, svarade de båda musketörerne efter ett ögonblicks tystnad, nej, min herre, vi veta det icke.

— Men jag hoppas, ni gör oss den äran att säga oss det, tillade Aramis i sin mest förbindliga ton och med den artigaste bugning.

— Han sade mig, att han hädanefter vill rekrytera sina musketörer ur kardinalens lifvakt.

— Ur kardinalens lifvakt! Och hvarför? frågade Portos lifligt.

— Emedan han väl insåg, att hans dåliga vin behöfde friskas upp med en tillblandning af godt.

De två musketörerne rodnade ända till hvitögat. D'Artagnan visste sig intet råd och önskade sig hundra fot under jorden.

— Ja, ja, fortfor herr de Tréville allt häftigare, och hans majestät hade rätt, ty på min heder är det icke visst, att musketörerne göra en slät figur vid hofvet. Kardinalen berättade i går vid kungens spelparti, med en beklagande min, som var mycket obehaglig, att dessa satar til musketörer, dessa öfverdjeftar — och han betonade dessa ord med en ironi, som förargade mig ännu mer — dessa människoklyfvare, tillade han och såg på mig med sitt öga af tigerkatt, hade glömt sig qvar på ett värdshus vid gatan Férou, och att en patrull af hans lifvakt — jag trodde, att han ville skratta mig midt i synen — hade nödgats arrestera fridstörarne. Död och afgrund! I måsten känna till saken! Arrestera musketörer! I voren med, neken ej; man kände igen eder, och kardinalen namngaf eder. Det är också mitt fel, ja, mitt fel, efter jag sjelf valt mitt folk. Hör på, Aramis, hvarför för fan har ni bedt mig om vapenrocken, då ni skulle tagit eder så väl ut i kaftanen? Och ni, Portos, har ni ett så vackert guldgehäng för att deri bära en halmvärja? Och Atos, men jag ser icke till Atos; hvar är han?

— Herr de Tréville, svarade Aramis sorgset, han är sjuk, illa sjuk.

— Sjuk, illa sjuk, säger ni? Hvad är det för sjukdom?

— Man fruktar, att det är kopporna, svarade Portos, som i sin ordning ville taga del i samtalet, och det vore högst ledsamt, ty det skulle säkert vanställa hans ansigte.

— Kopporna! Åter igen en härlig historia ni vill inbilla mig. Portos! Kopporna vid hans ålder?... Nej... men sårad utan tvifvel, dödad

kanske! Ah, om så vore. . . För djefvulen, herrar musketörer, jag tycker ej om, att man håller till på sämre ställen, att man ger sig i gräl på gatorna och drar värjan i gathörnen. Jag vill icke, att man gör sig löjlig för herr kardinalens drabanter, dugtiga, lugna, skickliga män, som aldrig blottställa sig för att arresteras, och som för öfrigt ej skulle låta arresteras sig, de — derom är jag viss. Hellre skulle de dö på platsen än vika ett steg tillbaka. Men att springa, packa sig af, det anstår konungens musketörer, det!

Portos och Aramis skälfde af raseri. De skulle velat strypa herr de Tréville, om de icke inom sig känt, att detta var hans varma kärlek till dem, som förmådde honom att tala så. De stampade i golvet, beto läpparna i blod och kramade med all sin styrka fästet på sina värjor. Utanför hade man, såsom vi nämnt, hört ropas namnen Atos, Portos och Aramis, och man hade af röstens ton anat, att herr de Tréville var ytterst uppbragt. Tio nyfikna hufvuden hade lutat sig intill tapeten och bleknade af raseri, ty deras öron förlorade icke ett ord af hvad som sades, under det att deras munnar efter hand upprepade kaptenens skymfande uttryck för förmakets hela befolkning. Inom ett ögonblick var hela hotellets, från kabinettsdörren till stora porten åt gatan, i jäsning.

— Ah, kungens musketörer låta arresteras sig af kardinalens drabanter! fortfor herr de Tréville, inom sig lika förbittrad som hans soldater, framstötande orden och sänkande dem, så att säga, ett och ett liksom dolksting i sina åhörarens bröst. Ah, sex hans eminens' drabanter arresteras hans majestäts musketörer! Morbleu! Jag har tagit mitt beslut. Jag går direkt till Louvre; jag tar afsked som kapten för konungens musketörer och söker en löjtnantstjänst vid kardinalens livvakt, och om detta vägras mig, ger jag mig till abbé.

Vid dessa ord kom knotet derute till utbrott; öfver allt hörde man blott eder och förbannelser. Morbleu! sangdieu! vid alla djeflar! korsade hvarandra i luften. D'Artagnan såg sig om efter en tapet att gömma sig bakom och kände en ytterligare lust att krypa under bordet.

— Nå väl, min kapten, sade Portos alldeles utom sig, sanningen är, att vi voro sex emot sex; men man öfverrumplade oss lömskt, och innan vi fingo tid att draga våra värjor, voro två af oss dödade, och Atos, illa sårad, var icke stort bättre än död. Ni känner Atos, herr kapten; två gånger försökte han att stiga upp, och två gånger sjönk han tillbaka. Och ändå gifvo vi oss icke, nej, man släpade oss bort med våld, och

under vägen togo vi till flykten. Hvad Atos angår, så trodde man honom vara död och lemnade honom helt lugnt kvar på valplatsen, ty man ansåg ej löna mödan att bära bort honom. Sådan är hela historien. För fan, herr kapten, man kan icke vinna alla sina bataljer! Den store Pompejus förlorade bataljen vid Farsalos, och konung François I, som, efter hvad jag hört berättas, var lika god som någon, förlorade dock slaget vid Pavia.

— Och jag har den äran försäkra eder, att jag dödade en med hans egen värja, sade Aramis, ty min bröts af i första paraden. Med värja eller dolk, hvilketdera ni behagar.

— Detta visste jag icke, återtog herr de Tréville i något mildare ton. Herr kardinalen har öfverdrifvit, efter hvad jag finner.

— Men af gunst, min herre, fortfor Aramis, som, seende sin kapten lugna sig, vågade sig fram med en bön, af gunst, min herre, omtala icke, att Atos är sårad; han skulle bli förtviflad, om det kom till kungens öron, och som såret är högst farligt, då det från axeln sträcker sig till bröstet, så vore det att frukta. . .

I detta ögonblick upplyftes dörrgardinen, och ett hufvud, ädelt och vackert, men förfärligt blekt, syntes under gardinfransen.

— Atos! utropade de två musketörerna.

— Atos! upprepade herr de Tréville sjelf.

— Ni har kallat mig, herr kapten, sade Atos till herr de Tréville med svag, men fullkomligt lugn röst, ni har kallat mig, efter hvad mina kamrater sagt mig, och jag skyndar att inställa mig. Hvad befaller ni, min herre?

Och med dessa ord inträdde musketören styf och rak och med fasta steg i kabinettet. Herr de Tréville, djupt rörd af detta bevis på mod, skyndade honom till möte.

— Jag höll just på att säga dessa herrar, sade han, att jag förbjuder mina musketörer att utan nödtvång blottställa sina lif, ty tappra män äro dyrbara för hans majestät, och kungen vet, att hans musketörer äro de tappreste på hela jordklotet. Er hand, Atos.

Utan att dröja, tills den nykomne sjelf hunnit besvara detta vänskapsbevis, fattade herr de Tréville hans högra hand och tryckte den af alla krafter utan att märka, att Atos, huru mycket välde han än egde öfver sig sjelf, dock gjorde en rörelse af smärta och bleknade ännu mer, hvilket man eljest skulle hafva ansett omöjligt.

Dörren hade förblifvit halföppen; ett sådant uppseende hade åsynen af Atos väckt, då hans sår, ehuru hemlighållet, var känt af alla. Ett sorl af tillfredsställelse mötte kaptenens sista ord, och två eller tre hufvuden, lockade af entusiasmen, visade sig i dörröppningen. Utan tvifvel ämnade kaptenen med stränga ord undertrycka detta brott mot etikettens lagar, då han kände Atos' hand krampaktigt sammandragas i sin, och en blick visade honom, att denne var nära att svimma. Atos, som uppbjudit alla sina krafter mot smärtan, störtade i samma ögonblick som död till golvet.

— En fältskär! ropade herr de Tréville. Min, kungens, den bäste! En fältskär, eller, Guds död, min tappre Atos dör!

Vid herr de Trévilles rop instörtade alla i hans kabinett utan att bry sig om att stänga dörren, i det hvar och en syselsatte sig med den sårade. Men all denna ifver hade varit onyttig, om icke den efterfrågade läkaren befunnit sig i hotellet. Han trängde sig fram genom hopen, närmade sig den allt jemt afsvimmade Atos, och som allt detta larm och all denna trängsel mycket besvärade honom, yrkade han som det första och mest trängande, att musketören måtte flyttas till nästa rum. Herr de Tréville öppnade strax en dörr och visade vägen för Portos och Aramis, som buro sin kamrat i sina armar. Efter denna grupp gick läkaren, och efter läkaren stängdes dörren.

Herr de Trévilles kabinett, detta annars så respekterade rum, vardt för ögonblicket ett annat förmak. Alla pratade om hvarandra och svuro död och förbannelse öfver kardinalen och hans drabanter.

Ett ögonblick derefter återkommo Portos och Aramis; endast läkaren och herr de Tréville stannade hos den sårade.

Omsider visade sig äfven herr de Tréville. Den sårade hade återfått sans; läkaren förklarade, att hans tillstånd ej borde oro hans vänner, då hans svaghet endast var föranledd af blodförlusten.

Herr de Tréville gaf ett tecken med handen, och alla aflägsnade sig, utom d'Artagnan, som ej glömt, att han fått företräde, och med gaskognisk envishet stannat kvar på samma plats.

Då alla hade gått och dörren var stängd, vände herr de Tréville sig om och fann sig ensam med den unge mannen. Den nyss inträffade händelsen hade kommit honom att tappa tråden af sina tankar. Han underrättade sig om, hvad den den enträgne uppvaktaren ville. D'Artagnan uppgaf sitt namn, och herr de Tréville, som nu med ens erinrade sig allt, som passerat, fann sig snart till rätta.

— Förlåt, sade han småleende, förlåt, min käre landsman, men jag hade alldeles glömt bort eder. Hvad skall man göra? En kapten är en familjfader med ännu tyngre ansvar än en vanlig sådan. Soldaterna äro fullvuxna barn, men som jag fäster vikt vid att kungens och framför allt kardinalens befallningar verkställas. . .

D'Artagnan kunde ej dölja ett småleende, hvaraf herr de Tréville slöt, att han ej hade att göra med ett dumhufvud, och gående rakt på saken, sade han, ombytande samtalsämne:

— Jag var mycket god vän med eder herr far. Hvad kan jag göra för hans son? Skynda, jag ber; jag råår icke själf om min tid.

— Min herre, sade d'Artagnan, när jag lemnade Tarbes och begaf mig hit, var det min afsigt att till minne af denna vänskap, hvaraf ni icke förlorat hågkomsten, anhålla om musketörens vapenrock; men efter allt, hvad jag förnummit sedan två timmar, inser jag nu, att en sådan gunst vore utomordentlig, och jag fruktar, att jag ej är förtjent deraf.

— Det är verkligen en gunst, unge man, svarade herr de Tréville; men den kan icke vara så mycket öfver eder höfva, som ni tror eller tyckes tro. Likväl är detta fall genom ett hans majestäts beslut förutsett, och jag får med ledsnad meddela eder, att man icke antager någon till musketör utan ett förutgången prof af några fälttåg, af några framstående bedrifter eller af två års tjänst i något annat mindre gynnadt regemente.

D'Artagnan bugade sig utan att svara. Hans lust att bära musketör-uniformen växte med vissheten om svårigheten att vinna den.

— Men, fortfor Tréville, i det han på sin landsman fäste en så genomträngande blick, att man kunnat tro, att han ville läsa i djupet af hans hjerta, för eder fars, min gamle kamrats skull vill jag göra något för eder, unge man. Våra yngre söner från Béarn äro vanligen ej rika, och jag betviflar, att sakerna särdeles förändrats, sedan jag lemnade provinsen. Ni torde således ej föra med eder för mycket pengar för att lefva.

D'Artagnan rätade på sig med en stolthet, som betydde, att han icke ämnade tigga någon om almosor.

— Godt, unge man, godt! fortfor Tréville; jag förstår den der minen; jag kom till Paris med fyra écus på fickan, och jag skulle manat ut hvem helst, som sagt mig, att jag icke hade råd att köpa Louvre.

D'Artagnan rätade upp sig ännu mer; tack vare föryttringen af sin häst, började han sin bana med fyra écus mera, än herr de Tréville haft, då han började sin.

— Ni bör således hafva behof att spara hvad ni har, huru stor summan ock är, men ni behöfver också fullkomna eder i de öfningar, som tillhöra en adelsman. Jag skall redan i dag skrifva ett bref till direktören för kungliga akademien, och i morgon vinner ni inträde der utan några afgifter. Afslå icke denna lilla fördel. De rikaste och mest högätade adelsmäns söner söka den stundom utan att kunna vinna den. Ni skall der lära att rida, fäkta och dansa, ni skall der göra goda bekantskaper, och emellanåt kommer ni till mig för att säga, hur ni avancerar och om jag kan göra något för eder.

D'Artagnan, ehuru främmande för hofsederna, märkte dock kölden i detta mottagande.

— Gunås, min herre, jag inser i detta ögonblick, hur mycket jag bör sakna min fars rekommendationsbref till eder.

— I sjelfva verket har det också förvånat mig, att ni företagit en så lång resa utan denna nödvändiga vägkost, enda resursen för oss béarnare.

— Jag hade brefvet, min herre, och Gudi lof i behörig form, utropade d'Artagnan, men det vardt mig lömskt afhändt.

Han berättade nu hela uppträdet i Meung och beskref på det noggrannaste den okände adelsmannen, allt med en värme, en sanning, som förtjuste herr de Tréville.

— Det var högst besynnerligt, sade denne eftersinnande; ni talade då högt om mig?

— Ja, min herre, visserligen begick jag denna oförsigtighet, men hvad var att göra? Ett namn, sådant som edert, var ju mig en sköld under vägen; ni kan sjelf döma, om jag missbrukat den.

Smicker var den tiden mycket gängse, och Tréville älskade ej mindre rökelse än en kung eller en kardinal. Han kunde ej återhålla ett småleende af synbar belåtenhet, men snart försvann detta leende, och han återvände från sin person till äfventyret i Meung.

— Säg mig, fortfor han, hade icke den der adelsmannen ett lätt ärr på kinden?

— Jo, som efter snuddandet af en kula.

— Var det ej en man af ståtligt utseende?

— Jo.

— Och lång till växten?

— Ja.

— Blek hy och brunt hår?

— Ja, ja, just så. Hvaraf kommer det, min herre, att ni känner denne man? Ah, om jag någonsin träffar honom — och jag skall träffa honom, jag svär det, vore det än i helvetet. . .

— Han väntade ett fruntimmer? fortfor Tréville.

— Han for likväl bort, sedan han talat ett ögonblick med henne, som han väntat på.

— Ni vet icke, hvad som var ämnet för deras samtal?

— Han lemnade henne en ask, sade henne, att den innehöll hennes instruktioner, och ålade henne att ej öppna den förr än i London.

— Detta fruntimmer var engelska?

— Han kallade henne mylady.

— Det är han! mumlade Tréville; det är han! Jag trodde honom ännu vara i Bruxelles.

— Ack, min herre, om ni känner denne man, utropade d'Artagnan, så säg mig, hvem och hvarifrån han är, och jag skänker gerna efter allt annat, till och med edert löfte att låta mig komma in vid musketörerne, ty hämnad vill jag framför allt.

— Akta eder väl därför, unge man! utropade Tréville; om ni får se honom komma på ena sidan gatan, så vik af åt andra sidan. Stöt icke mot en sådan klippa; den skulle krossa eder som glas.

— Det skall ändå icke hindra, sade d'Artagnan, att om jag någonsin träffar honom. . .

— Till dess, återtog Tréville, sök honom icke, om ni vill följa mitt råd.

Tréville tystnade, fattad af en plötslig misstanke. Det bittra hat, som den unge resande så högt tillkännagaf mot denne man, hvilken föga sannolikt skulle hafva frantagit honom hans fars bref, kunde icke detta hat maskera ett svek? Kunde ej den unge mannen vara utskickad af hans eminens? Kanske kom han endast för att utlägga en snara för honom? Var icke möjligen denne förmente d'Artagnan en af kardinalens emissarier, hvilken man sökte skaffa tillträde i hans hus och ställa vid hans sida för att bemästra sig hans förtroende och sedan störta honom, såsom det tusen gånger förut gått till i verlden? Han häftade en ännu mer forskande blick på d'Artagnan än förra gången och kände

sig föga lugnad af uttrycket i detta ansigte, spelande af lif och slughet under en larv af ödmjukhet.

— Jag vet väl, att han är gaskognare, tänkte Tréville, men han kan vara det lika så väl för kardinalen som för mig. Godt, vi skola sätta honom på prof. Min vän, sade han långsamt, jag vill för min gamle väns son, ty jag tror på eder berättelse om det förlorade brefvet, jag vill, säger jag, för att godtgöra den köld, ni anmärkt i mitt bemötande, afslöja för eder vår politiks hemligheter. Kungen och kardinalen äro de bästa vänner; deras skenbara tvister tjena endast till att bedraga de kortsynte. Jag vill icke, att en landsman, en god kavaljer, en käck yngling, skapad att komma fram i världen, låter blända sig af alla dessa spegelfakterier och går i snaran som en tok, liksom så många andra före honom. Betänk väl, att jag är hängifven båda dessa allsmäktiga herrar och att aldrig mina allvarliga handlingar hafva annat mål än att tjena konungen och kardinalen, ett af de mest lysande snillen Frankrike frambragt. Och nu, unge man, rätta eder härefter, och om ni af slägtskäl, förbindelser eller instinkt bär någon fiendskap till kardinalen, sådan som den yttrar sig bland våra ädlingar, så säg mig farväl och låt oss skiljas. Jag skall bistå eder i allt, hvad jag förmår, men utan att fästa eder vid min person. Jag hoppas i hvarje fall, att min uppriktighet gjort eder till min vän, ty ni är hittills den ende unge man, till hvilken jag talat så, som jag nu gör.

Tréville sade för sig sjelf:

— Om kardinalen skickat på mig den der unge räfven, så har han, som vet, huru mycket jag afskyr honom, säkert icke försummat att säga sin spion, huru som rätta sättet att ställa sig in hos mig är att utmåla honom värre än fan; också svarar väl nu den slipade kamraten oaktadt alla mina bedyranden, att han afskyr hans eminens.

Det vardt helt annat, än Tréville hade väntat sig; d'Artagnan sade med den största enkelhet:

— Min herre, jag har kommit till Paris med just dessa tänkesätt. Min far uppmanade mig att ingenting fördraga, utom af kungen, kardinalen och eder, hvilka han håller för Frankrikes tre främsta män.

Som man ser, fogade d'Artagnan Trévilles namn till de båda andra; han tänkte, att detta tillägg ej skulle skämma bort saken.

— Jag har alltså den största vördnad för herr kardinalens person, fortfor han, och den största respekt för hans handlingar. Så mycket bättre för mig, min herre, om ni, såsom ni säger, talar uppriktigt med

mig; ty då skall ni också göra mig den äran att uppskatta denna likstämighet i tycken; men om ni hyst misstroende mot mig, hvilket för öfrigt vore helt naturligt, så inser jag nog, att jag blottställer mig, då jag nu yttrar sanningen; men, lika godt, ni skall dock icke kunna neka mig eder högaktning, och på den håller jag mer än på allt annat i världen.

Herr de Tréville vardt ytterst öfverraskad. Så mycket skarpsinnighet, och dertill så mycken uppriktighet, väckte hans beundran, men skingrade icke helt och hållet hans tvifvel: ju öfverlägsnare den unge mannen var andra unga män, dess mera var han att frukta, i händelse Tréville bedroge sig. Icke desto mindre tryckte han d'Artagnans hand och sade till honom:

— Ni är en rättskaffens yngling, men för närvarande kan jag icke göra annat för eder, än hvad jag nyss bjöd eder. Mitt hotell står eder alltid öppet. Och då ni när som helst kan besöka mig och följaktligen gripa hvarje tillfälle, skall ni sannolikt längre fram vinna, hvad ni önskar.

— Det vill säga, min herre, återtog d'Artagnan, ni vill vänta, tills jag visat mig värdig dertill. Nå väl, var obekymrad, min herre, tillade han med gaskognarens frispråkighet, ni skall ej vänta länge.

Och han bugade sig för att gå, liksom hade det öfriga numera endast berott af honom.

— Men så vänta då, sade herr de Tréville, jag lofvade eder ju ett bref till direktören för akademien. Är ni för stolt att mottaga det, min unge ädling?

— Nej, min herre, svarade d'Artagnan; jag bedyrar, att det icke skall gå med detta bref som med det förra. Jag skall förvara det så väl, att det nog skall komma i egarens händer, och olycklig den, som ville försöka att beröfva mig det!

Tréville smålog åt detta skryt, och lemnande sin unge landsman kvar i fönsterfördjupningen, der de hade samtalat, gick han fram till ett bord och satte sig att skriva det utlofvade brefvet. Under tiden företog sig d'Artagnan, i brist på annat, att trumma en marsch på fönsterrutorna, medan han betraktade musketörerna, som nu gingo bort den ene efter den andre, och följde dem med sina blickar, tills de veko om gathörnet.

Sedan Tréville skrivit och förseglat brefvet, steg han upp och närmade sig den unge mannen för att lemna honom det; men i det samma

d'Artagnan utsträckte handen för att emottaga det, såg Tréville ytterst förvånad sin skyddsling plötsligt studsa och, blossande af vrede, rusa ut ur kabinettet, ropande: Vid Gud, han skall icke undkomma mig denna gång!

— Hvem? frågade Tréville.

— Han, min tjuf! svarade d'Artagnan. Ha, den bofven!

Och han försvann.

— Fan till tok! mumlade Tréville för sig sjelf. Så vida icke, tillade han, det blott var ett fintligt sätt att smyga sig undan, när han märkte, att han förfelat sitt mål.

Kapitel IV

Atos' skuldra, Portos' axelgehäng och Aramis' näsduk.

Ursinnig hade d'Artagnan i tre språng kommit genom förmaket och rusade nu åt trappan, i afsigt att taga minst fyra trappsteg i sänder, men i sin ifver rusade han hufvudstupa på en musketör, som kom ut genom en löndörr, och stötte hufvudet mot dennes axel, så att musketören gaf till ett rop eller snarare ett jämmerskri.

— Ursäkta mig, sade d'Artagnan, under försök att fortsätta sitt lopp, ursäkta mig; jag har mycket brådt.

Knapt hade han hunnit utför första trappsteget, då en jernhand fattade i hans skärp och hejdade honom.

— Ni har brådt om! utropade musketören, blek som ett lik; under denna förevändning stöter ni hufvudet emot mig och säger: »ursäkta mig«, och ni tror, att detta är tillräckligt? Icke så alldeles, min unge herre. Tror ni kanske, för det att ni i dag har hört herr de Tréville tala något ogeneradt till oss, att man kan behandla oss på samma sätt, som han talar till oss? Skingra eder villfarelse, kamrat! Ni är icke Tréville, ni!

— Jag försäkrar, svarade d'Artagnan, som kände igen Atos, hvilken efter den af doktorn verkställda förbindningen nu skulle gå hem till sig, jag försäkrar, att jag icke med uppsåt stötte eder, därför sade jag också: »ursäkta mig.« Det tycker jag också vara nog. Jag upprepar det dock, och denna gång är det kanske allt för mycket; och på mitt hedersord,

jag har verkligen brådt, mycket brådt. Släpp mig därför, jag ber, och låt mig gå, dit jag ämnar mig.

— Min herre, sade Atos, i det han släpte honom, ni är föga belevvad. Man ser nog, att ni är hemma långt bort härifrån.

D'Artagnan hade redan gått tre eller fyra trappsteg, då han vid Atos' anmärkning tvärstannade.

— För tusan, min herre, svarade han, huru långt bort ifrån jag än må komma, så får jag säga eder, att ni icke är den, som skall lära mig fina seder!

— Måhända ändå, sade Atos.

— Ah, om jag icke hade så brådt, utropade d'Artagnan, och om jag icke skulle springa efter någon!

— Min brådskande herre, mig kan ni träffa utan att springa, hör ni det?

— Hvar då, om ni behagar?

— Vid Karmeliterklostret.

— När?

— Klockan tolf.

— Klockan tolf. Godt, jag skall vara der!

— Försök att ej låta mig vänta, ty klockan en qvart på ett skall jag leta rätt på eder för att klippa af eder öronen.

— Godt! ropade d'Artagnan; jag skall vara der tio minuter före tolf.

Och nu började han åter springa, som om den onde sjelf hade besatt honom, i hopp att ännu kunna taga reda på den okände, hvars lugna gång ej kunnat föra honom synnerligen långt bort.

Men vid porten till gatan stod Portos och talade med en lifdrabant. Emellan de tvenne samtalande var vid pass en mans bredd. D'Artagnan ansåg detta mellanrum tillräckligt för sig och rusade till för att som en pil passera mellan dem. Men d'Artagnan hade ej tagit vinden i beräkning. Just som han skulle passera, fattade blåsten i Portos' långa kappa, och d'Artagnan kom rakt under kappan. Utan tvifvel hade Portos sina goda skäl att icke öfvergifva denna så väsentliga del af sin beklädnad, ty i stället för att släppa efter fliken, som han höll uti, drog han den till sig, så att d'Artagnan snoddes in i sammetstyget genom en roterande rörelse, förklarlig genom Portos' envisa motstånd.

När d'Artagnan hörde musketören svärja, sökte han komma lös ur kappan, som förblindade honom. Han fruktade i synnerhet att hafva skadat glansen på det präktiga gehänget, hvilket vi redan känna, men

då han orolig slog upp ögonen, fann han sig med näsan inborrad emellan Portos' båda axlar, det vill säga just öfver axelgehänget.

Men ack, liksom de flesta saker i denna verld, hvilka endast hafva det yttre skenet för sig, befans nu gehänget framtill vara af guld och baktill endast af simpelt buffelläder. Då Portos, som var mycket fallen för prål, ej kunde hafva hela gehänget af guld, ville han åtminstone hafva ena hälften sådan, och deraf förklaras lätt den föregifna förkylningen och behovet af kappan.

— Nå anfäkta och regera! skrek Portos, i det han gjorde alla möjliga ansträngningar för att komma lös från d'Artagnan, som krånglade i hans rygg; ni är då alldeles besatt, som på det sättet kastar eder öfver folk!

— Ursäkta mig, sade d'Artagnan, som nu syntes under jättens axel, jag har mycket brådt om; jag springer efter någon, och. . .

— Glömmer ni händelsevis edra ögon, då ni springer? frågade Portos.

— Nej, svarade d'Artagnan stött, och tack vare mina ögon, ser jag till och med, hvad andra icke se.

Antingen Portos begrep eller icke begrep meningen, gaf han emellertid fritt lopp åt sin vrede.

— Min herre, svarade han, jag spår eder, att ni får mycket stryk, om ni så der retas med musketörerne.

— Får stryk! genmälde d'Artagnan; det är ett hårdt ord.

— Det passar likväl i den mans mun, som är van att se sina fiender i ansigtet.

— Ah, vid Gud, jag förstår nog, att ni inte vill vända ryggen åt edra, ni!

Och den unge mannen, förtjust öfver detta gäckeri, aflägsnade sig, skrattande med full hals.

Portos fradgade af raseri och gjorde en rörelse för att rusa på d'Artagnan.

— Sedan, sedan, ropade denne åt honom, när ni icke har kappan på eder.

— Klockan ett då, bakom Luxembourgpalatset.

— Godt, klockan ett! svarade d'Artagnan och vek om gathörnet.

Men hvarken på den gatan han redan gått eller på den, han nu kastade ögat på, kunde han upptäcka sin man. Huru långsam den okändes väg än varit, hade han likväl vunnit försprång; måhända hade han ock

gått in i något hus. D'Artagnan frågade alla han mötte, gick derpå ända ned till färjan och vände tillbaka genom Seinegatan och gatan la Croix-Rouge, men såg likväl intet, alls intet. Emellertid var denna promenad honom till någon nytta, ty i den mån svetten trängde ut genom porerna, klappade hans hjerta mindre häftigt. Han började tänka på de händelser, som mött honom; de voro många och ledsamma: klockan var knapt elfva på dagen, och dock hade morgondagen redan ådragit honom ogunst af herr de Tréville, hvilken ej gerna kunde undgå att finna d'Artagnans sätt att aflägsna sig något för mycket obesväradt.

Dessutom hade han ådragit sig två allvarsamma dueller, med två män, hvardera i stånd att döda minst tre sådana som d'Artagnan, med ett ord två musketörer, det vill säga två af dessa varelsor, som han uppskattade så högt, att han i sina tankar och i sitt hjerta satte dem öfver alla andra män.

Utsigterna voro ganska nedslående. Säker om att varda dödad af Atos, finner man väl, att den unge mannen ej bekymrade sig mycket om Portos. Som emellertid hoppet är det sista, som slocknar i menniskohjertat, började han slutligen hoppas, att han, om ock med svåra blessyrer, likväl kunde öfverlefva dessa båda dueller, och till framtida nytta gjorde han sig följande sjelfförebåelser.

— Hvilken villhjerna jag spelar, och sådan narr jag är! Den hederlige, olycklige Atos var sårad just i samma axel, mot hvilken jag körde hufvudet likt en bock. Det enda, som förvånar mig, är, att han icke dödade mig på stället; han egde verkligen rätt dertill; den smärta jag tillfogade honom var visst ganska svår. Beträffande Portos, åh, beträffande Portos, var det på min heder ännu mera rasande!

Och mot sin vilja började den unge mannen att skratta, allt likväl medan han såg sig om för att iakttaga, huru vida icke detta skratt på en man hand, hvilket måste synas utan orsak i deras ögon, som sågo honom skratta, kunde såra någon förbigående.

— Med Portos är det ännu mera rasande; men jag är i alla fall en villhjerna. Kastar man sig väl så der på menniskor utan att säga: se upp! Nej! Och kikar man dem väl under kappan för att titta efter hvad som icke finnes der! Han hade säkert förlåtit mig, ja, han hade förlåtit mig, om jag icke råkat tala om det fördömde axelgehänget, fast med förtäckta ord, det är sant; jo, vackert förtäckta! Ah, sådan fördömd gaskognare jag ändå är! Hör på, d'Artagnan, min vän, fortfor han, talande till sig sjelf med all den försynthet, han ansåg sig vara skyldig

sig sjelf, slipper du ifrån det här, hvilket icke är sannolikt, så måste du för framtiden iakttaga den finaste belevvenhet. Hädanefter måste man beundra dig, åberopa dig som ett mönster. Att vara förekommande och artig är icke att vara feg. Se blott på Aramis: Aramis, det är mildheten och behaget i egen person. Nå väl! Har väl någon understått sig kalla honom feg? Nej, visst icke, och hädanefter vill jag taga honom till förebild i allt. Ah, se der är han just!

Medan d'Artagnan sålunda gått och språkat med sig sjelf, hade han, på några steg när, hunnit fram till d'aiguillonska hotellet, utanför hvilket han såg Aramis stå och helt muntert samtala med tre ädlingar af konungens drabanter. Aramis vardt äfven varse d'Artagnan, men som han icke förgätit, att det var i denne unge mans närvaro, herr de Tréville hade förifrat sig på förmiddagen, och som ett vitne till de förebråelser musketörerne undfått på intet sätt var honom angenämt, låtsade han icke se honom. D'Artagnan deremot, drifven af sina försonings- och belevvenhetsplaner, närmade sig de fyra unga männen, i det han gjorde en belevvad helsning, ledsagad af det mest artiga småleende. Aramis böjde lätt hufvudet, men smålog ej. Alla fyra afbröto för öfrigt ögonblickligen samtalet.

D'Artagnan var icke nog enfaldig att ej märka, att han var öfverflödig, men ännu var han icke nog hemmastadd med fina världens vanor för att på skickligt sätt draga sig ur den falska ställning, hvori den vanligtvis råkar, som blandar sig i sällskap, som han knapt känner, och i samtal, som icke röra honom. Han sökte derfor en utväg att så litet tafatt som möjligt draga sig tillbaka, då han märkte, att Aramis tappade sin näsduk och utan tvifvel ovetande satte foten derpå, och ögonblicket syntes honom vara inne att godtgöra sin oskicklighet; han böjde sig derfor ned, och med den artigaste min han kunde antaga drog han näsduken undan musketörens fot, i trots af dennes bemödande att hålla den qvar, och sade, i det han lemnade honom den:

— Jag tror, min herre, att detta är en näsduk, som ni ej gerna skulle velat förlora.

Näsduken var också rikt broderad och bar i ett af hörnen en krona med vapen. Aramis rodnade starkt och ryckte snarare än tog näsduken ur gaskognarens hand.

— Aha! utropade en af drabanterne, påstår du ännu, försigtige Aramis, att du står illa hos fru de Bois-Tracy, då detta intagande fruntimmer har artigheten att låna dig sina näsdukar?

Aramis kastade på d'Artagnan en af dessa blickar, som låta en förstå, att man ådragit sig en dödsfiende, hvarpå han, återtagande sin blida min, sade:

— I bedragen eder, mina herrar; denna näsduk tillhör icke mig, och jag vet ej, hvarför herrn fick det infallet att lemna den åt mig hellre än åt någon af eder; och som bevis på hvad jag säger, så se här min ficka.

Vid dessa ord framtog han sin egen näsduk, hvilken äfven var ytterst elegant och af fin batist, ehuru batist var mycket dyr på den tiden, men denna näsduk var utan broderi, utan vapen och hade endast ett namnchiffer, dess egares.

Denna gång sade d'Artagnan ej ett ord; han insåg sin blunder. Men Aramis' vänner läto ej öfvertyga sig af hans nekande, och en af dem sade med låtsadt allvar till den unge musketören:

— Om det vore så, som du påstår, skulle jag, min käre Aramis, se mig tvungen att reklamera näsduken, ty, som du vet, Bois-Tracy är min intime vän, och jag vill ej, att man gör sig trofeer af hans frus effekter.

— Du framställer illa din begäran, svarade Aramis, och ehuru jag i sak medgifver behörigheten af din fordran, måste jag afslå den för dess form.

— Saken är, vågade d'Artagnan blygt anmärka, att jag icke såg näsduken falla ur herr Aramis' ficka. Hans fot stod på den, det var allt, och därför antog jag, att den var hans.

— Ni bedrog eder, min herre, svarade Aramis kallt, föga tacksam för upprättelsen; och vändande sig till den, som förklarar sig vara Bois-Tracys vän, fortsatte han: För öfrigt, när jag tänker efter, min herr intime med Bois-Tracy, är jag en icke mindre tillgifven vän till honom än du, och strängt taget kan denna näsduk lika väl ha fallit ur din ficka som ur min.

— Nej, på min ära! utropade den kunglige drabanten.

— Du svär på din ära, och jag på mitt hedersord; då måste ju nödvändigt en af oss vara ljugare. Nej, låt oss göra något bättre, käre Montaran; låt oss taga hälften hvar.

— Af näsduken?

— Ja.

— Förträffligt! utropade de båda andra; kung Salomos dom! Du är verkligen full af vishet, Aramis.

De unga männen brusto i skratt, och som man väl kan föreställa sig, hade hela saken ingen annan påföljd. Efter ett ögonblick upphörde

samtalet, och sedan de tre drabanterne och musketören hjertligt tryckt hvarandras händer, begåfvo sig de förre åt sitt håll och Aramis åt sitt.

— Nu är stunden inne att förlika mig med denne belevade man, tänkte d'Artagnan, som under hela senare delen af samtalet hållit sig något afsides, och med denna vackra föresats närmade han sig Aramis, som aflägsnade sig utan att egna honom vidare uppmärksamhet.

— Min herre, sade d'Artagnan, jag hoppas ni ursäktar. . .

— Ah, min herre, afbröt Aramis, tillåt mig säga eder, att ni i denna sak ej uppfört eder, som en bra karl bort göra.

— Huru, min herre! utropade d'Artagnan; ni antar då. . .

— Jag tror, min herre, att ni icke är enfaldig och att ni, fast ni kommer från Gascogne, mycket väl vet, att man icke utan skäl trampar på näsdukar. För fan! Paris' gator äro väl icke belagda med batist heller!

— Min herre, ni gör orätt i att söka förödmjuka mig, sade d'Artagnan, hvars eldfängda lynne började öfverrösta hans fredliga föresatser. Jag är visserligen från Gascogne, det är sant, och efter ni vet det, behöfver jag icke säga eder, att gaskognarne äro föga tåliga af sig, så att hafva de en gång gjort sin ursäkt, vore det ock för en grofhet, tro de sig hafva gjort hälften mer, än de bort göra.

— Min herre, det jag yttrade, svarade Aramis, var icke för att söka tvist med eder. Jag är, Gud ske lof, ingen slagskämpe, och som jag är musketör endast »t i l l s v i d a r e«, slås jag endast, när jag är nödsakad dertill, och alltid med mycken motvilja; men den här gången är saken mer allvarsam, ty genom eder är ett fruntimmer nu komprometteradt.

— Genom oss, vill ni säga! utropade d'Artagnan.

— Hvarför var ni nog oskicklig att gifva mig igen näsduken?

— Hvarför var ni nog oskicklig att släppa den?

— Jag har redan sagt, och jag upprepar det, att den der näsduken ej kommit ur min ficka.

— Nå väl! Då har ni två gånger ljugit, min herre, ty jag såg, när den föll ur eder ficka.

— Aha, talar ni ur den tonen, min herr gaskognare! Välan då, jag skall lära eder belevvenhet, jag!

— Och jag skall skicka eder tillbaka till eder mässa, herr abbé! Drag eder värja, om ni behagar, och det nu strax!

— Nej, om ni behagar, min hyggliche vän, åtminstone icke här. Ser ni icke, att vi stå midt framför Hôtel d'Aiguillon, som är uppfyllt med

kardinalens tjensteandar? Hvem säger mig för öfrigt, att det icke är hans eminens, som uppdragit åt eder att skaffa honom mitt hufvud? Men jag sätter, löjligt nog, värde på mitt hufvud, som synes mig passa rätt bra till mina axlar. Jag vill gerna döda eder, lita på det, men döda eder i all tysthet, på ett aflägsset och ensligt ställe, der ni åtminstone ej kan för någon skryta med eder död.

— Det går jag gerna in på, men var icke så säker på eder sak och tag med eder näsduken, den må tillhöra eder eller ej; kanske får ni godt tillfälle att begagna den.

— Min herre är ju gaskognare? frågade Aramis.

— Ja, men jag uppskjuter ej ett möte endast af försigtighet.

— Försigtigheten, min herre, är en nästan öfverflödigg dygd för musketörer, det vet jag nog, men den är oundgänglig för kyrkans män, och som jag endast tills vidare är musketör, vill jag gerna vara försiktig. Klockan två skall jag ha äran vänta eder i herr de Trévilles hotell. Och der skall jag anvisa eder ett passande ställe.

De båda unga männen helsade hvarandra, hvarefter Aramis aflägsnade sig uppför gatan, som för till Luxembourgpalatset, medan d'Artagnan, som såg, att tiden led, tog vägen åt Karmeliterklostret, sägande för sig sjelf: Jag står ej till att rätta, men dör jag, så dör jag åtminstone för en musketörs hand.

Kapitel V

Konungens musketörer och herr kardinalens drabanter.

D'Artagnan kände ingen i hela Paris. Han gick därför utan sekundant till mötet med Atos, besluten att åtnöja sig med dem, hans motståndare kunde hafva utsett. För öfrigt var det hans bestämda afsigt att göra den tappre musketören alla anständiga ursäkter, dock utan tecken till svaghet, ty han befarade, att af denna duell skulle uppkomma samma obehag, som alltid inträffar vid en strid, då en ung, kraftfull man kämpar med en sårad och utmattade motståndare: besegrad, fördubblar han sin motståndares triumf; segrare, anklagas han för oridderlighet och lättköpt hjeltomod.

Om vi icke misslyckats i teckningen af vår äfventyrares karakter, har läsaren redan bort märka, att d'Artagnan icke var någon vanlig menniska. Också, allt under det han upprepade för sig sjelf, att hans död vore oundviklig, underkastade han sig likväl icke att dö helt beskedligt, såsom en annan, mindre modig och mindre sansad än han, skulle hafva gjort. Han tänkte på det olika sinnelaget hos dem, med hvilka han skulle duellera, och började att med klarare blick skärskåda sin ställning. Han hoppades att genom de öppenhjertiga ursäkter han ämnade framföra vinna en vän i Atos, hvars förnäma utseende och allvarliga drag särdeles behagade honom. Han smickrade sig med hoppet att kunna skrämma Portos genom händelsen med gehänget, hvilken han kunde, så vida han icke stupade på fläcken, omtala för alla, en berättelse, som skickligt färglagd skulle hölja Portos med åtlöje, och hvad slutligen den inbundne Aramis angick, så fruktade han honom icke.

ke särdeles, och i den händelse turen komme ända till honom, ämnade han tukta honom med besked eller åtminstone genom att märka honom i ansigtet, såsom Cæsar lät göra med Pompejus' krigare, för alltid skada det vackra utseende, hvaröfver Aramis var så stolt.

Slutligen fans hos d'Artagnan detta orubbliga kapital af beslutsamhet, som faderns råd nedlagt i hans bröst, råd, hvilkas kärna var: ingenting fördraga af någon annan än konungen, kardinalen och herr de Tréville. Han därför snarare flög än gick till Karmeliterklostret, ett slags bygnad utan fönster, omgifven af magra ängar och utgörande ett annex till Pré-aux-Clercs samt vanligen begagnad till mötesplats för folk, som icke hade någon tid att förlora.

När d'Artagnan kom i sigte af den lilla ängsmarken, som utbredde sig vid foten af detta kloster, hade Atos väntat i blott fem minuter, och klockan slog tolf. Han var således punktlig som samaritanskan, och den strängaste pedant i fråga om dueller skulle ingenting haft att anmärka.

Atos, som ännu led grymt af sitt sår, ehuru fullständigt ansadt af herr de Trévilles fältskär, hade satt sig på en afvisare, med den lugna hållning och värdiga min, som aldrig öfvergåfvo honom. Vid d'Artagnans åsyn reste han sig och gick artigt några steg emot honom. Denne å sin sida nalkades sin motståndare med hatten i hand och dess plym släpande i marken.

— Min herre, sade Atos, jag har anmodat två af mina vänner att tjena mig som sekundanter, men de hafva ännu icke anländt. Det förvånar mig, att de dröja; det är icke deras vana.

— Jag deremot har inga sekundanter, min herre, sade d'Artagnan, ty först i går anländ till Paris, känner jag ingen här mer än herr de Tréville, till hvilken jag rekommenderats af min far, som har äran att något litet räkna sig till hans vänner.

Atos öfverlade ett ögonblick.

— Ni känner ingen mer än herr de Tréville? frågade han.

— Nej, min herre, ingen annan.

— Men då, fortfor Atos, talande halft för sig sjelf, halft till d'Artagnan, men då, om jag dödar eder, skall jag taga mig ut som en barnmördare.

— Icke just det, min herre, svarade d'Artagnan med en bugning, som ej saknade värdighet, icke just det, efter som ni gör mig äran att

draga värjan mot mig, medan ni har ett sår, hvaraf ni bör vara mycket besvärad.

— Ganska besvärad, på min ära, och ni har gjort mig en satans smärta, det måste jag säga, men jag skall taga venstra handen, såsom jag brukar i dylika fall. Tro ej därför, att jag ger eder någon fördel; jag fäktar försvarligt med båda händerna, och kanske till och med ni får nackdel deraf; en vensterhändt är ganska obeqväm för folk, som ej äro beredda derpå. Jag beklagar, att jag icke förr meddelat eder det.

— Ni är verkligen, min herre, sade d'Artagnan, bugande sig på nytt, af en förbindlighet, som gör mig oändligt tacksam.

— Ni gör mig förlägen, svarade Atos med sin nobla min, låt oss tala om något annat, så vida ni ej har något deremot. Aj! Anfäkta, hvad ni gjort mig illa! Min axel är som en eld.

— Om ni tilläte. . . sade d'Artagnan tvekande.

— Hvad, min herre?

— Jag har en balsam, en underbar salva för sår, hvilken jag fått af min mor och som jag pröfvat på mig sjelf.

— Än sedan?

— Jo, jag är säker, att på mindre än tre dagar skall denna salva bota eder, och derefter, om ni är läkt, skulle det alltid vara en stor ära för mig att stå till eder tjänst.

D'Artagnan sade dessa ord med en enkelhet, som hedrade hans belevnhet utan att på något sätt förklenade hans mod.

— Vid Gud, min herre, sade Atos, se der ett förslag, som behagar mig, ej så att jag antar det, men det röjer adelsmannen på en mils håll. Så var det de talade och gjorde, dessa hjeltar på Karl den stores tid, hvilka hvarje riddare bör taga till mönster. Ty värr lefva vi icke nu på den store kejsarens tid. Vi lefva på herr kardinalens tid, och inom tre dagar skulle man, om hemligheten än så väl bevarades, skulle man, säger jag, ha reda på, att vi tänka duellera, och man skulle motsätta sig saken. Nå, men komma de då icke, dessa dagdrifvare?

— Om ni har brådt om, min herre, sade d'Artagnan med samma enkelhet, hvarmed han nyss föreslog att uppskjuta duellen tre dagar, om ni har brådt om och föredrar att expediera mig på fläcken, så genera eder icke, jag ber.

— Åter ett ord, som behagar mig, sade Atos med en välvillig nick åt d'Artagnan, det är icke ett ord af en man utan hjerna, men helt visst af en man med hjerta. Min herre, jag tycker om män af eder halt, och jag

finner, att om icke den ene af oss dödar den andre, skall jag framdeles ha ett sant nöje af edert umgänge. Afbidom dessa herrar, jag ber, jag har god tid, och det är mer korrekt. Ah, se här ha vi en, tror jag!

Vid änden af gatan Vaugirard började verkligen den jättelike Portos skönjas.

— Hvad! ropade d'Artagnan; edert första vitne är herr Portos?

— Ja, har ni något deremot?

— Nej, på intet vis.

— Och se här den andre.

D'Artagnan vände sig åt det utpekade hållet och igenkände Aramis.

— Huru! ropade han i ännu mer förvånad ton; edert andra vitne är herr Aramis?

— Ja visst, vet ni icke, att man aldrig ser oss den ene utan den andre, och att man kallar oss bland musketörer som bland drabanter, vid hofvet som i staden, Atos, Portos och Aramis eller de tre oskiljaktlige? Men efter ni kommer från Dax eller Pau. . .

— Från Tarbes, sade d'Artagnan.

— Så är det eder rättighet att vara okunnig om denna omständighet, sade Atos.

— I sanning, sade d'Artagnan, den benämning man gifvit eder, mina herrar, är träffande, och om mitt äfventyr varder ryktbart, skall det åtminstone bevisa, att eder förening icke är grundad på kontraster.

Under tiden hade Portos nalkats och med handen helsat Atos, men då han vände sig mot d'Artagnan, studsade han af förvåning.

Anmärkom i förbigående, att han ombytt gehäng och icke längre bar kappa.

— Men, yttrade han, hvad betyder då detta?

— Det betyder, att min motståndare är denne herre, sade Atos, med handen artigt visande på d'Artagnan.

— Och jag också har affär med denne herre, sade Aramis, som i sin ordning kom till stället.

— Men först klockan två, sade d'Artagnan med samma lugn.

— Men af hvad skäl slås du, Atos? frågade Aramis.

— I sanning, jag vet icke så noga, han har gjort illa min axel, och du, Portos?

— Jag, jag slås för det att jag slås, svarade Portos rodnande.

Atos, hvilken ingenting undgick, såg ett fint småleende spela på gaskognarens läppar.

— Vi hade en tvist om toaletten, sade den unge mannen.

— Än du, Aramis? frågade Atos.

— Jag slås för en teologisk fråga, svarade Aramis, blinkande åt d'Artagnan att vara förtegen.

Atos såg ett nytt småleende flyga öfver d'Artagnans läppar.

— Verkligen? sade Atos.

— Ja, det var en punkt hos den helige Augustinus, som vi icke kommo öfverens om, sade gaskognaren.

— Det är bestämdt ingen dum karl, mumlade Atos.

— Och nu, mina herrar, då jag har eder alla församlade, tillåten mig att göra eder mina ursäkter.

Vid ordet ursäkter drog ett moln öfver Atos' panna, ett högdraget småleende sväfvade på Portos' läppar och en nekande åtbörd var Aramis' svar.

— I förstån mig icke, mina herrar, sade d'Artagnan höjande hufvudet, på hvilket i detta ögonblick spelade en solstråle, som förgylde hans fina och djerfva drag, jag ber eder om ursäkt för det fall, att jag icke skulle vara i stånd att gälda min skuld till eder alla tre, ty herr Atos har främst rättighet att döda mig, hvilket mycket förringar värdet af eder fordran, herr Portos, och nästan annullerar eder fordran, herr Aramis. Och nu, mina herrar, ännu en gång ursäkten mig, men endast detta, och sedan en garde!

Vid dessa ord och med den likgiltigaste åtbörd man kunde se drog d'Artagnan sin värja.

Blodet hade stigit d'Artagnan åt hufvudet, och i denna stund kunde han dragit värjan mot alla musketörer i riket, såsom han nu gjort mot Atos, Portos och Aramis.

Klockan var en qvart på ett. Solen var i zenit, och den till skådeplats för duellen utsedda platsen var utsatt för hela dess glöd.

— Det är mycket varmt, sade Atos, som i sin ordning drog värjan, och likväl kan jag ej taga af mig jackan, ty helt nyss kände jag, att mitt sår blödde, och jag fruktar att genera min herre genom att låta honom se blod, som han icke sjelf utgjutit.

— Det är sant, min herre, sade d'Artagnan, och det må gjutas af en annan eller af mig, försäkrar jag, att jag alltid skall med mycken smärta se en så god ädlings blod. Jag vill därför duellera i jacka liksom ni.

— Se så, se så, sade Portos, nog nu med komplimanger, och kommen i håg, att vi också vänta vår tur.

— Tala endast för eder sjelf, Portos, när ni yttrar någonting så obehörigt, afbröt Aramis. För min del finner jag de saker, dessa herrar säga hvarandra, mycket väl sagda och fullkomligt värdiga två adelsmän.

— När ni behagar, min herre, sade Atos, ställande sig en garde.

— Jag afvaktade eder befallning, sade d'Artagnan, korsande värjan.

Men de båda värjorna hade knapt klingat mot hvarandra, förrän en afdelning af hans eminens' livvakt, under befäl af herr de Jussac, syntes vid klostrets ena hörn.

— Kardinalens drabanter! ropade på en gång Portos och Aramis. Värjorna i slidan, mina herrar, värjorna i slidan!

Men det var för sent. De båda kämpande hade varit sedda i en ställning, som icke medgaf något tvifvel om deras afsigter.

— Hollah! ropade Jussac, i det han närmade sig dem, gifvande tecken åt sina soldater att göra det samma; hollah, musketörer!

— I ären allt för ädelmodiga, mina herrar drabanter, sade Atos med bitterhet, ty Jussac var en af angriparne sedan föregående afton. Om vi såge eder slås, så ansvarar jag för, att vi skulle noga akta oss för att störa eder. Låt oss därför hållas, så kunnen I ha en förlustelse utan omak för eder.

— Mina herrar, sade Jussac, det är med mycken ledsnad jag får förklara, att saken är omöjlig. Vår pligt framför allt. Derfor, om I behagen, värjorna i slidorna och följen oss.

— Min herre, sade Aramis, parodierande Jussac, det skulle vara ett stort nöje att antaga eder artiga inbjudning, om det allenast berodde af oss, men ty värr är saken omöjlig; herr de Tréville har förbjudit oss det. Gån därför eder väg; det är det bästa I kunnen göra.

Detta skämt uppretade Jussac.

— Vi anfalla eder, ropade han, om I icke lyden.

— De äro fem, sade Atos halfhögt, och vi endast tre; vi få åter stryk och måste dö på platsen, ty jag förklarar, att jag icke som besegrad skall åter visa mig för vår kapten.

Atos, Portos och Aramis slöto sig genast till hvarandra, under det att Jussac stälde sina soldater i linie.

Detta enda ögonblick var tillräckligt för d'Artagnan att fatta sitt beslut; det gälde nu ett af dessa fall, som bestämman en människas hela lif; valet stod honom öppet mellan kungen och kardinalen; och då valet

var gjordt, måste det förblifva dervid. Att slås var att öfverträda lagarna, att riskera hufvudet, att med ens skaffa sig till fiende en minister, mäktigare än sjelfve konungen; detta allt förutsåg den unge mannen, men till hans ära böra vi säga, att han likväl icke en sekund tvekade. Han vände sig till Atos och hans vänner och sade:

— Mina herrar, tillåten mig en rättelse af hvad I nyss yttraden. I saden, att I voren endast tre, men efter hvad mig synes, äro vi fyra.

— Men ni är icke en af de våra, sade Portos.

— Det är sant, svarade d'Artagnan, jag bär icke eder dräkt, men jag eger eder själ. Mitt hjerta är musketör, det känner jag, min herre, och denna känsla lyder jag.

— Aflägsna eder, unge man, ropade Jussac, som utan tvifvel af d'Artagnans åtbörder och uttrycket i hans ansigte hade gissat hans afsigt. Ni kan gå, vi tillåta det. Rädda edert skinn och låt det gå fort.

D'Artagnan vek ej från stället.

— Ni är i sanning en rask gosse, sade Atos, i det han tryckte den unge mannens hand.

— Se så, se så, tagen edert parti, sade Atos, i det han tryckte den unge mannens hand.

— Ja, sade Portos och Aramis, låt oss fatta ett beslut.

— Denne herre är ganska ädelmodig, sade Atos.

Men alla tre tänkte på d'Artagnans ungdom och fruktade hans oerfarenhet.

— Vi skulle vara blott tre, hvaraf en sårad, plus ett barn återtog Atos, men man skall icke desto mindre säga, att vi voro fyra man.

— Ja, men att vika! sade Portos.

— Det är svårt, återtog Atos.

D'Artagnan förstod deras obeslutsamhet.

— Mina herrar, pröfven mig, sade han, och jag svär på min heder, att jag ej vill gå härifrån, om vi varda besegrade.

— Hvad heter ni, min tappre vän? sade Atos.

— D'Artagnan, min herre.

— Nå väl! Atos, Portos, Aramis och d'Artagnan, framåt då! utropade Atos.

— Nå, mina herrar, viljen I fatta edert beslut? ropade Jussac för tredje gången.

— Det är gjordt, mina herrar, svarade Atos.

— Och hvad beslut fatten I? frågade Jussac.

— Vi skola hafva äran att angripa eder, svarade Aramis, i det han aftog hatten med ena handen och drog sin värja med den andra.

— Aha! I gören motstånd! utropade Jussac.

— Guds död! Och det förvånar eder?

Och de nio kämparne störtade mot hvarandra med ett raseri, som likväl ej uteslöt en viss metod.

Atos tog en viss Cahussac, kardinalens gunstling; Portos fick Bicarar och Aramis såg sig midt emot två motståndare.

D'Artagnan fann sig stäld mot Jussac sjelf.

Den unge gaskognarens hjerta slog, som om det velat spränga hans bröst, icke af fruktan, ty deraf fans ej en skugga, men väl af stridslust; han kämpade som en ursinnig tiger, kringgående tio gånger sin motståndare och bytande tjugu gånger plats och ställning. Jussac var, som man den tiden uttryckte sig, en läcker klinga och var väl förfaren; det oaktadt hade han all möda i verlden att värja sig mot en motståndare, som, vig och rörlig, hvarje ögonblick afvek från antagna regler, angripande från alla sidor på en gång och dock parerande liksom en, som är ytterst mån om sitt skinn.

Omsider förlorade Jussac allt tålamod. Ursinnig öfver att hållas i schack af den, han hade betraktat som ett barn, förifrade han sig och började blotta sig. D'Artagnan, som i brist på öfning egde en grundlig teori, fördubblade sin rörlighet. Jussac, som ville göra slut på leken, måttade en förfärlig stöt åt sin motståndare, i det han blindt störtade fram, men denne parerade med en prim, och under det Jussac åter reste sig, stack d'Artagnan, slingrande sig som en orm under hans klinga, värjan tvärt genom hans kropp. Jussac föll handlöst till marken.

D'Artagnan kastade nu en orolig och snabb blick på stridsfältet.

Aramis hade redan dödat en af sina motståndare, men den andre ansatte honom hårdt. Emellertid innehade Aramis en fördelaktig ställning och kunde ännu försvara sig.

Bicarar och Portos hade nyss vexlat stötar. Portos hade fått ett sting genom armen och Bicarar ett genom låret. Men som ingendera af dessa blesyrer var farlig, fortsatte de fäktningen med desto större förbittring.

Atos, för andra gången sårad af Cahussac, bleknade ögonskenligen, men ryggade ej en fotsbredd; han hade endast ömsat hand och fäktade nu med venstra handen.

D'Artagnan egde efter den tidens duellregler rätt att undsätta någon. Under det han med blicken sökte, hvilken af hans kamrater behöfde hjälp, mötte han ett ögonkast af Atos. Detta ögonkast hade en sublim vältalighet. Atos skulle hellre tillsatt lifvet än kallat på hjälp, men en blick kunde han kasta och med blicken begära ett stöd. D'Artagnan förstod honom, tog ett fruktansvärdt språng och störtade öfver Cahussac från sidan, ropande:

— Försvara eder, herr drabant, eller jag dödar eder!

Cahussac vände sig om; det var hög tid. Atos, som endast uppehölls af sitt ytterliga mod, föll på sitt ena knä.

— För Guds skull, ropade han åt d'Artagnan, döda honom icke, unge man, jag ber; jag har en gammal affär att avsluta med honom, då jag en gång är läkt och återstæld. Så der! Bra! Mycket bra!

Detta utrop aftvangs Atos deraf, att Cahussacs värja flög tjugu steg från honom. D'Artagnan och Cahussac störtade fram på en gång, den ene för att återtaga, den andre för att bemäktiga sig henne, men d'Artagnan, mer vig, kom först och satte foten på värjan.

Cahussac sprang till den af drabanterne, som Aramis hade dödat, tog hans värja och ville åter vända sig mot d'Artagnan, men på sin väg mötte han Atos, som under det ögonblicks andrum, d'Artagnan skaffat honom, nu hunnit hemta sig och, af fruktan att d'Artagnan skulle döda hans fiende, ville åter börja striden.

D'Artagnan insåg, att det skulle misshaga Atos, om han icke läte honom hållas. Efter några sekunder föll verkligen Cahussac med halssén genomborrad af ett värjsting.

I samma ögonblick satte Aramis sin värja mot sin fallne motståndares bröst och tvang honom att begära nåd.

Ännu återstodo Portos och Bicarat. Portos hånade på tusen sätt, frågande Bicarat, hvad klockan kunde vara, och lyckönskande honom till det kompani, hans bror nyligen fått vid regementet Navarra; men under allt skämt van han ingenting. Bicarat var en af dessa män af jern, som endast falla som döda.

Emellertid måste man göra slut på saken. Vakten kunde komma och taga alla de stridande, sårade eller icke, rojalister eller kardinalister. Atos, Aramis och d'Artagnan omringade Bicarat och uppmanade honom att gifva sig. Ehuru ensam mot dem alla och med ett djupt värjsting i låret, ville Bicarat ändå hålla i sig, men Jussac, som rest sig upp på armbågen, ropade åt honom att han skulle gifva sig. Bicarat var

gaskognare liksom d'Artagnan; han låtsade icke höra, utan smålog endast, och medan han mellan två parader fann tid att med sin värjspets utvisa en plats på marken, sade han, parodierande ett bibelspråk:

— Här skall Bicarat dö, ensam af dem, som äro med honom.

— Men de äro fyra mot dig ensam; sluta, jag befäller det.

— Ah, befäller du, så är det en annan sak, sade Bicarat; som du är min korpral, måste jag lyda.

Och i det han tog ett språng tillbaka, bröt han af värjan mot sitt knä för att icke behöfva öfverlemna henne, kastade stumparna öfver klostermuren och lade armarna i kors, under det han hvisslade en kardinalistisk melodi.

Modet respekteras alltid, äfven hos en fiende. Musketörerna helsade Bicarat med sina värjor och stucko dem åter i slidorna. D'Artagnan gjorde på samma sätt, och biträdd af Bicarat, den ende, som ännu var på benen, bar han till klostrets porthvalf Jussac, Cahussac och den af Aramis' båda motståndare, som endast var sårad. Den fjerde var, såsom vi redan nämnt, död. Derpå ringde de i klosterklockan, och med ett byte af fyra värjor af fem begåfvo de sig rusiga af glädje på väg till herr de Trévilles hotell.

Man såg dem arm i arm, intagande gatans bredd och anslutande till sig hvarje musketör, som de mötte, så att det slutligen var ett helt triumftåg. D'Artagnans hjerta sam i ett glädjerus, der han gick emellan Atos och Portos, ömt tryckande dem till sig.

— Om jag icke ännu är musketör, sade han till sina nya vänner, i det han inträdde i herr de Trévilles hotell, så är jag åtminstone antagen till elev, eller hur?

Kapitel VI

Hans majestät konung Louis den trettonde.

Händelsen väckte stort uppseende. Herr de Tréville bannade högt sina musketörer och berömde dem i tysthet. Men som det icke var någon tid att förlora för att underrätta konungen om saken, skyndade Tréville att begifva sig till Louvre. Det var redan för sent; kungen hade stängt sig inne med kardinalen, och man sade till herr de Tréville, att kungen arbetade och för ögonblicket ej kunde taga emot. På aftonen infann sig Tréville vid kungens spelparti. Kungen vann, och som hans majestät var ganska girig, var han vid förträffligt lynne; också sade han till Tréville, så snart han fick honom i sigte:

— Kom hit, herr kapten, kom, att jag må få bannas på eder; vet ni, att hans eminens har kommit att klaga för mig öfver edra musketörer, och detta med en sådan sinnesrörelse, att hans eminens denna afton är sjuk deraf. Ah, men de äro då fyrdubbla djeflar, äkta galgfåglar, edra musketörer!

— Nej, sire, svarade Tréville, som strax märkte, hvilken vändning saken skulle taga, nej, tvärt om äro de ganska beskedliga varelser, fromma som lam och hafva blott en önskan, det betyder jag, den att draga värjan endast för eders majestäts tjenst. Men hvad skola de göra! Kardinalens livvakt söker ständigt gräl med dem, och om också blott för att upprätthålla kårens heder, måste de stackars unga männen försvara sig.

— Hör på den Tréville! sade kungen. Hör honom bara! Kunde man icke tro, att han talade om en religiös sekt! I sanning, min käre kapten,

har jag icke lust att taga från eder fullmakten och ge den åt fröken Chemerault, åt hvilken jag lofvat ett nunnekloster. Men tänk icke, att jag skall tro eder! Man kallar mig Louis den rättvise, herr de Tréville, och vi få snart se, ja, vi få snart se.

— Ack, det är i förlitande på denna rättvisa, sire, som jag tåligt och lugnt afvaktar eders majestäts utslag.

— Vänta då, min herre, vänta då, sade kungen, jag skall icke låta eder vänta länge.

I sjelfva verket vände sig nu spellyckan, och som kungen började tappa, hvad han hade vunnit, hade han ingenting emot att få en förvändning att göra — må man förlåta oss denna spelterm, hvars ursprung vi tillstå oss icke känna — att »göra charlemagne«. Kungen steg upp efter några ögonblick och stoppade på sig de penningar, han hade framför sig, hvaraf största delen var spelvinst.

— La Vieuville, sade han, tag min plats, jag måste tala med herr de Tréville i en vigtig sak. Det var sant. . . jag hade åttio louisdorer framför mig; lägg upp en lika summa, på det att de, som tappat, ej må hafva skäl att beklaga sig. Rättvisa i allt! Derpå vände han sig till Tréville och gick med honom fram till en fönstervrå.

— Nå väl, min herre, fortfor han, ni påstår då att det är eminentissimus' lifvakt, som sökt tvist med edra musketörer?

— Ja, sire, nu som alltid.

— Och hur började affären; låt höra, ty ni inser väl, min käre kapten, att en domare måste höra båda parterna.

— Ack, min Gud, på det enklaste och mest naturliga sätt! Tre af mina bästa soldater, som eders majestät känner till namnet, hvilkas trogna tillgifvenhet eders majestät mer än en gång uppskattat och hvilkas tjenst, det kan jag försäkra konungen, ligger dem ömt om hjertat, tre af mina bästa soldater, sade jag, herrar Atos, Portos och Aramis, hade uppgjort ett lustparti med en ung adelsman från Gascogne, hvilken jag samma dag hade rekommenderat dem. Lustpartiet skulle ega rum vid Saint-Germain, som jag tror, och de hade stämt möte vid Karmeliterklostret, då nöjet vardt stördt af herr de Jussac och herrar Cahussac, Bicarat samt två andra drabanter, hvilka säkert ej hade infunnit sig så mångtaliga, om de icke hyst elaka afsigter mot de kungliga edikten.

— Aha, ni säger något! yttrade kungen; utan tvifvel hade de kommit dit för att sjelfva duellera.

— Jag vill icke anklaga dem, sire, men jag lemnar åt eders majestät sjelf att bedöma, hvad fem beväpnade män kunna förehafva på ett så ensligt ställe som slätten omkring Karmeliterklostret.

— Ja, ni har rätt, Tréville, ni har rätt.

— Men när de fingo se mina musketörer, ändrade de plan och glömdes sitt enskilda agg för hela kårens; ty eders majestät saknar ej kännedom derom, att musketörerna, som tillhöra konungen och endast konungen, äro naturliga fiender till hans eminens kardinalens livvakt.

— Ja, Tréville, ja, sade kungen melankoliskt, och tro mig, det är ganska ledsamt att se två partier i Frankrike, två hufvuden för kronan, men allt detta skall snart ta slut. Ni säger då, att drabanterna sökte gräl med musketörerna?

— Jag säger, att det är troligt, att sakerna tillgått sålunda, men icke vill jag svärja derpå, sire. Ni vet sjelf, huru svår sanningen är att utforska, och så vida man icke är begåfvad med den beundransvärda instinkt, som förvärfvat Louis XIII tillnamn af den rättvise. . .

— Ni har rätt, Tréville; men edra musketörer voro icke allena, de hade ju ett barn med sig.

— Ja, sire, och dessutom en sårad man, så att tre kungens musketörer, af hvilka en sårad, jemte ett barn icke blott höllo stånd mot fem af kardinalens mest fruktansvärda kämpar, utan ock nedgjorde fyra af dem.

— Men det var ju en seger detta, utropade konungen, strålände af glädje, en fullständig seger!

— Ja, sire, lika fullständig som den vid Cé-bron.

— Fyra man, af hvilka en sårad och en bara barnet, säger ni?

— Ja, knapt en yngling, hvilken till och med uppfört sig så berömligt vid tillfället, att jag tager mig friheten rekommendera honom hos eders majestät.

— Hur heter han?

— D'Artagnan, sire. Han är son af en bland mina äldsta vänner, son till en man, som med konungen, eder fader, högtalig i åminnelse, deltog i partikriget.

— Och ni säger, att den unge mannen uppförde sig väl? Berätta det der för mig, Tréville; ni vet, att jag tycker om berättelser om krig och bataljer.

Och konung Louis XIII vred stolt upp sina mustascher, i det han rätade upp sig.

— Sire, återtog Tréville, såsom jag redan sagt eder, är herr d'Artagnan nästan ett barn, och som han icke har äran att vara musketör, bar han civila kläder. Kardinalens drabanter, som sågo, hur ung han var och att han dertill var främmande för kåren, uppmanade honom att aflägsna sig, innan de började att anfälla.

— Nå, men ni inser väl då, Tréville, afbröt kungen, att det var de, som anföllo?

— Det är sant, sire, derom är intet tvifvel; de uppfordrade honom att draga sig tillbaka, men han svarade, att han var musketör i sitt hjerta och hängifven eders majestät, och att han således ämnade stanna qvar med herrar musketörer.

— Förträfflige unge man! mumlade kungen.

— Han stannade också verkligen qvar med dem; och eders majestät har i honom en så tapper kämpe, att det var han, som gaf Jussac det förfärliga värjstinget, hvilket så mycket väcker kardinalens vrede.

— Är det han, som sårat Jussac? utropade kungen; han, ett barn! Det der, Tréville, är icke möjligt.

— Det förhåller sig så, som jag haft äran säga eders majestät.

— Jussac, en af kungarikets bästa klingor!

— Ja, sire, han har funnit sin mästare.

— Jag vill se den unge mannen, Tréville, jag vill se honom, och om man kan göra något för honom, så skola vi tänka på saken.

— När behagar eders majestät taga emot honom?

— I morgon klockan tolf, Tréville.

— Skall jag taga honom ensam med?

— Nej, för dem till mig alla fyra tillsammans. Jag vill tacka dem alla på en gång; tillgifna män äro sällsynta, Tréville, och man bör belöna tillgifvenheten.

— Klockan tolf, sire, skola vi vara i Louvre.

— Men gå lilla trappan, Tréville, gå lilla trappan. Det är onödigt, att kardinalen får veta. . .

— Ja, sire.

— Ni förstår, Tréville, ett kungligt edikt är alltid ett edikt; och när allt kommer omkring, är det ju förbjudet att duellera.

— Men denna strid, sire, går ju alldeles utom de vanliga vilkoren för en duell; det var endast ett gräl, ett slagsmål, och beviset derpå är, att det var fem af kardinalens drabanter mot mina tre musketörer och herr d'Artagnan.

— Ni har rätt, sade kungen, men lika godt, Tréville, gå likväl lilla trappan.

Tréville smålog. Men som det redan var mycket vunnet, att han kunnat förmå detta barn att uppresas sig mot sin mästare, bugade han sig vördnadsfullt för konungen och tog med hans samtycke afsked.

Redan samma afton underrättades de tre musketörerna om den ära, som var dem förunnad. Som de redan länge känt kungen, togo de saken lugnt, men d'Artagnan med sin gaskogniska inbillning såg deri sin framtida lycka och tillbragte natten i gyllene drömmar. Också var han redan klockan åtta på morgonen hos Atos.

D'Artagnan fann musketören fullt klädd och färdig att gå ut. Som man först klockan tolf hade företrädde hos konungen, hade han öfverenskommit med Portos och Aramis att taga ett parti i ett bollhus, som låg helt nära Luxembourgpalatsets stall. Atos bjöd d'Artagnan göra dem sällskap, och oaktadt sin obekantskap med detta spel, hvori han aldrig deltagit, samtyckte han, helst han icke visste, huru han skulle tillbringa sin tid från klockan nio på morgonen, som hon knapt var, till klockan tolf.

De båda musketörerna voro redan komna och slogo boll med hvarandra. Atos, som var mycket skicklig i alla kroppsöfningar, gick med d'Artagnan på motsatta sidan och utmanade dem. Men vid första rörelse, som han försökte, ehuru detta gjordes med venstra handen, märkte han, att hans blesstyr ännu var för ny att tillåta honom en dylik ansträngning. D'Artagnan vardt således ensam, och då han förklarade sig vara för oskicklig att kunna utföra ett regelbundet parti, fortsatte man endast med att slå boll utan att beräkna spelet. Men en af bollarna, slungad af Portos' herkuliska hand, strök så tätt förbi d'Artagnans ansigte, att han dervid tänkte, att om den, i stället för att gå åt sidan, hade träffat honom, skulle hans audiens sannolikt gått förlorad, emedan det varit alldeles omöjligt att infinna sig hos konungen. Och då, i hans tanke, hela hans framtid berodde af denna audiens, helsade han artigt Portos och Aramis, förklarande, att han ej återtog partiet, förän han vore i stånd att bjuda dem spetsen, och tog plats på galleriet.

Olyckligtvis för d'Artagnan befann sig bland åskådarna en af hans eminens' drabanter, hvilken, ännu helt förbittrad öfver sina kamraters nederlag föregående afton, hade föresatt sig att gripa första lägliga tillfälle att hämnas. Han ansåg nu detta tillfälle vara för handen och sade, vändande sig till sin granne:

— Det är icke något förvånande, att den der unge mannen var rädd för en boll; han är utan tvifvel en musketörelöv.

D'Artagnan vände sig om, liksom stungen af en orm, och betraktade skarpt drabanten, som tillåtit sig detta oförsynta yttrande.

— För fan! återtog denne, i det han fräckt strök sina mustascher, titta på mig så mycket ni vill, min lille herre, jag blir vid hvad jag sagt.

— Och som det ni sade var allt för tydligt för att behöfva en förklaring, svarade d'Artagnan med låg röst, så ber jag eder följa mig.

— Och när då? frågade drabanten med samma gäckande min.

— Strax, om ni behagar.

— Och ni vet helt visst, hvem jag är?

— Derom är jag fullkomligt okunnig; det bekymrar mig icke heller mycket.

— Men ni gör orätt, ty om ni visste mitt namn, skulle ni kanske ha mindre brådt om.

— Hvad heter ni då?

— Bernajoux, till eder tjänst.

— Nå väl, herr Bernajoux, sade d'Artagnan lugnt, jag skall vänta eder vid porten.

— Gå, min herre, jag följer eder.

— Skynda eder icke allt för mycket, min herre, på det man ej må märka, att vi gå bort tillsammans; ni förstår väl, att vid det, vi ha för händer, skulle allt för stort sällskap besvära oss.

— Det är bra, svarade drabanten, förvånad öfver att hans namn ej gjort större intryck på den unge mannen.

I sjelfva verket var namnet Bernajoux känt af alla menniskor, d'Artagnan måhända undantagen, ty det var ett af de namn, som oftast förekommo vid de dagliga slagsmål, dem alla kungens och kardinalens edikt ej förmått undertrycka.

Portos och Aramis voro så upptagna af sitt parti, och Atos såg på med så mycken uppmärksamhet, att de ej ens märkte, att deras unge kamrat gick ut; såsom han yttrat åt kardinalens drabant, stannade han vid porten. Efter några ögonblick infann sig denne i sin tur. Som d'Artagnan i anseende till audiensen hos konungen icke hade någon tid att förlora, blickade han omkring sig, och när han såg, att gatan var tom, sade han till sin motståndare:

— Minsann är det icke rätt lyckligt för eder, ehuru ni heter Bernajoux, att ni endast har att göra med en musketörelev; var emellertid lugn, jag skall göra mitt bästa. En garde!

— Men, sade den, som d'Artagnan sålunda utfordrade, stället tyckes mig temligen illa valdt, och det vore bättre bakom klostret Saint-Germain eller på Pré-aux-Cleres.

— Hvad ni säger är alldeles riktigt, svarade d'Artagnan, men tyvärr har jag icke mycken tid på mig, efter som jag har ett möte klockan på slaget tolf. En garde således, min herre, en garde!

Bernajoux var icke mannen att låta säga sig en sådan komplimang två gånger. I samma ögonblick blänkte värjan i hans hand, och han störtade på sin motståndare, hvilken han, i anseende till dennes ungdom, hoppades kunna skrämman.

Men d'Artagnan hade dagen förut gjort lärospån, och ännu lifvad af sin vunna seger samt uppblåst öfver sin framtida gunst, hade han beslutit att ej rygga ett steg; också korsades de båda klingorna ända intill fästet, och då d'Artagnan stod orubblig på sin plats, måste hans motståndare taga ett steg tillbaka. Men då vid denna rörelse Bernajoux' klinga afvek från linien, grep d'Artagnan detta tillfälle, lösgjorde sin klinga, föll ut och träffade sin motståndare i axeln. Nu tog d'Artagnan i sin tur ett steg tillbaka och lyfte sin värja, men Bernajoux ropade åt honom, att det betydde ingenting, och i det han störtade blindt på d'Artagnan, rände han dennes värja i sitt eget bröst. Som han likväl ej föll och icke heller förklarade sig besegrad, utan blott sökte närma sig det håll, der herr de la Trémouilles hotell var beläget, i hvilkens tjänst han hade en släkting, så ansatte honom d'Artagnan, sjelf okunnig om faran af det sår hans motståndare fått, och var nära att med en tredje stöt gifva honom döden, då, sedan det buller, som uppstått på gatan, nått fram till bollhuset, två af drabantens vänner, hvilka hört honom vexla några ord med d'Artagnan och derefter sett honom gå bort, med värjan i hand störtade ut ur bollhuset och föllo öfver den segrande. Men genast syntes äfven Atos, Portos och Aramis, och i samma stund de båda drabanterne angrepo deras unge kamrat, tvungo de dessa att vända sig om. I detta ögonblick föll Bernajoux, och då drabanterne nu endast voro två mot fyra, började de ropa: »Hitåt, hitåt, de la Trémouilles hotell!« Vid dessa rop utkommo alla, som funnos i hotellet, och kastade sig öfver de fyra kamraterne, hvilka nu å sin sida ropade: »Hitåt, musketörer!«

Detta rop fann alltid gensvar, ty man visste, att musketörerna voro fiendtligt sinnade mot hans eminens, och man älskade dem just för det de hatade kardinalen. Också togo alla drabanter vid andra kompanier, hvilka icke tillhörde Röde hertigen, såsom Aramis kallat honom, i allmänhet parti för konungens musketörer. Af tre drabanter vid herr Desessarts kompani, hvilka nu gingo förbi, kommo två till de fyra kamraternes hjälp, medan den tredje skyndade till herr de Trévilles hotell, ropande: »Hitåt, musketörer, hitåt!« Som vanligt var Trévilles hotell uppfyllt af musketörer, hvilka skyndade till sina kamraters hjälp. Handgemänget vardt allmänt, men styrkan var på musketörernes sida: kardinalens drabanter och herr de la Trémouilles folk retirerade in i hotellet, hvars portar de tillstängde i rätt tid för att hindra sina fiender att intränga på samma gång som de. Den sårade deremot hade strax ditförts och var, såsom vi redan nämnt, i ett ganska farligt tillstånd.

Jäsningen bland musketörerna och deras allierade hade nått sin höjd, och man öfverlade redan, om man icke, för att tukta den oförskämdhet, herr de la Trémouilles betjening ådagalagt genom att förgripa sig på konungens musketörer, borde tända eld på hotellet. Förslaget var väckt och mottaget med hänryckning, då lyckligtvis klockan slog elfva. D'Artagnan och hans kamrater påminde sig audiensen, och som det skulle grämt dem, att en så god sak utfördes dem förutan, lyckades de att lugna sinnena. Man nöjde sig med att kasta några gatstenar mot portarna, men dessa höllo, och man tröttnade då; för öfrigt hade de, hvilka kunde betraktas som företagets hufvudmän, sedan ett ögonblick lemnat gruppen och togo vägen till herr de Tréville, hvilken väntade dem, redan underrättad om detta nya handgemäng.

— Fort till Louvre, sade han, till Louvre utan att förlora ett ögonblick, och låt oss försöka att få träffa konungen, innan kardinalen talat vid honom; vi skola för honom framställa saken som en följd af gårdagens affär, och de få båda gälla för en.

Åtföljd af de fyra unga männen, begaf sig herr de Tréville till Louvre, men till musketörkaptenens stora förvåning tillkännagaf man för honom, att konungen farit att jaga hjort i Saint-Germain-skogen. Herr de Tréville lät två gånger för sig upprepa denna nyhet, och båda gångerna sågo hans följeslagare hans ansigte mörkna.

— Hade hans majestät, frågade han, redan i går beslutit denna jagt?

— Nej, eders excellens, svarade kammartjenaren, öfverjägmästaren kom i dag på morgonen för att underrätta hans majestät, att man för hans räkning hade förliden natt uppspårat en hjort. Han svarade först, att han icke skulle fara, men sedan kunde han ej motstå det nöje, som denna jagt lofvade honom, och efter intagen middag reste han.

— Och har kungen träffat kardinalen? frågade herr de Tréville.

— Efter all sannolikhet, svarade kammartjenaren, ty jag såg i morse hans eminens' vagn förspänd; jag frågade, hvart han skulle fara, och man svarade mig: till Saint-Germain.

— Vi äro förekomna, sade Tréville. Jag skall tala med hans majestät i afton, mina herrar, men eder vill jag icke tillstyrka att våga eder dit.

Varningen var allt för förnuftig och kom från en person, som allt för väl kände konungen, för att de fyra männen skulle försöka att göra någon invändning. Herr de Tréville uppmanade dem således att gå hem hvar till sig och afvakta bud från honom.

Hemkommen besinnade herr de Tréville, att man borde förekomma motparten och klaga först. Han skickade en af sina betjenter till herr de la Trémouille med ett bref, hvori han bad honom att afhysa herr kardinalens drabant och att bestraffa sitt folk för dess djerfhet att öfverfalla musketörerne. Men herr de la Trémouille, i förväg under rättad af sin stallmästare, med hvilken, såsom vi veta, Bernajoux var slägt, lät svara, att det tillkomme hvarken herr de Tréville eller hans musketörer att beklaga sig, utan tvärt om honom sjelf, enär musketörerne slagit hans folk och velat antända hans hotell. Då nu denna tvist mellan de båda magnaterne kunnat draga ut på tiden, under det de naturligtvis skulle envisas hvar i sin mening, påfann herr de Tréville en utväg, egnad att göra slut på saken; det var att sjelf besöka herr de la Trémouille.

Han begaf sig således genast till dennes hotell och lät anmäla sig.

De båda herrarne helsade hvarandra artigt, ty det rådde, om icke vänskap, åtminstone aktning dem emellan. Båda voro män af hjerta och heder, och då herr de la Trémouille, som var protestant och säl- lan såg konungen, ej tillhörde något parti, besvärades han icke af någon fördom i umgängesförhållanden. Likväl var denna gång hans sätt, ehuru höfligt, kyligare än vanligt.

— Min herre, sade Tréville, vi tro oss ömsesidigt ega skäl att beklaga oss, och jag är kommen sjelf, att vi må hjälpas åt att bringa denna sak på det klara.

— Gerna, svarade herr de la Trémouille, men jag måste bereda eder på, att jag är väl underrättad, och jag finner hela skulden ligga hos edra musketörer.

— Ni är, min herre, en man allt för rättvis och allt för billig för att icke antaga det förslag, jag vill göra eder.

— Låt höra, min herre, jag lyssnar.

— Hur befinner sig herr Bernajoux, eder stallmästares släkting?

— Mycket illa, min herre. Utom värjstinget, som han fått i armen, men som icke är särdeles farligt, har han fått ett annat tvärt genom lungan, öfver hvilket läkaren skakar på hufvudet.

— Men har den sårade behållit sansen?

— Fullkomligt.

— Talar han?

— Ja, men med svårighet.

— Nå väl, min herre, låt oss begifva oss till honom. Låt oss besvärja honom i namn af Gud, inför hvilken han kanske snart skall stå, att säga sanningen; jag tager honom till domare i egen sak, min herre, och hvad han säger, skall jag tro.

Herr de la Trémouille öfverlade ett ögonblick, och som man svårigen kunde göra ett billigare förslag, så biföll han.

Båda nedstego i den kammare, der den sårade låg. Vid åsynen af dessa två höga herrar, som kommo att besöka honom, försökte han resa sig i sin säng, men han var allt för svag, och medtagen af ansträngningen, sjönk han nästan medvetlös tillbaka.

Herr de la Trémouille skyndade till och lät honom inandas luktsalt, till dess han återfick sansen. Herr de Tréville, som icke ville misstänkas för någon inverkan på den sjuke, anmodade herr de Trémouille att sjelf förhöra honom.

Hvad Tréville förutsett inträffade. Stäld emellan lif och död, som Bernajoux var, föll det honom ej ett ögonblick in att förtiga sanningen, och han berättade för de båda herrarne noggrant händelsens förlopp.

Det var allt, hvad Tréville afsett; han tillönskade Bernajoux en snar tillfriskning, tog afsked af de la Trémouille, återvände till sitt hotell och lät genast underrätta de fyra vännerna, att han väntade dem till middagen.

Herr de Trévilles sällskapskrets var vald, men antikardinalistisk. Man fattar således, att samtalet under hela måltiden hvälfde sig kring

de två nederlag, hans eminens' drabanter nyss rönt. Och som d'Artagnan varit båda dagarnes hjelte, var det han, som fick mottaga alla lyckönskningar, hvilka Atos, Portos och Aramis gerna unnade honom, ej blott såsom goda kamrater, utan ock såsom de der sjelfva nog ofta vunnit pris för att låta honom behålla sitt.

Klockan sex delgaf dem Tréville, att han måste gå till Louvre, men då timmen för det af hans majestät beviljade företrädet var förbi, begärde han icke tillträde genom lilla trappan, utan tog plats med de fyra unga männen i förmaket. Kungen var ännu icke återkommen från jagten. Våra unga män hade knapt väntat en half timme bland skaran af hofmän, då alla dörrar slogos upp och man tillkännagaf hans majestäts ankomst.

Vid detta tillkännagifvande kände d'Artagnan en rysning genom merg och ben. Nästa ögonblick var efter all sannolikhet afgörande för hela hans öfriga lif. Också fäste sig hans ögon med ängslan på den dörr, hvarigenom kungen skulle inträda.

Louis XIII syntes i spetsen för sitt följe; han var i jagtdrägt, helt dammig, i stora stöflar och med piska i handen. Vid första ögonkastet slöt d'Artagnan, att kungens lynne stod på storm.

Denna hans majestäts stämning, hur synbar den än var, afhöll icke hofmännen att uppställa sig utefter kungens väg; i de kungliga gemakerna är det dock bättre att bemärkas af ett vredgadt öga än att alls icke bemärkas. De tre musketörerne tvekade således ej att taga ett steg framåt, under det d'Artagnan deremot gömde sig bakom dem. Men ehuru kungen personligen kände Atos, Portos och Aramis, gick han förbi dem utan en blick eller ett ord, liksom hade han aldrig förr sett dem. Herr de Tréville deremot, på hvilken kungens ögon en stund fäste sig, uthärdade denna blick med sådan fasthet, att det var kungen, som måste bortvända blicken, hvarpå hans majestät, brummande för sig sjelf, inträdde i sina rum.

— Saken går illa, sade Atos småleende, vi komma ej att slås till riddare den här gången heller.

— Vänten här, sade Tréville, och om I icke efter tio minuter sen mig komma ut, så vänden tillbaka till mitt hotell, ty det tjenar då ingenting till att längre vänta på mig.

De fyra unga männen väntade tio, femton, tjugu minuter, och då Tréville allt jemt förblef osynlig, aflägsnade de sig, ganska oroliga öfver hvad som komma skulle.

Herr de Tréville hade djerft inträdt i kungens kabinett och funnit hans majestät vid mycket dåligt lynne, sittande i en länstol och slående med piskskaftet på sina stöflar, hvilket dock ej hindrat Tréville att med största flegma underrätta sig om hans majestäts helsa.

— Dålig, min herre, dålig, svarade kungen, jag dör af ledsnad.

Detta var i sjelfva verket Louis XIII:s värsta sjukdom, och man berättar, huru han ofta drog en af sina hofmän till ett fönster, sägande: Kom, min herre, låt oss ha tråkigt tillsammans.

— Huru! Eders majestät har ledsamt, sade Tréville, och likväl, sire, har ni idag skänkt eder jagtens nöje!

— Skönt nöje, min herre! Vid min själ, allt urartar, och jag vet icke, om det är villebrådet, som ej mer har spår, eller hundarna, som ej mer ha väderkorn. Vi drifva upp en hjort, vi förfölja honom sex timmar, och när han äntligen är färdig att göra stånd, när Saint-Simon redan sätter hornet till mun för att blåsa halali, vips tar hela kopplet villspår och rusar efter en hjortkalf. Ni skall få se, att jag snart är tvungen att försaka hetsjagten, liksom jag redan försakat falkjagten. Ack, jag är en bra olycklig kung, herr de Tréville! Jag hade bara en jagtfalk kvar, och den dog i förgår.

— Ja, sire, jag fattar eder förtviflan, och olyckan är stor, men det återstår eder ännu, synes mig, en god del både falkar, sparfhökar och andra jagtfåglar.

— Men ej en menniska, som kan dressera dem; falkenerarne dö ut, det fins ingen, mer än jag, som förstår jagten. Med mig är allt slut, och man kommer att jaga med passgångare, giller och räfgropar. Om jag ändå hade tid att dana lärjungar! Men nej! Jag har ju herr kardinalen, som ej ger mig ett ögonblicks ro, som ligger öfver mig med tal om Spanien, om Österrike, om England. Ah, à propos herr kardinalen, herr de Tréville, så är jag missnöjd med eder!

Tréville var beredd på denna vändning. Han hade djupt studerat kungens skaplynne; han visste på förhand, att all denna klagolåt blott var ett företal, ett slags retmedel för att stärka modet, och att han nu var kommen, dit han velat komma.

— Och på hvad sätt har jag varit nog olycklig att misshaga eders majestät? frågade Tréville, spelande på den yttersta förvåning.

— Är det så ni gör eder tjenst, min herre? fortfor kungen utan att direkt besvara Trévilles fråga; var det därför, jag nämde eder till kapten för mina musketörer, att dessa skulle mörda folk, uppskrämma ett

helt kvarter och hota att antända Paris, utan att ni har ett ord att säga derom? Men, fortfar kungen, utan tvifvel förhastar jag mig, utan tvifvel äro fridstörarne redan i fängelse, och ni kommer hit för att anmäla för mig, att rättvisa är skipad.

— Sire, svarade Tréville lugnt, jag kommer tvärt om för att begära rättvisa.

— Och mot hvem? ropade kungen.

— Mot belackarne, sade Tréville.

— Se, det var en ny vändning i saken! återtog kungen. Ni vill kanske neka, att edra tre fördömda musketörer, Atos, Portos och Aramis, och den der pojken från Béarn som ursinniga kastat sig öfver den staccars Bernajoux och misshandlat honom så, att han förmodligen i denna stund kämpar med döden? Ni vill kanske neka, att de derefter ordentligen belägrat hertig de la Trémouilles hotell och velat antända det, något, som i krigstid ej skulle varit så stor skada, efter som hotellet är ett hugenottnäste, men som i fredstid är ganska förargelseväckande? Säg, ni vill neka allt detta?

— Hvem har berättat eder denna vackra historia, sire? frågade Tréville lugnt.

— Hvem som berättat mig denna vackra historia, min herre! Och hvem ville ni väl det skulle vara, om icke han, som vakar, när jag sofver, som arbetar, när jag roar mig, som leder allt inom som utom riket, i Frankrike som i Europa?

— Eders majestät afser utan tvifvel Gud, sade Tréville, ty jag vet ingen mer än Gud, som kan vara så upphöjd öfver eders majestät.

— Nej, min herre; jag talar om statens stöd, min ende tjenare, min ende vän, herr kardinalen.

— Hans eminens är icke hans helighet, sire.

— Hvad menar ni dermed, min herre?

— Att påfven ensam är ofelbar, och att denna ofelbarhet icke sträcker sig till kardinalerne.

— Ni vill säga, att han bedrar mig, ni vill säga, att han förråder mig. Ni anklagar honom således. Välan, säg ut, tillstå öppet, att ni anklagar honom!

— Nej, sire; men jag säger, att han bedrar sig sjelf; jag säger, att han är vorden illa underrättad; jag säger, att han brådskat med att anklaga konungens musketörer, mot hvilka han är orättvis, och att han icke sökt sina underrättelser ur god källa.

— Klagomålet kommer från herr de la Trémouille, från hertigen sjelf. Hvad har ni derpå att svara?

— Jag kunde svara, sire, att han är för mycket intresserad i saken för att vara ett rätt opartiskt vitne; men långt derifrån, sire, jag känner hertigen såsom en rättskaffens ädling, och jag hänskjuter saken till honom, men på ett vilkor, sire.

— Hvilket då?

— Att eders majestät låter kalla honom och sjelf förhör honom, men mellan fyra ögon, utan vitnen, och att jag får åter uppvakta eders majestät omedelbart efter hertigens företräde.

— Låt gå! sade konungen; och ni låter bero vid hvad herr de la Trémouille kommer att säga?

— Ja, sire.

— Ni vill erkänna hans dom?

— Ja.

— Och underkasta eder den upprättelse, han kommer att äska?

— Ja.

— La Chesnaye! ropade kungen; La Chesnaye!

Louis XIII:s förtrogne kammartjenare, som städse höll sig utanför dörren, inträdde.

— La Chesnaye, sade kungen, låt på ögonblicket kalla hit herr de la Trémouille; jag vill tala med honom nu i afton.

— Eders majestät gifver mig sitt ord att icke mottaga någon mellan herr de la Trémouilles och mitt företräde?

— Ingen, vid min ära!

— I morgon således, sire.

— I morgon, min herre.

— Hvilken timme, sire?

— Hvilken ni vill.

— Men om jag kommer för bittida, rädes jag att väcka eders majestät.

— Väcka mig? Tror ni, att jag kan sofva? Jag sofver ej mer, min herre; jag drömmer ibland, det är allt. Kom därför så tidigt ni vill, klockan sju till exempel; men ve eder, om edra musketörer äro brottsliga!

— Om mina musketörer äro brottsliga, sire, skola de brottslige utlemnas till eders majestät, som skall öfver dem förfoga efter sitt goda behag. Fordrar ni någonting mer, sire, så tala! Jag är beredd att lyda.

— Nej, min herre, nej, och det är icke utan skäl, man kallar mig Louis den rättvise. I morgon således, min herre, i morgon.

— Må Gud emellertid beskydda eders majestät!

Huru litet än kungen sof, sof herr de Tréville än sämre; han hade på aftonen låtit tillsäga sina tre musketörer och deras stallbroder att inställa sig hos honom klockan half sju på morgonen. Han tog dem med sig utan att förklara eller lofva dem något, men icke döljande, att deras och till och med hans hofgunst berodde på ett tärningskast.

Anländ till foten af lilla trappan, lät han dem vänta der. Var kungen fortfarande uppbragt på dem, skulle de aflägsna sig utan att ha visat sig; samtyckte han att mottaga dem, behöfde man blott låta kalla dem.

I kungens enskilda förmak fann Tréville La Chesnaye, som upplyste honom, att man föregående afton ej träffat hertig de la Trémouille i hans hotell, att han hemkommit för sent att inställa sig i Louvre, att han nyss anländt och nu var inne hos kungen.

Denna nyhet var ganska välkommen för Tréville, som på detta sätt förvissades, att ingen främmande ingifvelse smöge sig mellan de la Trémouilles vitnesmål och honom.

Efter knapt tio minuter öppnades dörren till kabinettet, och hertig de la Trémouille sågs utkomma. Han närmade sig Tréville och yttrade:

— Herr de Tréville, hans majestät har nyss låtit kalla mig för att inhemta rätta förloppet af gårdagens uppträde vid mitt hotell. Jag har berättat honom sanningen, eller att felet låg hos mitt folk, och förklarat mig beredd att därför göra eder min ursäkt. Efter jag nu träffar eder, så värdigas mottaga den och allt framgent räkna mig bland edra vänner.

— Herr hertig, sade Tréville, min tillit till eder rättskaffenshet var så stor, att jag icke har önskat mig annan försvarare inför hans majestät än eder sjelf. Jag finner nu, att jag icke bedragit mig, och jag tackar eder för, att i Frankrike ännu finnes en man, om hvilken man utan fara för misstag kan säga, hvad jag sagt om eder.

— Det är bra, det är bra, sade kungen, som mellan de två dörrarna åhört alla dessa komplimanger, säg honom blott, Tréville, efter han påstår sig vara en af edra vänner, att äfven jag önskade vara en af hans, men, att han försummar mig; att det snart är tre år, sedan jag såg honom, och att jag icke ser honom oftare, än jag skickar efter honom. Säg honom allt detta på mina vägnar, ty sådana saker kan en konung icke sjelf säga.

— Tack, sire, tack, sade hertigen, men må eders majestät vara viss, att icke de — jag säger likväl ej detta med syftning på herr de Tréville — att icke de, som ni ser hvar timme på dagen, äro eder mest hängifna.

— Ah, ni hörde hvad jag sade! Så mycket bättre, min hertig, så mycket bättre! sade konungen framträdande. Men hvar äro edra musketörer, Tréville? Jag bad eder i förgår att föra dem till mig, hvarför har ni ej gjort det?

— De äro der nere, sire, och med edert lof skall La Chesnaye tillsäga dem att stiga upp.

— Ja, ja, må de komma genast; klockan är snart åtta, och klockan nio väntar jag ett besök. Farväl, herr hertig, och kom för all del tillbaka. Stig in, Tréville.

Hertigen bugade sig och gick. I det samma han öppnade dörren, syntes de tre musketörerna och d'Artagnan i trappan, ledsagade af La Chesnaye.

— Kommen, mina tappra vänner, sade kungen, kommen! Jag har en skrapa att gifva eder.

Musketörerna närmade sig bugande; d'Artagnan följde dem.

— För djefvulen, fortfor kungen, för eder fyra hafva sju af hans emimens' drabanter på två dagar fått bita i gräset! Det är för mycket, mina herrar, det är för mycket. På det viset vore ju hans emimens tvungen att på tre veckor omrekrytera sitt kompani och jag att låta tillämpa edikten i hela deras stränghet. En, tilläfventyrs, må vara, men sju på två dagar är för mycket, jag upprepar det, mycket för mycket.

— Också, sire, ser eders majestät dem nu komma, förkrossade och botfärdiga, att anropa eder om tillgift.

— Förkrossade och botfärdiga, hm! yttrade kungen; jag litat ej på deras skrymtande miner; i synnerhet ha vi der borta ett gaskogneansigte. Stig fram, min herre!

— D'Artagnan, som förstod, att det var honom komplimangen gälde, närmade sig, antagande sin mest oskyldiga min.

— Men hvarför sade ni mig då, att det var en ung man? Det är ju ett barn, herr de Tréville, ett verkligt barn! Och det var han, som gaf Jussac den styfva värjstöten?

— Och Bernajoux de två vackra stötarna.

— Verkligen!

— Oberäknadt, sade Atos, att om han icke hjälpt mig ur Cahussacs händer, hade jag ganska säkert icke haft nåden att nu göra min underdåniga uppvaktning hos eders majestät.

— Men det är då en verklig demon, den der béarnaren, ventre saint gris, herr de Tréville, som kungen, min far, skulle sagt! I det der yrket bör man få många jackor sönderstuckna och många värjor afbrutna. Men gaskogarne äro ju alltid fattiga, icke sant?

— Sire, jag tillstår, att man ännu icke funnit guldgrufvor i deras berg, ehuru den högste väl vore skyldig dem ett sådant under till lön för deras nit i försvaret af konungens, eder faders, anspråk.

— Det vill säga, att det är gaskogarne, som gjort mig sjelf till konung, icke sant, Tréville, efter som jag är min faders son. Nå väl, låt så vara, jag vill icke neka det. La Chesnaye, gå och känn efter i alla mina fickor, om ni kan finna fyrtio pistoler, och finnas de, så tag hit dem. Och nu välan, unge man, på heder och samvete, hur gick saken till?

D'Artagnan förtäljde nu gårdagens äfventyr i alla dess enskildheter: huru som, då han icke kunnat sofva af glädje att få uppvakta hans majestät, han tre timmar före audienstimmen kommit till sina vänner, huru som de tillsammans besökt bollhuset och huru som han för sin yttrade farhåga att få en boll i ansigtet hånats af Bernajoux, hvilken varit nära att få plikta för detta hån med förlusten af sitt lif, liksom herr de la Trémouille, som ingen del hade i saken, med förlusten af sitt hotell.

— Just så var det, mumlade kungen, ja, just så berättade mig hertigen saken. Stackars kardinal! Sju man på två dagar och af hans mest värderade; men nu är det nog, mina herrar, förstån I! I han tagit revanche för gatan Férou och mer än så; I bören vara tillfredsställda.

— Om eders majestät är det, sade Tréville, så äro vi det.

— Ja, jag är det, sade kungen, i det han tog en handfull guld ur La Chesnayes hand och lade det i d'Artagnans. Se här, tillade han, ett bevis på min tillfredsställelse.

På denna tid voro de stolthetsideer, som råda i våra dagar, ännu icke på modet. En ädling mottog ur hand konungens guld och var icke deraf det minsta nedsatt. D'Artagnan stack således de fyrtio pistolerna i sin ficka utan några omsvep och tvärt om betygande den största tacksamhet för hans majestät.

— Så, så, sade kungen, betraktande pendylen, och efter klockan nu är half nio, så farväl, ty jag sade eder ju, att jag väntar någon klockan

nio. Tack för eder hängifvenhet, mina herrar. Jag kan ju räkna derpå, icke sant?

— Åh, sire, utropade alla fyra med en röst, vi skulle låta hugga oss i stycken för eders majestät.

— Godt, godt; men blifven hellre ostyckade; det är mera värddt, och I skolen då vara mig till större nytta. Tréville, tillade kungen halfhögt, under det de andra aflägsnade sig, efter ni icke har någon plats ledig vid musketörerna, och vi dessutom för inträde i denna kår stadgat en profkurs, så anställ denne unge man vid herr Desessarts', eder svågers, drabantkompani. Ah, pardieu, Tréville, jag fröjdar mig åt den grimas, kardinalen kommer att göra! Han varder ursinnig, men det gör det samma; jag är i min goda rätt.

Kungen helsade med handen Tréville, som gick att uppsöka sina musketörer, hvilka han fann i färd att med d'Artagnan dela de fyrtio pistolerna.

Kardinalen vardt också efter kungens spådom ursinnig, så ursinnig, att han under åtta dagar afhöll sig från kungens spelparti, något, som ej hindrade hans majestät att visa honom den mest intagande min och att hvar gång de träffades med sin smeksammaste röst spörja honom:

— Nå väl, herr kardinal, huru befinna sig den stackars Bernajoux och den stackars Jussac, edra män?

Kapitel VII

Musketörernes hvardagslif.

När d'Artagnan var utom Louvre och han rådfrågade sina vänner, hvad bruk han borde göra af sin andel i de fyrtio pistolerna, rådde honom Atos att beställa en god måltid på La pomme du pin, Portos att taga en betjent, och Aramis att skaffa sig en älskarinna efter sitt stånd.

Måltiden hölls samma dag, och betjenten passade dervid upp. Den förra var bestäld af Atos och den senare anskaffad af Portos. Det var en pikard, som den fåfänge musketören samma dag värfvat på bron de la Tournelle, syselsatt att spottande göra ringlar i vattnet.

Portos hade ansett, att denna syselsättning vitnade om förstånd och eftertanke, och hade antagit honom utan vidare rekommendation. Det ståtliga yttre hos denne adelsman, i hvilkens tjänst han trodde sig vara antagen, hade lockat Planchet, det var pikardens namn, och han kände sig litet besviken, när han såg, att platsen redan var upptagen af en medbroder vid namn Mousqueton, och när Portos antydde honom, att som hans hushåll, ehuru på stor fot, icke tarfvade två tjänare, var det nödvändigt att taga tjänst hos d'Artagnan. Men när han biträdde vid den middag, hans nye herre gaf, och såg denne vid uppgörelsen draga ur fickan handen full af guld, trodde han sin lycka gjord och tackade himmeln, som låtit honom råka i händerna på en sådan Kroisos, och han förblef vid denna åsigt ännu efter festmåltiden, med hvars kvarlevor han godtgjorde sig för långa fastor. Om aftonen deremot, när han bäddade sin herres säng, slocknade dessa irrbilder. Sängen var den enda möbeln i våningen, hvilken bestod af förmak och sofrum. Planchet låg i förmaket på ett täcke, taget ur d'Artagnans säng och som denne nu måste umbära.

Atos å sin sida hade en betjent, som han för sin tjenst dresserat på ett egendomligt sätt och som man kallade Grimaud. Han var ytterst tystlåten, denne värde herre, Atos väl att förstå. Sedan fem eller sex år, hvilka han tillbragt i det förtroligaste umgänge med sina kamrater Portos och Aramis, erinrade sig väl dessa, att de ofta sett honom småle, men aldrig hade de hört honom skratta. Hans tal var kort och uttrycksfullt, alltid sägande, hvad det ville säga och ingenting mer: inga utsmyckningar, inga tillägg, inga öfverdrifter. Hans ord utredde saken utan någon afvikning.

Ehuru Atos knapt var tretio år och lika utmärkt genom sitt yttre som genom sina egenskaper, hade man aldrig känt till någon hans älskarinna. Aldrig talade han om qvinnor. Väl motsatte han sig icke, att man talade derom i hans närvaro, men man såg lätt, att detta ämne, hvori han blott deltog med bittra ord och misantropiska infall, var honom ganska motbjudande. Hans förbehållsamhet, hans skygghet, hans stillatigande gjorde honom nästan till gubbe; för att icke störa sina vänner hade han inöfvat Grimaud att lyda en blott åtbörd eller en stum rörelse af läpparna. Det var endast vid tillfällen af stor vikt, han talade till honom.

Stundom hände att Grimaud, som fruktade sin herre som elden, medan han bar stor tillgifvenhet för hans person och stor vördnad för hans snille, trodde sig hafva uppfattat hans önskan, störtade bort att verkställa den, men gjorde i stället tvärt deremot. Atos ryckte då på axlarna och agade Grimaud utan att dock vredgas. Vid sådana tillfällen talade han något.

Portos hade, såsom man kunnat se, en karakter helt motsatt Atos'; han talade icke blott mycket, utan äfven högljudt, föga bekymrande sig, må den rättvisan göras honom, om man lyssnade på honom eller ej; han talade för nöjet att tala och nöjet att höra sig sjelf; han talade om allting utom vetenskapen, åberopande som skäl sitt, som han sade, från barndomen inrotade hat till de lärde. Hans skick var mindre ädelt än Atos', och känslan af hans underlägsenhet i detta afseende hade i början af deras bekantskap ofta gjort honom orättvis mot denne ädling, hvilken han då sökte öfverträffa genom sin lysande toalett. Men i sin enkla musketörrock kunde Atos genom blotta sättet, hvarpå han lyfte hufvudet eller tog ett steg, i ögonblicket intaga sin rätta plats och anvisa den fåfänge Portos andra rangen. Denne fylde till tröst deröfver herr de Trévilles förmak och Louvres högvakt med skrytet om sin lyc-

ka hos könet, hvarom Atos aldrig ordade; och sedan Portos öfvergifvit embetsadeln för bördsadeln, embetsmannafren för baronessan, gälde det för tillfället ingenting ringare än en utländsk prinsessa, som för honom närde en oändlig välvilja.

Ett gammalt ordstäf, säger: sådan herre, sådan dräng. Vi öfvergå således från Atos' betjent till Portos', från Grimaud till Mousqueton.

Mousqueton var en normand, hvars fredliga namn Boniface hans husbonde utbytt mot det vida mer klingande Mousqueton. Han hade inträdt i tjensten på vilkor att undfå kläder och husrum allena, men af ypperlig beskaffenhet. Han förbehöll sig blott två timmar hvar dag för att egna sig åt en industri, som kunde fylla hans öfriga behof. Portos hade gått in på aftalet; saken passade honom förträffligt. Han lät åt Mousqueton tillskåra jackor af sina aflagda rockar och sina reservkappor, och tack vare en skicklig skräddare, som vände och föryngrade de gamla plaggen och hvars hustru misstänktes att vilja locka Portos från hans aristokratiska vanor, tog sig Mousqueton rätt ståtlig ut, när han följde efter sin herre.

Hvad angår Aramis, hvilkens karakter vi tro oss hafva tillräckligt skildrat, en karakter dessutom, som vi, i likhet med hans kamraters, skola få tillfälle att följa i dess utveckling, så hette hans betjent Bazin. Till ära för den förhoppning hans herre närde, att en dag vinna inträde i det andliga ståndet, var han ständigt svartklädd, såsom det anstår tjenaren hos en kyrkans man. Det var en karl från Berry om tretiofem till fyrtio år, blid, fridsam, af godt hull, med läsning af fromma arbeten fyllande den ledighet, hans husbonde skänkte honom, ätande, noga räknadet, för två sin föga omvexlande, men utmärkta middag. För öfrigt, efter behof, stum, blind, döf och af en trohet utan vank.

Nu då vi känna, ytligt åtminstone, herrar och tjenare, öfvergå vi till deras bostäder.

Atos bodde vid gatan Férou, två steg från Luxembourg; hans bostad utgjordes af två små ytterst snygt möblerade rum i ett hotel garni, hvars värdinna, ännu ung och verkligt vacker, förgäfves gaf honom ljufva ögon. Några lemningar af en försvunnen prakt sprungo i ögonen här och der på väggarna af denna blygsamma bostad; der fans en värja, rikt damaskerad, som förskref sig från François I:s tid, och hvars fäste ensamt, inlagdt med dyrbara stenar, kunde vara värdt två hundra pistoler, men hvilken likväl Atos, ej ens i stunder af ytterligt betryck, kunnat förmås att pantsätta eller sälja. Denna värja hade länge varit

föremål för Portos' lystnad. Han skulle gifvit tio år af sitt lif för att ega henne.

En dag, då han skulle hafva ett ömt möte med en hertiginna, försökte han till och med få låna värjan. Atos svarade ingenting, utan tömde sina fickor, framletade sina juveler, börsar, vapensmycken och guldkedjor och bjöd Portos alltsammans; men värjan, sade han, var naglad vid sin plats, som hon ej förr skulle lemna, än egaren sjelf lämnade sin boning. Utom värjan fans der ett porträtt, föreställande en ädling från Henri III:s tid, klädd med största elegans och prydd med den Helige andes orden, och detta porträtt röjde med Atos vissa slägttycken, som angåfvo, att denne herre och riddare af konungens orden var en af hans förfäder.

Ett skrin slutligen af präktigt guldsmedsarbete och med samma vapen som värjan och porträttet bildade en kaminprydnad, som svor ytterligt mot rummens öfriga inredning. Atos bar ständigt på sig nyckeln till detta skrin. En dag hade han öppnat det i Portos' närvaro, och denne hade då kunnat förvissa sig, att detta skrin blott inneslöt bref och papper, kärleksbref och familjhandlingar utan tvifvel.

Portos bebodde vid gatan Vieux-Colombier en rymlig våning af ett utifrån ståtligt utseende. Hvar gång han med en vän gick förbi sina fönster, i ett af hvilka Mousqueton i stort livré ständig höll sig, visade Portos med blick och hand dit upp, yttrande: Det är min våning. Men aldrig träffades han hemma, aldrig bjöd han någon stiga dit upp, och ingen var i stånd att utröna, hvilka skatter detta ståtliga yttre verkligen omslöt.

Aramis bebodde en liten våning, bestående af kabinett, matsal och sängkammare, hvilken senare, belägen som det öfriga på nedra bottnen, vette åt en liten trädgård, frisk, grön, skuggrik och ogenomtränglig för granskapets blickar.

Hvad angår d'Artagnan, känna vi redan hans bostad, liksom vi ock gjort bekantskap med hans betjent, mästare Planchet.

D'Artagnan, som af naturen var ganska nyfiken, såsom fallet är hos folk med sinne för intrigen, bemödade sig ifrigt att utforska, hvad Atos, Portos och Aramis i verkligheten voro, ty under dessa diktade namn dolde hvar och en af de unga männen sitt adliga namn, i synnerhet Atos, som så otvetydigt förrådde ädlingen. Han vände sig därför till Portos för att få upplysning om Atos och Aramis och till Aramis för att lära känna Portos.

Ty värr visste icke Portos sjelf om sin tystlåtne kamrats lif annat, än hvad derom utdunstat. Man sade, att han lidit svårt i kärlekssaker och att ett grymt svek förgiftat lifvet för denne årans man. Hvilket svek? Derom var en hvar okunnig.

Portos' lif deremot var lätt att lära känna, hans verkliga namn undantaget, hvilket, liksom hans två kamraters, herr de Tréville ensam kände. Fåfång och pratsjuk, var han genomskinlig som en kristall. Det enda, som kunnat vilseleda forskaren, skulle varit att tro på allt det goda, han talade om sig sjelf.

Vidkommande Aramis, hvilken såg ut att icke hafva någon hemlighet, var det en gynnare, som andades blott mysterier, besvarande knapphändigt de spörsmål, man gjorde honom om andra, och undvikande dem, man gjorde om honom sjelf. En dag, sedan d'Artagnan länge sport honom om Portos och inhemtat det rykte, som lopp om musketörens lycka hos en prinsessa, ville han också veta besked om Aramis' egna äfventyr.

— Än ni sjelf då, min gode kamrat, ni, som ordar om andras baronessor, grefvinnor och prinsessor?

— Förlåt, afbröt Aramis, jag har talat, efter Portos sjelf talat derom, emedan han skrikit i min närvaro om alla dessa grannlåter. Men var viss, bäste herr d'Artagnan, att om jag hade dem ur en annan källa, eller om han förtrott mig dem, skulle ingen biktfader vara mer förtegen än jag.

— Derpå tviflar jag ej, återtog d'Artagnan, men uppriktigt, det synes mig, att ni sjelf är skäligen förtrogen med sköldemärken, till bevis hvarå det fins en viss broderad näsduk, hvilken jag är skyldig åran af eder bekantskap.

Aramis tog ej humör denna gång, utan antog sin blygsammaste min och svarade salvelsefullt:

— Min vän, glöm ej, att jag vill tillhöra kyrkan och att jag flyr alla världens lockelser. Den der näsduken, ni såg mig innehafva, var mig ej anförtrodd, utan qvarglömd hemma hos mig af en af mina vänner. Jag var tvungen att taga vara på den för att icke blottställa dem, honom och den dam han älskar. För min del hvarken har eller vill jag hafva någon älskarinna, deri följande det välbetänkta föredömet af Atos, hvilken lika litet som jag har någon.

— Men för djefvulen, ni är ju icke abbé, efter som ni är musketör!

— Musketör »tills vidare«, min vän, som kardinalen säger, musketör mot min vilja, men kyrkans man i hjertat, tro mig. Atos och Portos ha instuckit mig i kåren för att ge mig något att göra; jag hade, just då jag skulle prestvigas, en liten ledsamhet med. . . men det kan knapt intressera eder, och jag upptar eder dyrbara tid.

— Tvärt om, det intresserar mig mycket, utropade d'Artagnan, och jag har för ögonblicket alls ingenting att göra.

— Ja så, men jag har min mässbok att läsa, svarade Aramis, derefter några verser att skriva, som fru d'Aiguillon bedt mig om, och sedan måste jag gå till gatan Saint-Honoré för att köpa smink åt fru de Chevreuse, så ni finner, bästa vän, att om ni ej har brådt, har jag det desto mer.

Och Aramis räckte hjertligt handen åt sin unge kamrat och tog afsked.

D'Artagnan kunde ej, så stor möda han än gjorde sig, få veta mera om sina tre nya vänner. Han tog därför sitt parti att för det närvarande tro allt, hvad man sade om deras förflutna, under hopp om säkrare och rikare afslöjanden i framtiden. Tills vidare betraktade han Atos som en Akilleus, Portos som en Aias och Aramis som en Josef.

För öfrigt var de fyra unga männens lif muntert. Atos spelade, men alltid med otur. Likväl lånade han aldrig en sou af sina vänner, fastän hans börs allt jemt stod till deras tjänst, och när han spelat på hedersord, lät han alltid väcka sin borgenär klockan sex på morgonen för att betala honom sin skuld från gårdagen.

Portos gjorde sig emellanåt osynlig; vann han i spel, såg man honom öfvermodig och prålande; tappade han, försvann han fullständigt under några dagar, hvarefter han åter dykte upp, blek och försynt, men med pengar på fickan.

Aramis deremot spelade aldrig. Han var väl den slätaste musketör och den sämste dryckesbroder man kunde se. Ständigt hade han något värf att bestyra. Midt under middagen, då hvar och en, lifvad af vinet och samspråket, trodde, att man ännu hade två eller tre timmar kvar vid bordet, kunde det hända, att Aramis såg på sitt ur, steg upp med ett förbindligt småleende och tog afsked af sällskapet för att gå, sade han, att rådfråga en teolog, med hvilken han stämt möte. En annan gång måste han gå hem för att skriva teser och bad sina vänner att icke störa honom. Under tiden smålog Atos med det tjusande, svärmodiga leende,

som så väl anstod hans ädla ansigte, och Portos drack, svärjande på, att Aramis aldrig skulle duga till annat än bondprest.

Planchet, d'Artagnans betjent, bar sin lycka på ett ädelt sätt; han erhöll tretio sous om dagen, och under en månads tid kom han hem glad som en bofink och vänlig mot sin husbonde. Men när motgångens vind började blåsa på hushållet vid gatan des Fossoyeurs, det vill säga när kung Louis XIII:s fyrtio pistoler voro uppättna, åtminstone i det närmaste, började han en klagolåt, som Atos fann vämjelig, Portos ohöfvisk och Aramis löjlig. Atos rådde därför d'Artagnan att afskeda lurken, Portos ville, att han först skulle piskas upp, och Aramis påstod, att en husbonde endast bör lyssna till de lofqväden man egnar honom.

— Det der är lätt för eder att säga, återtog d'Artagnan: för eder, Atos, som lefver stum med Grimaud, förbjuder honom att tala och följaktligen ej får höra onda ord af honom; för eder Portos, som för stor stat och är en gud för eder betjent Mousqueton; för eder, Aramis, slutligen, som, städse upptagen af edra teologiska studier, ingifver en djup vörndnad hos eder tjenare Bazin, en stillsam och from man; men jag, som saknar ställning och tillgångar, som hvarken är musketör eller ens drabant, hvad skall jag göra för att ingifva tillgifvenhet, fruktan eller vörndnad hos Planchet?

— Saken är betänkelig, svarade hans tre vänner, det är en huslig affär; det är med betjenter som med hustrur; man bör genast ställa dem på den fot, man önskar ha dem. Besinna eder därför noga.

D'Artagnan besinnade sig noga och beslöt att på försök genompiska Planchet, hvilket verkställdes med den samvetsgranhet, som d'Artagnan i allt inlade; sedan han grundligt pryglat honom, förbjöd han honom att gå ur tjensten utan tillstånd; ty, tillade han, framtiden kan icke undgå att gynna mig, jag motser orubblikt bättre tider. Din lycka är således gjord, om du stannar hos mig, och jag är för god husbonde att låta dig gå miste om din lycka genom att bevilja det afsked du begär.

Detta sätt att gå tillväga ingaf musketörerne en hög tanke om d'Artagnans slughet. Äfven Planchet greps af beundran och talade ej mer om att gå sin väg.

De fyra unga männens lif var vordet ett gemensamt. D'Artagnan, som inga vanor hade, efter som han nyss anländt från landsorten och råkat in i en för honom alldeles ny verld, antog genast sina vänners vanor.

Man steg upp klockan åtta om vintern, klockan sex om sommarn och gick att inhemta lösen och sakernas skick hos herr de Tréville. D'Artagnan, fastän icke musketör, gjorde tjänst som sådan med rörande punktlighet; han var ständigt på vakt, enär han alltid höll den af sina tre vänner sällskap, som hade sin vakt. Man kände honom i musketörhotellet, och en hvar höll honom för en god kamrat; herr de Tréville, som uppskattat honom från första ögonkastet och som egnade honom en verklig tillgifvenhet, tröttnade ej att anbefalla honom hos kungen.

De tre musketörerna å sin sida älskade mycket sin unge kamrat. Den vänskap, som förband dessa fyra män, och deras behof att träffas tre eller fyra gånger om dagen, vare sig för en duell, för affärer eller för nöje, gjorde, att de utan återvändo följde den ene efter den andre som skuggor, och man mötte jemt de oskiljaktige, sökande hvarandra från Luxembourg till torget Saint-Sulpice eller från gatan Vieux-Colombier till Luxembourg.

Under tiden närmade sig herr de Trévilles löften sin fullbordan. En vacker dag befalde kungen herr chevalier Desessarts att anställa d'Artagnan i sitt drabantkompani. D'Artagnan anlade suckande denna dräkt, som han för priset af tio sina lefnadsår skulle velat utbyta mot musketörens rock. Men herr de Tréville utlofvade denna gunst efter två års profkurs, hvilken dock kunde afkortas, om tillfälle bjödes d'Artagnan att göra kungen någon tjänst eller utmärka sig genom någon bragd. D'Artagnan aflägsnade sig med detta löfte och begynte sin tjänstgöring följande dag.

Nu var ordningen hos Atos, Portos och Aramis att vara på vakt med d'Artagnan, när han gjorde sin. Chevalier Desessarts' kompani upptog sålunda fyra man för en, den dag det upptog d'Artagnan.

Kapitel VIII

En hofintrig.

Emellertid hade kung Louis XIII:s fyrtio pistoler, liksom allt i denna värld, haft icke blott en begynnelse, utan ock en ände, och efter denna ände befunno sig våra fyra stallbröder i bryderi. I början hade Atos någon tid med egna medel upprätthållit samfundet. Portos hade trädt i hans ställe och tack vare ett af sina vanliga försvinnanden, i nära fjorton dagar tillgodosett allas behof; slutligen hade turen varit hos Aramis, som med god min offrat sig och lyckats, påstod han, genom försäljning af sina teologiska böcker anskaffa några pistoler.

Man tog då som vanligt sin tillflykt till herr de Tréville, som gjorde några förskott på solden, men dessa förskott kunde icke särdeles länge förslå för tre musketörer, som redan hade en massa obetalade räkningar, och en drabant, som ännu ej egde kredit.

Omsider, när man såg, att alla utvägar snart skulle tryta, hopskrapade man genom en sista ansträngning åtta eller tio pistoler, hvilka Portos vågade på spel. Olyckligtvis hade han otur; han tappade allt, plus tjugufem pistoler på hedersord.

Nu vardt bryderiet nöd; man såg dem uthungrade, följda af sina betjenter, löpa på kajer och högvakter för att uppsamla hos sina vänner utanför förbundet alla middagar de kunde finna; ty enligt Aramis' åsigt borde man i den goda tiden utså måltider till höger och venster för att skörda sådana i de onda dagarna.

Atos vardt bjuden fyra gånger och medförde hvar gång sina vänner med deras betjenter. Portos lyckades sex gånger och lät likaledes sina kamrater njuta deraf; Aramis åtta gånger. Han var en man, efter hvad vi redan sett, som gjorde föga buller, men mycket arbete.

Hvad d'Artagnan angår, som ännu kände ingen i hufvudstaden, öfverkom han blott en chokladfrukost hos en prest från hembygden och en middag hos en kornett vid drabanterne. Han medtog hela sällskapet till presten, hvars visthus man tömde för två månader, och till kornetten, som gjorde sitt bästa. Men, som Planchet sade, man äter blott en gång, äfven när man äter omåttligt.

D'Artagnan var temligen förlägen öfver, att han ej haft mer än en och en half måltid, att bjuda sina kamrater i utbyte mot de fester, som Atos, Portos och Aramis beredt. Han trodde sig vara sällskapet till last, glömmande i sitt ungdomliga godmod, att han närt detta sällskap en hel månad, och hans brydda hufvud började ifrigt arbeta. Han besinnade, att denna liga af fyra män, unga, tappra, djerfva och driftiga, borde ega ett annat mål än gagnlösa promenader, fäktöfningar och mer eller mindre lyckade upptåg.

Och i sjelfva verket, fyra män som de, fyra män, offerande för hvarandra allt från börsen till lifvet, fyra män, ständigt stödjande hvarandra, aldrig ryggande, hvar för sig eller tillsammans verkställande, hvad de samfäldt beslutit, fyra armar, hotfullt sträckta mot de fyra väderstrecken eller samlade mot en enda punkt, borde oundvikligen, vare sig lönligen eller i dagsljuset, genom mina eller löpgraf, genom list eller våld, bryta sig en väg till det mål de ville uppnå, huru väl försvaradt eller huru långt aflägsset det än var. Det enda, som förvånade d'Artagnan, var, att hans kamrater ännu ej tänkt derpå.

Men han tänkte derpå nu, och det med allvar, ansträngande sin hjerna för att finna en riktning att gifva åt denna fyrdubbla enhet, hvarmed han ej tviflade, att man, såsom med den häfstång Arkimedes sökte, skulle kunna lyfta verlden. Då klappade man sakta på hans dörr. D'Artagnan väckte Planchet och befalde honom öppna.

Af detta uttryck, att d'Artagnan väckte Planchet, må läsaren ej sluta, att det var natt eller att dagen ännu ej var kommen. Nej, klockan hade nyss slagit fyra. Två timmar förut hade Planchet bedt sin herre om middag, hvarpå denne hade svarat med ordstäfvet: »den som sofver, han äter.« Och Planchet åt nu sin middag sofvande.

Den inträdande var en man med temligen simpel uppsyn och utseende af en borgare.

Planchet hade gerna velat till desert åhöra samtalet, men borgaren förklarade d'Artagnan, att då hvad han hade att säga var en vigtig och grannlaga sak, önskade han få vara mellan fyra ögon med honom.

D'Artagnan afskedade Planchet och bad sin gäst sitta.

Det uppstod ett ögonblicks tystnad, hvarunder de båda männen betraktade hvarandra, liksom för att göra en förberedande bekantskap, hvarefter d'Artagnan bugade sig till tecken, att han var beredd att höra.

— Jag har hört omtalas herr d'Artagnan som en ung, mycket hederlig man, sade borgaren, och detta rättvisa beröm har bestämt mig att förtro honom en hemlighet.

— Tala, min herre, tala, sade d'Artagnan, som instinktmässigt vädrade en förmånlig affär.

Borgaren gjorde ett nytt uppehåll och fortfor:

— Min hustru är linnevårderska hos drottningen, min herre, och saknar hvarken dygd eller skönhet. Man förmådde mig att gifta mig med henne för nu snart tre år sedan, fastän hon hade blott ringa förmögenhet, emedan herr de la Porte, drottningens släpbärare, är hennes gufar och beskyddare. . .

— Nå väl, min herre? frågade d'Artagnan.

— Nå väl, återtog borgaren, nå väl, min herre, min hustru bortröfvades i går morse, just då hon lemnade sitt arbetsrum.

— Och af hvem har eder hustru bortröfvats?

— Jag vet det ej för visso, min herre, men jag misstänker någon.

— Och hvilken är denna person, som ni misstänker?

— En man, som sedan länge förföljt henne.

— Åh fan!

— Men för att säga sanningen, min herre, fortfor borgaren, är jag säker, att det ligger mindre kärlek än politik under allt detta.

— Mindre kärlek än politik, återtog d'Artagnan med tankfull min, och hvad misstänker ni?

— Jag vet icke, om jag bör säga eder, hvad jag misstänker. . .

— Min herre, jag ber eder märka, att jag begär absolut ingenting af eder. Det är ni, som kommer till mig. Gör därför efter behag; det är ännu tid att draga eder tillbaka.

— Nej, min herre, nej, ni ser mig ut att vara en hederlig ung man, och jag skall sätta lit till eder. Jag tror således, att det icke är för någon sin egen kärlekshandel min hustru bortförts, utan för en vida högre dams.

— Ah, ah! Skulle det vara för fru de Bois-Tracys? sade d'Artagnan, som inför sin borgare ville gifva sig min af att vara förtrogen med hofvets affärer.

— Högre, min herre, högre.

— Fru d'Aiguillons?

— Högre ändå.

— Fru de Chevreuses?

— Högre, mycket högre.

— Kanske för...? D'Artagnan hejdade sig.

— Ja, min herre, svarade den uppskrämde borgaren så lågt, att han knapt kunde höras.

— Men hur vet ni allt detta, ni?

— Ah, hur jag vet det!

— Ja, hur vet ni det? Intet halft förtroende, eller... ni förstår.

— Jag vet det af min hustru, min herre, af min hustru sjelf.

— Och hon vet det... af hvem?

— Af herr de la Porte. Jag har ju sagt eder, att hon är gudotter till herr de la Porte, drottningens förtroendeman. Nå väl, herr de la Porte har anställt henne hos hennes majestät, för att vår arma drottning åtminstone skulle ega någon att förtro sig åt, prisgifven som hon är af konungen, bespejad som hon är af kardinalen, förrådd som hon är af alla.

— Ah, ah, saken börjar klarna! sade d'Artagnan.

— Nu kom min hustru till mig för fyra dagar sedan, min herre; ett af hennes vilkor var, att hon skulle få besöka mig två gånger i veckan, ty, som jag haft äran säga eder, min hustru älskar mig mycket; min hustru kom således och förtrodde mig, att drottningen i detta ögonblick hyser stora farhågor.

— Såå.

— Ja. Efter hvad det vill synas, ansätter och förföljer herr kardinalen henne mer än någonsin. Han kan icke tillgifva henne historien om sarabanden. Ni känner väl historien om sarabanden?

— För fan, visst känner jag den! svarade d'Artagnan, som icke visste ett ord derom, men ville spela väl underrättad.

— Så, att nu är det ej längre hat, utan hämndlystnad.

— Såå.

— Och drottningen tror...

— Nå väl, hvad tror drottningen?

— Hon tror, att man skrifvit till hertigen af Buckingham i hennes namn.

— I drottningens namn?

— Ja, för att narra honom till Paris och, när han väl är der, locka honom i någon snara.

— Åh fan! Men eder hustru, min herre, hvad har hon att beställa med allt detta?

— Man känner hennes hängifvenhet för drottningen, och man vill antingen aflägsna henne från sin herskarinna eller skrämma ur henne hennes majestäts hemligheter eller besticka henne för att bruka henne till spion.

— Det är troligt,, sade d'Artagnan, men mannen, som bortfört henne, känner ni honom?

— Jag har sagt eder, att jag trodde mig känna honom.

— Hans namn?

— Det känner jag ej; jag vet endast, att han är ett kardinalens kreatur och blinda redskap.

— Men ni har sett honom?

— Ja, min hustru har en gång visat mig på honom.

— Har hans yttre något utmärkande, hvarpå man kan igenkänna honom?

— Ja bevars! Det är en herre med högdraget utseende, svart skägg, mörk hy, skarpa ögon, hvita tänder och ett ärr vid tinningen.

— Ett ärr vid tinningen, ropade d'Artagnan, och dessutom hvita tänder, skarpt öga, mörk hy, svart skägg och högdragen min; det är min man från Meung!

— Det är eder man, säger ni?

— Ja, ja; men det hör icke hit. Men nej, jag bedrar mig, det tvärt om förenklar saken mycket; om eder man är den samme som min, skall jag i ett slag ta dubbel hämd, det är skilnaden; men hvar träffa denne man?

— Jag vet icke.

— Ni har ingen kännedom om hans bostad?

— Ingen; en dag, då jag ledsagade min hustru tillbaka till Louvre, kom han ut derifrån, just då hon skulle gå in, och hon visade mig på honom.

— Fördömdt, fördömdt! mumlade d'Artagnan; allt detta är bra dunkelt; af hvem fick ni veta eder hustrus bortförande?

— Af herr de la Porte.
 — Gaf han eder inga detaljer?
 — Nej, han kände inga.
 — Och ni har icke hört något från annat håll?
 — Jo, jag har fått. . .
 — Hvad då?
 — Men jag vet icke, om jag ej begår en stor oförsigtighet?
 — Ni återkommer till den saken, hör jag; jag ber eder likväl märka, att det denna gång är en smula sent att rygga.
 — Också ryggar jag ej, mordieu! skrek borgaren för att med en svordom egga modet. För öfrigt, så sant jag heter Bonacieux. . .
 — Ni heter Bonacieux? afbröt d'Artagnan.
 — Ja, det är mitt namn.
 — Förlåt, att jag afbröt eder, men det tycktes mig, som detta namn icke var mig obekant.
 — Det är möjligt, min herre; jag är eder husvärd.
 — Ah, ah! sade d'Artagnan, till hälften resande sig med en bugning; ni är min husvärd?
 — Ja, min herre. Och efter som ni under de tre månader, ni bott hos mig, förströdd utan tvifvel af edra viktiga göromål, glömt att betala mig hyran; efter som, säger jag, jag icke ett ögonblick ansatt eder, så tänkte jag, att ni skulle sätta värde på min finkänslighet.
 — Åh, jag ber, min bästa herr Bonacieux, återtog d'Artagnan, var viss, att jag är full af tacksamhet för ett sådant handlingssätt och att, som sagdt är, om jag kan vara eder till tjenst i något. . .
 — Jag tror det, min herre, jag tror det, och, såsom jag ämnade säga, så sant jag heter Bonacieux, jag sätter lit till eder.
 — Fullfölj därför, hvad ni redan börjat säga mig.
 Borgaren drog ett papper ur fickan och räckte det åt d'Artagnan.
 — Ett bref! sade den unge mannen.
 — Som jag fick i morse.
 D'Artagnan öppnade det, och som det började skymma, närmade han sig fönstret. Borgaren följde honom.

»Sök ej eder hustru,« läste d'Artagnan; »hon skall återgifvas eder, när man ej längre behöfver henne. Gör ni ett enda steg för att återfinna henne, är ni förlorad.«

— Det der var rent språk, fortfor d'Artagnan, men strängt taget är det blott ett hot.

— Ja, men detta hot skrämmer mig; jag, min herre, är ingalunda en svärdets man, och jag är rädd för Bastiljen.

— Hm! yttrade d'Artagnan; jag är icke månare om Bastiljen, jag, än ni. Gälde det blott ett värjsting, finge det väl gå.

— Likväl, min herre, hade jag räknat på eder i denna sak.

— Hur så?

— När jag såg eder i ständigt sällskap med musketörer af stolt utseende, hvilka jag kände var herr de Trévilles och följaktligen fiender till kardinalen, tänkte jag, att ni och edra vänner, på samma gång de beredde vår stackars drottning rättvisa, skulle vara förtjusta att få spela hans eminens ett spratt.

— Utan tvifvel.

— Och vidare tänkte jag, att som ni var skyldig mig tre månaders hyra, hvarom jag aldrig sagt ett ord. . .

— Ja, ja, ni har redan gifvit mig detta skäl, som jag finner förträffligt.

— Ämnande dessutom, så länge ni gör mig äran att stanna hos mig, aldrig sätta i fråga någon hyra. . .

— Mycket bra.

— Och lägg härtill, om så behöfs, att jag tänkte bjuda eder ett femtiotal pistoler, i fall ni, mot all sannolikhet, befunne eder i förlägenhet för ögonblicket.

— Förträffligt; men ni är då rik, bäste herr Bonacieux?

— Jag är i välstånd, min herre, det är ordet; jag har samlat något, som kan ge mig så der två eller tre tusen écus i ränta, dels på min krämaraffär, men mest genom att insätta penningar i den ryktbare seglaren Jean Mocquets senaste resa; så att, ni förstår, min herre. . . men se då! skrek borgaren.

— Hvad är det? sporde d'Artagnan.

— Hvad är det jag ser?

— Hvar?

— På gatan, midt för edra fönster, i den der portöppningen, en man insvept i en kappa.

— Det är han! ropade på en gång d'Artagnan och borgaren, då de hvar för sig på samma gång igenkände sin man.

— Ah, den här gången, skrek d'Artagnan, rusande efter sin värja, den här gången skall han icke undkomma mig!

Och dragande sin värja ur slidan, störtade han ur rummet.

I trappan mötte han Atos och Portos, som kommo på besök. De lemnade rum, och d'Artagnan sköt som en pil emellan dem.

— Men hvad nu? Hvart löper du så der? ropade på en gång de två musketörerne.

— Mannen från Meung, svarade d'Artagnan och försvann.

D'Artagnan hade mer än en gång förtäljt sina vänner sitt äfventyr med den okände, äfvensom företeelsen af den sköna resanden, åt hvilken denne man vågat anförtro ett så viktigt sändebref.

Atos' åsigt var, att d'Artagnan tappat sitt bref under tumultet. En ädling, och enligt det porträtt, d'Artagnan gjort af den okände, kunde det blott vara en sådan, borde i hans tanke vara ur stånd till den lågheten att stjäla ett bref.

Portos hade i alltsammans blott sett ett kärleksmöte, gifvet af en dam åt en kavaljer eller tvärt om, och som d'Artagnan och hans gula häst råkat störa.

Aramis hade förklarat, att saken tillhörde dessa mysterier, som man gjorde bäst att icke söka utforska.

Af de ord, som undfallit d'Artagnan, förstodo de således, hvarom frågan var, och i tanke att, sedan han antingen upphunnit eller förlorat sin man, d'Artagnan alltid skulle till slut komma hem, stego de upp.

När de inträdde i d'Artagnans kammare, var denna tom; värden, rädd för följderna af den sammanstötning, som utan tvifvel skulle ega rum mellan den unge mannen och den okände, hade, i enlighet med den skildring, han sjelf gjort af sin karakter, ansett rådligast att laga sig undan.

Kapitel IX

D'Artagnan träder i dagen.

Såsom Atos och Portos förutsett, återkom d'Artagnan efter en half timme. Äfven denna gång hade han förfelat sin man, hvilken försvunnit liksom genom ett trolleri. D'Artagnan hade lupit med värjan i hand i alla närbelägna gator, men ej träffat någon, som liknade den han sökte; derefter hade han gjort, hvad han måhända bort börja med, och klappat på porten, hvori den okände hade stått; men förgäfves lät han hammaren tio eller tolf gånger genljuda, ingen svarade, och grannar, som vid bullret visade sig i portar eller stucko näsan genom fönster, försäkrade honom, att huset, hvars alla ingångar också voro stängda sedan sex månader, var alldeles öde.

Medan d'Artagnan sprang kring gator och slog på portar, hade Aramis uppsökt sina två kamrater, så att d'Artagnan vid sin hemkomst fann samlingen fullständig.

— Nå väl? sade med en mun de tre musketörerne, när de sågo d'Artagnan inträda med svetten i pannan och ansigtet vanstäldt af vrede.

— Nå väl! svarade denne, kastande sin värja på sängen; karlen måste vara djefvulen i egen person: han försvann som en irrbild, som en skugga, som ett spöke.

— Tror du på spöksyner? sporde Atos Portos.

— Jag tror blott på hvad jag sett, och som jag aldrig sett spöksyner, tror jag ej derpå.

— Bibeln, sade Aramis, gör oss till en pligt att tro derpå: Samuels skugga visade sig för Saul, och det är en trosartikel, som jag ogerna skulle se ifrågasatt, Portos.

— I hvarje fall, man eller djefvul, kropp eller skugga, gyckelbild eller verklighet, är denne man född til mitt syndastraff, ty hans flykt låter oss förfela en präktig affär, mina herrar, på hvilken det varit hundra pistoler och kanske mer att förtjena.

— Hur så? ropade på en gång Portos och Aramis.

Atos åter, trogen sitt system af stumhet, nöjde sig med att spörja d'Artagnan med blicken.

— Planchet, sade denne till sin betjent, hvilken nu stack hufvudet genom dörren, som var lemnad på glänt, för att söka uppsnappa några smulor af samtalet, gå ned till min värd, herr Bonacieux, och bed honom skicka oss ett halft dussin buteljer beaugency; det är mitt favoritvin.

— Men du har då öppen kredit hos din värd? frågade Portos.

— Ja, svarade d'Artagnan, räknadt från i dag, och var lugn, om hans vin är dåligt, skola vi skicka till honom efter bättre.

— Man bör bruka, men icke missbruka, sade Aramis undervisande.

— Jag har alltid sagt, att d'Artagnan är det bästa hufvudet af oss fyra, sade Atos, hvilken efter denna meningsyttring, som d'Artagnan besvarade med en bugning, genast återföll i sin vanliga tystnad.

— Men till saken, säg då, hvad är å färde? frågade Portos.

— Ja, sade Aramis, förtro oss detta, bästa vän, så vida ej någon dams ära äfventyras af förtroendet; i detta fall gör du bättre att behålla det.

— Lugnen eder, svarade d'Artagnan, ingens ära skall lida af hvad jag har att säga eder.

Och han berättade nu ord för ord för sina vänner, hvad som nyss förefallit mellan honom och hans värd, och huru som mannen, som bortröfvat den värde husegarens hustru, var den samme, med hvilken han haft obytt på värdshuset Franc-Meunier.

— Din affär är icke dålig, sade Atos, sedan han som kännare läppjat på vinet och med en nick antydt, att han fann det godt, och man kan kanske af denne hedersman bereda sig femtio till sextio pistoler. Nu återstår att utreda, huru vida femtio till sextio pistoler löna mödan att riskera fyra hufvuden.

— Men märk, ropade d'Artagnan, att det är en qvinna med i denna affär, en bortröfvad qvinna, en qvinna, som man utan tvifvel skrämmer, kanske marterar, och allt detta därför, att hon är trogen sin herskarinna.

— Akta dig, d'Artagnan, akta dig, sade Aramis, du eldas i min tanke något för mycket af fru Bonacieux' öde. Qvinnan är vorden skapad till vårt förderf, och det är från henne allt vårt elände kommer.

Vid detta tänkespråk af Aramis sågs Atos rynka ögonbrynen och bita sig i läppen.

— Det är ej om fru Bonacieux jag bekymrar mig, ropade d'Artagnan, utan om drottningen, som kungen öfvergifver, som kardinalen förföljer och som ser alla sina vänners hufvuden falla, det ena efter det andra.

— Hvarför älskar hon, hvad vi i verlden mest afsky, spaniorer och engelsmän?

— Spanien är hennes fosterland, svarade d'Artagnan, och det är helt naturligt, att hon älskar spaniorerne, barn af samma jord som hon. Vidkommande den andra tillvitelsen du gör henne, har jag hört, att hon älskar, icke engelsmännen, utan en engelsman.

— Och på min ära, sade Atos, man måste bekänna, att denne engelsman var väl värd att älskas. Jag har aldrig sett ett noblare yttre än hans.

— Förutom att han kläder sig som ingen annan, sade Portos. Jag var i Louvre den dag, han utströdde sina perlor, och, pardieu, jag tog upp två, som jag sålde för tio pistoler stycket. Och du, Aramis, känner du honom?

— Lika bra som I, mina herrar, ty jag var bland dem, som arresterade honom i Amiens i en trädgård, dit herr de Putange, drottningens stallmästare, insläpte mig. Jag var i seminariet på den tiden, och äfventyret syntes mig grymt sårande för kungen.

— Hvilket dock ej skulle afhålla mig, sade d'Artagnan, att, om jag visste, hvar hertigen af Buckingham vore, taga honom vid handen och leda honom till drottningen, vore det än blott för att göra kardinalen ursinnig; ty vår verklig, vår ende, vår evige fiende, mina herrar, det är kardinalen, och om vi kunde finna en utväg att spela honom något grymt spratt, skulle jag gerna våga mitt hufvud.

— Och, återtog Atos, krämaren sade dig, d'Artagnan, att drottningen misstänkte, att man med ett falskt bud lockat Buckingham dit?

— Hon fruktade det.

— Vänta litet, sade Aramis.

— Hvad då? frågade Portos.

— Fortfaren emellertid, jag söker att erinra mig vissa saker.

— Och nu är jag viss, sade d'Artagnan, att bortförandet af denna drottningens tjenarinna står i samband med de händelser, hvarom vi tala, och kanske med herr Buckinghams närvaro i Paris.

— Gaskognaren är fruktsam på ideer, sade Portos med beundran.

— Jag tycker om att höra på honom, sade Atos, hans brytning roar mig.

— Mina herrar, återtog Aramis, hören nu på mig.

— Hörom på Aramis, sade de tre andra.

— I går befann jag mig hos en lärd doktor i teologi, som jag rådfrågar någon gång för mina studier. . .

Atos smålog.

— Han bebor ett ödsligt kvarter; hans smak, hans stånd kräfva det. I det ögonblick, jag stod i begrepp att lemna honom. . .

Här stannade Aramis.

— Nå väl? sporde hans åhörare; i det ögonblick, du stod i begrepp att lemna honom?

Aramis tycktes göra våld på sig, likt en man, som, i full färd med att ljuga, ser sig hejdad af något oförutsedt hinder; men hans tre kamraters ögon voro fästa på honom, deras öron bidade girigt, det fans ingen utväg att rygga.

— Denne doktor har en nièce, fortfor Aramis.

— Ah, det är en nièce med! afbröt Portos.

— En mycket aktningsvärd dam, sade Aramis.

De tre vännerna började skratta.

— Skratten I eller tviflen I, återtog Aramis, fån I ingenting veta.

— Vi äro rättrogna som muhamedaner och stumma som katafalker, sade Atos.

— Jag fortfar således. Denna nièce kommer ibland på besök till sin onkel; af en händelse befann hon sig der i går på samma gång som jag, och jag måste bjuda henne armen för att föra henne till sin vagn.

— Ah, hon har en vagn, doktors nièce! afbröt Portos, till hvars fel hörde en stor tungans bångstyrighet; en vacker bekantskap, min vän.

— Portos, återtog Aramis, jag har sagt dig mer än en gång, att du är mycket talträngd, och att detta skadar dig hos damerna.

— Mina herrar, mina herrar, ropade d'Artagnan, som började genomskåda äfventyret, saken är allvarsam; försökom därför att icke skämta, om det är möjligt. Fortfar, Aramis, fortfar.

— Plötsligt närmar sig en lång, mörklett man med skick af en äd-
ling. . . just i samma stil som din man, d'Artagnan.

— Kanske den samme, sade denne.

— Det är möjligt, fortfor Aramis. . . närmar sig mig, följd af fem eller
sex män på tio stegs afstånd, och säger i den mest belevade ton: »Herr
hertig, och ni, min fru«, fortfar han, vändande sig till damen, som jag
förde vid armen. . .

— Doktors nièce?

— Men tig då, Portos, sade Atos, du är odräglig.

— »behagade stiga upp i denna vagn, och det utan att försöka mins-
ta motstånd, utan att göra minsta buller.«

— Han tog dig för Buckingham, ropade d'Artagnan.

— Jag tror det, svarade Aramis.

— Än damen? frågade Portos.

— Tog han för drottningen, sade d'Artagnan.

— Alldeles, svarade Aramis.

— Gaskognaren är fan sjelf! ropade Atos; ingenting undgår honom.

— Visst är, sade Portos, att Aramis till växt och äfven något till
hållning liknar den vackre hertigen; men likväl tyckes mig, att mus-
ketörrocken. . .

— Jag bar en vid kappa, sade Aramis.

— I juli månad, för fan! sade Portos; kunde doktorn vara rädd, att
man kände igen dig?

— Jag förstår visserligen, sade Atos, att spionen lät narra sig af
hållningen; men ansigtet. . .

— Jag hade bredbrättig hatt, sade Aramis.

— Gud, utropade Portos, hvilka försigtighetsmått det behöfs för att
studera teologi!

— Mina herrar, sade d'Artagnan, förlorom ej tiden med gyckel; låtom
oss sprida oss och söka krämarens hustru, det är nyckeln till intrigen.

— En qvinna af så lågt stånd, tycker du det, d'Artagnan? sade Por-
tos med en föraktfull dragning af läpparna.

— Hon är gudotter till de la Porte, drottningens betrodde tjenare,
sade jag eder icke det, mina herrar? För öfrigt är det måhända be-
räkning af hennes majestät att i detta fall söka bistånd så lågt. Höga
hufvuden synas på långt håll, och kardinalen har goda ögon.

— Nå väl, sade Portos, gör först ackord med krämaren, och ett godt
ackord.

— Onödigt, sade d'Artagnan, ty jag tror, att om han ej betalar oss, få vi nog betaldt på annat håll.

I detta ögonblick hördes ett brådslande buller i trappan, dörren öppnades våldsamt, och den olycklige krämaren störtade in i rummet, der rådplägningen hölls.

— Ack, mina herrar, skrek han, rädden mig i himmelns namn! Här äro fyra karlar, som vilja häkta mig; rädden mig, rädden mig!

Portos och Aramis reste sig.

— Vänta ett ögonblick, ropade d'Artagnan, i det han gaf dem en vink att sticka sina halfdragna värjor i slidan, det är icke mod, som här behöfs, utan klokhet.

— Men, ropade Portos, vi skola icke låta. . .

— Låt d'Artagnan hållas, sade Atos, han är, jag upprepar det, bästa hufvudet bland oss, och jag för min del förklarar, att jag lyder honom. Gör, som du finner godt, d'Artagnan.

I detta ögonblick visade sig de fyra rättstjenarne i dörren till för-maket, men då de sågo fyra musketörer stående med värja vid sidan, tvekade de att gå längre.

— Stigen in, mina herrar, stigen in, ropade d'Artagnan; I ären här i mitt hem, och vi äro alla trogna tjenare till konungen och herr kardinalen.

— Således, mina herrar, motsätten I eder ej, att vi verkställa de order vi fått? frågade den, som tycktes vara truppens anförare.

— Tvärt om, mina herrar, och vi skola gifva eder handräckning, om så behöfs.

— Men hvad är det han säger? mumlade Portos.

— Du är dum, sade Atos, tig!

— Men ni lofvade mig ju. . . sade sakta den stackars krämaren.

— Vi kunna endast rädda eder, om vi blifva på fri fot, svarade hastigt och sakta d'Artagnan, och göra vi min af att försvara eder, häktar man oss med eder.

— Jag tycker likväl. . .

— Stigen på, mina herrar, sade d'Artagnan högt, jag har intet skäl att taga denne herre i försvar. Jag såg honom i dag för första gången, och af hvilken anledning dessutom! Han kan sjelf säga eder det, för att kräfva mig för hyran. Är det ej sant, herr Bonacieux? Svara!

— Det är rena sanningen, skrek krämaren, men herrn säger eder icke. . .

— Tyst om mig, tyst om mina vänner, tyst i synnerhet om drottningen, hviskade d'Artagnan, eller ni störta alla i förderfvet utan att rädda eder sjelf. Gån, mina herrar, och fören bort denne man!

Och d'Artagnan sköt den bestörte krämaren i rättsbetjenternes händer, i det han sade:

— Ni är en slyngel, min vän; ni kommer och kräfver mig på pengar, mig, en musketör! I fängelse med honom! Mina herrar, ännu en gång, bortfören honom och hållen honom inom lås och bom så länge som möjligt. Desto mer tid får jag att betala.

Sbirrerne utgöto sig i tacksägelser och bortförde sitt rof.

Just då de skulle stiga ned, slog d'Artagnan anföraren på axeln:

— Få vi ej dricka ett glas med hvarandra? sade han, fyllande två glas med samma beaugencyvin, för hvilket han hade att tacka herr Bonacieux' frikostighet.

— Det är mycken ära för mig, sade sbirrerne chef, och jag mottager med tacksamhet.

— Eder skål således, herr... hvad heter ni?

— Boisrenard.

— Herr Boisrenard!

— Eder skål igen, herr adelsman; hvad heter ni, i eder tur, om ni behagar?

— D'Artagnan.

— Skål, min herre!

— Och öfver alla skålar, ropade d'Artagnan, liksom hänförd af sin entusiasm, kungens och kardinalens!

Befälhafvaren skulle kunnat tvifla på d'Artagnans uppriktighet, om vinet varit dåligt, men vinet var godt, och han kände sig öfvertygad.

— Men hvilken satans nedrighet har du icke nu gjort? sade Portos, då alguazilchefen följt sina kamrater, och de fyra vännerna befunno sig allena. Fy då! Fyra musketörer låta häkta midt ibland sig en olycklig, som ropar på hjälp! En adelsman dricka med en stadsbetjent!

— Portos, sade Aramis, Atos har redan sagt dig, att du är dum, och jag sluter mig till hans åsigt. D'Artagnan, du är en stor man, och när du en gång intager herr de Trévilles plats, utbedjer jag mig ditt förord till ett abbotstift.

— Men detta går öfver mitt förstånd, sade Portos; I gillen, hvad d'Artagnan nyss gjort?

— Jo, det tror jag, det, för fan! sade Atos; jag icke blott gillar, hvad han nyss gjort, utan jag dessutom lyckönskar honom dertill.

— Och nu, mina herrar, sade d'Artagnan utan att besvära sig med att förklara Portos sitt uppförande, alla för en, en för alla, det är vår lösen, icke sant?

— Likväl. . . sade Portos.

— Räck upp handen och svär! ropade på en gång Atos och Aramis.

Öfvermannad af exemplet, brummande för sig sjelf, räckte Portos upp handen, och de fyra vännerna upprepade med en röst den af d'Artagnan dikterade formeln:

»Alla för en, en för alla.«

— Det är bra, må nu en hvar gå hem till sig, sade d'Artagnan, som om han aldrig gjort annat i sitt lif än fört befäl, och vaksamhet! Ty från denna stund äro vi i krig med kardinalen.

Kapitel X

En råttfälla i sjuttonde seklet.

Råttfällan är icke våra dagars uppfinning. Så snart samhällena i sin utveckling uppfunnit något slags polis, uppfann denna polis råttfällan.

Då våra läsare måhända icke äro förtrogna med rotvälskan från Jerusalemsgatan, och då, sedan vi började författa, och det är vid pass femton år tillbaka, det är första gången vi använda detta ord såsom beteckning af denna sak, må vi tyda för dem, hvad en råttfälla är.

När man i något hus häktat en person, misstänkt för något brott, håller man häktningen hemlig; man lägger fyra eller fem man i bakhåll i rummet närmast porten, man öppnar denna för alla, som klappa, man sluter den efter dem och häktar dem; på detta sätt har man efter två eller tre dagar i sitt våld nästan alla med huset förtrogne.

Se der hvad en råttfälla vill säga.

Man gjorde således en råttfälla af mäster Bonacieux' bostad, och hvem helst, som visade sig, greps och förhördes af kardinalens folk. Det faller af sig sjelft, att då en särskild gång ledde till första våningen, som d'Artagnan bebodde, voro hans besökande fritagna från att anhållas.

För öfrigt kommo endast de tre musketörerne dit; de hade gjort spaningar, hvar på sitt håll, men ingenting funnit, ingenting upptäckt. Atos hade till och med vändt sig till herr de Tréville med frågor, hvilket med hänsigt till den värde musketörens sedvanliga stumhet mycket förvånat hans kapten. Men herr de Tréville visste ingenting, om ej att, senast han sett kardinalen, kungen och drottningen, kardinalen såg mycket bekymrad ut, kungen var orolig och drottningens röda ögon röjde, att hon vakat eller gråtit. Men denna sista omständighet

hade föga öfverraskat honom, enär drottningen sedan sin förmälning ofta vakade och grät.

Herr de Tréville anbefalde i alla fall Atos kungens och i synnerhet drottningens tjenst och bad honom delgifva sina kamrater samma uppmaning.

Vidkommande d'Artagnan, lemnade han icke sitt hem. Han hade förvandlat sitt rum till observatorium. Från fönstret såg han dem, som kommo att låta fånga sig, och som han upptagit golfstenar och urhålkat trossbotten, så att blott ett tunt tak skilde honom från rummet derunder, hvare förhören höllos, hörde han allt, som tilldrog sig mellan inquisitorerne och de misstänkte.

Förhören, föregångna af en sträng undersökning på den häktades person, lydde nästan alltid så här:

— Har fru Bonacieux lemnat eder något att tillställas hennes man eller någon annan person?

— Har herr Bonacieux lemnat eder något att tillställas hans hustru eller någon annan person?

— Har någondera af dem gifvit eder något muntligt förtroende?

Om de visste något, skulle de icke göra dylika frågor, sade d'Artagnan sig sjelf. Men hvad är det de söka utforska? Om hertigen af Buckingham är i Paris och om han haft eller skall hafva något möte med drottningen.

D'Artagnan fasthöll denna tanke, som, enligt allt hvad han erfarit, ej saknade sannolikhet.

Under tiden arbetade råttfällan, men äfven d'Artagnans vaksamhet.

På aftonen dagen efter den stackars Bonacieux' häktning, då Atos nyss lemnat d'Artagnan för att gå till herr de Tréville, då klockan nyss slagit nio och då Planchet, som ännu icke bäddat sängen, började sitt bestyr, hörde man klappas på porten, som genast öppnades och slöts; någon hade åter gått i fällan.

D'Artagnan störtade till sitt lyssningshål, lade sig på magen och lyssnade.

Snart hördes skrik, derefter qvidan, som man sökte qväfva. Något förhör kom ej i fråga.

— För fan, sade d'Artagnan för sig sjelf, det tyckes mig vara en qvinna: man undersöker henne, hon gör motstånd, man brukar våld, de uslingarne!

Trots sin försigtighet måste d'Artagnan med våld afhålla sig från att blanda sig i det uppträde, som försiggick inunder honom.

— Men jag säger eder, att jag är egarinnan af detta hus, mina herrar; jag säger eder, att jag är fru Bonacieux; jag säger eder, att jag är i drottningens tjenst, skrek den olyckliga qvinnan.

— Det är just eder vi väntade, svarade männen.

Hennes röst qväfdes allt mer; en våldsamt kamp skakade väggarna. Offret gjorde motstånd, så mycket en qvinna kan motstå fyra män.

— Förskoning, mina herrar, för. . . qved rösten, som nu blott kunde gifva oartikulerade ljud.

— De lägga munkafle på henne, de tänka släpa bort henne, ropade d'Artagnan, resande sig som en fjäder. Min värja, godt, hon är vid min sida. Planchet!

— Herre!

— Spring till Atos, Portos och Aramis. En af de tre skall säkert vara hemma, kanske alla tre hemkommit. De skola taga sina värjor och ila hit. Ack, det var sant, Atos är hos herr de Tréville!

— Men hvad tar ni eder för, herre, hvad tar ni eder för?

— Jag går ned genom fönstret, svarade d'Artagnan, för att komma fortare; lägg du i ordning stenarna, sopa golvet, gå ut genom porten och spring dit jag sagt.

— Ack, herre, herre, ni slår ihjäl eder! skrek Planchet.

— Tig, dumhufvud, sade d'Artagnan. Och med handen fasthållande fönsterkarmen, släpte han sig från första våningen, som lyckligtvis icke låg högt, utan att göra sig en rispa.

Derefter gick han att klappa på porten, mumlande:

— Jag skall i min tur gå i fällan, men ve de kattor, som ge sig i lag med en sådan råtta!

Knapt hade portklappen ljudit under den unge mannens hand, förän oväsendet upphörde, steg närmade sig, porten öppnades och d'Artagnan med dragen värja störtade in i mästern Bonacieux' rum, hvars dörr, utan tvifvel lydande en fjäder, slöts af sig sjelf.

Nu kunde de, som ännu bebodde det olyckliga huset, äfvensom de närmaste grannarne höra höga rop, trampningar, värjskrammel och möblers krossning. En stund senare fingo de, som lockade af bullret, lagt sig i fönstren för att utröna orsaken, se porten åter öppnas och fyra svartklädda män, icke gå ut, utan fly bort som skrämde korpar,

efter att på golf och bordshörn qvarlemnade vingfjädrar, det vill säga trasor af sina rockar och flikar af sina kappor.

D'Artagnan var segrare utan stor möda, det måste medgifvas, ty blott en af alguazilerne var beväpnad, och denne försvarade sig dessutom endast för syns skull. Visserligen hade de tre andra sökt att med stolar, taburetter och lerkärl fälla den unge mannen, men två eller tre skråmor af gaskognarens pamp hade förskräckt dem. Tio minuter hade varit nog för att besegra dem, och d'Artagnan stod kvar som herre öfver slagfältet.

Grannarne, som öppnat sina fönster med den kallblodighet, som var egendomlig för invånarne i Paris under dessa tider af ständiga upplopp och slagsmål, stängde dem, så snart de sett de fyra svarta karlarne fly; deras instinkt sade dem, att för ögonblicket allt var förbi.

För öfrigt var det sent, och då som nu lade man sig tidigt i kvarteret Luxembourg.

D'Artagnan, ensam med fru Bonacieux, vände sig nu till henne; den arma qvinnan var fallen baklänges i en länstol och till hälften afsvimmad. D'Artagnan granskade henne med en snabb blick.

Det var en förtjusande qvinna om tjugufem till tjugusex år, med mörkt hår och blå ögon, lätt uppstående näsa, beundransvärda tänder och hy skiftande i ros och opal. Dermed slutade likväl de kännemärken, hvarpå man kunnat taga henne för en hög dam. Händerna voro hvita, men utan finhet; fötterna förrådde ej qvinnan af stånd. Lyckligtvis hade d'Artagnan ännu ej hunnit fästa sig vid dessa enskildheter.

Under det d'Artagnan betraktade fru Bonacieux och i sin granskning hade kommit till fötterna, såsom vi sade, varnade han på golfvet en fin batistnäsduk, som han upptog, efter sin vana, och i hvars hörn han igenkände samma namnchiffer, hvilket han sett på den näsduk, som varit nära att bringa honom och Aramis i blodigt handgemäng.

Sedan dess misstrodde d'Artagnan vapenprydda näsdukar och stoppade därför utan vidare den hittade i fru Bonacieux' ficka.

I detta ögonblick återkom fru Bonacieux till sans. Hon uppslog ögonen, blickade sig med fasa omkring och såg rummet tomt och att hon var ensam med sin befriare. Hon räckte honom genast båda händerna småleende. Fru Bonacieux' småleende var det täckaste man kunde se.

— Ack, min herre, sade hon, det är ni, som räddat mig! Tillåt mig tacka eder.

— Min fru, sade d'Artagnan, jag har blott gjort, hvad hvarje ädling skulle gjort i mitt ställe; ni är mig ingen tack skyldig.

— Jo, min herre, jo, och jag hoppas bevisa eder, att ni icke tjenat en otacksam. Men hvad ville mig dessa män, som jag först tog för tjuftar, och hvarför är icke herr Bonacieux här?

— Min fru, dessa män voro vida farligare, än tjuftar kunnat vara, ty de äro herr kardinalens agenter; och hvad eder man, herr Bonacieux, angår, är han icke här, emedan man i går kom för att häkta honom och föra honom till Bastiljen.

— Min man på Bastiljen! skrek fru Bonacieux; o, min Gud, hvad har han då gjort? Min stackars älskade man! Han, oskulden sjelf!

Och något, som liknade ett smålöje, skymtade på den unga qvinnans ännu förskrämda anlete.

— Hvad han har gjort, min fru? sade d'Artagnan. Jag tror, att hans enda brott är, att han har på en gång lyckan och olyckan att vara eder man.

— Men, min herre, ni vet då. . .

— Jag vet, att man bortröfvat eder, min fru.

— Och hvem? Vet ni det? O, om ni vet det, så säg mig det!

— En man om fyrtio till fyrtiofem år, med svart hår, mörk hy och ett ärr vid venstra tinningen.

— Alldeles, just så; men namnet?

— Ah, hans namn! Jag känner det icke.

— Och visste min man, att jag bortröfvats?

— Han upplystes derom af ett bref, som rövaren sjelf skrifvit till honom.

— Och misstänker han, frågade fru Bonacieux med förlägenhet, orsaken till denna händelse?

— Han tillskref den, tror jag, en politisk orsak.

— Jag tviflade först derpå, men nu är jag af samma tanke som han. Den käre Bonacieux har således icke misstrott mig ett ögonblick.

— Ack, långt derifrån, min fru! Han var dertill för stolt öfver er dygd och framför allt öfver eder kärlek.

Ett andra småleende spelade nästan omärkligt på den vackra unga qvinnans rosenläppar.

— Men, fortfor d'Artagnan, på hvad sätt har ni kommit undan?

— Jag begagnade ett ögonblick, då man lemnat mig ensam, och som jag redan i morse visste, hvad jag skulle tänka om mitt bortförande,

släppte jag mig ned genom fönstret med mina lakan, och sedan ilade jag hit för att träffa min man.

— För att ställa eder under hans beskydd?

— O nej! Den stackars beskedlige mannen, jag visste nog, att han var ur stånd att försvara mig; men som han annars kunde vara oss nyttig, ville jag tala med honom.

— Om hvad?

— Åh! det är icke min hemlighet, och jag kan således icke yppa den för eder.

— Dessutom, sade d'Artagnan, förlåt, min fru, om, så drabant jag är, jag manar eder till försigtighet, dessutom tror jag, att vi icke här äro på ett ställe, tjenligt för förtroenden. De karlar, jag slog på flykten, äro snart här med förstärkning; finna de oss qvar här, äro vi förlorade. Jag har väl skickat efter tre af mina vänner, men det är ovisst, om man träffar dem hemma.

— Ja, ja, ni har rätt, ropade fru Bonacieux förskräckt, låt oss fly och rädda oss!

Med dessa ord stack hon sin arm under d'Artagnans och drog honom ifrigt med sig.

— Men hvar fly? sade d'Artagnan; hvar rädda oss?

— Aflägsnom oss först från detta hus, sedan få vi se.

Och utan att besvära sig med att stänga porten, begåfvo sig den unga qvinnan och den unge mannen skyndsamt utför gatan des Fossoyeurs, togo af gatan des Fossés-Monsieur-le-Prince och stannade först på torget Saint-Sulpice.

— Och hvad skola vi nu göra, frågade d'Artagnan, och hvar vill ni att jag skall föra eder?

— Jag är ganska förlägen om svar, jag tillstår det, sade fru Bonacieux; min afsigt var att underrätta herr de la Porte genom min man, på det herr de la Porte måtte noggrant säga oss, hvad som tilldragit sig i Louvre sedan tre dagar, och om det vore farligt för mig att visa mig der.

— Men jag, sade d'Artagnan, jag kan underrätta herr de la Porte.

— Utan tvifvel; det möter blott en svårighet: man känner herr Bonacieux i Louvre och man låter honom passera, hvaremot man icke känner eder och skall stänga porten för eder.

— Bah! sade d'Artagnan, ni har nog i någon portlucka i Louvre en portvakt, som är eder tillgifven, och som vid en lösen. . .

Fru Bonacieux betraktade noga den unge mannen.

— Och om jag gäfvade eder denna lösen, sade hon, skulle ni kunna glömma den, så snart ni betjenat eder deraf?

— På min ära och adliga tro! sade d'Artagnan i en ton, om hvars sanning det var omöjligt att tveka.

— Välan, jag tror eder; ni ser ut att vara en rättskaffens ung man, och dessutom, måhända vinkar eder lyckan såsom lön för eder hängifvenhet.

— Jag skall utan löften och af samvete göra allt, som står i min makt, för konungens tjänst och drottningens nöje, sade d'Artagnan; förfoga öfver mig som öfver en vän.

— Men hvar skall ni göra af mig under tiden?

— Känner ni ingen, hos hvilken herr de la Porte kan komma och hemta eder?

— Nej, jag vill icke anförtro mig åt någon.

— Vänta, sade d'Artagnan; vi äro vid Atos' port, ja, här är det.

— Atos, hvem är det?

— En af mina vänner.

— Men om han är hemma och får se mig?

— Han är icke hemma, och jag skall taga nyckeln med mig, sedan jag släpt eder in i hans rum.

— Men om han kommer hem?

— Han kommer icke hem, och skulle han göra det, skulle man säga, att jag medfört ett fruntimmer, som befinner sig i hans rum.

— Men ni förstår, att detta skulle synas ganska opassande af mig.

— Hvad gör det eder! Man känner eder ju icke, och dessutom äro vi i en belägenhet, som ursäktar månget fel mot det passande.

— Välan! Låt oss gå till eder vän. Hvar bor han?

— Vid gatan Férou, två steg härifrån.

— Låt oss gå.

De fortsatte skyndsamt sin väg.

Såsom d'Artagnan förutsatt, var Atos icke hemma; han tog nyckeln, som man brukade lemna honom såsom vän till huset, gick upp för trappan och införde fru Bonacieux i den lilla boning, som vi redan beskrifvit.

— Ni är som hemma hos eder, sade han; vänta här, stäng dörren innanför och öppna för ingen, om ni ej får höra tre slag klappas så här,

hör på; och han slog tre slag: två tätt på hvarandra temligen starka och ett lättare efter ett kort uppehåll.

— Godt, sade fru Bonacieux, nu är det min tur att gifva eder förhållningsorder.

— Var god och tala.

— Gå till den port af Louvre, som vetter åt gatan de l'Échelle, och fråga efter Germain.

— Godt, och sedan?

— Han frågar eder, hvad ni vill, och ni svarar med dessa två ord: Tours och Bruxelles. Han skall genast ställa sig till edert förfogande.

— Och hvad skall jag tillsäga honom?

— Att söka upp herr de la Porte, drottningens kammartjenare.

— Och när det är gjort och herr de la Porte kommer?

— Så skickar ni honom hit.

— Godt; men hvar och huru får jag återse eder?

— Ligger det eder om hjertat att få återse mig?

— Mycket.

— Nå väl! Lemna den omsorgen åt mig, och var lugn.

— Jag litar på edra ord.

— Gör det.

D'Artagnan helsade fru Bonacieux, skänkande henne det ömmaste ögonkast, hvarmed han kunde omfatta hennes lilla intagande person, och medan han gick utför trappan, hörde han dörren läsas efter sig i dubbelt lås. I två språng var han vid Louvre; när han stod vid portluckan åt gatan de l'Échelle, slog klockan tio. De händelser vi nyss berättat hade följt på hvarandra på en half timme.

Allt tillgick så, som fru Bonacieux sagt. Vid uttalad lösen bugade sig Germain; tio minuter senare var de la Porte i vaktrummet; med två ord satte honom d'Artagnan in i förhållandet och uppgaf, hvar fru Bonacieux var. De la Porte förvissade sig två gånger om adressens riktighet och begaf sig af springande. Knapt hade han likväl tagit tio steg, förrän han återkom.

— Unge man, sade han till d'Artagnan, ett råd!

— Hvad då?

— Ni kunde få obehag för hvad som passerat.

— Tror ni det?

— Ja. Har ni någon vän, hvars pendyl går efter?

— Hur så?

— Sök upp honom, för att han må intyga, att ni var hos honom half tio. I lagstil kallar man detta ett »alibi«.

D'Artagnan fann rådet klokt; han lade benen på ryggen och var snart hos herr de Tréville; men i stället för att inträda i salongen som alla andra bad han att få gå in i hans kabinett. Som d'Artagnan var en af hotellets ständiga gäster, gjorde man ingen svårighet att samtycka, och man underrättade herr de Tréville, att hans unge landsman, som hade något af vigt att säga honom, anhöll om ett enskildt företräde. Fem minuter senare sporde herr de Tréville d'Artagnan, hvarmed han kunde vara honom til tjenst och hvad som beredde honom ett besök vid en så framskriden timme.

— Förlåt, min herre, sade d'Artagnan, som begagnat det ögonblick han varit allena till att vrida uret tre qvarts timme tillbaka, att efter klockan blott var tjugufem minuter öfver nio, hade jag ännu tid att uppvakta eder.

— Tjugufem minuter öfver nio, ropade herr de Tréville, betraktande sin pendyl, det är omöjligt!

— Se sjelf, min herre, att jag har rätt.

— Det är sant, sade herr de Tréville, jag trodde klockan vara mera. Men till saken, hvad var det ni ville mig?

D'Artagnan uppdukade nu en lång historia angående drottningen. Han talade om de farhågor, som intagit honom i fråga om hennes majestät; han förtäljde, hvad han hört sägas om kardinalens planer rörande Buckingham, och allt detta med ett lugn och en säkerhet, hvaraf herr de Tréville så mycket lättare fördes bakom ljuset, som han sjelf, efter hvad vi sade, anmärkt något ovanligt i förhållandet mellan kardinalen, kungen och drottningen.

På slaget tio lemnade d'Artagnan herr de Tréville, som tackade honom för hans upplysningar, uppmanade honom att stadigt hafva kungens och drottningens tjenst på hjertat och återvände till sin salong. Men vid trappans fot erinrade sig d'Artagnan, att han glömt sin käpp; följaktligen sprang han åter upp, gick åter in i kabinettet och stälde pendylen rätt, för att man icke dagen derpå måtte märka, att den varit rubbad, och numera säker att ega ett vitne på sitt »alibi«, gick han åter ned och befann sig snart på gatan.

Kapitel XI

Intrigen invecklas.

Efter sitt besök hos herr de Tréville tog d'Artagnan tankfull en lång omväg för att komma hem.

På hvad tänkte d'Artagnan, när han sålunda afvek från sin väg, betraktande himmelns stjernor och ömsom suckande, ömsom småleende?

Han tänkte på fru Bonacieux. För en musketörlärling var den unga qvinnan nästan det drömda idealet för hans kärlek. Vacker, hemlighetsfull, invigd i nästan alla hofvets mysterier, hvilka kastade ett sken af täckt allvar på hennes retande drag, var hon tillika misstänkt för att icke vara känslolös, något, som eger en oemotståndlig lockelse för noviser i kärlek. Dessutom hade d'Artagnan befriat henne ur händerna på de skurkar, som ville visitera och misshandla henne, och denna viktiga tjänst hade alstrat denna känsla af tacksamhet, som så lätt antager en ömmare karakter.

D'Artagnan såg sig redan — så fort flyga drömmarna på fantasiens vingar — mottaga en den unga qvinnans budbärare, som lemnade honom en biljett om ett möte, en guldkedja eller en diamant. Vi hafva förut sagt, att unga kavaljerer utan att rodna mottogo gåfvor af sin konung; tilläggom, att de på denna tid af slapp moral ej visade större försynthet i fråga om sina älskarinnor, och att dessa nästan alltid lemnade dem dyrbara och varaktiga minnen, som om de velat med gedenheten af sina skänker godtgöra bräckligheten af sina känslor.

Utän blygsel bröt man sig den tiden med qvinnans hjälp en väg genom verlden. De, som endast voro sköna, gåfvo sin skönhet, och deraf kommer utan tvifvel ordspråket, att den skönaste flicka i verlden ej kan gifva mer, än hvad hon eger. De, som voro rika, gåfvo dessutom en

del af sina penningar, och man skulle kunna uppräknas en hel hop hjeltar från denna galanta tid, hvilka icke skulle vunnit först sina sporrar och sedan sina fältslag utan den mer eller mindre späckade börs, som deras älskarinna fäst vid deras sadelbom.

D'Artagnan egde ingenting, och hans landtliga blyghet, denna lätta fernissa, en dags blomlif, fjunet på persikan, hade flyktat för vinden af de föga renläriga råd, de tre musketörerne gåfvo sin vän. Enligt tidens sällsamma åsigt betraktade sig d'Artagnan i Paris som i fält, och detta icke mer och icke mindre än i Flandern: der spanioren, här qvinnan. På båda hållen fans en fiende att bekämpa, brandskatter att utkräfvat.

Men vi tillägga, att för ögonblicket drefs d'Artagnan af en känsla, mer ädel och mer oegennyttig. Krämarens hade sagt sig vara rik; den unge mannen kunde ana, att hos ett sådant dumhufvud som herr Bonacieux måste det vara hustrun, som handhade nyckeln till till kassan. Men allt detta hade icke inverkat på den känsla, som fru Bonacieux' åsyn väckte, och egennyttan hade blifvit nästan främmande för den gryende kärlek, som deraf föddes. Vi säga nästan, ty tanken, att en ung qvinna, vacker, täck, qvick, på samma gång är rik, försvagar icke, utan tvärt om stärker denna kärlek.

Välståndet skapar en mängd aristokratiska behof och nycker, hvilka väl anstå skönheten. En fin hvit strumpa, en sidenklädning, en spetskrage, en vacker sko på foten, ett smakfullt band på hufvudet göra ej en ful qvinna vacker, men göra en vacker qvinna skön, för att ej tala om händerna, som ej minst vinna härvid; händerna, i synnerhet hos qvinnan, behöfva syslölöshet för att förblifva sköna.

Såsom läsaren dessutom väl vet, enär vi icke fördolt vår hjeltes ekonomiska ställning, var d'Artagnan icke millionär; han hoppades väl att en dag varda det, men den tid, som han sjelf utsatte för denna lyckliga förändring, var temligen aflägsen. Till dess, hvilken plåga att se den qvinna man älskar åtrå dessa tusen småsaker, i hvilka qvinnan finner sin sällhet, och icke kunna gifva henne dessa tusen småsaker! Om qvinnan är rik, men icke älskaren, bereder hon åtminstone sig sjelf, hvad han icke förmår bereda henne, och ehuru i regeln det är med sin mans penningar, hon skaffar sig denna njutning, är det sällsynt, att det är han, som skördar tacken.

D'Artagnan, beredd att vara den ömmaste älskare, var tills vidare den hängifnaste vän. Midt under sina ömma planer på krämarens hustru glömde han icke sina kamrater. Den vackra fru Bonacieux var

en qvinna att visa på slätten vid St. Denis eller marknaden i St. Germain i sällskap med Atos, Portos och Aramis, för hvilka d'Artagnan med stolthet skulle visa en sådan eröfring. Och då man länge promenerat, inställer sig hungern; d'Artagnan hade sedan någon tid haft tillfälle att iakttaga detta. Man skulle då hafva en af dessa tjusande små middagar, der man trycker på ena sidan en väns hand och på den andra en älskarinnas fot. Och i nödens stund, vid svåra lägen skulle d'Artagnan vara sina vänners räddare.

Men herr Bonacieux, som d'Artagnan hade lemnat i sbirrernas våld och högt förnekat, men tyst lofvat att rädda? Vi böra bekänna för våra läsare, att d'Artagnan icke egnade honom minsta tanke eller att, om det hände, han blott tänkte, att det var bra, hvar helst han är. Kärleken är den mest sjelfviska af alla lidelser.

Må likväl våra läsare lugna sig; om d'Artagnan glömmet eller låtsas glömma sin värd, under sken, att han icke vet, hvart man släpat honom, så skola vi icke glömma honom, och vi veta, hvar han är. Men för ögonblicket göra vi som den älskogsranke gaskognaren. Vi skola längre fram återkomma till den värde krämaren.

Drömmande om sin framtida kärlekslycka, meddelande sig åt natten, småleende åt stjernorna, gick d'Artagnan uppåt gatan Cherche-Midi eller Chasse-Midi, som hon då hette. Som han befann sig i Aramis' hemtrakt, kom han på den tanken att göra ett besök hos sin vän för att för honom förklara, hvarför han skickat Planchet till honom med uppmaning att ögonblickligen skynda till råttfällan. Ty om Aramis var hemma, när Planchet kom, hade han utan tvifvel ilat till gatan des Fossoyeurs, och när han der fann ingen, utom måhända de två andra kamraterne, skulle hvarken den ene eller den andre kunnat fatta, hvad allt detta betydde. Denna villervalla tarfvade således en förklaring; det var, hvad d'Artagnan sade sig sjelf.

Men tyst tänkte han, att han sålunda skulle få tillfälle att tala om den lilla vackra fru Bonacieux, af hvilken hans sinne, om icke hans hjerta redan var fullt. Det är icke af en första kärlek, man får begära tystlåtenhet. Denna första kärlek beledsagas af en glädje så stor, att han måste söka ett utlopp för att icke qväfva eder.

Paris insveptes sedan två timmar af natt, och gatorna började vardas öde. Klockan slog elfva från alla tornur i förstaden Saint-Germain; vädret var mildt. D'Artagnan följde en gränd, belägen på den plats, der nu gatan d'Assas framgår, och han inandades det balsamiska doft, som

vinden förde från gatan Vaugirard och som kom från trädgårdar uppfriškade af aftonens dagg och nattens svalka. På långt håll ljödo, dock döfvade af tjocka fönsterluckor, dryckesvisor från några enstaka krogar på slätten. Vid grändens slut tog d'Artagnan af åt venster. Det hus Aramis bebodde låg mellan gatorna Cassette och Servandoni.

D'Artagnan hade nyss passerat gatan Cassette och igenkände redan porten till sin väns hus, inbäddadt i en lund af sykomorer och klematiter, som bildade en yfvig frans derofvan, då han tyckte sig varsna liksom en skugga, som kom från gatan Servandoni. Detta något var insvept i en kappa, och d'Artagnan trodde först, att det var en man; men på den korta växten, den osäkra gången, de tveksamma stegen igenkände han snart en qvinna. Liksom om hon icke varit fullt säker på det hus, som hon sökte, lyfte hon ögonen för att leta, stannade, vände tillbaka och gick åter framåt. D'Artagnans nyfikenhet var väckt.

— Om jag skulle bjuda henne min tjänst! tänkte han. På gången ser man, att hon är ung, måhända är hon också vacker. Ja, helt säkert. Men en qvinna, som följer gatorna på en sådan timme, kan blott vara ute för att söka sin älskare. Nej tusan! Om jag störde deras möte, skulle det vara en dålig nyckel till bekantskapen.

Emellertid framskred den unga qvinnan, allt jemt räknande hus och fönster. Det var för öfrigt en ingalunda svår sak. Det fans blott tre hotell vid denna del af gatan och två fönster, som vette åt denna gata; det ena tillhörde en paviljong, parallell med den, som Aramis bebodde; det andra var Aramis' eget.

— Pardieu! sade sig d'Artagnan, hvilken teologens nièce rann i minnet; det skulle vara lustigt, om denna försenade dufva sökte min väns hus, och, vid min själ, det ser verkligen så ut. Ah, min käre Aramis, denna gång vill jag få saken klar!

Och d'Artagnan kröp i hop det mesta han kunde och gömde sig på den mörkaste sidan af gatan nära en stenbänk, som stod i djupet af en nisch.

Den unga qvinnan fortsatte sin gång; vi säga ung, ty utom den lätta gången, som hade förrådt henne, lät hon hon höra en liten hostning, som angaf en ungdomligt frisk röst. D'Artagnan antog, att denna hostning var en signal.

Emellertid, vare sig man svarat på denna hostning med ett aftaladt tecken, som gjort ett slut på nattvandrerskans tveksamhet, eller att hon utan främmande bistånd funnit, att hon var kommen till sitt mål,

närmade hon sig beslutsamt Aramis' fönster och knackade tre jemna slag med sitt kröka finger.

— Det är just hos Aramis, mumlade d'Artagnan. Ah, herr skrymtare! Jag ertappar dig i dina teologiska studier!

De tre slagen hade knapt ljudit, då det inre fönstret öppnades och ett ljussken trängde genom glasrutan.

— Ah, ah, sade lyssnaren, icke vid dörrar, utan vid fönster, besöket var väntadt! Godt, fönstret kommer att öppnas och damen göra sitt inträde genom fönstret. Mycket bra!

Men till d'Artagnans stora förvåning förblef luckan stängd, ljusskenet, som ett ögonblick visat sig, försvann, och allt återföll i mörker.

D'Artagnan tänkte, att detta icke kunde räcka länge, och fortfor att späna ögon, öron och alla sinnen.

Han hade rätt: efter några sekunder hördes två lätta slag inifrån.

Den unga qvinnan på gatan svarade med ett enda slag, och fönstret halföppnades.

Man kan tänka, att d'Artagnan girigt såg och lyssnade.

Olyckligtvis hade ljuset flyttats till ett annat rum. Men den unge mannens ögon voro vanda vid mörker. Dessutom hafva gaskognarnes ögon, efter hvad man påstår, samma förmåga som kattornas, att se i mörkret.

D'Artagnan såg således, att den unga qvinnan drog ur sin ficka ett hvitt föremål, som hon ifrigt utvecklade och som antog form af en näsduk. Af detta föremål visade hon ena hörnet för den hon talade med.

Detta erinrade d'Artagnan om den näsduk, han funnit vid fru Bonacieux' fötter och hvilken hade erinrat honom om den, han funnit vid Aramis' fötter.

Hvad i all verlden kunde då denna näsduk betyda?

Från sitt gömställe kunde d'Artagnan icke se Aramis' ansigte, ty han betviflade ej det minsta, att det var hans vän, som talade inifrån med fruntimret derute; nyfikenheten segrade öfver klokheten, och begagnande det ögonblick, då näsdukens betraktande syselsatte de båda personerna i fråga, lemnade han sitt gömställe och ilade som en blix, men dämpande ljudet af sina steg, till ett hörn af muren, hvarifrån hans öga kunde fullt intränga i Aramis' boning.

Anländ dit, var d'Artagnan nära att uppgifva ett rop af förvåning. Det var icke Aramis, som talade med den nattliga besökerskan, det

var en kvinna. Men d'Artagnan, som såg tillräckligt för att uppfatta hennes drägt, kunde icke urskilja hennes drag.

I samma ögonblick drog kvinnan i rummet ur sin ficka en andra näsduk, som hon utbytte mot den, som man nyss visat henne. Der efter vexlades några ord mellan de båda kvinnorna. Omsider slöts fönstret, kvinnan, som befann sig utanför, vände sig om och passerade på fyra stegs afstånd förbi d'Artagnan, i det hon drog ned kapuschongen på sin kappa; men detta försigtighetsmått togs för sent, d'Artagnan hade redan igenkänt fru Bonacieux.

Fru Bonacieux! Misstanken, att det var hon, hade redan genomlat hans sinne, då hon uppdrog näsduken ur sin ficka; men var det sannolikt, att fru Bonacieux, som hade skickat efter herr de la Porte för att låta honom ledsaga sig till Louvre, sprang ensam på Paris' gator klockan half tolf på natten med risk att ännu en gång varda bortröfvad?

Det måste således vara en ytterst viktig affär, och hvilken affär är viktigast för en kvinna om tjugufem år? Kärleken.

Men var det för sin räkning eller för en annans, som hon blottstälde sig för dylika äfventyr? Se der, hvad den unge mannen frågade sig, medan svartsjukans demon tärde hans hjerta ej mer och ej mindre, än om han varit en erkänd älskare.

Det fans för öfrigt ett mycket enkelt medel att förvissa sig, hvart fru Bonacieux styrde kosan: det var att följa henne. Detta medel var så enkelt, att d'Artagnan helt instinktmässigt begagnade det.

Men vid åsynen af den unge mannen, som skilde sig från muren lik en staty från sin nisch, och vid bullret af de steg, hon hörde ljuda bakom sig, uppgaf fru Bonacieux ett lätt rop och tog till flykten.

D'Artagnan sprang efter henne. Det var ingen svårighet för honom att upphinna en kvinna, som besvärades af sin kappa. Han upphann henne ett stycke in på den gatan, på hvilken hon tagit af. Den olyckliga var medtagen icke af trötthet, men af förskräckelse, och då d'Artagnan lade sin hand på hennes skuldra, sjönk hon på ett knä, ropande med qväfd röst:

— Döda mig, om ni vill, men ni skall ingenting få veta.

D'Artagnan uppreste henne, i det han lade armen omkring hennes lif; men då han af hennes tyngd märkte, att hon var nära att svimma, skyndade han att lugna henne med försäkringar om sin hängifvenhet. Dessa försäkringar betydde intet för fru Bonacieux, ty dylika försäkringar kunna göras under de värsta afsigter i verlden; men hans röst

var afgörande. Den unga qvinnan tyckte sig igenkänna denna röst; hon uppslog ögonen, kastade en blick på mannen, som så skrämt henne, och igenkännande d'Artagnan, uppgaf hon ett glädjerop.

— O, det är ni, det är ni! sade hon; ack, min Gud!

— Ja, det är jag, sade d'Artagnan, jag, som Gud sändt för att vaka öfver eder.

— Var det i denna afsigt, som ni följde mig? frågade med ett kokett leende den unga qvinnan, hvars något skämtsamma lynne återtog väldet och hos hvilken all fruktan var försvunnen den stund, hon igenkände en vän i den, hon tagit för en fiende.

— Nej, sade d'Artagnan, nej, jag tillstår det; det är slumpen, som fört mig i eder väg; jag såg en kvinna knacka på fönstret hos en af mina vänner. . .

— En af edra vänner? afbröt fru Bonacieux.

— Utan tvifvel, Aramis är en af mina bästa vänner.

— Aramis! Hvem är det då?

— Nej, men hör! Tänker ni inbilla mig, att ni icke känner Aramis?

— Det är första gången jag hört detta namn uttalas.

— Det var således första gången, som ni kom till detta hus?

— Helt säkert.

— Och ni visste icke, att det beboddes af en ung man?

— Nej.

— Af en musketör?

— Alldeles icke.

— Det var då icke honom, som ni sökte?

— För ingen del. För öfrigt, ni såg det sjelf, den person, hvilken jag talade vid, var en kvinna.

— Det är sant; men denna kvinna är en väninna till Aramis.

— Det känner jag ej.

— Efter som hon bor hos honom.

— Det rör mig icke.

— Men hvem är hon?

— Åh, denna hemlighet tillhör icke mig.

— Min bästa fru Bonacieux, ni är förtjusande, men på samma gång är ni den mest hemlighetsfulla kvinna.

— Förlorar jag något derpå?

— Nej, tvärt om, ni är dyrkansvärd.

— Välan, gif mig eder arm.

- Med nöje. Och nu?
- Nu torde ni ledsaga mig.
- Och hvart?
- Dit jag går.
- Men hvart går ni?
- Ni får se, efter som vi skiljas vid porten.
- Bör jag vänta på eder?
- Det behöfs ej.
- Ni går derifrån ensam?
- Kanske, kanske ock icke.
- Men den person, som kommer att ledsaga eder, är det en man eller en qvinna?
- Det vet jag ännu icke.
- Jag skall nog få veta det, jag!
- På hvad sätt?
- Jag skall vänta, tills ni kommer ut.
- I sådant fall, farväl!
- Men hvarför?
- Jag behöfver eder icke.
- Men ni påkallade ju. . .
- En kavaljers bistånd, icke en spions uppsigt.
- Ordet är väl strängt!
- Huru kallar man dem, som följa folk mot deras vilja?
- Nyfikna.
- Ordet är väl mildt.
- Välan, min fru! Jag ser, att man måste göra allt, hvad ni vill.
- Hvarför nekade ni eder förtjensten att göra det från början?
- Är det då ingen förtjenst att ångra sig?
- Och ni ångrar eder verkligen?
- Jag vet det icke sjelf, men hvad jag vet, är att jag lofvar eder göra allt, hvad ni vill, om ni tillåter mig följa eder, dit ni skall gå.
- Och ni lemnar mig sedan?
- Ja.
- Utan att spionera, när jag kommer ut?
- Ja.
- På hedersord?
- På adlig tro.
- Tag då min arm, låt oss gå.

D'Artagnan bjöd sin arm åt fru Bonacieux, som hängde sig dervid, till hälften skämtsam och till hälften darrande, och de hunno till höjden af gatan La Harpe. Anländ dit syntes den unga qvinnan tveka, såsom hon hade gjort på gatan Vaugirard. På vissa tecken tycktes hon igenkänna en port, och närmande sig denna, sade hon:

— Och nu, min herre, är det här, som jag har något att uträtta; tusen gånger tack för äran af edert sällskap, som räddat mig från de faror, för hvilka jag ensam skulle varit utsatt. Men ögonblicket är kommet att hålla edert ord: jag är vid mitt mål.

— Och ni har ingenting att frukta på återvägen?

— Jag behöfver bara frukta tjuftar.

— Är det då ingenting?

— Hvad kunde de väl taga? Jag har icke en sou på mig.

— Ni glömmet den vackra broderade näsduken med vapnet.

— Hvilken näsduk?

— Den, som jag fann vid edra fötter och som jag stoppade i eder ficka.

— Tig, tig, olycklige! ropade den unga qvinnan; vill ni bringa mig i förderf?

— Ni ser således, att det ännu gifves faror för eder, då ett enda ord kommer eder att darra, och då ni bekänner, att, om man hörde detta ord, ni skulle vara förlorad. Ack, min fru, ropade d'Artagnan, gripande hennes hand och omfattande henne med en eldig blick, visa mera ädelmod, förtro eder åt mig! Har ni icke läst i mina ögon, att endast hängifvenhet och sympati fylla mitt hjerta?

— Jo, visserligen, svarade fru Bonacieux; begär också mina hemligheter, och jag skall säga eder dem, men med andras är det en annan sak.

— Godt, sade d'Artagnan. Jag skall nog utforska dem; efter som dessa hemligheter kunna hafva inflytande på edert lif, måste de varda mina.

— Akta eder väl därför! ropade den unga qvinnan med ett allvar, som kom d'Artagnan att mot sin vilja rysa. O, blanda eder icke i det, som rör mig, sök icke att bistå mig i det jag förehafver! Och detta begär jag i namn af det intresse, jag ingifver eder, den tjenst ni bevisat mig och som jag aldrig i mitt lif skall glömma. Lita hellre på hvad jag nu säger eder. Syselsätt eder icke mer med mig, jag finnes icke till för eder; må det vara, som om ni aldrig hade sett mig.

- Och bör Aramis göra som jag, min fru? sade d'Artagnan sårad.
- Nu är det redan två eller tre gånger, som ni uttalat detta namn, min herre, och likväl har jag sagt eder, att jag icke känner till det.
- Ni känner icke den man, på hvars fönster ni knackade? Bevars, min fru! Ni anser mig allt för lättrogen.
- Bekänn, att det är för att utleta mig, som ni uppfinner denna historia och diktar denna person.
- Jag uppfinner ingenting, min fru, jag diktar ingenting, jag säger rena sanningen.
- Och ni säger, att en af edra vänner bebor detta hus.
- Jag säger och upprepar det för tredje gången, detta hus bebos af min vän, och denne vän är Aramis.
- Allt detta skall varda klart längre fram, mumlade den unga qvinnan; och nu, min herre, tystnad.
- Om ni kunde skåda i mitt öppna hjerta, sade d'Artagnan, skulle ni der läsa så mycken nyfikenhet, att ni skulle hafva medlidande med mig, och så mycken kärlek, att ni på ögonblicket skulle tillfredsställa min nyfikenhet. Man har ingenting att frukta af dem, som älska en.
- Ni talar väl fort om kärlek, min herre! sade den unga qvinnan, skakande på hufvudet.
- Saken är, att min kärlek fort upplågat och för första gången, och jag är ännu icke tjugu år.
- Den unga qvinnan betraktade honom förstulet.
- Hör mig, jag är redan på spåren, sade d'Artagnan. För tre månader sedan var jag nära att få en duell med Aramis för en näsduk, som var lik den, ni visade för den der qvinnan, som var i hans hem, en näsduk, märkt på samma sätt, jag är säker derom.
- Min herre, ni tröttar mig, jag svär eder det, med dessa frågor.
- Men ni, som är så försigtig, min fru, besinna eder, om ni gripes och denna näsduk träffas hos eder, skulle ni då icke vara blottställd?
- Hvarför det? Initialerna äro mina: C. B., Constance Bonacieux.
- Eller Camille de Bois-Tracy.
- Tyst, min herre, ännu en gång tyst! Ah, efter som de faror, som jag löper, icke återhålla eder, så tänk på dem, som ni sjelf kan löpa!
- Jag?
- Ja, ni. Ni äfventyrar fängelse, ni äfventyrar lifvet på att känna mig.
- I sådant fall lemnar jag eder icke mer.

— Min herre, sade den unga qvinnan, bönfallande och med knäpta händer, i himmelns namn, vid en krigares ära, vid en ädlings ridderlighet, aflägsna eder; hör, klockan slår tolf, det är den timme man väntar mig.

— Min fru, sade den unge mannen bugande sig, jag kan ingenting neka den, som på detta sätt ber mig; var tillfreds, jag går.

— Och ni skall icke följa mig, icke speja på mig?

— Jag återvänder hem i detta ögonblick.

— Ah, jag visste väl, att ni var en ung man af heder! ropade fru Bonacieux, räckande honom ena handen och läggande den andra på hammaren å en liten port djupt in i muren.

— D'Artagnan grep den hand man räckte honom och kysste den eldigt.

— Ah, jag skulle hellre velat, att jag aldrig sett eder! ropade d'Artagnan med denna naiva öppenhet, som qvinnorna ofta föredraga framför sökta artigheter, emedan den blottar hjertats tankar och bevisar, att känslan segrat öfver förståndet.

— Nå väl! återtog fru Bonacieux med en nästan smekande röst och tryckande d'Artagnans hand, som ännu icke släpt hennes; nå väl, jag skall icke tala som ni; hvad som är förloradt i dag är icke förloradt för framtiden. Hvem vet, om jag icke, en dag frigjord, skall tillfredsställa eder nyfikenhet?

— Och ger ni min kärlek samma löfte? ropade d'Artagnan i öfvermåttet af sin glädje.

— Åh! I detta fall vill jag icke binda mig, det skall bero på de känslor, som ni vet att ingifva mig.

— För närvarande således, min fru. . .

— För närvarande, min herre, har jag blott hunnit till tacksamheten.

— Ack, ni är för mycket tjusande, sade d'Artagnan nedslagen, och ni missbrukar min kärlek!

— Nej, jag brukar edert ädelmod, det är allt, men tro mig, det fins folk, som man icke förlorar på genom att vänta.

— Ack, ni gör mig till den sällaste bland män! Glöm icke denna afton, glöm icke detta löfte!

— Var lugn, på rätt tid och ort skall jag ihågkomma allt. Välan, gå, gå, i himmelns namn! Man väntade mig på slaget tolf, och jag kommer för sent.

— Blott fem minuter.
— Ja, men under vissa förhållanden äro fem minuter fem sekel.
— Ja, då man älskar.
— Nå väl! Hvem säger eder, att jag icke har att göra med en älskare?
— Det är en man, som väntar eder? skrek d'Artagnan; en man!
— Se der, nu börjar åter tvisten, sade fru Bonacieux med ett halft leende, som icke var fritt från en viss otålighet.

— Nej, nej, jag går, jag aflägsnar mig; jag tror på eder, jag vill njuta hela förtjensten af min hängifvenhet, vore än denna hängifvenhet en dumhet. Farväl, min fru, farväl!

Och liksom han känt sig sakna styrka att skiljas vid den hand, som han höll, på annat sätt än med våld, aflägsnade han sig springande, under det fru Bonacieux såsom förra gången slog tre sakta och afmätta slag; derefter hunnen till gathörnet, vände han sig om: porten hade öppnat och slutit sig, den vackra krämarfrun var försvunnen.

D'Artagnan fortsatte sin väg, han hade gifvit sitt ord att ej speja på fru Bonacieux, och hade hennes lif än berott på det ställe, dit hon tänkte gå, eller på den person, som skulle ledsaga henne, skulle d'Artagnan återvändt hem, efter han utfäst sig att göra det. Fem minuter senare var han på gatan des Fossoyeurs.

— Stackars Atos, sade han, han får aldrig veta, hvad allt detta betyder. Han har antingen somnat under väntan på mig, eller har han återvändt hem och får då veta, att en qvinna varit der. En qvinna hos Atos! Men, fortfor d'Artagnan, det var ju en qvinna hos Aramis. Allt detta är mycket sällsamt, och jag ville gerna veta, huru det kommer att sluta.

— Illa, min herre, illa, svarade en röst, som den unge mannen igenkände för Planchets; ty, medan han högt talade för sig sjelf, efter vanan hos folk, som grubbla på något, hade han inträdt i den gång, som ledde till trappan till hans kammare.

— Hvad, illa? Hvad vill du säga, din narr? frågade d'Artagnan; hvad har då händt?

— Alla möjliga olyckor.

— Hvilka då?

— Först är herr Atos häktad.

— Häktad! Atos! Hvarför?

— Man träffade honom hos eder, och man tog honom för eder.

— Af hvem vardt han häktad?

— Af stadsvakten, som tillkallades af de der svartklädda karlarne, som ni slog på flykten.

— Hvarför uppgaf han ej sitt namn? Hvarför sade han icke, att han var främmande för den saken?

— Det aktade han sig väl för, herre; tvärt om hviskade han åt mig: »Det är din herre, som behöfver vara fri i detta ögonblick, och icke jag, efter han vet allt och jag ingenting. Man skall tro honom häktad, och han får då tid på sig; om tre dagar skall jag yppa, hvem jag är, och man är tvungen att släppa ut mig.«

— Bravo, Atos, du ädla hjerta, mumlade d'Artagnan, jag igenkänner dig väl! Och hvad gjorde sbirrerne?

— Fyra man bortförde honom, jag vet icke hvart, till Bastiljen eller till Fort-l'Évêque; två stannade kvar med de svarta karlarne, som snokade öfver allt och lade beslag på alla papper. De två återstående höllo under tiden vakt vid porten, och när allt var förbi, gingo de sin väg, lemnande allt huller om buller.

— Och Portos och Aramis?

— Jag träffade dem ej hemma, och de hafva ej kommit.

— Men de kunna komma hvar stund, ty du helsade dem väl, att jag väntade dem?

— Ja, herre.

— Nå väl! Rör dig icke härifrån; komma de, så säg dem, hvad som händt, och bed dem vänta mig på värdshuset Pomme de pin; här vore det farligt, huset kan vara bespejadt. Jag skyndar till herr de Tréville för att anmäla allt detta, kanske träffar jag dem der.

— Godt, herre, det skall ske, sade Planchet.

— Och du stannar ju här, du är icke rädd? sade d'Artagnan, vändande tillbaka för att intala sin betjent mod.

— Var lugn herre, sade Planchet, ni känner mig icke ännu; jag är modig, när jag sätter mig före, det är säkert; allt beror på att föresätta sig; för öfrigt är jag pikard.

— Det är då öfverenskommet, sade d'Artagnan, att du hellre låter döda dig än öfvergifver din post?

— Ja, herre, och det fins ingenting, som jag ej gör för att bevisa min husbonde min tillgifvenhet.

— Godt, sade d'Artagnan för sig sjelf, det synes, som den metod, jag använt på den gossen, är den rätta; jag skall vid tillfälle åter begagna den.

Och med hela snabbheten hos sina af dagens språng något tröttade ben styrde d'Artagnan i väg åt gatan Colombier.

Herr de Tréville var icke i sitt hotell; hans kompani hade vakten i Louvre, och han var med sitt kompani.

Han måste träffa herr de Tréville; det var af vigt, att han fick veta, hvad som tilldrog sig. D'Artagnan beslöt att söka inträde i Louvre. Hans drägt som drabant i herr Desessarts kompani borde tjena honom som pass.

Han gick nedåt gatan des Petits-Augustins och följde kajen för att gå öfver bron Pont-Neuf. Ett ögonblick hade han tänkt låta sätta sig öfver floden, men vid stranden hade han mekaniskt stuckit handen i fickan och märkt, att han hade ingenting att betala med.

När han hunnit midt för gatan Guénégaud, såg han komma från gatan Dauphiné en grupp af två personer, hvilkas skick och utseende ådrogo sig hans blickar.

Det var en man och en kvinna. Qvinnan påminde om fru Bonacieux; mannen liknade på ett hår Aramis.

Dessutom bar qvinnan denna mörka kappa, som d'Artagnan ännu såg afteckna sig mot fönstret på gatan Vaugirard och mot porten på gatan La Harpe. Än mer, mannen bar musketördräkten.

Qvinnans kapuschong var neddragen, mannen höll sin näsduk för ansigtet; denna dubbla försigtighet angaf, att båda ville vara oigenkända.

De togo af åt bron: det var d'Artagnans väg, efter hans mål var Louvre; d'Artagnan följde dem.

D'Artagnan hade icke tagit tjugu steg, förrän han var viss, att denna kvinna var fru Bonacieux, och att denne man var Aramis.

Han kände i samma stund svartsjukans misstankar rasa i sitt hjerta.

Han var dubbelt förrådd, af sin vän och af den, han redan ansåg för sin älskarinna. Fru Bonacieux hade svurit vid alla gudar, att hon icke kände Aramis, och en qvarts timme efter denna ed återsåg han henne vid Aramis' arm.

D'Artagnan besinnade icke, att han kände den täcka krämarfrun blott sedan tre timmar, att hon endast var skyldig honom någon tack, för att han frigjort henne ur de svarta männens händer, och att hon ingenting lofvat honom. Han betraktade sig som en skymfad, förrådd,

bespottad älskare; vreden jagade blodet till hans ansigte, och han beslöt att skaffa sig ljus i saken.

Den unga qvinnan och den unge mannen hade märkt, att man följde dem, och fördubblade sina steg. D'Artagnan satte sig i språng, kom förbi dem och återvände rakt mot dem, just då de befunno sig framför La Samaritaine, upplyst af en lykta, som kastade sitt sken öfver hela denna del af bron.

D'Artagnan stannade midt för dem, och de stannade midt för honom.

— Hvad vill ni, min herre? frågade musketören, ryggande ett steg och med ett främmande uttal, som bevisade d'Artagnan, att han missat sig i den ena af sina gissningar.

— Ni ursäktar mig! skrek d'Artagnan.

— Ja, svarade den okände. Låt mig således passera, efter som det icke är med mig, ni har att göra.

— Ni har rätt, min herre, sade d'Artagnan, det är icke med eder, jag har att göra, utan med denna dam.

— Denna dam! Ni känner ju henne icke, sade främlingen.

— Ni misstar eder, min herre, jag känner henne.

— Ah! yttrade fru Bonacieux i en ton af förebråelse; ah, min herre! Jag hade edert ord som krigare och ädling; jag hoppades kunna trygga mig dervid.

— Och ni, min fru, sade d'Artagnan förlägen, ni hade lofvat mig. . .

— Tag min arm, min fru, sade främlingen, och fortsättom vår väg.

D'Artagnan, förbryllad, slagen, tillintetgjord af allt, hvad han såg och hörde, qvarstod med korslagda armar framför musketören och fru Bonacieux.

Musketören tog två steg framåt och sköt undan d'Artagnan med handen.

D'Artagnan tog ett språng tillbaka och drog värjan.

i samma stund och blixtnabbt drog den okände sin.

— I himmelns namn, mylord! skrek fru Bonacieux, kastande sig emellan kämparne och gripande om deras klingor.

— Mylord! skrek d'Artagnan, för hvilken ett plötsligt ljus uppgick; mylord! Förlåt, min herre; men skulle ni vara. . .

— Mylord, hertigen af Buckingham, sade fru Bonacieux halfhögt; och nu står det i eder makt att bereda allas vår undergång.

— Mylord, min fru, förlåt, tusen gånger förlåt! Men jag älskade, mylord, och jag var svartsjuk; ni vet, hvad älska är, mylord; förlåt mig och säg mig, på hvad sätt jag kan offra mitt lif för eders nåd.

— Ni är en ung man med hjerta, sade Buckingham, räckande d'Artagnan en hand, som denne vördnadsfullt tryckte; ni bjuder mig en tjenst, jag mottager den; följ oss på tjugu stegs afstånd fram till Louvre, och om någon bespejar oss, så döda honom!

D'Artagnan stack sin blottade värja under armen, lemnade fru Bonacieux och hertigen tjugu stegs förväg och följde dem, beredd att bokstafligt verkställa det uppdrag, han fått af Charles I:s ridderlige och elegante minister.

Men lyckligtvis fick den unge seiden icke tillfälle att gifva hertigen detta prof på sin hängifvenhet; den unga qvinnan och den vackre musketören inträdde i Louvre genom porten åt gatan l'Echelle, utan att man oroat dem.

D'Artagnan åter skyndade till värdshuset Pomme de pin, hvarest han fann Portos och Aramis, som väntade på honom.

Men utan att gifva dem annan förklaring på det besvär, han gjort dem, sade han till dem, att han ensam bragt till slut den sak, till hvilken han ett ögonblick trott sig behöfva deras bistånd.

Och nu, ryckta med af händelsernas gång, låta vi våra tre vänner återvända hvar till sig och följa i Louvres irrgångar hertigen af Buckingham och hans ledsagerska.

Kapitel XII

George Villiers, hertig af Buckingham.

Fru Bonacieux och hertigen inträdde i Louvre utan svårighet; fru Bonacieux var känd att vara i drottningens tjänst; hertigens drägt var herr de Trévilles musketörers, hvilka, såsom vi sade, hade vakten denna afton. För öfrigt var Germain vunnin för drottningen, och om något inträffade, skulle fru Bonacieux beskyllas för att hafva insläpt sin älskare i Louvre, det var allt: hon tog skulden på sig; hennes rykte var visserligen förloradt, men hvad betydde i världens ögon en liten krämarfrus rykte?

Inkomna på en borggård, följde hertigen och den unga qvinnan muren vid pass tjugufem steg; derefter stötte fru Bonacieux på en liten bakdörr, som var öppen om dagen, men vanligen stängd om natten; dörren gaf vika; båda inträdde och befunno sig mörker, men fru Bonacieux kände hvarje vrå i denna del af Louvre, som var upplåten åt hofbetjeningen. Hon stängde dörren efter sig, tog hertigen vid handen, gjorde trefvande några steg, fattade en ledstång, sökte med foten ett trappsteg och gick uppför denna trappa: hertigen räknade två våningar. Sedan tog hon af till höger, följde en lång korridor, nedsteg en våning, tog ännu några steg, satte nyckeln i ett lås, öppnade en dörr och sköt hertigen in i ett rum, upplyst endast af en nattlampa, och sade: Stanna här, mylord hertig, man kommer strax. Derpå gick hon ut genom samma dörr, som hon läste i lås, så att hertigen bokstafligen var fånge.

Så enskildt afsöndrad hertigen än befann sig, måste vi tillstå, att han icke rönt en sekunds oro; ett af de främsta dragen i hans karakter var jagten efter äfventyr och kärleken till det romanlika. Orädd, djerf, tilltagsen, var det ej första gången han spelade om sitt lif i dylika företag; han hade fått veta, att detta förmenta budskap från Anna af Österrike, på hvars tro och lofven han var kommen till Paris, var en snara, och i stället för att återvända till England, hade han, missbrukande det läge, hvori man försatt honom, låtit bedyra drottningen, att han icke skulle resa, utan att han fått se henne. Drottningen hade först bestämdt vägrat, men snart börjat frukta, att hertigen, bragt till det yttersta, skulle begå någon dårskap. Hon hade redan beslutit att mottaga honom för att besvärja honom att resa, då, samma afton hon fattat detta beslut, fru Bonacieux, som hade uppdrag att uppsöka och ledsaga hertigen till Louvre, vardt bortröfvad. Under två dagar var man fullt okunnig om hennes öde, och allt förblef i sitt förra skick. Men då hon en gång var fri, en gång åter i förbindelse med de la Porte, hade sakerna återtagit sin gång, och hon hade nyss fullbordat det farliga företag, som hon, utan sitt bortförande, skulle satt i verket tre dagar förut.

Buckingham, lemnad ensam, närmade sig en spegel. Denna musketördrägt klädde honom förträffligt.

Vid tretiofem år, som han då var, nämdes han med rätt för den skönaste ädling och den ståtligaste riddare i Frankrike och England.

Två konungars gunstling, rik ända till millioner, allsmäktig i ett rike, som han upprörde och lugnade efter sin nyck, gick George Villiers, hertig af Buckingham, en af dessa sagolika banor, som under tidhvarfvens lopp förblifva gåtor för efterverlden.

Säker på sig sjelf, viss om sin makt, öfvertygad, att de lagar, som bjuda öfver andra menniskor, icke kunde nå honom, gick han rakt på det mål han föresatt sig, var än detta mål så upphöjdt och så bländande, att det för en annan varit en dårskap att endast blicka ditåt. Det var sålunda han lyckats att mer än en gång närma sig den sköna och stolta Anna af Österrike, att eröfra och blända henne.

George Villiers stälde sig framför en spegel, som vi sade, återgaf sitt vackra blonda hår den vågform, som hattens tyngd hade beröfvat det, uppvred sina mustascher och, med hjertat svällande af fröjd, lycklig och stolt att ändtligen nalkas den stund, som han så länge åtrått, log mot sig sjelf af högmod och hopp.

I detta ögonblick öppnas en osynlig tapetdörr, och en qvinna visade sig. Buckingham såg denna företeelse i spegeln och uppgaf ett rop; det var drottningen.

Anna af Österrike var då tjugusex eller tjugusju år, det vill säga, hon befann sig i glansen af mogen skönhet.

Hennes gång var en drottningens eller en gudinnas; hennes ögon, som sköto blixtar af smaragd, voro underbart sköna och uttryckte på en gång mildhet och majestät.

Hennes mun var liten och rosenröd, och fastän underläppen lätt sköt framom den öfre, ett slägtdrag hos furstarne af huset Österrike, egde denna mun i lika mått makten att tjusa med sitt leende och att afvisa med kallt förakt.

Hennes hy var prisad för sin sammetslena finhet, hennes hand och hennes arm voro af öfverraskande skönhet, och alla tidens skalder besjöngo dem såsom oförlikneliga.

Hennes hår ändtligen, som, ljust i ungdomen, nu öfvergått till kastanjbrunt och som hon bar högt upplagdt och starkt pudradt, bildade en beundransvärd ram kring ett anlete, i hvilket den strängaste granskare blott kunnat önska litet mindre rodnad, och den mest anspråksfulle skulptör litet mer finhet i näsans form.

Buckingham förblef ett ögonblick bländad; aldrig hade Anna af Österrike synt honom så skön, midt ibland baler, fester, karuseller, som hon syntes honom i denna stund, klädd i enkel dräkt af hvitt satin och åtföljd af donna Estefana, det enda af hennes spanska fruntimmer, som icke förjagats af kungens svartsjuka och af Richelieus' förföljelser.

Anna af Österrike tog två steg framåt; Buckingham störtade på sina knän, och innan drottningen kunnat hindra honom, kysste han fällen af hennes klädnad.

— Hertig, ni vet redan, att det icke är jag, som låtit tillskrifva eder.

— Ja, ja, min fru, ja, eders majestät! utropade hertigen; jag vet, att jag var en dåre, en vanvetting, när jag trodde, att snön skulle få lif, att marmorn skulle få värme; men hvad säga derom! När man älskar, tror man så lätt på kärleken; dessutom har jag icke förspilt denna resa, efter som jag nu får se eder.

— Ja, svarade Anna, men ni vet, hvarför och på hvad sätt jag mottar eder; jag gör det, emedan ni, känslolös för all min smärta, envisas att dröja i en stad, der ni äfventyrar edert lif och äfventyrar min ära; jag mottar eder för att säga eder, att allt skiljer oss åt, hafvets afgrunder,

två rikens fiendskap, edernas helgd. Det är gudlöst att trotsa allt detta, mylord. Jag mottar eder ändtligen för att säga eder, att vi icke mer få se hvarandra.

— Tala, min fru, tala, drottning, sade Buckingham; mildheten i eder stämma skymmer hårdheten i edra ord. Ni talar om gudlöshet! Men gudlösheten ligger i att skilja hjertan, hvilka Gud skapade för hvarandra.

— Mylord, utropade drottningen, ni glömmet, att jag aldrig har sagt eder, att jag älskar eder!

— Men ni har heller aldrig sagt, att ni icke älskar mig, och, i sanning, ett sådant ord skulle från eders majestäts sida vara en allt för stor otacksamhet; ty, säg mig, hvar finner ni en kärlek lik min, en kärlek, som hvarken tid eller afstånd eller hopplöshet förmår släcka, en kärlek, som nöjer sig med ett tappadt band, en tillfällig blick, ett undfallet ord?

Det är tre år sedan, min fru, jag såg eder för första gången, och sedan tre år älskar jag eder så.

Vill ni, att jag skall säga eder, huru ni var klädd den första gången jag såg eder? Vill ni, att jag skall uppräknat hvart för sig smyckena i eder toalett? Hör mig, jag ser eder för mig: ni satt på dynor, efter spansk sed; ni bar en dräkt af grönt satin med broderier af guld och silfver, hängande ärmor, uppfästa på edra sköna ärmor, ja, dessa beundransvärda ärmor, med stora diamanter; ni hade slutet halskrage, en liten mössa på hufvudet af samma färg som klädningen, och på den en hägerfjäder.

Ack, ack! Jag sluter ögonen, och jag ser eder, sådan ni då var; jag öppnar dem åter, och jag ser eder, sådan ni nu är, det vill säga hundra gånger skönare än då.

— Hvilken dårskap! mumlade Anna af Österrike, som icke hade mod att vredgas på hertigen, för det han så väl bevarat hennes bild i sitt hjerta; hvilken dårskap att nära en fruktlös lidelse med dylika minnen!

— Och hvarpå vill ni då, att jag skall lefva? Jag eger blott minnen, jag. Det är min sällhet, min skatt, mitt hopp. Hvar gång jag ser eder, är det en diamant mera, som jag sluter i mitt hjertas juvelskrin. Detta är den fjerde, som ni fäller och jag upptar; ty på tre år, min fru, har jag blott sett eder fyra gånger: den första, som jag nyss talade om, den andra hos fru de Chevreuse, den tredje i Amiens' trädgårdar.

— Hertig, sade drottningen rodnande, låt oss icke tala om denna afton.

— O, låt oss tvärt om tala derom, min fru! Det är den sälla, den strålande aftonen i mitt lif. Ni erinrar eder, hvilken skön natt det var? Hur luften var mild och doftande, hur himmeln var blå och smyckad af stjernor!

Ack, denna gång, min fru, njöt jag ett ögonblick ensam med eder! Denna gång var ni beredd att säga mig allt, ödsligheten af edert lif, grämseln i edert hjerta. Ni stödde eder på min arm, ja, just denna arm. Jag kände, när jag lutade mitt hufvud mot eder, edert sköna hår vidröra mitt ansigte, och hvar gång det gjorde så, bäfvade jag från hufvud till fötter. O drottning, drottning! O, ni vet icke, hvilken himmelns sällhet, hvilken paradisetts fröjd rymmes i ett sådant ögonblick! Ja, mina egodelar, min lycka, mitt namn, hvarje dag, som återstår mig att lefva, allt offrar jag för en sådan stund och för en sådan natt! Ty denna natt, min fru, denna natt älskade ni mig, jag svär eder det.

— Mylord, ja, det är möjligt, att ställets inflytelse, att tjusningen af denna sköna afton, att trollmakten af eder blick, att dessa tusen ting, som stundom förena sig att bedåra en qvinna, trängdes omkring mig denna olycklig afton; men ni såg det sjelf, mylord, drottningen kom den vikande qvinnan till bistånd: vid första ord ni dristade säga, vid första djerfhet, jag hade att besvara, ropade jag.

— Ja, ja, det är sant, och en annan kärlek utgick derur mer glödande och mer evig. Ni trodde eder fly mig med att återvända till Paris, ni trodde, att jag icke skulle våga öfvergifva den skatt, öfver hvilken min herskare satt mig att vaka. Ah, hvad betyder för mig alla världens skatter och alla jordens kungar! Åtta dagar derefter var jag åter här, min fru. Den gången hade ni intet att förebrå mig: jag hade vedervågat min konungs gunst, mitt lif för att se eder en sekund, och jag ej ens vidrörde eder hand, och ni tillgaf mig, när ni såg mig så undergifven och så ångerfull.

— Ja, men förtalet tog hand om alla dessa dårskaper, i hvilka jag ej hade skuld, ni vet det väl, mylord. Kungens vrede, eggad af herr kardinalen, kom till ett fruktansvärdt utbrott; fru de Chevreuse föll i missgunst, och då ni ville som ambassadör återkomma till Frankrike, var det kungen sjelf, haf det i minnet, mylord, kungen sjelf, som mot-satte sig det.

— Ja, och Frankrike skall med ett krig umgälla sin konungs vägran. Jag får icke mer se eder, min fru; välan, jag vill, att ni hvar dag skall höra talas om mig!

Hvad mål tror ni att de ega, detta tåg till ön Ré och denna liga med La Rochelles protestanter, som jag förbereder? Nöjet att se eder!

Jag eger ej hoppet att med väpnad hand framtränga till Paris, jag vet det väl; men detta krig skall leda till en fred, denna fred skall påkalla en underhandlare, denne underhandlare skall jag varda. Då skall man ej djerfvas afvisa mig, och jag skall återkomma till Paris, jag skall återse eder, och jag skall vara lycklig ett ögonblick. Det är sant, tusentals män skola då hafva betalat min lycka med sina lif; men hvad betyder det för mig, om blott jag återser eder! Allt detta är kanske mycket dåraktigt, kanske mycket vansinnigt, men, säg mig, hvilken qvinna egde en älskare, mer glödande, hvilken drottning en lydigare slaf?

— Mylord, mylord, ni uppkallar till edert försvar ting, som skuldbelasta eder än mer; mylord, alla dessa kärleksbevis, som ni vill gifva mig, äro nästan brott.

— Derför att ni icke älskar mig; om ni älskade mig, skulle ni se allt detta i ett annat ljus; om ni älskade mig, o! men om ni älskade mig, vore det för mycken lycka, och jag skulle varda vansinnig. Ah, fru de Chevreuse, som ni nyss talade om, var mindre grym än ni! Holland älskade henne, och hon återgäldade hans kärlek.

— Fru de Chevreuse var icke drottning, mumlade Anna af Österrike, mot sin vilja besegrad af en så öfverväldigande kärlek.

— Ni skulle då älska mig, om ni icke vore det; ni säger, min fru, att ni då skulle älska mig? Jag får då tro, att det blott är hänsynen till eder rang, som gör eder så grym emot mig; jag får då tro, att om ni varit fru de Chevreuse, skulle den arme Buckingham kunnat hoppas? Tack för dessa ljufva ord, o min sköna drottning, hundra gånger tack!

— Ah, mylord, ni har illa förstått, illa tolkat! Jag ville icke säga. . .

— Håll, håll! sade hertigen; om jag är lycklig i min villfarelse, så haf icke grymheten att beröfva mig den. Ni sade sjelf, att man lockat mig i en snara; måhända skall jag der tillsätta lifvet, ty märk, det är sällsamt, men sedan en tid har jag aningar om en snar död. Och hertigen log ett leende, på en gång sorgset och tjusande.

— O, min Gud! utropade Anna af Österrike med ett uttryck af fasa, som bevisade, att ett större intresse, än hon velat tillstå, fäste henne vid hertigen.

— Jag säger eder ej detta för att förskräcka eder, min fru, nej; det är till och med löjligt, att jag säger eder det, och var viss, att jag ej grubblar öfver dylika drömmar. Men detta ord, ni nyss sade, detta hopp, som ni nästan gaf mig, skall gälda mig allt, vore det än mitt lif.

— Nå väl, sade Anna af Österrike, äfven jag, hertig, har haft aningar, äfven jag har haft drömmar. Jag drömde, att jag såg eder ligga blodig och sårad. . .

— I venstra sidan, var det ej så, med en knif? afbröt Buckingham.

— Jo, just så, mylord, i venstra sidan, med en knif. Hvem har kunnat säga eder, att jag haft denna dröm? Jag har blott förtrott det åt Gud i mina böner.

— Jag önskar ingenting mer, ni älskar mig, min fru, det är nog.

— Jag älskar eder, jag?

— Ja, ni. Skulle Gud sända eder samma drömmar som mig, om ni icke älskade mig? Skulle vi hafva samma aningar, om våra två väsen icke berörde hvarandra genom hjertat? Ni älskar mig, o drottning, och ni skall begråta mig!

— O, min Gud, min Gud! utropade Anna af Österrike; det är mer, än jag förmår bära. Hör mig, hertig, i himmelns namn, res, aflägsna eder! Jag vet icke, om jag älskar eder eller om jag icke älskar eder; men hvad jag vet är, att jag icke skall varda menederska. Haf då medlidande med mig och res! O, om slaget träffar eder i Frankrike, om ni dör i Frankrike, om jag kunde tro, att eder kärlek till mig vållat eder död, skulle jag aldrig få tröst, jag skulle varda vansinnig! Res därför, res, jag anropar eder derom!

— O, hvad ni är skön, så der! O, hvad jag älskar eder! sade Buckingham.

— Res, res, jag anropar eder derom, och kom tillbaka senare; kom tillbaka som ambassadör, som minister, kom tillbaka, omgifven af drabanter, som försvara eder, af tjenare, som vaka öfver eder, och då skall jag icke mer frukta för edra dagar, och jag skall vara lyckligt att återse eder.

— O, är det väl sanning, hvad ni säger mig?

— Ja. . .

— Välan, en underpant på eder huldhet, en sak, som kommer från eder och som bevisar mig, att jag icke drömt; något, som ni har burit och som jag i min ordning kan bära, en ring, ett halsband, en kedja.

— Och reser ni, reser ni, om jag gifver eder, hvad ni begär?

— Ja.

— I detta ögonblick?

— Ja.

— Ni lemnar Frankrike, ni återvänder till England?

— Ja, jag svär det.

— Vänta då, vänta.

Anna af Österrike gick tillbaka till sina rum och återkom genast, hållande i handen ett litet skrin af rosenträ med hennes vapen inlagdt i guld.

— Tag, mylord hertig, tag, sade hon, bevara detta till minne af mig. Buckingham tog skrinet och föll för andra gången på knä.

— Ni har lofvat att resa, sade drottningen.

— Och jag håller mitt ord. Eder hand, eder hand, min fru, och jag går.

Anna af Österrike utsträckte sin ena hand, i det hon tillslöt ögonen och med den andra stödde sig på Estefana, ty hon kände, att hennes krafter började svika henne.

Buckingham tryckte lidelsefullt sina läppar på denna sköna hand, reste sig upp och sade:

— Inom sex månader, om jag då icke är död, skall jag hafva återsett eder, min fru, om jag än skulle störta verlden öfver ända därför.

Och trogen det löfte han gjort, skyndade han ut ur rummet.

I korridoren mötte han fru Bonacieux, som väntade honom och som med samma försigtighet och samma lycka som förra gången ledsagade honom ut ur Louvre.

Kapitel XIII

Herr Bonacieux.

I allt detta fans inblandad, som läsaren redan kunnat finna, en person, om hvilken man, oaktadt hans äfventyrliga ställning, ganska litet syntes bekymra sig. Denna person var herr Bonacieux, en aktningvärd martyr för de politikens och kärlekens ränker, hvilka så lätt inflätades med hvarandra under detta på en gång så ridderliga och så galanta tidhvarf.

Lyckligtvis, vare sig nu att läsaren påminner sig det eller icke, hafva vi lofvat att ej förlora mannen ur sigte.

Polisen, som arresterat honom, förde honom direkt på Bastiljen, der man lät honom darrande passera förbi en pluton soldater, som laddade sina musköter.

Vidare införd i ett halft underjordiskt galleri, vardt han der från deras sida, som ditfört honom, utsatt för de gröfsta förolämpningar och den råaste behandling. Då sbirrerne sågo, att de ej hade att göra med en adelsman, behandlade de honom som en stackare.

Efter ungefär en half timmes förlopp kom en skrivvare att göra slut på hans tortyr, men icke hans oro, i det att han tillsade, att man skulle föra herr Bonacieux in i förhørsrummet.

Två vaktkarlar bemäktigade sig nu krämaren, förde honom öfver en gård och läto honom sedan träda in i en korridor, hvarest stodo tre vaktposter, som öppnade en dörr och sköto honom in i en sal, der hela möblemanget utgjordes af ett bord, en stol och en kommissarie. Kommissarien satt på stolen och var syselsatt med att skriva på bordet.

Det två vakterne förde fången fram till bordet, och på ett tecken af kommissarien aflägsnade de sig utom hörhåll.

Kommissarien, som hittills hade hållit hufvudet nedböjdt öfver papperen, upplyfte det nu för att se, med hvilken han hade att göra. Denne kommissarie var en man med ett fränstötande utseende, spetsig näsa, gula utstående kindknotor, små, men spejande och lifliga ögon, samt ett ansigte liknande på en gång räf och mård. Hufvudet, uppburet af en lång och rörlig hals, sköt upp öfver den långa svarta rocken och vaggade med en rörelse, nästan lik sköldpaddans, då hon sticker hufvudet ur sitt skal.

Han började med att fråga herr Bonacieux efter hans namn och förnamn, ålder, yrke och hemvist.

Den anklagade svarade, att han hette Jaques Michel Bonacieux, var femtioett år gammal, f. d. krämare och bodde vid Fossoyeursgatan n:r 11.

Nu höll kommissarien, i stället för att fortsätta förhöret, ett långt tal öfver faran för en simpel borgare att blanda sig i statssaker.

Han förband denna inledning med en framställning, hvaruti han ordade om herr kardinalens bedrifter, denne oförliknelige minister, som öfverträffat föregående ministrar, detta föredöme för kommande ministrar, han, hvars bedrifter och makt ingen ostraffadt vågade motsätta sig.

Efter denna senare del af sitt tal uppmanade han, med sin sparfhöksblick riktad på den stackars Bonacieux, denne att begrunda det vådliga i sin ställning.

Krämarens betraktelser voro redan gjorda: han förbannade den stund, då herr de la Porte fått det infallet att gifta bort honom med sin gudotter, och i synnerhet den stund, då denna gudotter anställdes vid drottningens garderob.

Grunddraget af mäster Bonacieux' karakter var en djup sjelfviskhet, blandad med en låg girighet, det hela kryddadt med en ytterlig feighet. Då den kärlek, som hans unga hustru ingaf honom, var en blott underordnad känsla, kunde den icke bekämpa de ursprungliga egen-skaper vi nyss uppräknat.

Bonacieux betänkte sig verkligen på hvad man nyss sagt honom.

— Men, herr kommissarie, yttrade han kallt, var öfvertygad, att jag mer än någon annan känner och värderar denne oförliknelige eminens' förtjenster, af hvilken vi hafva äran att styras.

— Verkligen? frågade kommissarien med tviflande min; men om det verkligen förhölle sig så, huru kunde ni då vara på Bastiljen?

— Huru jag är här eller, snarare, hvarför jag är här, svarade Bonacieux, se der, hvad som för mig är alldeles omöjligt att säga eder, efter som jag sjelf är alldeles okunnig derom, men helt visst är det icke för att på minsta sätt hafva med vett och vilja misshagat kardinalen.

— Men ni måste ändå hafva begått något brott, efter som ni är anklagad för högförräderi.

— För högförräderi! utropade Bonacieux förfärad; för högförräderi! Och huru vill ni väl, att en stackars krämare, som hatar hugenotterne och afskyr spaniorerne, kan vara anklagad för högförräderi? Besinna, min herre, saken är till sin natur rent omöjlig.

— Herr Bonacieux, sade kommissarien, i det han betraktade den anklagade, liksom om hans små ögon egt förmågan att läsa i hjertats innersta djup, herr Bonacieux, ni har ju en hustru?

— Ja, min herre, svarade krämaren darrande, kännande, att det var just i den punkten, som saken skulle intrassla sig; det vill säga, jag hade en hustru.

— Huru? Ni hade en! Hvar har ni då gjort af henne, om ni icke längre har henne kvar?

— Man har borttröfvat henne, min herre.

— Har man borttröfvat henne? sade kommissarien. Ah!

Bonacieux märkte vid detta ah, att saken allt mer och mer invecklade sig.

— Man har borttröfvat henne, återtog kommissarien, och vet ni, hvem som begått detta röfveri?

— Jag tror mig känna honom.

— Hvem är han då?

— Märk likväl, att jag påstår ingenting, herr kommissarie, jag blott misstänker. . .

— Hvem misstänker ni? Låt höra; svara uppriktigt.

Herr Bonacieux var nu i den allra största villrådighet; borde han förneka eller omtala allt? Om han förnekade, kunde man tro honom veta för mycket för att vilja bekänna; om han yppade allt, visade han prof på en god vilja. Han bestämde sig således för att yppa allt.

— Jag misstänker, sade han, en lång mörklagd man af högdraget utseende, hvilken ser ut alldeles som en förnäm herre; han har följt oss flere gånger, efter hvad det tyckes mig, då jag väntade på min hustru framför lilla porten till Louvre för att ledsaga henne tillbaka hem.

Kommissarien tycktes känna någon oro.

— Och hans namn? sade han.

— Åh! Beträffande hans namn, vet jag ingenting derom, men om jag någonsin möter honom, skall jag ögonblickligen känna igen honom, det ansvarar jag eder för, vore det ock bland tusen.

Kommissariens panna mörknade.

— Ni skulle känna igen honom bland tusen, säger ni? frågade han.

— Det vill säga, återtog Bonacieux, som nu märkte, att han tagit orätt väg, det vill säga. . .

— Ni svarade, att ni skulle känna igen honom, sade kommissarien; det är bra; nu är det nog för i dag; innan vi gå längre, måste någon varda underrättad om, att ni känner eder hustrus röfvare.

— Men jag har ju icke sagt eder, att jag kände honom! utropade Bonacieux förtviflad. Jag har tvärt om sagt eder. . .

— För bort fången, sade kommissarien till de båda vaktknektarne.

— Och hvart skall han föras? frågade skrivaren.

— I ett fängelse?

— I hvilket?

— Min Gud, i det första bästa, förutsatt, att det är säkert, svarade kommissarien med en likgiltighet, som uppfylde den stackars Bonacieux med fasa.

— Ve mig, ve mig, sade han, olyckan sväfvär öfver mitt hufvud; min hustru har då begått något förfärligt brott; man tror mig vara hennes medskyldige, och man skall straffa mig med henne; hon har således talat, hon har således bekänt, att hon yppat allt för mig; qvinnan är så svag! Ett fängelse! Det första bästa! Så är det. En natt är snart förbi, och i morgon till stegel och hjul, till galgen. O, min Gud, min Gud, förbarma dig öfver mig!

Utan att i minsta mån lyssna till Bonacieux' klagovisor, vid hvilka de för öfrigt borde vara vana, togo de båda vaktknektarne fången i armen och förde bort honom, under det att kommissarien i hast skref ett bref, hvarpå skrivaren väntade.

Bonacieux tillslöt ej ögonen, icke därför, att hans fängelse var allt för obehagligt, utan emedan hans oro var för stor. Han förblef hela natten på sin bänk, darrande vid minsta buller, och när dagens första strålar gled in i hans kammar, syntes honom morgonrodnaden hafva antagit grafvens färg.

Plötsligt hörde han reglarna dragas undan och gjorde ett förskräckligt hopp. Han trodde, att man kom för ett hemta honom och föra ho-

nom till schavotten; men när han i stället för skarprättaren, som han väntat, helt enkelt såg sin kommissarie visa sig och dennes skrivvare från föregående afton, var han färdig att flyga dem om halsen.

— Eder sak har mycket invecklats sedan i går afton, min gode man, sade kommissarien, och jag råder eder att bekänna hela sanningen, ty eder ånger ensamt kan afvända kardinalens vrede.

— Ja, jag är beredd att säga allt, utropade Bonacieux, åtminstone allt, hvad jag vet. Var god och förhör mig.

— Hvar befinner sig, att börja med, eder hustru?

— Jag har ju redan sagt eder, att man bortröfvat henne.

— Ja, men sedan klockan fem i går eftermiddag är hon, tack vare eder, undkommen.

— Har min hustru undkommit! utropade Bonacieux. O, den olyckliga! Min herre, om hon verkligen kommit undan, så är det icke mitt fel, jag bedyrar eder det.

— Hvad skulle ni då göra hos eder granne, herr d'Artagnan, med hvilken ni samma dag hade ett långt samtal?

— Ah, ja, herr kommissarie, ja, det är verkligen sant, och jag tillstår, att jag gjorde mycket orätt. Ja, jag var hos herr d'Artagnan.

— Hvad var ändamålet med detta besök?

— Att bedja honom hjälpa mig att söka upp min hustru. Jag trodde mig ega rättighet att återfordra henne, men efter hvad det nu ser ut, tyckes jag hafva bedragit mig, och jag ber eder om ursäkt.

— Och hvad svarade herr d'Artagnan?

— Herr d'Artagnan lofvade mig sitt bistånd, men jag märkte snart, att han blott ville förråda mig.

— Ni vill bedraga rättvisan! Herr d'Artagnan har gjort ett aftal med eder, och i följd af detta aftal har han jagat på flykten de polistjenstemän, som hade arresterat eder hustru, och satt henne i skydd mot alla efterspaningar.

— Har herr d'Artagnan röfvat bort min hustru! Åh, kors, men hvad är det ni säger!

— Lyckligtvis ha vi herr d'Artagnan i våra händer, och ni skall konfronteras med honom.

— Välan, på min heder, jag begär icke bättre! utropade Bonacieux. Det skall fågna mig att återse ett bekant ansigte.

— För in herr d'Artagnan, sade kommissarien till de båda vaktknektarne.

Dessa införde Atos.

— Herr d'Artagnan, sade kommissarien, vändande sig till Atos, förklara, hvad som förefallit mellan eder och den der herrn.

— Men, utropade Bonacieux, det är icke herr d'Artagnan, som ni visar mig der!

— Huru! Är det icke herr d'Artagnan? utropade kommissarien.

— Ingalunda, svarade Bonacieux.

— Huru heter då den herrn? frågade kommissarien.

— Det kan jag icke säga eder, jag känner honom icke.

— Hvad! Känner ni honom icke?

— Nej.

— Har ni aldrig sett honom?

— Jo, men jag vet icke, hvad han heter.

— Edert namn? frågade kommissarien.

— Atos, svarade musketören.

— Men det är ju icke namn på en menniska, det är namn på ett berg! utropade den stackars ransakaren, som började tappa hufvudet.

— Det är mitt namn, sade Atos lugnt.

— Men ni har ju sagt, att ni hette d'Artagnan?

— Jag?

— Ja, just ni.

— Det vill säga, att man sagt till mig så här: »ni är herr d'Artagnan«, och jag svarade: »tror ni det?« Mina vaktknektar skreko då, att de voro säkra derpå. Jag ville icke motsäga dem. För öfrigt kunde jag ju misstaga mig.

— Herre, ni förolämpar rättvisans majestät.

— Alldeles icke, svarade Atos lugnt.

— Ni är herr d'Artagnan.

— Nu ser ni, att ni säger det sjelf.

— Men, utropade nu i sin tur herr Bonacieux, jag säger eder, herr kommissarie, att här icke ges ett ögonblicks tvifvel. Herr d'Artagnan är min hyresgäst, och följaktligen, ehuru han icke betalat mig någon hyra och till och med just därför, bör jag känna honom. Herr d'Artagnan är en ung man, knapt nitton eller tjugu år, och den herrn är minst tretio år. Herr d'Artagnan tillhör Desessarts' drabanter och den herrn tillhör herr de Trévilles musketörer; betrakta uniformen, herr kommissarie, betrakta uniformen.

— Det är sant, mumlade kommissarien; det är vid Gud sant!

I detta ögonblick öppnades dörren häftigt, och en budbärare, införd af en bland Bastiljens portvaktare, lemnade ett bref till kommissarien.

— O, den olyckliga! utropade kommissarien.

— Huru? Hvad säger ni? Om hvem talar ni? Det är väl icke om min hustru, hoppas jag!

— Jo, just om henne. Eder sak ställer sig just väl, minsann!

— Åh, kors! utropade krämaren retad; gör mig det nöjet, min herre, och säg, huru min egen sak kan förvärras i följd af hvad min hustru gör, medan jag är i fängelse.

— Jo, emedan hvad hon gör, är följd af en eder emellan uppgjord plan, en infernalisk plan.

— Jag bedyrar, herr kommissarie, att ni är i den djupaste villfarelse, att jag icke det minsta vet af, hvad min hustru ämnade taga sig för, att jag är alldeles främmande för hvad hon gjort och att, om hon begått dumheter, jag förnekar, jag förskjuter, jag förbannar henne.

— Men, sade Atos till kommissarien, om ni icke mera behöfver mig här, så skicka mig annanstädes; han är för tråkig, eder herr Bonacieux.

— För fångarne tillbaka till deras fängelser, sade kommissarien, i det han visade med en åtbörd på Atos och Bonacieux, och må de bevakas strängare än någonsin.

— Emellertid, sade Atos med sitt vanliga lugn, om det är med herr d'Artagnan ni har att göra, inser jag svårligen, huru jag skulle kunna ersätta honom.

— Gör hvad jag sagt, utropade kommissarien, och den strängaste tystlåtenhet. . . ni förstår!

Atos följde sina vaktare, höjande axlarna, och herr Bonacieux lika så, uppgifvande en klagolåt, som kunde krossat en tigers hjerta.

Man återinförde krämaren i samma fängelse, der han tillbragt natten, och lemnade honom der hela dagen. Hela dagen grät Bonacieux som en sannskyldig krämare; ty han var, såsom han sjelf sagt oss, icke någon svärdets man.

På aftonen klockan nio, just då han ämnade gå till sängs, hörde han steg i korridoren. Dessa steg närmade sig hans fängelse, hans dörr öppnades, vaktknektar inträdde.

— Följ mig, sade en polisman, som följde med knektarne.

— Följa eder! utropade Bonacieux; följa eder, vid denna tid! Och hvart, min Gud?

— Dit vi fått befallning att föra eder.

— Men det var ju icke något svar.

— Det är emellertid det enda svar, vi kunna ge eder.

— Ack, min Gud, min Gud, mumlade den stackars krämaren, denna gång är jag förlorad!

Han följde mekaniskt och utan motstånd vaktknektaren, som kommit för att hemta honom.

Han gick samma korridor, som han redan gått, passerade en första gård, sedan en andra hufvudbyggnad; slutligen fann han vid porten af yttre gården en vagn och fyra karlar till häst. Man lät honom stiga upp; polismännen togo plats vid hans sida, vagnsdörren lästes igen med nyckel och båda befunno sig uti ett rullande fängelse.

Vagnen sattes i rörelse, långsam som en likvagns. Genom det med hänglås försedda gallret kunde fången se husen och gatorna, det var allt; men som äkta parisare kände Bonacieux hvarje gata på afvisarne, på skyltarna, på lyktorna. I samma stund de anlände till Saint-Paul, stället, der Bastiljens dömda afrättades, var han nära att svimma och gjorde korstecknet två gånger. Han hade trott, att vagnen skulle stanna der. Vagnen fortsatte emellertid sin väg.

Längre bort grep honom en ny stor fasa, nämligen när man for förbi kyrkogården Saint-Jean, hvarest man jordade statsbrottslingar. En enda omständighet lugnade honom något, den nämligen, att innan man begrof dem, högg man vanligtvis hufvudet af dem, och att han ännu bar hufvudet på sina axlar. Men när han såg, att vagnen tog vägen åt Grèveplatsen, när han varseblef de spetsiga taken på stadshuset, när vagnen for in under porthvalfvet, trodde han, att allt var förbi för honom, och ville bikta sig för polismannen, och vid dennes vägran uppgaf han så ömkliga rop, att denne tillsade honom, att om han fortfor att sönderslita hans öron, skulle man lägga en kafle i munnen på honom.

Denna hotelse lugnade i någon mån Bonacieux: om han skolat afrättas på Grèveplatsen, hade det icke lönat mödan lägga kafle i munnen på honom, efter man nästan hunnit fram till afrättsplatsen. Också passerade vagnen den hemska platsen utan att stanna. Nu återstod ej mer att frukta än La Croix-du-Trahoir; vagnen for just den vägen.

Denna gång fans intet tvifvel mer; det var vid Croix-du-Trahoir, man afrättade fångar af lägre stånd. Bonacieux hade smickrat sig med att anses värdig att afrättas vid Saint-Paul eller på Grèveplatsen; det var således vid Croix-du-Trahoir, han skulle gå att ända sin färd och sitt lefnadslopp. Han kunde ännu icke se det olycksaliga korset, men

han liksom kände, huru det närmade sig. Då han icke var mer än tjugu steg derifrån, hörde han ett sorl af röster, och vagnen stannade. Detta var mer, än den stackars Bonacieux kunde uthärda; redan förkrossad af de på hvarandra följande sinnesskakningar, som han rönt, lät han höra en svag qvidan, som man lätt kunnat taga för en döendes sista suck, och han svimmade.

Kapitel XIV

Mannen från Meung.

Denna folkskockning hade förorsakats, icke af väntan på något offer, som skulle hängas, men väl af betraktandet af en redan hängd. Vagnen, uppehållen ett ögonblick, sattes åter i gång, for igenom hopen, fortsatte sin väg, körde in på Saint-Honorégatan, vek af på gatan Bons-Enfants och stannade framför en låg port.

Porten öppnades. Två vaktknektar fattade i sina armar Bonacieux, som understöddes af polismannen; man sköt honom in uti en gång, lät honom stiga uppför en trappa och aflemnade honom i ett förrum.

Alla dessa rörelser hade mekaniskt försiggått. Han hade gått likasom i en dröm; han hade skådat föremålen i ett dunkel; hans öron hade uppfångat ljuden utan att fatta dem; man hade i denna stund kunnat afrätta honom, utan att han gjort en enda åtbörd till sitt försvar eller uppgifvit ett enda rop om förskoning.

Han blef således kvar på bänken, med ryggen stödd mot väggen och med hängande armar, på samma fläck, der vaktknektarne satt honom.

Då han emellertid, seende sig omkring, ej kunde upptäcka något hotande föremål, då ingenting tillkännagaf någon verklig fara, då bänken var bekvämt stoppad och väggarna öfverdragna med vackert karduan, samt stora röda damastgardiner med förgyllda gardinhållare hängde för fönstret, förstod han småningom, att hans fruktan var öfverdrifven, och han begynte röra hufvudet från höger till venster och nedifrån uppåt.

Vid denna rörelse, som ingen förhindrade, repade han något mod och vågade nu draga till sig ett ben och sedan det andra; slutligen,

med hjälp af sina båda händer, reste han sig från bänken och stod på sina fötter.

I detta ögonblick lyfte en officer af hyggligt utseende på en dörrgardin och fortfor ännu att vexla några ord med en i nästa rum varande person, hvarpå han, vändande sig till fången, sade:

— Det är ni, som heter Bonacieux?

— Ja, herr officer, stammade krämaren, mera död än lefvande, till eder tjänst.

— Stig in, sade officern.

Och han gick åt sidan för att lemna krämaren rum. Denne lydde utan invändning och inträdde i rummet, der han tycktes vara väntad.

Det var ett stort kabinett med väggarna försedda med anfalls- och försvarsvapen, tillstängdt och qvaft, och der det redan brann en brasa, fastän man knapt var i slutet af september. Ett fyrkantigt bord, betäckt med böcker och papper, öfver hvilka en ofantligt stor plankarta af staden La Rochelle var upprullad, upptog midten af rummet. Framför spiseln stod en man af medelmåttig växt, med stolt och högdragen min, genomborrande ögon, bred panna och magert ansigte, hvilket förlängdes ännu mera genom ett pipskägg, öfver hvilket syntes ett par mustascher. Ehuru denne man knapt var 36 till 37 år gammal, började hans hår, mustascher och pipskägg att gråna. Denne man hade, på värjan när, en krigares hela utseende, och hans ännu något dammiga buffellädersstöflar tillkännagåfvo, att han hade ridit under dagens lopp.

Denne man var Armand Jean Duplessis, kardinal de Richelieu, icke sådan man föreställer honom för oss, bräcklig som en gubbe, lidande som en martyr, med bruten kropp, slocknad röst, begrafven i en stor länstol liksom uti en för tidigt grift, lefvande endast genom kraften af sitt snille och underhållande striden med Europa endast genom sina tankars oupphörliga verksamhet, utan sådan han på den tiden i verkligheten var, nämligen en smidig och artig kavaljer, redan kroppssvag, men uppehållen af denna moraliska kraft, som gjorde honom till en af de utomordentligaste män, hvilka någonsin funnits, och nu bereddande sig att, sedan han befäst hertigen af Nevers i dennes hertigdöme Mantova, sedan han intagit Nîmes, Castres och Uzès, fördrifva engelsmännen från ön Ré och belägra La Rochelle.

Vid första anblicken angaf således ingenting kardinalen, och det var omöjligt för dem, som ej förut sett hans ansigte, att gissa, inför hvilken de befunno sig.

Den stackars krämaren blef stående vid dörren, under det att den nu beskrifne personens ögon fäste sig på honom och tycktes vilja tränga ända till djupet af det förflutna.

— Är det der Bonacieux? frågade han efter ett ögonblicks tystnad.

— Ja, monseigneur, svarade officern.

— Godt! Gif mig de der papperen och lemna oss.

Officern tog de anvisade papperen på bordet, lemnade dem åt kardinalen, bugade sig djupt och gick ut.

Bonacieux igenkände i dessa papper sina protokoll från Bastiljen. Allt emellanåt lyfte den vid spiseln stående mannen sina ögon från papperen och sänkte dem, likt två dolkar, ända till djupet af den arme krämarens hjerta.

Efter tio minuters läsning och tio sekunders pröfning var kardinalen på det klara.

— Det der hufvudet har aldrig stämplat, mumlade han; men lika godt, låt oss ändå känna efter.

— Ni är anklagad för högförräderi, sade kardinalen långsamt.

— Derom har man redan underrättat mig, monseigneur, utropade Bonacieux, gifvande sin ransakare samma titel, som han hört officern gifva honom; men jag svär eder, att jag icke visste någonting.

Kardinalen undertryckte ett småleende.

— Ni har stämplat med eder hustru, med fru de Chevreuse och med mylord, hertigen af Buckingham.

— Visserligen, monseigneur, svarade krämaren, har jag hört henne nämna alla de der namnen.

— Och vid hvilket tillfälle?

— Hon sade, att kardinal Richelieu lockat hertigen af Buckingham till Paris för att störta honom och för att störta drottningen med honom.

— Sade hon det! utropade kardinalen häftigt.

— Ja, monseigneur; men jag svarade henne, att hon gjorde mycket orätt i att fälla dylika utlåtelse, och att hans eminens var ur stånd att...

— Tig, ni är ett dumhufvud! återtog kardinalen.

— Det är just det samma, som min hustru svarade mig, monseigneur.

- Vet ni, hvem som bortröfvat eder hustru?
- Nej, monseigneur.
- Ni har emellertid misstankar?
- Ja, monseigneur; men dessa misstankar tycktes misshaga herr kommissarien, och jag hyser dem icke mer.
- Eder hustru har kommit undan; visste ni det?
- Nej, monseigneur, jag fick veta det först sedan jag kom i fängelse, och detta jemväl genom bemedling af herr kommissarien, en mycket hyggelig man.
- Kardinalen undertryckte åter ett småleende.
- Ni vet således icke, hvart eder hustru tagit vägen efter sin flykt?
- Icke det minsta, monseigneur, men hon bör hafva återvändt till Louvre.
- Klockan ett på morgonen hade hon ännu ej återkommit dit.
- Ack, min Gud, men hvart har hon då tagit vägen?
- Det skall man nog få veta. Var lugn; man döljer ingenting för kardinalen; kardinalen vet allt.
- I sådant fall, monseigneur, tror ni, att kardinalen skall samtycka att säga mig min hustrus öde?
- Kanske, men först måste ni då bekänna allt, hvad ni vet angående eder hustrus förhållande till fru de Chevreuse.
- Men, monseigneur, jag vet ingenting derom; jag har aldrig sett henne.
- När ni gick och hemtade eder hustru i Louvre, återvände hon då direkt hem till eder?
- Nästan aldrig; hon hade alltid något att uträtta hos lärftskrämarna, till hvilka jag följde henne.
- Och huru många voro då dessa lärftskrämare?
- Två, monseigneur.
- Hvar bo de?
- Den ene på Vaugirardgatan; den andre på La Harpegatan.
- Steg ni in med henne till dem?
- Aldrig, monseigneur; jag väntade henne vid porten.
- Och hvad föregaf hon för skäl för, att hon gick in så der ensam?
- Hon gaf mig inga skäl; hon tillsade mig att vänta, och jag väntade.
- Ni är en beskedlig man, min käre herr Bonacieux, sade kardinalen.

— Han kallar mig sin käre herr Bonacieux, sade krämaren för sig sjelf. För tusan, saken går bra!

— Skulle ni känna igen dessa portar?

— Ja.

— Vet ni deras nummer?

— Ja.

— Hvilka äro de?

— N:r 25 Vaugirardgatan och n:r 75 La Harpegatan.

— Godt, sade kardinalen.

Vid dessa ord tog han en liten silfverklocka och ringde; officern inträdde.

— Gå, sade han halfhögt, och sök Rochefort, och må han strax komma, om han återvändt hem.

— Grefven är här, sade officern, han anhåller enträget att få tala med eders eminens.

— Må han då komma, må han komma! sade Richelieu lifligt.

Officern störtade ut ur rummet med denna skyndsamhet, med hvilken kardinalens tjenare vanligen åtlydde honom.

— »Med eders eminens!« mumlade Bonacieux, förfärad rullande ögonen.

Fem sekunder hade icke förflutit, sedan officern försvunnit, då dörren öppnades och en ny person inträdde.

— Det är han! utropade Bonacieux.

— Hvilken han? frågade kardinalen.

— Han, som röfvat bort min hustru.

Kardinalen ringde en andra gång. Officern syntes åter.

— Lemna den der karlen i händerna på hans två vaktare, och må han vänta, tills jag åter kallar honom inför mig.

— Nej, monseigneur! Nej, det är icke han! utropade Bonacieux; nej, jag misstog mig; det är en annan, som alls icke liknar honom; den här herrn är en hederlig man.

— För bort det der nötet! sade kardinalen. Officern tog Bonacieux i armen och förde honom tillbaka ut i förmaket, der han återfann sina två vaktkarlar.

Den nya person, som man nyss hade infört, följde med ögonen otåligt Bonacieux, ända tills denne gått ut och dörren åter tillslutits efter honom.

— De hafva träffats, sade han, i det han hastigt närmade sig kardinalen.

— Hvilka? frågade hans eminens.

— Han och hon.

— Drottningen och hertigen! utropade Richelieu.

— Ja.

— Hvar då?

— I Louvre.

— Är ni säker derpå?

— Fullkomligt säker.

— Hvem har sagt eder det?

— Fru de Lannoy, hvilken är eders eminens hängifven, som ni sjelf vet.

— Hvarför har hon icke sagt det förr?

— Vare sig af slump eller misstroende, men drottningen har låtit bädda i sin sängkammare åt fru de Surgis och qvarhållit henne hela dagen.

— Godt, vi äro besegrade. Låtom oss försöka att taga hämd.

— Jag skall bistå eder af allt mitt hjerta, var öfvertygad derom, monseigneur.

— Huru har då det der gått till?

— Klockan half ett på natten var drottningen tillsammans med sina fruntimmer.

— Hvar då?

— I sin sängkammare.

— Godt!

— Då kom man och lemnade henne en näsduk från hennes garderobfru.

— Vidare?

— Strax røjde drottningen en stark rörelse, och oaktadt sminket, hvarmed hon öfverdragit sina kinder, bleknade hon.

— Vidare, vidare!

— Emellertid steg hon upp och sade med upprörd stämma: Mina damer, vänten mig här i tio minuter, jag kommer sedan tillbaka. Hon öppnade dörren till sin alkov; derpå gick hon ut.

— Hvarför kom icke fru de Lannoy och underrättade oss strax derom?

— Ännu var det icke så säkert; för öfrigt hade drottningen sagt: »Mina damer, vänta mig här«, och hon vågade icke vara drottningen ohörsam.

— Huru länge var drottningen borta från sitt rum?

— Tre fjerdedels timme.

— Intet af hennes fruntimmer åtföljde henne?

— Endast donna Estefana.

— Och hon kom sedan tillbaka?

— Ja, men endast för att taga ett litet skrin af rosenträ med hennes namnchiffer och strax åter gå ut.

— Och när hon senare återkom, hade hon då skrinet med sig tillbaka?

— Nej.

— Visste fru de Lannoy, hvad som fans i detta skrin?

— Ja, diamanterna, som hans majestät gifvit drottningen.

— Och hon kom tillbaka utan skrinet?

— Ja.

— Tror då fru de Lannoy, att hon lemnat diamanterna åt Buckingham?

— Hon är viss derom.

— Huru så?

— Under dagens lopp företog sig fru de Lannoy, såsom drottningens kammarjungfru, att söka efter skrinet; hon visade sig orolig öfver att icke finna det och frågade slutligen drottningen derom.

— Och drottningen...?

— Drottningen rodnade starkt och svarade, att hon aftonen förut brutit sönder infattningen på en af diamanterna, hvarför hon hade skickat dem till sin juvelerare.

— Man måste strax begifva sig dit och förvissa sig, om saken är sann eller icke.

— Jag har redan varit der.

— Nå väl! Juveleraren...?

— Juveleraren hade ingenting hört omtalas.

— Godt, godt, Rochefort! Ännu är icke allt förloradt, och kanhända... kanhända är allt till det bästa.

— Förhållandet är, att jag visst icke tviflar på, att eders eminens' snille...

— Kan godtgöra sin agents dumheter, icke så?

— Det var just det jag ville säga, om eders eminens låtit mig fullända meningen.

— Men vet ni nu, hvar hertiginnan de Chevreuse och hertigen af Buckingham dolde sig.

— Nej, monseigneur; mitt folk har ej kunnat säga mig något bestämdt derom.

— Men jag vet det, jag.

— Ni, monseigneur?

— Ja, eller åtminstone tror jag mig veta det. De uppehöll sig, den ene på Vaugirardgatan n:r 25 och den andra på La Harpegatan n:r 75.

— Vill eders eminens, att jag skall låta arrestera dem båda?

— Det är kanske för sent, de äro kanske borta.

— Det gör ingenting, man kan ändå förvissa sig derom.

— Tag tio man af min livvakt och undersök båda husen.

— Skall ske, monseigneur.

Och Rochefort skyndade ut ur rummet.

Kardinalen, lemnad ensam, öfverlade en stund och ringde för tredje gången.

Samme officer syntes åter.

— Låt fången komma in, sade kardinalen.

Mäster Bonacieux infördes åter, och officern aflägsnade sig på en vink af kardinalen.

— Ni har bedragit mig, sade kardinalen strängt.

— Jag, utropade Bonacieux, jag bedraga eders eminens!

— Då eder hustru gick in i husen på Vaugirard- och La Harpegatorna, besökte hon icke lärftskrämare.

— Hvart gick hon då, rättvise Gud!

— Hon gick till hertiginnan de Chevreuse och till hertigen af Buckingham.

— Ja, sade Bonacieux, samlande alla sina hågkomster, ja, så var det; eders eminens har rätt. Jag sade flere gånger åt min hustru, att det var förvånande, att lärftskrämare kunde bo i dylika hus, i hus, som icke hade någon skylt, och hvarje gång började min hustru att skratta. Ack, monseigneur, fortfor Bonacieux, i det han föll till hans eminens' fötter, ack, ni är väl sjelfve kardinalen, den store kardinalen, mannen, hvars snille hela världen vördar!

Huru tarflig än en triumf är, vunnen öfver en så hvardaglig varelse som Bonacieux, njöt likväl kardinalen ett ögonblick deraf, men strax

derpå, liksom en ny tanke uppdykte för hans sinne, spelade ett småleende på hans läppar, och i det han räckte krämaren sin hand, sade han:

— Stig upp, min vän; ni är en bra man.

— Kardinalen har vidrört min hand! Jag har vidrört den store mannens hand! utropade Bonacieux; den store mannen har kallat mig sin vän!

— Ja, min vän, ja, sade kardinalen med den faderliga ton, han stundom visste antaga, men hvilken endast kunde bedraga dem, som icke kände honom; och som man orättvist misstänkt eder, nå väl, så måste ni hafva ett skadestånd. Se der, tag den der påsen med hundra pistoler och ursäkta mig.

— Jag ursäkta eder, monseigneur! sade Bonacieux, villrådig, om han skulle taga penningpåsen, fruktande, utan tvifvel, att den förmenta gåfvan endast vore ett skämt. Men det står eder ju fritt att låta hänga mig: ni har att befalla, och jag skall icke hafva att säga det minsta ord. Jag ursäkta eder, monseigneur! Men det kan icke vara eder mening, monseigneur?

— Ah, min käre herr Bonacieux, ni visar ädelmod, ser jag, och jag tackar eder därför. Tag således den der påsen, och ni går eder väg utan att vara allt för mycket missnöjd?

— Jag går min väg förtjust, monseigneur.

— Farväl då eller snarare farväl till nästa gång, ty jag hoppas, att vi återse hvarandra.

— Så ofta monseigneur behagar; jag skall städse hörsamma eders eminens' befallning.

— Det skall varda rätt ofta, var viss derpå, ty jag har funnit ett synnerligt behag i att samtala med eder.

— O, monseigneur!

— Farväl, herr Bonacieux, farväl!

Och kardinalen gjorde ett tecken med handen, hvilket Bonacieux besvarade med en bugning ända till golvet. Derpå gick han ut baklänges, och när han kommit i förmaket, hörde kardinalen honom i sin hänryckning ropa med full hals: Lefve monseigneur! Lefve hans eminens! Lefve den store kardinalen! Kardinalen åhörde småleende detta präktiga utbrott af mäster Bonacieux' hänryckning, och när ropen förlorade sig i fjerran, sade kardinalen:

— Godt! Se der för framtiden en man, som skulle gå i döden för mig.

Kardinalen började nu att med största uppmärksamhet betrakta kartan öfver La Rochelle, hvilken, efter hvad vi nämt, låg utbredd på hans skrifbord, och med en blyertspenna drog han ett streck, som utmärkte riktningen för den ryktbara dammen, hvilken aderton månader senare stängde hamnen till den belägrade staden.

Just då han var som bäst fördjupad i sina strategiska betraktelser, öppnades dörren, och Rochefort inträdde åter.

— Nå? sade kardinalen lifligt, i det han reste sig upp med en hastighet, som visade, hvilken synnerlig vigt han fäste vid det uppdrag han gifvit greffen.

— Jo, sade denne, ett ungt fruntimmer om sex och tjugu till åtta och tjugu år och en man om tretiofem till fyrtio år hafva verkligen bott, den ena fyra dagar och den andre fem, i de af eders eminens uppgifna husen; men fruntimret reste förliden natt och mannen denna morgon.

— Det var då de! utropade kardinalen, som såg på pendylen; och nu, fortfor han, är det för sent att sätta efter dem: hertiginnan är redan i Tours och hertigen i Boulogne. Det är i London, man måste nå dem.

— Hvilka äro eders eminens' order?

— Icke ett ord om hvad som tilldragit sig; må drottningen förblifva i fullkomlig trygghet; hon bör vara okunnig om, att vi känna hennes hemlighet; må hon tro oss syselsatta med att söka upptäcka någon sammansvärjning. Skicka till mig sigillbevararen Séguier.

— Och den der karlen? Hvad har eders eminens gjort af honom?

— Hvilken karl? frågade kardinalen.

— Den der Bonacieux.

— Jag har af honom gjort allt, hvad man kunde göra. Jag har gjort honom till spion på sin egen hustru.

Grefve de Rochefort bugade sig nu som en man, hvilken erkänner sin herskares stora öfverlägsenhet, och afträdde.

Ensam lemnad, satte sig kardinalen på nytt, skref ett bref, förseglade det med sitt enskilda sigill och ringde. Officern inträdde för fjerde gången.

— Skaffa hit Vitray, sade han, och säg honom, att han lagar sig i ordning till en resa.

Ett ögonblick senare stod mannen, som han efterskickat, framför kardinalen, i stöflar och sporrar.

— Vitray, sade han, ni skall strax begifva eder till London. Stanna icke ett ögonblick under vägen. Ni lemna det här brefvet åt mylady. Se

här en anvisning på två hundra pistoler; gå till min skattmästare och låt utbetala dem åt eder. Ni har lika mycket att lyfta, om ni är tillbaka inom sex dagar och om ni väl fullgjort uppdraget.

Utan att svara ett enda ord bugade sig budbäraren, tog brevet jemte anvisningen på de två hundra pistolerna och gick.

Brevet innehöll följande:

»Mylady!

Infinn eder på första bal, som hertigen af Buckingham besöker. Han bär på sin jacka tolf diamanter; närma eder honom och afklipp två af dem.

Så snart dessa diamanter äro i edra händer, så underrätta mig derom.«

Kapitel XV

Embetsmän och krigare.

Dagen efter den, då dessa tilldragelser egt rum, hade, när Atos icke syntes till, herr de Tréville af d'Artagnan och Portos fått veta hans försvinnande.

Beträffande Aramis hade han begärt fem dagars permission och var i Rouen, sade man, för familjeangelägenheter.

Herr de Tréville var en far för sina soldater. Den ringaste och minst kände bland dem var, från den stund han bar kompaniets dräkt, lika säker om hans hjälp och hans stöd, som hans egen bror skulle hafva varit.

Han begaf sig därför strax till brottmålsdomaren. Man skickade efter officern, som hade befälet öfver vakten vid Croix-Rouge, och de efter hand ingående underrättelserna upplyste, att Atos för tillfället vore inrymd i fängelset Fort-l'Évêque.

Atos hade undergått alla de prof, som vi sett Bonacieux undergå. Atos, som dittills ingenting yttrat af fruktan, att d'Artagnan, i sin ordning oroad, ej skulle få den tid på sig han behöfde, förklarade från denna stund, att han hette Atos och icke d'Artagnan.

Han tillade, att han kände hvarken herr eller fru Bonacieux, att han aldrig talat med den ene eller den andra, att han klockan tio på aftonen hade kommit för att göra besök hos sin vän herr d'Artagnan, men att han ända till dess uppehållit sig hos herr de Tréville, der han ätit middag. Tjugu vitnen, tillade han, kunde intyga saken, och han nämnde flere framstående adelsmän, bland andra hertig de la Trémouille.

Den andre kommissarien vardt lika förbryllad som den förste öfver denna enkla och bestämda förklaring af musketören, på hvilken han

gera velat utkräfvä den hämnd, som de civile så mycket älska att vinna på de militäre, men herr de Trévilles och hertig de la Trémouilles namn kräfdé försigtighet.

Atos vardt äfven afskickad till kardinalen, men olyckligtvis var kardinalen i Louvre hos kungen.

Det var just i detta ögonblick, som herr de Tréville, kommande från brottmålsdomaren och från guvernören öfver Fort-l'Évêque, anlände till hans majestät utan att hafva träffat Atos. Såsom kapten för musketörerne hade herr de Tréville vid hvarje tillfälle tillträde hos konungen.

Man vet, hvilka fördomar konungen hyste mot drottningen, fördomar, hvilka skickligt underhöllos af kardinalen, som i fråga om ränker oändligt mer misstrodde qvinnor än män. En af de förnämsta orsakerna till denna fördom var Annas af Österrike vänskap för fru de Chevreuse. Dessa båda fruntimmer oroade honom vida mer än kriget med Spanien, missämjan med England och förvirringen i finanserna. I hans ögon och enligt hans öfvertygelse betjenade fru de Chevreuse drottningen icke blott i hennes politiska ränker, utan jemväl, hvilket plågade honom vida mera, i hennes kärleksintriger.

Vid första ordet af kardinalen om, att fru de Chevreuse, som var landsförvist till Tours och hvilken man trodde finnas i denna stad, var kommen till Paris och under de fem dagar hon vistats der lyckats leda polisen på villospår, råkade kungen i en ursinnig vrede. Nyckfull och otrogen, ville kungen likväl kallas *Louis den rättvise* och *Louis den kyske*. Efterverlden skall svårligen fatta denna karakter, hvilken historien tyder blott genom handlingar, men aldrig genom förklaringar.

Men när kardinalen tillade, icke allenast att fru de Chevreuse var i Paris, utan äfven att drottningen återknutit förbindelsen med henne genom en af dessa hemliga korrespondenser, som man på denna tid kallade kabal; när han försäkrade, att han, kardinalen, varit nära att upptäcka även de finaste trådarna af denna intrig, men att i det ögonblick, man varit färdig att, försedd med full bevisning, på bar gerning gripa drottningens utskickade, en musketör vågat på ett våldsamt sätt afbryta rättvisans gång, i det han med värjan i hand öfverfallit aktningssvärda lagens tjenare, hvilka fått uppdrag att opartiskt undersöka hela saken för att lägga den under konungens öga; då kunde Louis XIII ej längre beherska sig, utan tog ett steg åt drottningens rum, med den-

na bleka och stumma harm, som, när den bröt ut, ledde denne furste ända till den kallaste grymhet.

Och likväl hade kardinalen under allt detta ännu icke nämt ett ord om hertigen af Buckingham.

Det var då herr de Tréville inträdde, kall, artig, med oklanderlig hållning.

Genom kardinalens närvaro och förändringen i konungens ansigte upplyst om hvad som förefallit, kände herr de Tréville sig lika stark som Simson inför filisteerne.

Louis XIII lade redan handen på dörrlåset; vid bullret, som uppstod af herr de Trévilles inträde, vände han sig om.

— Ni kommer just lämpligt, min herre, sade kungen, hvilken, då hans lidelser stigit till en viss punkt, ej kunde förställa sig, jag har fått höra rätt vackra saker om edra musketörer.

— Och jag, sade Tréville kallt, skall meddela eders majestät rätt vackra saker om edra tjänstemän.

— Hvad behagas? sade konungen stolt.

— Jag har den äran underrätta eders majestät, fortfor Tréville i samma ton, att en del prokuratorer, kommissarier och polismän, mycket aktningsvärdt folk för resten, men, som det vill synas, mycket förbittradt på uniformen, tillåtit sig att i ett hus arrestera, på öppen gata bortsläpa och i Fort-l'Évêque inkasta, och allt detta på grund af en order, som man vägrat förete för mig, en af mina musketörer eller snarare edra, sire, af ett oförvitligt uppförande, af ett nästan fräjdadt namn, och som eders majestät fördelaktigt känner, herr Atos nämligen.

— Atos, sade konungen mekaniskt, ja, jag känner verkligen det namnet.

— Eders majestät behagade erinra sig, sade Tréville, att herr Atos är just den musketören, som i den ledsamma duell, som ni vet, hade olyckan att svårt såra herr de Cahussac. A propos monseigneur, fortfor Tréville, vändande sig till kardinalen, herr de Cahussac är väl fullt återsteld eller huru?

— Tack, sade kardinalen, sammanpressande läpparna af vrede.

— Herr Atos, fortfor herr de Tréville, hade just gått att besöka en af sina vänner, men som var borta, en ung béarnare, kadett vid eders majestäts drabanter och herr Desessarts' kompani, men knapt hade han hunnit att göra sig hemmastadd i sin väns rum och att taga en bok, me-

dan han väntade, innan en svärm af polismän och soldater, blandade om hvarandra, kom och stormade huset, slog in flere dörrar. . .

Kardinalen gaf konungen en vink, som betydde: det var för den saken, som jag nämde.

— Vi veta allt det der, invände konungen, ty det skedde i vår tjänst.

— Då, sade Tréville, då var det väl äfven i eders majestäts tjänst, som man grep en af mina oskyldiga musketörer, stälde honom som en missdådare mellan två vaktkarlar och midt ibland en fräck pöbelhop förde bort denne ärlige man, som tio gånger utgjutit sitt blod för eders majestäts tjänst och är beredd att än vidare göra det.

— Bah! sade konungen tveksam. Gick saken så till?

— Herr de Tréville säger ej, återtog kardinalen med största köld, att denne oskyldige musketör, denne ärlige man, en timme förut hade med värjstötat öfverfallit fyra kommissarier, hvilka jag sändt för att undersöka en sak af högsta vigt.

— Jag trotsar eders eminens att bevisa detta, utropade Tréville med hela sin gaskogniska frimodighet och militära sträfhets, ty en timme förut gjorde herr Atos, hvilken, jag vill förtro det åt eders majestät, är en man af högsta stånd, mig äran att efter hos mig intagen diner samspråka i salongen i mitt hotell med hertig de la Trémouille och grefve de Châlus, hvilka befunno sig der.

Konungen betraktade kardinalen.

— Ett protokoll eger vitsord, sade kardinalen, högt svarande på hans majestäts stumma fråga, och de misshandlade tjänstemännen hafva uppsatt följande, som jag har äran förete för eders majestät.

— Gäller ett civilt protokoll lika mycket som en krigares hedersord? svarade Tréville stolt.

— Se så, se så, tig Tréville, var tyst, sade kungen.

— Om hans eminens har någon misstanke mot en af mina musketörer, sade Tréville, är herr kardinalens rättvisa nog känd, för att jag sjelf vill begära en undersökning.

— I samma hus, der rättsundersökningen egde rum, fortfor kardinalen orubblig, bor, tror jag, en béarnare, vän till musketören.

— Eders eminens menar herr d'Artagnan?

— Jag menar en ung man, som ni beskyddar, herr de Tréville.

— Ja, eders eminens, det är just han.

— Misstänker ni icke denne unge man för att hafva gifvit dåliga råd. . .

— Åt herr Atos, en man dubbelt så gammal som han? afbröt herr de Tréville; nej, monseigneur. För öfrigt tillbragte herr d'Artagnan aftonen hos mig.

— Bevars! sade kardinalen, hela världen tillbragte då aftonen hos eder?

— Skulle eders eminens tvifla på mitt ord? svarade de Tréville, med vredens rodnad i sitt ansigte.

— Nej, Gud bevara mig derifrån! sade kardinalen; men säg mig blott, vid hvilken timme han var hos eder?

— Åh, hvad det beträffar, kan jag upplysa eders eminens om det, ty då han kom märkte jag, att min pendyl visade på half tio, fast jag trodde, att det var senare.

— Och hvilken timme lemnade han edert hotell?

— Klockan half elfva, en timme efter händelsen.

— Men likväl, återtog kardinalen, som ej ett ögonblick misstänkte Trévilles ärlighet och nu märkte, att segern gick honom ur händerna, men likväl, Atos greps i det der huset vid Fossoyersgatan.

— Är det förbjudet för en vän att besöka sin vän, för en musketör vid mitt kompani att umgås med en drabant vid herr Desessarts' kompani?

— Ja, när huset, der han umgås med denne vän, är misstänkt.

— Det der huset är misstänkt, Tréville, sade konungen; ni visste det kanske icke?

— Sire, jag kände det verkligen icke. I alla fall må det vara misstänkt öfver allt, men jag förnekar, att det är det i den del, der d'Artagnan bor; ty jag kan försäkra eder, sire, att om jag skall sätta tro till hvad han sagt, finnes ingen mera hängifven tjenare till eders majestät eller djupare beundrare af herr kardinalen.

— Var det icke den der d'Artagnan, som en dag sårade Cahussac i den olyckliga affären vid Karmeliterklostret? frågade konungen, i det han betraktade kardinalen, som rodnade af harm.

— Och dagen derpå Bernajoux. Jo, sire, jo, så var det, och eders majestät har ett förträffligt minne.

— Nå, hvad skola vi besluta då? sade konungen.

— Saken rör eders majestät närmare än mig, sade kardinalen. Jag anser brottet bevisadt.

— Och jag förnekar det, sade Tréville. Men hans majestät har sina domare, och de skola afgöra...

— Ja, sade konungen, låt oss hänskjuta saken till domarne; det är deras sak att döma, och de skola döma.

— Det är, återtog Tréville, det är mycket sorgligt, att i dessa olyckliga tider, hvori vi lefva, det renaste lif, den obestriddigaste dygd icke skyddar en man för vanrykte och förföljelser. Också skall hären, det kan jag ansvara för, varda föga belåten med att se sig föremål för den strängaste behandling i blotta polissaker.

Uttrycket var oförsigtigt, men Tréville hade fält det med fullkomlig kännedom om förhållandet. Han önskade en explosion, emedan minan dervid ger eld och elden upplyser.

— Polissaker! ropade kungen, i det han upptog Trévilles yttrande. Polissaker! Och hvad vet ni derom, min herre? Sysla ni med edra musketörer och gör mig icke galen; det tyckes, när man hör eder, som, i fall man olyckligtvis råkar arresteras en musketör, Frankrike sväfva i fara. Hvilket väsen blott för en musketör! Jag skall arresteras tio, ventrebleu, hundra, till och med hela kompaniet, och vill ändå icke höra, att man knyster!

— I samma stund musketörerna äro misstänkta af eders majestät, äro de skyldiga, sade Tréville. Också ser ni mig, sire, beredd att till eder lemna min värja; ty sedan kardinalen anklagat mina soldater, tviflar jag icke, att han ju äfven till slut skall anklaga mig sjelf; därför bäst, att jag gör mig till fånge med herr Atos, som redan är arresterad, och herr d'Artagnan, som förmodligen också varder det.

— Gaskogneskalle, när ämnar ni sluta? sade kungen.

— Sire, svarade Tréville utan att det minsta sänka rösten, befall, att man återlemnar mig min musketör, eller att han varder dömd.

— Man skall döma honom, sade kardinalen.

— Välan då, så mycket bättre, ty i sådant fall anhåller jag om eders majestäts tillstånd att få föra hans talan.

Konungen fruktade uppseende och sade:

— Om hans eminens icke hade personliga skäl.

Kardinalen insåg konungens afsigt och gick honom till möte.

— Förlåt, sade han; men så snart eders majestät i mig ser en partisk domare, drager jag mig tillbaka.

— Hör på, sade konungen, kan ni svära vid min fader, att herr Atos var hos eder under tilldragelsen, och att han icke tagit del deruti?

— Vid eder ärorike fader och vid eder sjelf, som är hvad jag mest i hela verlden älskar och vördar, svär jag det!

— Eders majestät värdigades besinna, sade kardinalen, att om vi utsläppa fången, så kunna vi icke mer utforska sanningen.

— Herr Atos skall alltid vara till hands, återtog herr de Tréville, och beredd att afgifva svaromål, när det kan behaga domarne att taga honom i förhör. Han skall ej rymma, herr kardinal; var lugn, jag ansvarar för honom, jag.

— Sant, icke rymmer han, sade konungen; man skall alltid anträffa honom, såsom herr de Tréville säger. För öfrigt, tillade han, sänkande rösten och med en bönfallande blick betraktande hans eminens, insöfvom dem i säkerhet: det är politiskt.

Denna Louis XIII:s politik kom Richelieu att småle.

— Befall, sire, sade han, ni eger benådningsrätt.

— Benådningsrätten tillämpas endast på brottslige, sade Tréville, som ville hafva sista ordet, och min musketör är oskyldig. Det är således icke nåd, sire, som ni går att utöfva, det är rättvisa.

— Sitter han på Fort-l'Évêque? sade konungen.

— Ja, sire, och afskildt i en fängelsehåla som den gröfste brottsling.

— Fördömdt, fördömdt, mumlade kungen, hvad skall man göra?

— Underskrifva en frigifningsorder, och allt är förbi, återtog kardinalen; jag tror, liksom eders majestät, att herr de Trévilles borgen är mer än tillräcklig.

Tréville bugade sig vördnadsfullt med en glädje, som icke var alldeles fri från farhåga; han skulle föredragit ett envist motstånd från kardinalen framför denna plötsliga medgörlighet.

Konungen skref under frigifningsordern, och Tréville gick utan dröjsmål bort med den.

Då han skulle gå ut, visade kardinalen honom ett vänligt småleende och sade till konungen:

— Det råder en förträfflig harmoni mellan befäl och soldater vid edra musketörer, sire; se der, hvad som är fördelaktigt för tjensten och mycket hedrande för alla.

— Han spelar mig oförtöfvadt något elakt spratt, tänkte Tréville; med en sådan man har man aldrig sista ordet. Men jag måste skyn-da, ty kungen kunde nästa ögonblick ändra mening; och när allt kommer omkring, är det svårare att åter sätta på Bastiljen eller på Fort-l'Évêque den, som sluppit ut derifrån, än att förvara en fånge, hvilken man redan har der.

Herr de Tréville inträdde triumferande i Fort-l'Évêque, der han befriade fången, hvilken ännu bibehöll sin lugna likgiltighet.

När han sedan första gången återsåg d'Artagnan, sade han till honom:

— Ni slapp helskinnad undan; se der edert värjsting åt Jussac betaldt. Ännu återstår det, som Bernajoux fick, men lita icke derpå.

För öfrigt gjorde Tréville ganska rätt i att misstro kardinalen och att tänka, att icke allt var förbi, ty knapt hade musketörkaptenen stängt dörren efter sig, förrän hans eminens sade till kungen:

— Nu, då vi äro mellan fyra ögon, skola vi tala allvarsamt, om det så behagar eders majestät. Sire, hertigen af Buckingham har varit i Paris i fem dagar och reste derifrån först i dag på morgonen.

Kapitel XVI

Hvari sigillbevararen Séguier mer än en gång såg efter klocksträngen för att ringa, liksom han förr gjorde.

Det är omöjligt att göra sig ett begrepp om det intryck, som dessa få ord framkallade hos Louis XIII. Han rodnade och bleknade efter hvar-tannat, och kardinalen insåg genast, att han i ett enda slag hade åter-eröfrat den mark, som han hade förlorat.

— Hertigen af Buckingham i Paris! utropade kungen; och hvad vill han göra här?

— Utan tvifvel stämpla med edra fiender, hugenotterne och spanio-
rerne.

— Nej, vid Gud, nej! Stämpla mot min ära med fru de Chevreuse, fru de Longueville och Condéerne.

— Åh, sire, hvilket infall! Drottningen är allt för dygdig och älskar allt för mycket eders majestät.

— Qvinnan är svag, herr kardinal, sade kungen, och hvad beträffar att älska mig mycket, så har jag min egen mening om denna kärlek.

— Jag vidblifver icke desto mindre, sade kardinalen, att hertigen af Buckingham kommit till Paris för ett uteslutande politiskt syftemål.

— Och jag för min del är öfvertygad, att han kommit för en helt annan sak, men om drottningen är brottslig, må hon darra!

— I sanning, sade kardinalen, huru motbjudande det är för mig att uppehålla min tanke vid ett dylikt förräderi, kommer eders majestät mig likväl att tänka derpå, ty fru de Lannoy, som jag, på eders majestäts befallning, flere gånger frågat, sade mig denna morgon, att natten förut hennes majestät varit ganska sent uppe, att hon i dag på morgonen gråtit mycket, och att hon hela dagen skrifvit.

— Der ha vi det! sade konungen; utan tvifvel till honom! Kardinal, jag måste hafva drottningens papper.

— Men huru komma åt dem, sire? Det synes mig, som hvarken jag eller eders majestät skall kunna åtaga sig sådan mission.

— Huru bar man sig åt med marskalkinnan d'Ancre? ropade kungen i yttersta vrede; man visiterade hennes skåp och slutligen äfven henne sjelf.

— Marskalkinnan d'Ancre var endast marskalkinnan d'Ancre, en firenzisk äfventyrerska, sire, det var allt, under det eders majestäts höga gemål är Anna af Österrike, drottning af Frankrike, det vill säga en af världens förnämsta furstinnor.

— Hon är derigenom blott så mycket brottsligare, herr hertig. Ju mera hon förgätit den höga ställning, hon intager, desto lägre har hon stigit ned. För öfrigt har jag länge sedan föresatt mig att göra en ände på alla dessa små både politiska och kärlektsintriger. Hon har också i sin anställning en viss de la Porte. . .

— Som jag tror vara hufvudsakliga driffjädern i allt detta, jag medgifver det, sade kardinalen.

— Ni tror då, liksom jag, att hon bedrar mig? sade kungen.

— Jag tror och upprepar det för eders majestät, att drottningen stämplar mot sin konungs makt, men jag har icke sagt mot hans ära.

— Men jag, jag säger eder: mot bådadera; jag säger eder, att drottningen icke älskar mig, jag säger eder, att hon älskar en annan, jag säger, att hon älskar den nedrige Buckingham! Hvarför lät ni icke arresteras honom, medan han var i Paris?

— Arrestera hertigen! Arrestera konung Charles I:s förste minister! Tänker ni väl derpå, sire? Hvilket uppseende! Och om då eders majestäts misstankar verkligen egde någon grund, hvarpå jag ännu fortfar att tvifla, hvilket förfärligt uppseende, hvilken förtviflad skandal!

— Men då han blottstälde sig som en landstrykare, en stråtröfvare, måste man väl. . .

Louis XIII hejdade sig sjelf, förskräckt af hvad han ämnade säga, under det att Richelieu, framsträckande hufvudet, förgäfves väntade på det ord, som hade stannat på kungens läppar.

— Måste man väl. . . ?

— Ingenting, sade konungen, ingenting. Men under hela tiden, som han var i Paris, förlorade ni honom icke ur sigte?

— Nej, sire.

— Hvar bodde han?

— Vid La Harpegatan n:r 75.

— Hvar ligger den?

— Vid sidan af Luxembourg.

— Är ni säker, att drottningen och han icke träffats?

— Jag tror drottningen för mycket fäst vid sina pligter, sire.

— Men de ha brefvexlat; det är till honom, drottningen skrifvit hela dagen; herr hertig, jag måste ha dessa bref.

— Sire, likväl. . .

— Herr hertig, till hvad pris som helst måste jag hafva dem.

— Jag får likväl göra eders majestät uppmärksam på att. . .

— Förråder ni mig också, herr kardinal, efter ni alltid motsätter eder min vilja? Är ni också i hemligt förstånd med spanioren och engelsmannen, med fru de Chevreuse och drottningen?

— Sire, svarade kardinalen suckande, jag trodde mig tryggad mot en dylik misstanke.

— Herr kardinal, ni har förstått mig, jag vill ha de der brefven.

— Dertill gifves allenast ett medel.

— Hvilket?

— Det vore att lemna detta uppdrag åt herr sigillbevararen Séguier. Saken ingår helt och hållet i hans åligganden.

— Må man strax skicka efter honom!

— Han torde vara hos mig, sire. Jag bad honom infinna sig hos mig, och när jag kom till Louvre, gaf jag befallning att, om han infann sig, låta honom vänta.

— Låt strax hemta honom.

— Eders majestäts befallning skall efterkommas; men. . .

— Hvad för men?

— Men drottningen skall kanske vägra att lyda.

— Min befallning?

— Ja, om hon icke vet, att denna befallning kommer från konungen.

— Nå väl! På det hon ej må tvifla derpå, går jag sjelf att underrätta henne...

— Eders majestät torde icke glömma, att jag gjort allt, hvad jag kunnat, för att förekomma en brytning?

— Ja, hertig, jag vet, att ni är mycket öfverseende med drottningen, kanske allt för öfverseende, och vi skola, jag förbereder er derpå, längre fram tala derom.

— När eders majestät behagar; men jag skall alltid vara lycklig och stolt, sire, att offra mig för det goda förstånd, som jag önskar se råda mellan eder och drottningen af Frankrike.

— Godt, herr kardinal, godt! Men skicka emellertid efter herr sigillbevararen; jag sjelf går in till drottningen.

Och öppnande mellandörren, begaf sig Louis XIII ut i korridoren, som förde från hans rum till Annas af Österrike.

Drottningen befann sig midt ibland sina fruntimmer, fruarna de Guitaut, de Sablé, de Monbazon och de Guéménée. I ett hörn satt den spanska kammarjungfrun, donna Estefana, som åtföljt henne från Madrid. Fru de Guéménée föreläste, och alla lyssnade med uppmärksamhet till föreläserskan, utom drottningen, som deremot hade föranstaltat denna läsning för att, under det hon låtsade afhöra den, kunna följa sina egna tankars lopp.

Dessa tankar, huru förgyllda de än voro af en sista stråle af kärlek, voro icke desto mindre sorgsna. Anna af Österrike, beröfvad sin gemåls förtroende, förföljd af kardinalens hat, hvilken ej kunde förlåta henne att hafva tillbakavisat en ömmare känsla, hafvande för ögonen drottningen-modern, för hvilken detta hat förbittrat hela lifvet, ehuru Marie de Medicis, om man bör tro den tidens memoarer, hade börjat med att egna kardinalen den känsla, som Anna af Österrike alltid slutade med att vägra honom, Anna af Österrike hade sett kring sig falla sina tillgifnaste tjenare, sina mest förtrogna och sina mest värderade gunstlingar. Lik dessa olyckliga, som undfått en förderfbringande gåfva, bragte hon olycka öfver allt, hvad hon vidrörde; hennes vänskap var ett olycksmärke, som ådrog förföljelse. Fru de Chevreuse och fru de Vernet voro förvista, och slutligen dolde icke herr de la Porte för sin herskarinna, att han väntade att varda arresterad hvad ögonblick som helst.

Det var i samma stund, då hon var som djupast och dystrast försjunken i sina betraktelser, som dörren till rummet öppnades och kungen inträdde.

Föreläserskan afbröt ögonblickligt, alla damerna stego upp, och en djup tystnad uppstod.

Hvad kungen beträffar, visade han ingen artighetsbetygelse; stannande framför drottningen, sade han, med upprörd stämma, blott:

— Min fru, ni får ett besök af herr kansleren, som skall meddela eder vissa saker, hvilka jag åt honom uppdragit.

Den olyckliga drottningen, som man städse hotade med äktenskapskilnad, landsflykt, till och med dom, bleknade under sin konstgjorda rodnad och kunde icke afhålla sig från att säga:

— Men hvarför detta besök, sire? Hvad skall väl herr kansleren säga mig, som eders majestät sjelf icke kan säga mig?

Kungen svängde sig om på klacken utan att svara, och nästan i samma ögonblick anmälde drabantkaptenen, herr de Guitaut, herr kanslerens besök.

Då kansleren syntes, hade kungen redan gått ut genom en annan dörr.

Kansleren närmade sig, halft leende, halft rodnande. Som vi sannolikt återfinna honom under loppet af denna berättelse, kan det icke skada, att våra läsare redan nu göra hans bekantskap.

Denne kansler var en märkvärdig karl. Det var Des Roches le Mal-se, kanik vid Notredame och som förr varit kardinalens kammartjenare, hvilken föreslagit honom åt hans eminens såsom en mycket pålitlig person. Kardinalen litade derpå och fann sig nöjd med honom.

Man berättade om honom vissa historier, bland andra följande:

Efter en stormig ungdom hade han dragit sig tillbaka i ett kloster för att der, åtminstone under någon tid, försona ynglingaårens dårskaper.

Men vid sitt inträde på detta heliga rum hade den arme botgöraren ej så hastigt kunnat tillsluta dörren, att icke de lidelser han flydde smögo sig in med honom. Han anfäktades oupphörligt, och superiorn, åt hvilken han anförtrott denna pröfning och som ville efter förmåga skydda honom deremot, uppmanade honom att söka besvärja den lede frestaren genom att taga sin tillflykt till klocksträngen och ringa af alla krafter. Vid larmet häraf skulle munkarne veta, att frestelserna hemsökte en broder, och hela klostorsamfundet skulle göra bön.

Rådet syntes godt för den framtida kansleren. Han besvor den onde anden genom de många böner, munkarne gjorde för honom, men djefvulen låter icke lätt afhända sig den plats, der han redan inlagt garnison; i den mån man fördubblade besvärjelserna, fördubblade han frestelserna, så att dag och natt klockan ringde i ett ringande för att tillkännagifva den ytterliga längtan efter köttets dödande, som botgöraren erfor.

Munkarne hade ej ett ögonblicks ro. Om dagen gjorde de icke annat än stego upp och ned för trapporna, som förde till kapellet; om natten måste de, oberäknadt morgon- och aftonbönerna, väl tjugu gånger springa upp ur sängen och knäfalla på golvet i sina celler.

Man vet icke, huru vida djefvulen släpte sitt offer, eller om munkarne tröttnade; men efter tre månader syntes botgöraren åter ute i verlden, med rykte för att vara den förfärligaste besatte, som någonsin funnits till.

Efter utträdet ur klostret inträdde han på embetsmannabanan, vardt efter sin onkel parlamentspresident med rund svart sidenmössa, slöt sig till kardinalens parti, hvilket bevisade ej liten skarpsinnighet, vardt kansler, tjenade nitiskt hans eminens i dennes hat mot enkedrottningen och i hans hämd mot Anna af Österrike, uppretade domarne i rättsgången mot Chalais, uppmuntrade herr de Laffemas', franske öfverjägmästarens, ränker och hedrades slutligen med kardinalens förtroende, ett förtroende, hvaraf han gjort sig så förtjent, att han fick detta egenomliga uppdrag, för hvars verkställande han infunnit sig hos drottningen.

Drottningen stod ännu upprätt, när han inträdde, men knapt hade hon fått se honom, förrän hon åter satte sig i sin länstol och vinkade åt sina fruntimmer att äfven sätta sig ned på sina dynor och taburetter, och Anna af Österrike frågade med majestät:

— Hvad önskar ni, min herre? I hvad ändamål infinner ni eder här?

— För att i konungens namn och med iakttagande af all den vördnad, som jag har äran att egna eders majestät, verkställa en noggrann undersökning af edra papper.

— Huru, min herre, en undersökning af mina egna papper: hvilken ovärdighet!

— Ni täcktes förlåta mig, min fru; men i detta afseende är jag endast ett verktyg, hvaraf konungen betjenar sig. Gick ej hans majestät nyss

häriifrån? Och bad icke konungen sjelf eder att förbereda eder på detta besök?

— Sök då, min herre; jag är således en förbryterska, som det vill synas. Estefana, lemna fram nycklarna till mina bord och till mina skrifbyråer.

Kansleren gjorde för syns skull en undersökning i möblerna, men han visste ganska väl, att det icke var i en möbel, som drottningen hade bort inläsa det vigtiga bref, hon under dagen skrifvit.

När kansleren tjugu gånger öppnat och åter igenläst skrifbordets lådor, måste han, huru mycket han än tvekade, likväl bringa saken till slut, det vill säga visitera drottningen sjelf. Kansleren närmade sig därför Anna af Österrike och sade i en ytterst förlägen ton och med en mycket förvirrad uppsyn:

— Och nu, eders majestät, återstår mig att göra den hufvudsakliga undersökningen.

— Hvilken? frågade drottningen, som ej fattade eller snarare ej ville fatta meningen.

— Hans majestät är öfvertygad, att ni i dag skrifvit ett bref; han vet, att det ännu ej är afsändt. Detta bref fins hvarken i edert bord eller eder skrifbyrå, och det måste likväl finnas någonstädes.

— Skulle ni våga att bära hand på eder drottning? sade Anna af Österrike, resande sig upp till hela sin längd och riktande på kansleren sina blickar, hvilka nu antogo ett nästan hotande uttryck.

— Jag är konungens trogne undersåte, min fru, och allt, hvad hans majestät ålägger mig, måste jag fullgöra.

— Nå väl, det är sant! sade Anna af Österrike, och kardinalens spioner hafva ganska väl tjenat honom. Jag har i dag skrifvit ett bref; detta bref är ännu icke afsändt. Brevvet är här.

Och drottningen förde nu sin sköna hand till sin barm.

— Gif mig då detta bref, min fru, sade kansleren.

— Jag skall endast gifva det åt konungen, svarade Anna.

— Om konungen velat, att detta bref skulle hafva tillstälts honom, min fru, så hade han nog sjelf begärt det. Men jag säger ännu en gång, att det är mig han gifvit uppdrag att utfordra det, och om ni icke vill lemna mig det. . .

— Nå väl?

— Det är äfven åt mig han uppdragit att taga det.

— Huru? Hvad vill ni säga?

— Att mina instruktioner äro vidsträckta, min fru, och att jag är bemyndigad söka det misstänkta papperet till och med på eders majestäts höga person.

— Huru afskyvärdt! utropade drottningen.

— Ni täcktes då, min fru, underlätta saken.

— Detta uppförande är ett nedrigt våld; vet ni det, min herre?

— Konungen befäller, min fru. Förlåt mig.

— Jag skall icke lida det; nej, nej, hellre dö! utropade hos hvilken spaniorskans och österriskans stolta blod bragtes i svallning.

Kansleren gjorde en djup bugning, hvarefter han, i den tydliga afsigten att ej vika en fotsbredd tillbaka vid fullgörandet af sitt erhållna uppdrag, och liksom en skarprättardräng skulle gjort i tortyrrummet, närmade sig Anna af Österrike, ur hvars ögon man i denna stund såg raseriets tårar frambryta.

Drottningen var, såsom vi redan sagt, utmärkt skön.

Uppdraget kunde därför anses grannlaga, och konungen hade, genom sin svartsjuka mot Buckingham, kommit derhän att ej mera känna svartsjuka mot någon.

Utan tvifvel sökte kansleren Séguiers blickar i denna sekund den märkvärdiga klocksträngen, men då han icke fann den, tog han sitt parti och sträckte handen mot det ställe, der drottningen hade tillstått att brefvet fans.

Anna af Österrike tog ett steg tillbaka, så blek, att man skulle sagt, att hon vore nära att dö, och stödjande sig, för att icke falla, med venstra handen mot ett bakom henne stående bord, drog hon med den högra ett papper ur barmen och räckte det åt sigillbevararen.

— Se der, min herre, se der brefvet, utropade drottningen med afbruten och skälfvande röst, tag det och befria mig från eder förhatliga person!

Kansleren, som i följd af en lätt begriplig sinnesrörelse äfven å sin sida darrade, tog brefvet, bugade sig till golvet och drog sig tillbaka.

Knapt var dörren stängd efter honom, förrän drottningen föll halft afsvimmad i sina hofdamers armar.

Kansleren bar brefvet till konungen utan att hafva läst ett enda ord deraf. Kungen tog det med darrande hand, såg efter utanskriften, hvilken saknades, bleknade mycket, öppnade brefvet långsamt, hvarpå han, redan af de första orden märkande, att det var till konungen af Spanien, skyndsamt läste det.

Det var en hel anfallsplan mot kardinalen. Drottningen uppmanade sin broder och kejsaren af Österrike att, enär de måst finna sig sårade af Richelieus politik, hvars oafslåtlige mål var österrikiska husets nedläggande, förklara Frankrike krig och att såsom fredsvilkor föreskrifva kardinalens afskedande; men om kärlek innehöll brefvet ej ett enda ord.

Helt glad häröfver, underrättade sig kungen, om kardinalen ännu vore kvar i Louvre. Man svarade, att hans eminens i arbetskabinetten afbidade hans majestäts befallning.

Kungen begaf sig strax till honom.

— Hör på, hertig, sade han, ni hade rätt, och det var jag, som hade orätt; hela intrigen gäller endast politik; det är alls icke fråga om någon kärlek i det här brefvet. Men deremot är det stark fråga om eder.

Kardinalen tog brefvet och läste det med mycket uppmärksamhet; och när han kommit till slutet, genomläste han det för andra gången.

— Nå väl, eders majestät, sade han, ni ser nu, huru långt mina fiender gå: man hotar eder med två krig, om ni icke afskedar mig. I edert ställe, sire, skulle jag i sanning vika för ett så mäktigt tryck, och för mig vore det en verklig lycka att få draga mig ur affärerna.

— Hvad säger ni väl, hertig?

— Jag säger, sire, att min helsa blir förstörd genom dessa heta strider och dess eviga ansträngningar. Jag säger, att efter all möjlig sannolikhet kan jag ej uthärda mödorna af La Rochelles belägring, och att det vore bättre, om ni till anförare dervid utsåge herr de Condé eller herr de Bassompierre eller någon annan tapper man, hvars yrke är att föra krig, och icke mig, som är en kyrkans man, men ständigt afledes från min kallelse för att egna mig åt saker, för hvilka jag ej passar. Ni skall då vardas lyckligare i det inre, sire, och jag betviflar ej, att ni skall vardas större i utlandet.

— Herr hertig, sade kungen, jag förstår; var lugn, alla de, som nämnas i detta bref, skola straffas efter förtjenst, äfven drottningen sjelf.

— Hvad säger ni väl, sire? Bevare mig Gud, att drottningen för mig skulle röna minsta obehag! Hon har alltid ansett mig för sin fiende, sire, ehuru eders majestät kan intyga, att jag alltid varmt tagit hennes försvar, äfven mot eder. O, om hon sveke eders majestät i fråga om dess ära, vore det en annan sak, och jag skulle då vara den förste att säga: ingen nåd, sire, ingen nåd för den brottsliga! Lyckligtvis förhåller det sig icke så, och eders majestät har nu fått ett nytt bevis derpå.

— Det är sant, herr kardinal, sade kungen, och ni hade rätt som alltid, men drottningen förtjenar icke desto mindre hela min vrede.

— Det är ni, sire, som nu ådragit eders hennes, och i sanning, om hon skulle allvarsamt visa eders majestät sitt missnöje, skulle jag förstå det: eders majestät har behandlat henne med en stränghet. . .

— Jag skall alltid på lika sätt behandla mina fiender och äfven edra, hertig, huru högt de än må stå, och hvilken fara jag än må löpa genom att förfara strängt mot dem.

— Drottningen är min fiende, men icke eder, sire; hon är tvärt om eder hängifna, oförvitliga och undergifna maka; tillåt mig därför, sire, att för henne fälla förbön hos eder majestät.

— Må hon då förödmjuka sig och först närma sig mig.

— Tvärt om, eders majestät, gif ni exemplet; ni hade först orätt, medan ni misstänkte drottningen.

— Jag skulle komma först! sade konungen; nej, aldrig!

— Sire, jag bönfäller derom.

— För öfrigt, hur skulle jag kunna först närma mig?

— Derigenom, att ni gör något, som ni vet vara henne angenämt.

— Hvad då?

— Gif en bal; ni vet, huru mycket drottningen tycker om dans; jag svarar eder för, att hennes groll ej skall kunna motstå en sådan uppmärksamhet.

— Herr kardinal, ni vet, att jag ej tycker om dessa verldsliga nöjen.

— Desto tacksammare skall drottningen varda därför, då hon känner eder motvilja för dessa nöjen; för öfrigt får hon derigenom tillfälle att pryda sig med de vackra diamanterna, som ni skänkte henne här om dagen på hennes namnsdag och med hvilka hon ännu ej haft tillfälle att smycka sig.

— Vi få se, herr kardinal, vi få se, sade kungen, som i sin glädje öfver att finna drottningen skyldig till ett brott, hvarom han så föga bekymrade sig, och oskyldig till ett felsteg, hvilket han så mycket fruktade, nästan var färdig att förlika sig med henne; vi få väl se, men, på min ära, är ni icke allt för mycket öfverseende.

— Sire, sade kardinalen, lemna strängheten åt edra ministrar; öfverseendet är en kunglig dygd; utöfva den, och ni skall erfara, att det bekommer eder väl.

Kardinalen, som nu hörde pendylen slå elfva, bugade sig djupt, anhöll att få aflägsna sig och bad konungen försona sig med drottningen.

Anna af Österrike, som, efter det brefvet fråntagits henne, var beredd på förebråelser, vardt mycket förundrad öfver att följande dagen se konungen göra försök att närma sig henne. Hennes sätt var i början frånstötande; hennes qvinliga stolthet och hennes värdighet som drottning voro båda så grymt sårade, att hon icke genast kunde låta blidka sig, men vikande för sina hofdamers råd, tycktes hon omsider börja glömma. Konungen begagnade första ögonblicket af detta omslag till att säga drottningen, att han ofördröjligen ämnade gifva henne en fest.

En fest var något för den arma Anna af Österrike så sällsynt, att vid underrättelsen derom, såsom kardinalen hade beräknat, sista spåret af harm försvann, om icke i hennes hjerta, åtminstone på hennes ansigte. Hon frågade, hvilken dag festen skulle ega rum, men kungen svarade, att han i denna punkt först måste komma öfverens med kardinalen.

Också sporde kungen kardinalen hvarje dag, när festen borde gifvas, och hvarje dag fann kardinalen någon förevändning att uppskjuta med bestämmandet af tiden. Sålunda förflöto tio dagar.

På åttonde dagen efter nyss omförmälda uppträde fick kardinalen ett bref med Londons poststämpel, hvilket innehöll blott dessa rader:

»Jag har dem, men kan icke lemna London i brist på penningar; skicka mig fem hundra pistoler, och fyra eller fem dagar efter det jag fått dem skall jag vara i Paris.«

Samma dag kardinalen bekommit detta bref, gjorde kungen honom sin vanliga fråga.

Richelieu räknade på sina fingrar och sade sakta för sig sjelf:

— Hon kommer, säger hon, fyra eller fem dagar efter det hon fått penningar; det åtgår fyra eller fem dagar för penningarnas framkomst, fyra eller fem dagar för henne att återkomma, det gör tio dagar; vidare måste tagas i beräkning vidriga vindar, andra motigheter, qvinlig opasslighet; jag antager således tolf dagar.

— Nå, hertig, sade kungen, har ni beräknat?

— Ja, sire, vi ha i dag den tjugonde september; stadens magistrat ger en fest den tredje oktober. Det passar förträffligt, ty då behöfver ni icke synas taga något steg för att närma eder drottningen.

Derpå tillade kardinalen:

— Men sire, glöm icke att säga hennes majestät, med hänsyn till denna fest, att ni önskar se, huru de der diamanterna kläda henne.

Kapitel XVII

Makarna Bonacieux.

Det var andra gången kardinalen med kungen återkom till frågan om diamanterna. Louis XIII förvånades också öfver denna enträgenhet och trodde, att någon hemlighet låge förborgad under denna uppmaning.

Mer än en gång hade kungen funnit sig förödmjukad af, att kardinalen, hvars polis, utan att ännu hafva uppnått den moderna polisens fullkomlighet, var förträfflig, vardt bättre underrättad än han sjelf om hvad som tilldrog sig inom hans eget hus. Han hoppades därför att under ett samtal med Anna af Österrike vinna något ljus i saken och sedan uppträda inför hans eminens med någon hemlighet, som, vare sig att kardinalen visste den eller icke, i hvilketdera fallet som helst borde betydligt höja honom i hans ministers ögon.

Han gick således för att träffa drottningen och började enligt sin vana samtalet med nya hotelser mot hennes omgifning. Anna af Österrike sänkte hufvudet, lät strömmen rinna utan att svara och hoppades, att den slutligen skulle stanna; men så ville icke Louis XIII; Louis XI-II önskade en tvist, hvarur något ljus kunde framspringa, öfvertygad, som han var, att kardinalen närde någon baktanke och åt honom hoppspann en af dessa förfärliga öfverraskningar, som hans eminens förstod sig så väl på att bereda. Han uppnådde också detta mål genom ihärdigheten i sina anklagelser.

— Men, utropade Anna af Österrike, trött på dessa orimliga anfall, men, sire, ni säger mig icke allt, hvad ni har på hjertat. Hvad har jag då gjort? Låt se, hvad brott har jag föröfvat? Det är omöjligt, att eders majestät kan göra allt detta oväsen för ett bref, som jag skrifvit till min bror.

Kungen, i sin ordning angripen på ett så direkt sätt, visste ej, hvad han skulle svara; han trodde, att nu vore rätta stunden att framställa den önskan, som han eljest ej bort yttra förr än dagen innan festen.

— Min fru, sade han högtidligt, en bal på Hôtel de Ville tillstundas; jag förväntar, att ni till heder för våra goda borgare bivistar den i galadrägt och tillika prydd med de diamanter, jag skänkte eder på eder namnsdag. Se der mitt svar.

Svaret var förfärligt. Anna af Österrike trodde, att Louis XIII visste allt och att kardinalen förmått honom till denna ihärdiga förställning i sju eller åtta dagar, hvilken för öfrigt låg i hans egen karakter. Hon vardt utomordentligt blek, stödde mot en konsol sin underbart sköna hand, som nu liknade en vaxhand, och betraktade konungen med förskräckta blickar, svarade hon ej en enda stafvelse.

— Ni hör, min fru, sade konungen, som njöt af denna förvirring i hela dess vidd, men likväl utan att ana orsaken, ni hör?

— Ja, sire, jag hör, stammade drottningen.

— Ni infinner eder på balen?

— Ja.

— Med edra diamanter?

— Ja.

Drottningen bleknade ännu mer, om det var möjligt; konungen märkte det och njöt deraf med denna kalla grymhet, som var en af de dåliga sidorna i hans karakter.

— Alltså är det öfverenskommet, sade kungen, och detta var allt, hvad jag hade att säga eder.

— Men hvilken dag skall balen ega rum? frågade Anna af Österrike.

Louis XIII kände instinktmässigt, att han ej borde besvara denna fråga, efter som drottningen framställt den med nästan döende röst.

— Ofördröjligen, min fru, sade han, men jag minnes icke rätt hvilken dag; jag skall fråga kardinalen derom.

— Det är då kardinalen, som underrättat eder om denna fest? utropade drottningen.

— Ja, min fru, svarade kungen förvånad, men hvarför denna fråga?

— Det är då han, som bedt eder anmoda mig att uppträda der med diamanterna?

— Det vill säga, min fru, att. . .

— Det är han, sire, det är han!

— Nå väl, hvad betyder det, om det är han eller jag? Fins det något ondt i denna anmodan?

— Nej sire.

— Ni kommer då?

— Ja, eders majestät.

— Godt, sade kungen, i det han drog sig tillbaka; det är godt, jag räknar derpå.

Drottningen gjorde en vördnadsbetygelse, mindre af etikett än därför, att hennes knän svigtade under henne.

Konungen aflägsnade sig förtjust.

— Jag är förlorad, mumlade drottningen, förlorad, ty kardinalen vet allt, och det är han, som skjuter för sig kungen, hvilken ännu ingenting vet, men som snart skall veta allt. Jag är förlorade! O, min Gud, min Gud!

Hon föll på knä på en dyna och bad, med hufvudet nedsänkt mellan sina skälfvande armar.

I sjelfva verket var hennes belägenhet förskräcklig. Buckingham hade återvändt till London; fru de Chevreuse var i Tours. Strängare bevakad än någonsin, kände drottningen inom sig, att en af hennes hofdamer förrådt henne, utan att veta hvilken. De la Porte kunde ej lemna Louvre. Hon hade ingen själ i hela verlden att förtro sig åt.

Inför den olycka, som hotade att krossa henne, i det öfvergifna tillstånd, hvori hon befann sig, brast hon ut i snyftningar.

— Kan jag då icke vara eders majestät till någon tjänst? yttrade nu en stämna full af mildhet och medlidande.

Drottningen vände sig lifligt om, ty hon kunde ej misstaga sig på uttrycket i denna röst: det måste vara en vän, som talade så.

I sjelfva verket syntes nu i en af de dörrar, som gingo till drottningens rum, den vackra fru Bonacieux; hon var syselsatt med att ordna kläder och linne i ett kabinett, då kungen inträdde; hon hade ej kunnat aflägsna sig och hade hört allt.

Drottningen utstötte ett genomträngande skri, då hon såg sig öfverraskad, ty i sin förvirring igenkände hon icke strax den unga qvinnan, hvilken de la Porte hade anställt i hennes tjänst.

— O, frukta ingenting, min fru! sade den unga qvinnan, knäppande i hop sina händer och gråtande sjelf öfver drottningens ångest; jag tillhör eders majestät med kropp och själ, och så långt jag än står från

eder, och huru underordnad min ställning än är, tror jag dock, att jag funnit en utväg att hjälpa eders majestät från dess bekymmer.

— Ni, o himmel, ni! skrek drottningen, men välan, se mig i ögonen. Jag är förrådd på alla sidor; kan jag förtro mig åt eder?

— O, min fru! utropade den unga qvinnan och föll på knä; vid min själs salighet, jag är beredd att dö för eders majestät!

Detta utrop kom från hennes hjertas innersta, och liksom vid det förra, kunde man icke heller nu misstaga sig.

— Ja, fortfor fru Bonacieux, ja, det finnes förrädare här, men vid den heliga jungfruns namn svär jag, att ingen kan vara eders majestät mera tillgifven än jag. Dessa diamanter, som konungen återfordrar, har ni gifvit åt hertigen af Buckingham, icke så? De förvarades i ett litet skrin af rosenträ, som han bar under armen. Eller bedrager jag mig väl?

— Ack, min Gud, min Gud! sade drottningen, hackande tänder af förskräckelse.

— Nå väl, fortfor fru Bonacieux, dessa diamanter måste återskaffas.

— Ja, för visso, det måste ske, utropade drottningen, men huru skola vi bära oss åt, huru lyckas deri?

— Någon måste skickas till hertigen.

— Men hvem då?... Hvem?... Åt hvem skall jag förtro mig?

— Haf förtroende till mig, min fru, visa mig denna heder, min drottning, och jag skall finna budbäraren, jag.

— Men det måste skrivas.

— Ja, ja, det är oundgängligt. Två ord af eders majestäts hand och edert enskilda sigill.

— Men dessa två ord, de innebära min dom, de innebära äktenskapsskilnad, landsflykt!

— Ja, om de komma i nedriga händer! Men jag ansvarar för, att dessa två ord komma att lemnas enligt sin adress.

— O, min Gud! Jag måste då lägga mitt lif, min heder, mitt rykte i edra händer.

— Ja, min fru, ja, det måste ni, och jag skall rädda allt.

— Men huru? Säg mig det åtminstone.

— Min man sattes i frihet för två eller tre dagar sedan; jag har ännu icke haft tid att återse honom. Han är en rättskaffens och hederlig man, som hvarken hyser hat eller kärlek till någon. Han skall göra allt, hvad jag vill, han skall resa på min befallning utan att veta, hvad

han för med sig, och han skall aflemna eders majestäts bref, utan att ens veta, att det är från eders majestät, till den person, som adressen angifver.

Drottningen fattade med lidelsefull hänryckning den unga qvinnans båda händer, betraktade henne, liksom för att läsa i djupet af hennes hjerta, och när hon ej såg annat än uppriktighet i hennes vackra ögon, omfamnade hon henne ömt.

— Gör detta, utropade hon, och du skall hafva räddat mitt lif, du skall hafva räddat min ära.

— O, öfverskatta icke den tjenst, jag har den lyckan att göra eder! Jag har ingenting att rädda åt eders majestät, som endast är ett offer för trolösa anslag.

— Det är sant, det är sant, mitt barn, sade drottningen, du har rätt.

— Gif mig då detta bref, min fru; tiden skyndar.

Drottningen sprang till ett litet bord, hvarpå funnos bläck, papper och pennor; hon skref två rader, förseglade brefvet med sitt sigill och lemnade det åt fru Bonacieux.

— Och nu, sade drottningen, glömma vi ändå en nödvändig sak.

— Hvilken?

— Penningar.

Fru Bonacieux rodnade.

— Ja, det är sant, sade hon, jag måste tillstå för eders majestät, att min man . . .

— Din man icke har penningar; det var så ni ville säga?

— Jo, han har visst, men han är mycket snål; det är just hans fel. Emellertid må eders majestät icke oroa sig deröfver; vi skola nog hitta på utväg . . .

— Men jag har heller inga penningar mera, sade drottningen; — de, som läsa fru de Mottevilles memoarer, skola ej förvånas öfver detta svar; — men vänta.

Anna af Österrike skyndade till sitt juvelskrin.

— Här, sade hon, se här en ring af högt värde, efter hvad man påstår; jag har fått den af min bror, konungen af Spanien; den tillhör mig, och jag eger att förfoga öfver den. Tag denna ring, förvandla den till penningar, och må din man sedan begifva sig i väg.

— Inom en timme skall ni vara åtlydd.

— Du ser adressen på brevet, tillade drottningen, i det hon talade så sakta, att man knapt kunde höra, hvad hon sade: Till mylord, hertigen af Buckingham, London.

— Brevet skall lemnas till honom sjelf.

— Ädelsinnade han! utropade Anna af Österrike.

Fru Bonacieux kysste drottningens händer, gömde brevet i sin barm och försvann med en fågels snabbhet.

Tio minuter senare var hon hemma. Såsom hon uppgifvit för drottningen, hade hon icke återsett sin man efter hans försättande i frihet, och hon var okunnig om den förändring, som försiggått med honom i afseende på kardinalen, en förändring, som var ytterligare befast genom två eller tre besök af grefve Rochefort, hvilken blifvit Bonacieux' bästa vän och utan synnerlig svårighet lyckats få honom att tro, att ingen brottslig känsla varit anledningen till hans hustrus bortröfvande, utan att det endast varit ett politiskt försigtighetsmått.

Hon träffade herr Bonacieux ensam; den stackars mannen hade stor möda att åter bringa ordning i huset, hvarest han funnit alla möbler krossade och skåpen nästan tomma, efter som rättvisan icke är ett af de tre ting, hvilka kung Salomo angifver såsom ej lemnande minsta spår efter sig. Huspigan hade tagit till flykten vid sin husbondes arrestering. Förskräckelsen hade så gripit den stackars flickan, att hon i en sträcka gått från Paris till Bourgoigne, hennes födelseort.

Den värde krämaren hade strax efter sitt återinträde i hemmet underrättat sin hustru om sin lyckliga återkomst, och hon hade svarat med att lyckönska honom och säga, att det första ögonblick, hon kunde göra sig ledig från sina syslor, skulle egnas helt och hållet till att besöka honom.

Denna första stund lät vänta på sig i fem dagar, hvilket under hvarje annat förhållande skulle förekommit Bonacieux något för långt, men han hade i det besök, som han aflagt hos kardinalen, och i dem, Rochefort aflagt hos honom, ett vidsträckt ämne för betraktelser, och som man vet, finnes ingenting, som så lätt fördrifver tiden som betraktelser.

Och detta så mycket mer, som Bonacieux' betraktelser voro helt och hållet rosenfärgade. Rochefort kallade honom sin vän, sin käre Bonacieux och upphörde icke att säga honom, att kardinalen fäste den högsta vikt vid honom. Krämaren trodde sig redan vara på god väg till utmärkelser och lycka.

Å sin sida hade fru Bonacieux anstält betraktelser, men, det måste erkännas, helt annat än ärelystna; mot hennes vilja hade hennes tankar till ständigt föremål denne vackre unge man, som var så behjertad och syntes så kär. Gift vid aderton år med herr Bonacieux, hade, under umgänge med vännerna till hennes man, hvilken var allt för litet egnad att ingifva någon känsla hos en ung qvinna, med ett hjerta, mera upphöjdt än hennes ställning, fru Bonacieux förblifvit känslolös för vanliga förförelser; men i synnerhet på denna tid hade adelsmannatiteln stort inflytande på borgarklassen, och d'Artagnan var ju adelsman; dessutom bar han drabantuniform, hvilken näst efter musketöruniformen var den af damerna mest värderade. Han var, vi upprepa det, ung, vacker, oförvägen; han talade om kärlek såsom en man, som älskar och törstar efter kärlek; detta var mer än tillräckligt att förvrída ett tjugut-reårigt hufvud, och fru Bonacieux hade just nyss nått denna lyckliga ålder i lifvet.

Ehuru de båda makarna ej träffats sedan mer än åtta dagar, och oaktadt under denna vecka för dem viktiga tilldragelser timat, nalkades de hvarandra med en viss betänksamhet; likväl uttryckte herr Bonacieux en verklig glädje och närmade sig sin hustru med öppna armar.

Fru Bonacieux räckte honom sin panna.

— Låt oss språka litet, sade hon.

— Huru? sade Bonacieux förvånad.

— Ja, tvifvelsutan; jag har en sak af yttersta vikt att säga dig.

— Verkligen, och jag lika så, jag har några ganska allvarsamma frågor att göra dig. Gif mig en liten förklaring, hvarför du vardt bortröfvad.

— Det är för tillfället alldeles icke fråga om den saken, sade fru Bonacieux.

— Och hvarom är då frågan? Om min fångenskap kanske?

— Den fick jag veta samma dag; men som du icke var skyldig till något brott och icke skyldig till något slags intrig och som du slutligen ingenting visste, som kunde blottställa hvarken dig sjelf eller någon annan, fäste jag ej större vikt vid den saken, än jag ansåg den förtjena.

— Ni tager saken ganska lätt, min fru! återtog Bonacieux, sårad af det ringa deltagande, hans hustru visade honom; vet ni, att jag varit inkastad en dag och en natt i fängelse på Bastiljen?

— En dag och en natt gå snart förbi; låt oss lemna din fångenskap och återkomma till det, som fört mig hit till dig.

— Huru! Hvad som fört dig till mig! Var det icke lusten att återse din man, från hvilken du varit skild i åtta dagar? frågade krämaren ganska förtretad.

— Jo, först och främst detta och sedan ett annat skäl.

— Låt höra.

— En sak af allra högsta vigt och hvaraf vår framtida lycka kanske beror.

— Vår lycka har fått ett helt annat utseende, sedan jag sist såg eder, fru Bonacieux, och jag skulle icke mycket förvånas, om den om några månader väckte mångas afund.

— Ja, i synnerhet om du vill följa de instruktioner, som jag nu ämnar gifva dig.

— Mig?

— Ja, just dig. Det är fråga om att utöfva en ädel och dygdig gerning, min herre, och att på samma gång förtjena mycket penningar.

Fru Bonacieux visste, att då hon talade med sin man om penningar, vidrörde hon hans svaga sida.

Men en man, om också krämare, var, sedan han samtalat tio minuter med kardinal Richelieu, icke längre samme man.

— Mycket penningar att förtjena! sade Bonacieux, i det han sköt ut läpparna.

— Ja, mycket.

— Hur mycket ungefär?

— Tusen pistoler kanske.

— Det, som ni begär af mig, är således ganska maktpåliggande?

— Ja.

— Hvad skulle man då uträtta?

— Du skall på ögonblicket resa; jag lemnar dig ett papper, som du under ingen förevändning låter afhända dig och som du skall lemna i behöriga händer.

— Och hvart skall jag resa?

— Till London.

— Jag till London! Men du skämtar bara. Jag har inga affärer i London.

— Men det är nödvändigt för andra, att du beger dig dit.

— Hvilka äro då dessa andra? Jag får säga dig, att jag icke mera vill blindt verkställa någonting, och att jag vill veta, icke allenast för hvad, utan äfven för hvem jag blottställer mig.

— En hög person skickar dig, och en annan hög person väntar dig; belöningen skall öfverträffa dina önskningar; det är allt, hvad jag kan lofva dig.

— Åter igen intriger! Alltid intriger! Tack, jag misstror nu sådant der, och herr kardinalen har upplyst mig derutinnan.

— Kardinalen! utropade fru Bonacieux; har du sett kardinalen?

— Han har låtit kalla mig, svarade krämaren stolt.

— Och du har hörsammat hans kallelse, oförsigtige!

— Jag bör säga dig, att jag icke hade något val mellan att rätta eller icke rätta mig efter hans kallelse, ty jag befann mig mellan två vaktknektar. Sanningen att säga, skulle jag, som då icke kände hans eminens, hafva varit mycket förtjust, om jag kunnat slippa från det der besöket.

— Han misshandlade dig således? Han hotade dig?

— Han räckte mig handen och kallade mig sin vän, — sin vän! Hör ni det, min fru? Jag är den store kardinalens vän!

— Den store kardinalens!

— Ville ni kanske bestrida honom denna titel, min fru?

— Jag bestrider honom ingenting, men jag säger dig, att en ministers gunst är vanskelig, och att man måste vara bra oförnuftig för att kunna fästa sig vid en minister; det finns högre makter än hans, hvilka ej bero af en mans nyck eller händelsernas gång, och det är på sådana makter, man bör förlita sig.

— Jag är ledsen deröfver, min fru, men jag känner ej någon annan makt än den store mans, hvilken jag har äran att tjena.

— Du tjenar kardinalen?

— Ja, min fru, och såsom hans tjenare tillåter jag icke, att ni lånar eder åt stämplingar mot statens säkerhet och att ni understödjer en qvinnas intriger, hvilken ej är fransyska, utan spaniorska i själ och hjerta. Lyckligtvis hafva vi den store kardinalen, hvars vaksamma blick öfvervakar allt och tränger ända till hjertats djup.

Bonacieux upprepade ord för ord en fras, som han hört grefve Rochefort säga; men den stackars frun, som räknat på sin man och som i detta hopp ansvarat drottningen för hans tillgifvenhet, darrade icke desto mindre vid den fara, i hvilken hon varit nära att störta sig, och

för den hjälplöshet, hvare hon befann sig. Med kännedom emellertid om sin mans svaghet, framför allt hans girighet, misströstade hon likväl icke om att vinna honom för sitt mål.

— Ah, ni är då kardinalist, min herre! utropade hon; ah, ni tjenar deras parti, hvilka misshandla eder hustru och skymfa eder drottning!

— De enskilda intressena betyda intet mot de allmänna. Jag håller med dem, som vilja rädda staten, sade Bonacieux i högtrafvande ton.

Detta var en annan fras af grefve Rochefort, hvilken han behållit i sitt minne och som han för tillfället fann lämpligt att använda.

— Men vet du väl, hvad den der staten vill säga, hvarom du talar? sade fru Bonacieux, i det hon ryckte på axlarna. Åtnöj du dig med att helt enkelt vara en borgare och vänd dig åt den sidan, som bjuder den största fördelen.

— He, he! återtog Bonacieux, i det han klappade på en vid hans trinda mage hängande penningpåse, som återgaf en silfverklang; hvad säger ni om det här, fru predikantska?

— Hvarifrån komma de der penningarna?

— Ni gissar det icke?

— Från kardinalen?

— Från honom och min vän grefve Rochefort.

— Grefve Rochefort! Men det var just han, som röfvade bort mig.

— Det är möjligt, min fru.

— Och du mottar penningar af denne man?

— Har ni icke sagt mig, att det der bortröfvandet var helt och hållet politiskt?

— Jo, men afsigten med detta bortröfvande var att nödga mig att förråda min herskarinna och att genom pinliga förhör aftvinga mig bekännelser, som kunde blottställa min höga herskarinnas heder, kanske äfven hennes lif.

— Min fru, återtog Bonacieux, eder höga herskarinna är en trolös spaniorska, och hvad kardinalen gör är väl gjordt.

— Min herre, sade den unga frun, jag visste väl, att ni var feg, snål och enfaldig, men jag visste ej, att ni var nedrig.

— Min fru, sade Bonacieux, som aldrig förr sett sin hustru så uppbragt och som bäfvade för den äktenskapliga vreden, min fru, hvad säger ni?

— Jag säger, att ni är en eländig stackare, fortfor fru Bonacieux, som nu märkte, att hon återtog något inflytande på sin man. Ah, ni

blandar er i politik, ni, och i kardinalistisk politik till på köpet! Ah, ni säljer eder för pengar med kropp och själ åt hin onde!

— Nej, men åt kardinalen.

— Det är alldeles det samma! utropade den unga frun. När man säger Richelieu, säger man Satan.

— Tig, min fru, tig; man kunde höra eder.

— Ja, ni har rätt, och jag skulle blygas öfver eder låghet.

— Men hvad fordrar ni då af mig? Låt höra!

— Jag har redan sagt det: att ni, min herre, reser på ögonblicket, och att ni redligt fullgör det uppdrag, jag värdigas anförtro eder; och på detta vilkor vill jag glömma och förlåta allt, och ännu mer — hon räckte honom sin hand — jag återger eder min vänskap.

Bonacieux var feg och snål, men han älskade sin hustru; han kände sig rörd. En man om femtio år hyser ej länge groll mot en tjugutreårig hustru. Fru Bonacieux såg nu, att han tvekade.

— Nå, har du beslutit dig? sade hon.

— Men, min dyra vän, besinna då något litet, hvad du begär af mig; London ligger långt ifrån Paris, mycket långt; och måhända är det uppdrag, som du anförtror mig, ej utan faror.

— Hvad betyder det, om du undkommer dem?

— Hör på, min fru, sade krämaren, hör på, jag vägrar bestämdt, alla slags intriger gör mig förskräckt. Jag har tagit Bastiljen i betraktande, jag... Brrr! Den är förfärlig, den Bastiljen. Bara jag tänker på den, går en rysning öfver mig. Man hotade mig med tortyr. Vet du, hvad tortyr vill säga? Träkilar, hvarmed man bänder ut benen, tills knotorna brista. Nej, jag far bestämdt icke. För fan i våld, hvarför far du icke dit sjelf? Ty sannerligen tror jag icke, att jag ända hittills bedragit mig i fråga om din person: jag tror, att du är en karl, en af de mest oregerliga ändå.

— Och ni, ni är en qvinna, en eländig qvinna, dum och försoffad. Ah, ni är rädd! Nå väl, om ni icke reser nu genast, så låter jag på drottningens befallning arrestera eder, och jag låter sätta eder på denna Bastilj, som ni är så förskräckt för.

Bonacieux försjönk i djupa betraktelser; han öfvervägde noga i sin hjerna de båda slagen af vrede, kardinalens och drottningens: kardinalens hade en betydlig öfvervigt.

— Låt arrestera mig å drottningens vägnar, sade han, och jag skall klaga för hans eminens.

Fru Bonacieux insåg nu ändtligen, att hon gått för långt, och hon bäfvade för att hafva röjt sig. Med fasa betraktade hon ett ögonblick detta dumma ansigte, som uttryckte en okuflig envishet, liksom fånars, som äro rädda.

— Nå väl, må göra! sade hon. När allt kommer omkring, har du kanske ändå rätt; i politiken äro männen alltid mera hemmastadda än qvinnorna, och ni i synnerhet, herr Bonacieux, som talat med kardinalen. Men ändå är det bra hårdt, tillade hon, att min egen man, på hvars tillgifvenhet jag trodde mig kunna räkna, behandlar mig så oartigt och alldeles icke vill uppfylla mina önskningar.

— Men dina önskningar kunna gå allt för långt, återtog Bonacieux triumferande, och jag misstror dem.

— Jag måste således afstå derifrån, sade den unga frun suckande; välan, låt oss icke mera tala derom.

— Om du åtminstone ville säga mig, hvad jag skulle göra i London, återtog Bonacieux, som, fastän något sent, erinrade sig, att Rochefort uppmanat honom att söka utforska sin hustrus hemligheter.

— Det är öfverflödigt, att du får veta det, sade den unga qvinnan, som tillbakahölls af ett instinktartadt misstroende; det handlade endast om en af dessa småsaker, som fruntimren understundom önska, ett uppköp, hvaraf man kunnat draga betydlig vinst.

Men ju mera den unga qvinnan nekade, desto mer tänkte Bonacieux, att den hemlighet, som hon vägrade att anförtro honom, vore vigtig. Han beslöt därför att genast skynda till grefve Rochefort och säga honom, att drottningen önskade sig en budbärare att affärda till London.

— Förlåt, om jag nu lemnar eder, min kära fru Bonacieux, sade han, men som jag icke visste, att ni skulle komma och helsa på mig, har jag stämt möte med en af mina vänner. Jag skall strax vara tillbaka, och om ni blott vill vänta ett par minuter, skall jag, så snart jag gjort upp med den der vännen, komma för att hemta eder och, efter det börjar skymma, återföra eder till Louvre.

— Tack, min herre, svarade fru Bonacieux, ni är icke nog modig att kunna vara mig till något slags nytta; jag går nog ensam tillbaka till Louvre.

— Som ni behagar, min fru, återtog f. d. krämaren. Får jag snart se eder åter?

— Utan tvifvel; i nästa vecka, hoppas jag; min tjenst skall väl lemna mig någon ledighet, och jag skall begagna den för att komma tillbaka och ställa i ordning våra affärer, som måste vara något intrasslade.

— Godt, jag väntar dig. Du är väl icke ond på mig?

— Jag? Icke det minsta.

— Vi se hvarandra snart åter?

— Ja, snart.

Bonacieux kysste sin hustrus hand och gick skyndsamt bort.

— Så der, ja, sade fru Bonacieux, då hennes man stängt igen porten till gatan och hon befann sig ensam, det felades bara, att det der odjuret skulle varda kardinalist! Och jag, som ansvarat för honom hos drottningen, jag, som lofvat min olyckliga herskarinna... Ack, min Gud, min Gud! Hon skall anse mig för en af dessa ömkliga varelser, af hvilka palatset vimlar och som stälts omkring henne för att spionera på henne. Ah, herr Bonacieux, jag har aldrig älskat eder särdeles, nu är det ändå sämre: jag hatar eder! Och på mitt ord, ni skall få umgälla detta!

I samma ögonblick, hon uttalade dessa ord, kom ett buller i taket henne att upplyfta hufvudet, och en röst, som framträngde tvärs genom taket, ropade till henne:

— Älskade fru Bonacieux, öppna för mig lilla dörren till förstugugången, så skall jag stiga ned till eder.

Kapitel XVIII

Älskaren och mannen.

— Ack, min fru, sade d'Artagnan, i det han inträdde genom dörren, som den unga qvinnan öppnade för honom, tillåt mig säga eder, att ni har en odräglig man.

— Ni har då hört vårt samtal? frågade fru Bonacieux lifligt, under det hon med oro betraktade d'Artagnan.

— Helt och hållet.

— Men, min Gud! Huru kunde ni det?

— Genom en metod, som jag känner och genom hvilken jag också hörde det ännu lifligare samtalet, ni hade med kardinalens sbirrer.

— Nå, hvad kunde ni fatta af hvad vi sade?

— Tusen saker: först och främst, att eder man är ett kräk, en enfaldig stackare, lyckligtvis; vidare, att ni befunne eder i stor förlägenhet, hvaröfver jag vardt mycket glad, efter som detta sätter mig i tillfälle att visa eder en tjenst, och Gud vet, att jag är beredd att kasta mig i elden för eder; slutligen, att drottningen behöfver en oförskräckt, klok och hängifven man att för hennes räkning företaga en resa till London. Jag har åtminstone två af de tre nödiga egenskaperna, och jag står strax till tjenst.

Fru Bonacieux svarade icke, men hennes hjerta slog af fröjd, och ett hemligt hopp lyste ur hennes öga.

— Och hvad säkerhet kan ni gifva mig, frågade hon, om jag samtycker att anförtro eder detta uppdrag?

— Min kärlek till eder. Låt höra, befall! Hvad skall jag göra?

— Min Gud, min Gud! mumlade den unga frun sakta; bör jag förtro eder en dylik hemlighet? Ni är ju nästan ett barn!

— Aha! Jag finner, att ni vill ha någon, som ansvarar för mig.
 — Jag tillstår, att det skulle mycket lugna mig.
 — Känner ni Atos?
 — Nej.
 — Portos?
 — Nej.
 — Aramis?
 — Nej. Hvilka äro dessa herrar?
 — Kungens musketörer. Känner ni herr de Tréville, deras kapten?
 — Ja, honom ja, honom känner jag, icke personligen, men därför att jag mer än en gång hört honom omtalas för drottningen som en tapper och rättskaffens adelsman.
 — Ni fruktar icke, att han förräder eder åt kardinalen, icke så?
 — O nej, visst icke!
 — Nå väl, yppa för honom eder hemlighet och fråga honom, om ni icke, huru viktig, huru dyrbar, huru vådlig den än må vara, kan förtro den åt mig.
 — Men denna hemlighet tillhör icke mig, och jag kan således icke yppa den.
 — Ni kunde likväl förtro den åt herr Bonacieux, sade d'Artagnan förtretad.
 — Liksom man förtror ett bref åt ett ihåligt träd, åt en dufvovinge, åt en hunds halsband.
 — Och emellertid finner ni väl, att jag älskar eder?
 — Ni säger så.
 — Jag är en pålitlig man.
 — Det tror jag.
 — Jag är modig.
 — Åh, derom är jag förvissad.
 — Nå, sätt mig då på prof.

Fru Bonacieux betraktade den unge mannen, återhållen af en sista tvekan. men det låg en sådan glöd i hans ögon, något så öfvertygande i hans röst, att hon kände sig liksom drifven att förtro sig åt honom. För öfrigt befann hon sig i ett af dessa lägen, då man måste våga allt för att vinna allt. Drottningen kunde lika lätt blottställas genom för stor försigtighet som genom för stort förtroende. Vi måste dessutom tillstå, att den ofrivilliga känsla, hon erfor för den unge beskyddaren, bestämde henne att yttra sig.

— Hör på, sade hon, jag ger vika för edra skäl, jag litar på edra försäkringar. Men jag svär vid Gud, som hör oss, att om ni förråder mig och om än mina fiender förlåta mig, så skall jag döda mig, anklagande eder för min död.

— Och jag, jag svär vid Gud, min fru, sade d'Artagnan, att, om man griper mig under fullgörandet af de order ni gifver mig, jag hellre skall dö än säga eller göra något, som kunde blottställa någon.

Då förtrodde den unga qvinnan honom den förskräckliga hemlighet, hvaraf slumpen redan för honom afslöjat en del, då han befann sig midt för La Samaritaine.

Det vardt deras inbördes kärleksförklaring.

D'Artagnan strålade af glädje och stolthet. Denna hemlighet, som han nu besatt, denna qvinna, som han älskade, förtroendet och kärleken gjorde honom till en jätte.

— Jag reser, sade han, jag reser ögonblickligt.

— Huru! Ni reser! utropade fru Bonacieux; och eder kår, eder kapten?

— Vid min själ, ni kom mig att glömma allt detta, älskade Constance! Ja, ni har rätt, jag måste hafva permission.

— Ännu ett hinder! hviskade fru Bonacieux med smärta.

— Åh, det der, utropade d'Artagnan efter ett ögonblicks öfverläggning, skall jag nog öfvervinna, var lugn.

— På hvad sätt då?

— Jag går denna afton till herr de Tréville, som jag skall bedja utverka denna gunst åt mig af sin svåger, herr Desessarts.

— Nu, en annan sak.

— Hvad då? frågade d'Artagnan, då han såg, att fru Bonacieux tvekade att fortsätta.

— Ni har kanske inga pengar?

— »Kanske« är öfverflödigt, sade d'Artagnan leende.

— Nå väl, svarade fru Bonacieux, i det hon öppnade ett skåp och framtog den penningpåse, som en half timme förut hennes man hade smekt så kärleksfullt, tag den här penningpåsen.

— Kardinalens! ropade, utbristande i skratt, d'Artagnan, hvilken, såsom läsaren påminner sig, hade, tack vare hans borttagna golfstenar, hört hela samtalet mellan krämaren och hans hustru.

— Kardinalens, svarade fru Bonacieux; ni finner, att den har en ganska vördnadsbjudande skepnad.

— Vid Gud, utropade d'Artagnan, det skall varda en dubbelt nöjsam sak att rädda drottningen med hans eminens' penningar!

— Ni är en artig och intagande ung man, sade fru Bonacieux. Tro mig, att hennes majestät icke skall visa sig otacksam.

— Ah, jag är redan rikligen belönad! utropade d'Artagnan. Jag älskar eder, ni tillåter mig att säga eder det; detta är ju redan en större lycka, än jag vågade hoppas?

— Tyst! sade fru Bonacieux, i det hon spratt till.

— Hvad är det?

— Man talar på gatan.

— Hvems röst är det?

— Min mans. Ja, jag kände igen den!

D'Artagnan skyndade bort till dörren och sköt för regeln.

— Han skall ej slippa in, förrän jag kommit bort, sade han; när jag gått, skall ni öppna för honom.

— Men jag hade också bort vara borta; om jag är här, huru skall jag förklara penningarnas försvinnande?

— Ni har rätt, ni måste bort.

— Bort, men huru? Han skall få se oss, om vi gå bort.

— Då måste ni stiga upp till mig.

— Ah! utropade fru Bonacieux, ni säger detta i en ton, som förskräcker mig.

Fru Bonacieux uttalade dessa ord med en tår i ögonen. D'Artagnan såg denna tår, och förvirrad och rörd, föll han till hennes fötter.

— Hos mig, sade han, är ni lika säker som i ett tempel; jag ger eder mitt adelsmannaord derpå.

— Låt oss gå då, sade hon; jag förlitar mig på eder, min vän.

D'Artagnan drog försigtigt från regeln, och lätta som skuggor, smögo de sig båda genom den inre dörren ut i gången, stego utan buller uppför trappan och gingo in i d'Artagnans rum.

Då hon väl var hos honom, bommade för mera säkerhets skull d'Artagnan till dörren; de närmade sig sedan båda fönstret, och genom en springa i fönsterluckan sågo de nu herr Bonacieux, som språkade med en man i kappa.

Vid åsynen af denne man spratt d'Artagnan till, och dragande sin värja till hälften, rusade han bort till dörren.

Det var mannen från Meung.

— Hvad tänker ni göra? utropade fru Bonacieux; ni gör oss olyckliga.

— Men jag har svurit att döda denne man! sade d'Artagnan.

— Edert lif är egnadt åt en annan och tillhör eder icke nu. I drottningens namn förbjuder jag eder att störta eder i någon fara, främmande för resan.

— Och i edert eget namn befallen i ingenting?

— I mitt namn, sade fru Bonacieux med liflig rörelse, i mitt eget namn ber jag eder derom. Men hör, det tyckes mig, som om de talade om mig.

D'Artagnan närmade sig fönstret och lade örat till.

Herr Bonacieux hade öppnat sin dörr, och när han såg, att rummet var tomt, återvände han till mannen i kappan, hvilken han ett ögonblick lemnat ensam.

— Hon är borta, sade han, hon har vändt tillbaka till Louvre.

— Är ni säker på, svarade främlingen, att hon icke anat, i hvilka utsigter ni gick ut?

— Ja, sade Bonacieux med sjelfbelåtenhet, hon är en mycket lättrogen qvinna.

— Är drabantkadetten hemma hos sig?

— Det tror jag icke; som ni ser, är hans fönsterlucka tillstängd, och man ser icke något ljus genom springorna.

— Lika godt, man måste dock förvissa sig derom.

— På hvad sätt då?

— Genom att klappa på hans dörr. Skynda.

— Jag skall fråga hans betjent.

Bonacieux gick in till sig, tog vägen genom samma dörr, som nyss lemnat utgång för de båda flyende, steg upp i d'Artagnans förstuga och bultade på.

Ingen svarade. Portos hade, för att kunna visa större stat, samma afton lånat Planchet. Och hvad d'Artagnan beträffar, bekymrade denne sig icke om att gifva något tecken till sin dervaro.

I samma ögonblick Bonacieux finger hördes klappa på dörren, kände också de båda unga sina hjertan klappa.

— Det är ingen hemma hos honom, sade Bonacieux.

— Godt! Låt oss i alla fall gå in till eder; vi skola der vara i större säkerhet än på eder dörrtröskel.

— Ack, min Gud! hviskade fru Bonacieux, nu få vi ingenting mera höra.

— Tvärt om, sade d'Artagnan, vi skola nu höra så mycket bättre.

D'Artagnan lyfte bort de tre eller fyra golfstenarna, hvarigenom hans kammare blef ett dionysiosöra, bredde ut en matta på golvet, lade sig ned på knä och vinkade åt fru Bonacieux att äfven luta sig ned mot öppningen, liksom han.

— Är ni säker på, att ingen är hemma hos honom? frågade den okände.

— Jag svarar därför, sade Bonacieux.

— Och ni tror, att eder hustru...?

— Gått tillbaka till Louvre.

— Utan att tala med någon annan än eder?

— Derom är jag förvissad.

— Det är en ganska viktig omständighet, förstår ni.

— Alltså hade underrättelsen, som jag lemnade eder, något värde?

— Ganska stort, min käre Bonacieux, jag döljer icke detta för eder.

— Kardinalen skall alltså varda nöjd med mig?

— Jag tviflar ej derpå.

— Den store kardinalen!

— Ni är förvissad, att eder hustru, i sitt samtal med eder, ej nämde några personers namn?

— Det tror jag icke.

— Hon nämde hvarken fru de Chevreuse eller hertigen af Buckingham eller fru de Vernet?

— Nej, hon sade blott, att hon ville skicka mig till London för att befordra en hög persons planer.

— Den förrädaren! mumlade fru Bonacieux.

— Tyst! sade d'Artagnan, i det han fattade hennes ena hand, som hon lemnade honom utan att tänka derpå.

— Lika godt, fortfor mannen i kappan, ni var ändå enfaldig, som icke låtsade mottaga uppdraget, ni skulle då haft brevet i edra händer; staten, som man hotar, hade då varit räddad, och ni... .

— Och jag...?

— Nå väl! Eder skulle kardinalen hafva gifvit ett adelsdiplom.

— Har han sagt eder det?

— Ja, jag vet, att han ville bereda eder denna öfverraskning.

— Var lugn, återtog Bonacieux; min hustru afgudar mig och ännu är det tid.

— Det nötet! mumlade fru Bonacieux.

— Tyst! sade d'Artagnan och tryckte ännu hårdare hennes hand.

— Huru, är det ännu tid? återtog mannen i kappan.

— Jag vänder åter till Louvre, jag frågar efter fru Bonacieux och säger henne, att jag betänkt mig; jag återupptager affären, jag får brevet och jag skyndar till kardinalen.

— Nå väl! Gå då strax; jag skall snart komma tillbaka för att få höra resultatet af eder åtgärd.

Den okände gick ut.

— Den nedrige! sade fru Bonacieux, gifvande sin man detta epitet.

— Tyst! upprepade d'Artagnan, i det han ännu hårdare tryckte hennes hand.

Ett hiskligt tjut afbröt nu d'Artagnans och fru Bonacieux' betraktelser. Det var hennes man, som nu märkt försvinnandet af sin penningpåse och skrek på tjuften.

— Ack, min Gud! ropade fru Bonacieux; han sätter hela kvarteret i uppståndelse.

Bonacieux skrek en god stund, men som dylika skrik, därför att de så ofta upprepades, ej lockade någon till Fossoyeurs-gatan, och dessutom krämarens hus sedan någon tid tillbaka varit temligen illa beröktadt samt då ingen syntes infinna sig, gick Bonacieux ut, i det han der fortsatte sitt skrikande, och man hörde hans röst, som förlorade sig i riktningen åt Bacgatan.

— Och nu, då han är borta, är ordningen hos eder att aflägsna eder, sade fru Bonacieux; mod, men framför allt försigtighet, och besinna, att ni tillhör drottningen.

— Henne och eder! utropade d'Artagnan. Var lugn, sköna Constance, jag skall återvända, fullt värdig hennes erkänsla, men skall jag ock återvända värdig eder kärlek?

Den unga frun svarade endast med den lifliga rodnad, som färgade hennes kinder. Några ögonblick senare gick d'Artagnan i sin tur, också han insvept i en stor kappa, hvarunder han bar en lång värja.

Fru Bonacieux följde honom med ögonen, med denna dröjande blick af kärlek, hvarmed qvinnan beledsagar den man, som hon känner sig älska; men då han försvunnit vid gathörnet, föll hon på knä och hopknäpte sina händer:

— O, min Gud, utropade hon, beskydda drottningen, beskydda mig!

Kapitel XIX

Fälttågsplan.

D'Artagnan begaf sig rakt till herr de Tréville. Han hade öfvertänkt, att inom några minuter skulle kardinalen vara underrättad genom den fördömde okände, som tycktes vara hans verktyg, och han trodde med skäl, att han icke hade ett ögonblick att förlora.

Den unge mannens hjerta öfversvallade af glädje. Ett äfventyr, hvaret fans på en gång ära att förvärfva och penningar att vinna, bjöds honom och hade såsom en första uppmuntran nyss närmat honom till den kvinna han dyrkade. Denna slump gjorde således för honom i första tag nästan mer, än han vågat begära af försynen.

Herr de Tréville befann sig i sin salong med sin vanliga uppvaktning af adelsmän. D'Artagnan, hvilken man kände såsom hemmastadd i huset, gick rakt in i Trévilles kabinett och lät underrätta honom, att han väntade honom der för en viktig sak.

D'Artagnan hade knapt varit der fem minuter, då Tréville inträdde. Vid första ögonkastet kunde af den glädje, som då målade sig på d'Artagnans ansigte, den värde kaptenen förstå, att något nytt verkligen hade inträffat.

Under hela vägen hade d'Artagnan frågat sig, om han skulle förtro sig åt herr de Tréville, eller om han endast skulle bedja honom om öppen fullmakt i och för en hemlig sak. Men herr de Tréville hade alltid varit honom så fullkomligt bevågen, han var konungen och drottningen så tillgifven, han hatade så hjertligt kardinalen, att den unge mannen beslöt att anförtro honom allt.

— Ni har begärt att få tala med mig, min unge vän? sade herr de Tréville.

— Ja, min herre, svarade d'Artagnan, och jag hoppas ni förlåter, att jag besvärat eder, då ni får veta, om hvilken viktig sak det är fråga.

— Tala då; jag hör eder.

— Det gäller ingenting mindre, sade d'Artagnan, i det han sänkte rösten, än drottningens ära, ja, kanske lif.

— Hvad säger ni? frågade Tréville, i det han blickade omkring sig för att se, om de voro alldeles ensamma, hvarpå han åter riktade sin frågande blick på d'Artagnan.

— Jag säger, min herre, att slumpen gjort mig till egare af denna hemlighet. . .

— Hvilken jag hoppas, att ni bevarar, unge man, vid ert lif.

— Men hvilken jag likväl bör förtro åt eder, min herre, ty endast ni kan bistå mig i det uppdrag, jag nyss fått af hennes majestät.

— Tillhör denna hemlighet eder?

— Nej, min herre, den är drottningens.

— Är ni bemyndigad af hennes majestät att förtro mig den?

— Nej, min herre, ty man har tvärt om anbefalt mig den djupaste tystnad.

— Och hvarför står ni då i begrepp att förråda den för mig?

— Emedan, jag försäkrar det, jag icke utan eder förmår någonting, och emedan jag fruktar, att ni kunde vägra mig den gunst, hvarom jag ämnar anhålla, om ni icke kände för hvad ändamål jag anhåller derom.

— Bevara eder hemlighet, unge man, och säg mig, hvad ni åstundar.

— Jag önskar, att ni ville af kapten Desessarts utverka fjorton dagars permission för mig.

— När då?

— I afton redan.

— Ni lemnar då Paris?

— Jag har ett uppdrag.

— Kan ni säga mig hvart?

— Till London.

— Skulle någon hafva fördel af, att ni icke vunne edert mål?

— Kardinalen, tror jag, skulle gifva allt i verlden för att hindra mig från att lyckas.

— Och ni reser ensam?

— Jag reser ensam.

— I sådant fall bör ni icke taga vägen öfver Bondy; det är jag, som säger eder detta, vid Trévilles ära.

- Huru så?
- Man skulle låta mörda eder.
- Jag dör gerna, i det jag uppfyller min pligt.
- Men edert uppdrag skall då icke fullgöras.
- Det är sant, sade d'Artagnan.
- Tro mig, fortfor Tréville, vid företag af detta slag måste det vara fyra, för att en skall komma fram.
- Ah, ni har rätt, min herre! sade d'Artagnan; men ni känner Atos, Portos och Aramis, och ni vet sjelf, om jag kan räkna på dem.
- Utan att förtro dem den hemlighet, som jag icke velat veta?
- Vi hafva en gång för alla svurit hvarandra ett blindt förtroende och en tillgifvenhet öfver hvarje prof; för öfrigt torde ni säga dem, att ni hyser allt förtroende till mig, och de skola visst ej vara klentrogna än ni.
- Jag kan gifva en hvar af dem fjorton dagars permission, se der allt: åt Atos, som ännu lider af sin blessyr, för att fara till baden i Forges; åt Portos och Aramis för att följa sin vän, som de icke vilja öfvergifva i en så smärtsam belägenhet. Öfverlemnandet af deras permission skall utgöra beviset, att jag ger dem rättighet att resa.
- Jag tackar, min herre, hundrafalt.
- Gå då för att genast söka upp dem, och må allt utföras redan denna natt. Ah, men skrif först eder permissionsansökning till herr Desessarts! Ni har kanske en spion i hälarna på eder, och edert besök, som i sådan händelse redan är känt af kardinalen, får sålunda en antaglig förklaring.
- D'Artagnan satte upp sin ansökan, och Tréville försäkrade, i det han mottog den ur hans händer, att de fyra permissionsbrefven skulle innan klockan två på morgonen vara i vederbörande resandes hemvist.
- Haf godheten att skicka mitt till Atos, sade d'Artagnan. Jag fruktar att, om jag ginge hem, der varda utsatt för något obehagligt möte.
- Var lugn. Farväl! Lycklig resa! A propos, sade Tréville, i det han kallade honom tillbaka.
- D'Artagnan vände sig om.
- Har ni pengar?
- D'Artagnan lät penningpåsen klinga, som han hade i sin ficka.
- Tillräckligt? frågade Tréville.
- Tre hundra pistoler.
- Godt, med dem kan man resa ända till verdens ände; skynda då.

D'Artagnan bugade sig för Tréville, som räckte honom handen, den d'Artagnan skakade med en erkänsla blandad med vördnad. Allt sedan han kommit till Paris, hade han aldrig haft annat än skäl till belåtenhet med denne förträfflige man, hvilken han städse funnit så värdig, rättskaffens och stor.

Hans första besök var hos Aramis; han hade icke besökt denne sin vän allt sedan den märkliga aftonen, då han följt fru Bonacieux. Ännu mer, han hade knapt sett den unge musketören, och hvarje gång han återsett honom, hade han trott sig märka en djup sorgsenhet i hans anletsdrag.

Äfven denna afton vakade Aramis dyster och grubblande; d'Artagnan gjorde honom några frågor rörande denna djupa melankoli. Aramis ursäktade sig med en tolkning af adertonde kapitlet i den helige Augustinus, hvilken han vore nödgad att skriva på latin för den kommande veckan och hvilket ifrigt syselsatte hans tankar.

Då de båda vännerna språkat några ögonblick, inträdde en af herr de Trévilles lakejer med ett försegladt bref.

— Hvad är det? frågade Aramis.

— Permissionen, som herrn begärt, svarade lakejen.

— Jag? Jag har icke begärt någon permission.

— Tig och tag den, sade d'Artagnan. Och ni, min vän, se här en half pistol för edert besvär; säg herr de Tréville, att herr Aramis tackar honom på det uppriktigaste. Gå nu!

Lakejen bugade sig ända till golvet och gick ut.

— Hvad betyder det här? frågade Aramis.

— Tag med dig, hvad som behöfs för fjorton dagars resa, och följ mig.

— Men jag kan icke i denna stund lemna Paris utan att veta... Aramis tystnade här.

— Hvad det blifvit af henne, icke så? fortsatte d'Artagnan.

— Hvem? återtog Aramis.

— Fruntimret, som var här, fruntimret med den broderade näsduken.

— Hvem har sagt dig, att ett fruntimmer varit här? genmälde Aramis, i det han vardt blek som döden.

— Jag såg henne.

— Och du vet, hvem hon är?

— Jag tror mig åtminstone veta det.

— Hör på, sade Aramis, efter som du vet så mycket, så säg mig, vet du hennes öde?

— Jag förmodar, att hon återvändt till Tours.

— Till Tours? Ja, det är väl så; du känner henne. Men huru har hon kunnat återvända till Tours utan att säga mig det minsta?

— Emedan hon fruktade att varda arresterad.

— Hvarför har hon icke skrivit till mig?

— Emedan hon fruktade att blottställa dig.

— D'Artagnan, du återskänker mig lifvet! utropade Aramis. Jag trodde mig föraktad, förrådd. Jag var så lycklig att återse henne. Jag kunde icke tro, att det var för mig hon äfventyrade sin frihet; och i alla fall, af hvilken orsak skulle hon eljest hafva återvändt till Paris?

— Af samma orsak, som i dag föranleder oss att fara till England.

— Och hvad är det för orsak? frågade Aramis.

— Du skall få veta det en dag, Aramis, men för närvarande måste jag vara lika tystlåten som den der *d o k t o r n s n i è c e*.

Aramis smålog, ty han erinrade sig nu den saga, han en viss afton berättat för sina vänner.

— Nå väl då, efter som hon lemnat Paris, och du är säker derom, d'Artagnan, uppehåller mig ingenting här, och jag är färdig att följa dig. Du säger då, att vi skola begifva oss...?

— Till Atos, för tillfället, och om du vill följa med, måste jag till och med bedja, att du skyndar dig, ty vi ha redan förlorat mycken tid. A propos, underrätta Bazin.

— Skall Bazin fara med oss? frågade Aramis.

— Kanhända. I hvarje fall är det bra, att han nu följer oss till Atos.

Aramis ropade Bazin, och sedan han befalt denne att söka upp honom hos Atos, sade han: låt oss gå då! hvarpå han tog sin kappa, sin värja och sina tre puffertar och förgäfves drog ut tre eller fyra byråldor för att efterse, om der icke funnes någon vilsekommen pistol. När han öfvertygat sig, att denna eftersökning var öfverflödig, följde han d'Artagnan, frågande sig sjelf, huru det kom sig, att den unge drabantkadetten visste lika väl som han, hvem det fruntimret var, åt hvilken han upplåtit sitt hem, och visste bättre än han sjelf, hvart hon tagit vägen.

Först vid utgåendet lade Aramis sin hand på d'Artagnans arm och betraktade honom.

— Du har väl icke talat om detta fruntimmer med någon? sade han.

- Med ingen i världen.
- Icke en gång med Atos och Portos?
- Jag har icke sagt dem ett ord om henne.
- Godt.

Och lugn i denna viktiga punkt, fortsatte Aramis sin väg med d'Artagnan, och båda anlände snart till Atos.

De funno honom med sitt permissionsbref i ena handen och herr de Trévilles bref i den andra.

— Kunnen I förklara mig, hvad denna permission vill säga och detta bref, hvilka jag nyss fått? sade Atos förvånad.

»Min bäste Atos! Jag vill gerna, efter som eder helsa nödvändigt så fordrar, att ni hvilat eder under en fjorton dagars tid. Far nu och bada i Forges eller hvar helst det faller eder in, och laga blott, att ni snart varder återställd.

Eder bevågne *Tréville*.«

— Nå väl, denna permission och detta bref betyda, att du måste följa mig, Atos.

- Till badet i Forges?
- Dit eller annanstädes.
- I och för konungens tjenst?
- Konungens eller drottningens; äro vi icke deras majestäters tjenare?

I detta ögonblick inträdde Portos.

— Vid Gud, sade han, var icke det här en besynnerlig sak: när beviljade man väl vid musketörerne permission åt folk, utan att de ha begärt sådan?

- Jo, när de ha vänner, som begära den å deras vägnar.
- Aha! sade Portos, här tyckes vara något nytt å färde.
- Ja, vi resa bort, sade Aramis.
- Till hvilket land då? frågade Portos.
- På min ära, det vet jag ej så noga, svarade Atos; fråga d'Artagnan.
- Till London, mina herrar, sade d'Artagnan.
- Till London! utropade Portos; hvad skola vi då göra i London?
- Se der hvad jag icke kan säga eder, mina herrar; I måsten förlita eder på mig.

— Men för att fara till London, tillade Portos, behöfvas pengar, och jag har inga sådana.

— Icke jag heller, sade Aramis.

— Icke jag heller, instämde Atos.

— Men jag har, jag, återtog d'Artagnan, i det han tog upp sin skatt ur fickan och lade den på bordet. I denna lilla påse fins det tre hundra pistoler; låtom oss deraf taga hvar sina sjutiofem; det är hvad som behöfs för att fara till London och vända åter derifrån. Varen för öfrigt lugna, mina herrar; vi komma väl icke alla fram till London.

— Och hvarför det då?

— Emedan efter all sannolikhet en eller annan af oss kommer att stanna qvar på vägen.

— Men är det då ett fälttåg vi skola företaga?

— Ja, och ett af de allra farligaste, jag underrättar derom på förhand.

— Nå, men då vi så der utsätta oss för att mista lifvet, sade Portos, ville jag åtminstone gerna veta hvarför.

— Det får du veta längre fram, sade Atos.

— Emellertid, sade Aramis, är jag af Portos' mening.

— Brukar kungen redogöra för eder, han? Nej, han säger helt enkelt: Mina herrar, man slås nu uti Gascogne eller i Flandern; begifven eder dit och deltagen i striden. Och I skynden dit. Hvarför? Det bekymrar eder icke.

— D'Artagnan har rätt, sade Atos; se här våra tre permissionsbref från herr de Tréville och här tre hundra pistoler, som komma, jag vet icke hvarifrån. Låtom oss gå att möta döden der, dit man bjuder oss att gå. Är väl lifvet värdt så många frågor? Jag är beredd att följa dig, d'Artagnan.

— Äfven jag, sade Portos.

— Jag också, tillade Aramis. Också är jag alls icke ledsen öfver att lemna Paris. Jag behöfver förströelse.

— Nå väl! I skolen få förströelse, mina herrar, liten på det! sade d'Artagnan.

— Och nu, när fara vi? sade Atos.

— Genast, svarade d'Artagnan; här är icke en minut att förlora.

— Hollah! Grimaud, Planchet, Mousqueton, Bazin! ropade de fyra unga männen efter sina betjenter. Smörjen våra stöflar och hemten hästarna från hotellet.

Hvarje musketör lemnade verkligen både sin egen och sin lakejs häst i det allmänna hotellet liksom i en kasern.

Planchet, Grimaud, Mousqueton och Bazin sprungo strax bort.

Låt oss nu uppgöra fälttågsplanen, sade Portos. Hvart bege vi oss först?

— Till Calais, sade d'Artagnan; det är genaste vägen till London.

— Nå väl, sade Portos, hör här min mening:

— Tala!

— Om fyra musketörer begåfve sig af tillsammans, skulle de miss-tänkas: d'Artagnan ger hvar och en af oss sin instruktion; jag far förut på vägen åt Boulogne för att rekognoscera; Atos far två timmar senare amiensvägen; Aramis följer oss på noyonvägen, och beträffande d'Artagnan, far han hvad väg han vill, i Planchets kläder, under det Planchet följer med oss såsom d'Artagnan i drabantuniform.

— Mina herrar, sade Atos, min mening är, att man icke bör inviga lakejer i en dylik affär: en hemlighet kan möjligen förrådas af adelsmän, men den säljes nästan alltid af lakejer.

— Portos' plan synes mig overkställbar, sade d'Artagnan, enär jag sjelf icke vet, hvilka instruktioner jag kan gifva eder. Jag innehar ett bref, se der allt. Jag hvarken har eller kan taga tre kopior af detta bref, emedan det är försegladt. Vi måste därför efter min åsigt fara tillsammans. Brevet är här, i denna ficka. Han visade nu på fickan, der brevet låg. Om jag dödas, tager en af eder brevet och I fortsätten resan; om han dödas, blir det en annans tur, och så vidare; blott en kommer fram, är det allt hvad som behöfs.

— Bravo, d'Artagnan! Jag tänker som du, sade Atos. Man bör för öfrigt vara konsekvent; jag far till badet, I följn mig; i stället för att bada i Forges badar jag i hafvet, jag har min frihet. Vill man uppehålla oss, visar jag herr de Trévilles bref och I visen edra permissionsbref; anfaller man oss, försvara vi oss; drager man oss inför rätta, påstå vi ihärdigt, att vi icke hade annan afsigt än att ett visst antal gånger doppa oss i hafvet. Man finge en allt för lätt affär med fyra män åtskilda, under det att fyra förenade män bilda en trupp. Vi skola beväpna de fyra lakejerne med pistoler och musköter; om man skickar ut en armé mot oss, leverera vi batalj, och den öfverlevande skall, såsom d'Artagnan sade, föra fram brevet.

— Väl sagdt! utropade Aramis; du talar icke ofta, Atos, men när du talar, är det, som man hörde Joannes Krysostomos. Jag godkänner Atos' plan, och du, Portos?

— Äfven jag, sade Portos, om den vinner d'Artagnans bifall. D'Artagnan, brefvets innehafvare, är naturligtvis hufvudmannen för företaget; må han besluta, vi skola verkställa.

— Nå väl, sade d'Artagnan, jag besluter, att vi antaga Atos' plan och att vi begifva oss af inom en half timme.

— Antages! återtogo de tre musketörerne i korus.

Och nu tog en hvar, i det han sträckte sin hand mot penningpåsen, sjutiofem pistoler och lagade sig i ordning att resa vid den öfverenskomna tiden.

Kapitel XX

Resan.

Klockan två på morgonen foro våra fyra äfventyrare från Paris genom stadsporten åt Saint-Denis. Så länge det var natt, förblefvo de tysta; mot sin vilja rönte de ett visst intryck af mörkret och sågo bakhåll öfver allt.

Vid dagens första strålar löstes deras tungor; med solen återvände munterheten; det var som aftonen före en batalj; hjertat klappade, ögonen logo, man kände, att det lif, man kanhända gick att lemna, likväl, när allt komme omkring, var en rätt god sak.

Anblicken af karavanen var för öfrigt en af de fruktansvärdaste: musketörernes svarta hästar, deras krigiska hållning, denna sqvadronsvana, till följd hvaraf dessa nobla vapenkamrater iakttogo en regelbunden marschordning, skulle hafva förrådt det strängaste inkognito.

Betjenterne, väpnade till tänderna, följde dem.

Allt gick bra ända till Chantilly, dit man ankom mot klockan åtta på morgonen. Man måste frukostera. Man steg af utanför ett värds- hus med skylt, föreställande den helige Martin, gifvande hälften af sin kappa åt en fattig. Man befalde lakejerne att ej sadla af hästarna och att hålla sig redo att omedelbart fortsätta färden.

Man inträdde i den allmänna värdshussalen och satte sig till bords.

En adelsman, som nyss anländt på dammartinvägen, satt vid samma bord och frukosterade. Han började tala om regn och vackert väder, de resande svarade; han drack dem till, de resande visade honom samma artighet tillbaka.

Men i samma stund Mousqueton anmälde, att hästarna stodo färdiga, och man steg upp ifrån bordet, föreslog främlingen Portos en skål

för kardinalen. Portos svarade, att han ingenting bättre önskade, så vida främlingen i sin ordning äfven ville dricka kungens skål. Den främmande utropade då, att han icke kände någon annan kung än hans eminens. Portos påstod honom vara drucken; främlingen drog sin värja.

— Du bar dig dumt åt, sade Atos, men lika godt, nu går det ej an att vika tillbaka; döda den der karlen och kom sedan efter, så fort du kan.

Och alla tre stego åter till häst och redo i sporrsträck, under det att Portos lofvade sin motståndare att genomborra honom med alla fäktkonstens stötar.

— Det var en, sade Atos efter omkring fem hundra steg.

— Men hvarför angrep den der mannen hellre Portos än någon af oss andra? frågade Aramis.

— Emedan han, då han hörde Portos vara mera högljudd än vi andra, ansåg honom som vår anförare, sade d'Artagnan.

— Jag har ju alltid påstått, att den här gaskogniske kadetten är en vishetskälla, mumlade Atos.

Och de resande fortsatte sin ridt.

I Beauvais rastade man två timmar, dels för att låta hästarna pusta, dels för att invänta Portos. Men då Portos efter dessa två timmar ej hade anländt och icke heller någon underrättelse afhördes från honom, gaf man sig åter på väg.

En mil bortom Beauvais, på ett ställe, der vägen var tätt inklämd mellan tvenne jordvallar, mötte de åtta till tio män, hvilka, begagnande sig af den omständigheten, att vägen på detta ställe var utan stenläggning, låtsade arbeta på den, i det de deri gräfdde gropar och utvidgade de smutsiga hjulspåren.

Aramis, som var rädd att få sina stöflar nedsmutsade i denna konstgjorda lerpöl, gaf dem en skarp tillrättavisning. Atos ville hejda honom, men det var för sent. Arbetarne började håna de resande och lyckades att genom sin fräckhet reta till och med den kallblodige Atos, som sporrade sin häst mot en af dem.

Då drog sig en hvar af dessa karlar tillbaka till diket och tog hvar sin der gömda musköt, hvaraf följden vardt, att våra sju resande bokstafligen måste springa öfver klingan. Aramis fick en kula i axeln och Mousqueton en, som satte sig i de köttiga delar, som förlänga det nedre af vecka lifvet. Emellertid föll blott Mousqueton af hästen, icke därför,

att han var så svårt sårad, men som han icke kunde se såret, fann han det vida farligare, än det i sjelfva verket var.

— Det var ett bakhåll, sade d'Artagnan; låt oss ej skjuta ett enda skott, utan raskt i väg.

Så blesserad Aramis än var, höll han sig fast i manen på hästen, som förde honom bort med de andra. Mousquetons häst hade redan upphunnit dem och galopperade ensam i sitt led.

— Nu ha vi emellertid en reservhäst, sade Atos.

— Jag vill hellre ha en hatt, sade d'Artagnan; min togs bort af en kula. Det var på min ära lyckligt, att brefvet, som jag för, ej låg i hatten.

— Nå, men nu skola de väl taga lifvet af den arme Portos, då han kommer, sade Aramis.

— Om Portos varit på benen, skulle han säkert hunnit upp oss nu, sade Atos. Min tanke är, att den berusade blef nykter igen, då han kom på stridsplatsen.

Man galopperade ännu i två timmar, ehuru hästarna voro så uttrötade, att man kunde befara, det de snart skulle neka att göra tjenst.

De resande hade ridit en biväg i hopp att derigenom blifva mindre oroade; men i Crèveceur förklarade Aramis, att han ej förmådde rida längre. Och i verkligheten hade han också behöft allt det mod, han gömde under sin eleganta yta och sitt artiga skick, för att kunna hinna ända dit. I hvarje ögonblick bleknade han, så att man måste hålla honom fast på hästen; man lyfte honom därför vid värdshusporten ned af hästen och lemnade qvar Bazin, hvilken dessutom vid en skärmytsling var mera till besvär än nytta, och man reste vidare i hopp om att kunna taga nattqvarter i Amiens.

— Besitta! sade Atos, när de åter befunno sig på väg, reducerade till två herrar och till Grimaud och Planchet; besitta, jag låter ej narra mig mer! Och jag svarar dig för, att de hvarken skola få mig att öppna munnen eller draga värjan på vägen härifrån ända till Calais. Det svär jag på. . .

— Låt oss icke svära, sade d'Artagnan, utan hellre galoppera, förutsatt att våra hästar samtycka dertill.

Och de resande satte nu sina sporrar i sidan på hästarna, hvilka, sålunda lifligt eggade, återvunno sina krafter. Man anlände till Amiens vid midnatt och steg af vid värdshuset *Gyllene Liljan*.

Värden såg ut att vara den hederligaste karl på jordklotet; han emottog de resande med ett ljus i ena handen och sin bomullsmössa

i den andra; han ville logera de båda herrarne i hvar sitt vackert rum, men olyckligtvis lågo dessa rum ett i hvardera änden af värdshuset. D'Artagnan och Atos afböjde förslaget. Värden svarade, att det emellertid ej fans andra rum, som kunde anstå deras excellenser; men de resande förklarade, att de skulle ligga i ett gemensamt rum på madrasser, som lades på golvet. Värden envisades, de resande höllo i sig; slutligen måste man göra så, som de ville.

De hade just tagit sin bädd i besittning och barrikaderat dörren inifrån, då man klappade på fönsterluckan åt gården; de frågade hvem det var, kände på rösterna igen sina betjenter och öppnade för dem.

Det var också verkligen Planchet och Grimaud.

— Grimaud är nog för att vakta hästarna, sade Planchet; om så önskas, vill jag lägga mig midt framför herrarnes dörr; på sådant sätt kunna de vara säkra, att ingen kommer in till dem.

— Men hvad skall du ligga på? sade d'Artagnan.

— Jo, här är min bädd, svarade Planchet.

Och han visade nu en halmkärffe.

— Kom då, sade d'Artagnan, du har rätt; den der världens ansigte behagar mig ej särdeles, det visar sig allt för förbindligt.

— Icke heller mig, sade Atos

Planchet klef nu in genom fönstret och lade sig tvärs framför dörren, under det att Grimaud gick och stängde in sig i stallet, svarande för, att han och de fyra hästarna skulle vara i ordning klockan fem på morgonen.

Natten var temligen lugn; man försökte väl klockan tu på morgonen att öppna dörren; men då Planchet rusade upp ur sömnen och ropade: *H v e m d e r?* svarades, att man gick miste, och man aflägsnade sig.

Klockan fyra på morgonen hördes ett starkt oväsen i stallet. Grimaud hade velat väcka stalldrängarne, och dessa slogo honom. När fönstret öppnades, såg man den arme betjenten ligga sanslös, med ett sår i hufvudet, tillfogadt af en hötjufva.

Planchet gick ut på gården och ville sadla hästarna, men dessa voro alldeles ledstyfva. Endast Mousquetons, som i fem eller sex timmar föregående afton tillryggalagt vägen utan ryttare, hade möjligen kunnat fortsätta resan, men af ett oförklarligt misstag hade veterinärläkaren, som efterskickats för att åderlåta världens häst, i stället åderlåtit Mousquetons.

Det började nu blifva oroande: alla dessa på hvarandra följande händelser voro måhända slumpens verk, men de kunde lika väl vara frukten af något elakt anslag. Atos och d'Artagnan gingo ut, medan Planchet gick för att höra efter, om icke i trakten funnes tre hästar till salu. Vid porten stodo två fullt munderade hästar, lifliga och raska. Detta bragte saken på det klara; han frågade, hvar egarne voro; man svarade honom, att dessa tillbragt natten i värdshuset och nu gjorde upp sin räkning med värden.

Atos gick in för att betala, medan d'Artagnan och Planchet höllo sig i porten åt gatan; värden träffades i ett aflägsset rum på nedra botten, man bad Atos komma dit in.

Atos inträdde utan misstroende och tog upp två pistoler för att betala; värden var ensam och satt vid sin pulpet, hvars ena låda var halft utdragen. Han tog pengarna, som Atos räckte honom, vände dem flere gånger i sina händer, och plötsligt utropande, att mynten voro falska, förklarade han, att han skulle låta arrestera honom och hans reskamrater såsom falskmyntare.

— Slynge! sade Atos, i det han gick löst på honom, jag skall klippa öronen af dig!

I samma ögonblick inträdde fyra till tänderna beväpnade män genom sidodörrarna och kastade sig öfver Atos.

— Jag är fast, ropade Atos af sina lungors alla krafter; sporra hästarna! Och han aflossade två pistolskott.

D'Artagnan och Planchet läto icke repetera detta för sig två gånger, de löste de båda hästarna, som väntade vid porten, hoppade upp, högg sporrarna i sidan på dem och redo af i sträckande fyr.

— Vet du, hur det gick Atos? frågade d'Artagnan Planchet under ridten.

— Ack, herre, sade Planchet, jag såg två falla vid hans båda skott och tyckte mig se genom glasdörren, att han fäktade med de andra.

— Tappre Atos! sade d'Artagnan. Och när man tänker på, att vi två måste öfvergifva honom! Men kanske väntar oss det samma två steg härifrån. Framåt emellertid, Planchet, framåt! Du är en käck gosse.

— Jag har ju redan sagt min herre, svarade Planchet, att alla, som äro från Picardie, lär man känna först efter hand; för öfrigt är jag nu i min landsort, och det eggas mig.

Och båda, sporrande på det kraftigaste hästarna, kommo fram till Saint-Omer i ett sträckande. I Saint-Omer läto de hästarna pusta, me-

dan de höllo tyglarna kring armarna, af fruktan för något missöde, och i största hast på stående fot ute på gatan åto de en bit mat, hvarefter de fortsatte vägen.

Vid pass hundra steg från Calais' stadspört störtade d'Artagnans häst, och det var icke möjligt att få honom att åter resa sig; blodet frustade ur näsborrarna och ögonen; återstod således Planchets häst, men denne hade stannat, och det gafs ingen utväg att åter få honom i gång.

Som vi redan nämt, voro de lyckligtvis blott hundra steg från staden; de lemnade de båda hästarna på landsvägen och skyndade till hamnen. Planchet fäste sin herres uppmärksamhet på en adelsman, som anlände med sin betjent och icke var längre än femtio steg före dem.

De närmade sig hastigt adelsmannen, som tycktes hafva mycket brådt om. Hans stöflar voro betäckta af dam, och han frågade, om han icke nu på ögonblicket kunde komma öfver till England.

— Ingenting vore lättare, svarade skepparen på en segelfärdig farkost; men i dag på morgonen kom befallning, att ingen fick passera utan kardinalens särskilda tillåtelse.

— Jag har denna tillåtelse, sade adelsmannen, i det han framtog ett papper ur fickan, se här.

— Låt då visera den af guvernören för hamnen, sade skepparen, och lemna mig den sedan.

— Hvar träffas guvernören?

— På sitt landställe.

— Och det är beläget?

— En fjerdedels mil från staden; se der, ni kan se det härifrån, vid foten af den lilla kullen, skiffertaket.

— Godt! sade adelsmannen.

Åtföljd af sin lakej, tog han nu vägen åt guvernörens landtställe.

D'Artagnan och Planchet följde adelsmannen på fem hundra stegs afstånd.

En gång utom staden, påskyndade d'Artagnan sin gång och hann upp adelsmannen, just som han inträdt i en liten skog.

— Min herre, sade d'Artagnan, ni tyckes ha mycket brådt om?

— Man kan icke ha mera brådt än jag, min herre.

— Det är rätt ledsamt, sade d'Artagnan, ty jag har också mycket brådt; jag ville gerna bedja eder göra mig en tjänst.

— Hvilken då?

— Att låta mig passera först.

— Omöjligt, sade adelsmannen, jag har farit sextio lieues på fyrtiofyra timmar, och jag måste vara i London i morgon klockan tolf på dagen.

— Jag har farit samma väg på fyrtio timmar, och jag måste vara i London klockan tio i morgon förmiddag.

— Ganska ledsamt, min herre, men jag har kommit som den förste och skall icke passera som den andre.

— Ganska ledsamt, min herre, jag har kommit som den andre och skall passera som den förste.

— Kungens ärenden, sade adelsmannen.

— Egna ärenden, genmålde d'Artagnan.

— Men det är ett farligt gräl, ni söker med mig.

— För tusan! Hvad vill ni, att jag skall göra?

— Hvad är eder önskan?

— Vill ni veta det?

— Ja visst.

— Nå väl! Jag vill ha den der ordern ni innehar, helst jag ej har någon sådan och måste hafva en.

— Ni skämtar, antar jag?

— Låt mig gå.

— Ni får icke gå.

— Min kække unge herre, jag skall krossa hufvudet på eder. Hollah, Lubin, mina pistoler!

— Planchet, sade d'Artagnan, sköt du om betjenten, jag tar herrn på mig.

Planchet, som blifvit modig efter sin första bedrift, störtade sig öfver Lubin, och som han var ganska stark, slog han strax omkull honom och satte knäet på hans bröst.

— Gör nu ni eder sak också, herre, sade Planchet, jag har redan gjort min.

När adelsmannen såg detta, drog han sin värja och rusade på d'Artagnan, men han fick att göra med en svår motståndare.

Inom tre sekunder hade d'Artagnan gifvit honom tre värjsting, i det han vid hvarje stöt sade:

— En för Atos, en för Portos och en för Aramis!

Vid tredje stöten föll adelsmannen som en klump.

D'Artagnan trodde honom vara död eller åtminstone afsvimmad och närmade sig honom för att taga ordena, men i samma ögonblick han utsträckte handen åt hans ficka, gaf den sårade, som ännu ej släpt sin värja, d'Artagnan en stöt i bröstet, sägande:

— En för eder!

— Och en för dig! Den bästa till sist! utropade d'Artagnan ursinnig, i det han fastnaglade honom vid marken med en fjerde värjstöt tvärt genom magen.

Den gången tillslöt adelsmannen ögonen och svimmade af.

D'Artagnan sökte i fickan, der han sett honom förvara orden för passerandet, och tog den. Den var utfärdad för grefve de Wardes.

Derpå, kastande en afskedsblick på den vackre unge mannen, som knapt var tjugufem år och hvilken han nu lemnade här liggande sanslös, kanske död, drog han en suck vid tanken på detta underliga öde, som drifver människorna att förstöra hvarandra för andra personers skull, hvilka äro dem alldeles främmande och som ofta icke ens veta, att de finnas till.

Men snart rycktes han ur sina betraktelser af Lubin, som skrek och ropade på hjälp.

Planchet fattade honom i strupen och tryckte den hårdt.

— Herre, sade han, så länge jag håller honom så der, kan han ej skrika, det är säkert; men så snart jag släpper honom, börjar han på igen. Jag ser, att han är en normand, och sådana ge icke med sig.

Och hur hårdt hans strupe än var tillsnörd, försökte verkligen Lubin att gifva ljud från sig.

— Vänta, sade d'Artagnan, i det han tog sin näsduk och band den för Lubins mun.

— Nu, sade Planchet, binda vi fast honom vid ett träd.

Saken blef samvetsgrant verkställd, hvarpå man släpade grefve de Wardes fram till hans betjent; och som det redan började mörkna och den fastbundne och den sårade båda voro ett stycke in i skogen, var det tydligt, att de skulle förblifva der till dagen derpå.

— Och nu, sade d'Artagnan, fort till guvernören!

— Men ni är sårad, såsom det synes mig? sade Planchet.

— Det är ingenting, låt oss syselsätta oss med det mera angelägna; sedan skola vi återkomma till min blessyr, som för öfrigt ej synes mig särdeles farlig.

Och båda gingo nu med stora steg till den värdige funktionärens landställe.

Man anmälde herr grefve de Wardes.

D'Artagnan blef införd.

— Ni har en order, underskrifven af kardinalen? sade guvernören.

— Ja, min herre, svarade d'Artagnan, här är den.

— Ah, ah! Den är i sin ordning och rekommenderar, sade guvernören.

— Det är helt naturligt, sade d'Artagnan, jag är en af hans eminens' trognast tjenare.

— Det tyckes, som hans eminens ville hindra någon att komma till England?

— Ja, en viss d'Artagnan, en béarnsk adelsman, som farit från Paris tillika med tre af sina vänner i afsigt att komma öfver till London.

— Känner ni honom personligen? frågade guvernören.

— Hvem då?

— Den der d'Artagnan?

— Särdeles väl.

— Gif mig då hans signalement.

— Ingenting är lättare.

Och d'Artagnan uppgaf nu drag för drag grefve de Wardes' signalement.

— Har han någon med sig? frågade guvernören.

— Ja, en betjent vid namn Lubin.

— Man skall ha ett vaksamt öga på dem, och får man bara tag i dem, så kan hans eminens vara lugn; de skola föras till Paris under säker betäckning.

— Och när ni det gör, herr guvernör, sade d'Artagnan, skall ni hafva gjort eder mycket förtjent af kardinalen.

— Skall ni besöka honom vid eder återkomst, herr grefve?

— Utan allt tvifvel.

— Var då god och säg honom, att han kan lita på mig.

— Det skall jag ej underlåta.

Och glad öfver detta löfte, viserade guvernören ordern och lemnade den åt d'Artagnan.

D'Artagnan förspilde icke sin tid med onödiga komplimanger, utan bugade sig för guvernören, tackade honom och gick.

En gång ute gåfvo han och Planchet sig af, och i det de gingo en omväg, undveko de skogen och inträdde genom en annan port.

Fartyget var allt jemt segelfärdigt, och kaptenen stod och väntade vid hamnen.

— Nå? sade han, då han fick se d'Artagnan.

— Se här mitt pass viserad, svarade denne.

— Och den der andre adelsmannen?

— Han far icke i dag, sade d'Artagnan, men jag skall ändå betala öfverfarten för oss båda.

— I sådant fall ge vi oss strax af, sade kaptenen.

— Låt oss ge oss af! upprepade d'Artagnan.

Han hoppade nu med Planchet i båten, och efter fem minuter voro de om bord.

Det var hög tid; kommen en half mil ut på hafvet, såg d'Artagnan en blix och hörde en knall.

Det var kanonskottet, som tillkännagaf hamnens afspärrande.

Det var nu tid att syselsätta sig med hans blessyr; lyckligtvis, såsom d'Artagnan förestält sig, var denna ej af de farligaste; värjspetsen hade träffat ett refben och sluntit längs benet; dessutom hade skjortan strax klibbat fast vid såret, och han hade knapt förlorat några droppar blod.

D'Artagnan kände sig alldeles uttröttad; man utbredde åt honom en madrass på däck; han kastade sig på den och somnade.

Följande morgon i dagbräckningen fann han sig endast tre eller fyra mil från engelska kusten; det hade blåst obetydligt under hela natten, och man hade ej hunnit långt.

Klockan tio kastade fartyget ankar i hamnen vid Dover.

Klockan half elfva satte d'Artagnan sin fot på engelsk botten, utropande:

— Äntligen är jag här!

Men det var icke allt; han måste äfven till London. I England var posttjensten väl ordnad. D'Artagnan och Planchet togo hvar sin kurirhäst; en postiljon red framför dem; inom fyra timmar kommo de till hufvudstadens portar.

Hertigen var med konungen på ett jagtparti vid Windsor.

D'Artagnan kände icke till London; d'Artagnan kunde ej ett ord engelska, men han skref namnet Buckingham på ett papper, och man visade honom strax vägen till hertigens hotell.

D'Artagnan frågade efter hertigens kammartjenare, hvilken, efter att hafva åtföljt hertigen på alla hans resor, talade fullkomlig franska. D'Artagnan sade honom, att han kom från Paris i och för en affär, som gälde lif och död, och att han nödvändigt måste på ögonblicket tala med hans herre.

Den frimodighet, hvarmed d'Artagnan talade, besegrade Patrice, så hette denne ministers kammartjenare. Han lät sadla två hästar och åtog sig att ledsaga den unge drabanten. Beträffande Planchet, hade man lyft honom, styf som en påk, af hästen; den arme lakejens krafter voro alldeles uttömda; d'Artagnan tycktes vara af jern.

Man kom till slottet, der man frågade sig för; konungen och Buckingham voro på fågeljagt i de en half mil derifrån belägna träsken.

Inom tjugu minuter var man på det anvisade stället. Snart hörde Patrice rösten af sin herre, som ropade på sin jagtfalk.

— Hvem skall jag anmäla för mylord hertigen? frågade Patrice.

Den unge mannen, som en afton sökte tvist med honom på Pont-Neuf, midt emot La Samaritaine.

— En högst egendomlig rekommendation.

— Ni skall få se, att den är lika god som någon annan.

Patrice satte sin häst i galopp, hann upp hertigen och anmälde, på sätt vi uppgifvit, att en budbärare väntade på honom.

Buckingham anade ögonblickligt d'Artagnan, och misstänkande, att något tilldragit sig i Frankrike, hvarom man ville lemna honom under rättelse, gaf han sig endast tid att fråga, hvar den fans, som öfverbringade honom den samma, och på afstånd igenkännande drabantuniformen, satte han sin häst i galopp och red rakt fram till d'Artagnan. Patrice höll sig af grannligheten afsides.

— Det har väl icke händt drottningen någon olycka? utropade Buckingham, utgjutande alla sina tankar och hela sin kärlek i denna fråga.

— Det tror jag icke; likväl tror jag, att hon löper någon ytterligare fara, ur hvilken eders härlighet ensam kan rädda henne.

— Jag? utropade Buckingham. Hvad, jag skulle vara nog lycklig att på något sätt vara henne till nytta! Tala, tala!

— Var god och tag detta bref, sade d'Artagnan.

— Detta bref! Från hvem är det?

— Från hennes majestät, som jag tror.

— Från hennes majestät! sade Buckingham, bleknande så starkt, att d'Artagnan fruktade, att han mådde illa.

Och han bröt sigillet.

— Hvad är det här för en refva, sade han, visande d'Artagnan det ställe, der brefvet var genomstunget.

— Ah, ah! sade d'Artagnan, jag har icke märkt det der; det är grefve de Wardes' värja, som gjort detta vackra sting, när den stack mig i bröstet.

— Ni är sårad? frågade Buckingham, i det han bröt sigillet.

— Åh, obetydligt, svarade d'Artagnan, blott en rispning.

— Rättvise himmel! Hvad har jag läst! ropade hertigen. Patrice, stanna här eller hellre sök upp konungen, hvar han än må vara, och säg hans majestät, att jag vördnadsfullt beder honom förlåta, att en sak af den allra högsta vigt återkalla mig till London. Kom, min herre, kom!

Och båda återtogo i galopp vägen till hufvudstaden.

Kapitel XXI

Grefvinnan de Winter.

Under hela vägen lät hertigen d'Artagnan berätta, väl icke allt, som tilldragit sig, men allt, som denne hade sig bekant. Då han jemförde d'Artagnans uppgifter med sina egna hågkomster, kunde han göra sig ett temligen noggrant begrepp om drottningens farliga läge, hvilket hennes bref, hur kort och ofullständigt det var, dessutom antydde. Men hvad som mest förvånade honom var, att kardinalen, så intresserad af att denne unge man ej måtte få sätta sin fot i England, icke lyckats gripa honom under vägen. Först nu och vid yttrandet af denna förvåning berättade d'Artagnan honom sina tagna försigtighetsmått och huru, tack vare hängifvenheten hos hans tre vänner, hvilka han lemnat efter sig blödande, den ene efter den andre, han lyckats slippa undan med den värjstöt, som träffat drottningens bref och som han med ett så förfärligt mynt återgäldat herr de Wardes. Under det hertigen afhörde denna berättelse, afgifven med största enkelhet, betraktade han gång efter annan den unge mannen med ett uttryck af förvåning, liksom han ej kunnat begripa, huru en sådan rikedom på klokhet, mod och hängifvenhet var förenlig med ett ansigte, hvilket ännu icke angaf tjugu år.

Hästarna ilade som vinden och voro om några minuter vid Londons stadsport. D'Artagnan hade trott, att hertigen skulle vid ankomsten dit sakta sin springares fart, men så skedde ej; han fortsatte sin väg i firsprång, föga bekymrande sig, om han kullslog dem, som voro i hans väg. Två eller tre dylika händelser inträffade också, när han red genom City, men Buckingham vände ej ens hufvudet för att se, huru det gått

dem han ridit omkull. D'Artagnan följde honom midt under rop, hvilka mycket liknade förbannelser.

Inkommen på gården till sitt hotell, hoppade Buckingham af hästen, och utan att bekymra sig om denna, kastade han tyglarna på hans hals och sprang uppför trappan. D'Artagnan gjorde likaledes, men med något större oro för de ädla djuren, hvilkas värde han nyss varit i tillfälle att uppskatta, men han hade trösten att se tre eller fyra betjenter skynda till från kök och stall för att taga vård om dem.

Hertigen gick så fort, att d'Artagnan med möda kunde följa honom. Han passerade flere rum af en prakt, hvarom Frankrikes store icke ens gjorde sig begrepp, och inträdde i en sängkammare, som var ett under af både smak och rikedom. I alkoven i detta rum var en tapetdörr, som hertigen öppnade med en liten guldnyckel, buren kring halsen i en kedja af samma metall. Af grannlagenhet hade d'Artagnan stannat på något afstånd, men just när Buckingham beträdde tröskeln till denna dörr, vände han sig om och sade, när han såg den unge mannens tvekan:

— Kom, och om ni är nog lycklig att vinna tillträde hos hennes majestät, så säg henne hvad ni sett.

Uppmuntrad af denna inbjudning, följde d'Artagnan hertigen, som stängde dörren efter honom.

De befunno sig i ett litet kapell, helt beklädt med persiskt guldstickadt siden och strålande upplyst af en mängd vaxljus. Öfver ett slags altare och under en himmel af blått sammet, hvaröfver hvita och röda fjäderbuskar höjde sig, satt ett porträtt i naturlig storlek, föreställande Anna af Österrike med en så förvillande likhet, att d'Artagnan uppgaf ett rop af förvåning; man kunde tro, att drottningen ämnade tala.

På altaret och under porträttet stod skrinet, som inneslöt diamanterna.

Hertigen nalkades altaret och knäböjde, såsom en prest skulle gjort inför kristosbilden, hvarefter han öppnade skrinet.

— Se här, sade han, i det han framtog derur en stor blå bandros, gnistrande af diamanter, se här dessa dyrbara ädelstenar, med hvilka jag svurit att låta begrava mig. Drottningen gaf mig dem, drottningen tager dem tillbaka; hennes vilja, liksom Guds, må ske i allt!

Derpå kysste han en och en af dessa diamanter, från hvilka han nu måste skiljas. Plötsligt uppgaf han ett rop af fasa.

— Hvad är det? frågade d'Artagnan orolig; hvad fattas eder, mylord?

— Allt är förloradt! skrek Buckingham dödsblek; två af diamanterna felas; här fins icke mer än tio.

— Har mylord tappat dem, eller tror ni, att man stulit dem?

— Man har stulit dem från mig, återtog hertigen, och det är kardinalen, som gjort mig detta streck. Se der, ser ni? Banden, vid hvilka de voro fästa, äro afklipta med sax.

— Om mylord kunde gissa, hvem som begått denna stöld. . . Kanske äro diamanterna ännu i den personens händer.

— Vänta, vänta! ropade hertigen. Den enda gång, jag burit dessa diamanter, var på konungens bal i Windsor för åtta dagar sedan. Grefvinnan de Winter, med hvilken jag var i ovänskap, förlikte sig med mig under balen. Denna förlikning var en hämd af en svartsjuk qvinna. Efter denna dag har jag icke återsett henne. Denna qvinna är kardinalens verktyg.

— Men han har då sådana öfver hela världen! ropade d'Artagnan.

— Ja, ja, sade Buckingham och bet i hop tänderna af harm; ja, han är förfärlig att kämpa mot. Men, låt se, när skall balen ega rum?

— Nästa måndag.

— Nästa måndag! Ännu fem dygn; det är mer tid, än som behöfs. Patrice! ropade hertigen, öppnande kapelldörren; Patrice!

Hans betrodde kammartjenare inkom.

— Min juvelerare och min sekreterare!

Kammartjenaren gick med en skyndsamhet och en stumhet, som visade, hvilken vana han antagit att lyda blindt och utan svar.

Men ehuru juveleraren först vardt kallad, var sekreteraren den, som först instälde sig. Det var också naturligt; han bodde i hotellet. Han fann Buckingham sittande vid ett bord i sin sängkammare och skrifvande några order med egen hand.

— Herr Jackson, sade han, ni skall nu genast bege eder till lordkanslaren och säga, att jag ålägger honom verkställandet af dessa order. Jag önskar, att de på ögonblicket kungöras.

— Men, monseigneur, om lordkanslaren spørjer, hvilka skäl kunnat förmå eders härlighet till ett så ovanligt steg, hvad skall jag svara?

— Att sådant är mitt behag och att jag icke har att för någon reda för min vilja.

— Bör han gifva hans majestät samma svar, återtog sekreteraren småleende, om hans majestät tilläfventyrs önskar veta, hvarför intet skepp får lemna Storbritanniens hamnar?

— Ni har rätt, min herre, svarade Buckingham; han bör i sådan händelse svara konungen, att jag beslutit kriget och att detta steg är min första fiendtliga handling mot Frankrike.

Sekreteraren bugade sig och gick.

— Nu äro vi trygga åt det hållet, sade Buckingham, åter vändande sig till d'Artagnan. Om diamanterna ännu icke gått till Frankrike, skola de ej komma dit förr, än efter eder.

— Hur så, mylord?

— Jag har nu lagt embargo på alla fartyg, som i denna stund finnas i engelska hamnar; utan särskildt tillstånd vågar intet fartyg lyfta ankar.

D'Artagnan betraktade med häpnad denne man, som för sin kärleks syften brukade den oinskränkta makt, hvarmed hans konungs förtroende beklädt honom. Af uttrycket i den unge mannens ansigte såg Buckingham hans tankar och smålog.

— Ja, sade han, det är sant, Anna af Österrike är min verkliga drottning; på ett ord af henne skulle jag förråda mitt land, min konung, min Gud. Hon bad mig att ej sända La Rochelles protestanter den undsättning, jag hade lofvat dem, och jag svek mitt ord till dem. Men lika godt, jag hade lydt hennes önskan, och fick jag icke en rik lön för denna lydnad? Ty den har jag att tacka för hennes porträtt.

D'Artagnan betänkte med förvåning, på hvilka svaga och osynliga trådar ett folks öden och människors lif stundom hänga.

Han var som bäst fördjupad i dessa betraktelser, när juveleraren inträdde. Det var en irländare, bland de skickligaste i sitt yrke och som sjelf tillstod, att han förtjenade hundra tusen livres om året på hertigen af Buckingham.

— Herr O'Reilly, sade hertigen, i det han förde honom in i kapellet, se på dessa diamanter och säg mig, huru mycket de äro värda stycket.

Juveleraren kastade en blick på den eleganta infattningen, beräknade det ena med det andra och svarade utan minsta tvekan:

— Femton hundra pistoler stycket, mylord.

— Huru många dagar behöfs det för att slipa och infatta två dylika diamanter? Ni ser, att det felas två.

— Åtta dagar, mylord.

— Jag betalar tre tusen pistoler för hvardera; jag måste ha dem i öfvermorgon.

— Mylord skall få dem.

— Ni är en ovärderlig man, herr O'Reilly, men det är icke allt; dessa diamanter kunna ej lemnas i någon annans händer; arbetet måste verkställas här i detta palats.

— Omöjligt, mylord; ingen annan än jag sjelf kan verkställa det så, att man icke skall märka skilnaden mellan de gamla och de nya.

— Också, min käre herr O'Reilly, är ni min fånge, och om ni i denna stund ville lemna mitt hotell, skulle ni ej kunna det. Tag därför edert parti. Uppgif hvilka lärlingar ni behöfver och de verktyg, som de böra medtaga.

Juveleraren kände hertigen; han visste, att hvarje invändning vore fruktlös, och tog därför på ögonblicket sitt parti.

— Är det mig tillåtet att underrätta min hustru? frågade han.

— Ja, äfven att tala med henne, min käre herr O'Reilly; eder fångenskap skall vara mild, var lugn därför, och som hvarje uppoffring kräfver en godtgörelse, så se här, oberäknadt betalningen för diamanterna, en anvisning på tusen pistoler för att hjälpa eder glömma den ledsnad jag tillskyndar eder.

D'Artagnan kunde icke återkomma från sin förvåning öfver denne minister, som så bjöd öfver menniskor och millioner.

Juveleraren skref till sin hustru, skickade henne anvisningen på tusen pistoler och bad henne i stället sända honom hans skickligaste lärling, ett urval af diamanter, hvilkas storlek och namn han uppgaf, och en mängd verktyg, som han behöfde.

Buckingham förde juveleraren till det rum, som var bestämdt åt honom och som på en half timme var förvandladt till verkstad. Derpå stälde han en post vid hvarje dörr med förbud att släppa någon in, eho det var, med undantag af hans kammartjenare Patrice. Vi behöfva icke tillägga, att det var O'Reilly och hans biträde uttryckligen förbjudet att under hvad förevändning som helst gå ut.

När denna sak var ordnad, återvände hertigen till d'Artagnan.

— Och nu, min unge vän, sade han, tillhör England oss båda. Hvad önskar ni? Hvad begär ni?

— En säng, svarade d'Artagnan, är för ögonblicket, jag tillstår det, hvad jag bäst behöfver.

Buckingham gaf d'Artagnan ett rum, som låg näst intill hans. Han ville ha den unge mannen till hands, icke för det han misstrodde honom, men för att ständigt hafva någon att tala med om drottningen.

En timme derefter kungjordes i London påbudet att icke släppa ur hamnarna något fartyg, ämnadt till Frankrike, icke ens paketbåten, som förde bref. Det var i allas ögon en krigsförklaring mellan de två rikena.

Tredje dagen klockan elfva voro de två diamanterna färdiga och så noggrant härmade, så fullständigt lika, att Buckingham ej kunde skilja de nya från de gamla och att äfven den mest öfvade kännare skulle misstagit sig.

Han lät strax kalla d'Artagnan.

— Se här, sade han, de diamanter, ni kommit för att hemta, och må ni vara mitt vitne, att jag gjort allt, som stått i mensklig makt.

— Var lugn, mylord, jag skall säga, hvad jag sett; men eders härlighet lemnar mig diamanterna utan asken.

— Den skulle endast besvära eder. För öfrigt är asken mig så mycket dyrbarare, som den ensam nu återstår mig. Ni skall säga, att jag behåller den.

— Jag skall till punkt och pricka fullgöra edert uppdrag, mylord.

— Och nu, återtog Buckingham, fästade ögonen på den unge mannen, hur skall jag någonsin kunna afbörd mig min skuld till eder?

D'Artagnan rodnade ända till hvitögat. Han såg, att hertigens afsigt var att förmå honom mottaga något, men blotta tanken, att hans kamraters och hans eget blod skulle betalas med engelskt guld, var honom öfver måttan vidrig.

— Låt oss förstå hvarandra, mylord, svarade d'Artagnan, och först noga öfverväga sakerna, på det vi icke må misstaga oss. Jag är i Frankrikes konungs och drottningens tjänst, och herr Desessarts, hvilkens drabantkompani jag tillhör, är, liksom hans svåger, herr de Tréville, personligt fäst vid deras majestäter. Jag har således gjort allt för drottningen och ingenting för eders härlighet. Ännu mer, jag hade kanske ej gjort något af allt det här, om det icke gält att vara någon till behag, som är mitt hjertas dam, liksom drottningen är eder.

— Ja, sade hertigen småleende, och jag tror mig till och med känna den der andra personen; det är. . .

— Mylord, jag har icke nämt henne, afbröt den unge mannen häftigt.

— Ni har rätt, sade hertigen. Det är således denna person, jag bör vara tacksam för eder sjelfuppoffring.

— Ja, mylord, ty i denna stund, när det är fråga om krig, tillstår jag uppriktigt, att jag ser i eders härlighet endast en engelsman, följaktligen en fiende, som jag vore mera förtjust att få träffa på slagfältet än i Windsors park eller i Louvres korridorer, hvilket för öfrigt ej skall hindra mig att punktligt verkställa mitt uppdrag och att offra mitt lif därför, om det behöfs, men, jag säger det än en gång, eders härlighet, utan att ni därför skall stå i större förbindelse hos mig för hvad jag gör för egen räkning denna gång, än för hvad jag gjorde för eder räkning den förra.

— Vi pläga här säga: »stolt som en skotte«, mumlade Buckingham.

— Och vi säga: »stolt som en gaskognare«, svarade d'Artagnan. Gaskognarne äro Frankrikes skottar.

D'Artagnan bugade sig för hertigen och lagade sig till att gå.

— Men hvad? Ni går eder väg så der, utan vidare? Och hvart och på hvad sätt?

— Det är sant.

— Gud fördöme mig, dessa fransmän anse då ingenting omöjligt!

— Jag glömde, att England är en ö och ni dess konung.

— Gå till hamnen, fråga efter briggen *T h e s u n d* och lemna detta bref åt kaptenen; han skall öfverföra eder till en liten hamn, der man säkert icke väntar eder och der vanligtvis endast fiskarbåtar landa.

— Och hamnen heter?

— Saint-Valéry. Men vänta då! Dit anländ, går ni in på ett sämre värdshus utan namn och utan skylt, ett riktigt matrosnäste; ni kan ej misstaga eder, ty der finnes blott ett.

— Vidare?

— Ni frågar efter värden och säger till honom: *F o r w a r d!*

— Som betyder?

— Framåt; det är lösen. Han ger eder då en sadlad häst och säger eder, hvad väg ni skall taga. Ni finner fyra ombytesställen på vägen. Om ni på hvartdera stället vill lemna eder adress i Paris, så skola de fyra hästarna komma efter dit; ni känner redan två af dem, och ni tycktes mig värdera dem såsom kännare; det var samma hästar vi redo, och lita på mig i det fallet, de andra äro ej sämre. Dessa fyra hästar äro munderade för fälttåget. Huru stolt ni än är, skall ni ej vägra att mottaga en af dem för egen räkning och de tre öfriga för edra kamraters; det är för öfrigt för att bruka dem i kriget mot oss. Ändamålet helgar medlen, såsom I fransmän säga, icke sant?

— Ja, mylord, jag tar emot gåfvan, sade d'Artagnan, och om Gud vill, skola vi göra ett godt bruk deraf.

— Räck mig eder hand, unge man; kanhända träffas vi snart på slagfältet, men vi skiljas till dess som goda vänner, vill jag hoppas.

— Ja, mylord, men med hopp att snart varda fiender.

— Var tillfreds, jag lofvar eder det.

— Jag räknar på edert ord, mylord.

D'Artagnan bugade sig för hertigen och ilade ut genom dörren.

Midt för Tower fann han det sökta fartyget; han lemnade brevet åt kaptenen, som lät visera det af guvernören för hamnen och genast derpå lyfte ankar.

Femtio fartyg lågo segelklara och väntade.

När d'Artagnan passerade förbi ett af dem, tyckte han sig känna igen den dam, han sett i Meung, den samma, som den okände adelsmannen hade kallat mylady och som d'Artagnan funnit så vacker, men tack vare floden och den gynnande vinden sköt hans fartyg sådan fart, att det redan efter ett ögonblick var ur sigte.

Dagen derpå klockan nio på morgonen lade man i land i Saint-Valéry.

D'Artagnan begaf sig strax till det uppgifna värdshuset, hvilket han igenkände på det larm, som hördes derifrån. Man talade om krig mellan England och Frankrike som om en viss och öfverhängande sak, och matroserne gåfvo luft åt sin fröjd i stojande dryckeslag.

D'Artagnan klöf hopen, gick fram till värden och uttalade ordet: Forward! Strax vinkade honom värden att följa sig, gick ut med honom genom en dörr åt gården, ledsagade honom till stallet, der en sadlad häst stod, och sporde, om han behöfde något vidare.

— Jag behöfver känna vägen, som jag skall taga, sade d'Artagnan.

— Rid härifrån till Blangy och från Blangy till Neufchâtel. Der går ni in på värdshuset La herse d'or, ger värden lösen och får strax, liksom här, en sadlad häst.

— Är jag skyldig något? frågade d'Artagnan.

— Nej, allt är betaladt, och det rundligt. Far således, och må Gud beskydda eder!

— Amen! sade d'Artagnan och red bort i galopp.

Efter fyra timmar var han i Neufchâtel. Han följde noga sina instruktioner. I Neufchâtel, liksom i Saint-Valéry, fann han en sadlad springare, som väntade på honom; han ville flytta pistolerna ur den

förra sadeln i den, hvári han nu skulle sitta upp, men dess hólster voro försedda med alldeles lika pistoler.

— Eder adress i Paris?

— Drabanthotellet, Desessarts' kompani.

— Godt, svarade värden.

— Hvad väg skall jag taga? frågade d'Artagnan i sin ordning.

— Vägen åt Rouen, men ni lemnar staden till höger om eder. Ni stannar i den lilla byn Écouis; der fins endast ett värdsnus, L'écu de France. Döm icke efter utseendet; i dess stall står en häst, lika god som den här.

— Samma lösen?

— Den samma.

— Adjö, min gode värd!

— Lycklig resa, herr adelsman! Behöfver ni något mer?

D'Artagnan gjorde en nekande åtbörd med hufvudet och satte af i fyrsprång. I Écouis gick det på samma sätt; han fann en lika förekommande värd, en rask och uthvilad häst; han uppgaf sin adress, såsom han gjort på de förra ställena, och red med lika fart till Pontoise. Der bytte han för sista gången häst, och klockan nio red han i starkt galopp in på gården till herr de Trévilles hotell.

Han hade tillryggalagt nära sextio franska mil på tolf timmar.

Herr de Tréville tog emot honom, alldeles som om de hade träffats samma dag; han tryckte endast hans hand något hjertligare än vanligt. Han sade honom, att herr Desessarts' kompani hade vakten i Louvre och att han kunde begifva sig på sin post.

Kapitel XXII

Balletten *L a m e r l a i s o n*.

Dagen derpå talades i hela Paris endast om balen, som stadens magistrat skulle gifva för konungen och drottningen och på hvilken deras majestäter skulle dansa den ryktbara *L a m e r l a i s o n*, hvilken var konungens favoritballett.

I åtta dagar hade man för denna högtidlig afton gjort alla möjliga tillrustningar i Hôtel de ville. Stadens snickare hade bygt läktare, der de bjudna damerna skulle hafva sin plats; kryddkrämarne hade försett salarne med två hundra hvita vaxljus, hvilket för denna tid var en oerhörd lyx; tjugu fiolspelare voro bestälda, och deras arvode var bestämdt till dubbelt mot det vanliga, enär de borde spela hela natten.

Klockan tio på förmiddagen kom herr de la Coste, fänrik vid konungens drabanter, åtföljd af två polismän och ett antal stadstjenare, att af stadssekreteraren Clément begära nycklarna till alla portar och dörrar i Hôtel de ville. Dessa nycklar utlemnades genast; en hvar af dem bar sin påskrift, och från denna stund ålåg det herr de la Coste att bevaka alla dörrar och korridorer i Hôtel de ville.

Klockan elfva kom Duhallier, kapten vid drabanterne, medförande femtio bågskyttar, hvilka strax utställes i Hôtel de ville vid de dörrar, som anvisades dem.

Klockan tre kommo två kompanier drabanter, ett franskt och ett schweiziskt. Det franska kompaniet bestod dels af herr Duhalliers, dels af herr Desessarts' män.

Klockan sex på aftonen började de bjudne att komma. Allt efter som de anlände, fingo de intaga sina platser i stora salen på der anbragta läktare.

Klockan nio kom förste presidentens fru. Som hon, näst drottningen, var det mest betydande fruntimmer på festen, vardt hon mottagen af stadens embetsmän och fick plats i logen midt emot den, som drottningen skulle intaga.

Klockan tio dukades i lilla salen, som ligger åt kyrkan Saint-Jean, ett bord med konfityrer åt konungen, midt emot stadens silfverskänk, hvilken bevakades af fyra bågskyttar.

Klockan tolf hördes sorl och lifliga glädjerop; det var kungen, som nalkades på de gator, hvilka föra från Louvre till Hôtel de ville och som alla voro upplysta med färgade lampor.

Stadens embetsmän, klädda i sina klädesrockar och företrädde af tio stadstjenare, hvar och en med en fackla i handen, gingo nu kungen till möte; de mottogo honom ute på trappan, der borgerskapets förman helsade honom välkommen, hvilket hans majestät besvarade med en ursäkt för sin sena ankomst, skjutande skulden på herr kardinalen, som uppehållit honom ända till klockan elfva för att tala om statsärenden.

Hans majestät, som bar stor dräkt, åtföljdes af h. k. h. m o n s i e u r, grefven af Soissons, storpriorn, hertigen af Longueville, hertigen af Elbeuf, grefve d'Harcourt, grefve de La Roche-Guyon, herr de Liancourt, herr de Baradas, grefve de Cramail och chevalier de Souveray.

Alla anmärkte, att kungen såg ledsen och tankfull ut.

Ett kabinett var inredt åt kungen och ett annat åt m o n s i e u r. I hvartera af dessa kabinett funnos maskeraddrägter. På samma sätt var sörjdt för drottningen och presidentens fru. De till deras majestäters följe hörande herrar och damer borde kläda sig två i sänder, i för sådant ändamål inredda rum.

Innan kungen inträdde i kabinettet, gaf han befallning, att man skulle underrätta honom, så snart kardinalen visade sig.

En half timme efter kungens ankomst skallade nya nya glädjerop, hvilka bebådade drottningens ankomst; stadens embetsmän gjorde som förra gången och gingo, företrädde af stadstjenare, sin höga gäst till möte.

Drottningen inträdde i salen; man anmärkte, att hon, liksom kungen, syntes nedslagen och i synnerhet trött.

I samma ögonblick hon inträdde, öppnade sig förhänget för en liten läktare, och man såg kardinalens bleka ansigte visa sig; han var klädd

som spansk kavaljer. Hans ögon fäste sig på drottningen, och ett småleende af hemsk fröjd flög öfver hans läppar; drottningen bar icke sina diamanter.

Drottningen stannade ett ögonblick för att mottaga lyckönskningar af stadens embetsmän och besvara damernas helsningar.

Plötsligt syntes kungen med kardinalen i en af salens dörrar. Kardinalen talade sakta till kungen, som var mycket blek.

Kungen klöf hopen, och utan mask och med knapt tillknuten jacka, närmade han sig drottningen och sade med upprörd röst:

— Min fru, men hvarför, om ni täckes säga, bär ni då ej edra diamanter, då ni vet, att det vore mig kärt att se dem?

Drottningen blickade omkring sig och såg bakom sig kardinalen, som log med ett sataniskt leende.

— Sire, svarade drottningen med upprörd röst, emedan jag var rädd att förlora dem i en så stor folksamling.

— Ni gjorde orätt, min fru! Om jag gifvit eder denna skänk, var det för att ni skulle smycka eder dermed. Jag säger eder, att ni gjorde orätt.

Kungens röst darrade af vrede; en hvar såg och hörde med förvåning, utan att förstå, hvad som tilldrog sig.

— Sire, sade drottningen, jag kan låta hemta diamanterna från Louvre och sålunda uppfylla eders majestäts önskan.

— Gör det, min fru, gör det, och ju förr dess hellre, ty inom en timme börjar balletten.

Drottningen neg, till tecken af sin undergifvenhet, och följde de damer, som skulle ledsaga henne till hennes kabinett.

Kungen gick äfven in i sitt.

I salen rådde en stunds bestörtning och oreda.

Alla hade kunnat märka, att något tilldragit sig mellan kungen och drottningen, men båda hade talat så sakta, att, då hvar och en af grannligheten dragit sig tillbaka några steg, ingen hört de ord, som vexlades. Fiolerna spelade nu upp af alla krafter, men man lyssnade ej till dem.

Kungen trädde först ut ur sitt kabinett; han bar den elegantaste jagtdrägt, och monsieur och de andra herrarne voro klädda som han. Det var den dräkt, som bäst klädde konungen och hvori han verkligen syntes vara den förste ädlingen i sitt rike.

Kardinalen närmade sig kungen och lemnade honom en ask. Kungen öppnade den och fann deri två diamanter.

— Hvad vill detta säga? frågade han kardinalen.

— Ingenting, svarade denne, men om drottningen har diamanterna, hvarpå jag tviflar, så räkna dem, sire, och om ni blott finner tio, så fråga hennes majestät, hvem som kunnat beröfva henne de två diamanter ni här ser.

Kungen betraktade kardinalen med frågande blick, men tiden medgaf icke att spörja honom: ett rop af beundran ljöd från hvarje mun. Om kungen syntes den förste ädling i sitt rike, så var drottningen ostridigt den skönaste qvinna i Frankrike.

Och hennes kostym, en jägarinnas, anstod hennes skönhet; hon bar en filthatt med blå plymer, en rock af perlgrått sammet, hopfäst med diamantspännen, och en kjortel af blått silfverbroderadt satin. På hennes venstra axel blixtrade diamanterna, fästa på en bandros af samma färg som plymer och kjortel.

Kungen skälfde af glädje, och kardinalen af harm. På det afstånd de voro kunde de dock ej räkna diamanterna. Drottningen hade dem; men hade hon tio eller tolf?

I detta ögonblick gåfvo fiolerna signal till balletten. Kungen närma- de sig fru presidentskan, med hvilken han skulle dansa, liksom hans kunglig höghet med drottningen. Man intog sina platser och balletten började.

Kungen figurerade mot drottningen, och hvar gång han kom henne nära, slukade hans blick dessa diamanter, hvilkas antal han ej kunde utröna. En kallsvett betäckte kardinalens panna. Balletten räckte en timme; den hade sexton turer.

När balletten slutade midt under bifallsyttringar från hela salen, förde hvar och en sin dam till hennes plats, men kungen begagnade sitt privilegium att lemna sin dam, der han stod, för att lifligt närma sig drottningen.

— Jag tackar eder, min fru, sade han, för det tillmötesgående, ni visat min önskan, men jag tror, att det felas eder två diamanter hvilka jag här lemnar eder.

Vid dessa ord räckte han henne de två diamanter kardinalen lemnat honom.

— Huru, sire! ropade drottningen med låtsad förvåning; ni ger mig två till; då har jag ju fjorton?

Kungen räknade, och de tolf diamanterna befunno sig verkligen på hennes majestäts axel.

Kungen ropade till sig kardinalen.

— Men hvad betyder detta, herr kardinal? sporde han i allvarsam ton.

— Det betyder, sire, svarade kardinalen, att jag önskade bjuda hennes majestät dessa två diamanter, men då jag icke vågade göra det sjelf, valde jag denna utväg.

— Och jag är eders eminens desto mera förbunden därför, svarade Anna af Österrike med ett småleende, som visade, att hon ej låtit be- draga sig af denna sinnrika artighet, som jag är öfvertygad, att dessa två diamanter kosta eder lika mycket, som de tolf andra kostat hans majestät.

Sedan hon derefter helsat kungen och kardinalen, återvände drottningen till kabinetttet, der hon klädt sig och der hon nu skulle omkläda sig.

Den uppmärksamhet, vi måst egna de höga personer, vi infört i början af detta kapitel, har för ett ögonblick aflägsnat oss från den, som Anna af Österrike hade att tacka för den oerhörda triumf, hon nyss vunnit öfver kardinalen, och hvilken, okänd och bortblandad i hopen, som trängdes vid en af dörrarna, åsåg detta upptråde, begripligt endast för fyra personer, kungen, drottningen, hans eminens och honom.

Drottningen hade återkommit till sitt rum, och d'Artagnan var beredd att aflägsna sig, då han kände, att man lätt vidrörde hans axel; han vände sig om och såg en ung qvinna, som gaf honom tecken att följa sig. Hon bar en svart sammetsmask, men oaktadt denna försigtighet, som för öfrigt mer iaktogs för andra än för honom, kände han på ögonblicket igen sin vanliga väglederska, den lätta och fyndiga fru Bonacieux.

Dagen förut hade de träffats helt kort hos portvakten Germain, der d'Artagnan begärt att få tala med henne. Den unga fruns brådska att till drottningen frambära den goda nyheten om budbärarens lyckliga återkomst hade knapt tillåtit de båda älskande att vexla några få ord. D'Artagnan följde därför fru Bonacieux, lifvad af en dubbel känsla, kärlek och nyfikenhet. Under hela vägen och i samma mån korridorerna vordo ödsligare, ville d'Artagnan hejda den unga frun, fatta tag i och betrakta henne, om än blott för ett ögonblick; men snabb och lätt som en fågel, gled hon honom ur händerna, och när han ville tala, lade hon fingret på sin mun med en befallande åtbörd, full af behag, till ett tecken, att han stod under en makt, som han var skyldig blind lydnad och

som förbjöd honom äfven minsta klagan. Slutligen, efter en eller två minuters irrfärd, öppnade fru Bonacieux en dörr och införde den unge mannen i ett alldeles mörkt kabinett. Der gaf hon honom åter tecken till tystnad, öppnade en tapetdörr, genom hvilken plötsligt göt sig ett starkt sken, och försvann.

D'Artagnan stod ett ögonblick orörlig och frågade sig sjelf, hvar han befann sig, men ljusskenet, som trängde in från nästa rum, den varma och doftande luften, som derifrån nådde honom, det samtal, han hörde föras mellan två eller tre fruntimmer på ett både vördnadsfullt och elegant språk, det flere gånger upprepade ordet majestät, allt gaf honom tydligt tillkänna, att han var i ett till drottningens rum stötande kabinett.

Den unge mannen höll sig i skuggan och väntade.

Drottningen var glad och lycklig, hvilket tycktes mycket förvåna dem, som omgäfvade henne och som voro vana att nästan alltid se henne bekymrad. Drottningen skylde sin glädje på festens glans och nöjet af balletten, och som det icke är tillåtet att motsäga en drottning, hon må le eller gråta, täflade en hvar att prisa galanteriet hos staden Paris' magistrat.

Ehuru d'Artagnan icke kände drottningen, urskilde han snart hennes röst från de andras, först på en lätt utländsk brytning, sedan på denna känsla af höghet, som otvunget präglar furstarnes språk. Han hörde henne närma sig till och aflägsna sig från den öppna dörren, och två eller tre gånger såg han till och med en skepnad skymma ljuset.

Slutligen sträcktes plötsligt genom tapetdörren en hand och en arm, beundransvärdt sköna och mjellhvita. D'Artagnan förstod, att det var hans belöning: han störtade på knä, grep handen och tryckte vördnadsfullt sina läppar derpå; handen drogs tillbaka, sedan den i hans kvarlemnade ett föremål, som han fann vara en ring. Dörren slöts, och d'Artagnan befann sig åter i fullständigt mörker.

D'Artagnan satte ringen på sitt finger och väntade å nyo, ty det var påtagligt, att ännu var ej allt förbi. Efter lönen för hans hängifvenhet väntade honom lönen för hans kärlek. För öfrigt var balletten dansad, men festen var knapt mer än börjad; klockan tre skulle man supera, och tornuret i kyrkan Saint-Jean hade redan för en stund sedan slagit tre qvart till tre.

Småningom aftog också sorlet af rösterna i nästa rum, och man hörde dem aflägsna sig; dörren från korridoren öppnades, och fru Bonacieux skyndade in.

— Äntligen är ni här! utropade d'Artagnan.

— Tyst! sade hon, i det hon lade sin hand på den unge mannens läppar; tyst, och gå samma väg ni kommit!

— Men hvar och när får jag återse eder? utropade d'Artagnan.

— En biljett, som ni finner hemma, skall säga eder det. Gå, gå!

Med dessa ord öppnade hon dörren till korridoren och sköt d'Artagnan ut ur kabinettet.

D'Artagnan lydde som ett barn, utan motstånd och utan invändning, hvilket bevisar, att han var kär på fullt allvar.

Kapitel XXIII

Mötet.

D'Artagnan återkom hem i fullt språng. Ehuru klockan var öfver tre på morgonen och han haft de osäkraste trakter i Paris att passera, hade han icke mött något obehag. Man vet, att det fins en gud för de druckne och de förälskade.

Han fann dörren, som ledde till hans trappa, öppen, steg uppför och klappade sakta och på ett mellan honom och hans betjent aftaladt sätt. Planchet, som han två timmar förut skickat hem från Hôtel de ville och befalt vänta på honom, kom och öppnade.

— Har någon lemnat bref till mig? frågade d'Artagnan lifligt.

— Ingen har lemnat bref, herre, sade Planchet, men här fins ett bref, som kommit af sig sjelft.

— Hvad menar du, din tok?

— Jag menar, att fastän jag hade nyckeln till edra rum i min ficka och denna nyckel ej varit derur, fann jag likväl vid min hemkomst ett bref på det gröna bordtacket i eder sängkammare.

— Hvar är detta bref?

— Jag lät det ligga, der det låg, herre. Ty det är icke naturligt, att bref så der gå in till folk. Om fönstret ändå stått öppet eller åtminstone på glänt, så skulle jag ingenting säga, men allt var väl stängdt. Akta sig, herre, ty helt säkert ligger något trolleri derunder.

D'Artagnan hade emellertid störtat in i sängkammaren och öppnat brefvet. Det var från fru Bonacieux och af följande lydelse:

»Man har lifliga tacksägelse att betyga eder och att öfverföra. Infinn eder i afton klockan tio i Saint-Cloud, midt emot paviljongen, som ligger vid hörnet af d'Estréeska huset.

C.B.«

Vid läsningen af detta bref kände d'Artagnan sitt hjerta vidgas och åter sammandragas af denna ljufva kramp, som ömsom marterar, ömsom smeker förälskade hjertan.

Det var första ömma biljett han fått, första ömma möte, som skänktes honom. Med hjertat svällande af glädjens berusning kände han sig nära att svigta på tröskeln till det jordiska paradiset, som heter kärlek.

— Nå väl, herre, sade Planchet, som sett sin herre skiftevis rodna och blekna; nå väl, hade jag icke gissat rätt, och är det ej någon ledsam affär?

— Du bedrar dig, Planchet, svarade d'Artagnan, och till bevis derpå se här en écu, för att du må dricka min skål.

— Jag tackar eder, herre, för denna écu och lofvar att noga åtlyda eder befallning, men icke desto mindre är det visst, att bref, som gå in så der i lästa rum. . .

— Falla från himmeln, min vän, falla från himmeln.

— Ni är således nöjd, herre? frågade Planchet.

— Min käre Planchet, jag är den sällaste bland män!

— Och jag får kanske begagna mig af herrns sällhet för att gå och lägga mig?

— Ja, gå.

— Må all himmelns välsignelse utgjuta sig öfver herrn, men icke desto mindre är det visst, att det der brefvet. . .

Och Planchet gick, skakande hufvudet och med en min af oro, som d'Artagnans frikostighet icke förmått att alldeles skingra.

Ensam, läste och omläste d'Artagnan sin biljett, kysste och åter kysste han tjugugång dessa rader af den älskades hand. Ändtligen gick han till sängs och insomnade, vaggad af gyllene drömmar.

Klockan sju på morgonen steg han upp och ropade Planchet, som vid andra kallelsen öppnade dörren och visade ett ansigte, som ännu bar spår efter gårdagens oro.

— Planchet, sade d'Artagnan, jag går ut, kanske för hela dagen; du är således ledig till klockan sju i afton, men håll dig då färdig med två hästar.

— Se så, sade Planchet, det ser ut, som vi tänkte en gång till låta folk sticka diverse hål i skinnet på oss!

— Du tar din karbin och dina pistoler.

— Hvad var det jag sade! ropade Planchet. Jag var säker derpå. Fördömda bref!

— Gif dig tillfreds, din tok; det är helt enkelt fråga om ett lustparti.

— Ja, liksom den der lustresan här om dagen, när det regnade kulor och växte fallgropar.

— Om ni är rädd, munsior Planchet, återtog d'Artagnan, så far jag utan eder; det är bättre att vara ensam än att ha en följesven, som darrar.

— Herrn skymfar mig, sade Planchet; jag trodde likväl, att jag redan visat, hvad jag duger till.

— Ja, men jag tänkte, att du förbrukat allt ditt mod vid detta tillfälle.

— Herrn skall få se, att jag ännu har mod kvar, när det gäller; men jag ville bara be herrn icke slösa för mycket dermed, om jag skall ha något i behåll.

— Tror du dig hafva något förråd att offra i afton?

— Jag hoppas det.

— Godt! Jag räknar på dig.

— På utsatt timme skall jag vara färdig, men jag trodde, att herrn hade bara en häst på drabanternes stall.

— Ännu fins der kanske bara en, men i afton skall der finnas fyra.

— Det tyckes, som vår resa var en remonteringsfärd?

— Alldeles, sade d'Artagnan och gick, efter en sista helsningsåtbörd åt Planchet.

Herr Bonacieux stod i sin dörr. Det var d'Artagnans afsigt att gå förbi utan att tilltala den värde krämaren, men denne gjorde en så vänlig och inbjudande helsning, att hans hyresgäst nödgades icke blott besvara den, utan äfven inlåta sig i tal med honom.

Borde han för öfrigt icke visa sig höflig mot den man, hvars hustru samma afton gaf honom ett möte i Saint-Cloud, midt emot herr d'Estrées' paviljong? D'Artagnan närmade sig med den mest älskvärda min han kunde antaga.

Samtalet föll helt naturligt på den stackars mannens inspärrande. Herr Bonacieux, som icke visste, att d'Artagnan hört hans samtal med

den okände från Meung, berättade för sin unge hyresgäst de förföljelser, han måst uthärda af det odjuret herr de Laffemas, hvilken han under hela berättelsen stämplade som kardinalens bödel, och utbredde sig vidlyftigt om Bastiljen, dess regler och portar, dess källargluggar, galler och pinoredskap.

D'Artagnan åhörde med efterdömligt tålmod. Då han slutat, sade han:

— Nå, men fru Bonacieux, vet ni, hvem som bortröfvade henne? Ty jag glömmer ej, att det var denna ledsamma omständighet, jag hade att tacka för lyckan af eder bekantskap.

— Ah! sade Bonacieux, de ha väl äktat sig att säga mig det, och min hustru å sin sida har bedyrat vid alla gudar, att hon icke vet det. Men ni sjelf, tillade Bonacieux i godmodigaste ton, hvar har ni hållit till alla de senaste dagarna? Jag har hvarken sett till eder eller edra vänner, och det är icke på Paris' gator, ni samkat allt det dam, som Planchet i går borstade af edra stöflar.

— Ni har rätt, min käre herr Bonacieux; mina vänner och jag har gjort en liten resa.

— Långt bort?

— Nej bevars! En fyrtio lieues blott; vi gjorde herr Atos sällskap till baden i Forges, der mina vänner stannade qvar.

— Men ni kom tillbaka, ni, återtog Bonacieux, antagande en illparig min. En vacker gosse, som ni, får icke långt orlof af sin flicka, och man var otåligt väntad i Paris, icke sant?

— På min ära, svarade den unge mannen skrattande, jag tillstår det desto hellre, min bästa herr Bonacieux, som jag finner, att man ingenting kan dölja för eder; ja, jag var väntad, och det otåligt, jag kan försäkra eder det.

Ett lätt moln for öfver Bonacieux' panna, men så lätt, att d'Artagnan ej märkte det.

— Och man skall väl också få lönen för sin skyndsamhet? fortfor krämaren med en lätt darrning på rösten, en darrning, som d'Artagnan lika litet märkte, som han märkt det flygtiga moln, som en stund förut hade beskuggat den värde mannens ansigte.

— Ah, ni är en spjufver, sade d'Artagnan skrattande.

— Nej, hvad jag säger, återtog Bonacieux, är endast för att få veta, om man kommer sent hem i afton.

— Hvarför denna fråga, min käre värd? sade d'Artagnan. Ämnar ni tilläfventyrs vänta på mig?

— Nej, men det är så, ser ni, att sedan min häktning och stölden, som begicks hos mig, är jag rädd, hvar gång jag hör porten öppnas, helst nattetid. Det kan ej hjälpas, jag är icke soldat, jag.

— Nå väl, var då ej rädd, om jag kommer hem klockan två eller tre på morgonen, och lika litet, om jag alls icke kommer hem.

Denna gång vardt Bonacieux så blek, att d'Artagnan ej kunde undgå att märka det och frågade, hvad som fattades honom.

— Ingenting, svarade Bonacieux, ingenting. Men efter hvad jag utstått, har jag plötsliga anfall af svimning, och jag kände just nu en frossrysning. Bry eder icke om det ni, som endast har att tänka på att vara lycklig.

— Då har jag också att göra, ty jag är verkligen lycklig.

— Icke ännu. Vänta då, ni sade ju i afton?

— Nå väl, aftonen kommer nog, Gudi lof, och kanske väntar ni honom lika otåligt som jag. Kanske fru Bonacieux i afton besöker det äkta hemmet.

— Fru Bonacieux är icke ledig i afton, svarade hennes man med värdighet; hon qvarhålles i Louvre af sin tjenst.

— Så mycket sämre för eder, min käre värd, så mycket sämre! När jag är lycklig, vill jag, att hela världen skall vara det, men det ser ut, som det icke vore möjligt.

Den unge mannen aflägsnade sig, gapskrattande åt ett skämt, hvilket, trodde han, var begripligt endast för honom.

— Lycka till mycket nöje! svarade Bonacieux med graflik stämning.

Men d'Artagnan var redan för långt borta att höra hans röst, och hade han än hört den, skulle han, i den stämning han var, säkert icke lagt märke dertill.

Han styrde kosan till herr de Trévilles hotell. Som man erinrar sig, hade gårdagens besök varit ganska kort och föga upplysande.

Han fann herr de Tréville märka glad. Kungen och drottningen hade varit mycket älskvärda mot honom på balen. Sant är, att kardinalen i stället varit ytterst obehaglig; klockan ett på natten hade han aflägsnat sig, föregifvande, att han mådde illa. Deras majestäter hade deremot ej återvändt till Louvre förr än klockan sex på morgonen.

— Och nu, sade herr de Tréville, i det han sänkte rösten och spejade åt alla sidor i rummet för att se, om de voro riktigt allena, låt oss nu

tala om eder, min unge vän, ty det är påtagligt, att eder lyckliga återkomst ej är främmande för kungens glädje, för drottningens triumf och för hans eminens' förödmjukelse. Nu gäller det att väl taga sig till vara.

— Hvad har jag väl att frukta, svarade d'Artagnan, så länge jag njuter lyckan af deras majestäters ynnest?

— Allt, tro mig; kardinalen är ej den, som glömmer ett elakt skämt, så länge han ej uppgjort sin räkning med skämtaren, och denne tyckes mig vara en viss gaskognare af mina bekanta.

— Tror ni, att kardinalen är lika underkunnig som ni och vet, att det är jag, som varit i London?

— Ah, ni har varit i London! Och är det från London, ni hemför denna vackra diamant, som blixtrar på edert finger? Akta eder, min käre d'Artagnan; en fiendes gåfva bringar ingen lycka; fins det icke en latinsk vers derom? Vänta litet. . .

— Jo, helt visst, svarade d'Artagnan, som aldrig kunnat plugga ens första regeln af latinska språkläran i sitt hufvud och hvars okunnighet hade varit lärarens förtviflan; jo, det bör finnas en vers derom.

— Ja, säkert, sade Tréville, som egde en viss vitter anstrykning, och herr de Benserade citerade den här om dagen för mig. . . vänta då. . . ah, jag har den:

Timeo Danaos et dona ferentes.

Hvilket betyder: misstro den fiende, som gör eder presenter.

— Denna diamant kommer ej från en fiende, min herre, återtog d'Artagnan, den kommer från drottningen.

— Från drottningen! Åh, åh! sade Tréville. Det är i sanning en kunglig juvel, värd tusen pistoler så visst som en sou. Genom hvem har drottningen låtit tillstålla eder denna gåfva.

— Hon har sjelf lemnat mig den.

— Men hvar?

— I kabinettet näst intill det rum, der hon omklädde sig.

— Och på hvad sätt?

— I det hon gaf mig sin hand att kyssa.

— Ni har kysst drottningens hand! utropade Tréville, betraktande d'Artagnan.

— Hennes majestät täcktes förunna mig denna gunst.

— Och det i vitnens närvaro? Den oförsigtiga, trefaldt oförsigtiga!

— Nej, min herre, lugna eder; ingen såg det, återtog d'Artagnan och berättade för Tréville, huru saken gått till.

— O, de kvinnorna, de kvinnorna! utropade den gamle soldaten; jag känner så väl igen dem på deras öfverspändhet; allt hemlighetsfullt tjuisar dem. Ni såg således armen, det var allt; om ni mötte drottningen, skulle ni ej känna igen henne; om hon mötte eder, skulle hon icke veta, hvem ni vore?

— Nej, men tack vare denna diamant. . . återtog den unge mannen.

— Hör på, sade Tréville, vill ni, att jag skall gifva eder ett råd, ett godt råd, en väns råd?

— Ni gör mig dermed en ära, min herre, sade d'Artagnan.

— Nå väl, gå till förste bäste juvelerare och sälj denna diamant för hvad han bjuder eder; så jude han än må vara, får ni alltid minst åtta hundra pistoler. Pistolerna ha intet namn, unge man, men denna ring har ett förfärligt namn, hvilket lätt kan förråda bäraren.

— Sälja denna ring! En ring, som kommer från min drottning! Aldrig! sade d'Artagnan.

— Vänd då stenen inåt, stackars tok, ty man vet nog, att en adelsjunker från Gascogne ej hittar dylika smycken i sin mors juvelskrin.

— Ni tror då, att jag har något att befara? frågade d'Artagnan.

— Unge man, jag tror, att den, som somnar på en mina, hvars lunta är tänd, kan anse sig säker i jemförelse med eder.

— För fan! sade d'Artagnan, som Trévilles säkra ton började oro; för fan, hvad är då att göra?

— Vara på eder vakt alltid och framför allt. Kardinalen har segt minne och långa händer. Tro mig, han skall göra eder något streck.

— Men hvilket?

— Ah, kan jag veta det, jag! Har han icke alla afgrundens knep till sin tjenst? Det lindrigaste, som kan hända eder, är att man häktar eder.

— Huru! Man skulle våga häkta en man, som är i konungens tjenst?

— Pardieu, man krusade visst med Atos! I hvarje fall, unge man, tro en man, som sedan tretio år är vid hofvet; insöf eder ej i säkerhet, eller är ni förlorad. Tvärt om, det är jag, som säger eder det, se fiender öfver allt. Söker man gräl med eder, så gif vika, vore det än för ett tio års barn; anfaller man eder på dagen eller på natten, så fly utan att blygas derför; om ni har att gå öfver en bro, så fresta först plankorna, att ej en af dem må svika eder fot; om ni går förbi ett hus under bygnad, så titta i luften, att icke en sten må falla på edert hufvud; går ni sent hem, så låt eder betjent följa eder, och må han vara väpnad, om för

öfrigt ni ni kan lita på eder betjent. Misstro alla, eder vän, eder bror, eder älskarinna, henne i synnerhet.

D'Artagnan rodnade.

— Min älskarinna! upprepade han mekaniskt; och hvarför henne mer än andra?

— Ty hon är ett af kardinalens favoritmedel; han har ej ett vigare: en qvinna säljer eder för tio pistoler, kom i håg Delila. Ni känner skriften, hä?

D'Artagnan tänkte på mötet, som fru Bonacieux lofvat honom just denna afton, men till vår hjertes beröm böra vi säga, att den dåliga tanke, som Tréville hyste om qvinnor i allmänhet, icke ingaf honom den ringaste lilla misstanke mot hans vackra värdinna.

— Men à propos, återtog herr de Tréville, hvart ha edra tre kamrater tagit vägen?

— Jag ämnade just fråga, om ni icke haft några nyheter om dem.

— Nej, inga.

— Nå väl, jag lemnade dem efter mig på vägen: Portos i Chantilly med en duell för handen, Aramis i Crèvecoeur med en kula i axeln och Atos i Amiens med en anklagelse för myntförfalskning på halsen.

— Ser ni! sade Tréville; men hur kom ni sjelf undan?

— Genom ett underverk, min herre, det måste jag säga, med ett värjsting i bröstet och i det jag på vägkanten vid Calais fastnaglade grefve de Wardes, som en fjäril på en tapet.

— Ser ni, ser ni! De Wardes, en af kardinalens män, en kusin till Rochefort! Hör på, min vän, det faller mig något in.

— Tala, min herre.

— I edert ställe skulle jag göra något.

— Och hvad?

— Medan hans eminens låter söka mig i Paris, skulle jag i allsköns tysthet åter taga vägen till Picardie och söka taga reda på mina tre kamrater. För fan! De förtjena väl ändå denna lilla uppmärksamhet å eder sida.

— Rådet är godt, min herre; i morgon far jag.

— I morgon! Hvarför icke i afton?

— I afton, min herre, qvarhålles jag i Paris af en oundgänglig affär.

— Ah, unge man, unge man! Någon kärleksaffär? Akta eder, säger jag än en gång. Det är qvinnan, som förderfvat oss alla, så många vi

äro, och som äfven härefter skall förderfva oss, så många vi äro. Tro mig, res i afton.

— Omöjligt, min herre.

— Ni har då gifvit edert löfte?

— Ja, min herre.

— Det är en annan sak, men lofva mig att resa i morgon, om ni icke sätter lifvet till i natt.

— Det lofvar jag.

— Behöfver ni pengar?

— Jag har ännu femtio pistoler. Det är hvad som behöfs, tänker jag.

— Men edra kamrater?

— Jag tror, att pengar ej fattas dem. Vi foro från Paris hvar och en med sjutiofem pistoler på fickan.

— Får jag se eder, innan ni reser?

— Nej, icke som jag tror, min herre, så vida icke något nytt inträffar.

— Välan, lycklig resa!

— Tack, min herre.

D'Artagnan tog afsked af herr de Tréville, mer än någonsin rörd af hans faderliga omsorg om sina musketörer.

Han gick sedan, efter hvartannat, till Atos', Portos' och Aramis' hem; ingen af dem hade återkommit. Äfven deras betjenter voro borta, och man visste ej något om de ena eller de andra.

Han skulle gerna förfrågat sig hos deras fruntimmer, men han kände hvarken Portos' eller Aramis' älskarinnor, och Atos hade ingen.

Då han gick förbi drabanthotellet, kastade han en blick i stallet; tre hästar hade anländt af fyra. Planchet, helt förbluffad, höll på att rykta dem och hade redan gjort ifrån sig två.

— Ack, herre, sade Planchet, vid åsynen af d'Artagnan, hvad jag är glad att se eder!

— Hvarför det, Planchet? frågade d'Artagnan.

— Tror ni vår värd, herr Bonacieux, om godt?

— Jag? Nej, icke det ringaste.

— Det gör ni väl i, herre.

— Men hvarför denna fråga?

— Derför att, medan herrn språkade med honom, gaf jag noga akt utan att lyssna, och jag såg hans ansigte skifta färg två eller tre gånger.

— Bah!

— Herrn märkte det ej, ty herrn tänkte endast på brefvet, som herrn fått, men jag deremot, varskodd af det underliga sätt, hvarpå brefvet kom in i huset, förlorade icke en min i hans ansigte.

— Nå, hur fann du det?

— Lömskt, herre.

— Såå.

— Ja, och så snart herrn lemnat honom och försvunnit vid gathörnet, tog herr Bonacieux sin hatt, stängde sin dörr och började springa åt motsatt håll.

— Du har rätt, Planchet; allt det der synes ganska tvetydigt; men var lugn; vi skola icke betala honom vår hyra, förrän vi fått saken klar för oss.

— Herrn skämtar, men herrn får väl se.

— Hvad skall man göra, Planchet? Hvad som händer står redan skrifvet.

— Herrn afstår då icke från sin promenad i afton?

— Tvärt om, Planchet; ju mer förtretad jag är på herr Bonacieux, desto hellre går jag till mötet, som lofvas mig i detta bref, hvilket gör dig så mycken oro.

— Nå, om det är herrns beslut. . .

— Mitt fasta beslut, min vän; håll dig således färdig klockan nio, här i hotellet; jag kommer och hemtar dig.

Planchet, som såg allt hopp ute att få d'Artagnan att afstå från saken, drog en djup suck och började rykta den tredje hästen.

D'Artagnan deremot, som i botten var en ganska försiktig kamrat, gick ej hem, utan intog sin middag hos den gaskogniske presten, som i nödens stund hade gifvit de fyra vännerna en chokladfrukost.

Kapitel XXIV

Paviljongen.

Klockan nio var d'Artagnan i drabanthotellet; han fann Planchet fullt färdig. Den fjerde hästen hade anländt.

Planchet var väpnad med sin karbin och en pistol.

D'Artagnan hade sin värja och stack två pistoler i bältet; derefter bestego de hvar sin häst och gåfvo sig af utan uppseende. Det var mörka natten, och ingen såg deras aftåg. Planchet gaf sin herre försteget och red tio steg bakom.

D'Artagnan passerade kajerna, uttågade genom Conférence-porten och följde den väg, då långt vackrare än nu, som bär till Saint-Cloud.

Så länge man var inom staden, behöll Planchet det aktningsfulla afstånd han intagit, men i den mån vägen började varda ödslig och mörk, närmade han sig, så att han vid inträdet i Boulogneskogen fann sig helt naturligt sida vid sida med sin herre. Vi böra icke förtiga, att de stora trädens vaggning och månens sken på de mörka skogsdungarna ingåfvo honom en liflig oro. D'Artagnan märkte, att något ovanligt försiggick hos hans betjent.

— Nå väl, Planchet, sporde han, hvad går åt oss?

— Tycker ej herrn, att skogar likna kyrkor?

— I hvad då, Planchet?

— Deri att man lika litet här som i kyrkan törs tala högt.

— Hvarför törs du icke tala högt, Planchet? Är du rädd?

— Ja, rädd, att man hör oss, herre.

— Rädd, att man hör oss! Vårt samtal är ju likväl ej sårande för moralen; ingen kunde hafva något att anmärka dervid.

— Ack, herre, återtog Planchet, återkommande till sin fixa idé, den der herr Bonacieux har något så lömskt i sina ögonbryn och något så obehagligt i sitt minspel.

— Hur fan kommer du att tänka på Bonacieux?

— Herre, man tänker på hvad man kan och icke på hvad man vill.

— För det du är en kruka, Planchet.

— Herre, förblandom ej försigtighet med feighet; försigtigheten är en dygd.

— Och du är dygdig, du, Planchet, eller hur?

— Herre, är det icke en muskötpipa, som blänker der borta? Om vi skulle huka oss ned?

— Vid min själ, mumlade d'Artagnan, som herr de Trévilles varningar runno i hågen, vid min själ, tror jag icke, att det här kräket kunde till slut skrämma mig också! Han satte sin häst i traf.

Planchet följde noga alla sin herres rörelser, som om han varit hans skugga, och hans häst trafvade jemsides med husbondens.

— Nej, Planchet; du är nu framme, du.

— Huru? Är jag framme? Och herrn?

— Jag fortsätter ännu några steg.

— Och lemnar mig ensam här?

— Du är rädd, Planchet!

— Nej, men jag ber endast få anmärka, att natten är ganska kylig, att kylan ger reumatism och att en betjent med reumatism är en bedröflig tjenare, i synnerhet för en rask herre som ni.

— Nå väl, om du fryser, Planchet, går du in på en af de der krogarna, du ser der borta, och vänta mig i morgon bittida klockan sex utanför porten.

— Herre, jag har vördnadsfullt druckit och ätit upp den écu, ni gaf mig i morse, så att jag icke har qvar en enda sou, för den händelse att jag skulle frysa.

— Se här en half pistol. I morgon således!

D'Artagnan steg af hästen, kastade tyglarna på Planchets arm och aflägsnade sig snabbt, insvepande sig i sin kappa.

— Gud, hvad jag fryser! sade Planchet, så snart han förlorat sin herre ur sigte, och som han hade brådt att värma sig, skyndade han att klappa på porten till ett hus, som pryddes af alla en bykrogs attribut.

D'Artagnan, som tagit af en liten tvärstig, fortsatte sin väg och upp-nådde Saint-Cloud; men i stället för att gå stora gatan, vek han af

bakom slottet, kom till ett slags aflägsen gränd och befann sig snart midt för den angifna paviljongen. Den var belägen på ett alldeles ödsligt ställe. En hög mur, i hvars hörn paviljongen låg, sträckte sig på ena sidan om denna gränd, och en häck värnade på andra sidan en liten trädgård, i hvars bakgrund ett förfallet hus syntes.

Han var nu på mötesplatsen, och som man icke ålagt honom att signalera sin ankomst, väntade han.

Ej ett ljud hördes; man kunde trott sig vara hundra lieues från hufvudstaden. D'Artagnan stälde sig med ryggen mot häcken, sedan han kastat en blick bakom sig. Bortom denna häck, denna trädgård och detta hus insvepte ett mörkt töcken denna omätliga rymd, der Paris sof, en gapande tomhet, en oändlighet, hvori tindrade några ljuspunkter, som irrbloss i en afgrund.

Men för d'Artagnan iklädde sig hvarje föremål behagets drägt, egde hvarje tanke ett småleende, var hvarje mörker genomskinligt. Timmen för mötet borde snart slå.

Efter några ögonblick lät också Saint-Clouds tornur tio slag långsamt falla ur sitt vida och skrällande gap.

Det låg någonting hemskt i denna malmstämma, som klagande ljöd genom natten.

Men hvart enda af dessa slag, hvilka bildade den väntade timmen, återklingade harmoniskt i den unge mannens hjerta.

Hans ögon voro fästa på den lilla paviljongen, som låg i hörnet af muren och hvars fönster voro stängda med luckor, utom ett i våningen en trappa upp.

Från detta fönster lyste ett mildt sken, som försilfrade det dallrande löfverket af två eller tre lindar, hvilka stodo i grupp utanför parken. Det var påtagligt, att bakom detta så behagfullt upplysta fönster väntade honom den täcka fru Bonacieux.

Vaggad af denna ljufva tanke, bidade d'Artagnan en half timme utan minsta otålighet, med ögat riktadt på denna lilla tjusande boning, hvaraf han såg en del af taket, som med sina förgyllda lister bar vitne om rummets öfriga elegans.

Saint-Clouds tornur slog half elfva.

Denna gång, och utan att han visste hvarför, ilade en rysning genom d'Artagnans ådror. Kanske började kylan gripa honom och tog han för ett själsintryck en helt fysisk förnimmelse.

Det föll honom in, att han möjligen läst illa och att mötet var utsatt först till klockan elfva.

Han närmade sig fönstret, tog upp sitt bref ur fickan och läste det åter; han hade icke bedragit sig, mötet var verkligen klockan tio.

Han gick att åter intaga sin post, under det han började oroas af denna tystnad och denna ödslighet.

Klockan slog elfva.

D'Artagnan började allvarsamt rädas, att någonting händt fru Bonacieux.

Han klappade tre slag i handen, de älskandes vanliga signal, men ingen svarade honom, ej ens ett eko.

Då tänkte han sig med en viss harm, att den unga qvinnan kanske hade somnat, medan hon väntade.

Han närmade sig muren och försökte att klättra upp, men muren var nyligen rappad och d'Artagnan klöste fruktlöst sönder sina naglar.

Då kom han att kasta ögat på träden, hvilkas blad ljusskenet fortfor att försilfra, och då en af lindarna sköt fram öfver vägen, trodde han sig från dess grenar kunna blicka in i paviljongen.

Trädet var lätt att bestiga. Dessutom var d'Artagnan knapt tjugu år och hade följaktligen ej glömt skolgossens idrotter. I en blink var han uppe i grenarna, och hans ögon trängde genom de klara rutorna in i paviljongen.

Sällsamma anblick och som kom d'Artagnan att rysa från fotbladet till hårrötterna! Detta milda sken, denna stilla lampa belyste en scen af förfärande oordning. En af fönsterrutorna var krossad, dörren till kammaren var inslagen och hängde till hälften sönderbruten på sina gångjern; ett bord, som syntes hafva burit en präktig supé, låg kullslaget på golvet, som var öfverströdt med krossade buteljer och söndertrampade frukter. Allt i detta rum vitnade om en våldsamt och förtviflad kamp. D'Artagnan trodde till och med i detta sällsamma virrvarr urskilja flikar af kläder och blodfläckar på bordduk och gardiner.

Han skyndade ned, och hans hjerta klappade förfärligt; han ville se, om han kunde upptäcka äfven andra märken af våld.

Det lilla ljufva skenet lyste ännu i nattens stillhet. D'Artagnan märkte nu, hvad han icke förut märkt, då ingenting dref honom till sådan forskning, att marken bar orediga spår efter människosteg och hästfötter. Djupa hjulspår af en vagn, som tycktes hafva kommit från Paris,

voro synliga i den blöta marken; dessa spår sträckte sig ej bortom paviljongen och vände om åt Paris.

Slutligen fann d'Artagnan, under fortsatt forskning, helt nära muren en sönderrifven fruntimmershandske. Denna handske var oklanderligt ny och fin, der den ej vidrört den smutsiga marken. Det var en af dessa parfymerade handskar, hvilka älskaren så gerna röfvar från en vacker hand.

Ju längre d'Artagnan fullföljde sina spaningar, desto ymnigare perlade kallsvetten på hans panna; hans hjerta sammanpressades af en förfärligt ångest, hans andedrägt vardt flämtande, och dock sökte han tröst i tanken, att denna paviljong kanske hade ingenting att göra med fru Bonacieux, att den unga qvinnan stämt möte med honom utanför, men icke i denna paviljong, att hon kanske af sin tjänst eller af sin mans svartsjuka qvarhölls i Paris. Men alla dessa tröstegrunder krossades, kullslogos, tillintetgjordes af denna känsla och af oafvislig smärta, som stundom bemästrar sig hela vår varelse och ropar i vårt innersta, att en gräslig olycka sväfvar öfver oss.

D'Artagnan var nästan från sina sinnen; han sprang fram till stora vägen, tog samma väg han kommit, lopp ända ned till färjan och sporde färjkarlen, hvad han visste.

Klockan sju på aftonen hade färjkarlen satt öfver strömmen ett fruntimmer, insvept i en svart kappa; hon hade synts honom mycket angelägen om att ej varda igenkänd; men just för den försigtighet hon iakttog hade färjkarlen egnat henne en större uppmärksamhet och sett, att hon var ung och vacker.

Då, som nu, funnos många unga och vackra fruntimmer, som begåfvo sig till Saint-Cloud och voro angelägna att ej igenkännas, men d'Artagnan betviflade dock icke ett ögonblick, att det var fru Bonacieux, som färjkarlen sett.

Vid skenet från lampan i färjkarlens koja omläste han ännu en gång fru Bonacieux' biljett och förvissade sig om, att han ej bedragit sig, att mötet var i Saint-Cloud och icke annanstädes, framför herr d'Estrées paviljong och icke på en annan gata.

Allt förenade sig att öfvertyga d'Artagnan, att hans aningar ej bedrogo honom och att någon stor olycka hade inträffat.

Han återtog springande vägen till slottet; det tycktes honom, att något nytt under hans frånvaro borde tilldragit sig i paviljongen och att några upplysningar der väntade honom.

Gränden var ännu lika ödslig; samma lugna och milda sken spred sig från fönstret.

D-Artagnan erinrade sig då det stumma och blinda rucklet, men som utan tvifvel ändå hade sett och kanske kunde tala.

Porten till inhägnaden var stängd, men han hoppade öfver häcken, och i trots af en bandhunds skall närmade han sig huset.

På de första slagen, som han klappade, svarade intet. En dödstygnad rådde här som i paviljongen, men enär denna koja var hans sista utväg, var han envis.

Snart tyckte han sig höra ett lätt prassel derinne, en skygg rörelse, som tycktes darra för att höras.

Då instälde d'Artagnan sitt klappande och bönföll i en ton, så stämpad af oro, löften, fasa och inställsamhet, att denna röst måste lugna den mest lättskrämde. Ändtligen öppnades på glänt en gammal maskstungen fönsterlucka, men tillslöts åter, så snart skenet af en eländig lampa, som brann i en vrå, hade belyst d'Artagnans gehäng, värjfaste och pistolkolfvar. Men så snabb än denna rörelse varit, hade d'Artagnan likväl haft tid att varsna en gubbes hufvud.

— I himmelns namn, sade han, hör mig! Jag väntade någon, som ej kommit, och jag dör af oro. Skulle någon olycka hafva hänt här i grannskapet? För all del tala!

Fönstret öppnades åter långsamt, och samma ansigte syntes å nyo; det tycktes blott ännu blekare än förra gången.

D'Artagnan berättade nu helt uppriktigt sin historia, så när som på namnen; han sade, att han stämt möte med ett ungt fruntimmer utanför paviljongen och, då hon icke kom, klifvit upp i linden och vid lampans sken upptäckt rummets rysliga utseende.

Gubben åhörde uppmärksamt, i det han med tecken lät förstå, att han kände till saken. När d'Artagnan slutat, skakade han hufvudet med en min, som ej bådade något godt.

— Hvad menar ni? ropade d'Artagnan. I himmelns namn, var god och tala!

— Ack, min herre, sade gubben, spörj mig icke, ty om jag sade eder, hvad jag sett, skulle det säkert hända mig något ondt.

— Ni har då sett något? återtog d'Artagnan. Om så är, fortfor han, kastande åt honom ett guldmynt, så säg, i himmelns namn, hvad ni sett, och jag ger eder mitt adliga ord, att intet enda af edra ord skall komma öfver mina läppar.

Gubben läste så mycken öppenhet och smärta i d'Artagnans ansigte, att han gaf honom tecken att lyssna och berättade med låg röst:

— Klockan var nära nio, jag hörde buller på gatan och ville veta, hvad det kunde vara. Då jag gick bort åt porten, såg jag, att man sökte komma in. Som jag är fattig och icke behöfver frukta att varda bestulen, gick jag och öppnade och såg tre män på några stegs afstånd. I skuggan stod en vagn med förspända hästar och äfven ridhästar. Dessa senare tillhörde tydligen de tre männen, hvilka buro kavaljersdrägt.

— Ah, mina goda herrar, ropade jag, hvad viljen I?

— Du har förmodligen en stege? sade den, som tycktes föra befälet.

— Ja, herre, en trädgårdsstege för att plocka min frukt.

— Gif oss den och gå in till dig; se här en écu för det besvär vi göra dig. Men kom i håg, att om du säger ett ord af hvad du får se och höra, ty jag vet nog, att du skall titta och lyssna, jag må hota dig aldrig så mycket, så är du förlorad.

Vid dessa ord kastade han till mig en écu, som jag tog upp, och han tog min stege.

När jag stängt porten till inhägnaden efter dem, låtsade jag verkligen gå in till mig, men gick strax åter ut genom bakporten, smög mig fram i mörkret och kom ända till den der fläderdungen, hvarifrån jag kunde se allt utan att sjelf ses.

De tre männen hade låtit vagnen närma sig utan buller; de lyfte ut en liten tjock man med grånande hår och tarfligt klädd. Denne gick försiktigt uppför stegen, tittade förstulet in i kammaren, klef sakta ned och mumlade med låg röst:

— Det är hon!

Strax gick nu den, som talat med mig, fram till paviljongsdörren, öppnade den med en nyckel, som han hade på sig, stängde åter igen dörren och försvann. Samtidigt stego de två andra uppför stegen. Den lille gubben stod qvar vid vagnsdörren, kusken höll hästarna för vagnen och en lakej ridhästarna.

Plötsligt hördes höga rop i paviljongen, en qvinna rusade till fönstret och öppnade det, liksom för att störta sig ut. Men när hon fick se de två karlarne, studsade hon tillbaka, och de rusade efter henne in i rummet.

Sedan såg jag ingenting mer, men jag hörde buller af möbler, som krossades. Qvinnan skrek och ropade på hjälp. Men snart qväfdes hennes rop. De tre männen närmade sig fönstret, bärande qvinnan i sina

armar; två af dem gingo ned med henne på stegen och satte henne i vagnen, hvare den lille gubben uppsteg efter henne. Den, som stannat kvar i paviljongen, stängde fönstret, gick efter ett ögonblick ut genom dörren och förvissade sig om, att qvinnan fans i vagnen. Hans båda kamrater väntade redan till häst; han hoppade i sadeln, lakejen återtog sin plats bredvid kusken, vagnen rullade af i galopp, eskorterad af de tre ryttarne, och allt var förbi. Från den stunden hvarken såg eller hörde jag något mer.

Förkrossad af en så förfärlig nyhet, stod d'Artagnan stum och orörlig, under det vredens och svartsjukans demoner tjöto i hans hjerta.

— Men, herr adelsman, återtog gubben, på hvilken denna stumma förtviflan gjorde större verkan, än jämmer och tårar skulle gjort, miss-trösta icke; de dödade henne ej, och det är ju det viktigaste.

— Vet ni något så när, sade d'Artagnan, hvad det var för en man, som anförde detta djefvulska företag?

— Jag känner honom icke.

— Men efter han talade med eder, så kunde ni väl se honom?

— Ah, ni vill veta, hur han såg ut?

— Ja.

— En lång, mager, mörklagd man med svarta mustascher och svarta ögon och som såg ut att vara adelsman.

— Det är han! ropade d'Artagnan; åter igen han, alltid han! Det är min onda engel, vill det synas. Än den andre?

— Hvilken?

— Den lille.

— Åh, det var ingen förnäm herre, det svarar jag för; han bar icke värja, och de andra bemötte honom utan aktning.

— Någon lakej, mumlade d'Artagnan. Ah, arma qvinna, arma qvinna! Hvad ha de väl gjort af henne!

— Ni har lofvat mig tystnad, sade gubben.

— Och jag förnyar mitt löfte; var lugn, jag är adelsman. En ädlings största skatt är hans ord, och jag har gifvit eder mitt.

Med döden i hjertat begaf sig d'Artagnan åter på väg till färjan. Än ville han icke tro, att det varit fru Bonacieux, och hoppades att dagen derpå träffa henne i Louvre, än fruktade han, att hon hade en intrig med någon annan, som af svartsjuka hade öfverrumplat och låtit bortföra henne. Han vacklade, han misströstade, han förtviflade.

— Ah, om jag hade mina vänner här! utropade han. Då skulle jag åtminstone ega hopp att återfinna henne, men hvem vet, hur det gått med dem sjelfva?

Klockan var nära tolf; det gälde nu att uppsöka Planchet. D'Artagnan tittade in efter hvartannat på alla krogar, i hvilka han såg ljus, men på ingendera af dem fans Planchet.

Då han kommit till sjette krogen, började han besinna, att sökandet var på måfå. D'Artagnan hade stämt möte med sin betjent först klockan sex på morgonen, och hvar denne än befann sig, var han i sin goda rätt.

Och den unge mannen fick nu den ideen, att om han stannade kvar i trakten af stället, der händelsen tilldragit sig, skulle han kanske vinna något ljus i denna mystiska sak. På sjette krogen, som vi sade, stannade han således, begärde en butelj vin af bästa sorten, slog sig ned i den mörkaste vrån och beslöt så att afbida dagen. Men äfven denna gång vardt hans hopp sviket, och ehuru han lyssnade med spändt öra, fick han bland svordomar, skämt och glåpord, som vexplades mellan de gäsällar, lakejer och formän, af hvilka det aktningsvärda sällskap bestod, hvori han befann sig, ej höra något, som kunde leda honom på spåren af den arma bortröfvade qvinnan. Han var således nödsakad att, sedan han, för att fördrifva tiden och ej väcka misstankar, hade tömt sin butelj, intaga den beqvämaste ställning, han kunde bereda sig i sin vrån, och på vinst och förlust somna in. Man vet, att d'Artagnan var tjugu år, och vid denna ålder har sömnen oafvisliga anspråk, hvilka han strängt utkräver äfven af de mest förtviflade hjertan.

Klockan sex på morgonen vaknade d'Artagnan med den olustighet, som vanligen medföljer morgonen efter en illa tillbragt natt. Hans toalett var snart gjord; han kände efter, om han var bestulen under sömnen, och när han återfunnit sin diamant på fingret, sin börs i fickan och sina pistoler i bältet, reste han på sig, betalade sin butelj och gick ut för att se, om han på morgonen skulle vara lyckligare i sökandet efter sin betjent, än han varit på natten. Det första föremål, han varsnade genom den fuktiga, grå dimman, var också den hederlige Planchet, som med två hästar vid handen väntade utanför dörren till en liten usel krog, hvilken d'Artagnan gått förbi utan att ens misstänka hans dervaro.

Kapitel XXV

Portos.

I stället för att direkt begifva sig hem steg d'Artagnan af vid herr de Trévilles port och skyndade uppför trappan. Denna gång hade han föresatt sig att berätta honom allt, som nyss hade tilldragit sig. Utan tvifvel skulle Tréville gifva honom goda råd i hela denna angelägenhet; derjemte skulle, efter som herr de Tréville nästan dagligen träffade drottningen, han kanske af hennes majestät erhålla någon underrättelse om den arma fru Bonacieux, hvilken man tvifvelsutän hade låtit plikta för sin hängifvenhet för sin herskarinna.

Herr de Tréville åhörde den unge mannens berättelse med ett allvar, som ådagalade, att han såg någonting helt annat i hela detta äfventyr än en kärleksintrig, och då d'Artagnan slutat, sade Tréville:

— Hm, allt det här luktar hans eminens på en mils håll.

— Men hvad är att göra? sade d'Artagnan.

— Intet, alls intet nu, endast lemna Paris, såsom jag sade eder, snarast möjligt. Jag träffar drottningen, jag skall berätta henne alla omständigheter vid den arma qvinnans försvinnande, hvarom hon utan tvifvel är okunnig; dessa omständigheter skola vägleda henne å sin sida, och vid eder återkomst har jag kanske någon god nyhet att säga eder. Lita häruti på mig.

D'Artagnan visste, att, ehuru gaskognare, Tréville icke hade för vana att lofva och att, då han händelsevis gaf ett löfte, han alltid höll mer, än han lofvat. Han bugade sig således, full af erkänsla för det förflutna och för det kommande, och den värde kaptenen, som å sin sida kände ett lifligt deltagande för denne unge man, så tapper och så beslutsam, tryckte hjertligt hans hand, i det han önskade honom en lycklig resa.

Bestämd att genast bringa Trévilles råd till utförande, stälde d'Artagnan vägen till Fossoyeursgatan för att packa sin kappsäck. Då han närmade sig sin bostad, såg han herr Bonacieux i morgondrägt stående på sin porttröskel. Allt, hvad den försigtige Planchet aftonen förut sagt honom om hans värds olycksbådande yttre, rann honom i minnet, och han betraktade honom mer uppmärksamt än någonsin. Utom denna gulaktiga, sjukliga blekhet, som antyder gallans inmängning i blodet, och som kunde vara tillfällig, anmärkte d'Artagnan en trolös dolskhet i hans naturliga drag. En skälm skrattar ej så som en man af heder, en hycklare gråter icke samma tårar som den oförstälde. All falskhet är en mask, och huru väl denna mask än må vara anbragt, lyckas man alltid att med någon uppmärksamhet blotta sjelfva ansigtet.

Det tycktes alltså d'Artagnan, att Bonacieux bar en mask och att denna till och med var en af de vidrigaste man kunde se.

Intagen af vedervilja för denne man, ämnade d'Artagnan gå honom förbi utan att säga något, då Bonacieux, liksom aftonen förut, tilltalade honom.

— Hör på, unge man, sade han, det ser ut, som vi hade karnevals-nätter! Klockan sju på morgonen! Anfäkta! Det tyckes mig, att ni vänder upp och ned på den vanliga lefnadsordningen och att ni kommer hem vid den tid andra gå ut.

— Man kan icke göra eder samma förebråelse, mästare Bonacieux, sade den unge mannen, och ni är ett mönster af ordning. Det är sant, att när man har en ung och vacker hustru, behöfver man ej jaga efter lyckan: det är lyckan, som kommer att söka oss; icke sant, herr Bonacieux?

Bonacieux vardt blek som döden och vred till ett småleende.

— Ah, ah, sade Bonacieux, ni är en skämtsam kamrat! Men hvar tusan har ni lupit omkring i natt, min unge herre? Det tycks, som det icke vore mycket rent på de vägar ni färdats.

D'Artagnan såg på sina stöflar, som voro alldeles öfverhöljda med smuts, men i samma ögonblick vände sig hans blickar på krämarens skor och strumpor; man kunde hafva sagt, att de voro doppade i samma pöl som hans egna stöflar; de ena och de andra voro på samma sätt nedsölade.

Då genomfor honom plötsligt en tanke. Den lille tjocke, korte, grånande mannen, detta slags lakej, klädd i mörk drägt, utan hänsyn be-

handlad af de soldater, som utgjorde betäckningen, det var Bonacieux sjelf. Mannen hade ledt sin hustrus bortröfvande.

D'Artagnan kände en förskräcklig lust att kasta sig kring krämarens hals och strypa honom; men vi hafva redan nämt, att han var en mycket försiktig ung man, och han hejdade sig. Emellertid var den jäsning, som afmålat sig i hans ansigte, så synbar, att Bonacieux vardt förskräckt deröfver och försökte taga ett steg tillbaka; men han stod just tätt framför porten, som var läst, och det föremål han mötte tvang honom att stanna på samma plats.

— Må vara, min skämtsamme, gode man, sade d'Artagnan, men det tyckes mig, att om mina stöflar behöfva rengöras med en svamp, kräfva edra strumpor och skor också en borstning. Skulle ni också å eder sida strukit omkring, mäster Bonacieux? För fan! Det vore alldeles oförlåtligt för en man vid eder ålder, helst då han har en ung och vacker hustru, som ni har.

— O, min Gud, nej, sade Bonacieux, men i går var jag i Saint-Mandé för att höra efter en piga, hvilken jag omöjligt kan undvara, och som vägen var dålig, fick jag med mig all denna smuts, som jag ännu icke haft tid att skaffa bort.

Stället, som Bonacieux uppgaf såsom målet för sin utflygt, gaf nytt stöd åt de misstankar d'Artagnan fattat. Bonacieux hade sagt Saint-Mandé, emedan detta ställe låg åt motsatt håll till Saint-Cloud.

Denna sannolikhet var för d'Artagnan en första tröst. Om Bonacieux visste, hvar hans hustru befann sig, kunde man alltid genom användande af ytterliga medel tvinga krämaren att öppna på munnen och yppa hemligheten. Det gälde endast att förbyta sannolikheten i visshet.

— Förlåt, min käre Bonacieux, om jag går tillväga utan krus, sade d'Artagnan; men ingenting upphetsar så mycket som att icke sofva, och jag känner därför en ursinnig törst; tillåt mig att taga ett glas vatten hos eder, ni vet, att sådant nekas ej mellan grannar.

Och utan att afvakta sin värds tillstånd trädde d'Artagnan hastigt in i huset och kastade en snabb blick på sängen. Sängen var icke rörd. Bonacieux hade ej legat. Han hade således hemkommit först för en eller två timmar sedan; han hade ledsagat sin hustru till det ställe, dit man fört henne, eller åtminstone till första hästombytet.

— Tack, mäster Bonacieux, sade d'Artagnan, i det han tömde sitt glas, se der allt, hvad jag af eder önskade. Nu går jag upp till mig; jag

skall låta Planchet borsta mina stöflar, och då han slutat, skall jag, om ni så önskar, skicka honom ned för att äfven borsta edra skor.

Och han lemnade krämaren helt förvånad öfver detta egendomliga farväl och frågande sig, om han icke gifvit hugg på sig sjelf.

Öfverst på trappan fann han Planchet helt förfärad.

— Ack herre! utropade Planchet, så fort han såg sin husbonde. Det här var ändå värre; hvad jag längtat efter, att ni skulle komma hem!

— Hvad står då på? frågade d'Artagnan.

— Åh, bland hundra, nej, bland tusen skulle ni ej kunna gissa, hvem som varit här under eder bortovaro.

— När då?

— För en half timme sedan, medan ni var hos herr de Tréville.

— Hvem har då varit här? Låt höra, tala!

— Herr de Cavois.

— Herr de Cavois?

— I egen person.

— Kaptenen vid hans eminens' lifvakt?

— Han sjelf.

— Han kom för att arresteras mig?

— Jag misstänker det, herre, oakadt hans lismande min.

— Hade han en lismande min, säger du?

— Ja, det var idel honing, herre.

— Verkligen?

— Han kom, sade han, för att å hans eminens' vägnar, som ville eder mycket väl, bedja eder följa honom till Palais-royal.

— Och du svarade honom?

— Att det icke lät sig göra, helst ni var borta, som han sjelf kunde se.

— Hvad sade han då?

— Att ni ej skulle förgäta att komma till honom frampå dagen, hvar på han helt sakta tillade: Säg din herre, att hans eminens är honom fullkomligt bevågen och att hela hans lycka kanske beror af detta samtal.

— Snaran är nästan för oskickligt utlagd för att vara kardinalens, återtog den unge mannen leende.

— Derför såg jag också snaran, och jag svarade, att ni skulle blifva förtviflad vid eder hemkomst.

— Hvart har han farit? frågade herr de Cavois.

- Till Troyes i Champagne, svarade jag.
- När begaf han sig af?
- I går afton.
- Min käre Planchet, afbröt d'Artagnan honom, du är en ovärderlig man.
- Ni förstår, herre, jag tänkte, att det ännu vore tid nog, om ni önskade träffa herr de Cavois, att jäfva mig genom förklaringen, att ni icke varit borta; i sådan händelse blefve det jag, som sagt osanning, och som jag icke är adelsman, jag, kan jag väl få ljuga.
- Gif dig tillfreds, Planchet; du skall bevara ditt rykte som sannfärdig människa; inom en fjerdedels timme bege vi oss af.
- Det är det råd, jag tänkte gifva herrn, och hvart skola vi resa, om man törs fråga?
- För fan, i alldeles motsatt riktning som den du uppgaf, att jag tagit! För öfrigt har du väl lika brådt att få höra något om Grimaud, Mousqueton och Bazin, som jag har att få veta, hvad det blifvit af Atos, Portos och Aramis?
- Ja, herre, sade Planchet, och jag far, när ni vill; landtluften skall i denna stund, efter hvad jag tror, bekomma oss bättre än parisluften. Derfor så...
- Derfor så gör i ordning våra saker och låt oss ge oss af; jag går förut med händerna i fickorna, på det man ingenting må befara. Du kommer till mig i drabanthotellet. A propos, Planchet, jag tror, att du hade rätt i afseende på vår värd, och att han bestämdt är en gemen kanalje.
- Ja, tro mig, herre, då jag säger eder något; jag är fysionomist, jag.
- D'Artagnan gick först ned, såsom de hade öfverenskommit; derpå, för att ej hafva något att förebrå sig, besökte han ännu en sista gång sina tre vänners hem: man hade ej haft någon underrättelse om dem; endast ett parfymradt bref, med fin och pryddlig stil, hade anländt till Aramis. D'Artagnan åtog sig att framlemna det. Tio minuter senare förenade sig Planchet med honom i drabanthotellets stall. Efter som ingen tid var att förlora, hade d'Artagnan redan sjelf sadlat sin häst.
- Godt, sade han till Planchet, när denne bundit kappsäcken fast vid sadeln; sadla nu de tre andra hästarna och låt oss bege oss af.
- Tror herrn då, att vi komma fortare, om vi ha två hästar hvardera? frågade Planchet med sin slipade min.

— Nej, herr gyckelmakare, svarade d'Artagnan, men med våra fyra hästar kunna vi hemföra våra tre vänner, så vida vi återfinna dem lefvande. — Hvilket vore en stor lyckträff, svarade Planchet; i alla fall bör man icke misströsta om Guds barmhertighet.

— Amen! sade d'Artagnan, i det han satte sig upp på sin häst.

Och båda redo nu ut ur drabanthotellet, aflägsnande sig åt olika ändar af gatan, efter som den ene borde lemna Paris genom La Vilett- och den andre genom Montmartretullen för att stöta tillsammans bortom Saint-Denis, en strategisk manöver, som, utförd med ömsesidig punktlighet, kröntes med bästa framgång. D'Artagnan och Planchet gjorde alltså tillsammans sitt inträde i Pierrefitte.

Planchet var, det måste medgifvas, modigare om dagen än om natten.

Emellertid öfvergaf honom ej hans medfödda försigtighet ett enda ögonblick; han hade ej förgätit någon enda af den första resans tilldragelser och höll nu för fiender alla dem, han mötte på vägen. Deraf följde också, att han oupphörligt hade hatten i handen, hvilket ådrog honom allvarsamma skrapor af d'Artagnan, som fruktade, att man i följd af denna öfverdrifna artighet skulle taga honom för en helt obetydlig persons lakej.

Antingen de vägfärande verkligen bevektes af Planchets utmärkta belevfvenhet, eller att ingen denna gång var utställd i den unge mannens väg, kommo våra båda resande fram till Chantilly utan något äfventyr och gingo in på hotellet Grand-Saint-Martin, samma värdshus, der de stannat på sin första resa.

När värden såg en ung herre med lakej och två reservhästar, steg han vördsamt ut på dörrtröskeln. Och som klockan redan var elfva på dagen, ansåg d'Artagnan lämpligt att stanna, antingen Portos fans eller icke fans i värdshuset. Dessutom var det kanske mindre rådligt att strax efterfråga, hvad det blifvit af musketören. Följden af dessa betraktelser var, att d'Artagnan steg in i värdshuset utan att begära upplysning af någon, anbefalde hästarna åt sin lakej, gick in i ett litet rum, som var bestämdt åt dem, hvilka önskade vara allena, och begärde af värden en butelj af hans bästa vin och en frukost, så god som möjligt, en beställning, som ännu mera stärkte den goda mening, värden redan vid första åsynen hade fattat om den resande.

D'Artagnan blef också betjenad med en förvånansvärd skyndsamhet. Drabantregementet rekryterades med de första adelsmän i riket,

och d'Artagnan, åtföljd af lakej och resande med fyra präktiga hästar, kunde, oaktadt sin enkla uniform, ej förfela att väcka uppseende. Värden ville sjelf betjena honom, och när d'Artagnan märkte detta, begärde han fram två glas och inledde följande samtal:

— På min ära, käre värd, sade d'Artagnan, i det han fylde de båda glasen, jag har begärt af edert bästa vin, och om ni har narrat mig, skall ni sjelf varda straffade därför, efter som ni, emedan jag afskyr att dricka ensam, måste dricka med mig. Tag alltså det der glasets och låt oss dricka. Men hvad skola vi då dricka för, låt se, för att ej såra någon ömtålig sida? Låtom oss dricka edert värdshus' välgång.

— Eders nåd gör mig stor ära, sade värden; jag får uppriktigt tacka för dess välönskningar.

— Men missförstå den icke, sade d'Artagnan, det ligger måhända mera egennytta i min skål, än ni tror; det är endast de värdshus, som blomstra, i hvilka man mottages väl; i de värdshus, som luta till sitt fall, går allt oordentligt till, och den resande är offer för sin värds brydsamma ställning, men jag, som reser mycket, i synnerhet på den här vägen, såge gerna, att alla värdshusvärdar gjorde goda affärer.

— Ja, inföll värden, det förefaller mig också, som det icke vore första gången, jag har den äran att se min herre.

— Nej, jag har väl tio gånger farit till Chantilly, och på dessa resor har jag åtminstone tre eller fyra gånger uppehållit mig hos eder. Hör på, jag var här för ungefär tio eller tolf dagar sedan; jag gjorde sällskap med några vänner, några musketörer, och till bevis derpå råkade en af dem i ordvexling med en främling, en okänd, en menniska, som sökte gräl med honom, jag vet icke om hvad.

— Ah, ja verkligen! sade värden, nu mins jag det tydligt. Är det icke herr Portos, som eders nåd menar?

— Det var just namnet på min reskamrat. Min Gud, min bästa värd, skulle väl någon olycka hafva händt honom?

— Men eders nåd hade väl bort märka, att han var ur stånd att fortsätta resan?

— Ja, ty värr, han hade lofvat söka upp oss, men vi hafva icke återsett honom.

— Han gjorde oss den äran att stanna qvar här.

— Huru! Gjorde han eder den äran att stanna här?

— Ja, min herre, här på värdshuset; vi äro ganska bekymrade.

— Öfver hvad då?

— Öfver några skulder han gjort.

— Än sen! De skulder han gjort betalar han nog.

— Ack, min herre, ni gjuter verkligen balsam i mitt blod. Vi ha gjort ganska betydliga förskott, och i dag på morgonen förklarade fältskären, att om herr Portos ej betalade honom, skulle han hålla sig till mig, efter det var jag, som skickat efter honom.

— Portos är då sårad?

— Det kan jag icke säga, min herre.

— Huru, kan ni icke säga mig det? Ni borde väl känna till det bättre än någon annan.

— Ja, men i vårt yrke få vi icke säga allt, hvad vi veta, min herre, helst då man låtit oss förstå, att våra öron skola ansvara för vår tunga.

— Hör på! Kan jag få träffa Portos?

— Helt visst, min herre. Stig uppför trappan i första våningen och klappa på n:r 1. Men låt honom strax veta, att det är ni.

— Huru, skall jag förbereda honom på, att det är jag?

— Ja, ty eljest kunde hända eder någon olycka.

— Och hvilken olycka tror ni väl skulle hända mig?

— Herr Portos kan taga eder för någon af husets folk och i utbrottet af sin vrede ränna värjan genom kroppen på eder eller skjuta eder för pannan.

— Hvad han I då gjort honom?

— Vi ha endast begärt pengar.

— För fan! Jag förstår det der, min herre; det är en begäran, som Portos ganska illa upptar, när han icke är vid kassa; men jag vet, att han bör vara det.

— Det är hvad vi också trott, min herre; och som vi hålla vårt hus på ordentlig fot och göra upp räkningarna för hvar vecka, tillstälde vi honom räkning efter åtta dagar; men det såg ut, som om vi kommit i en oläglig stund, ty vid första ord, vi yttrade om saken, bad han oss draga för tusan dj. . . r; nå, det är sant, att han aftonen förut hade spelat.

— Hvad, han hade spelat, och med hvem?

— Ack, min Gud, hvad vet jag! Med en herre, som for här förbi och hvilken han föreslog att spela ett parti lanter.

— Jag förstår; den olycklige förlorade allt.

— Till och med sin häst, min herre, ty när den främmande skulle fara sin väg, märkte vi, att hans lakej sadlade herr Portos' häst. Då fäste vi den främmandes uppmärksamhet derpå, men han svarade, att vi ej

skulle blanda oss i hvad som icke rörde oss och att den hästen tillhörde honom. Vi läto strax underrätta herr Portos om hvad som föreföll, men han lät gifva oss det svaret, att vi vore ena skurkar, då vi kunde tvifla på en adelsmans ord, och att då den främmande sagt, att hästen tillhörde honom, måste det väl också ega grund.

— Jag känner väl igen honom på det der, mumlade d'Artagnan.

— Då, fortfor värden, lät jag svara honom, att från den stund, det tycktes vara afgjordt, att vi icke skulle komma öfverens i afseende på betalningen, hoppades jag, att han åtminstone ville bevilja min medbroder, värden på Gyllene örnen, den ynnesten att varda kund hos honom; men herr Portos svarade, att som mitt värdshus var det bästa, önskade han också stanna qvar der.

Detta svar var allt för mycket smickrande, att jag skulle kunnat yrka att blifva af med honom. Jag inskränkte mig därför till att bedja honom återlemna mig sitt rum, som är det vackraste i hela hotellet, och att i stället åtnöja sig med ett litet vackert kabinett i tredje våningen. Men på detta svarade herr Portos, att som han hvart ögonblick väntade besök af sin älskarinna, som var en af de förnämsta damerna vid hofvet, borde jag inse, att det rum, han gjorde mig den äran att bebo hos mig, var till och med högst medelmåttigt för en sådan person.

Emellertid, ehuru jag erkände riktigheten af hvad han sagt, trodde jag mig böra hålla i mig, men utan att ens ge sig mödan att inlåta sig i någon dispyt med mig, tog han sin pistol, lade den på nattduksbordet och förklarade, att vid första ord, han fick höra om flyttning ut eller in, skulle han skjuta för pannan den, som vore nog förmäten att blanda sig i en sak, hvilken endast anginge honom sjelf. Också går, allt från den stunden, min herre, ingen in i hans rum, utom hans betjent.

— Mousqueton är då här?

— Ja, herre; fem dagar efter sin affärd kom han tillbaka med mycket dåligt lynne å sin sida; det tyckes, som äfven han haft obehagligheter på sin resa. Olyckligtvis är han mera lättfotad än hans herre, hvilket gör, att han också vänder upp och ned på allt för sin herres räkning, emedan han, troende, att man skulle neka honom hvad han begär, tar allt, hvad han behöfver, utan att begära.

— Saken är verkligen den, svarade d'Artagnan, att jag alltid funnit hos Mousqueton en utomordentlig tillgifvenhet och ett öfverlägset förstånd.

— Det är väl möjligt, min herre, men antag, att det hände mig, att jag bara fyra eller fem gånger om året råkade ut för ett sådant förstånd och en sådan tillgifvenhet, så vore jag ruinerad.

— Åh nej, Portos betalar eder nog.

— Hm! sade värden i tviflande ton.

— Han är gynnad af ett mycket förnämt fruntimmer, som ej skall lemna honom i förlägenhet för ett sådant lappri, som han kan vara eder skyldig.

— Om jag vågade yttra, hvad jag tror om den saken. . .

— Hvad tror ni?

— Jag vill säga ännu mer: hvad jag vet derom.

— Hvad ni vet?

— Ja, hvad jag till och med är säker om.

— Om hvad är ni då säker? Låt höra.

— Då skulle jag säga, att jag känner det der förnäma fruntimret.

— Ni?

— Ja, just jag.

— Men hur kan ni känna henne?

— Min herre, om jag kunde förlita mig på eder tystlåtenhet. . .

— Tala, och så sant jag är adelsman, skall ni ej behöfva ångra edert förtroende.

— Nå väl, min herre, ni inser väl, att farhågan ofta kan drifva meniskan till mycket.

— Hvad har ni då gjort?

— Åh, ingenting, hvartill en fordringsegare ej har rättighet.

— Nå, så säg!

— Herr Portos gaf oss ett bref till den der hertiginnan och bad oss lemna det på posten. Då hade hans betjent ännu icke anländt, och som han ej kunde lemna sitt rum, måste han anmoda oss att uträtta hans ärenden.

— Vidare?

— I stället för att lemna brefvet på posten, hvilket befordringsmedel aldrig är rätt säkert, begagnade vi tillfället, då en af mina upppassare for till Paris, och tillsade honom att bära brefvet till hertiginnan sjelf. På det sättet uppfylde vi ju herr Portos' afsigt, helst han ifrigt uppmanat oss att ombesörja brefvet; icke sant?

— Åh jo.

— Nå väl, min herre, vet ni, hvad den förnäma damen är för en?

— Nej, jag har hört Portos tala om henne, men ingenting vidare.

— Vet ni, hvem denna förmenta hertiginna är?

— Jag säger än en gång, att jag icke känner henne.

— Det är en gammal prokuratorsfru i Châtelet, fru Coquenard, som åtminstone sett sina femtio år och ännu vill låtsas vara svartsjuk. Det föreföll mig också högst eget: en hertiginna vid Ours-gatan.

— Huru vet ni det?

— Emedan hon vardt ytterst uppbragt, då hon tog emot brefvet, och sade, att herr Portos var en flygtig varelse och att det åter igen var för ett fruntimmers skull, som han fått det der värjstinget.

— Han har då fått ett värjsting?

— Min Gud! Hvad har jag väl sagt?

— Ni har sagt, att Portos fått ett värjsting.

— Ja, men han hade förbjudit mig att omtala det.

— Hvarför det då?

— Bevars, herre, emedan han skrutit af, att han skulle borra hål på den der främlingen, med hvilken ni lemnade honom i gräl, och emedan det tvärt om var främlingen, som oaktadt allt detta skryt ändå sträckte honom till marken. Och som herr Portos är en mycket stolt herre, fast icke mot sin hertiginna, som han trodde sig kunna intressera för sig genom att berätta henne sitt äfventyr, så vill han icke för någon tillstå, att han fått en värjstöt.

— Det är således detta, som håller honom vid sängen?

— Ja, och en mästerlig värjstöt på köpet, det kan jag försäkra. Eder vän måste ha en stark natur, som kan uthärda sådant.

— Ni var då tillstädes?

— Jag följde efter dem af nyfikenhet, så att jag åsåg striden, utan att de kämpande sågo mig.

— Hur gick det till?

— Åh, saken stod icke länge på, det kan jag intyga. De stälde sig en garde, främlingen gjorde en fint och föll ut, och allt så hastigt, att innan Portos var färdig att parera, hade han redan tre tum stål i bröstet. Då föll han baklänges. Strax satte främlingen värjspetsen på hans strupe, och då herr Portos såg sig i sin motståndares våld, erkände han sig besegrad. Derpå frågade främlingen efter hans namn, och när han fick veta, att han hette Portos och icke d'Artagnan, bjöd han honom armen, förde honom tillbaka till värdshuset, satte sig upp på sin häst och försvann.

- Det var således d'Artagnan, som den der främlingen ville åt?
- Ja, så tyckes det.
- Vet ni, hvart han tagit vägen?
- Nej, jag hade aldrig sett honom förr, och vi ha icke heller återsett honom sedan.
- Godt! Jag vet nu, hvad jag ville veta. Ni säger, att Portos' rum är en trappa upp, n:r 1?
- Ja, herre, det vackraste rummet i hela värdshuset, en lägenhet, som jag sedan dess väl tio gånger kunnat hyra ut.
- Bah! Lugna eder, sade d'Artagnan leende, Portos skall nog betala eder med hertiginnan Coquenards pengar.
- Ack, min herre, hertiginna eller prokuratorsfru vore lika mycket, om hon bara ville lösa på pungen, men hon svarade bestämdt, att hon var trött vid herr Portos' anspråk och trolöshet och att hon ej skulle skicka honom en sou.
- Och ni har framfört svaret till eder gäst?
- Nej, det ha vi nog aktat oss för; då hade han strax fått veta, på hvad sätt vi uträttat hans uppdrag.
- Han väntar då ännu sina penningar?
- Ja visst; i går skref han åter, men den gången var det hans betjent, som bar brefvet på posten.
- Och ni säger, att prokurators fru är gammal och ful?
- Minst femtio år, herre, och alls icke vacker, efter hvad Pathaud påstår.
- I sådant fall kan ni vara lugn; hon skall nog låta tala vid sig. För öfrigt kan väl icke Portos vara skyldig eder stort?
- Icke skyldig mig stort! Ett tjog pistoler redan, oberäknadt läkaren. Och han nekar sig ingenting; det synes, att han är van att lefva godt.
- Nå väl! Om hans älskarinna öfverger honom, så har han vänner, det försäkrar jag eder. Bekymra eder således ej, min gode värd; fortfar deremot att egna honom all den omsorg hans tillstånd kräfver.
- Min herre har lofvat att icke nämna ett ord om prokuratorsfrun eller hans sår?
- Det är redan aftaladt; ni har mitt ord.
- Ack, ser ni, han skulle ta lifvet af mig!
- Frukta ej; han är icke så förfärlig, som han ser ut.

D'Artagnan steg uppför trappan, lemnande sin värd något mera lugn i fråga om de två saker, hvilka tycktes ligga honom om hjertat: hans fordran och hans lif.

En trappa upp, på den mest synliga dörren i korridoren, var med svart bläck skrivvet ett gigantiskt nummer 1; d'Artagnan klappade ett slag, och på uppmaning inifrån att stiga på, gjorde han så.

Portos låg till sängs och spelade ett parti lanter med Mousqueton för att ej ligga af sig i spelet, medan ett med raphöns försedt stekspett vreds omkring framför elden, och i en stor spisel kokade på fyrfat två kastruller, ur hvilka spred sig den dubbla och för luktorganet angenäma lukten af kaninfrikassé och fiskpudding. Tomma buteljer betäckte en pulpet och en dragkista.

Vid åsynen af sin vän uppgaf Portos ett högt glädjerop, och Mousqueton reste sig aktningsfullt för att lemna plats åt d'Artagnan och gick att kasta ett öga på det två kastrullerna, öfver hvilka han tycktes hafva särskild tillsyn.

— Vid Gud, det är verkligen du! sade Portos till d'Artagnan. Välkommen, och ursäkta, om jag icke går emot dig, men, tillade han och såg på d'Artagnan med en viss oro, du vet väl, hvad som händt mig?

— Nej.

— Värden har ingenting sagt?

— Jag frågade efter dig och steg genast uppför trappan.

Portos tycktes andas lättare.

— Hvad har då händt dig, min käre Portos? fortfor d'Artagnan.

— Det har händt mig, att då jag föll ut mot min motståndare, hvilken jag redan hade gifvit tre stötar, och på hvilken jag nu ville göra slut med den fjerde, stötte min fot emot en sten och fick jag en sensträckning i ena knäet.

— Verkligen?

— På min ära! Och det var lycka för den skurken, ty annars hade jag icke släpt honom, förrän han legat död på platsen, det svarar jag för.

— Och hur gick det med honom?

— Det vet jag icke; han hade fått nog, och han for sin väg utan att begära resten; men du, min käre d'Artagnan, hvilka öden har du haft?

— Den der sensträckningen, fortfor d'Artagnan, håller dig således vid sängen, min käre Portos?

— Ack, min Gud, ja, det är hela olyckan! För öfrigt är jag väl på fötter igen om några dagar.

— Men hvarför har du icke låtit flytta dig till Paris? Här måste du ha grymt tråkigt.

— Det var min afsigt, men jag måste tillstå en sak för dig, min vän.

— Hvad då?

— Efter jag verkligen hade grymt tråkigt, som du nyss sade, och ännu hade på fickan de sjutiofem pistoler du gaf mig, så lät jag, för att förströ mig, bedja en resande adelsman stiga upp till mig och föreslog honom att spela ett parti tärning. Han antog förslaget, och mina sjutiofem pistoler vandrade ur min ficka i hans, oberäknadt min häst, som han fick på köpet. Än du sjelf, min käre d'Artagnan?

— Ja, min käre Portos, man kan icke vara lycklig i allt, sade d'Artagnan: du känner ju ordspråket: »otur i spel, tur i kärlek«. Du är allt för lycklig i kärlek, att ej spelet skulle taga hämd. Men hvad betyda motgångar för dig? Du, din lycklige skalk, har ju i alla fall din hertiginna, som säkert ej underlåter att komma dig till bistånd?

— Men , min käre d'Artagnan, hör, hvilken fördömd otur jag har, svarade Portos i den mest otvungna ton i verlden. Jag har skrivit till henne och bedt henne skicka mig en femtio louisdorer, hvilka jag ovilkorligt behöfde i den belägenhet, hvori jag befann mig. . .

— Nå väl?

— Hon måtte visst vara på sina egendomar, ty hon har icke svarat mig.

— Verkligen?

— Ja. Också skickade jag henne i går en ytterligare epistel, ännu enträgnare än den första. Men efter du nu är här, min vän, så låt oss tala om dig. Jag tillstår, att jag började mycket oroas af dig.

— Men din värd uppför sig hyggligt emot dig, efter hvad det vill tyckas, sade d'Artagnan, pekande på de fulla kastrullerna och de tomma buteljerna.

— Lagom hyggligt, svarade Portos. Det är redan tre eller fyra dagar, sedan den slyngeln skickade mig räkning, men jag kastade dem på dörren, jag, både värden och räkningen, så att jag nu befinner mig här som ett slags segervinnare eller inkräktare. Du ser också, att jag, för den händelse man ville storma min intagna ställning, är väpnad till tänderna.

— Emellertid förefaller det mig, sade d'Artagnan skrattande, som om du ändå emellanåt gjorde utfall.

Han pekade på buteljerna och kastrullerna.

— Nej, ty värr, icke jag, sade Portos. Denna fördömda sensträckning fjettrar mig vid sängen, men Mousqueton ströfvar omkring och skaffar proviant. Mousqueton, min vän, fortfor Portos, du ser, att vi fått förstärkning; vi måste ha nödig fyllnad i våra förråd.

— Mousqueton, sade d'Artagnan, ni måste göra mig en tjänst.

— Hvad för tjänst, herre?

— Att lära Planchet konsten; jag kunde äfven, i min tur, finna mig belägrad, och då vore det icke illa att få njuta samma förmåner, som ni bereder eder husbonde.

— Åh, herre, sade Mousqueton med blygsam uppsyn, ingenting är lättare! Det kommer bara an på att vara fiffig, det är hela saken. Jag är uppfödd på landet, och min far var på lediga stunder tjufskytt.

— Hvad gjorde han annars?

— Han idkade ett näringsfång, som jag alltid funnit rätt lyckosamt.

— Hvilket då?

— Som det var på den tiden, då katolikerne förde krig emot hugenotterne, och han såg katolikerne söka utrota hugenotterne och tvärt om, allt i religionens namn, så hade han för sin del antagit en blandad troslära, hvilken tillät honom att än vara katolik, än hugenott. Han gick dagligen med sin karbin på axeln bakom häckarna, längs efter vägen, och när han såg en katolik komma ensam, tog strax den protestantiska religionen öfverhand i hans hjerta; han sänkte sin karbin i riktning mot den resande, och då denne knappast var tio steg från honom, inledde han ett samtal, som nästan alltid slutade på det sättet, att den resande gaf honom sin börs för att rädda sitt lif. Det faller af sig sjelft, att när han såg en hugenott närma sig, kände han sig lifvad af ett så brinnande katolskt nit, att han ej kunde förklara, huru han en fjerdedels timme förut kunnat hysa minsta tvifvel om vår heliga religions företräde. Ty jag är katolik, herre, och min far hade, sina grundsatser trogen, uppfostrat min äldste bror till hugenott.

— Men hvad slut fick den hedersmannen? frågade d'Artagnan.

— Ack, herre, han fick det olyckligaste slut i verlden; en vacker dag fann han sig i en hålväg mellan en hugenott och en katolik, med hvilka han haft att göra och som båda kände igen honom, hvarför de också nu förenade sig emot honom och hängde honom i ett träd, och sedan

kommo de och skröto öfver sitt vackra streck på en krog i närmaste by, dit vi gått in för att dricka, min bror och jag.

— Nå, hvad gjorden I då? sade d'Artagnan.

— Vi läto dem tala till punkt, återtog Mousqueton. Och när de sedan gingo från krogen, hvar åt sitt håll, lade min bror sig i bakhåll för katoliken och jag för protestanten. Efter två timmar var allt förbi; vi hade gifvit hvardera sin beskärda del och vi beundrade vår arme fars omtänksamhet att uppfostra oss i hvar sin religion.

— Som ni säger, min käre Mousqueton, måtte eder far verkligen varit en rätt fiffig patron. Ni säger, att han på lediga stunder var tjufskytt?

— Ja, herre, och det var han, som lärde mig att knyta snaror och lägga ut långref. Derfor när jag såg, att vår lumpne värd ville traktera oss med grof föda, som kan passa för bönder, men icke för två så ömtåliga magar som våra, grep jag till mitt gamla handverk. Under det jag ströfvade omkring i skogen, lade jag ut mina snaror, och mina långrefvar smög jag i dammarna, under det jag lade mig ned vid dambrädden. Derfor, Gud ske lof, felas oss nu hvarken rapphöns eller kaninen, karp eller ål, allt lätt och sund föda, som kan passa åt en sjuk.

— Men vinet, sade d'Artagnan, hvem släpper till vinet? Är det eder värd?

— Derpå kan man svara både ja och nej.

— Huru? Både ja och nej?

— Han släpper till det, det är sant, men han vet icke, att han har den äran.

— Förklara eder, Mousqueton; allt, hvad ni säger, är ganska lärorikt.

— Jo, herre, ödet skickade så, att jag på mina utländska resor träffade en spanior, som sett många land, bland andra äfven Nya verlden.

— Hvad gemenskap kan Nya verlden ega med de vinbuteljer, som stå på denna skrifpulp och denna byrå?

— Tålmod, herre! Hvar sak för sig!

— Det är rätt, Mousqueton; jag afbidar tåligt, hvad ni ämnar säga.

— Den der spanioren hade i sin tjenst en lakej, som hade följt honom på hans resa till Mejico. Denne lakej var min landsman, och vi gjorde desto fortare bekantskap, enär det fans mycken likhet i vår karakter. Framför allt tyckte vi båda om jagt, och han berättade mig, huru landets infödingar på Pampas eller de stora slätterna i Södra Amerika

jaga tigrar och tjurar med simpla rännsnaror, som de kasta om halsen på dessa farliga djur. I början ville jag icke tro, att man kunde uppnå en sådan skicklighet, att man på tjugu till tretio stegs afstånd kunde kasta änden af en lina, hvart man ville, men när jag såg bevis derpå, måste jag väl sätta tro till berättelsen. Min vän stälde en butelj tretio steg ifrån sig, och i hvart enda kast tog han buteljhalsen i rännsnaran. Jag började öfva mig deri, och som naturen begåfvat mig med någon fallenhet, kastar jag i dag min l a s s o lika bra som trots någon. Nå, förstår ni nu, herre? Vår värd har en mycket väl försedd vinkällare, hvars nyckel han alltid bär på sig; men denna källare har en glugg, och genom gluggen kastar jag min l a s s o, och som jag nu vet, hvar det goda hörnet är, hemtar jag derifrån. På det sättet, herre, har ändå Nya verlden någon gemenskap med buteljerna, som stå på pulpeten och byrån. Vill herrn nu smaka på vårt vin och rent ut säga oss, hvad ni tycker om det?

— Tack, min vän, tack, men ty värr har jag nyss frukosterat.

— Nå väl, sade Portos, sätt fram bordet, Mousqueton, och medan vi frukostera, skall d'Artagnan berätta oss, hvad han sjelf haft för sig på de tio dagarna, sedan han lemnade oss.

— Gerna, sade d'Artagnan.

Medan Portos och Mousqueton frukosterade med konvalescenters vanliga aptit och den broderliga hjertlighet, som i olyckans stund närmar människorna till hvarandra, berättade d'Artagnan, huru Aramis, sårad, nödgats stanna i Crèvecoeur, huru han lemnat Atos i Amiens, tvistande med fyra män, som beskylt honom för att vara falskmyntare, och huru han, d'Artagnan, varit tvungen att öfver de Wardes' kropp bana sig väg till England.

Men här upphörde d'Artagnans förtroende; han nämnde blott, att han från Storbritannien medfört fyra präktiga hästar, en åt sig sjelf och en åt hvardera af hans kamrater; derpå slutade han, i det han delgaf Portos, att den häst, som var ämnad åt honom, redan stod i värdshusets stall.

I detta ögonblick inträdde Planchet för att underrätta sin herre, att hästarna nu hade hvilat sig tillräckligt och att det vore möjligt att hinna taga nattläger i Clermont.

Som d'Artagnan nu var i det närmaste lugn för Portos och längtade att få veta, huru det stod till med hans två andra vänner, räckte han den sjuke sin hand och sade honom, att han nu skulle begifva sig på väg

för att fortsätta sina forskningar. Och då han för öfrigt tänkte vända tillbaka samma väg, skulle han, om Portos efter sju till åtta dagar ännu funnes kvar på värdshuset *G r a n d - S a i n t - M a r t i n*, i förbifarten taga honom med sig.

Portos svarade, att hans sensträckning efter all sannolikhet ej skulle tillåta honom att till dess aflägsna sig derifrån. För öfrigt måste han stanna i Chantilly för att afbida svar från sin hertiginna.

D'Artagnan önskade honom ett snart och godt svar, och sedan han än en gång anbefalt Portos åt Mousquetons vård och till värden betalat sin skuld, begaf han sig af med Planchet, nu befriad från en af sina handhästar.

Kapitel XXVI

Aramis' tes.

D'Artagnan hade ingenting sagt åt Portos om hans sår eller om prokuratorns fru. Ehuru ung, var vår béarnare ganska klok. Följaktligen hade han också låtsat tro allt, hvad den skrytsamme musketören berättat, öfvertygad, att det ej gifves någon vänskap, som håller stånd mot en uppsnappad hemlighet, helst då denna hemlighet berör högmodet, ty man vinner alltid en viss moralisk öfverlägsenhet öfver dem, hvilkas historia man känner; också fann sig d'Artagnan, i sina hemliga planer för framtiden och besluten, som han var, att begagna de tre kamraterne till verktyg för sin lycka, ej missbelåten med att på förhand kunna i sin hand förena de osynliga trådar, med hvilka han påräknade att kunna leda dem.

Emellertid trycktes under hela den långa vägen hans hjerta af en djup nedslagenhet: han tänkte på den unga och vackra fru Bonacieux, som skulle skänka honom lönen för hans hängifvenhet. Men vi vilja utan dröjsmål upplysa, att denna nedslagenhet hos den unge mannen kom mindre af sorgen öfver den förfelade sällheten än af fruktan, att någon olycka skulle vederfaras qvinnan. För honom gafs icke något tvifvel mer: hon hade fallit ett offer för kardinalens hämd, och som man vet, var hans eminens' hämd förfärlig. Huru han hade funnit nåd inför ministerns ögon, detta visste han icke sjelf, och derom skulle herr de Cavois säkert hafva upplyst honom, om drabantkaptenen hade träffat d'Artagnan hemma hos sig.

Tiden förflyter aldrig fortare, och vägen förefaller aldrig kortare, än då en enda tanke upptager i sig alla förmögenheter hos den varelse, som tänker. Den yttre tillvaron liknar då en sömn, hvars dröm denna

tanke är. Genom dess inflytelse har tiden ej mera något mått, rummet intet afstånd. Man far från ett ställe och kommer till ett annat, se der allt. Af det genomlupna återstår för vårt minne endast en obestämd dimma, hvaruti tusen hopblandade bilder af träd, berg och landskap förlora sig. Den var som rof för denna synvilla, som d'Artagnan med den hastighet, hvilken behagade hans häst, genomilade de sex eller åtta lieues, som skilja Chantilly från Crèvecoeur, utan att han vid ankomsten till denna by kunde erinra sig ett enda af de föremål, som mötte honom på vägen.

Först der återvåkade hans minne, han skakade på hufvudet, varseblef värdshuset, der han lemnat Aramis, och sättande sin häst i traf, stannade han utanför porten.

Denna gång var det icke värden, utan värdinnan, som tog emot honom; d'Artagnan var fysionomist; i ett enda ögonkast uppfattade han värdinnans frodiga och fryntliga figur och insåg strax, att han icke behöfde förställa sig för henne och ingenting hade att befara af ett så gladlynt ansigte.

— Min goda fru, frågade d'Artagnan, kan ni säga mig, hvad det blifvit af en af mina vänner, som vi voro nödsakade att lemna qvar här för omkring tolf dagar sedan?

— En vacker ung man om tjugutre till tjugufyra år, stilla, älskvärd och väl växt?

— Just så, dessutom sårad i axeln.

— Alldeles. Jo, min herre, han är fortfarande här.

— Ack, min Gud, goda fru, sade d'Artagnan, i det han satte foten på marken och kastade sin hästs tyglar om Planchets arm, ni återger mig lifvet! Hvar är då den käre Aramis, att jag må få omfamna honom, ty, jag tillstår det, jag har brådt att se honom åter?

— Förlåt, herre, men jag tviflar på, att han i denna stund kan ta emot eder.

— Hvarför det då? Är han tillsammans med något fruntimmer?

— Jesus, hvad säger ni! Den stackars gossen! Nej, min herre, han är icke med något fruntimmer.

— Och med hvem då?

— Med pastorn i Montdidier och superiorn för jesuiterne i Amiens.

— Min Gud! utropade d'Artagnan, mår den stackars gossen då sämre?

— Nej, min herre, tvärt om; men efter hans sjukdom har nåden vederfarits honom, och han har beslutit sig för att inträda i det andliga ståndet.

— Det har sin riktighet, sade d'Artagnan, jag hade glömt, att han var musketör endast tills vidare.

— Min herre önskar likväl träffa honom?

— Mer än någonsin.

— Nå väl! Min herre har endast att gå uppför trappan till höger på gården, i andra våningen, n:r 5.

D'Artagnan ilade bort åt det uppgifna hållet och fann en af de yttertrappor, som vi än i dag se på gårdarna till gamla värdshus. Men man kom ej så lätt till den blifvande abbeen: de trånga passen till Aramis' rum voro bevakade hvarken mer eller mindre än Armidas trädgårdar; Bazin postade i korridoren och stängde honom vägen med desto större oförskräckthet, som efter många års prøfvotid Bazin omsider såg sig nära att uppnå det mål, han städse hade eftersträfvat.

I sjelfva verket hade den stackars Bazins dröm alltid varit att få tjena en kyrkans man, och han afbidade med otålighet det oafåtligt motsedda ögonblick i framtiden, då Aramis äntligen skulle kasta vapenrocken i skräpvrån och påtaga kaftanen. Den unge mannens dagligen förnyade löfte, att den stunden ej kunde dröja länge, hade ensamt qvarhållit Bazin i tjänst hos en musketör, en tjänst, sade han, hvori han ej gerna kunde undgå att förderfva sin själ.

Bazin var därför ytterst glad. Efter all sannolikhet skulle hans herre ej åtra sig denna gången. Föreningen af den fysiska smärtan med den moraliska smärtan hade utöfvat den verkan, han så länge önskat. Aramis, som led både till kropp och själ, hade äntligen riktat sina blickar och sina tankar på religionen, och han hade ansett såsom en himmelns varning den dubbla händelse, som träffat honom, nämligen hans älskarinnas plötsliga försvinnande och hans sår i axeln.

Man finner lätt, att i hans nu varande sinnesstämning kunde ingenting vara oangenämare för Bazin än d'Artagnans ankomst, hvilken kunde kasta tillbaka hans herre i hvirfveln af de verldsliga tankar, som så länge hade ryckt honom med sig. Han beslöt därför att tappert försvara dörren, och då han, förrådd af herbergets värdinna, ej kunde föregifva, att Aramis var borta, försökte han öfvertyga den nykomne, att det vore höjden af det opassande att störa hans herre i den fromma

öfverläggning, hvarmed han syselsatt sig allt sedan morgonen och som, efter Bazins förmodan, ej kunde taga slut innan aftonen.

Men d'Artagnan fäste icke mycken vikt vid Bazins vältaliga afhandling, och då han icke brydde sig om att inlåta sig i en ordstrid med sin väns betjent, sköt han honom helt enkelt undan med ena handen, och med den andra vred han om låsvredet till dörren n:r 5.

Dörren öppnades, och d'Artagnan inträdde i rummet.

Aramis, i svart rock och hufvudet betäckt med ett slags rund och platt hufva, som liknade en kalott, satt framför ett aflångt bord, betäckt med pappersrullar och stora folianter; vid hans högra sida satt jesuitsuperiorn och vid venstra sidan pastorn i Montdidier. Gardinerna voro till hälften nedfällda och insläpte endast en mystisk dager, egnad för ett fromt drömmeri. Alla verldsliga föremål, som kunde möta ögat, då man inträder i en ung mans kammare, helst när denne unge man är musketör, hade försvunnit liksom genom ett trolleri, och förmodligen af fruktan, att åsynen deraf kunde återbringa egaren i verldsliga tankar, hade Bazin tagit i beslag värja, pistoler, den fjäderprydda hatten och alla möjliga slags broderier och spetskragar.

Men i deras ställe och på deras plats tyckte d'Artagnan sig märka, i en mörk vrå af rummet, någonting, som liknade en gissel, hängande på en spik i väggen.

Vid bullret, som d'Artagnan åstadkom, då han öppnade dörren, lyfte Aramis upp hufvudet och kände igen sin vän. Men till den unge mannens stora förvåning tycktes hans åsyn ej göra synnerligt intryck på musketören, så var hans håg afvänd från allt jordiskt.

— God dag, bäste d'Artagnan, sade Aramis, det var mig mycket angenämt att få se dig.

— Äfven mig, svarade d'Artagnan, ehuru jag ännu icke är rätt säker, om det verkligen är Aramis jag talar till.

— Med honom sjelf, min vän, med honom sjelf; men huru kan du tvifla derpå?

— Jag fruktade att hafva misstagit mig om rum, och jag trodde först, att jag kommit in i någon andlig mans boning; sedan fattades jag af en annan förskräckelse, då jag fann dig i sällskap med dessa herrar; jag trodde nämligen, att du vore illa sjuk.

De två svartklädda männen kastade på d'Artagnan, hvares afsigt de begrepo, en nästan hotande blick; men d'Artagnan brydde sig icke derom.

— Jag stör dig kanske, min bästa Aramis, fortfor d'Artagnan, ty efter hvad jag ser, är jag benägen att tro, att du biktar för dessa herrar.

Aramis rodnade nästan omärkligt.

— Du störa mig? O, tvärt om, min bästa vän, det betyder jag! Och till bevis på hvad jag säger, tillåt mig att uttrycka min glädje öfver att se dig frisk och sund.

— Nå, ändtligen kommer han dit! tänkte d'Artagnan; det är inte illa!

— Ty denne herre, som är min vän, har nyligen undslupit en svår fara, fortfor Aramis med salvelse, i det han med handen visade d'Artagnan för de båda andlige.

— Prisa Gud för det, min herre, svarade dessa i det de bugade sig samtidigt.

— Det har jag icke underlåtit, ärevördiga herrar, svarade den unge mannen, i det han besvarade deras bugning.

— Du kommer just lägligt, käre d'Artagnan, sade Aramis; och du skall deltaga i vår disputation och belysa den genom dina insigter. Herr föreståndaren i Amiens, herr pastorn i Montdidier och jag, vi diskutera vissa teologiska frågor, hvilkas vigt sedan lång tid fängslar oss; jag skulle vara förtjust att höra din åsigt.

— En soldats åsigt saknar all betydelse, svarade d'Artagnan, som började blifva orolig öfver den vändning sakerna togo, och du kan hålla dig, tro mig, till dessa herrars lärdom.

De båda svartklädda männen bugade sig i sin ordning.

— Tvärt om, återtog Aramis, och din mening skall vara oss värdefull. Hör, hvarom frågan är: herr föreståndaren tror, att innehållet af min tes bör framför allt vara dogmatiskt och didaktiskt.

— Din tes! Du uppsätter då en tes?

— Utan tvifvel, svarade jesuiten; för den examen, som föregår prestvigningen, är en disputation föreskrifven.

— Prestvigningen! utropade d'Artagnan, som ej kunde tro, hvad värdinnan och Bazin efter hvarandra hade sagt honom; prestvigningen!

Och han kastade sina bestörta blickar på de tre personer, han hade framför sig.

— Nu, fortfor Aramis, i det han i sin länstol intog en lika behagfull ställning, som om han suttit i en budoar, och med sjelfbehag betraktade sin hand, hvit och knubbig som en fruntimmershand, och som han höll

upp i luften för att få blodet att rinna ned; nu, som du redan hört, min käre d'Artagnan, ville herr förståndaren, att min tes skulle vara dogmatisk, då jag deremot ville, att den vore idealisk. Det var därför, herr föreståndaren föreslog mig detta ämne, som ännu icke behandlats, och i hvilket finnes stoff till de yppersta utläggningar:

»Utraque manus in benedicendo clericis inferioribus necessaria est.«

D'Artagnan, hvars kunskapsmått vi redan känna, rynkade icke mera på ögonbrynen vid denna citation än vid den, som herr de Tréville hade gjort med anledning af de presenter, han trodde d'Artagnan hafva mottagit af hertigen af Buckingham.

— Det vill säga, återtog Aramis för att gifva honom all möjlig lättnad: båda händerna äro oundgängliga för underordnade Guds ords tjennare, när de utdela välsignelsen.

— Beundransvärdt ämne! utropade jesuiten.

— Beundransvärdt och dogmatiskt! upprepade pastorn, hvilken, ungefär lika stark i latinet som d'Artagnan, noga gaf akt på jesuiten för att kunna hålla jemna steg med honom och upprepa hans ord som ett eko.

D'Artagnan förblef alldeles oberörd af de båda svartklädda herrarnes entusiasm.

— Ja, beundransvärdt, *prorsus admirabile*, fortfor Aramis, men fordra ett djupt studium af kyrkofäderne och skriften. Jag har nu tillstått för dessa lärda herrar prester, och detta i all ödmjukhet, att mina vakor på högvakten och i konungens tjenst kommit mig att i någon mån försumma mina studier. Derför skall jag finna mig mer obesvärad, *facilius natus*, med ett ämne af mitt eget val, som för dessa svåra teologiska frågor vore, hvad moralen är för metafysiken i filosofien.

D'Artagnan hade mycket ledsamt; äfvenså kyrkoherden.

— Låt höra inledningen! utropade jesuiten.

— *Exordium!* upprepade pastorn för att säga något.

— *Quemadmodum inter coelorum immensitatem.*

Aramis kastade en förstulen blick på d'Artagnan och såg, att hans vän gäspade, så att käken kunde gå ur led.

— Låt oss tala franska, min fader, sade han till jesuiten, så skall herr d'Artagnan ha större nöje af våra ord.

— Ja, jag är trött af resan, svarade d'Artagnan, och allt det der latinet förstår jag icke.

— Må göra, sade jesuiten något förtretad, under det pastorn, full af belåtenhet, gaf d'Artagnan en tacksam blick; nå väl, låt höra, hvad som kan vara att hemta af denna text.

— Mose, herrens tjenare. . . han var endast tjenare, märken det väl! Mose välsignade med händerna; han låter hålla upp sina båda armar, under det hebreerne slå sina fiender. Sålunda välsignar han med båda händerna. För öfrigt säger evangelium: *i m p o n i t e m a n u s* och icke *m a n u m*; pålägggen händerna och icke handen.

— Pålägggen händerna, upprepade kyrkoherden med en åtbörd.

— I den helige Petros deremot, hvars efterträdare påfvarne äro, fortfor jesuiten, säges: *p o r r i g e d i g i t o s*. Räck fram fingrarna; begriper ni mig nu?

— Helt visst, svarade Aramis förnöjd, men saken är rätt klyftig.

— Fingrarna, återtog jesuiten; den helige Petros välsignade med fingrarna. Påfven välsignar då äfven med fingrarna. Och med huru många fingrar välsignar han? Med tre fingrar, ett finger för Gud fader, ett för Guds son och ett för Gud den Helige ande.

Alla gjorde korstecknet; d'Artagnan trodde sig böra följa detta exempel.

— Påfven är den helige Petros' efterträdare och föreställer de tre gudomliga makterna: de öfrige, *o r d i n e s i n f e r i o r e s* af kyrkohierarkien, välsigna i heliga erkeenglars och englars namn. De allra ringaste klerker, sådana som våra dekaner och klockare, välsigna med stänkborstar, hvilka föreställa ett oändligt antal af välsignande fingrar. Se der saken i enklaste form, *a r g u m e n t u m o m n i d e n u d a t u m o r n a m e n t o*. Jag skulle derom, fortfor jesuiten, kunna skriva två volymer af lika storlek som den här.

Och full af heligt nit, slog han på den helige Krysostomos in folio, under hvars tyngd bordet svigtade.

D'Artagnan ryste.

— Visserligen, sade Aramis, gör jag rättvisa åt skönhheterna i denna tes, men på samma gång förklarar jag den för svår för mig. Jag hade valt följande text; säg mig, bäste d'Artagnan, om den icke är i din smak: *N o n i n u t i l e e s t d e s i d e r i u m i n o b l a t i o n e*, eller ännu bättre: Någon liten saknad är ej otillständig vid ett offer åt herren.

— Håll der! utropade jesuiten, ty denna tes stöter på kätteri; det finnes en nästan dylik sats i den erkekättaren Jansenius' upplaga af Augustinus, hvilken bok förr eller senare skall brännas af bödelns hand. Akta eder, min unge vän; ni lutar åt de falska lärorna; min unge vän, ni förderfvar eder.

— Ni förderfvar eder, sade pastorn, i det han sorgset skakade på hufvudet.

— Ni vidrör den beryktade punkten om fria viljan, som är en dödlig stöttesten. Ni närmar eder pelagianernes och semipelagianernes irrläror.

— Men ärevördige fader... återtog Aramis något förbryllad af den massa argument, som nu föll öfver hans hufvud.

— Huru vill ni bevisa, fortsatte jesuiten utan att gifva honom tid att tala ut, huru vill ni bevisa, att man bör sakna verlden, då man offerar sig åt Gud? Hör detta dilemma: Gud är Gud och verlden är djefvulen. Sakna verlden är att sakna djefvulen, det är min slutsats.

— Äfven min, sade pastorn.

— Men jag ber... återtog Aramis.

— *D e s i d e r a s d i a b o l u m*, olycklige! utropade jesuiten.

— Han saknar djefvulen! Ack, min unge vän, återtog pastorn suckande, sakna icke djefvulen, jag anropar eder derom!

D'Artagnan var nära att mista förståndet; han tyckte sig vara i ett dårhus och färdig att varda lika tokig som dem han såg. Han måste dock tåga, enär han icke begrep det tungomål, som talades inför honom.

— Men hör mig då, återtog Aramis med en artighet, hvarunder började framsticka någon otålighet, jag säger icke, att jag saknar; nej, jag skall aldrig uttala denna sats, då den icke är ortodox...

Jesuiten sträckte armarna mot himmeln, och pastorn gjorde äfven så.

— Nej, men medgif åtminstone, att det vore otillbörligt att bjuda herren, hvad man har fullkomlig afsmak för. Har jag icke rätt, d'Artagnan?

— Det tror jag förbannadt väl! utropade denne.

Pastorn och jesuiten hoppade till på sina stolar.

— Min utgångspunkt är följande, det är en syllogism: verlden saknar icke lockelser, jag lemnar verlden, följaktligen gör jag en uppoffring, och skriften säger bestämdt: Du skall offra åt herren.

— Detta är sant, sade antagonisterna.

— Och för öfrigt, fortfor Aramis, i det han nöp sig i örat för att få det rödt, liksom han skakade händerna för att få dem hvita, för öfrigt har jag gjort en viss rondo derom, hvilken jag förlidet år meddelade herr Voiture och för hvilken den store mannen gjorde mig tusen komplimanger.

— En rondo! sade jesuiten med förakt.

— En rondo! sade pastorn mekaniskt.

— Låt höra, låt höra, utropade d'Artagnan; den skall gifva oss litet omvexling.

— Nej, ty den är religiös, svarade Aramis, och det är teologi på vers.

— För tusan! sade d'Artagnan.

— Hör på, sade Aramis med en något blygsam uppsyn, som icke var fri från en viss anstrykning af hyckleri.

I, som sörjen lyckans flydda dagar,
I, som bittert kännen smärtans sår,
friden edra lidanden förjagar,
när åt Gud i offren eder tår,
I, som sörjen.

D'Artagnan och pastorn syntes roade. Jesuiten framhärdade i sin mening.

— Akta eder för den profana smaken i den teologiska stilen. Hvad säger den helige Augustinus? *S e v e r u s s i t c l e r i c o r u m s e r m o .*

— Ja, predikan måste vara klar, sade pastorn.

— Men eder tes, skyndade jesuiten att afbryta, då han hörde sin medbroder komma på villovägar, men eder tes kan på sin höjd vinna damernas tycke.

— Det gifve Gud! utropade Aramis hänförd.

— Ser ni det! utropade jesuiten; verlden talar ännu i eder med hög röst, *a l t i s s i m a v o c e*. Ni har ögat på verlden, min unge vän, och jag är rädd för, att eder undfångna nåd alldeles icke varder verksam.

— Var lugn, ärevördige fader; jag ansvarar för mig sjelf.

— Ett verldsligt sjelfförtroende!

— Jag känner mig, min far; mitt beslut är oåterkalleligt.

— Men ni håller fast vid att fullfölja denna tes?

— Jag känner hos mig en kallelse att afhandla denna och ingen annan; jag ämnar alltså fortsätta den, och i morgon hoppas jag, ni skall varda nöjd med de rättelser, jag deri skall göra efter edra åsigter.

— Arbeta träget, sade pastorn; ni är nu i en förträfflig stämning.

— Ja, fältet är besådt, sade jesuiten, och vi behöfva icke frukta, att en del af säden fallit på hälleberget och en annan utmed vägen och att fåglarna under himmeln ätit upp resten, *a ves coeli comederunt illam*.

— Mätte pesten täppa munnen på dig med din latin! tänkte d'Artagnan, som kände sina krafter uttömda.

— Farväl, min son, sade pastorn, till i morgon!

— I morgon, förmätne yngling, sade jesuiten; ni lofvar att varda ett af kyrkans ljus; gifve Gud, att detta ljus icke varder en förtärande låga!

D'Artagnan, som af otålighet en hel timme tuggat på naglarna, började nu äfven att angripa sjelfva köttet.

De två svartklädda herrarne stego upp, bugade sig för Aramis och d'Artagnan och gingo åt dörren. Bazin, som stående och med ett fromt jubel afhört hela denna lärda religionstvist, skyndade fram till dem, tog breviariet af pastorn, mässboken af jesuiten och gick förut i vördnadsfullt skick för att bana dem väg.

Aramis följde dem utför trappan och steg genast upp igen till d'Artagnan, som ännu drömde.

Vordna ensamma, iakttogo de båda vännerna en förlägen tystnad; emellertid måste dock en af dem först bryta den, och som d'Artagnan tycktes hafva föresatt sig att afstå denna ära åt sin vän, sade Aramis:

— Du ser sjelf, att jag återkommit till mina grundideer.

— Ja, en verksam nåd har vederfarits dig, såsom den der herrn nyss sade.

— Åh, dessa planer att draga mig från verlden äro för länge sedan uppgjorda! Och du har redan förr hört mig tala derom, icke sant, min vän?

— Jo visst, men jag tillstår, att jag trodde, att du skämtade.

— Med sådana saker! Åh, d'Artagnan!

— Bevars! Man skämtar ju med döden.

— Och man gör orätt, ty döden är den port, som för till förderf eller frälsning.

— Medgifves; men, om du behagar, låt oss icke mer tala i teologi, Aramis; du bör för öfrigt hafva fått nog deraf för återstoden af dagen;

hvad mig angår, så har jag nästan glömt det lilla latin, jag en gång kunnat, och vidare tillstår jag, att jag ingenting förtärt sedan klockan sex i morse och att jag är förtvifladt hungrig.

— Vi skola strax äta middag, käre vän; du torde endast erinra dig, att vi i dag ha fredag; alltså, på en sådan dag kan jag hvarken se eller äta kött. Om du vill åtnöja dig med den middag jag kan bjuda, så består den af kokad t e t r a g o n och af frukter.

— Hvad menar du med tetragon? frågade d'Artagnan orolig.

— Jag menar spenat, återtog Aramis, men för din skull tilläggas ägg till spenaten, och det är en svår öfverträdelse af regeln, ty ägg äro kött, emedan kycklingen alstras deraf.

— Denna måltid är väl icke närande, men lika godt, för att få stanna hos dig vill jag underkasta mig den.

— Jag tackar dig för uppoffringen, sade Aramis; men om den ej är till båtнад för din kropp, så skall, var viss derpå, din själ åtminstone drag nytta deraf.

— Alltså, Aramis, inträder du bestämdt i det andliga ståndet? Hvad skola våra vänner, hvad skola herr de Tréville säga? De skola anse dig som en öfverlöpare, det säger jag dig på förhand.

— Jag inträder icke i andliga ståndet, jag återgår dit. Jag öfvergaf kyrkan för verlden, ty du vet ju, att jag måste göra våld på mig för att påtaga musketörrocken.

— Jag! Det vet jag alls icke.

— Du har då icke bekant, huru jag lemnade seminarium?

— Alldeles icke.

— Hör då på min historia. För öfrigt säger den heliga skrift: Bikten eder för hvarandra; och jag vill nu bikta mig för dig, d'Artagnan.

— Och jag ger dig absolution på förhand; du ser, att jag har godt hjerta.

— Skämta icke med så heliga saker, min vän.

— Tala då, jag hör dig.

— Jag var på seminarium allt sedan mitt nionde år; om tre dagar skulle jag fylla tjuguet år; jag skulle då varda abbé, och allt hade då varit väl bestämdt. En afton, då jag efter min vana begaf mig till ett hus, hvilket jag ofta med nöje besökte — man är ung, ser du, och man är svag — inträdde en officer, som med svartsjuka blickar såg mig läsa helgonens lefvernesbeskrifning för värdinnan i huset. Just den aftonen hade jag öfversatt en episod om Judit, och jag hade nyss läst upp mina

verser för damen, som på allt möjligt sätt komplimenterade mig därför, och lutande sig öfver min axel, läste hon verserna å nyo tillsammans med mig. Denna ställning, som, jag tillstår det, var något för mycket fri, sårade officern; han sade ingenting, men då jag gick derifrån, gick han efter mig och sade, när han hunnit upp mig:

— Tycker ni om käpprapp, herr abbé?

— Det kan jag icke säga, min herre, svarade jag, efter som ännu ingen understått sig att gifva mig ett sådant.

— Nå väl, hör på, herr abbé; om ni åter sätter eder fot i det hus, der jag träffade eder i afton, så skall jag understå mig, jag.

Jag tror, att jag vardt förskräckt; jag bleknade mycket, jag kände benen svigta under mig och sökte ett svar, som jag icke fann; jag teg.

Officern väntade på svar, och när han såg, att det dröjde, började han skratta, vände mig ryggen och gick tillbaka in i huset.

Jag förfogade mig åter till seminarium.

Jag är en rättskaffens adelsman och har hetsigt blod, som du väl kunnat märka, min käre d'Artagnan; förolämpningen var förskräcklig, och huru okänd den än skulle förblifva för verlden, kände jag den lefva och röra sig i djupet af mitt hjerta. Jag förklarade mina förmän, att jag icke fann mig nog beredd för prestvigningen, och på min begäran uppsköts ceremonien för ett år.

Jag sökte nu upp den skickligaste fäktnästare i Paris, betingade mig en lektion för hvar dag, och hvar dag under ett års tid tog jag denna lektion. På årsdagen af den, då jag vardt förolämpad, hängde jag min kaftan på en krok, klädde mig helt och hållet som kavaljer och begaf mig på en bal, som en af mina väninnor gaf och der jag visste, att min man skulle finnas. Det var på gatan Franc-Bourgeois, helt nära intill la Force.

Riktigt, min officer fans der; jag närmade mig honom, just under det han sjöng ett kärleksqväde och ömt betraktade ett fruntimmer, och jag afbröt hans sång midt i andra versen.

— Min herre, sade jag till honom, misshagar det eder ännu, om jag åter besöker ett visst hus på Payennegatan, och vill ni ännu traktera mig med käpprapp, om det faller mig in att icke lyda eder?

Officern såg på mig förvånad och sade sedan:

— Hvad vill ni mig, min herre? Jag känner eder icke.

— Jag är, svarade jag, den lille abbeen, som läste helgonens lefnadsbeskrifning och som öfversatte Judit på vers.

— Aha! Nu kommer jag i håg, sade officern med ett groft skämt, hvad vill ni mig?

— Jag önskar, att ni hade ledighet att taga en promenad med mig.

— I morgon förmiddag, om ni behagar, och det med stort nöje.

— Nej, icke i morgon förmiddag, om ni behagar, utan nu strax.

— Om ni bestämdt så fordrar.

— Ja, jag fordrar det.

— Låt oss då gå. Mina damer, sade officern, låten icke störa eder. Så fort jag hunnit döda den der herrn, kommer jag tillbaka för att för eder avsluta den andra versen.

Vi gingo bort.

Jag förde honom till Payennegatan, på samma plats, der han ett år förut, vid samma timme, gjort mig den komplimang, jag förut berättat dig. Det var ett härligt månsken. Vi togo värjan i handen, och i första utfallet dödade jag honom tvärt.

— För fan! sade d'Artagnan.

— Men, fortfor Aramis, som damerna ej sågo sin sångare återvända och man fann honom liggande på Payennegatan med ett värjsting tvärs genom kroppen, trodde man, att det var jag, som så hade tilltygat honom, och saken väckte uppseende. Jag såg mig därför nödsakad att för någon tid afstå från kaftanens anläggande. Atos, med hvilken jag på den tiden gjorde bekantskap, och äfven Portos, som, utom hvad jag inhemtat på mina fäktlektioner, lärt mig några djerfva stötar, förmådde mig då att anhålla om en musketörsuniform. Kungen hade hållit mycket af min far, som stupat vid Arras' belägring, och man beviljade mig denna uniform. Nu inser du väl, att det kan vara tid för mig att återvända i kyrkans sköte?

— Och hvarför nu mer än förut och framdeles? Hvad har då nu händt dig, som leder dig på så dåliga tankar?

— Min blesstyr, min käre d'Artagnan, har varit mig en himmelns varning.

— Den der blesstyren? Bah! Den är nu nästan läkt, och jag är säker om, att det icke är den, som mest gör, att du lider.

— Och hvad då? frågade Aramis rodnande.

— Du har ett sår i hjertat, Aramis, ett djupare och långt mera blödande sår, ett sår, dig tillfogadt af en qvinna.

Aramis' öga blixtrade mot hans vilja.

— Ah, sade han, döljande sin rörelse under en låtsad likgiltighet, tala icke om dylika saker! Jag tänka på dylikt! Lida af kärleksqual? *V a n i t a s v a n i t a t u m!* Skulle jag då, efter din förmodan, låtit toka bort mig, och af hvem? Af någon grisett kanske, af någon kammarjungfru, hvilken jag gjort min kur, medan jag legat i garnison? Fy då!

— Förlåt, käre Aramis, men jag trodde, att du syftade långt högre.

— Högre? Och hvad är jag väl för att hysa så mycken ärelystnad? En stackars musketör, mycket fattig och mycket obemärkt, som hatar slafveri och finner mig stäld på en oriktig plats i verlden?

— Aramis! Aramis! utropade d'Artagnan, i det han såg på sin vän med en tviflande blick.

— Af stoft är jag, fortfor Aramis, och jag återgår till stoftet. Lifvet är fullt af förödmjukelser och smärtor, fortfor han i dystrare ton; alla band, som fästa det vid sällheten, slitas efter hvarandra i människans hand, helst de gyllene. Ack, min käre d'Artagnan, återtog Aramis, i det han lade en smula bitterhet i sin röst, tro mig, dölj för verlden dina sår, när du får några sådana! Tystnaden är de olyckliges sista tröst; akta dig att låta någon, hvem det vara må, komma dina sorger på spåren; de nyfikne fråssa af våra tårar, liksom flugan suger blodet ur en sårad hjort.

— Ack, min käre Aramis, sade d'Artagnan, i det han i sin ordning drog en djup suck, det är ju min egen historia du berättar!

— Huru?

— Jo, en qvinna, som jag älskade, som jag tillbad, har blifvit mig med våld frånröfvad. Jag vet icke, hvar hon är, hvart man fört henne; hon är kanske fången, kanske död.

— Men du har åtminstone den trösten att kunna säga dig, att hon icke frivilligt öfvergifvit dig, att om du icke hört af henne, är det en-

dast därför, att all förbindelse med henne är dig förvägrad, då jag deremot...

— Då du deremot...?

— Ingenting, återtog Aramis, ingenting.

— Således afstår du då för alltid från världen; är ditt parti taget?

— För alltid. Du är min vän i dag, i morgon är du för mig blott en skugga, eller snarare finnes du icke mer för mig. Beträffande världen är hon en graf, ingenting mer.

— För fan! Det är mycket sorgligt, hvad du säger.

— Hvad skall jag göra! Min kallelse drager, rycker mig med sig.

D'Artagnan smålog och svarade icke. Aramis fortfor:

— Och ändå, så länge jag ännu hänger fast vid det jordiska, hade jag gerna velat tala med dig om dig, om våra vänner.

— Och jag, sade d'Artagnan, jag hade velat tala om dig sjelf, men jag ser dig så lösryckt från allt; kärleken föraktar du, dina vänner äro endast skuggor för dig, världen är en graf.

— Ack, du skall sjelf få erfara det samma! sade Aramis med en suck.

— Låt oss icke mera tala derom, sade d'Artagnan, och låt oss bränna upp det här brefvet, som utan tvifvel underrättar dig om någon ny otrohet af din grisett eller kammarjungfru.

— Hvilket bref? utropade Aramis lifligt.

— Ett bref, som ankommit till dig under din frånvaro och som man lemnat mig för att tillställas dig.

— Men från hvem är då detta bref?

— Åh, från någon förgråten sällskapsdam, från någon förtviflad grisett, kanske från fru de Chevreuses kammarjungfru, som nödgats återvända till Tours med sin matmor och som nu, för att vara riktigt fin, skrifvit på parfymradt papper och försegladt brefvet med en hertiglig krona.

— Hvad är det du säger?

— Hvad nu då! Skulle jag ha förlorat brefvet? sade den unge mannen listigt, i det han låtsades leta derefter. Det är ändå lyckligt, att världen är en graf, att karlarne och följaktligen äfven qvinnorna äro skuggor, att kärleken är en känsla, som du föraktar.

— Ah, d'Artagnan, d'Artagnan! utropade Aramis; du pinar mig till döds!

— Ändtligen, här är det! sade d'Artagnan, i det han tog fram brefvet ur sin ficka.

Aramis sprang upp, fattade brevet och läste eller snarare slukade dess innehåll; hans ansigte strålade af glädje.

— Det tyckes, som kammarjungfrun skulle ha vacker stil, sade brevet's öfverbringare helt likgiltigt.

— Tack d'Artagnan! utropade Aramis, nästan yrande af glädje. Hon var nödsakad att återvända till Tours; hon är mig icke otrogen, hon älskar mig allt jemt. Kom, min vän, kom och låt mig omfamna dig; sällheten vill qväfva mig!

De båda vännerna började dansa kring den högvördige St. Krysostomos och trampade oförsynt på papperet, hvarpå tesen stod skrifven och hvilket hade fallit ned på golfvet.

I detta ögonblick inträdde Bazin med spenaten och äggkakan.

— Bort, olycklige! utropade Aramis, i det han kastade sin kalott i ansigtet på honom; gå dit, du är kommen ifrån, tag med dig dessa eländiga grönsaker och denna lumpna rätt; begär en späckad hare, en fet kapun, ett fårlår med lök och fyra buteljer gammal bourgogne.

Bazin, som betraktade sin herre och ej kunde begripa denna förändring, lät melankoliskt äggkakan glida ned i spenaten och spenaten i golfvet.

— Nu är stunden inne att offra ditt lif åt konungars konung, sade d'Artagnan, om du är angelägen att visa honom en artighet: *N o n i n - u t i l e d e s i d e r u m i n o b l a t i o n e .*

— Gå åt fanders med din latin! Min käre d'Artagnan, låt oss dricka, för tusan, dricka friskt, dricka mycket, och berätta mig något om, hvad man har för sig der borta!

Kapitel XXVII

Atos' hustru.

— Nu återstår att få några underrättelser om Atos, sade d'Artagnan till den uppsluppne Aramis, sedan han underrättat honom om hvad som tilldragit sig i hufvudstaden efter deras affärd och sedan en utsökt middag kommit dem att glömma, den ene sin tes och den andre sin trötthet.

— Tror du då, att någon olycka händt honom? frågade Aramis. Atos är så kallblodig, så tapper och hanterar så skickligt sin värja.

— Ja, utan tvifvel, och ingen erkänner hellre än jag Atos' mod och skicklighet; men jag korsar hellre min värja med lansar än med käppar; jag fruktar, att Atos fått stryk af betjentskocken; drängar äro folk, som slår hårdt och icke slutar så snart. Det är därför, jag tillstår det, som jag skulle vilja vända tillbaka så fort som möjligt.

— Jag skall försöka följa dig, sade Aramis, ehuru jag knapt känner mig i stånd att stiga till häst. I går försökte jag gisslet, som du ser der på väggen, men smärtan hindrade mig från att fortsätta denna fromma öfning.

— Också, käre vän, har man ju aldrig sett någon försöka att hela ett skottsår med slag af en karbas; men du var sjuk, och sjukdom gör hjernan svag, hvilket gör, att jag ursäktar.

— Och när reser du?

— I morgon i daggryningen; hvila dig på bästa sätt i natt, och i morgon, om du så kan, skola vi bege oss i väg tillsammans.

— I morgon således, sade Aramis; ty så utaf jern, du än må vara, bör du dock ha behof af hvila.

Dagen efter, då d'Artagnan trädde in till Aramis, fann han honom vid fönstret.

— Hvad ser du på der? frågade d'Artagnan.

— På min ära! Jag beundrar tre ståtliga hästar, som stallknektarne hålla i tygeln; det är ett furstligt nöje att färdas med dylika springare.

— Nå väl, min käre Aramis, du skall smaka detta nöje; ty en af de der hästarna tillhör dig.

— Ah bah! Och hvilkendera?

— Den af de tre, som du vill ha; jag ger ingen af dem företräde.

— Och det präktiga täcket, som höljer honom, tillhör också mig?

— Helt visst.

— Du skämtar blott, d'Artagnan.

— Jag skämtar icke mera, sedan du börjat tala franska.

— De tillhöra mig, dessa förgyllda pistolhölster, detta sammetschabrak, denna med silfver beslagna sadel?

— Dig sjelf, liksom hästen, som kromar sig, tillhör mig, och liksom den andra hästen, som tumlar om, tillhör Atos.

— För tusan! Det är tre ypperliga djur.

— Det smickrar mig, att de falla dig i smaken.

— Det är således kungen, som gjort dig denna gåfva?

— Helt visst är det icke kardinalen; men bekymra dig ej om, hvifrån de komma, och tänkt blott, att en af dem är din tillhörighet.

— Jag tar den, som den rödhåriga drängen håller.

— Förträffligt!

— Så sant Gud lefver, utropade Aramis, se der hvad som tager bort återstoden af min smärta! Jag skulle rida på den der med tretio kulor i kroppen. Ah, vid min själ, sådana vackra stigbyglar! Hollah, Bazin, kom hit, och det strax!

Bazin syntes dyster och trögfotad på tröskeln.

— Polera min värja, rusta upp min sadel, borsta min kappa och ladda mina pistoler! sade Aramis.

— Denna sista order är öfverflödig, afbröt d'Artagnan; det finnes laddade pistoler i dina hölster.

Bazin suckade.

— Nå, mäster Bazin, lugna dig, sade d'Artagnan; man vinner himmelriket i alla yrken.

— Min herre var redan så god teolog! sade Bazin, nästan gråtande; han skulle blifvit biskop och kanske kardinal.

— Nå väl, min stackars Bazin, låt oss se, tänk efter en smula; hvar till tjenar det att vara en kyrkans man, jag frågar dig det? Man slipper icke därför att gå i krig; du ser väl, att kardinalen går att göra det första fälttåget med stormhatt på hufvudet och bardisanen i handen; och herr de Nogaret de la Valette, hvad säger du om honom? Han är också kardinal; fråga hans lakej, huru många gånger han tillredt linneskaf åt honom.

— Ack! suckade Bazin, jag vet det, min herre; allting är nu för tiden upp- och nedvändt här i verlden.

Under tiden hade de två unga männen och den stackars lakejen gått ned.

— Håll stigbygeln åt mig, Bazin, sade Aramis.

Och Aramis svängde sig upp i sadeln med sitt vanliga behag och lätthet; men efter några volter och krumsprång af det ädla djuret erfor dess ryttare så outhärdliga smärtor, att han bleknade och vacklade. D'Artagnan, som, förutseende denna händelse, icke hade förlorat Aramis ur sigte, ilade fram till honom, tog honom i sina armar och förde honom på hans rum.

— Det är bra, min käre Aramis, sköt nu om dig, sade han; jag skall ensam söka upp Atos.

— Du är en man af stål, du, sade Aramis till honom.

— Nej, jag har blott lycka, det är allt; men på hvad sätt skall du tillbringa tiden, medan du väntar på mig? Inga flere utläggningar om fingrarna och välsignelserna, hvasa?

Aramis smålog.

— Jag skall skrifva vers, sade han.

— Ja, parfumerad vers med samma doft som biljetten från madame de Chevreuses kammarjungfru. Undervisa Bazin i prosodien; det skall trösta honom. Beträffande hästen, så sitt upp på honom hvarje dag en stund; det skall vänja dig vid manövrerna.

— Åh, hvad det beträffar, så var lugn! sade Aramis; du skall alltid finna mig beredd att följa dig.

De sade hvarandra farväl, och tio minuter senare samt efter det han anbefalt sin vän till Bazin och till värdinnan, trafvade d'Artagnan i riktning mot Amiens.

Huru skulle han färdas för att återfinna Atos, och skulle han ens återfinna honom?

Den belägenhet, hvori han hade lemnat honom, var betänklig; han kunde hafva dukat under. Denna föreställning, som förmörkade hans panna, afpressade honom några suckar och kom honom att helt sakta formulera några eder om hämd. Bland alla hans vänner var Atos den äldste och den, som minst syntes dela hans smak och böjelser.

Emellertid hyste han för denne ädling en uppenbar förkärlek. Atos' ädla och förnäma skick, dessa blixtar af storhet, som då och då framstrungo ur det dunkel, hvori han gerna höll sig innesluten, denna oföränderliga jemnhet i lynnet, som gjorde honom till den angenämaste sällskapsmenniska i verlden, denna tvungna, skärande glädtighet, denna tapperhet, som skulle kunnat kallas blind, om hon icke varit följd af den sällsyntaste kallblodighet, så många egenskaper tilldrogo sig mer än aktning och vänskap af d'Artagnan, de tilldrogo sig hans beundran.

Till och med stäld vid sidan af Tréville, den prydlige och förnäme hofmannen, kunde verkligen Atos i sina dagar af gladt lynne med fördel uthärda jemförelsen. Han var af medelstor kroppsväxt, men denna växt var så beundransvärdt formad och så väl proportionerad, att Atos mer än en gång i sina täflingar med Portos hade kommit denne jätte, hvars fysiska styrka var vorden ett ordspråk bland musketörerna, att duka under; hans hufvud med de genomborrande ögonen, med den rakä näsan och den liksom hos Brutus formade hakan hade en obeskriflig karakter af storhet och behag; hans händer, hvilka han icke egnade någon omsorg, utgjorde en förtviflan för Aramis, hvilken på sina slösade mandelkli och parfymrad olja; klangen af hans röst var på en gång genomträngande och melodisk, och vidare, hvad som var det obeskrifliga hos Atos, hvilken alltid gjorde sig obemärkt och ringa, det var denna kännedom om verlden och de högsta samhällskretsarnas bruk och detta bördens medfödda skick, som honom ovetande röjde sig i hans minsta handlingar.

Var det fråga om en festmåltid, anordnade Atos den bättre än hvilken annan som helst, anvisande hvarje gäst plats efter den rang, som hans förfäder förvärfvat honom eller han förvärfvat sig sjelf. Var det fråga om heraldiken, kände Atos konungarikets alla ädla familjer, deras slägtregister, deras äktenskapsförbindelser, deras vapen och deras vapens ursprung. Etiketten omfattade icke den mista sak, som var honom främmande, han visste, hvilka de stora godsherrarnes rättigheter voro, han kände i grund jagtväsendet och falkenerarkonsten, och en

dag hade han under ordande om denna utmärkta konst förvånat konung Louis XIII sjelf, hvilken emellertid var mästare deri.

Liksom alla stora herrar på denna tid, red och förde han vapen på ett fulländadt sätt. Ännu mer: hans uppfostran var så litet försummad, till och med i fråga om de lärda studierna, så sällsynta vid denna tid bland adelsmän, att han smålog åt de latinska fraser, som Aramis framkastade och som Portos låtsades begripa; två eller tre gånger hade det till och med, till hans vänners stora förvåning, händt honom, att, när Aramis lät undfalla sig ett misstag i språkläran, han återsatte ett verb i dess rätta tempus och ett nomen i dess kasus; derjemte var hans redlighet oförvitlig, i detta sekel, då krigarne så lätt dagtingade med sin religion och sitt samvete, älskarne med våra dagars stränga grannlagenhet, och de fattige med Guds sjunde bud. Han var således en utomordentlig människa, denne Atos.

Och likväl såg man denna så utmärkta natur, denna så sköna skapelse, detta så fina väsen efter hand luta mot det materiela lifvet, liksom åldringarne luta mot den fysiska och moraliska skröpligheten. I försakelsens stunder, och dessa återkommo ofta, slocknade Atos till hela sin ljusa del, och hans strålande sida försvann liksom i en djup natt.

Då, när halfguden var försvunnen, återstod knapt en människa. Med hufvudet hängande, ögat dunkelt, talet tungt och släpande betraktade Atos under långa timmar antingen sin butelj och sitt glas eller ock Grimaud, som, van att lyda hans tecken, läste i sin herres slappa blick ända till hans minsta önskan, hvilken han genast uppfyllde. Egde de fyra vännernes samqväm rum i någon af dessa stunder, var ett med stor ansträngning framluppet ord hela det bidrag, som Atos lemnade till samtalet. I utbyte drack Atos ensam så mycket som fyra, och detta utan annan förändring i utseendet än en skarpare rynkning af ögonbrynen och en djupare sorgbundenhet.

D'Artagnan, hvars forskande och skarpsinniga ande vi känna, hade, huru stort intresse han än hyste att tillfredsställa sin nyfikenhet, i detta afseende ännu icke kunnat förklara orsaken till denna trånsjuka eller utröna dermed sammanhängande omständigheter. Aldrig mottog Atos bref, aldrig vidtog han någon åtgärd som icke var känd af alla hans vänner.

Man kunde icke påstå, att det var vinet, som hos honom alstrade detta svårmod, ty tvärt om drack han endast för att bekämpa detta

svårmod, hvilket berörda medel, såsom vi sagt, gjorde ännu dystrare. Man kunde icke tillskrifva spelet denna ytterlighet af dystert lynne, ty tvärt emot Portos, som med sina sånger eller eder beledsagade hvarje lyckans omkast, förblef Atos, då han hade vunnit, lika okänslig, som då han hade förlorat. Man hade sett honom i musketörernes krets en afton vinna tusen pistoler, förlora dem och allt, ända till galadagarnas guldbroderade sabelgehäng, återvinna allt och dertill hundra louisdorer, utan att hans samtal, som den aftonen var angenämt, hade upphört att vara lugnt och angenämt.

Det var icke heller, såsom hos våra grannar engelsmännen, ett atmosferiskt inflytande, som fördystrade hans ansigte, ty denna nedslagenhet stegrades i allmänhet allt mera mot de vackra dagarna af året: juni och juli voro Atos' förskräckliga månader.

För närvarande hade han ingen sorg; han höjde på axlarna, då man talade med honom om framtiden; hans hemlighet skulle således ligga i det flydda, såsom man helt obestämdt sagt d'Artagnan.

Denna hemlighetsfulla anstrykning, som låg utbredd öfver hela hans väsen, gjorde ännu mera intressant den person, hvars ögon eller mun, under det fullständigaste rus, aldrig yppat något, huru stor än skickligheten var i de till honom riktade frågorna.

— Nå väl, tänkte d'Artagnan, den stackars Atos är måhända död vid det här laget, och död genom mitt fel, ty det är jag, som dragit honom in i denna affär, om hvars upprinnelse han var okunnig, om hvars resultat han skall förblifva okunnig och hvaraf han icke skulle draga någon fördel.

— Oberäknadt, min herre, svarade Planchet, att vi sannolikt ha honom att tacka för lifvet. Ni påminner eder väl, huru han skrek: Fly d'Artagnan, jag är fången! Och sedan han lossat sina två pistoler, hvilket förskräckligt buller gjorde han icke med värjan! Man skulle hafva sagt det vara tjugu man eller snarare tjugu rasande djeflar.

Vid dessa ord fördubblades ifvern hos d'Artagnan, som sporrade sin häst, hvilken utan behof att eggas bortförde sin ryttare i galopp.

Mot klockan elfva på förmiddagen skönjde man Amiens, klockan half tolf var man vid porten af det fördömda värdshuset.

D'Artagnan hade ofta mot den trolöse värden grundat på denna ljufva hämd, som skänker tröst i blotta hoppet. Han inträdde således i värdshuset med hatten öfver ögonen, venstra handen på värjfastet och låtande sitt ridspö hvina i den högra handen.

— Känner ni igen mig? sade han till värden, som närmade sig för att helsa på honom.

— Jag har icke den äran, monseigneur, svarade denne med ögonen ännu bländade af den lysande uniform, i hvilken d'Artagnan visade sig.

— Ah, så ni känner mig inte!

— Nej, monseigneur.

— Nå väl, två ord skola återskänka eder minnet. Hvar har ni gjort af adelsmannen, hvilken ni hade den djerfheten att här, för inemot fjorton dagar sedan, beskylla för utprångling af falskt mynt?

Värden bleknade, ty d'Artagnan hade antagit den mest hotande hållning, och Planchet tog sin herre till mönster.

— Ack, monseigneur, tala icke med mig derom! utropade värden med sin mest gråtmilda ton; ack, herre, huru dyrt har jag icke fått plikta för detta fel! Ack, jag olycklige!

— Adelsmannen, säger jag eder, hvad har det blifvit af honom?

— Värdigas höra mig, monseigneur, och var mild! Se så, sätt eder af nåd!

D'Artagnan, stum af vrede och oro, satte sig hotande som en domare. Planchet stödde sig stolt mot hans stol.

— Hör här historien, monseigneur, återtog värden, helt darrande, ty jag känner nu igen eder: det är ni, som reste, då jag hade den olyckliga tvisten med adelsmannen, om hvilken ni talar.

— Ja, det är jag; alltså ser ni, att ni icke har någon nåd att vänta, om ni icke säger hela sanningen.

— Haf också godheten att höra mig, och ni skall få veta sanningen hel och hållen.

— Jag hör.

— Jag hade af myndigheterna blifvit förberedd på, att en ryktbar falskmyntare skulle ankomma till mitt värdshus med åtskilliga af sina följeslagare, alla förklädda till drabanter eller musketörer. Edra hästar, edra lakejer, edert ansigte, allt hade blifvit afmåladt för mig.

— Vidare, vidare? sade d'Artagnan, som mycket snart insåg, hvifrån det så fullständigt gifna signalementet kom.

— Jag vidtog därför, enligt myndigheternas befallning, hvilka skickat mig en förstärkning af sex man, sådana mått och steg, som jag ansåg trängande för att försäkra mig om de förmenta falskmyntarnes personer.

— Ännu en gång! sade d'Artagnan, hos hvilken ordet falskmyntare väckte den häftigaste förbittring.

— Förlåt mig, nådig herre, att jag säger sådana saker, men de äro just min ursäkt. Myndigheterna hade skrämt mig, och en värdshusvärd bör umgås varsamt med myndigheterna.

— Men ännu en gång, hvar befinner han sig, den der adelsmannen? Hvad har det blifvit af honom? Är han död eller lefvande?

— Tålomod, nådig herre, vi äro nu der. Då inträffade den händelsen, som ni vet, och hvars utgång, tillade värden med en fint, som ingalunda undgick d'Artagnan, eder brådstörtade affärd syntes berättiga. Denne adelsman, eder vän, försvarade sig förtvifladt. Hans betjent, som genom en olycklig slump råkat i gräl med myndigheternas folk, som var förklädt till stalldrängar. . .

— Ah, eländige! utbrast d'Artagnan; I ären alla i förbund med hvarandra, och jag vet ej, hur det kommer till, att jag icke genast gör slut på eder allesamman.

— Ack nej, nådige herre, vi voro icke alla öfverens, och ni skall strax få se det. Eder herr vän (förlåt mig, att jag icke nämner honom vid det ärade namn, han utan tvifvel bär, men vi känna icke detta namn), eder herr vän försatte med två pistolskott två man ur stridbart skick och drog sig sedan tillbaka, försvarande sig med sin värja, hvarmed han stympade ännu en af mina män och med ett slag med flatan af den samma gjorde mig döf.

— Men, bödel, skall du inte sluta? sade d'Artagnan; Atos, hvad vardt det af Atos?

— Då han drog sig tillbaka, såsom jag sagt nådig herrn, fann han bakom sig trappan till källaren, och som dörren var öppen, tog han ur nyckeln och barrikerade sig der innanför. Som man var säker att återfinna honom der, lemnade man honom i fred.

— Ja, sade d'Artagnan, man ville icke precis döda honom, man sökte endast fångsla honom.

— Rättvise Gud! Fångsla honom, nådig herre? Han fångslade sig sjelf, jag svär derpå. Först hade han dock uträttat ett tungt arbete, en man dödades ögonblickligt, och två andra voro svårt sårade. Den döde och de båda sårade bortfördes af sina kamrater, och sedan har jag aldrig hört talas hvarken om de ena eller de andra. Sjelf gick jag, när jag återkommit till sans, att söka herr guvernören, för hvilken jag berättade allt, hvad som tilldragit sig, och hvilken jag frågade, hvad

jag borde göra med fången. Men guvernören såg ut, som han fallit från skyarna; han sade mig, att han vore fullkomligt okunnig om hvad jag ville säga, att de befallningar, som hade kommit till mig, icke hade utgått från honom, och att om jag vore nog olycklig att säga, till hvem det vara månne, att han hade den minsta del i detta obetänksamma företag, skulle han låta hänga mig. Det synes, att jag hade bedragit mig, min herre, att jag hade anhållit en för en annan, och att den, som man bort anhålla, hade kommit undan.

— Men Atos? utropade d'Artagnan, hvars otålighet fördubblades af den glömska, hvori myndigheterna lemnade saken. Atos, hur gick det med honom?

— Som jag hade brådt att godtgöra mina orättvisor mot den fängslade, återtog värdshusvärden, begaf jag mig till källaren i ändamål att återgifva honom hans frihet. Ack, min herre, det var icke längre en människa, det var en djefvull! Vid detta förslag om frihet förklarade han, att det var en snara, som man lade ut för honom, och att han, innan han ginge ut, ämnade föreskrifva sina vilkor. Jag sade honom ödmjukt, att jag icke för mig dolde den svåra belägenhet, i hvilken jag försatt mig genom att bära hand på en hans majestäts musketör, jag sade honom, att jag vore färdig underkasta mig hans vilkor.

— Först och främst, sade han, vill jag, att man återlemnar mig min betjent fullt beväpnad.

— Man skyndade sig att åtlyda denna befallning; ty ni förstår väl, min herre, att vi voro hugade att göra allt, som eder vän önskade. Herr Grimaud (han hade sagt sitt namn, den der, ehuru han icke säger mycket), herr Grimaud steg, så blesserad han var, ned i källaren, och sedan han der blifvit mottagen, barrikaderade hans herre å nyo dörren och befalde oss att stanna uppe i värdshuset.

— Men säg då en gång, utropade d'Artagnan, hvar är han? Hvar är Atos?

— I källaren, min herre.

— Huru, olycklige, håller ni honom ända sedan dess qvar i källaren?

— Gode Gud, nej, min herre! Vi hålla honom qvar i källaren! Ni vet då icke, hvad han gör i källaren? Ack, om ni kunde förmå honom att gå ut derifrån, min herre, skulle jag vara eder förbunden för hela mitt lif, jag skulle dyrka eder som min beskyddare!

— Alltså är han der? Jag skall återfinna honom der?

— Utan tvifvel, min herre; han har envisats att stanna der. Hvarje dag bringa vi honom genom källargluggen bröd på änden af en högaffel och kött, när han begär sådan, men ack, det är icke på bröd och kött, som han förorsakar oss den största åtgången. En gång försökte jag att stiga ned med två af mina biträden, men han råkade i ett fruktansvärdt raseri. Jag hörde skramlet af hans pistoler, som han laddade, och af hans karbiner, som hans betjent laddade. Derpå, då vi frågade dem, hvad deras mening vore, svarade de, att de hade fyrtio skott att skjuta, han och hans lakej, och att de skulle afskjuta dem ända till det sista hellre än att tillåta, att en enda af oss satte sin fot i källaren. Då, min herre, gick jag att beklaga mig för guvernören, hvilken svarade mig, att jag endast led, hvad jag förtjente, och att det skulle lära mig att ej förörätta de ärade herrar, som togo nattqvarter hos mig.

— Så att sedan den tiden?... återtog d'Artagnan, som icke kunde afhålla sig från att skratta åt sin värds jämmerliga uppsyn.

— Så att sedan den tiden, min herre, fortsatte denne, vi föra det mest bedröfliga lif, man kan tänka sig; ty, min herre, ni bör veta, att alla våra förnödenheter äro i källaren: der är vårt buteljerade vin och vårt vin på fat, öl, olja, specerier, fläsk och metvurstar; och som det är oss förbjudet att gå dit ned, äro vi nödsakade att vägra mat och dryck åt de resande, som komma till oss, så att det hvar enda dag har gått bakalänges med vårt värdshus. Ännu en vecka, med eder vän i källaren, och vi äro ruinerade.

— Och det skulle vara rättvist, din narr! Kunde man icke af vårt utseende finna, att vi voro folk af rang och icke förfalskare, säg?

— Jo, min herre, jo, ni har rätt, sade värden. Men hör, hör, huru han lefver der!

— Utan tvifvel har man stört honom, sade d'Artagnan.

— Men man är väl tvungen att störa honom, utbrast värden; det kom nyss två engelska adelsmän till oss.

— Nå än sen?

— Nå än sen! Engelsmännen tycka om godt vin, som ni vet, min herre; de här ha begärt det bästa, som finnes. Min hustru har därför anropat Atos om tillåtelse att få komma in för att tillfredsställa dessa herrar; och han har visst nekat såsom vanligt. Ack, milda himmel, nu blir oväsendet dubbelt värre!

D'Artagnan hörde verkligen ett starkt buller åt källaren till; han reste sig upp, och företrädd af värden, som vred sina händer, samt ef-

terföljd af Planchet, som höll sin skarpt laddade karbin, närmade han sig platsen för uppträdet.

De båda gentlemännen voro uppretade, de hade gjort en lång färd och voro nära att dö af hunger och törst.

— Men det är ett tyranni, ropade de två på ganska god franska, ehuru med en främmande brytning, att denne mäster galning icke vill tillåta dessa hederliga menniskor att begagna sitt vin. Men låt oss spränga dörren, och om han är för mycket vildsint, nå, så döda vi honom.

— Stopp vackert, mina herrar! sade d'Artagnan, dragande sina pistoler ur bältet; I skolen icke döda någon, jag ber!

— Godt, godt, sade bakom dörren Atos' lugna röst, må man låta dessa storskrutare komma in för ett ögonblick, och vi få se.

Så modiga de än syntes vara, sågo de båda engelska adelsmännen tvekande på hvarandra; man skulle hafva sagt, att i denna källare fans en af dessa uthungrade varulfvar, dessa folksagornas gigantiska hjeltar, i hvilkas håla ingen ostraffadt intränger.

Det uppstod ett ögonblicks tystnad; men slutligen blygdes de båda engelsmännen att draga sig tillbaka, och den mest ilskne af dem steg ned de fem eller sex steg, hvaraf trappan bildades, och gaf dörren en spark, så att en mur kunnat remna.

— Planchet, sade d'Artagnan, i det han gjorde i ordning sina pistoler, jag åtager mig honom här uppe, tag du den, som är der nere. Ah, mina herrar, I viljen batalj! Nå väl, man skall leverera eder en sådan!

— Min Gud, utropade Atos' ihåliga röst, jag hör d'Artagnan, tyckes mig!

— Ja verkligen, sade d'Artagnan, höjande rösten i sin tur, det är jag sjelf, min vän.

— Ah, bra! Då, sade Atos, skola vi bearbeta dem, dessa portsprängare.

Engelsmännen hade tagit sina värjor i hand, men de funno sig mellan tvenne eldar; de tvekade ännu ett ögonblick; men liksom första gången segrade högmodet, och en andra spark kom dörren att remna ända upp.

— Gå ur vägen, d'Artagnan, ur vägen, ropade Atos, ur vägen, jag skjuter!

— Mina herrar, sade d'Artagnan, som eftertanken aldrig svek, mina herrar, tänken på saken! Tålmod, Atos! I inlåten eder der i en dålig

affär, och I skolen genomborras som ett såll. Se här min betjent och mig, som skola på eder aflossa tre skott; lika många skola träffa eder från källaren; derefter hafva vi ytterligare våra värjor, med hvilka, jag försäkrar eder det, jag och min vän handskas ganska försvarligt. Låt mig göra upp edra affärer och äfven mina. I skolen strax få att dricka, jag ger eder mitt ord derpå.

— Om det finnes något qvar, mumlade Atos' spefulla röst.

Värden kände en kallsvett längs ryggraden.

— Hvad vill det säga, om det finnes något qvar! mumlade han.

— Åh tusan! Det måste finnas qvar, återtog d'Artagnan. Var därför lugn; de båda ha visst icke tömt hela källaren. Mina herrar, sticken edra värjor i slidan.

— Nå väl! Stick ni också edra pistoler i gördeln.

— Gerna.

Och d'Artagnan gaf föredömet. Derpå, vändande sig åt Planchet, gjorde han åt honom ett tecken att lägga bort sin karbin.

Engelsmännen, lugnade, stucko knotande sina värjor i slidan. Man berättade dem historien om Atos' inspärrande. Och som de voro sannskyldiga adelsmän, gáfvo de värden orätt.

— Nu, mina herrar, sade d'Artagnan, stigen upp till eder, och inom tio minuter svarar jag eder för, att man skall bära till eder allt, hvad I kunnen önska.

Engelsmännen helsade och gingo.

— Nu är jag ensam, min käre Atos, sade d'Artagnan, öppna dörren för mig, jag ber dig derom.

— På ögonblicket, sade Atos.

I det samma hördes ett starkt buller af undankastade risknippor och ramlande plankor; det var Atos' konterskarper och bastioner, som den belägrade sjelf raserade.

Ett ögonblick efteråt svigtade porten, och man såg hufvudet af Atos, hvilken med en snabb blick utforskade omgifvningarna.

D'Artagnan kastade sig kring hans hals och omfamnade honom ömt; derpå ville han draga honom från denna fuktiga uppehållsort, men då först märkte han, att Atos vacklade.

— Är du sårade? sade han till honom.

— Jag! Inte det minsta; jag är stupfull, det är allt, och aldrig har en menniska så gjort sitt bästa för att blifva det. Så sant Gud lefver, min

värd, måste jag icke för min del ha druckit minst ett hundra femtio buteljer!

— Förbarmande! ropade värden; om betjenten endast druckit hälften mot herrn, är jag ruinerad.

— Grimaud har varit lakej i förnäma hus och skulle icke tillåtit sig samma diet som jag; han har endast druckit ur fatet: tyst, jag tror, han glömt att sätta i svickan. Hör ni? Det rinner!

D'Artagnan brast ut i ett gapskratt, som förändrade värdens frossa till en brinnande feber.

På samma gång syntes Grimaud i sin tur bakom sin herre, med karbinen på axeln och dinglande hufvud, liksom de berusade satyrerne på Rubens' taflor. Han var genomdränkt både fram och bak med en flottig vätska, hvori värden igenkände sin bästa olivolja.

Sällskapet genomtågade den stora salen och gick att slå sig ned i det bästa rummet i värdshuset, som d'Artagnan egenmyndigt tog i besittning.

Under tiden störtade värden och hans hustru med lyktor ned i källaren, som så länge varit dem en förbjuden ort, och hvarest ett förskräckligt skådespel väntade dem.

Bakom befästningarna, i hvilka Atos gjort bresch för att komma ut och hvilka bestodo af risknippor, plankor och tomma tunnor, hopfegade efter den strategiska konstens alla regler, såg man här och der, simmande i pölar af olja och vin, benen af alla de uppätta skinkorna, under det en massa af sönderslagna buteljer låg strödd öfver hela det venstra hörnet af källaren, och en tunna, hvars kran förblifvit öppen, genom denna öppning förlorade de sista dropparna af sitt blod. Bilden af förstörelsen och döden, såsom antikens skald säger, herskade der som öfver ett slagfält.

Af femtio på bjelklaget upphängda metvurstar återstodo knapt tio.

Då genomträngde värdens och värdinnans tjut källarens hvalf; sjelfve d'Artagnan rördes deraf. Atos vände icke ens på hufvudet.

Men på smärtan följde raseriet. Värden beväpnade sig med ett stekspett, och i sin förtviflan rusade han in uti det rum, dit de båda vänerne hade dragit sig undan.

— Vin! sade Atos, då han fick se värden.

— Vin! ropade värden bestört, vin! Men ni har för mig druckit upp sådant för mer än hundra pistoler; jag är en ruinerad man, förlorad, tillintetgjord!

— Bah! sade Atos, vi äro ännu allt jemt törstiga.

— Om ni hade nöjt eder med att dricka; men ni har slagit sönder alla buteljer.

— Ni stötte mig mot en hög, som ramlade omkull. Det är edert fel.

— All min olja är förlorad!

— Olja är en oöfverträfflig balsam för sår, och det behöfdes väl, att den arme Grimaud förband dem, som ni hade gifvit honom.

— Alla mina metvurstar äro uppätta.

— Det fins så oerhörtdt med råttor i den der källaren.

— Ni måste betala mig allt det der, ropade värden förbittrad.

— Tredubble skälm! sade Atos, resande sig, men föll strax tillbaka; han gaf ett prof på sina krafter. D'Artagnan kom till hans hjälp, i det han höjde sitt ridspö.

Värden vek ett steg tillbaka och brast ut i tårar.

— Detta skall lära eder, sade d'Artagnan, att på ett mera förekommande sätt behandla de gäster Gud sänder eder.

— Gud! Säg Satan!

— Min käre vän, sade d'Artagnan, om ni äfven spräcker örhinnorna på oss, skola vi stänga in oss alla fyra i eder källare, och vi skola se, om förödelsen verkligen är så stor, som ni påstår.

— Nå ja, mina herrar, sade värden, jag har orätt, jag tillstår det, men för hvarje synd ges förbarmande; I ären stora herrar och jag är en fattig värdshusvärd, I skolen ha medlidande med mig.

— Ah, om du talar i den tonen, sade Atos, kan du sönderslita mitt hjerta, och tårarna skola flöda ur mina ögon, liksom vinet flödade ur dina fastager. Man är icke så satanisk, som mans ser ut. Hör på, kom hit och låt oss samspråka.

Värden närmade sig med oro.

— Kom, säger jag dig, och var icke rädd, fortsatte Atos. I det ögonblick jag skulle betala dig, hade jag lagt min börs på bordet.

— Ja, nådig herre.

— Denna börs innehöll sextio pistoler, hvar är den?

— Deponerad i kansliet, nådig herre; man hade sagt, att det var falskt mynt.

— Nå väl, låt återgifva mig din börs och behåll de sextio pistolerna.

— Men nådig herrn vet väl, att kansliet ej släpper ifrån sig, hvad det innehar. Om det vore falskt mynt, vore det ännu hopp; men olyckligtvis är det goda myntstycken.

— Kom öfverens med kansliet, min hederlige man, detta rör icke mig, så mycket mer som det icke återstår mig en livre.

— Låt se, sade d'Artagnan; Atos' gamla häst, hvar är den?

— I stallet.

— Hur mycket är han värd?

— Femtio pistoler högst.

— Han är värd åttio, tag den, och låt allt vara slut.

— Huru! Du säljer min häst, sade Atos, du säljer min Bajazet? Och på hvilken skall jag göra fälttåget, på Grimaud?

— Jag har med mig en annan åt dig, sade d'Artagnan.

— En annan?

— Och präktig, utropade värden.

— Ja, om det finnes en annan, vackrare och yngre, så tag den gamla och skaffa hit vin!

— Af hvad slag? frågade värden, helt belåten igen.

— Af det, som står längst in, bredvid läkterna; deraf återstå ännu tjugufem buteljer, alla de andra krossades vid mitt fall. Tag upp sex.

— Men det är då en åm, denne man! sade värden afsides; om han stannar här bara fjorton dagar och betalar hvad han dricker, skall jag återupprätta mina affärer.

— Och glöm inte, tillade d'Artagnan, att taga upp fyra dylika buteljer åt de engelska herrarne.

— Nu, sade Atos, medan vi vänta, att man bär hit vin, så berätta mig, d'Artagnan, hvad det blifvit af de andra; låt höra.

D'Artagnan berättade, huru han hade funnit Portos i hans säng med en sensträckning och Aramis vid ett bord mellan de två teologerne.

Som han slutade, inträdde värden med de beställda buteljerna och en skinka, som lyckligtvis för honom, hade stannat utanför källaren.

— Det är bra, sade Atos, i det han fylde sitt glas och d'Artagnans, nu har jag reda på Portos och Aramis; men du, min vän, huru står det till med dig och hvad har händt dig personligen? Jag tycker dig se dyster ut.

— Ack, sade d'Artagnan, det är jag, som är den olyckligaste af oss alla, jag!

— Du olycklig, d'Artagnan! sade Atos. Låt se, på hvad sätt är du olycklig? Säg mig det.

— Längre fram, sade d'Artagnan.

— Längre fram! Och hvarför det? Emedan du tror, att jag är berusad, d'Artagnan? Kom väl i håg detta: jag har aldrig mina tankar mera klara än i vinet. Tala då, jag är idel öra.

D'Artagnan berättade sitt äfventyr med fru Bonacieux.

Atos lyssnade till honom utan att förändra min och sade, sedan han slutat:

— Lappri allt det der, lappri!

Det var Atos' valspråk.

— Du säger alltid lappri, min käre Atos, sade d'Artagnan; detta anstår dig mycket illa, dig, som aldrig älskat.

Atos' slocknade öga flammade plötsligt upp; men det var blott en blix; det vardt åter matt och sväfvande som förut.

— Det är sant, sade han lugnt, jag har aldrig älskat, jag.

— Du märker väl således, stenhjerta, sade d'Artagnan, att du gör orätt i att vara hård mot oss andra, ömma hjertan.

— Ömma hjertan äro genomborrade hjertan, sade Atos.

— Hvad säger du?

— Jag säger, att kärleken är ett lotteri, hvarpå den, som vinner, vinner döden. Du är mycket lycklig att hafva förlorat, tro mig, min käre d'Artagnan. Och om jag har ett råd att gifva dig, så är det att alltid förlora.

— Hon tycktes älska mig så högt!

— Hon tycktes?

— O, hon älskade mig!

— Barn, det finnes ingen man, som icke trott som du, att hans älskarinna älskade honom, och det finnes ingen man, som icke bedragits af sin älskarinna.

— Med undantag af dig, Atos, som aldrig haft någon sådan.

— Det är sant, sade Atos efter ett ögonblicks tystnad, jag har aldrig haft någon sådan, jag, jag. Låtom oss dricka!

— Men, filosof som du är, sade d'Artagnan, undervisa mig då, stöd mig; jag har behof att lära och att tröstas.

— Tröstas, öfver hvad?

— Öfver min olycka.

— Din olycka kommer mig att skratta, sade Atos, höjande axlarna; jag skulle vara ganska nyfiken att veta, hvad du skulle säga, om jag berättade dig en kärlekshistoria.

— Som händt dig?

— Eller en af mina vänner, hvad gör det till saken!
— Berätta, Atos, berätta!
— Låt oss dricka, skola vi göra det bättre.
— Drick och berätta.
— Ja, det går för sig, sade Atos, i det han tömde sitt glas och åter fylde det, de två sakerna passa förträffligt tillsammans.
— Jag hör, sade d'Artagnan.

Atos samlade sina tankar, och i den mån han gjorde det, såg d'Artagnan honom blekna; han var i det skede af ruset, då vanliga drinkare falla i hop och somna. Han åter drömde helt högt utan att sofva. Denna rusets somnambulism innebar något förskräckande.

— Du vill det nödvändigt? frågade han.

— Jag ber dig derom, sade d'Artagnan.

— Må det då ske, såsom du önskar. En af mina vänner, en af mina vänner, förstår du väl, icke jag, sade Atos, afbrytande sig med ett dystert småleende, en af grefvarna i min provins, det vill säga Berry, högättad som en Dandolo eller Montmorency, vardt vid tjugufem års ålder förälskad i en ung flicka om sexton år, skön som kärleksgudinnan sjelf. Genom hennes ålders naivetet framskymtade ett glödande sinne, icke qvinnans, men skaldens; hon behagade icke, hon berusade; hon lefde i en liten köping, hos sin broder, som var prest. Båda hade anländt till orten, man visste ej hvarifrån; men när man såg henne så skön och såg hennes broder så from, tänkte man icke på att fråga dem, hvarifrån de kommo. För öfrigt sade man dem vara af god härkomst. Min vän, som var herre till trakten, hade kunnat förföra henne eller taga henne med våld, efter sitt behag; han var herskaren; hvem skulle kommit till två främmandes hjälp, två okändes? Olyckligtvis var han en rättskaffens man, han gifte sig med henne. Den oförståndige, den narren, den dåren!

— Men hvarför det, efter som han älskade henne? frågade d'Artagnan.

— Vänta då, sade Atos. Han förde henne till sitt slott och gjorde henne till den första damen i sin provins; och den rättvisan måste man göra henne, hon uppbar fullkomligt sin rang.

— Nå väl? frågade d'Artagnan.

— Nå väl! En dag, då hon var på jagt med sin man, fortsatte Atos med sakta röst och talande mycket fort, föll hon af hästen och svimmade; grefven störtade fram till hennes hjälp, och som hon höll på att

qväfvat i sina kläder, ristade han upp dem med sin dolk och blottade hennes axel. Gissa, hvad hon hade på axeln, d'Artagnan? sade Atos med ett högljudt skratt.

— Huru skulle jag kunna veta det? frågade d'Artagnan.

— En lilja, sade Atos, hon var brännmärkt.

Och Atos tömde i ett enda drag glaset, som han höll i handen.

— O fasa! utropade d'Artagnan, hvad säger du väl?

— Sanningen! Min vän, engeln var en demon. Den eländiga unga qvinnan hade begått stöld.

— Och hvad gjorde grefven?

— Grefven var en hög länsherre, han egde öfver sina områden lägre och högre domsrätt; han slet alldeles sönder grefvinnans kläder, han band hennes händer på ryggen och hängde henne i ett träd.

— Himmel! Atos! Ett mord! utropade d'Artagnan.

— Ja, ett mord, ingenting vidare, sade Atos, blek som döden. Men man låter mig sakna vin, synes det mig.

Och Atos fattade om halsen den sista buteljen, som återstod, närmade den till sin mun och tömde den i ett enda tag, som hade den varit ett vanligt glas.

Derpå lät han sitt hufvud sjunka ned i sina båda händer; d'Artagnan stod framför honom, gripen af fasa.

— Detta har kurerat mig för sköna qvinnor, poetiska och kärliga, sade Atos, i det han reste sig upp, utan att tänka på att fortsätta grefvens apologi. Må Gud beskära dig det samma! Låtom oss dricka!

— Hon är sålunda död? stammade d'Artagnan.

— Ja visst! sade Atos. Men räck hit ditt glas. Skinka, din skälm, ropade Atos, vi kunna inte dricka mera!

— Och hennes bror? tillade d'Artagnan försagdt.

— Hennes bror? återtog Atos.

— Ja, presten?

— Ah! Jag lät höra efter honom för att hänga honom i hans tur; men han hade redan skaffat sig försprång, han hade aftonen förut lemnat sin prestgård.

— Har man åtminstone fått veta, hvem den eländige var?

— Han var utan tvifvel den skönas förste älskare och medbrotsling, en värdig man, som låtsats vara prest, måhända för att gifta bort sin älskarinna och betrygga hennes utkomst. Han måtte väl ha blifvit rådbråkad, hoppas jag.

— Ack, min Gud, min Gud! utropade d'Artagnan, alldeles yr i hufvudet öfver denna förfärliga händelse.

— Ät då af denna skinka, d'Artagnan, den är utsökt, sade Atos, i det han skar af en skifva, som han lade på den unge mannens tallrik. Hvilken skada, att det nere i källaren blott fans fyra sådana som den der! Jag skulle hafva druckit femtio buteljer till.

D'Artagnan kunde icke längre uthärda detta samtal, som skulle hafva gjort honom galen; han lät hufvudet sjunka ned mellan sina båda händer och låtsade insomna.

— Ungdomen förstår icke längre att dricka, sade Atos, i det han betraktade honom medlidsamt, och den der är ändock en af de bäste! . . .

Kapitel XXVIII

Återfärden.

D'Artagnan var ännu yr i hufvudet af Atos' förskräckliga förtroende; emellertid syntes honom ännu många saker mörka i detta halfva uppenbarande; för det första hade det blifvit gjordt af en alldeles berusad man till en, som var det till hälften, och emellertid, oaktadt det töcken, som ångorna af två eller tre buteljer bourgogne drifva upp i hjernan, hade d'Artagnan, då han följande morgon vaknade, hvarje Atos' ord så lifligt i sitt minne, som om de, i den mån de utgått från Atos' läppar, blifvit inpräglade i hans sinne. Allt detta tvifvel ingaf honom blott en liflig önskan att komma till någon visshet, och han begaf sig till sin vän med den bestämda afsigten att förnya den föregående aftonens samtal; men han fann Atos med helt och hållet lugnadt sinne, det vill säga den klokaste, den mest ogenomträngliga bland menniskor.

För öfrigt, sedan musketören vexlat en handtryckning med honom, gick han hans tankar i förväg och sade:

— Jag var mycket berusad i går, min käre d'Artagnan, jag har känt det denna morgon på min tunga, som ännu var ganska tjock, och på min puls, som ännu är mycket orolig; jag slår vad, att jag sagt tusen galenskaper.

Och i det han sade dessa ord, betraktade han sin vän med en fasthet, som förvirrade denne.

— Nej, visst icke, svarade d'Artagnan, och om jag påminner mig rätt, sade du ingenting annat än högst vanliga saker.

— Kors, du förvånar mig! Jag trodde mig hafva berättat en af de mest bedräfliga historier.

Och han betraktade den unge mannen, som hade han velat läsa i djupet af hans hjerta.

— På min ära, sade d'Artagnan, det märkes, att jag var ännu mera berusad än du, efter som jag icke påminner mig någonting.

Atos lät sig icke åtnöjas med detta svar, utan återtog:

— Du har icke kunnat undgå att märka, min käre, att en hvar har sitt ölsinne, dåligt eller godt; jag, jag har dåligt ölsinne, och när jag en gång berusat mig, är det min mani att berätta alla de hemska historier, som min dumma amma inpräglad i hjernan på mig. Det är mitt fel, ett hufvudfel, jag medger det; men för öfrigt är jag en god dryckesbror.

Atos yttrade detta på ett så naturligt sätt, att d'Artagnan vardt rubbad i sin öfvertygelse.

— Åh, det är således därför i sjelfva verket, återtog den unge mannen, försökande att få reda på sanningen, det är således därför, som jag påminner mig, liksom man för öfrigt påminner sig en dröm, att vi talade om hängde.

— Ah, ser du det! sade Atos bleknande och likväl försökande att skratta; jag var säker derpå, sade han, de hängde äro min mara.

— Ja, ja, återtog d'Artagnan, och nu återkommer det i mitt minne; ja, det handlade. . . vända då. . . det handlade om en qvinna.

— Se der, svarade Atos, i det han vardt nästan blyfärgad, det var min stora historia om den blonda qvinnan, och när jag berättar den, så vill det säga, att jag är blixtnfull.

— Ja, så var det, sade d'Artagnan, historien om den ljuslockiga, ståtliga och vackra qvinnan med de blå ögonen.

— Ja, och hängd.

— Af sin man, som var en förnäm herre af dina bekante, fortsatte d'Artagnan, i det han stadigt betraktade Atos.

— Nå väl, se nu emellertid, huru man skulle kunna kompromettera en menniska, när man icke mer vet, hvad man säger, återtog Atos, höjande axlarna, liksom han känt medlidande med sig sjelf. Jag vill bestämdt ej vidare berusa mig, d'Artagnan, det är en mycket dålig vana.

D'Artagnan bibehöll tystnaden.

Derpå, plötsligt ombytande samtalsämne, sade Atos:

— A propos, jag tackar dig för hästen, som du medfört åt mig.

— Fallor han dig i smaken? frågade d'Artagnan.

— Ja, men det var ingen uthållig häst.

— Du bedrar dig, jag har tillryggalagt tio lieues med honom på mindre än en och en half timme, och det syntes ej mera på honom, än om han sprungit ett hvarf kring Saint-Sulpicetorget.

— För tusan, men du kommer mig nästan att ångra mig!

— Ångra?

— Ja, jag har gjort mig af med honom.

— På hvad sätt?

— Hör på, hur det gick till; i morse vaknade jag klockan sex, du sof som en stock, och jag visste ej, hvad jag skulle göra; jag var ännu alldeles förslöad af vår utsväfning i går; jag gick ned i stora salen och fick der se en af våra engelsmän som köpslog om en häst med en hästhandlare, sedan hans egen i går dött af blodslag. Jag närmade mig honom, och som jag såg, att han bjöd hundra pistoler för en brandfux, sade jag: för tusan, min gentleman, jag har också en häst till salu.

— Ja, en mycket vacker till och med, sade han; jag såg honom i går, eder väns betjänt höll honom vid tygeln.

— Tycker ni, att han är värd hundra pistoler?

— Ja, och vill ni lemna mig honom för det priset?

— Nej, men jag vill spela om honom.

— Ni vill spela om den?

— Ja.

— Hvad för spel?

— Tärning.

— Sagdt och gjordt; jag förlorade hästen. Men, märk väl, fortsatte Atos, jag vann igen schabraket.

D'Artagnan visade en missbelåten min.

— Det förtretar dig måhända? sade Atos.

— Ja men, jag tillstår det, återtog d'Artagnan; den der hästen skulle på en batalldag varit oss ett igenkänningstecken; den var en underpant, ett minne. Atos, du gjorde orätt.

— Men, min bästa vän, sätt dig i mitt ställe, återtog musketören; jag var till döds uttråkad, och sedan, på min ära, tycker jag icke om de engelska hästarna. Märk vidare, om det endast gäller att igenkännas af någon, nå väl, då skall sadeln vara tillräcklig; den är ganska

egendomlig. Beträffande hästen, skola vi finna någon ursäkt för hans försvinnande. För tusan! En häst är dödlig; antag, att min fått rots eller ormen.

D'Artagnan klarnade icke upp.

— Det gör mig ledsen, fortsatte Atos, att du synes sätta så mycket värde på de der djuren, ty jag är ännu icke kommen till slutet af min berättelse.

— Hvad har du då vidare gjort?

— Efter att hafva förlorat min häst, ni mot tio, ett vackert kast, fick jag den ideen att äfven spela om din.

— Ja så; men jag hoppas, att du stannade vid blotta ideen?

— Ingalunda, jag bragte den genast till utförande.

— Bevars väl! utropade d'Artagnan orolig.

— Jag spelade, och jag tappade.

— Min häst?

— Din häst; sju mot åtta; det felades blott ett enda öga... och du känner ordspråket.

— Atos, du är icke vid dina sinnen, det svär jag på!

— Min bäste, det var i går, då jag berättade dig mina dumma historier, som du skulle sagt mig detta, men icke i dag. Jag förlorade alltså hästen med allt möjligt tillbehör.

— Men det är ju förskräckligt!

— Vänta då, du har ännu ej hört slutet; jag skulle vara en förträffligt spelare, om jag bara icke vore så envis, men jag envisas, alldeles som när jag dricker; jag envisades således.

— Men huru kunde du väl spela mer, du hade ju ingenting kvar?

— Jo visst, jo visst, min vän; det återstod oss den der diamanten, som blixtrar på ditt finger och som jag märkte i går.

— Den här diamanten! utropade d'Artagnan, hastigt förande handen till sin ring.

— Och då jag, som för egen del haft några sådana, är kännare, uppskattade jag den till tusen pistoler.

— Jag hoppas, sade d'Artagnan halfdöd af förskräckelse, att du icke nämde ett ord om min diamant?

— Tvärt om, käre vän, du förstår väl, att denna diamant utgjorde vår enda utväg; med honom kunde jag återvinna våra hästar och våra munderingar och ännu mer, pengar för att fortsätta resan.

— Atos, du kommer mig att rysa! utropade d'Artagnan.

— Jag talade alltså om din diamant med min medspelare, hvilken också hade märkt den. Hvad tusan också, min vän, du bär på ditt finger en himmelns stjerna, och du vill icke, att man fäster uppmärksamhet dervid! Omöjligt!

— Vidare, min vän, vidare! sade d'Artagnan; ty, på min ära, med din kallblodighet skall du pina mig till döds!

— Vi delade alltså diamanten i tio satser, om hundra pistoler hvardera.

— Ah, du vill skämta och sätta mig på prof? sade d'Artagnan, hvilken vreden började att fatta vid håret, liksom Iliadens Pallas fattar Akilleus.

— Nej, vid Gud, jag skämtar icke! Jag skulle hafva velat se dig i mitt läge. Det var fjorton dagar sedan jag sett ett menskligt anlete, och jag var på väg att varda fånig under samspråket med buteljerna.

— Det var alldeles intet skäl för att spela bort min diamant, det der! svarade d'Artagnan, i det han knöt sin hand med en krampaktig ryckning.

— Hör då slutet; tio partier om hundra pistoler hvardera utan revanche i tio kast; på tretton kast hade jag förlorat allt: talet tretton har alltid varit mig ett olyckstal, det var den 13 juli, som. . .

— Fan besitta! utropade d'Artagnan, i det han reste sig från bordet, under det dagens historia kom honom att glömma föregående aftonens.

— Tålmod, sade Atos, jag hade en plan. Engelsmannen var ett original, jag hade på morgonen sett honom språka med Grimaud, och Grimaud underrättade mig, att han erbjudit honom att taga tjänst hans honom. Jag satte upp Grimaud, den tystlätne Grimaud, på spel, delad i tio satser.

— Nej, men hör! sade d'Artagnan, utbristande i skratt mot sin vilja.

— Grimaud sjelf, förstår du! Och med de tio satserna af Grimaud, som i sin helhet inte är värd en half dukat, återvinner jag diamanten. Säg nu, att icke ihärdigheten är en dygd.

— På min ära, det här är ganska lustigt! utropade d'Artagnan tröstad och hållande sig i sidorna för skratt.

— Du förstår, att som jag kände mig få tur, började jag å nyo att spela om diamanten.

— Aj, för fan! sade d'Artagnan dyster på nytt.

— Jag återvann din mundering, sedan din häst, sedan min sadelmundering, sedan min häst, sedan förlorade jag allt åter. Korteligen,

jag återtog din mundering, sedan min, och der äro vi nu. Det var ett ypperligt kast; också stannade jag dervid.

D'Artagnan andades lika lätt, som om man hade lyft hela värdshuset från hans bröst.

— Men, diamanten, har jag den i behåll? sade han tvekande.

— Orörd, käre vän; dertill munderingarna till både din och min Bukefalos.

— Men hvad skola vi göra med munderingarna utan hästar?

— Jag har en idé rörande dem.

— Atos, du kommer mig att bäfva.

— Hör på, du har ju icke spelat på länge, du, d'Artagnan?

— Och jag har alls ingen lust att spela.

— Osvuret är bäst. Du har icke spelat på länge, sade jag, du bör således ha tur.

— Nå väl, än sedan?

— Nå väl, engelsmannen och hans kamrat äro ännu här. Jag märkte, att han mycket saknade munderingarna. Du åter synes sakna din häst. I ditt ställe skulle jag hålla din mundering mot din häst.

— Men han skall inte vilja spela om en mundering blott.

— Så spela om båda två, för tusan! Jag är icke någon egoist som du.

— Skulle du göra det? sade d'Artagnan obeslutsam; så mycket började, honom ovetande, Atos' förtröstan få makt med honom.

— På min ära, i ett enda kast.

— Men sedan jag förlorat hästarna, ville jag ofantligt gerna behålla munderingarna.

— Spela då om din diamant.

— Ah, det är en annan sak; aldrig, aldrig!

— För fan! sade Atos, jag skulle vilja föreslå dig att spela om Planchet; men som slikt redan är gjordt, skulle måhända engelsmannen icke vidare vilja gå in derpå.

— Bestämmt, min käre Atos, sade d'Artagnan, tycker jag icke bättre om att icke våga något alls.

— Det är skada, sade Atos kallt, engelsmannen är späckad med pistoler. Nå, min Gud, försök ett kast! Ett kast är snart gjordt.

— Och om jag förlorar?

— Du skall vinna.

— Men om jag förlorar?

— Nå väl! Då skall du lemna munderingarna.

— Får gå för ett kast, sade d'Artagnan.

Atos gick att taga reda på engelsmannen och fann honom i stallet, der han med lystna blickar undersökte munderingarna. Tillfället var gynnsamt. Atos framställde sina villkor: två munderingar mot en häst eller hundra pistoler, efter behag. Engelsmannen gjorde i hast sin beräkning; de två munderingarna voro värda tre hundra pistoler tillsammans; han samtyckte.

D'Artagnan kastade darrande tärningarna och slog talet tre; hans blekhet förskräckte Atos, som inskränkte sig till att säga:

— Ett dåligt kast, kamrat! Ni har hästarna med deras fulla mundering, min herre.

Engelsmannen triumferade, brydde sig icke ens om att skaka på tärningarna; han kastade dem på bordet utan att se derpå, så säker var han om segern; d'Artagnan hade vändt sig bort för att dölja sitt dåliga lynne.

— Se der, se der, se der! sade Atos med sin lugna stämning; det der var ett utomordentligt tärningskast, och jag har endast fyra gånger i mitt lif sett ett sådant: två ess!

Engelsmannen såg efter och betogs af förvåning, d'Artagnan såg efter och betogs af glädje.

— Ja, fortfor Atos, endast fyra gånger: en gång hos herr de Créqui, en annan gång hos mig på landet, på mitt slott. . . då jag hade ett slott, en tredje gång hos herr de Tréville, der det förvånade oss alla, och slutligen en fjärde gång på värdshuset, hvarest det föll på mig och jag på det samma förlorade hundra louisdoror och en supé.

— Således återtager min herre sin häst? sade engelsmannen.

— Helt visst, sade d'Artagnan.

— Det ges således ingen revanche?

— Våra villkor talade ej om någon revanche, ni torde påminna eder det.

— Det är sant; hästen skall återställas til eder lakej, min herre.

— Ett ögonblick, sade Atos; med eder tillåtelse, min herre, anhåller jag att få säga ett ord till min vän.

— Gör det!

Atos drog d'Artagnan åt sidan.

— Nå väl, sade d'Artagnan till honom, hvad vill du mig vidare, fres-tare, du vill, att jag skall spela mer, är det inte så?

— Nej, jag vill, att du besinnar dig.

— På hvad?
 — Du ämnar återtaga hästen, icke så?
 — Utan tvifvel.
 — Du gör orätt, jag skulle taga de hundra pistolerna; du vet, att du spelat om munderingarna mot hästen eller hundra pistoler, efter eget val.
 — Ja.
 — Jag skulle taga de hundra pistolerna.
 — Må vara, men jag tar hästen, jag.
 — Och du gör orätt, jag upprepar det; hvad skola vi göra med en enda häst för oss två? Jag kan icke rida bakom på länden, vi skulle se ut som Aymons två söner, som förlorat sin bror; du kan väl icke förödmjuka mig med att stoltsera bredvid mig på denna ypperliga stridshäst. Jag, jag skulle, utan att tveka ett ögonblick, taga de hundra pistolerna; vi behöfva pengar för att återkomma till Paris.
 — Jag har fäst mig vid hästen, Atos.
 — Och du gör orätt, min vän; en häst gör ett sidosprång, en häst snafvar och skafver sig på benen, en häst äter i en krubba, der en rotsig häst förut ätit: se der en häst eller snarare hundra pistoler förlorade; för öfrigt måste ju herrn föda hästen, under det hundra pistoler föda herrn.
 — Men huru skola vi då komma tillbaka?
 — På våra lakejers hästar, för tusan! Man skall i alla fall på vår hållning se, att vi äro folk af stånd.
 — Hvilken vacker figur vi skola göra på klippare, medan Aramis och Portos tumla om på sina ståtliga hästar!
 — Aramis! Portos! utropade Atos och började skratta.
 — Hvad för slag? frågade d'Artagnan, som ej begrep det minsta af sin väns munterhet.
 — Bra, bra, låt oss fortsätta, sade Atos.
 — Alltså din mening? . . .
 — Är att taga de hundra pistolerna, d'Artagnan, med de hundra pistolerna skola vi festa ända till slutet af månaden; vi hafva utstått mödor, ser du, och det skall smaka rätt skönt att få hvila oss litet.
 — Hvila mig! O nej, Atos! Kommen till Paris, börjar jag strax att spana efter den arma qvinnan.

— Nå väl, tror du, att din häst då skall vara dig till samma nytta som de goda louisdorerna? Tag de hundra pistolerna, min vän, tag de hundra pistolerna.

D'Artagnan behöfde blott ett skäl för att gifva efter; detta syntes honom förträffligt. För öfrigt fruktade han att genom längre motstånd synas sjelfvisk i Atos' ögon. Han samtyckte således och valde de hundra pistolerna, som engelsmannen på ögonblicket uppräknade åt honom.

Derefter tänkte man endast på resan. Den slutna freden kostade, utom Atos' gamla häst, sex pistoler. D'Artagnan och Atos togo Planchets och Grimauds hästar; de båda betjenterna begåfvo sig i väg till fots, med sadlarna på sina hufvuden.

Huru illa beridna de två vännerna än voro, vunno de snart försprång för sina lakejer och anlände till Crèvecoeur. På långt håll varnade de Aramis, melankoliskt stödd mot fönsterkarmen och betraktande, huru horisonten uppfyldes med dam.

— Hollah! Ah! Aramis! Hvad tusan gör du der? skreko de båda vännerna.

— Ah, det är du, d'Artagnan, det är du, Atos! sade den unge mannen; jag tänkte på, med hvilken hastighet, denna verdens goda förgår, och min engelska häst, som aflägsnade sig och nyss försvann midt i en hvirfvel af dam, var för mig en lefvande bild af alltings förgänglighet här i verden. Lifvet sjelft kan upplösas i tre ord: erat, est, fuit.

— Det vill egentligen säga? frågade d'Artagnan, som började ana sanna förhållandet.

— Det vill säga, att jag nyss gjort en handel som en narr: sextio louisdorer och en häst, hvilken, så som han knogar fram, kan tillryggalägga högst fem lieues i timmen.

D'Artagnan och Atos utbrusto i skratt.

— Min käre d'Artagnan, sade Aramis, var icke för ond på mig, nöden har ingen lag. För öfrigt är jag den värst straffade, ty den nedrige hästskojaren bedrog mig på minst femtio louisdorer. Ah, I ären goda hushållare, I andre! I kommen på edra lakejers hästar och låten föra edra prakthästar helt sakta vid tygeln i korta dagsresor.

I det samma stannade en rustvagn, som sedan några ögonblick skymtade fram på vägen från Amiens, och man såg Grimaud och Planchet med sina sadlar på hufvudet stiga ur vagnen. Denna rustvagn skulle vända tom tillbaka till Paris, och de båda lakejerne hade för sin

transport åtagit sig att hålla formannen med förfriskningar under hela vägen.

— Hvad är det der? sade Aramis, när han såg, hvad som tilldrog sig; endast sadlar?

— Förstår du nu? sade Atos.

— Mina vänner, det är alldeles som med mig. Jag har af instinkt behållit sadelmunderingen. Hollah, Bazin! Bär min nya mundering till de andra herrarnes.

— Och hvar har du gjort af dina svartrockar? frågade d'Artagnan.

— Min vän, jag bjöd dem på middag dagen derpå, sade Aramis; här finnes utsökt vin, vare detta sagdt i förbigående; jag berusade dem på bästa sätt, och då förbjöd mig pastorn att aflägga musketörrocken, och jesuiten bad mig att låta göra honom till musketör.

— Utan tes, utropade d'Artagnan, utan tes! Jag begär tesens utslutande, jag!

— Från den stunden, fortfor Aramis, lefver jag angenämt. Jag har börjat ett poem med enstafviga verser; det är ganska svårt, men förtjensten i alla saker ligger i svårigheten. Ämnet är galant, jag skall läsa den första sången för eder, den har fyra hundra verser och räcker en minut.

— På min ära, min bäste Aramis, sade d'Artagnan, som afskydde vers nästan lika mycket som latin, lägg korthetens förtjenst till svårighetens, och du är viss, att ditt poem skall ega åtminstone två förtjenster.

— Dessutom, fortfor Aramis, andas det blott en ärbar lidelse, I skolen få se. Nå, mina vänner, vi återvända således till Paris? Bravo, jag är färdig; vi skola således återse den gode Portos, så mycket bättre. Tron I icke, att jag saknat den der store token? Han skulle icke ha sålt sin häst, om det ock varit för ett kungarrike. Jag skulle just vilja se honom på sin häst och i sin sadel. Han skall, derpå är jag viss, se ut som Stormogul.

Man gjorde en half timmes rast för att låta hästarna pusta; Aramis gjorde upp sin räkning, placerade Bazin i rustvagnen hos hans kamrater, och man begaf sig på väg för att återfinna Portos.

Man fann honom på fötter, mindre blek, än d'Artagnan hade sett honom vid sitt första besök, samt sittande vid ett bord, på hvilket, ehuru han var ensam, var uppradad en middag för fyra personer. Denna mid-

dag bestod af skickligt tillagade kötträtter, valda viner och ypperliga frukter.

— Ah, för tusan! sade han, i det han steg upp, I kommen då alldeles lagom, mina herrar; jag höll just på med soppan, och nu skolen I äta middag med mig.

— Åh, åh! yttrade d'Artagnan, det är väl aldrig Mousqueton, som kastat rännsnara om dylika buteljer, och se dessutom späckad kalfstek och oxfilet!

— Jag stärker mina krafter, sade Portos, jag stärker mina krafter; ingenting försvagar så som dessa fördömda sensträckningar; har du haft sensträckning, Atos?

— Aldrig; jag minnes endast, att jag i vår skärmytsel å gatan Férou fick ett värjsting, som, efter fjorton till aderton dagar, på mig gjorde alldeles samma verkan.

— Men den här middagen var väl icke afsedd för dig ensam, min käre Portos? sade Aramis.

— Nej, sade Portos, jag väntade några adelsmän från granskapet, hvilka nyss underrättat mig, att de icke skulle komma; I skolen intaga deras plats, och jag skall icke förlora på bytet. Hollah, Mousqueton, stolar och dubbelt så många buteljer!

— Veten I, hvad vi äta här? sade Atos efter tio minuter.

— För tusan, återtog d'Artagnan, jag äter späckad kalv med spanska ärter och merg.

— Och jag lamfilet, sade Portos.

— Och jag fågelpastej, sade Aramis.

— I bedragen eder alla, mina herrar, sade Atos allvarligt, I bedragen eder alla, I äten häst.

— Åh, hvad säger du? sade d'Artagnan.

— Häst! invände Aramis med en grimas.

Portos ensam svarade icke.

— Ja, häst; är det icke så, Portos, att vi äta upp hästen? Kanske schabraket med!

— Nej, mina herrar, jag har gömt munderingen, sade Portos.

— På min ära, då äro vi lika goda; man skulle kunna säga, att vi kommit öfverens.

— Hvad skulle jag göra! sade Portos; den der hästen väckte afund hos alla dem, som besökte mig, och jag vill icke förödmjuka dem.

— Och din hertiginna är städse vid baden, icke så? återtog d'Artagnan.

— Allt jemt, svarade Portos. Allt nog, på min ära, provinsens guvernör, en af de adelsmän, som jag i dag väntade till middagen, syntes mig hysa så stor lust till hästen, att jag skänkte honom den.

— Skänkte! utbrast d'Artagnan.

— O, min Gud, ja, skänkte, det är ordet! sade Portos; ty han var säkert värd sina hundra femtio louisdorer, och den gnidaren ville icke gifva mig mer än åttio.

— Utan sadeln? sade Aramis.

— Ja, utan sadeln.

— I finnen, mina herrar, sade Atos, att det ändå är Portos, som har gjort bästa affären af oss alla.

Det vardt då ett skallande skratt, hvaraf den arme Portos vardt helt bestört; men man förklarade honom snart skälet till denna munterhet, hvori han efter sin vana bullersamt deltog.

— Så att vi äro då alla vid kassa? sade d'Artagnan.

— Icke jag för min del, sade Atos; jag fann Aramis' spanska vin så godt, att jag lät lägga ned i lakejernes packvagn sextio buteljer, hvilket har starkt blottat mig på mynt.

— Och jag, sade Aramis, tänken eder, att jag skänkt ända till min sista sou till kyrkan i Montdidier och till jesuiterne i Amiens, att jag dessutom iklädt mig förbindelser, som jag måste fullgöra, mässor, dem jag bestält för mig och för eder, mina herrar, dem man skall sjunga, mina herrar, och af hvilka, jag tviflar icke derpå, vi skola befinna oss förträffligt.

— Och jag, sade Portos, tron I, att min sensträckning icke kostat mig något, oberäknadt Mousquetons blesstyr, för hvilken jag varit nödsakad att två gånger hvarje dag tillkalla fältskären, hvilken låtit mig betala hans besök dubbelt, under förevändning, att detta odjur till Mousqueton hade låtit gifva sig en kula på ett ställe, som man vanligen endast visar för apotekare; också har jag anmodat honom att icke låta såra sig der mera.

— Så, så, sade Atos, vexlande ett småleende med d'Artagnan och Aramis, jag ser, att du uppfört dig storartadt med hänsigt på den staccars gossen; det anstår en god husbonde.

— Korteligen, fortfor Portos, när jag betalat, hvad jag är skyldig, skall väl återstå mig ett tretiotal écus.

- Och mig ett tiotal pistoler, sade Aramis.
- Hör, hör, sade Atos, det tyckes, som om vi vore sällskapet Kroisosar. Huru mycket har du kvar af dina hundra pistoler, d'Artagnan?
- Af mina hundra pistoler? För det första har jag gifvit dig femtio.
- Tror du det?
- Ja, vid Gud!
- Ah, det är sant, jag påminner mig det.
- Vidare har jag betalat sex till värden.
- Hvilket kreatur den der värden! Hvarför gaf du honom sex pistoler?
- Det var du, som bad mig gifva honom dem.
- Det är sant, jag är för mycket god af mig; korteligen, behållningen?
- Tjugufem pistoler, sade d'Artagnan.
- Och jag, sade Atos, i det han drog upp litet småmynt ur sin ficka, jag...
- Har ingenting?
- Nej, på min ära, eller åtminstone så föga, att det icke lönar mödan att räkna det till massan.
- Låt oss nu beräkna, huru mycket vi tillhoppa ega.
- Portos?
- Tretio écus.
- Aramis?
- Tio pistoler.
- Och du, d'Artagnan?
- Tjugufem.
- Och det gör tillhoppa? sade Atos
- Fyra hundra sjutiofem livres, sade d'Artagnan, hvilken räknade som Arkimedes.
- Då vi kommit till Paris, skola vi hafva kvar fyra hundra, utom sadelmunderingarna, sade Portos.
- Men våra sqvadronshästar? sade Aramis.
- Nå väl, af lakejernes fyra hästar skola vi göra två herrhästar, om hvilka vi draga lott; med fyra hundra livres kan man få en half sådan åt en af de afsuttne; vidare skola vi lemna, hvad som kan hopskrapas ur våra fickor, åt d'Artagnan, som har god tur och som skall gå att sätta det på spel i första påträffade spelhus, se der allt.
- Låt oss nu äta, sade Portos, det kallnar.

De fyra vännerna, numera lugnare för framtiden, gjorde heder åt middagen, hvars kvarlevor öfverlätos åt herrar Mousqueton, Bazin, Planchet och Grimaud.

Vid ankomsten till Paris fann d'Artagnan ett bref från herr de Tréville, som underrättade honom, att, på hans begäran, konungen nyss hade beviljat honom ynnesten att inträda vid musketörerna.

Enär detta var allt, som d'Artagnan eftersträfvade i världen, med undantag, väl förståendes, att återfinna fru Bonacieux, rusade han mycket glad till sina kamrater, som han lemnat för en half timme sedan, och som han återfann mycket nedslagna och grubblande. De hade samlat sig till en rådplägning hos Atos, hvilket alltid antydde omständigheter af en viss vikt.

Herr de Tréville hade just låtit underrätta dem, att, som hans majestäts bestämda afsigt vore att öppna fälttåget den första maj, de egde att omedelbart iordningställa sin ekipering.

De fyra filosoferne betraktade hvarandra helt häpna; herr de Tréville skämtade icke i fråga om disciplinen.

— Och till huru mycket uppskatten I dessa ekiperingar? sade d'Artagnan.

— Åh, det är icke värdt att tala om, vi hafva nyss gjort våra beräkningar med ett spartanskt gnideri, och vi behöfva en hvar femton hundra livres.

— Fyra gånger femton gör sextio, det vill säga sex tusen livres, sade Atos.

— Mig, sade d'Artagnan, mig synes det, att med tusen livres för hvar och en, det är sant, att jag icke talar som en spartiat, men som en prokurator. . .

Detta ordet prokurator uppväckte Portos.

— Hör på, jag har en idé! sade han.

— Det är redan något; jag, jag har inte ens en skymt deraf, sade Atos kallt; men beträffande d'Artagnan, mina herrar, så har lyckat att för framtiden vara en af de våra gjort honom tokig. Tusen livres! Jag förklarar, att jag för mig ensam behöfver två tusen.

— Fyra gånger två gör åtta, sade Aramis; det är således åtta tusen livres, som vi behöfva för vår ekipering, af hvilken, det är sant, vi redan hafva sadlarna.

— Tillika, sade Atos, väntande, tills d'Artagnan, som gick att tacka herr de Tréville, hade stängt dörren, tillika med den vackra diamant,

som strålar på vår väns finger. För tusan! D'Artagnan är för god kamrat för att lemna bröder i förlägenhet, då han bär på sitt mellanfinger en konungs lösepenning.

Kapitel XXIX

Jagten efter ekipering.

Den mest brydde af de fyra vännerna var helt visst d'Artagnan, ehuru d'Artagnan i egenskap af drabant var mycket lättare att utrusta än herrar musketörer, som voro förnäma herrar; men vår kadett från Gascogne hade, såsom man kunnat märka, en omtänksam och nästan girig karakter och var med allt detta (förklara motsatserna!) fåfäng ända derhän att täfla med Portos. Med detta fåfängans bryderi parade sig hos d'Artagnan i detta ögonblick en mindre sjelfvisk oro. Hvilka underrättelser han än kunnat inhemta rörande fru Bonacieux, icke hade han fått någon ny sådan. Herr de Tréville hade talat med drottningen derom; drottningen visste icke, hvarest den unga krämerskan befunde sig och hade lofvat att låta efterspana henne. Men detta löfte var mycket obestämdt och uppmuntrade föga d'Artagnan.

Atos lemnade icke sitt rum; han hade föresatt sig att icke taga ett steg för sin ekipering.

— Ännu återstå oss fjorton dagar, sade han till sina vänner. Nå väl! Om jag icke efter utgången af dessa fjorton dagar funnit någonting, eller, snarare, om ingenting kommit att finna mig, så, efter som jag är för god katolik för att skjuta mig för pannan, skall jag söka ett grundligt gräl med fyra af hans eminens' drabanter eller med åtta engelsmän, och jag skall slås, ända tills det icke kan förfela att hända. Man skall då säga, att jag dött för kungen, och jag skall sålunda hafva fullgjort min tjenst utan att hafva behöft ekipera mig.

Portos fortsatte att gå af och an, med händerna på ryggen och skakande på hufvudet, medan han sade:

— Jag skall fullfölja min idé.

Aramis, bekymrad och illa friserad, sade ingenting.

Man kan af dessa olyckliga omständigheter finna, att misströstan herskade inom förbundet.

Lakejerne å sin sida delade, liksom Hippolytos' stridshästar, sina herrars sorgliga betryck. Mousqueton hopsamlade förråd af brödbitar, Bazin, som städse vurmat för gudaktighet, lemnade icke mera kyrkorna, Planchet iakttog flugornas surrande, och Grimaud, som det allmänna betrycket icke kunde förmå att bryta den tystnad, som hans herre ålagt honom, drog suckar, som kunnat röra stenar.

De tre vännerne, ty såsom vi nämt, hade Atos svurit att icke taga ett steg för sin ekipering, de tre vännerne gingo således ut tidigt och återvände mycket sent hem. De irrade omkring på gatorna, betraktande hvarje gatsten för att efterse, om de personer, som der passerat före dem, icke lemnat efter sig någon börs. Man kunde sagt, att de gingo på spår, så uppmärksamma voro de öfver allt, hvar de gingo fram. När de mötte hvarandra, hade de tröstlösa blickar, som betydde: har du hittat på något?

Emellertid, liksom Portos först hade funnit sin idé och med ihärdighet fullföljt den samma, var han ock den förste att handla. Han var en handlingens man, denne värde Portos. D'Artagnan såg en dag, att han riktade sina steg mot kyrkan Saint-Leu, och följde honom instinktmässigt. Portos inträdde i det heliga rummet efter att hafva uppstrukt sina mustascher och dragit ned sitt pipskägg, hvilket alltid hos honom tillkännagaf, att han hade någon eröfring i sinnet. Som d'Artagnan vidtog några försigtighetsmått för att dölja sig, trodde Portos, att han icke var bemärkt. D'Artagnan inträdde efter honom. Portos gick och stälde sig mot ena sidan af en pelare; d'Artagnan, allt jemt osedd, stälde sig mot andra sidan.

Det hölls just nu predikan, hvilken samlat mycket folk i kyrkan. Portos drog fördel af omständigheterna för att bekika damerna; tack vare Mousquetons omsorger var Portos' yttre utseende långt från att antyda hans verkliga torftighet; hans hatt var väl något sliten, hans plym väl något urblekt, hans broderier något matta och hans spetsar något upprisgade, men i halfdunklet försvunno alla dessa små bristfälligheter, och Portos var alltid den vackre Portos.

D'Artagnan märkte på bänken närmast intill den pelare, mot hvilken Portos och han stödde sig, ett slags bedagad skönhet, något gul, något torr, men rak och stolt under sin svarta hufva. Portos' blickar

sänkte sig förstulet på denna dam, men irrade sedan långt ut i kyrkans skepp.

Å sin sida kastade damen, som gång efter annan rodnade, med blixstens hastighet en blick på den flygtige Portos, och strax flögo hans blickar vida omkring. Det var klart, att detta endast var ett konstgrepp, som på det högsta pinade damen i den svarta hufvan, ty hon bet sig i läpparna, så att blodet sprack ut, ref sig på nässpetsen och vred sig förtvifladt på sin bänk.

Då Portos såg detta, vred han på nytt upp sina mustascher, drog för andra gången ned sitt pipskägg och började göra tecken åt ett vackert fruntimmer, som satt nära koret, och som var icke blott en vacker dam, men utan tvifvel tillika en förnäm dam, ty hon hade bakom sig en liten negergosse, som burit den kudde, på hvilken hon knäböjde, och en kammartärna, som höll det vapenprydda fodral, hvilket innehöll den bok, hvori hon läste sin mäsas.

Damen i den svarta hufvan följde Portos' blickar på alla deras irr färder och märkte, att de stannade på damen med sammetskudden, med negerpojken och med kammarjungfrun.

Under tiden spelade Portos säkert spel: det var ett plirande med ögonen, fingrar lagda på läpparna, mördande småleenden, som verkligen mördade den försmådda sköna.

Också utstötte hon i form af *m e a c u l p a*,¹ och i det hon slog sig för sitt bröst, ett hum! så eftertryckligt, att alla, till och med damen med den röda kudden, vände sig om åt hennes sida. Portos höll stånd; likväl hade han väl förstått, men han spelade den döfve.

Damen med den röda kudden gjorde, ty hon var mycket vacker, stor inverkan på den i den svarta hufvan klädda damen, hvilken i henne såg en verkligt fruktansvärd rival; stor inverkan på Portos, som fann henne mycket täckare än damen med den svarta hufvan; stor inverkan på d'Artagnan, som i henne igenkände damen från Meung, från Calais och från Dover, hvilken hans förföljare, hade helsat med namnet mylady.

Utan att förlora damen med den röda kudden ur sigte, fortsatte d'Artagnan att följa Portos' konstgrepp, hvilka mycket roade honom; han gissade, att damen med den svarta hufvan var prokuratorsfrun från Oursgatan, så mycket hellre, som kyrkan Saint-Leu icke låg långt från nämnda gata.

¹Det är min skuld, katolsk syndabekännelse.

Han drog då den slutsatsen, att Portos sökte taga hämd för sitt nederlag i Chantilly, då prokuratorsfrun visat sig så ovillig i fråga om att öppna pungen.

Men i allt detta märkte d'Artagnan också, att det icke gafs ett enda qvinligt ansigte, som besvarade Portos' galanterier. Det var endast drömbilder och inbillningar; men finnes det väl för en verklig kärlek, en verklig svartsjuka annan verklighet än drömbilder och inbillningar?

När predikan var slutad, närmade sig prokuratorsfrun vigvattens-kärlet; Portos var der före henne, och i stället för ett finger doppade han hela handen deri. Prokuratorsfrun smålog, troende, att det var för hennes skull, som Portos gjorde sig besvär. Men hon vardt hastigt och grymt bedragen: då hon icke var längre än tre steg från honom, vände han bort hufvudet, oafslåtligt fästade ögonen på damen med den röda kudden, hvilken hade stigit upp och närmade sig, åtföljd af sin negerpojke och sin kammarjungfru.

Då damen med den röda kudden var nära Portos, drog han sin hand drypande ur vigvattnet; den sköna andäktiga vidrörde med sin smärta hand Portos' kraftiga hand, gjorde småleende korstecknet och gick ut ur kyrkan.

Det var för mycket för prokuratorsfrun: hon betviflade icke längre, att denna dam och Portos underhöll en kärlekshandel. Om hon varit en förnäm dam, skulle hon ha svimmat; men som hon endast var en prokuratorsfru, nöjde hon sig med att med samlad förbittring säga till musketören:

— Men, herr Portos, ni bjuder icke mig vigvatten?

Portos gjorde vid ljudet af denna röst ett plötsligt hopp, likt en meniska, som hade vaknat upp efter hundra års sömn.

— Min... min fru, utropade han, är det verkligen ni? Huru mår eder herr man, den käre herr Coquenard? Är han allt jemt lika sniken som förr? Hvar hade jag då ögonen, som icke ens märkte eder under de två timmar denna predikan varat?

— Jag var blott två steg ifrån eder, min herre, svarade prokuratorskan; men ni har icke sett mig, emedan ni endast hade ögon för den sköna damen, åt hvilken ni nyss gaf vigvatten.

Portos låtsade vara förlägen.

— Ah! sade han, ni har märkt...

— Man måste ha varit blind för att icke se det.

— Ja, sade Portos vårdslöst, det är en hertiginna af mina vänner, hvilken jag haft stort besvär att träffa i anseende till hennes mans svartsjuka, och som låtit underrätta mig, att hon i dag skulle, allenast för att få se mig, infinna sig i denna enkla kyrka, i detta så aflägsna kvarter.

— Herr Portos, sade prokuratorskan, skulle ni vilja hafva godheten att bjuda mig eder arm under fem minuter? Jag skulle så gerna vilja språka med eder.

— Huru så, min fru? sade Portos, i det han för sig sjelf blinkade med ögat, likt en spelare, som skrattar åt den, han är färdig att lura.

I detta ögonblick gick d'Artagnan förbi, följande mylady i spåren; han kastade en sidoblick åt Portos och såg hans triumferande ögonkast.

— Aha, sade han för sig sjelf i enlighet med den på denna galanta tid sällsamt slappa moralens anda, se här en, som väl kunde vara ekiperad till den fastställda tiden!

Portos, vikande för trycket af sin prokuratorskas arm, liksom en båt viker för styret, kom fram till Saint-Magloire, en föga besökt led, tillsluten med en korsbom vid sina båda ändar. Om dagen såg man der endast tiggare, som åto, eller barn, som lekte.

— Ack, herr Portos! utropade prokuratorskan, då hon försäkrat sig om, att ingen person, som var främmande för platsens vanliga befolkning, kunde höra eller se dem; ack, herr Portos, ni är en stor eröfrare, efter hvad det synes!

— Jag, min fru! sade Portos, bröstande sig; och hvarför det?

— Och vinkarne nyss och vigvattnet då? Men hon är väl åtminstone en prinsessa, den der damen med sin negerpojke och sin kammarjungfru?

— Ni bedrager eder; min Gud, nej, svarade Portos, det är helt enkelt en hertiginna.

— Och den der löparen, som väntade vid porten, och den der täckvagnen med en kusk i stort livré, hvilken satt och väntade på kuskboken?

Portos hade hvarken sett löpare eller vagn, men med sin svartsjuka qvinnoblick hade fru Coquenard sett allt.

Portos ångrade att icke från första stunden hafva gjort damen med den röda kudden till prinsessa.

— Ah, ni är de skönas älsklingsbarn, herr Portos! återtog prokuratorskan suckande.

— Men, svarade Portos, ni kan väl förstå, att med ett yttre sådant som det, hvarmed naturen begåfvat mig, jag skall hafva tur hos det täcka könet.

— Min Gud, hvad karlarne glömma fort! utropade prokuratorskan, lyftande ögonen mot himmeln.

— Mindre fort likväl än qvinnorna, såsom mig synes, svarade Portos; ty med ett ord, min fru, kan jag säga, att jag varit edert offer, då jag, sårad, döende, såg mig öfvergifven af fältskärerne; jag, ättlingen af en lysande familj, jag, som litat på eder vänskap, jag var nära att dö, först af mina sår, sedan af hunger, på ett dåligt värdshus i Chantilly, och detta utan att ni värdigades en enda gång besvara de glödande bref, jag skref till eder.

— Men, herr Portos, mumlade prokuratorskan, som, att döma efter de förnämsta damers seder på den tiden, insåg, att hon hade orätt.

— Jag, som för eder offrat baronessan de. . .

— Jag vet det väl.

— Grefvinnan de. . .

— Herr Portos, förkrossa mig icke!

— Hertiginnan de. . .

— Herr Portos, var ädelmodig!

— Ni har rätt, min fru, och jag skall icke säga mer.

— Men det är min man, som icke vill höra talas om penningutlåning.

— Fru Coquenard, sade Portos, påminn eder det första bref, ni skref till mig och som har inristat sig i mitt minne.

Prokuratorskan suckade.

— Men det är tillika så, sade hon, att summan, som ni begärde låna, var väl hög.

— Fru Coquenard, jag gaf eder företrädet. Jag hade blott behöft skriva till hertiginnan de. . . Jag vill icke nämna hennes namn, ty jag är ej i stånd att blottställa en qvinna; men hvad jag vet, är, att jag blott behöft skriva till henne, för att hon strax skulle skickat mig femton hundra.

Prokuratorskan fälde en tår.

— Herr Portos, sade hon, jag svär, att ni hårdt straffat mig och att, om ni i framtiden skulle komma att åter finna eder i en dylik förlägenhet, ni blott har att vända eder till mig.

— Fy då, min fru! sade Portos med låtsad motvilja. Låt oss icke tala om pengar, om ni behagar, det är förödmjukande.

— Sålunda älskar ni mig då icke mera? sade prokuratorskan långsamt och sorgset.

Portos iakttog en majestätisk tystnad.

— Det är på det sättet ni svarar mig? Ack, jag förstår.

— Tänk på den förolämpning ni tillfogat mig, min fru; den har stannat här, sade Portos, i det han lade handen på sitt hjerta och tryckte den hårdt deremot.

— Jag skall godtgöra den; låt se, min käre Portos!

— För öfrigt, hvad begärde jag af eder, jag? återtog Portos med en axelryckning full af godmodighet; ett lån, ingenting annat. När allt kommer omkring, är jag ingen obillig människa. Jag vet, att ni icke är rik, fru Coquenard, och att eder man måste skinna de arma parterna för att af dem bereda sig några lumpna écus. O, om ni vore grefvinna, markisinna eller hertiginna, det vore helt annat och ni vore då oförlåtlig!

Prokuratorskan vardt stött.

— Vet, herr Portos, sade hon, att min kassakista, så en prokuratorskas hon än må vara, kanhända är bättre försedd än alla edra ruinerade sjäps.

— Då tillfogade ni mig en dubbel förolämpning, sade Portos, lösgörande prokuratorskans arm ur sin; ty om ni är rik, fru Coquenard, då kan eder vägran icke ursäktas.

— Då jag säger rik, återtog prokuratorsfrun, som såg, att hon låtit hänföra sig för långt, bör man icke taga det bokstafligen. Jag är icke just rik, jag är välbergad.

— Hör, min fru, sade Portos, låt oss icke mer tala om detta, jag ber eder. Ni har misskänt mig; hvarje sympati mellan oss är slocknad.

— Otacksamme!

— Ah, jag råder eder just att beklaga eder! sade Portos.

— Gå då med eder vackra hertiginna! Jag håller eder icke längre kvar.

— Ah, hon är ännu icke så förkrossade, som jag trodde!

— Låt oss se, herr Portos, ännu en gång, den sista: älskar ni mig ännu?

— Ack, min fru, sade Portos med den mest dystra ton han kunde antaga, då vi skola rycka i fält, i fält, hvarest mina aningar säga mig, att jag skall varda dödad. . .

— O, tala icke så! utropade prokuratorskan, utbrytande i snyftningar.

— Någonting säger mig detta, fortsatte Portos alltmer och mer dystert.

— Säg hellre, att ni har någon ny böjelse.

— Visst icke, jag talar uppriktigt med eder. Intet nytt föremål lockar mig, och jag till och med känner här, i djupet af mitt hjerta, något, som talar för eder. Men om fjorton dagar, såsom ni vet eller icke vet, öppnas detta ödesdigra fälttåg; jag skall få förfärliga bekymmer för min utrustning. Vidare skall jag göra en resa till min familj, djupt in i Bretagne, för att anskaffa den för min afresa nödvändiga penningssumman.

Portos märkte nu en sista strid mellan kärleken och girigheten.

— Och som, fortsatte han, hertiginnan, som ni nyss såg i kyrkan, har sina landtegendomar helt nära mina, skola vi resa tillsammans. Resor, som ni vet, förefalla mindre långa, när man gör dem på tu man hand.

— Ni har således inga vänner i Paris, herr Portos? sade prokuratorskan.

— Jag har trott mig ega sådana, sade Portos, i det han antog sin dystra min, men jag har tydligt sett, att jag bedrog mig.

— Ni har sådana, herr Portos, ni har sådana, återtog prokuratorskan med en hänförelse, som öfverraskade henne sjelf; kom hem igen i morgon. Ni är min tants son, följaktligen min kusin; ni kommer från Noyou i Picardie, ni har flere rättegångar i Paris och ingen advokat. Skall ni väl minnas alt det der?

— Fullkomligt, min fru.

— Kom vid middagstiden.

— Godt!

— Och håll god min inför min man, som är skarpsynt oakadt sina sjutiosex år.

— Sjutiosex år! Anfäkta, det var en vacker ålder! återtog Portos.

— En hög ålder, vill ni säga, herr Portos. Också kan den stackars käre mannen göra mig till enka hvilken stund som helst, fortsatte pro-

kuratorskan, i det hon kastade en betydelsefull blick på Portos. Lyckligtvis hafva vi genom äktenskapskontrakt öfverlåtit allt på den efterlevande.

— Allt? sade Portos.

— Ja, allt.

— Ni är en förtänksam qvinna, jag ser det, min kära fru Coquenard, sade Portos, i det han ömt tryckte prokuratorskans hand.

— Se så, nu äro vi då försonade, min älskade herr Portos? sade hon med en söt min.

— För lifvet, svarade Portos i lika ton.

— Farväl då, min förrädare.

— Farväl då, min glömmerska.

— Till i morgon, min engel.

— Till i morgon, mitt lifs flamma.

Kapitel XXX

Mylady.

D'Artagnan hade följt mylady utan att märkas af henne; han såg henne stiga upp i sin vagn, och han hörde henne gifva kusken befallning att köra till Saint-Germain.

Det tjenade till intet att försöka till fots följa en vagn, bortförd i full fart af två starka hästar. D'Artagnan återvände derfor till Férougatan.

På Seinegatan mötte han Planchet, som hade stannat framför en pastejbagares butik och tycktes vara i hänryckning öfver ett bakverk af den mest retande form.

Han befalde honom gå och sadla två hästar i herr de Trévilles stall, en åt honom, d'Artagnan, den andra åt sig, Planchet, samt att komma och möta honom hos Atos; herr de Tréville hade en gång för alla stält sitt stall till d'Artagnans förfogande.

Planchet gaf sig åstad till Colombiergatan, och d'Artagnan till Férougatan. Atos var hemma, sorgset tömmande en af de buteljer af detta berömda spanska vin, som han medfört från sin resa i Picardie. Han gaf en vink åt Grimaud att sätta fram ett glas åt d'Artagnan, och Grimaud lydde som vanligt.

D'Artagnan berättade nu för Atos allt, som hade tilldragit sig i kyrkan, mellan Portos och prokuratorskan, och huru deras kamrat sannolikt vid denna timme var på väg att rusta ut sig.

— Hvad mig beträffar, svarade Atos på hela denna berättelse, är jag mycket lugn, det är icke kvinnorna, som skola bestrida omkostnaderna för min ekipering.

— Och likväl, vacker, belevad, förnäm herre, som du är, min käre Atos, skulle hvarken drottningar eller prinsessor vara skyddade mot dina kärlekspilar.

— Hvad denne d'Artagnan är för en ungdom? sade Atos, höjande på axlarna. Och han gaf en vink åt Grimaud att sätta fram en butelj till.

I samma ögonblick stack Planchet varsamt hufvudet in genom den halföppne dörren och underrättade sin herre, att de två hästarna voro der.

— Hvilka hästar? frågade Atos.

— Två, som herr de Tréville lånar mig för en promenad, och med hvilka jag skall göra en tur till Saint-Germain.

— Och hvad ämnar du göra i Saint-Germain? frågade vidare Atos.

Då berättade d'Artagnan honom det sammanträffande, han haft i kyrkan och huru han återfunnit det fruntimmer, som jemte herrn i den svarta kappan och med ärren på kinden utgjorde det ständiga föremålet för hans tankar.

— Det vill säga, att du är förälskad i henne, liksom du var i fru Bonacieux, sade Atos, föraktligt höjande på axlarna, liksom han känt medömkan med den mensklige svagheten.

— Jag, alldeles icke! utropade d'Artagnan. Jag är endast nyfiken att uppdaga den hemlighet, vid hvilken hennes öde är fäst. Jag vet icke, hvarför jag inbillar mig, att denna qvinna, huru obekant hon än är för mig och huru obekant jag är för henne, har inflytande på mitt lif.

— Ja, du har rätt, sade Atos, jag känner ingen qvinna, som det lönar mödan att söka efter, sedan hon försvunnit. Fru Bonacieux är nu försvunnen; så mycket värre för henne, om hon åter kommer till rätta.

— Nej, Atos, nej, du bedrager dig, sade d'Artagnan; jag älskar min stackars Constance mer än någonsin, och om jag visste, hvar hon befunne sig, vore det ock vid verldens ände, skulle jag skynda att rycka henne ur hennes fienders händer; men jag vet det icke, alla mina efterforskningar hafva varit fruktlösa. Men hvad vill du väl, man måste förströ sig.

— Förströ dig du med mylady, min käre d'Artagnan; jag önskar det af hela mitt hjerta, om detta kan roa dig.

— Hör, Atos, sade d'Artagnan, i stället för att hålla dig instängd här, som om du vore arresterad, så stig till häst och kom och tag en promenad med mig i Saint-Germain.

— Min vän, svarade Atos, jag rider mina egna hästar, när jag har några, hvar om icke går jag till fots.

— Nå väl, jag, svarade d'Artagnan, leende åt Atos' misantropi, hvilken hos en annan säkert skulle sårat honom, jag är mindre stolt än du, jag rider på hvad jag får fatt uti. Alltså farväl, min käre Atos.

— Farväl, sade musketören, görande ett tecken åt Grimaud att slå upp den butelj, som han nyss inburit.

D'Artagnan och Planchet satte sig upp och togo vägen till Saint-Germain.

Under hela vägen återkom i den unge mannens sinne, hvad Atos sagt honom om fru Bonacieux. Ehuru d'Artagnan icke var någon särdeles känslig karakter, hade likväl den täcka krämarfrun gjort ett verkligt intryck på hans hjerta. Såsom han nyss sade, var han färdig att gå till världens ände för att uppsöka henne. Men världen har många ändrar, just därför att den är rund, hvadan han icke visste, åt hvilket håll han skulle vända sig.

Medan han väntade, hade han försökt att få veta, hvem mylady var. Mylady hade talat med mannen i den svarta kappan, och således kände hon honom. Alltså var det, i d'Artagnans tanke, mannen med den svarta kappan, som hade bortröfvat fru Bonacieux andra gången, liksom han bortröfvat henne den första. D'Artagnan narrades sålunda blott till hälften, hvilket är att föga narras, då han, börjande spana efter mylady, sade sig på samma gång spana efter Constance.

Allt medan han sålunda drömde och gång efter annan gaf sin häst sporrarna, hade d'Artagnan tillryggalagt vägen och kommit fram till Saint-Germain. Han hade ridit längs efter den paviljong, hvarest tio år senare Louis XIV skulle se dagen. Han red öfver en mycket ödslig gata, seende till höger och venster, om han icke skulle finna något spår af sin sköna engelska, då han i bottenvåningen till ett nätt hus, som enligt tidens bruk icke hade något fönster åt gatan, såg ett bekant ansigte. Denna person promenerade på ett slags terrass, garnerad med blommor. Planchet kände först igen honom.

— Men herre, sade han, vändande sig till d'Artagnan, känner ni icke igen det der ansigtet, som gäspar åt kråkorna?

— Nej, sade d'Artagnan; och emellertid är jag öfvertygad, att det icke är första gången, som jag ser detta ansigte.

— Det tror jag, vid Gud, väl! sade Planchet; det är den stackars Lubin, lakejen hos grefve de Wardes, den, som ni för en månad sedan så illa tilltygade i Calais, på vägen till guvernörens landtställe.

— Ah, ja väl, sade d'Artagnan, jag känner honom nu! Tror du, att han känner igen dig?

— På min ära, herre, han var så ytterligt förbryllad, att jag tviflar på, att han af mig bevarat något särdeles klart minne.

— Nå väl, gå då och språka med den der gossen, sade d'Artagnan, och underrätta dig under samtalet, om hans husbonde är död.

Planchet steg af hästen, gick rakt fram till Lubin, som verkligen icke kände igen honom, och de två lakejerne började att samspråka i det bästa förstånd i verlden, under det att d'Artagnan dref de båda hästarna nedåt en gränd och, efter en tur omkring ett hus, återkom för att, dold bakom en häck af hasselbuskar, vara vitne till samtalet.

Efter en stunds iakttagande bakom häcken hörde han bullret af ett åkdon, och han såg myladys vagn stanna midt framför sig. Man kunde icke misstaga sig derpå; mylady satt deri.

D'Artagnan lutade sig ned på halsen af sin häst för att kunna se allt utan att sjelf synas.

Mylady stack ut sitt förtjusande ljuslockiga hufvud genom vagnsdörren och gaf några befallningar åt sin kammarjungfru.

Denna senare, en täck flicka om två och tjugu år, munter och liflig, riktigt en subrett för en förnäm dam, hoppade ned från fotsteget, der hon efter tidens bruk hade suttit, och vände sina steg mot terrassen, der d'Artagnan hade sett Lubin.

D'Artagnan följde kammarjungfrun med ögonen och såg henne gå framåt terrassen. Men tillfälligtvis hade en befallning inifrån kallat Lubin, så att Planchet stannat ensam qvar, blickande omkring åt alla sidor för att upptäcka, hvart d'Artagnan tagit vägen.

Kammarjungfrun närmade sig Planchet, hvilken hon tog för Lubin, och räckte honom en liten biljett:

— Till eder herre, sade hon.

— Till min herre? återtog Planchet förvånad.

— Ja, och mycket angeläget. Tag den därför qvickt.

Derefter ilade hon till vagnen, som på förhand vändt åt det håll, hvarifrån den kommit; hon svingade sig upp på fotsteget, och vagnen körde bort.

Planchet vände och vände åter på biljetten, hvarpå han, van vid blind lydnad, hoppade ned från terrassen, tog af nedåt gränden och efter tjugu steg mötte d'Artagnan, som sett allt och gick honom till möte.

— Till eder, min herre, sade Planchet, framlemnande biljetten till den unge mannen.

— Till mig? sade d'Artagnan; är du riktigt säker derpå?

— För tusan! Om jag är säker derpå? Kammarjungfrun sade: till din herre. Jag har endast eder till herre; således... En täck snärta, min själ, den der kammarjungfrun!

D'Artagnan öppnade brefvet och läste följande:

»En person, som intresserar sig för eder mer, än hon kan säga, önskade veta, hvilken dag ni skall vara i tillfälle att göra en promenad i skogen. I morgon skall, vid Hôtel du Champ-du drap-d'or, en lakej i svart och rödt afvakta edert svar.«

— Åhå, sade d'Artagnan, se der någonting, som är en smula lifvadt! Det tyckes, som om mylady och jag vore bekymrade för en och samma persons helsa. Nå väl, Planchet, huru står det till med den gode herr de Wardes? Han är således icke död?

— Nej, herre, han mår så väl han kan med fyra värjsting i kroppen, ty ni gaf, förlåt, att jag säger det, denne gode adelsman fyra stötar, och han är ännu mycket svag, enär han förlorat nästan allt sitt blod. Såsom jag sade herrn, kände Lubin icke igen mig, och han berättade mig vårt äfventyr från början till slut.

— Mycket bra, Planchet, du är en krona till lakej; stig nu till häst och låt oss söka hinna upp vagnen.

Det dröjde icke länge; efter fem minuter såg man vagnen, som stannat vid sidan af vägen; en rikt klädd ryttare höll sig vid vagnsdörren.

Samtalet mellan mylady och ryttaren var så lifligt, att d'Artagnan stannade på andra sidan om vagnen, utan att någon annan än den vackra kammarjungfrun märkte hans närvaro.

Samtalet egde rum på engelska, ett språk, som d'Artagnan icke förstod; men af tonen trodde den unge mannen sig kunna gissa, att den vackra engelskan var mycket förtörnad; hon slutade med en åtbörd, som icke lemnade tvifvel om arten af detta samtal: det var ett slag med

en solfjäder, gifvet så eftertryckligt, att den lilla fruntimmerspjesen flög i tusen bitar.

Ryttaren utbrast i ett skallande skratt, som tycktes uppreta mylady.

D'Artagnan ansåg nu ögonblicket vara inne att träda emellan; han närmade sig den andra vagnsdörren, och vördnadsfullt blottande hufvudet, sade han:

— Min fru, tillåter ni mig att bjuda eder min tjänst? Det synes mig, som om denne kavaljer förtörnat eder. Säg ett ord, min fru, och jag åtager mig att näpsa honom för hans brist på artighet.

Vid de första orden hade mylady vänt sig om, betraktande den unge mannen med förvåning, och då han slutat, sade hon på mycket god franska:

— Min herre, jag skulle hjertans gerna ställa mig under edert beskydd, om icke den person, som tvistar med mig, vore min bror.

— Ack, förlåt mig då! sade d'Artagnan; ni förstår väl, att jag icke kände detta, min fru?

— Hvarför blandar sig då den glopen häri, utropade, i det han böjde sig ned till vagnsdörren, ryttaren, hvilken mylady hade uppgifvit som sin slägting, och hvarför ger han sig icke i väg?

— Glop kan ni vara sjelf! sade d'Artagnan, lutande sig i sin tur ned på halsen af sin häst och svarande från sin sida genom vagnsdörren; jag ger mig icke i väg, emedan det behagar mig att stanna här.

Kavaljeren stälde några ord på engelska till sin syster.

— Jag talar till eder på franska, jag, sade d'Artagnan; gör mig således, jag ber eder, det nöjet att svara mig på samma språk. Ni är fruns bror, må vara, men ni är icke min, lyckligtvis.

Man skulle kunnat tro, att mylady, rädd, som qvinnan i allmänhet är, skulle lägga sig emellan vid utmaningens början för att hindra, att tvisten ginge längre; men alldeles tvärt om kastade hon sig tillbaka i vagnen och ropade kallt till kusken:

— Kör till hotellet.

Den täcka subretten kastade en orolig blick på d'Artagnan, hvars fördelaktiga utseende syntes hafva gjort ett visst intryck på henne.

Vagnen rullade af och lemnade de båda männen ansigte mot ansigte; något yttre föremål skilde dem icke mer.

Ryttaren gjorde en rörelse för att följa vagnen, men d'Artagnan, hvars redan sjudande vrede hade ytterligare stegrats, då han i honom igenkände engelsmannen, som i Amiens af honom vunnit hans häst

och varit nära att af Atos vinna hans diamant, fattade snabbt tygeln och hejdade honom.

— Nå, min herre, sade han, ni synes mig vara en ännu större glop än jag, ty ni tyckes glömma, att det emellan oss finnes en liten ouppgjord tvist.

— Aha, sade engelsmannen, det är ni, min gynnare! Det är således alltid nödvändigt, att ni spelar ett spel eller annat?

— Ja, och detta påminner mig, att jag har en revanche att taga. Vi skola se, min bästa herre, om ni sköter värjan lika väl som tärningarna.

— Ni ser väl, att jag icke bär någon värja, sade engelsmannen; vill ni spela tapper mot en obeväpnad?

— Jag hoppas emellertid, att ni har en hemma hos eder, invände d'Artagnan. I alla fall har jag två sådana, och om ni behagar, skall jag spela med eder om en.

— Onödigt, sade engelsmannen, jag är tillräckligt försedd med detta slags förnödenheter.

— Nå väl, min värde gentleman, återtog d'Artagnan, välj den längsta och kom att visa mig den i afton.

— Hvar då, om jag får be?

— Bakom Luxembourg; det är förtjusande kvarter för promenader af det slag jag föreslår.

— Det är bra, man skall infinna sig der.

— Eder timme?

— Klockan sex.

— A propos, ni har också sannolikt en eller ett par vänner?

— Ja men, jag har tre, som skola varda mycket hedrade att få spela samma parti som jag.

— Tre? För besynnerligt! Sådant sammanträffande! sade d'Artagnan; det är just min siffra.

— Och nu, hvem är ni? frågade adelsmannen.

— Jag är herr d'Artagnan, gaskognisk adelsman, tjenande vid drabanterne, herr Desessarts' kompani. Och ni?

— Jag, jag är lord Winter, baron af Sheffield.

— Nå väl, jag är eder tjenare, herr baron, sade d'Artagnan, ehuru ni har mycket svåra namn att minnas.

Och sporrande sin häst, satte han honom i galopp och tog åter vägen till Paris.

Enligt sin vana vid dylika tillfällen begaf sig d'Artagnan direkt till Atos.

Han fann Atos liggande på en stor hvilsoffa, hvarest han, såsom han sagt, väntade, att hans utrustning skulle komma och finna honom.

D'Artagnan berättade för Atos allt, som nyss hade tilldragit sig, med undantag likväl af brefvet till herre de Wardes.

Atos vardt förtjust, när han fick veta, att han skulle få slås med en engelsman. Vi hafva sagt, att det var hans dröm.

Man skickade strax lakejerne efter Portos och Aramis, och man underrättade dem om förhållandet.

Portos drog sin värja ur slidan och började fäkta mot muren, i det han gång efter annan ryggade och gjorde nigningar som en dansör. Aramis, som allt jemt arbetade på sitt poem, inneslöt sig i Atos' kabinett och bad, att man icke skulle störa honom, förrän stunden var inne att draga blankt.

Atos begärde med ett tecken åt Grimaud en butelj.

D'Artagnan åter uppgjorde för sig sjelf en liten plan, hvars utförande vi längre fram skola få se och hvilken lofvade honom ett behagligt äfventyr, såsom man kunde märka af de småleenden, hvilka emellanåt flögo öfver hans ansigte, hvars drömmande uttryck de förklarade.

Kapitel XXXI

Engelsmän och fransmän.

På utsatt tid begaf man sig, åtföljd af de fyra lakejerne, bakom Luxembourgpalatset, till en inhägnad, som lemnats till sköflings af getter. Atos gaf ett myntstycke åt getvaktaren, på det han skulle aflägsna sig. Lakejerne befaldes hålla vakt.

Snart sågs en tyst skara närma sig inhägnaden, inträdde der och slöt sig till musketörerna, hvarefter skedde presentationer, enligt bruket från andra sidan hafvet.

Engelsmännen voro alla af hög rang; de tre vännernes besynnerliga namn väckte därför hos dem icke blott förvåning, utan äfven oro.

— Med allt detta, sade lord Winter, när han hört de tre vännernes namn, veta vi ändå icke, hvilka I ären, och vi slås icke med dem, som hafva dylika namn. Det är ju herdenamn de der.

— Som ni väl också kan tänka, mylord, är det endast lånade namn, sade Atos.

— Detta ger oss blott en ännu större lust att lära känna de verkliga namnen, svarade engelsmannen.

— Och likväl han I spelat med oss utan att känna dem, sade Atos, och beviset är, att I vunnit våra två hästar.

— Det är sant, men då riskerade vi endast våra pengar. Nu deremot riskera vi våra lif. Man spelar med alla, men man slås endast med sina jemlikar.

— Ni har rätt, sade Atos, tog afsides den af de fyra engelsmännen, med hvilken han skulle slås, och hviskade för honom sitt namn. Portos och Aramis gjorde det samma å sin sida.

— Är detta nog, frågade Atos sin motståndare, och anser ni mig vara nog förnäm, att ni vill visa mig den ynnesten att korsa klinga med mig?

— Ja, min herre, svarade engelsmannen och bugade sig.

— Godt! Tillåter ni mig att säga eder något? återtog Atos kallt.

— Hvad då? frågade engelsmannen.

— Jo, att ni hade gjort klokast, om ni icke begärt få veta mitt namn.

— Hvarför det?

— Emedan man tror mig vara död, emedan jag har mina skäl att önska, det man icke får veta, att jag lefver, och emedan jag är nödsakad döda eder, på det min hemlighet ej må löpa verlden omkring.

Engelsmannen betraktade Atos; han trodde, att denne skämtade, men Atos skämtade ingalunda.

— Mina herrar, sade Atos, i det han vände sig till sina kamrater och deras motståndare, äro vi färdiga?

— Ja, svarade engelsmän och fransmän på samma gång.

— En garde då! sade Atos.

I det samma blixtrade åtta värjor i den nedgående solens strålar, och striden började med en förbittring, ganska naturlig mellan personer, som i dubbel måtto voro fiender.

Atos fäktade med lika mycket lugn och metod, som om han varit på en fäktsal.

Portos, af äfventyret i Chantilly förmodligen botad för sitt allt för stora sjelfförtroende, iakttog nu mycket försigtighet.

Aramis, som ännu icke fulländat tredje sången af sitt poem, skyndade sig, som om han haft mycket brådt.

Atos var den, som först dödade sin motståndare. Han hade gifvit honom blott en stöt, men såsom han förutsagt, hade också denna varit dödande; värjan trängde genom hjertat.

Portos var den andre, som fälde sin man till marken; han hade gemborrat hans lår. När engelsmannen utan vidare motstånd gaf honom sin värja, tog Portos honom i sina armar och bar honom till vägnen.

Aramis ansatte sin motståndare så häftigt, att denne, sedan han vikit femtio steg, tog till flykten och försvann under lakejernes hån.

D'Artagnan hade helt enkelt hållit sig på defensiven, men då han sett sin motståndare uttröttad, hade han med en sidostöt slagit honom värjan ur handen. Då baronen såg sig afväpnad, tog han två eller tre

steg tillbaka, men vid denna rörelse snafvade foten och han föll baklänges.

D'Artagnan var med ett enda språng öfver honom och satte värjan på hans strupe.

— Jag kunde döda eder, min herre, sade han till engelsmannen, och ni är i mitt våld, men jag skänker eder lifvet för eder systers skull.

D'Artagnan var utom sig af glädje; han hade nu utfört den plan, han på förhand uppgjort och hvars begrundande hade på hans ansigte framkallat det leende vi redan omnämt.

Engelsmannen, förtjust öfver att ha att göra med en så foglig ädling, tryckte d'Artagnan i sin famn, slösade artigheter på de tre musketörerne, och som Portos' motståndare redan satt i vagnen och Aramis' deremot hade tagit till fötterna, syselsatte man sig nu endast med den döde.

Medan Portos och Aramis afklädde honom, i hopp att hans sår icke var dödande, föll en tjock börs ur hans gördel. D'Artagnan tog den och räckte den åt Lord Winter.

— Hvad fan vill ni jag skall göra med den der? sade engelsmannen.

— Ni skall lemna den åt hans familj, sade d'Artagnan.

— Hans familj bekymrar sig visst om ett sådant lappri! Hon får ärfva femton tusen louisdorer i ränta. Behåll den der börsen åt edra lakejer.

D'Artagnan stack börsen i sin ficka.

— Och nu, min unge vän, ty jag hoppas ni tillåter, att jag kallar eder så, sade lord Winter, skall jag i afton, om ni så behagar, föreställa eder för min syster, lady Clarik, ty jag önskar, att äfven hon skall omfatta eder med välvilja, och då hon icke är utan allt inflytande vid hofvet, skall kanske ett ord af henne i en framtid ej vara så utan nytta för eder.

D'Artagnan rodnade af glädje och bugade sig till tecken af bifall.

Under tiden hade Atos närmat sig d'Artagnan.

— Hvad tänker du göra med börsen? hviskade han honom i örat.

— Jag tänker lemna den till dig, min käre Atos.

— Till mig? Och hvarför det?

— För fan! Du har ju dödat honom; det är dina *spolia opima*.¹

— Jag ärfva en fiende! sade Atos; för hvem tar du mig?

¹Krigsbyte.

— Det är bruket i krig, sade d'Artagnan, hvarför skulle det då icke vara bruket i en duell?

— Aldrig ens på slagfältet, sade Atos, har jag gjort detta.

Portos höjde axlarna; Aramis gaf med ett tecken sitt bifall åt Atos.

— Nå väl, sade d'Artagnan, så ge vi dessa pengar åt lakejerne, som lord Winter sade oss.

— Ja, sade Atos, låt oss gifva denna börs, men icke åt våra, utan åt de engelska lakejerne.

Atos tog börsen och kastade den i kuskens hand:

— Åt eder och edra kamrater.

Detta storsinta beteende af en man, sjelf alldeles utblottad, förvånade sjelfve Portos, och detta franska ädelmod, utspridt af lord Winter och hans vän, vann stort bifall af alla utom herrar Grimaud, Mousqueton, Planchet och Bazin.

Då lord Winter lemnade d'Artagnan, gaf han honom sin systers adress; hon bodde i n:r 6 vid Place royale, som då var den finaste trakten i Paris. Han lofvade dessutom komma och hemta honom till presentationen. D'Artagnan stämde möte med honom till klockan åtta hos Atos.

Denna presentation för mylady brydde mycket vår unge gaskognares hufvud. Han påminde sig, på hvilket besynnerligt sätt detta fruntimmer ända hittills varit inblandadt i hans lefnadsöden. Enligt hans öfvertygelse var hon en tjensteande åt kardinalen, och ändå kände han sig oemotståndligt dragen till henne genom ett af dessa intryck, hvilka man ej kan förklara. Hans enda fruktan var, att mylady skulle i honom känna igen mannen från Meung och Dover. Då visste hon ock, att han var en af herr de Trévilles vänner, och att han följaktligen med kropp och själ tillhörde hans majestät, hvilket skulle beröfva d'Artagnan något af hans fördelar, emedan, om han vore känd af mylady, liksom han kände henne, spelet vore lika å ömse sidor. Beträffande åter den började intrigen mellan henne och grefve de Wardes, så bekymrade den icke särdeles vår inbilske unge man, ehuru grefven var ung, vacker, rik och i stor gunst hos kardinalen. Det är ej för ro skull man är tjugu år, men framför allt född i Tarbes.

Till en början begaf sig d'Artagnan hem och gjorde en lysande toalet; derpå återvände han till Atos och berättade honom efter vanligheten allt. Atos åhörde hans planer, skakade på hufvudet och tillrådde honom i en viss bitter ton den största försigtighet.

— Huru, sade han, du har nyss förlorat en älskarinna, hvilken du beskriver såsom en god, intagande, fullkomlig, och du löper nu redan efter en annan!

D'Artagnan medgaf inom sig förebråelsens sanning.

— Jag älskade fru Bonacieux af hjertat, då jag deremot älskar mylady af beräkning, sade han; min afsigt, då jag låter införa mig hos henne, är att vinna upplysning om, hvad för rol hon spelar vid hofvet.

— Den rol hon spelar är icke svår att gissa, efter allt hvad du redan sagt mig. Hon är en af kardinalens spioner, en qvinna, som skall locka dig i en snara, der du helt godtroget fastnar med hufvudet.

— För fan, bäste Atos! Du ser sakerna väl mycket i svart, efter hvad jag tycker.

— Jag misstror qvinnorna, min vän — hur kan jag väl annat? Jag har lärt det på min bekostnad — men mest de blonda. Mylady är blond, sade du mig ju?

— Hon har det vackraste blonda hår man vill se.

— Ah, min stackars d'Artagnan! sade Atos.

— Hör på, jag vill ha ljus i saken, och när jag fått veta, hvad jag önskar veta, så drar jag mig tillbaka.

— Skaffa dig ljus i saken, sade Atos flegmatiskt.

Lord Winter kom på utsatt timme, men Atos, i tid underrättad, gick in i andra rummet. Lorden fann således d'Artagnan ensam, och som klockan var nära åtta, tog han den unge mannen med sig.

En elegant vagn höll vid porten, och som den var förspänd med två förträffliga hästar, var man inom några ögonblick på Place royale.

Mylady Clarik mottog d'Artagnan med värdighet. I hennes hotell rådde stor prakt, och ehuru de flesta engelsmän, förjagade af kriget, lemnat eller voro i begrepp att lemna Frankrike, hade dock mylady nyss påkostat sin bostad mycket, hvilket bevisade, att den allmänna föreskrift, som utvisade engelsmännen ur Frankrike, ej gälde henne.

— Ni ser här, sade lord Winter, i det han förestälde d'Artagnan för sin syster, en ung adelsman, som haft mitt lif i sina händer och icke velat missbruka sina fördelar, ehuru vi på dubbelt sätt voro fiender, först emedan jag hade förolämpat honom och sedan emedan jag är engelsman. Tacka honom, min fru, om ni har någon vänskap för mig.

Mylady rynkade lindrigt ögonbrynen; ett nästan omärkligt moln drog sig öfver hennes panna, och ett så högst eget småleende flög öfver

hennes läppar, att den unge mannen vid åsynen af denna trefaldiga förändring kände liksom en rysning.

Brodern märkte ingenting; han hade vändt sig bort för att leka med myladys favoritapa, som ryckt honom i kläderna.

— Välkommen, min herre, sade mylady med en röst, hvars ovanliga ljufhet märkbart stack af mot de tecken af elakt lynne, hvilka d'Artagnan nyss anmärkt, ty ni har i dag förvärfvat eder eviga anspråk på min tacksamhet.

Nu vände engelsmannen sig åt dem och omtalade förloppet af striden utan att förbigå minsta omständighet. Mylady åhörde honom med största uppmärksamhet, men så ifrigt hon än bemödade sig att dölja det intryck, hon erfor af berättelsen, såg man tydligt, att den icke var henne angenäm; blodet steg henne åt hufvudet, och hennes lilla fot ryckte otåligt under klädningen.

Lord Winter märkte ingenting; när han slutat, närmade han sig ett bord, hvarpå stod en bricka med spanskt vin; han slog i två glas och bjöd med ett tecken d'Artagnan att dricka.

D'Artagnan visste, att det mycket misshagade en engelsman, om man afslog att dricka med honom. Han gick således fram till bordet och tog det andra glaset. Emellertid hade han ej förlorat mylady ur sigte; i en spegel såg han, huru hennes ansigte antog ett helt olika uttryck. Nu, då hon trodde sig ej mera vara observerad, lifvades hennes anletsdrag af en känsla, liknande vildsinhet; hon bet häftigt i sin näsduk.

Nu inträdde den lilla vackra kammarjungfrun, som d'Artagnan redan förut bemärkt; hon sade på engelska några ord till lord Winter, som strax anhöll om d'Artagnans tillåtelse att aflägsna sig, ursäktande sig med vigten af den affär, som kallade honom, och uppdragande åt systemen att utverka hans förlåtelse.

D'Artagnan vexlade en handtryckning med lord Winter och återvände till mylady. Hennes ansigte hade med förvånande rörlighet återtagit sitt intagande uttryck, men några små röda fläckar här och der på hennes näsduk röjde, att hon bitit läppen i blod.

Hennes läppar voro präktiga, man skulle trott dem vara af korall.

Samtalet tog nu en liflig vändning. Mylady syntes hafva helt och hållet hemtat sig. Hon berättade, att lord Winter endast var hennes svåger och ej hennes bror; hon hade varit gift med den yngste brodern, som lemnat henne enka med ett barn. Detta barn var lord Winters enda arfving, om lorden icke gifte sig. Allt detta syntes emellertid d'Ar-

tagnan vara en slöja, som förborgade något, men ännu kunde han icke blicka under slöjan.

För öfrigt var d'Artagnan efter en half timmes samtal öfvertygad, att mylady var hans landsmaninna; hon talade franska med en renhet och en elegans, som ej lemnade rum för något tvifvel i detta hänseende.

D'Artagnan utbredd sig i artiga fraser och försäkringar om sin hängifvenhet. Vid alla de plattheter, som undfölo vår unge gaskognare, smålog mylady välvilligt. Tiden var inne att aflägsna sig; d'Artagnan tog afsked af mylady och lemnade salongen, den lyckligaste bland män.

I trappan mötte han den unga kammarjungfrun, hvilken i förbigående sakta snuddade vid honom och, rodnande ända upp till ögonen, bad om ursäkt för det hon vidrört honom, och det med en röst så ljuf, att ursäkten beviljades i ögonblicket.

Följande dag återkom d'Artagnan och mottogs ännu bättre än förra dagen. Lord Winter var icke tillstädes, och det var mylady, som denna gång ensam gjorde les honneurs. Hon tycktes fatta ett lifligt deltagande för honom, frågade, hvarifrån han var, hvilka vänner han hade, och om han någonsin tänkt på att inträda i kardinalens tjenst.

D'Artagnan, hvilken, som man vet, var ganska försigtig för en man på tjugu år, ihågkom då sina misstankar mot mylady. Han höll ett präktigt loftal öfver hans eminens och sade, att han skulle sökt komma in vid kardinalens drabanter i stället för vid konungens, derest han varit känd af herr de Cavois i stället för herr de Tréville.

Mylady ombytte otvunget samtalsämne och frågade d'Artagnan på det likgiltigaste sätt i verlden, om han någonsin varit i England.

D'Artagnan svarade, att han varit ditsänd af herr de Tréville för att göra uppköp af hästar och att han derifrån medfört fyra sådana som prof.

Under loppet af samtalet bet mylady sig två eller tre gånger i läppen; hon hade att göra med en man, som ej var lätt att utforska.

D'Artagnan aflägsnade sig vid samma tid som den föregående dagen. I korridoren mötte han åter den vackra Ketty; så hette kammarjungfrun. Denna betraktade honom med ett uttryck af välvilja, på hvilket man ej kunde misstaga sig. Men d'Artagnan var så syselsatt med matmodern, att han ej hade blick för annat, än hvad som rörde henne.

Dagen derpå återvände d'Artagnan till mylady, och äfven derpå följande dag, och för hvar gång rönt han ett artigare mottagande.

Hvarje afton mötte han den vackra kammarjungfrun i förmaket, i korridoren eller i trappan.

Men, som vi redan nämt, d'Artagnan skänkte ingen uppmärksamhet åt denna den stackars Kettys enträgenhet.

Kapitel XXXII

En prokuratorsmiddag.

Duellen, hvori Portos spelat en så lysande rol, hade emellertid ej kommit honom att förgäta sin prokuratorsfrus middag. Följande dag klockan ett lät han Mousqueton taga ett sista tag med borsten och begaf sig till Oursgatan med stegen af en man, som i dubbel måtto har lyckan med sig.

Hans hjerta klappade, men icke, som d'Artagnans, af en uppväckt, trängande kärlek. Nej, ett långt materielare intresse satte hans blod i rörelse; han skulle nu omsider beträda denna hemlighetsfulla tröskel, gå uppför denna obekanta trappa, uppför hvilken mästern Coquenards gamla écus hade vandrat en och en i sänder.

Han skulle nu i verkligheten skåda den penningkista, hvars bild han tjugugångset i sina drömmar: en kista, lång och djup, försedd med hänglås och reglar och fastläst i golfvägg, en kista, hvarom han så ofta hört talas och som prokuratorsfruns väl något magra, men dock ej osköna händer nu skulle öppna för hans beundrande blickar.

För öfrigt skulle nu han, en man utan varaktig stad, utan förmögenhet, utan familj, en soldat, van vid värdshus- och källarlif, en läcker-gom, oftast nödsakad att lefva som snyltgäst, nu skulle han få smaka på en familjmåltid, få njuta ett bekvämt hemlif, få vänja sig vid dessa små omsorger, som behaga mer, ju större grofhuggare man är, efter hvad gamla knektar påstå.

Att i egenskap af kusin alla dagar få taga plats vid ett godt bord, upplifva den gamle prokuratorns gula och skrynkliga ansigte, plocka de unga skrifvarne genom att lära dem bassette, raffel och lanter med alla dessa spels finesser och i betalning för en timmes lektion vinna af

dem en hel månads besparingar, allt detta föll Portos utomordentligt väl i smaken.

Musketören erinrade sig väl de elaka rykten, som då voro i omlopp om prokuratorerne och som öfverlefvat dem: deras gnideri, deras skinneri, deras fastedagar, men då han, oberäknadt några ryck af sparsamhet, dem Portos alltid ansett högst opassande, funnit prokuratoriskan på det hela temligen frikostig, nämligen för en prokuratoriska, hoppades han ändå att komma i ett hus, der man lefde väl.

Icke desto mindre fick musketören redan i porten några tvifvelsmål; uppgången var icke lockande: en mörk och stinkande portgång, en trappa, illa upplyst genom ett galler, som från en närbelägen gård insläppte en sparsam dager, och i första våningen en låg dörr, beslagen med ofantligt stora spikar, liksom hufvudporten till Grand Châtelet.

Portos klappade på; en lång, blek skrifvare, med hufvudet begrafvet i en skog af okammadt hår, öppnade och bugade sig med uppsynen af en man, nödsakad att hos en annan på en gång respektera en ansenlig växt, som antyder styrka, en militärisk dräkt, som antyder mannen af stånd, och ett blomstrande utseende, som antyder vana vid vällefnad.

En annan skrifvare, kortare till växten, stod bakom den förste, en tredje, större stod bakom den andre, och en gosse om tolf år bakom den tredje.

Summa tre och en half skrifvare, något, som på den tiden vitnade om många klienter.

Ehuru musketören ej borde infinna sig förr än klockan ett, hade prokuratoriskan sedan klockan tolf hållit utkik, räknande på, att hennes beundrares hjerta, kanske ock hans mage, skulle förmå honom att komma före utsatt tid.

Fru Coquenard inträdde alltså genom dörren från våningen nästan på samma gång hennes gäst inträdde genom dörren från trappan, och den värda damens uppträdande hjälpte Portos ur ett stort bryderi; skrifvarne sågo nyfikna ut, och han, som icke rätt visste, hvad han skulle säga åt denna upp- och nedstigande skala, stod der helt stum.

— Det är min kusin! utropade prokuratoriskan. Stig in, stig in då, herr Portos.

Namnet Portos gjorde sin verkan på skrifvarne, hvilka började skratta, men Portos vände sig om, och allvaret återvände på allas ansigten.

Man inträdde i prokuratorns kabinett, sedan man först gått igenom förmaket, der skrifvarne befunno sig, och kontoret, der de borde hafva

varit. Detta sista rum var ett slags mörkt kyffe, möbleradt med gamla pappersluntor. När man lemnade kontoret, hade man köket till höger och inträdde i mottagningsrummet.

Alla dessa rum, som lågo i rad, ingåfvo icke Portos någon god tanke. Hvad man talade borde kunna höras på långt afstånd genom alla dessa öppna dörrar; dessutom hade han i förbigående kastat en hastig och forskande blick in i köket, och han tillstod för sig sjelf, till skam för prokuratorskan och till stor ledsnad för honom, att han der icke sett denna spiseld, detta lif, denna brådska, som, då en god måltid beredes, vanligen herska i denna gastronomiens helgedom.

Prokuratorn var tvifvelsutän på förhand underrättad om detta besök, ty han visade ingen förvåning vid åsynen af Portos, hvilken närmade sig honom med temligen obesvärad uppsyn och helsade artigt.

— Vi lära då vara kusiner, herr Portos? sade prokuratorn, i det han med armarna reste sig i sin rottingslänstol.

Gubben, insvept i en vid, svart jacka, i hvilken hans spinkiga kropp försvann, var torr och mager; hans små grå ögon tindrade som karbunklar och tycktes, jemte den grinande munnen, utgöra den enda del af hans ansigte, hvare lif ännu fans kvar. Olyckligtvis började benen neka sin tjenst åt hela denna knotiga maskin. Sedan fem eller sex månader, som detta svaghetstillstånd räckt, hade den värde prokuratorn småningom blifvit sin hustrus slaf.

Kusinen mottogs med resignation; det var också allt. Hade mästern Coquenard varit rask, skulle han nog afböjt all släktskap med herr Portos.

— Ja, min herre, vi äro kusiner, sade Portos utan att förlora fattningen; för öfrigt hade han icke påräknat att med entusiasm mottagas af mannen.

— På kvinnolinien, gissar jag? sade prokuratorn försmädligt.

Portos begrep ej skämtet, han tog det för enfald och log deråt under sina stora mustascher. Fru Coquenard, som visste, att en enfaldig prokurator var en sällsynt afart af sitt species, smålog svagt, men rodnade starkt.

Allt ifrån Portos' ankomst hade mästern Coquenard kastat oroliga blickar på ett stort skåp, ehuru till formen ej likt det, han så ofta sett i sina drömmar, motsvarande den saliggörande penningkistan, och han lyckönskade sig, att verkligheten hade sex fots större höjd än drömmen.

Mäster Coquenard dref icke sina genealogiska forskningar vidare; han nöjde sig med att säga, i det han flyttade sin oroliga blick från skåpet på Portos:

— Vår herr kusin gör oss väl, innan han far tillbaka till landet, den äran att för en gång spisa middag med oss, eller hur, fru Coquenard?

Denna gång träffade stöten Portos i sjelfva magen, och han kände den också; det såg ut, som icke heller fru Coquenard å sin sida var okänslig därför, ty hon genmälde:

— Min kusin kommer ej tillbaka, om han finner, att vi bemöta honom illa, men i motsatt fall har han allt för liten tid att tillbringa i Paris och följaktligen att helsa på oss, att vi icke skulle be honom skänka oss alla de ögonblick, han kan ha lediga, till dess han reser.

— Åh, mina ben, mina stackars ben! Hvar hållen I till? mumlade herr Coquenard, i det han försökte småle.

Den undsättning, som lemnades Portos i det ögonblick, han såg sig hotad i sina gastronomiska förhoppningar, ingaf musketören mycken tacksamhet för hans prokuratorska.

Snart slog måltidstimmen. Man gick in i matsalen, ett stort, mörkt rum, som låg midt emot köket.

Skrifvarne, hvilka, efter hvad det tycktes, hade vädrat ovanliga ångor, iakttogo en militärisk punktlighet och höllo sina taburetter i handen, färdiga att hvad ögonblick som helst slå sig ned. Man såg dem på förhand röra käkarna under hotande afsigter.

— Anfäkta! tänkte Portos, i det han kastade en blick på de tre hungliga männen, ty tolfåringen var, som man väl kan föreställa sig, ej delaktig af äran att sitta vid embetsmannens bord. Anfäkta! Vore jag i min kusins ställe, skulle jag ej behålla dylika storätare. Man kunde tro dem vara skeppsbrutne, som ej ätit på sex veckor.

Mäster Coquenard inträdde, skjuten i sin länstol på trissor af fru Coquenard, hvilken Portos i sin tur skyndade till hjälp för att rulla hennes man fram till bordet.

Knapt inkommen, rörde han näsborrar och käkar, efter sin skrifvares föredöme.

— Ah! Ah! sade han, det der var en inbjudande soppa!

— Hvad fan vädra de för ovanligt i den soppan? tänkte Portos vid åsynen af en buljong, blek, ymnig, men alldeles färglös, och på hvars yta summo några brynta brödtärningar, likt öarna i en arkipelag.

Fru Coquenard smålog; på ett tecken af henne satte alla sig ned med ifver.

Först serverades mästern Coquenard och derefter Portos; sedan fylde fru Coquenard sin egen tallrik och utdelade brödtärningarna utan buljong åt de otåliga skrifvarne.

I detta ögonblick gick dörren till matsalen knarrande upp af sig sjelf, och Portos såg genom dörröppningen den lille skrifvaren, hvilken, då han ej fick taga del i kalaset, åt sitt bröd vid det dubbla oset från köket och från matsalen.

Efter soppan framsatte pigan ett kokt höns, en läckerhet, hvars åsyn uppspärrade gästernes ögonlock till den grad, att de tycktes nära att spränga.

— Det synes, att ni håller af eder slägt, fru Coquenard, sade prokuratorn med ett nästan tragiskt leende; det der är säkert en artighet, ni visar eder kusin.

Det arma hönset var magert och betäckt med ett sådant der tjockt, sträfft skinn, som benen, oakadt all ansträngning, aldrig förmå genomtränga; man måtte länge hafva sökt efter detta djur, innan man fann det på vageln, dit det tagit sin tillflykt för att dö af ålderdom.

— För fan! tänkte Portos, det här var dystert; jag vördar ålderdomen, men då den är kokt eller stekt, ger jag ej mycket för den.

Han såg sig om för att utröna, om man delade hans åsigt, men tvärt om såg han öfver allt endast glädjestrålande ögon, som på förhand slukade det oförlikneliga hönset, föremålet för hans förakt.

Fru Coquenard drog fatet till sig, afskar skickligt de två långa svarta benen, hvilka hon lade på sin mans tallrik, skar af halsen, den hon jemte hufvudet lade å sido åt sig sjelf, aftog ena vingen åt Portos och lemnade fågeln, nästan orörd, åt pigan, som nyss framburit den, hvar efter den försvann, innan musketören haft tid att gifva akt på de olika intryck, som ett sviket hopp framkallar på ansigten, allt efter egarnes olika karakter och temperament.

I stället för hönset inbars ett fat med bönor, ett väldigt fat, hvari äfven några fårben, som man vid första påseendet kunnat tro vara försedda med kött, tycktes visa sig.

Men skrifvarne läto ej narra sig af detta bedrägeri, och deras bedröfvade ansigten antogo ett uttryck af undergifvenhet.

Fru Coquenard utdelade rätten bland de unga männen med en god husmoders urskilning.

Vinets tur var inne. Herr Coquenard ifylde ur en liten lerflaska ett tredjedels glas åt hvardera af de unga herrarne och slogo derefter i åt sig sjelf ett ungefär lika qvantum, hvarefter flaskan strax vandrade öfver till Portos' och fru Coquenards sida.

De unga herrarne fylde sina vinglas med vatten, och sedan de tömt glasen till hälften, fylde de dem åter och fortforo dermed hela tiden, hvilket gjorde, att de vid måltidens slut sväljde en dryck, som från rubinens färg öfvergått till topasens.

Portos förtärde helt beskedligt sin hönsvinge, men ryckte till, när han kände prokuratorskans knä under bordet söka hans. Han drack äfven ett halft glas af det så sparsamt utdelade vinet, som han igenkände vara denna förskräckliga montreuil, alla kännargomars fasa.

Mäster Coquenard såg honom sluka vinet obemängdt och suckade.

— Behagar ni af dessa bönor, kusin Portos? sade fru Coquenard i denna ton, som betyder: tro mig, smaka dem ej.

— Fan tage mig, om jag rör dem! tänkte Portos för sig sjelf.

Högt sade han: Tack min kusin, jag är ej hungrig mer.

Nu följde en tystnad; Portos visste ej, hvad han borde göra. Prokuratorn upprepade flere gånger:

— Ack, fru Coquenard, jag måste göra eder min komplimang! Eder middag var en verklig fest; Gud, hvad jag ätit!

Mäster Coquenard hade ätit sin soppa, de svarta hönsbenen och det enda fårben, hvarpå det satt litet kött.

Portos trodde, att man gycklade med honom, och började stryka upp sina mustascher och rynka ögonbrynen, men fru Coquenards knä tillrådde honom i tysthet tålmod.

Denna tystnad och detta afbrott i serveringen, obegripliga för Portos, hade deremot en fruktansvärd betydelse för skrifvarne; vid en blick af prokuratorn och ett småleende af frun reste de sig långsamt från bordet, hoplade ännu långsammare sina serveter, bugade sig och gingo ut.

— Gån, unga män, gån att befordra matsmältningen genom arbete, sade prokuratorn med värdighet.

Då skrifvarne gått, reste sig fru Coquenard och framtog ur ett skåp ett stycke ost, syltsaker och en kaka, som hon sjelf tillagat med mandel och honing.

Mäster Coquenard rynkade ögonbrynen, emedan han tyckte rätterna vara för många. Portos bet sig i läppen, emedan han icke såg till någon mat.

Han såg efter, om bönfatet var qvar; bönfatet var försvunnet.

— En fest rent af, ropade mäster Coquenard, oroligt vridande sig i sin stol, en verklig fest, epulæ epularum! Lucullus spisar hos Lucullus.

Portos betraktade flaskan, som stod nära honom, och han hoppades att få göra sig en middag af vin, bröd och ost; men vinet var slut, och herr och fru Coquenard tycktes ej märka det.

— Det är bra, sade Portos för sig sjelf, saken är klar.

Han lät sin tunga öfverfara en sked sylt och satte fast sina tänder i fru Coquenards klibbiga kaka.

— Offret, tänkte han, är fullbordadt. Tänk, om jag icke hade hoppet att med fru Coquenard få titta in i hennes mans skåp!

Efter en så lukullisk måltid — ett öfverdåd, som mäster Coquenard tyckte — kände han behof af sin middagslur. Portos hoppades, att denna skulle ega rum tvärt och på stället, men den satans prokuratorn ville icke låta säga sig; man var tvungen att rulla in honom i hans kammare, och han väsnades, så länge han icke befann sig framför sitt skåp, på hvars kant han till yttermera visso lade sina fötter.

Prokuratorn tog Portos med sig i ett annat rum, och man började afhandla grunderna för en förlikning.

— Ni kan komma hit och spisa middag tre gånger i veckan, sade fru Coquenard.

— Tack, sade Portos, jag vill icke missbruka eder godhet. För öfrigt måste jag tänka på min utrustning.

— Det är sant, sade prokuratorn suckande, den der olycksaliga utrustningen!

— Ack ja! sade Portos. Så är det.

— Men hvaraf består då eder trupps utrustning, herr Portos?

— Af ganska många saker, sade Portos; som ni vet, äro musketörerna en elitkår och behöfva mycket, som drabanterne eller schweizarne ej behöfva.

— Men uppräknade det då!

— Det kan belöpa sig till... sade Portos, som hellre diskuterade summan än enskildheterna.

Prokuratorn väntade bäfvande på svaret.

— Till huru mycket? sade hon; jag hoppas, att det icke öfverstiger. . .
Hon stannade tvärt, ordet svek henne.

— Åh nej, sade Portos, det öfverstiger icke två tusen fem hundra livres. Jag tror till och med, att jag med mycken sparsamhet kunde draga mig fram med två tusen livres.

— Store Gud! Två tusen livres! utropade hon; men det är ju en hel förmögenhet!

Portos gjorde en högst betecknande grimas; fru Coquenard begrep den.

— Jag bad om en specifikation, sade hon, ty som vi ha många slägingar och kunder inom handelsyrket, är jag nästan säker om att kunna få sakerna hundra procent billigare, än ni sjelf skulle få.

— Aha! sade Portos. Var det så ni menade?

— Ja, min bästa herr Portos. Således behöfver ni först och främst en häst?

— En häst, ja.

— Nå väl, jag vet, hvar den kan fås.

— Nej, gör ni! ropade Portos, strålande af glädje. För min häst fins då utväg; vidare behöfs fullständig mundering, hvilken består af saker, som blott en musketör kan köpa, och för öfrigt ej skall öfverstiga tre hundra livres.

— Tre hundra livres; godt, vi sätta upp tre hundra livres, sade prokuratorskan med en suck.

Portos smålog; som man minnes, hade han sadeln, som han fått från Buckingham; det var således tre hundra livres, som han listigt tänkte stoppa i sin ficka.

— Sedan måste jag ha en häst åt min lakej och en kappsäck för egen räkning. Hvad vapnen angår, så behöfver ni icke tänka på dem; sådana har jag redan.

— En häst åt eder lakej? återtog prokuratorskan tvekande. Men det är ju riktigt som ni vore en förnäm herre, min vän.

— Nå väl, min fru, sade Portos högdraget, är jag då en stackare, jag?

— Nej, jag menade bara, att en vacker mulåsna ibland tar sig lika bra ut som en häst, och jag tycker, att om ni skaffar eder Mousqueton en vacker mulåsna. . .

— Får gå då för en vacker mulåsna, sade Portos; ni har rätt, jag har sett ganska förnäma spanska herrar, hvilkas hela följe red på mulås-

na. Men ni förstår, fru Coquenard, en mulåsna med fjäderbuske och bjellror.

— Var lugn, sade prokuratorskan.

— Återstår således kappsäcken, återtog Portos.

— Åh, bekymra eder icke för den, utropade fru Coquenard; min man har fem eller sex kappsäckar; ni väljer ut den bästa; det fins i synnerhet en, som han tyckte om på sina resor och som är nog stor att rymma en värld.

— Den är då tom, den der kappsäcken? frågade Portos naivt.

— Ja, visst är den tom, svarade prokuratorskan lika naivt.

— Ah, men den kappsäck jag behöfver, utropade Portos, måste vara väl försedd, min söta!

Fru Coquenard suckade åter. Ännu hade icke Molière skrivit »Den girige«. Fru Coquenard har således försteget för Harpagon.

Det öfriga af utrustningen afhandlades på samma sätt, och slutet vardt, att prokuratorskan skulle lemna åtta hundra livres i silfver och anskaffa den häst och den mulåsna, hvilka skulle hafva lyckan att bära Portos och Mousqueton på ärans väg.

Då vilkoren voro uppgjorda, tog Portos afsked af fru Coquenard. Denna ville väl qvarhålla honom med ljufva miner, men Portos förebar tjänstens fordringar, och prokuratorskan måste vika för kungen.

Portos kom hem med en hunger, som försatte honom i ganska dåligt lynne.

Kapitel XXXIII

Kammarjungfrun och frun.

Som vi redan sagt, vardt d'Artagnan, oaktadt sitt samvetes röst och Atos' kloka råd, med hvarje stund allt mera förälskad i mylady; han underlät också ej att infinna sig hvar dag för att egna henne en hyllning, som den sjelfkäre gaskognaren trodde, att hon förr eller senare måste besvara.

En afton, då han infann sig med näsan i vädret och lätt som en man, den der väntar sig ett guldregn, mötte han kammarjungfrun i inkörsporten; men denna gång åtnöjde sig Ketty ej med att vidröra honom i förbigående, utan fattade helt sakta hans hand.

— Godt! tänkte d'Artagnan, hon har fått något uppdrag till mig från sin matmor; hon skall kalla mig till något möte, som man icke vågat muntligen gifva mig. Och han betraktade det vackra barnet med den mest triumferande min han kunde antaga.

— Jag ville gerna tala ett par ord med eder, herr chevalier. . . stammade kammarjungfrun.

— Tala, mitt barn, tala, sade d'Artagnan; jag hör eder.

— Här, omöjligt; hvad jag har att säga är allt för vidlyftigt och i synnerhet allt för hemlighetsfullt.

— Nå, hur skola vi då göra?

— Om herr chevaliern ville följa med mig? sade Ketty blygsamt.

— Ja, hvart som helst, mitt vackra barn.

— Kom då!

Ketty, som icke släpt d'Artagnans hand, drog honom med sig uppför en liten mörk vindeltrappa, och då de stigit uppför femton trappsteg, öppnade hon en dörr.

— Stig in, herr chevalier; här äro vi ensamma och kunna språka obesväradt.

— Hvad är detta för rum, mitt vackra barn? frågade d'Artagnan.

— Det är mitt rum, herr chevalier; den der dörren leder till min matmors sängkammare. Men var lugn; hon kan icke höra, hvad vi säga, ty hon går aldrig till sängs förr än vid midnatt.

D'Artagnan kastade en blick omkring sig. Den lilla kammaren rörde en utsökt smak och snygghet, men mot hans vilja fäste sig hans blickar på den dörr, som Ketty sagt leda till myladys sängkammare.

Ketty gissade, hvad som försiggick i den unge mannens själ, och drog en suck.

— Ni älskar då mycket min matmor, herr chevalier? sade hon.

— O, mer än jag kan omtala, Ketty! Jag är galen i henne!

Ketty drog åter en suck.

— Ack, herr chevalier, hvilken skada!

— Hvad fan ser du då för ondt deri?

— Jo, det är så, att min matmor alls icke älskar eder.

— Hvasa! sade d'Artagnan. Skulle hon väl gifvit dig uppdrag att säga mig det?

— Nej, herr chevalier, men det är jag, som af deltagande för eder fattat det beslutet att säga eder det.

— Tack, min goda Ketty, men endast för din goda afsigt, ty du måste medgifva, att förtroendet icke är angenämt.

— Det vill säga, ni tror icke på hvad jag sagt, eller hur?

— Man har alltid svårt för att tro på dylika saker, mitt vackra barn, om ock endast af egenkärlek.

— Ni tror mig då icke?

— Jag tillstår, att innan du tackes ge mig något bevis på hvad du påstår. . .

— Hvad säger ni om det här?

Ketty framtog ur barmen en liten biljett.

— Till mig? sade d'Artagnan, ifrigt ryckande till sig biljetten.

— Nej, till en annan.

— Hans namn, hans namn! utropade d'Artagnan.

— Se på adressen.

— Herr grefve de Wardes.

Uppträdet i Saint-Germain trädde strax för den inbilske gaskognarens tankar. Han slet sönder kuvertet, trots Kettys utrop.

— Min Gud, herr chevalier, hvad gör ni?
 — Jag, ingenting! sade d'Artagnan och läste:
 »Ni har icke svarat på min första biljett; är ni sjuk, eller har ni glömt, hvilka ögon ni gaf mig på fru de Guises bal? Nu är tillfället inne, grefve; släpp det icke ur händerna.«
 D'Artagnan bleknade; han var sårad i sin egenkärlek; han trodde sig sårad i sin kärlek.
 — Stackars herr d'Artagnan! sade Ketty med en röst, full af medlidande, och i det hon åter tryckte den unge mannens hand.
 — Du beklagar mig, goda flicka? sade d'Artagnan.
 — Ack ja, ty jag vet, hvad kärlek vill säga, jag!
 — Du vet, hvad kärlek vill säga? upprepade d'Artagnan, nu för första gången betraktande henne med en viss uppmärksamhet.
 — Ack ja!
 — Nå väl, då skulle du, i stället för att beklaga mig, göra bättre, om du hjälpte mig att hämnas på din matmor.
 — Hvad slags hämd skulle ni vilja taga på henne?
 — Jag skulle vilja triumfera öfver henne, uttränga min rival.
 — Dermed hjälper jag eder aldrig, herr chevalier, sade Ketty lifligt.
 — Hvarför det? frågade d'Artagnan.
 — Af två skäl.
 — Hvilka då?
 — Det första är, att min matmor aldrig skall älska eder.
 — Hur vet du det?
 — Ni har sårat hennes hjerta.
 — Huru har jag kunnat såra henne, jag, som, allt sedan jag gjorde hennes bekantskap, ligger som en slaf vid hennes fötter? Tala, jag ber dig!
 — Jag skall aldrig yppa det för någon annan än för den man. . . som skall läsa i djupet af min själ.
 D'Artagnan betraktade Ketty för andra gången. Den unga flickan egde en friskhet och en fägring, som mången hertiginna skulle velat byta mot sin krona.
 — Ketty, sade han, jag skall läsa i djupet af din själ, när du vill; det skall ej hindra, kära barn, och han gaf henne en kyss, under hvilken det stackars barnet rodnade som ett körsbär.
 — Nej, utropade Ketty; ni älskar mig icke! Det är min matmor ni älskar, ni sade mig det nyss.

— Och kan detta hindra dig att säga mig det andra skälet?

— Det andra skälet, herr chevalier, återtog Ketty, djerf genom kys-
sen och genom uttrycket i den unge mannens blickar, består deruti, att
i kärlek är hvar och en sig sjelf närmast.

Först nu påminde sig d'Artagnan Kettys smäktande ögonkast, hen-
nes småleenden och hennes qväfda suckar hvar gång han mötte hen-
ne; endast tänkande på att behaga den förnäma damen, hade han för-
smått hennes kammarjungfru; den, som jagar örnen, bryr sig icke om
sparfven.

Men denna gång uppfattade vår gaskognare med en enda blick all
den fördel, han kunde draga af denna kärlek, som Ketty på ett så na-
ivt eller så oblygt sätt hade tillstått: uppsnappande af bref till grefve
de Wardes, hemliga underrättelser på stället, inträde när som helst i
Kettys rum, som låg näst intill hennes matmors. Som man finner, offra-
de den trolöse redan i tankarna den arma flickan för att vinna mylady,
med godo eller ondo. Han inlät sig därför i ett ömt samspråk med Ketty.
Tiden gick härunder fort. Klockan slog snart tolf, och nästan på samma
gång hördes en klocka ringa i myladys rum.

— Store Gud! utropade Ketty, min matmor kallar mig; gå, gå strax.

D'Artagnan steg upp och tog sin hatt, som om han haft för afsigt att
lyda; derpå öppnade han hastigt dörren till ett stort skåp, i stället för
att öppna den till trappan, och kröp in i skåpet, midt ibland myladys
klädningar och puderskjortor.

— Hvad gör ni? utropade Ketty.

D'Artagnan, som redan på förhand tagit ur nyckeln, stängde in sig
i sitt skåp utan att svara.

— Nå, ropade mylady med skarp stämman, sofver du, efter du icke
kommer, då jag ringer?

D'Artagnan hörde dörren mellan de båda rummen häftigt öppnas.

— Här är jag, mylady! utropade Ketty, i det hon skyndade mot sin
matmor.

Båda inträdde nu i sängkammaren, och som dörren mellan de båda
rummen lemnats öppen, kunde d'Artagnan höra mylady ännu en stund
banna sin kammarjungfru; derefter blickades hon, och samtalet föll på
honom, under det att Ketty betjenade sin matmor.

— Kors! sade mylady, jag har ej sett till vår gaskognare i afton.

— Huru, mylady, svarade Ketty, har han icke varit här? Skulle han
vara flygtig, innan han varit lycklig?

— Å nej, han har väl varit hindrad af herr de Tréville eller herr Desessarts. Jag förstår mig på sådant der, Ketty; den här har jag nog fast.

— Hvad tänker mylady göra med honom?

— Hvad jag tänker göra med honom? Var lugn, Ketty; emellan honom och mig finnes något, hvarom han är okunnig. . . han hade så när beröfvat mig mitt inflytande hos hans eminens. Men jag skall hämnas!

— Jag trodde, att mylady älskade honom.

— Jag älska honom! Jag afskyr honom! En narr, som har lord Winters lif i sina händer och icke dödar honom, och som tillskyndar mig en förlust af tre hundra tusen livres i ränta!

— Det är sant, sade Ketty, eder son var sin onkels enda arfving, och ända tills han uppnått myndig ålder, kunde ni fått förfoga öfver hans förmögenhet.

D'Artagnan ryste in i merg och ben, då han hörde denna ljufva varelse med sin sträfva röst, den hon haft så mycken möda att mildra under deras samtal, nu förebrå honom, att han icke dödat en man, som han sett öfverhopa henne med vänskap.

— Också, fortfor mylady, hade jag redan hämnats på honom, om ej kardinalen, jag vet icke hvarför, hade uppmanat mig att skona honom.

— Ack ja, men mylady skonade ju ej den lilla frun, som han älskade.

— Ah, den der krämarfrun på Fossoyeursgatan! Han har ju redan glömt, att hon funnits till! En skön hämd, i sanning!

Kallsvetten rann på d'Artagnans panna: denna qvinna var då ett missfoster!

Han lyssnade åter, men olyckligtvis var toaletten redan fulländad.

— Det är bra, sade mylady; gå in till dig; i morgon skall du söka att ändtligen få svar på det der brefvet jag lemnade dig.

— Till grefve de Wardes? frågade Ketty.

— Ja visst, till grefve de Wardes.

— Han tycks just vara raka motsatsen till den stackars herr d'Artagnan, sade Ketty.

— Gå, mamsell, ropade mylady; jag tycker ej om att höra några anmärkningar.

D'Artagnan hörde dörren läsas igen och två reglar skjutas för; mylady hade således stängt sig inne i sitt rum. Ketty, å sin sida, omvred så sakta hon förmådde nyckeln i låset till dörren; i det samma stötte d'Artagnan upp skåpdörren.

— Min Gud! sade Ketty helt sakta, hvad fattas eder? Hvad ni är blek!

— Den afskyvärda! mumlade d'Artagnan.

— Tyst, tyst, gå! sade Ketty; det är endast en tunn brädvägg emellan min och myladys kammare; man hör i den ena allt, hvad som säges i den andra.

— Välan då! Men jag går icke, förrän du sagt mig, hvad det blifvit af fru Bonacieux.

Den arma flickan svor vid krucifixet, att hon var alldeles okunnig derom, enär hennes matmor aldrig lät henne intränga i mer än hälften af sina hemligheter. Hon trodde sig endast kunna säga honom, att fru Bonacieux ej var död.

Beträffande den omständighet, som varit nära att beröfva mylady hennes inflytande hos kardinalen, visste Ketty lika litet derom. Men i den punkten var d'Artagnan bättre underrättad. Som han sett mylady på ett fartyg, som togs i beslag i samma stund, han sjelf lemnade England, förmodade han, att hon menat utgången af intrigen rörande diamanterna.

Men hvad som han klart kunde inse var, att myladys verkliga, djupt inrotade hat uppstått deraf, att han icke dödat hennes svåger.

D'Artagnan återvände följande dagen till mylady. Hon var vid ganska elakt lynne; d'Artagnan gissade, att det var uteblifvandet af svaret från Wardes, som förargade henne. Ketty inträdde, men mylady bemötte henne med hårdhet. En blick, som Ketty kastade på d'Artagnan, tycktes säga: ni ser, hvad jag lider för eder skull.

Mot slutet af aftonen stillade sig emellertid den vackra lejoninnan; hon åhörde småleende d'Artagnans ömma uttryck, ja, hon gaf honom sin hand att kyssa.

D'Artagnan gick utan att veta, hvad han skulle tänka; men som det icke var lätt att få honom att tappa hufvudet, hade han under sjelfva kurtisen för mylady inom sig uppgjort en liten plan.

Han fann Ketty i porten, och liksom förra aftonen steg han upp till henne. Ketty hade fått mycket bannor; man hade beskylt henne för vårdslöshet. Mylady kunde ej begripa grefve de Wardes' tystnad; hon hade befalt henne komma in till sig klockan nio på morgonen för att mottaga ett tredje bref.

D'Artagnan tog löfte af Ketty, att hon följande förmiddag skulle bära till honom detta bref; den stackars flickan lofvade allt, hvad d'Artagnan begärde; hon var bedårad.

Klockan elfva såg han Ketty komma. Hon höll i handen en ny biljett från mylady. Denna gång försökte ej den stackars flickan ens att hindra d'Artagnan från att taga den.

D'Artagnan öppnade biljetten och läste följande:

»Det är nu tredje gången jag skrifver till eder för att säga, att jag älskar eder. Tag eder till vara, att jag icke skrifver fjerde gången för att säga, att jag hatar eder. Om ni ångrar det sätt, hvarpå ni handlat mot mig, skall den unga flickan, som till eder öfverlemnar denna biljett, säga eder, på hvad sätt en hederlig karl kan utverka sig förlåtelse.«

D'Artagnan rodnade och bleknade flere gånger under läsningen af denna biljett.

— Ah, ni älskar henne ännu! sade Ketty, som ej ett ögonblick vändt sina ögon från den unge mannens ansigte.

— Nej, Ketty, du bedrar dig; jag älskar henne icke mer, men jag vill hämnas för hennes förakt.

— Ja, jag känner eder hämd; ni har sagt mig den.

— Hvad gör det dig, Ketty! Du vet ju, att det är dig ensam jag älskar.

— Hur kan man veta det?

— Af det förakt, jag skall visa henne.

Ketty drog en suck.

D'Artagnan tog en penna och skref:

»Min fru! Ända hittills hade jag betviflat, att det var till mig edra två första biljetter voro skrifna, så litet värdig ansåg jag mig en dylik ära; för öfrigt var jag så lidande, att jag i alla händelser skulle ha tvekat att svara på dem. Men i dag måste jag väl tro på öfvermåttet af eder godhet, då icke blott edert bref, utan äfven eder kammarjungfru öfvertygar mig, att jag har den lyckan att vara älskad af eder.

Hon behöfver icke säga mig, på hvad sätt en hederlig karl kan utverka sig förlåtelse. Jag skall därför i afton klockan elfva bönfälla om min. Att uppskjuta en dag längre vore nu i mina ögon att göra eder en ny förolämpning.

Den, som ni gjort till den lyckligaste bland män.

Grefve de Wardes.«

Denna biljett var för det första en förfalskning; den var vidare en ogrannlaglighet; ja, från vår tids sedliga ståndpunkt var den en skändlighet, men man var den tiden mindre nogräknad än nu. Dessutom visste d'Artagnan genom myladys egen bekännelse, att hon var skyldig till förräderi af vida svårare art, och han hyste en ganska ringa aktning för henne.

D'Artagnans plan var ganska enkel: från Kettys rum skulle han komma in i hennes matmors; han skulle från första stunden draga fördel af hennes öfverraskning, skam, fruktan för att triumfera öfver henne; kanhända skulle han misslyckas, men han måste lemna något åt slumpen. Om åtta dagar öppnades fälttåget, och han måste resa: d'Artagnan hade icke tid att låta kärleken utveckla sig i behörig ordning.

— Se der, sade den unge mannen, i det han lemnade Ketty den förseglade biljetten, lemna denna åt mylady; det är svaret från grefve de Wardes.

Den arma Ketty vardt dödsblek; hon anade hvad biljetten innehöll.

— Hör på, mitt vackra barn, sade d'Artagnan; du inser väl, att allt det här måste taga slut på ett eller annat sätt; mylady kan möjligtvis få veta, att du lemnat den första biljetten åt min betjent, i stället för att lemna den åt grefvens och att det är jag, som brutit de andra brefven, hvilka bort brytas af grefve de Wardes. Då kör mylady dig ur tjensten, och du känner henne; du vet, att hon icke låter sin hämd stanna dervid.

— Ack, sade Ketty, hvarför har jag blottstält mig för allt det här?

— För mig, det vet jag nog, min engel, sade den unge mannen; också bedyrar jag, att jag är ytterst tacksam därför.

— Men säg mig ändå, hvad eder biljett innehåller.

— Det skall mylady säga dig.

— Ah, ni älskar mig icke! utropade Ketty; jag är mycket olycklig.

Ketty grät mycket, innan hon kunde förmå sig att lemna fram brefvet, men hon beslöt det omsider, af tillgifvenhet för den unge musketören; och detta var allt, hvad d'Artagnan önskade.

Kapitel XXXIV

Aramis' och Portos' utrustning.

Så länge de fyra vännerna, hvar och en för sig, voro på jagt efter utrustning, höllos inga bestämda sammankomster dem emellan; man spisade middag, hvar man träffades eller rättare hvar man kunde. Tjenstgöringen tog äfven sin del af denna dyrbara tid, som så hastigt förflöt. Man hade endast kommit öfverens om att sammanträffa en gång i veckan klockan ett på dagen, hos Atos, efter som denne, enligt den ed han svurit, ej mera satte sin fot utom dörren.

Just samma dag Ketty infunnit sig hos d'Artagnan, skulle de fyra vännerna ha sammankomst.

Knapt hade Ketty gått, förrän d'Artagnan begaf sig till Férougatan.

Han träffade Atos och Aramis, hvilka filosoferade. Aramis röjde ännu någon lust att återtaga kaftanen; efter vanligheten ville Atos hvarken afråda eller uppmuntra honom. Atos höll före, att hvar och en borde ha sin fria vilja. Han gaf aldrig råd oftare, än man begärde dem; man måste då till och med begära dem två gånger.

— Vanligtvis, sade han, begär man råd endast för att icke följa dem eller, om man verkligen följer dem, endast för att hafva någon att skylla på.

Portos kom några ögonblick efter d'Artagnan. De fyra vännerna voro nu alla församlade.

De fyras ansigten uttryckte fyra olika känslor; Portos' visade lugn, d'Artagnans hopp, Aramis' oro, Atos' sorglöshet.

Efter ett ögonblicks samtal, hvarunder Portos' lät förstå, att en högt uppsatt dam benäget åtagit sig att hjälpa honom ur hans bryderi, inträdde Mousqueton.

Han kom för att bedja Portos begifva sig till sin bostad, der hans närvaro var ytterst nödig, efter hvad Mousqueton med ömklig uppsyn försäkrade.

— Är det fråga om min utrustning? frågade Portos.

— Derpå kan jag svara både ja och nej, menade Mousqueton.

— Nå, men säg då, hvad menar du?

— Kom, kom, herre!

Portos tog afsked af sina vänner och följde Mousqueton.

Några ögonblick derefter syntes Bazin i dörren.

— Hvad vill du mig, min vän? sade Aramis i den saktmodiga ton han alltid antog, så ofta hans tankar återförde honom till kyrkan.

— En karl väntar herrn der hemma, svarade Bazin.

— En karl! Hvad då för karl?

— En tiggare.

— Gif honom då en almosa, Bazin, och uppmana honom att bedja för en arm syndare.

— Den der tiggaren vill ändtligen tala med eder och påstår, att ni skall varda mycket glad att få se honom.

— Skickade han ingen särskild helsning till mig?

— Jo. Om herr Aramis drager i betänkande att följa med hem, sade han, så säg honom, att jag kommer från Tours.

— Från Tours? utropade Aramis. Jag ber tusen gånger om förlåtelse, mina herrar, men den der karlen bringar mig säkert de underrättelser jag väntade.

Han steg upp och aflägsnade sig skyndsamt.

Atos och d'Artagnan voro nu ensamma qvar.

— Jag tror, att de der gökarne nu fått saken klar. Eller hvad tror du, d'Artagnan? frågade Atos.

— Jag vet, att Portos var på god väg, sade d'Artagnan, och hvad Aramis angår, så har jag, uppriktigt sagdt, aldrig känt mig särdeles orolig för honom. Men du, min käre Atos, som så frikostigt utdelade den der engelsmannens pistoler, din välfångna egendom, hvad ämnar du göra?

— Jag är ganska nöjd, att jag dödade den narren, min son, efter som det är en god gerning att döda en engelsman; men om jag tagit hans pengar, skulle de tynga mig som ett samvetsagg.

— Ah, min käre Atos, du har då i sanning obegripliga idéer!

— Nog härom. Men hvad fick jag väl höra af herr de Tréville, som i går gjorde mig den äran att besöka mig? Jo, att du besöker de der misstänkta engelsmännen, hvilka kardinalen tagit under sitt beskydd.

— Det vill säga, att jag besöker en engelska, henne, som jag talat om för dig.

— Ja så, den der blondinen, med afseende på hvilken jag gaf dig mina råd, dem du naturligtvis noga aktat dig att följa.

— Jag gaf också mina skäl.

— Ja, du tänkte finna din utrustning, tror jag, efter hvad du sade.

— Alldeles inte. Jag har fått visshet om, att denna qvinna hade del i fru Bonacieux' bortröfvande.

— Ja, jag begriper; för att återfinna en qvinna gör du en annan din kur. Det är längsta, men trefligaste vägen.

D'Artagnan var på väg att berätta allt för Atos, men en punkt hindrade honom; Atos var sträng i fråga om hederssaker, och det låg i hela denna lilla plan, som vår förälskade hade uppgjort i fråga om mylady, vissa saker, som på förhand, derom var han säker, icke skulle vinna bifall hos denne de stränga grundsatsernas man; han föredrog därför att iakttaga tystnad, och som Atos var den minst nyfikna människa i världen, stannade d'Artagnans förtroenden der.

Vi lemna nu de båda vännerna för att följa Aramis.

Vid underrättelsen, att karlen, som ville tala med honom, kom från Tours, hafva vi sett, med hvilken brådska den unge mannen följde eller snarare sprang om Bazin; i ett språng var han från Férou- på Vaugirardgatan.

När han kom hem, fann han verkligen en karl, liten till växten, med sluga ögon, men höljd i trasor.

— Är det ni, som frågat efter mig? sade musketören.

— Jag frågar efter herr Aramis; är det ni, som heter så?

— Jag sjelf. Har ni något att lemna mig?

— Ja, om ni visar mig en viss broderad näsduk.

— Se här, sade Aramis, i det han tog en nyckel från sitt bröst och öppnade ett litet schatull af ebenholts, inlagdt med perlemor, se här är den.

— Godt! sade tiggaren. Visa ut eder lakej.

Bazin, som var nyfiken att få veta, hvad tiggaren kunde vilja hans herre, hade skyndat efter i dennes fjät och kommit fram nästan på samma gång som han. Men denna skyndsamhet gagnade honom föga. På tiggarens uppmaning gaf Aramis honom en vink att aflägsna sig, och han var nödsakad att lyda.

Då Bazin var borta, kastade tiggaren en snabb blick omkring sig för att förvissa sig om, att ingen kunde se eller höra honom, och sedan han öppnat sin med en skinngördel illa sammanhållna trasiga jacka, började han sprätta upp öfra delen deraf och framtog ett bref.

Aramis uppgaf ett glädjerop vid åsynen af sigillet, kysste utanskriften och öppnade med en nästan religiös vördnad brefvet, som lydde:

»Min vän! Ödet vill, att vi förblifva skilda ännu någon tid, men ungdomens sköna dagar äro ej ännu förlorade för oss. Gör din pligt i fält; jag gör min annanstädes. Tag hvad budbäraren lemnar dig; gör fälttåget som en god och rättskaffens adelsman och tänk på mig som ömt kysser dina svarta ögon. Adjö eller snarare au revoir!«

Tiggaren fortfor att sprätta upp; en och en i sänder framtog han ur sina smutsiga kläder hundra femtio dubbla spanska pistoler, hvilka han uppradade på bordet. Derefter öppnade han dörren, bugade sig och gick, innan den unge mannen, som stod helt bestört, vågat yttra ett ord till honom.

Aramis omläste brefvet och märkte, att det hade ett postskriptum:

»P. S. Du bör taga väl emot budbäraren, som är grefve och grand af Spanien.«

— Hvilka gyllene drömmar! utropade Aramis. O, så skönt lifvet är! Ja, vi äro unga; oss vänta ännu sälla dagar! Ack! Åt dig helgar jag min kärlek, mitt blod, mitt lif! Allt, allt, allt, min sköna älskarinna!

Han kysste brefvet med hänförelse, utan att ens se på guldet, som blänkte på bordet.

Bazin klappade på dörren; Aramis hade icke skäl att längre hålla honom på afstånd; han tillät honom stiga in.

Bazin stannade bestört vid åsynen af detta guld och glömde, att han borde anmäla d'Artagnan, som, nyfiken att få veta, hvem den der tiggaren var, tagit vägen till Aramis, då han lemnade Atos.

Som d'Artagnan icke krusade med Aramis, anmälde han sig sjelf, då han såg, att Bazin förgätit det.

— För fan, min käre Aramis! sade d'Artagnan, om detta är de plommon, man skickar dig från Tours, så gör min komplimang för trädgårdsmästaren, som plockat dem.

— Du bedrar dig, min vän, sade Aramis, alltid förbehållsam; det är min förläggare, som skickar mig honorariet för mitt poem med de enstafviga verserna, som jag påbörjade der borta.

— Nå, jag säger! utropade d'Artagnan; det var hin till frikostig förläggare, min käre Aramis, det är allt, hvad jag kan säga.

— Kors, herre! utropade Bazin, betalar man så bra ett poem? Det var otroligt. Herre, ni kan allt, hvad ni vill; ni kan bli lika god med herr Voiture och herr de Benserade. Det tycker jag om. En poet är nästan det samma som en abbé. Ack, bäste herr Aramis, ge eder till poet, det ber jag eder om.

— Min vän Bazin, sade Aramis, jag tror, att du blandar dig i samtalet.

Bazin insåg nu, att han förgått sig; han sänkte hufvudet och gick ut.

— Ah, sade d'Artagnan med ett småleende, du säljer dina snillefoster efter guldvigt! Du är bra lycklig, du, min vän. Men akta dig; du kan lätt tappa bort det der brefvet, som sticker ut ur fickan och som äfven troligtvis är från din förläggare.

Aramis rodnade ända till hvitögat, stoppade in brefvet och knäpte igen jackan.

— Min käre d'Artagnan, sade han, om du har lust, skola vi söka upp våra vänner; och efter jag är rik, så kunna vi i dag åter börja att spisa tillsammans, i afvaktan på att I i eder ordning varden rika.

— Topp, svarade d'Artagnan, med största nöje! Det är länge sedan vi hade en anständig middag, och som jag för min del i afton har att företaga en något vågsam expedition, så tillstår jag uppriktigt, att jag ej ogera skulle vilja spela upp mig litet med några buteljer gammal bourgogne.

— Kör för gammal bourgogne! Jag tycker ej heller illa om den, sade Aramis, hos hvilken guldets åsyn hade bortblåst alla religiösa funderingar.

Sedan han lagt tre eller fyra dubbla pistoler i sin ficka för att kunna motsvara ögonblickets behof, läste han in de andra i det med perlemor inlagda ebenholtsschatullet, der han förvarade den märkvärdiga näsduken, som varit hans talisman.

De båda vännerna begåfvo sig först till Atos, som, trogen sin ed att ej gå ut, nu åtog sig att låta hemta middag hem till sig. Som han mycket väl förstod sig på gastronomiska detaljer, samtyckte d'Artagnan och Aramis utan svårighet att öfverlemna denna viktiga omsorg åt honom.

De begåfvo sig till Portos; vid hörnet till Bacgatan mötte de Mousqueton, som med ömklig uppsyn dref framför sig en häst och en mulåsna.

D'Artagnan uppgaf ett rop af förvåning, som icke var fritt från en blandning af glädje.

— Ah, min gula häst! utropade han. Se på den der hästen, Aramis.

— Hu, sådan usel krake! svarade Aramis.

— Vet du, min vän, återtog d'Artagnan, det var just på den hästen, jag kom till Paris.

— Hvad! Herrn känner den här hästen? frågade Mousqueton.

— Han har en högst egen färg, sade Aramis; det är den enda, jag sett med sådant hår.

— Det tror jag nog! sade d'Artagnan. Derför sålde jag honom också för tre écus, och det var väl endast för hårets skull, man gaf mig den summan; skrofvat är icke värddt aderton livres. Men hur har den der hästen kommit i dina händer, Mousqueton?

— Ack! sade betjenten, fråga mig ej derom, herre; det är ett nedrigt spratt af vår hertiginnas man.

— Hur då, Mousqueton?

— Jo, herre, saken är den; vi stå ganska väl hos en dam af högt stånd, hertiginnan...; men förlåt, min herre har ålagt mig tystnad. Hon hade förmått oss att ta emot ett litet minne, en präktigt spansk klippare och en andalusisk mulåsna, som det var en glädje att skåda. Men mannen fick hum om saken; han konfiskerade på vägen de båda präktiga djuren, som man skickade oss, och satte i stället de här otäcka kräken.

— Som du nu skall föra tillbaka? sade d'Artagnan.

— Just det, återtog Mousqueton. Ni finner väl, att vi ej kunna åtnöja oss med dylika djur i stället för dem man lofvat oss?

— Nej, för fan, fast jag skulle velat se Portos på min gula häst. Det skulle gifvit mig ett begrepp om mig sjelf, då jag kom till Paris. Men låt oss icke uppehålla dig, Mousqueton; skynda, gå och uträtta din herres uppdrag. Är han hemma?

— Ja, herre, sade Mousqueton, men han är vid dåligt lynne.

Han fortsatte sin väg åt kajen Grands-Augustins, medan de båda vännerna gingo att ringa på hos den olycklige Portos. Denne hade sett dem gå öfver gården och var icke angelägen att öppna. De ringde alltså förgäfvets.

Emellertid fortsatte Mousqueton sin väg, och sedan han passerat Pont-neuf, allt jemt drifvande framför sig sina två krakar, kom han till Oursgatan. Der band han, enligt sin herres befallning, häst och mulåsna fast vid klappen till prokuratorns port, och utan att bekymra sig om deras vidare öde, återvände han till Portos och anmälde, att hans befallning var fullgjord.

Efter en stund började de stackars kreaturen, som ej ätit sedan morgonen, att göra ett sådant larm, i det de lyfte och släpte portklappen, att prokuratorn befalde sin springgosse gå att höra efter i granskapet, hvem denna häst och denna mulåsna kunde tillhöra.

Fru Coquenard igenkände sin present och kunde i början ej förklara detta återställande, men snart upplyste henne Portos' besök derom. Vreden, som lyste i musketörens ögon, oaktadt det tvång han pålade sig, förskräckte den ömma älskarinnan. Mousqueton hade icke förtegat för sin herre, att han mött d'Artagnan och Aramis, och att den förre i den gula hästen igenkändt den béarnska klipparen, på hvilken han kommit till Paris och som han sålt för tre écus.

Portos gick sin väg, sedan han stämt möte med prokuratorskan i klostret Saint-Magloire. Då prokuratorn såg, att Portos gick, bjöd han honom att stanna qvar till middagen, en bjudning, som musketören med majestätisk värdighet afslog.

Darrande begaf sig fru Coquenard till klostret Saint-Magloire, ty hon anade, hvilka förebråelser der väntade henne; men hon var dårad af Portos' förnäma skick.

Alla de förbannelser och förebråelser, som en man, sårad i sin egenkärlek, kunde nedkalla öfver en kvinnas hufvud, nedkallade också Portos öfver prokuratorskans sänkta hufvud.

— Ack! sade hon, jag har gjort mitt bästa. En af våra klienter, en hästhandlare, var skyldig min man penningar och visade sig trög med betalningen; jag tog då denna mulåsna och denna häst för hvad han var oss skyldig. Han hade lofvat mig två ståtliga djur.

— Nå väl, min fru, svarade Portos; om den der hästhandlaren var skyldig eder mer än fem écus, så är han en bedragare.

— Det är väl icke förbjudet att söka få godt pris, herr Portos, sade prokuratorskan, i det hon bjöd till att ursäkta sig.

— Nej, min fru, men de, som söka godt pris, böra också tillåta andra att söka sig frikostigare vänner.

Portos vred sig om på klacken och tog några steg för att aflägsna sig.

— Herr Portos, herr Portos! ropade prokuratorskan. Jag har orätt, jag bekänner det, jag borde aldrig prutat, då det var fråga om att utrusta en sådan kavaljer.

Utan att svara tog Portos ytterligare ett steg.

Prokuratorskan tyckte sig se honom i en glänsande sky, omgifven af hertiginnor och markisinnor, som kastade säckar af guld för hans fötter.

— För Guds skull, stanna, herr Portos! utropade hon. Stanna och låt oss språkas vid.

— Att språka med eder bringar mig olycka, sade Portos.

— Men säg mig då, hvad begär ni?

— Ingenting, ty det gör det samma, som om jag begärde något af eder.

Prokuratorskan hängde sig vid Portos' arm och utropade, i höjden af sin smärta:

— Herr Portos, jag förstår mig icke på allt detta. Vet jag, hvad en häst, hvad en mundering är?

— Ni borde litat på mig, som förstår mig på sådant, min fru; men ni vill spara och följaktligen ockra på mig.

— Jag gjorde orätt, herr Portos, men jag skall på min heder godtgöra det.

— På hvad sätt då? frågade musketören.

— Hör på. I afton far herr Coquenard till hertig de Chaulnes, som kallat honom till sig. Det är för en rådplägning, som räcker minst två timmar. Kom då; vi skola vara ensamma och kunna uppgöra vår räkning.

— Godt! Det kallar jag att tala, min engel!
— Ni förlåter mig ju?
— Det få vi se, sade Portos majestätiskt.
Båda skildes, upprepande: i afton.
— För fan! tänkte Portos, i det han aflägsnade sig, det ser ut, som jag ändå vore på väg till herr Coquenards kassakista.

Kapitel XXXV

Alla kattor äro grå i mörkret.

Den af Portos och d'Artagnan så otåligt väntade aftonen var äntligen inne.

Efter vanligheten infann sig d'Artagnan klockan nio hos mylady. Han fann henne vid ett förtjusande lynne; aldrig hade hon förr tagit så väl emot honom. Vår gaskognare såg i första ögonkastet, att biljetten var aflemnad och att denna biljett gjort sin verkan.

Ketty inträdde för att servera glace. Hennes matmor visade henne sin vänligaste min och smålog åt henne med sitt mest intagande leende; men den stackars flickan var så nedslagen, att hon icke ens märkte myladys välvilja.

D'Artagnan betraktade dessa båda qvinnor efter hvarandra, och han nödgades inom sig medgifva, att naturen misstagit sig vid deras danande: åt damen hade hon gifvit en fal och låg själ, åt kammarjungfrun en hertiginnas hjerta.

Klockan tio började mylady synas orolig; d'Artagnan gissade hvad det betydde; hon såg på pendylen, steg upp, satte sig åter, smålog åt d'Artagnan med en uppsyn, som tycktes säga: visst är ni mycket älskvärd, men ni vore förtjusande, om ni ginge eder väg.

D'Artagnan steg upp och tog sin hatt; mylady räckte honom sin hand att kyssa. Den unge mannen kände, att hon tryckte den, och förstod, att det var en känsla, icke af behagsjuka, utan af tacksamhet för det han aflägsnade sig.

— Hon älskar honom ursinnigt, sade han för sig sjelf, i det han gick.

Denna gång väntade honom Ketty hvarken i förmaket eller i korridoren eller i porten. D'Artagnan måste ensam leta sig väg uppför trappan och in i den lilla kammaren.

Ketty satt och grät, med ansigtet gömdt i sina händer.

Hon hörde d'Artagnan inträda, men lyfte icke hufvudet. Den unge mannen gick fram till henne och fattade hennes hand; hon brast i snyftningar.

Som d'Artagnan förutsett, hade mylady, vid mottagandet af brevet, i sin glädjeyra meddelat sin kammarjungfru allt; och till belöning för det sätt, hvarpå Ketty denna gång fullgjort hennes uppdrag, hade hon gifvit henne en börs.

Då Ketty kommit in till sig, hade hon kastat börsen i ett hörn, der den låg qvar, alldeles öppen, och tre eller fyra guldmynt hade fallit på mattan.

När den unga flickan hörde d'Artagnan tala, lyfte hon omsider hufvudet. D'Artagnan sjelf förskräcktes af hennes förstörda ansigte; hon knäpte i hop sina händer med bedjande min, men utan att våga yttra ett enda ord.

Så föga känsligt d'Artagnans hjerta än var, rördes han dock af denna stumma smärta, men han höll för mycket fast vid sina planer, och i synnerhet vid denna, för att kunna förändra det program han på förhand uppgjort; han lemnade ej Ketty minsta hopp att kunna böja honom, han endast framställde sin handling som en enkel hämd.

Denna plan var för öfrigt desto lättare att verkställa, som mylady, utan tvifvel för att dölja sin rodnad för sin älskare, ålagt Ketty att släcka alla ljus i våningen och äfven i hennes kammare. Före dager skulle herr de Wardes gå, allt jemt i mörkret.

Efter några ögonblick hördes mylady gå in i sin sängkammare. D'Artagnan skyndade genast in i skåpet. Knapt hade han hunnit nedhuka sig der, förrän det ringde.

Ketty gick in till sin matmor utan att lemna dörren öppen, men väggen var så tunn, att man hörde nästan allt, hvad de båda qvinnorna talade sins emellan.

Mylady tycktes berusad af glädje; hon lät Ketty upprepa ända till minsta omständighet af det förmenta besöket hos grefve de Wardes, huru han mottagit hennes bref, huru han svarat, uttrycket i hans ansigte, om han syntes mycket förälskad; och den arma flickan, nödsakad att hålla god min, besvarade alla dessa frågor med qväfd röst, hvars

smärtsamma uttryck hennes matmor icke ens märkte, ty så sjelfvisk är sällheten.

Som tiden för mötet med grefven nalkades, lät mylady verkligen släcka alla ljusen och tillsade Ketty att gå in i sin kammare och inför de Wardes, så snart han infunne sig.

Kettys väntan var icke lång. Knapt hade d'Artagnan genom nyckelhålet från skåpet sett alla rummen mörka, förrän han störtade fram från sitt gömställe, i samma stund som Ketty stängde dörren.

— Hvad är det för buller? frågade mylady.

— Det är jag, sade d'Artagnan halfhögt, jag, grefve de Wardes.

— Min Gud, min Gud! sade Ketty sakta för sig sjelf, han kunde ej ens afbida den timme, han sjelf hade utsatt.

— Nå väl, sade mylady med darrande röst, hvarför kommer han icke in? Grefve, grefve, tillade hon, ni vet ju, att jag väntar eder?

Vid denna kallelse sköt d'Artagnan sakta undan Ketty och skyndade in i myladys rum.

Om raseri och smärta kunna martera en själ, måste det vara älskarens, som under en annans namn mottager ömhetsbetygelser, ämnade åt hans lycklige rival.

D'Artagnan var i en smärtsam belägenhet, den han icke hade beräknat; svartsjukan frätte hans hjerta, och han led nästan lika mycket som den arma Ketty, hvilken nu i nästa rum fälde bittra tårar.

— Ja, grefve, sade mylady med sin ljufvaste röst, i det hon ömt tryckte hans hand i sina, ja, jag är lycklig öfver den kärlek, som edra blickar och edra ord uttryckt, hvarje gång vi träffats. Äfven jag älskar eder. I morgon vill jag ha någon underpant af eder, som kan öfvertyga mig, att ni tänker på mig; och som ni kunde glömma bort mig, så se här...

Hon tog en ring af sitt finger och satte den på d'Artagnan.

Det var en präktig safir, omgifven af briljanter.

D'Artagnans första rörelse var att gifva den åter, men mylady tillade:

— Nej, behåll denna ring af kärlek till mig. Genom att mottaga den, fortsatte hon med upprörd stämma, gör ni mig dessutom en tjenst, långt större, än ni kan föreställa eder.

— Hvad denna qvinna är hemlighetsfull! tänkte d'Artagnan.

I detta ögonblick kände han sig böjd för att yppa allt. Han öppnade munnen för att säga mylady, hvem han var och i hvilket ändamål han kommit, men hon tillade vidare:

— Arme engel, som det der missfostret till gaskognare så när hade dödat!

Missfostret var han.

— Ack, fortfor mylady, lider ni ännu af edra sår?

— Ja, mycket, sade d'Artagnan, som icke rätt visste, hvad han skulle svara.

— Var lugn, hviskade mylady, jag skall hämnas eder, jag skall hämnas grymt.

— Anfäkta! tänkte d'Artagnan, ögonblicket för förtroenden är ännu ej inne.

D'Artagnan behöfde någon tid för att hemta sig efter denna korta dialog; alla de hämdtankar, med hvilka han infunnit sig, hade helt och hållet slocknat. Denna qvinna öfvade en otrolig makt öfver honom; han på samma gång hatade och tillbad henne; han hade aldrig förstält sig, att två så stridiga känslor kunde bo i ett och samma hjerta och genom sin förening bilda en sällsam och på visst sätt diabolisk kärlek.

Klockans slog ett; man måste skiljas. I det ögonblick d'Artagnan skulle lemna mylady, kände han lifligt skilsmässans saknad, och vid det lidelsefulla farväl, som de sade hvarandra, utsattes en ny sammankomst till veckan derpå.

Den arma Ketty hoppades få säga d'Artagnan några ord, då han skulle gå genom hennes rum, men mylady ledsagade honom sjelf ut i mörkret och lemnade honom först på trappan.

På morgonen följande dagen ilade d'Artagnan till Atos. Han hade inlåtit sig i ett så besynnerligt äfventyr, att han ville begära hans råd. Han berättade honom allt. Atos rynkade flere gånger ögonbrynen.

— Din mylady, sade han, tycks mig vara en nedrig varelse, men du gjorde ändå orätt i att bedraga henne; du har nu på ett eller annat sätt en fruktansvärd fiende på halsen.

Medan Atos talade, betraktade han uppmärksamt den af diamanter omgifna safiren, som nu på d'Artagnans finger efterträdt drottningens ring, som omsorgsfullt inlagts i ett etui.

— Du betraktar den der ringen? sade gaskognaren, helt stolt öfver att för sina vänner kunna uppvisa en så dyrbar gåfva.

— Ja, sade Atos, den erinrar mig om en viss familjklenod.

— Den är ju vacker, inte sant? sade d'Artagnan.

— Präktig! medgaf Atos. Jag trodde icke, att det fans två safirer af så glänsande vatten. Har du bytt dig till den mot din diamant?

— Nej, sade d'Artagnan, det är en present af min vackra engelska eller rättare af min fransyska, ty fast jag icke frågat henne derom, är jag säker om, att hon är född fransyska.

— Du har fått ringen af mylady? utropade Atos med en röst, som vitnade om stark rörelse.

— Af henne sjelf; hon gaf mig den i natt.

— Låt mig se den, sade Atos.

— Här är den, svarade d'Artagnan, i det han tog den af fingret.

Atos undersökte den och vardt mycket blek; derpå försökte han att sätta den på sin venstra hands ringfinger, den passade till detta finger, som om den varit gjord för honom.

Ett moln af vrede och hämd drog öfver Atos' vanligen så lugna panna.

— Det är omöjligt, att det är densamma, sade han. Huru kan den ringen finnas i lady Claricks händer? Och likväl är det ganska otroligt, att det finnes två så lika klenoder.

— Känner du till den der ringen? frågade d'Artagnan.

— Jag trodde mig känna till den, sade Atos, men jag bedrog mig utan tvifvel.

Han lemnade den åter till d'Artagnan, men upphörde likväl ej att betrakta den.

— Jag ber dig, min bäste d'Artagnan, sade han efter ett ögonblick, tag ringen af ditt finger eller vänd infattningen inåt; den återkallar för mig så grymma minnen, att jag ej skulle kunna samla mina tankar för att tala med dig. Du kom ju för att begära råd af mig? Sade du mig icke, att du var villrådlig, hvad du borde göra? Men vänta; visa mig åter den der safiren; på den, hvarom jag talade, är ena sidan, i följd af en händelse, något rispad.

D'Artagnan tog åter ringen af sitt finger och lemnade den åt Atos. Atos spratt till.

— Se, sade han, se; är det icke besynnerligt! Han visade för d'Artagnan den rispa han omtalat.

— Men af hvem hade du fått denna safir, Atos?

— Af min mor, som fått den af sin mor. Som jag sade dig, det är en gammal familjklenod. . . som aldrig bort komma ur familjen.

— Och du har... sålt den? frågade d'Artagnan tvekande.

— Nej, återtog Atos med ett sällsamt leende, jag gaf bort den under ett kärleksrus, liksom den gifvits åt dig.

D'Artagnan vardt nu också tankfull. Han tyckte sig i myladys själ skönja afgrunder, hvilkas djup voro mörka och förfärliga.

Han satte icke mera ringen på sitt finger, utan lade den i sin ficka.

— Hör på, sade Atos, i det han fattade hans hand, du vet, att jag håller af dig, d'Artagnan; om jag hade en son, skulle jag icke hålla mer af honom. Nå väl, lyd mitt råd: afstå från denna qvinna; jag känner henne icke, men ett slags aning säger mig, att hon är en förtappad varelse och att hon bringar olycka.

— Du har rätt, sade d'Artagnan, jag skall också bryta med henne. Jag tillstår, att denna qvinna förskräcker mig sjelf.

— Har du mod dertill? sade Atos.

— Ja, jag skall hafva mod, svarade d'Artagnan, och det nu strax.

— Välan, du gör rätt, min gosse! sade adelsmannen, i det han tryckte gaskognarens hand med en nästan faderlig ömhet. Gifve Gud, att ej denna qvinna, som ännu knapt ingripit i ditt lif, lemnar förfärliga spår efter sig!

Atos nickade åt d'Artagnan, likt en, som vill låta förstå, att han ej ogerna såge, om han finge vara allena med sina tankar.

När d'Artagnan kom hem, fann han Ketty, som väntade på honom. En månads feber skulle icke mer hafva förändrat den arma flickans utseende än denna natt af sömnlöshet och smärta.

Hon var skickad af sin matmor till Wardes. Hennes matmor var galen af kärlek, berusad af glädje; hon ville veta, när grefven skulle skänka henne ett nytt möte.

Den stackars Ketty väntade blek och darrande på d'Artagnans svar.

Atos egde stort inflytande på den unge mannen. Hans väns råd, i förening med hans eget hjertas röst, hade stadgat hans beslut att nu, då hans stolthet var tillfredsstäld och hans hämd mättad, icke mer återse mylady. Han tog derfor en penna och skref följande svar:

»Räkna icke på mig, min fru; allt sedan mitt tillfrisknande har jag så många affärer af detta slag, att jag måste bringa dem i en viss ordning. När eder tur kommer, skall jag hafva äran underrätta eder derom.

Jag kysser edra händer, min fru.
Grefve *de Wardes*.«

Om safiren icke ett ord. Ville gaskognaren behålla ett vapen mot mylady, eller, varom uppriktiga, behöll han icke safiren som en sista utväg till utrustningen?

Man bör icke bedöma en viss tids handlingssätt från en annan tids ståndpunkt. Hvad som nu för tiden skulle anses som en skam för en man af heder, var på den tiden ofta en helt enkel och naturlig sak.

D'Artagnan lemnade brevet öppet åt Ketty; hon läste det först utan att begripa det, men när hon läst det för andra gången, var hon nära att mista förståndet af glädje.

Ketty kunde ej tro på denna lycka; d'Artagnan var nödsakad att muntligen bestyrka, hvad brevet innehöll. Och utan tanke på den fara, för hvilken hon genom myladys häftiga lynne var blottställd, då hon lemnade detta bref åt sin matmor, skyndade den unga flickan, så fort benen buro, till Place royale.

Äfven den bästa qvinnas hjerta är utan medlidande för en medtäflerskas qval.

Mylady öppnade brevet med en ifver, ej mindre än den, Ketty visat att lemna fram det; men vid första orden hon läste bleknade hon, kramade i hop papperet, vände sig åt Ketty med blixtrande ögon och sade:

— Hvad är det här för ett bref?

— Det är svaret på nådig fruns bref, svarade Ketty darrande.

— Omöjligt! återtog mylady; det är omöjligt, att en adelsman skrifvit ett sådant bref till ett fruntimmer.

Derpå utropade hon hastigt:

— Min Gud! Skulle han veta...?

Hon hejdade sig rysande. Hennes tänder gnisslade; hennes hy vardt askgrå. Hon ville taga ett steg till fönstret för att hemta luft, men hon förmådde endast utsträcka armarna, benen sveko henne, och hon nedföll i en länstol.

Ketty trodde, att hon mådde illa, och störtade fram för att snöra upp hennes klädning. Men mylady reste sig häftigt.

— Hvad vill du? sade hon; hvarför lägger du hand på mig?

— Jag trodde, att nådig frun mådde illa, och jag ville skynda till edert bistånd, svarade kammarjungfrun, helt förskräckt af det förfärande uttrycket i sin matmors ansigte.

— Jag må illa, jag! Tar du mig för en flickslinka? När man förolämpar mig, mår jag icke illa; jag hämnas, begriper du?

Hon gaf Ketty en vink att gå.

Kapitel XXXVI

Hämndplaner.

På aftonen gaf mylady befallning att införa herr d'Artagnan, så snart han efter vanligheten infann sig.

Dagen derpå begaf sig Ketty åter till den unge mannen och berättade honom allt, hvad som förefallit aftonen förut. D'Artagnan smålog; myladys svartsjuka vrede var hans hämd.

Om aftonen var hon ännu otåligare än dagen förut. Hon förnyade befallningen i afseende på gaskognaren, men liksom förra aftongen väntade hon honom förgäfves.

Dagen derpå infann sig Ketty hos d'Artagnan, icke mera glad och munter som de båda föregående dagarna, utan tvärt om ytterst nedslagen.

D'Artagnan frågade den arma flickan, hvad som fattades henne; men i stället för svar tog hon fram ett bref, som hon lemnade honom.

Detta bref hade myladys stil; denna gång var det likväl stäldt till d'Artagnan, icke till Wardes.

Han öppnade det och läste följande:

»Bäste herr d'Artagnan! Det är illa att så der försumma sina vänner, helst då man skall skiljas åt för så lång tid. Min svåger och jag hafva väntat eder förgäfves både i går och i förgår. Går det så äfven i afton?

Eder tacksamma
lady *Clarick*.«

— Det är helt enkelt, sade d'Artagnan; jag väntade mig detta bref. Mina aktier stiga i samma mån grefve de Wardes' falla.

— Kommer ni? frågade Ketty.

— Hör på, mitt vackra barn, sade gaskognaren, som sökte ursäktas sig i sina egna ögon för det han svek sitt löfte till Atos, du finner väl, att det vore opolitiskt att icke hörsamma en så direkt inbjudning? Om mylady icke mera såge mig komma tillbaka, kunde hon ana något, och hvem vet, huru långt en sådan qvinnas hämd skulle sträcka sig?

— Ack, min Gud! sade Ketty, ni förstår alltid framställa sakerna så, att ni får rätt. Men ni skall åter igen göra henne eder kur, och om ni den här gången lyckas behaga henne under edert rätta namn och med edert eget ansigte, så vore det ju långt värre än förra gången.

Instinkten hjälpte den arma flickan att gissa en del af hvad som skulle inträffa.

D'Artagnan stälde henne tillfreds på bästa sätt han förmådde och lofvade henne att vara känslolös för myladys lockelser.

Han bad henne svara, att han kände sig ytterst tacksam för hennes godhet och att han skulle åtlyda hennes inbjudning; men han vågade ej skrifva, af fruktan att för så öfvade ögon som myladys ej kunna tillräckligt förvända sin stil.

Då klockan slog nio, var d'Artagnan vid Place royale. Det var tydligt, att betjenterna, som väntade i förmaket, voro underrättade om hans ankomst, ty så snart han visade sig och innan han hunnit fråga, om hon toge emot, skyndade en af dem att anmäla honom.

— Bed honom stiga in, sade mylady kort, men så ljudligt, att d'Artagnan hörde det från förmaket.

Man förde in honom.

— Jag är icke hemma för någon, sade mylady, begriper ni? Icke för någon.

Lakejen gick.

D'Artagnan kastade en nyfiken blick på mylady. Hon var blek och med matta ögon, vare sig af tårar eller af sömnlöshet. Man hade med afsigt minskat det vanliga antalet ljus, och ändå lyckades ej den unga qvinnan att dölja spåren af den feber, som på de två sista dagarna hade tårt henne.

D'Artagnan närmade sig med sitt vanliga galanteri; hon gjorde en ytterlig ansträngning att taga emot honom, men aldrig hade väl ett mera vanständt ansigte jäfvat ett älskvärdare småleende.

På d'Artagnans fråga, huru hon befann sig, svarade hon:

— Illa, mycket illa.

— Men då kommer jag blott till besvär, sade d'Artagnan; ni behöfver utan tvifvel hvila, och jag skall aflägsna mig.

— Nej, sade mylady, ni skall tvärt om stanna kvar, herr d'Artagnan; edert angenäma sällskap skall förströ mig.

— Hon har aldrig varit så förekommande, tänkte d'Artagnan; jag måste vara på min vakt.

Mylady antog nu den hjertligaste min hon kunde och gaf åt sin konversation allt det lif hon förmådde. På samma gång återvände febern, som lemnat henne ett ögonblick, och återgaf glansen åt hennes öga, färgen åt hennes kind, karminen åt hennes läppar. D'Artagnan återfann den Kirke, som redan hade insnärjt honom i sin trollkrets. Mylady smålog, och d'Artagnan kände, att han gerna störtat sig i afgrunden för detta småleende.

Det kom ett ögonblick, då han kände någonting liknande samvetsqual.

Efter hand vardt mylady allt mera meddelsam. Hon frågade d'Artagnan, om han egde någon älskarinna.

— Ack! sade d'Artagnan med den mest sentimentala uppsyn han kunde antaga, kan ni vara nog grym att göra mig en sådan fråga, mig, som, allt sedan jag såg eder, andas och suckar endast genom och för eder?

Mylady smålog med ett eget leende.

— Ni älskar mig således? sade hon.

— Behöfver jag väl säga det? Har ni icke redan märkt det?

— Jo visst, men ni vet, att ju stoltare ett hjerta är, desto svårare är det att eröfra.

— Åh, mig afskräcka inga svårigheter, sade d'Artagnan; jag bäfvar endast för omöjligheter.

— Ingenting är för en verklig kärlek omöjligt, sade mylady.

— Ingenting, säger ni?

— Ingenting, återtog mylady.

— För fan! tänkte d'Artagnan, nu talar hon ur en annan ton. Skulle hon verkligen vara kär i mig, den nyckfulla? Och skulle hon ha lust att gifva mig sjelf en annan safir, lik den hon gifvit mig för grefve de Wardes' räkning?

— Låt höra, återtog mylady, hvad skulle ni vilja göra för att bevisa eder kärlek?

— Allt, hvad man ville begära af mig. Må man befalla, och jag är färdig.

— Till allt?

— Till allt! utropade d'Artagnan, som på förhand visste, att han ej riskerade mycket genom ett sådant åtagande.

— Nå väl, låt oss språka litet, sade mylady, i det hon flyttade sin stol närmare d'Artagnans.

— Jag hör eder, min fru, sade denne.

Mylady var ett ögonblick tankfull och liksom obeslutsam, men snart tycktes hon fatta ett beslut.

— Jag har en fiende, sade hon.

— Ni, min fru? utropade d'Artagnan med låtsad förvåning. Min Gud, är det möjligt? Ni, som är så god och vacker!

— En dödsfiende.

— Verkligen?

— En fiende, som förolämpat mig så grymt, att det är krig på lif och död oss emellan. Kan jag räkna på eder såsom en bundsförvandt?

D'Artagnan insåg strax, hvarthän den hämdgiriga varelsen syftade.

— Det kan ni, min fru, sade han högtidligt. Min arm och mitt lif tillhöra eder liksom min kärlek.

— Då, sade mylady, efter ni är lika ädelmodig som kär. . .

Hon hejdade sig.

— Nå väl? frågade d'Artagnan.

— Så skall ni från denna dag upphöra att tala om omöjligheter, återtog mylady efter ett ögonblicks tystnad.

— Ni berusar mig med ett öfvermått af sällhet! utropade d'Artagnan, i det han föll på knä och betäckte med kyssar hennes händer.

— Hämnna mig på den nedrige Wardes, tänkte mylady, och jag skall nog veta att sedan göra mig af med dig, du erkenarr, du lefvande värjklunga.

— Fall nu frivilligt i mina armar, sedan du så fräckt hånat mig, du falska, farliga qvinna, tänkte d'Artagnan å sin sida; sedan skall jag skratta åt dig med honom, som du vill döda genom min hand.

D'Artagnan reste upp hufvudet.

— Jag är färdig, sade han.

— Ni har då förstått mig, bäste herr d'Artagnan? sade mylady.

— Jag skulle kunna gissa det af en enda af edra blickar.

— Ni vill då egna mig eder arm, som redan förvärfvat sig ett så lysande rykte?

- Ja, på ögonblicket, om så fordras.
- Men jag, sade mylady, huru skall jag någonsin kunna löna en sådan tjänst?
- Eder kärlek är den enda belöning jag eftersträfvat, svarade d'Artagnan, den enda, som kan vara eder och mig värdig.
- Han drog henne sakta till sig.
- Hon gjorde knappast motstånd.
- Egennyttige! hviskade hon småleende.
- Ah! utropade d'Artagnan, hänförd af den passion, denna qvinna egde förmåga att tända i hans hjerta, ah! Jag vågar knapt tro på min lycka, och emedan jag fruktar att se den försvinna likt en dröm, längtar jag att göra den till verklighet.
- Nå väl, gör eder förtjent af denna lycka!
- Jag lyder edra befallningar, sade d'Artagnan.
- Kan jag lita derpå? svarade mylady, med ett sista tvifvel.
- Nämn för mig den nedrige, som kunnat framlocka tårar i edra vackra ögon?
- Hvem säger eder, att jag gråtit? utropade hon.
- Jag tyckte mig märka. . .
- Qvinnor, sådana som jag, gråta icke, återtog mylady.
- Så mycket bättre! Låt höra, säg mig då, hur han heter.
- Men besinna, att hans namn är hela min hemlighet.
- Jag måste ju ändå veta hans namn?
- Ja, ni måste det. Välan! Nu kan ni sjelf se, om jag har förtroende för eder.
- Ni gör mig drucken af glädje. Hur heter han?
- Ni känner honom.
- Verkligen?
- Ja.
- Det är väl icke någon af mina vänner? återtog d'Artagnan, i det han låtsade tvekan för att öfvertyga henne om sin okunnighet.
- Om det vore någon af edra vänner, skulle ni då tveka? utropade mylady, och en hotande blyxt lyste ur hennes ögon.
- Nej, vore det ock min bror! utropade d'Artagnan, liksom hänförd af entusiasm.
- Vår gaskognare fortgick utan risk, ty han visste, hur långt han gick.
- Jag tycker om eder hängifvenhet, sade mylady.

— Ack, jag älskar eder, eder sjelf, svarade hon, i det hon grep hans hand.

Denna eldiga handtryckning kom d'Artagnan att skälfva, liksom hade den feber, hvilken brände mylady, genom vidrörandet äfven angripit honom.

— Ni älskar mig, ni! utropade han. Det skall göra mig vansinnig af glädje.

Han slöt henne i sina armar; hon sökte icke undvika hans kyss, men hon besvarade den icke. Hennes läppar voro kalla. D'Artagnan tyckte sig kyssa en staty.

Han var icke desto mindre drucken af glädje, och i sin glödande kärleksyra trodde han nästan på myladys ömhet, trodde han nästan på Wardes' brott. Om han i detta ögonblick haft Wardes i sina händer, hade han dödat honom.

Mylady grep tillfället.

— Han heter. . . sade hon nu i sin ordning.

— Wardes, jag vet det, afbröt d'Artagnan.

— Hur vet ni det? frågade mylady, i det hon fattade hans båda händer och sökte läsa genom hans ögon i djupet af hans själ.

D'Artagnan märkte, att han förhastat sig.

— Säg, säg, men säg då! upprepade mylady, hur vet ni det?

— Hur jag vet det? sade d'Artagnan.

— Ja.

— Jag vet det, emedan Wardes i går, i ett sällskap, der jag befann mig, visade en ring, hvilken han sade sig hafva fått af eder.

— Den uslingen! utropade mylady.

Epitetet kändes, som man väl kan föreställa sig, i djupet af d'Artagnans hjerta.

— Nå väl? fortfor hon.

— Jo, jag skall hämnas eder på denne usling! återtog d'Artagnan, i det han antog en uppsyn, som vore han don Jafet af Armenien.

— Tack, min tappre vän! utropade mylady; och när skall jag varda hämnad?

— I morgon, nu strax, när ni behagar.

Mylady var nära att utropa: nu strax, men hon besinnade, att en sådan brådska vore föga behaglig för d'Artagnan.

För öfrigt hade hon tusen försigtighetsmått att taga, tusen råd att gifva sin kämpe, på det han måtte undvika alla förklaringar med grefven i andras närvaro. Ett ord af d'Artagnan gjorde slag i saken.

— I morgon, återtog d'Artagnan, skall ni vara hämnad eller jag vara död.

— Nej, sade hon, ni skall hämnas mig, men ni skall icke dö. Han är en pultron.

— För qvinnor kanske, men icke för män. Jag känner till det, jag.

— Men jag tycker, att i eder förra strid med honom ni ej hade skäl att klaga öfver lyckan.

— Lyckan är nyckfull; bevågen i dag, kan hon vända mig ryggen i morgon.

— Det vill säga, att ni tvekar nu.

— Nej, jag tvekar ej, Gud bevare mig derifrån, men skulle det väl vara rättvist att låta mig gå till en möjlig död utan att hafva gifvit mig åtminstone något litet mer än hoppet?

Mylady svarade med ett ögonkast, som betydde:

— Är det endast detta, säg?

Derpå beledsagade hon blicken med förklarande ord och sade ömt:

— Nej, det vore inte rättvist!

— O, ni är en engel! sade den unge mannen.

— Sålunda är allt uppgjort? sade hon.

— Med undantag af det, som jag begär af eder, min älskade.

— Men då jag säger, att ni kan lita på min ömhet?

— Jag har ingen morgondag för att bida.

— Tyst; jag hör min bror; det är onödigt, att han ser eder här.

Hon ringde. Kitty inträdde.

— Gå ut genom den der dörren, sade hon till d'Artagnan, i det hon sköt upp en liten löndörr, och kom tillbaka klockan elfva, så skola vi fortsätta samtalet; Kitty skall föra eder in till mig.

Den arma flickan var nära att digna, då hon hörde dessa ord.

— Nå, mamsell, hvarför står ni der i orörlig som en bildstod? Led-saga ut chevaliern. Klockan elfva i afton, ni hörde ju?

— Det tycks, som hon alltid ger sina möten klockan elfva, tänkte d'Artagnan; det är en antagen vana.

Mylady räckte honom sin hand, som han ömt kysste.

— Låt oss nu se, tänkte han, i det han aflägsnade sig, knapt svarande på Kettys förebråelser, låt nu se, att jag icke bär mig dumt åt; denna qvinna är bestämdt en högst nedrig menniska; tagom oss till vara.

Kapitel XXXVII

Myladys hemlighet.

D'Artagnan hade lemnat hotellet i stället för att strax stiga upp till Ketty, oaktadt den unga flickans enträgenhet, och detta af två skäl: först, emedan han på detta sätt undvek förebråelser, beskyllningar, böner; för det andra, emedan han gerna ville ransaka sina egna tankar och om möjligt äfven denna qvinnas.

Hvad som var klart för honom genast, det var, att han älskade mylady ända till dårskap, men att hon icke det ringaste älskade honom. Ett ögonblick insåg han, att det bästa han kunde göra vore att gå hem och skriva ett långt bref till mylady, hvori han bekände, att han och de Wardes hittills varit en och samma person, och att han följaktligen icke, utan sjelfmord, kunde åtaga sig att döda de Wardes. Men äfven han sporrades af en vild hämdlust; han ville i sin tur ega denna qvinna i sitt eget namn, och som denna hämd icke syntes honom sakna en viss sötma, ville han icke försaka den.

Han gjorde fem eller sex slag kring Place royale och vände sig om hvart tionde steg för att betrakta ljusskenet, som trängde genom fönsterskärmar i myladys våning; det var tydligt, att den unga qvinnan gjorde sig mindre brådt nu än förra gången att återvända till sitt soffrum.

Ändtligen försvann ljusskenet.

Med detta ljus slocknade den sista af d'Artagnans betänkligheter; han erinrade sig de föregående särskilda omständigheterna, och med hjertat i uppror och hufvudet i brand återvände han till hotellet och störtade in i Kettys kammare.

Den unga flickan, blek som döden och darrande i alla lemmar, ville hejda honom, men mylady, hvars öra var spändt, hade hört bullret och öppnade dörren.

— Kom, sade hon.

D'Artagnan kunde knapt tro, hvad han såg och hörde. Han trodde sig en lekboll i ett af dessa fantastiska äfventyr, som man upplefver i drömmen.

Han störtade likväl fram till mylady, vikande för samma dragningskraft, som magneten öfvar på jernet. Dörren stängdes efter dem.

Ketty störtade i sin tur fram till denna dörr.

Svartsjuka, raseri, sårad stolthet, korteligen alla de lidelser, som kämpa om en förälskad qvinnas hjerta, eggade henne att yppa allt, men hon vore ju förlorad, om hon bekände, att hon lånat sin hand åt ett dylikt svek, och till råga på allt vore äfven d'Artagnan då förlorad för henne. Denna sista tanke af kärlek manade henne äfven till detta sista offer.

D'Artagnan å sin sida hade nått målet för all sin åtrå: det var icke längre en medtäflare, som man i honom älskade, det var honom sjelf man tycktes älska. En hemlig röst i det innersta af hans hjerta sade honom väl, att han endast var ett hämdredskap, som man smekte i väntan på, att det skulle gifva döden, men högmodet, egenkärleken, dårskapen tystade denna röst, qväfde denna hviskning. För öfrigt trodde sig vår gaskognare, med det sjelfförtroende, vi sett honom ega, kunna uthärda en jemböjelse med de Wardes, och han frågade sig, hvarför man ej kunde älska honom för hans egen skull.

Mylady var icke längre för honom den qvinna med de olycksdiga planerna, som ett ögonblick förskräckt honom; hon var nu en intagande qvinna, som snart sjelf skulle röna samma böjelse hon ingaf honom.

Mylady, som icke hade samma skäl som d'Artagnan att glömma, ryckte honom snart ur hans drömmar och återförde honom till verkligheten. Hon frågade honom, huru vida de mått och steg, hvilka dagen derpå borde leda till ett möte mellan honom och de Wardes, vore på förhand noga bestämda.

Men d'Artagnan, hvars tankar tagit en helt annan flygt, glömde sig obetänksamt och svarade artigt, att timmen var väl sen för att tala om dueller på värja.

Denna köld för det enda intresse, som upptog mylady, förskräckte henne, och hennes frågor vordo enständigare.

Då ville d'Artagnan, som aldrig tagit denna omöjliga duell på allvar, vända bort samtalet, men förgäfves.

Mylady fasthöll honom inom de gränser, som hennes skarpblick och jernvilja på förhand utstakat.

D'Artagnan trodde sig vara fyndig, då han rådde mylady att afstå från sin hämdplan och tillgifva de Wardes.

Men vid första ord han yttrade spratt hon till och drog sig undan.

— Skulle ni vara rädd, bäste d'Artagnan? sade hon med hvass och spefull röst, som sällsamt återljöd i natten.

— Det tänker ni ej, min älskade, svarade d'Artagnan; men besinna, om den stackars grefve de Wardes vore mindre brottslig, än ni tror?

— I alla fall, sade mylady allvarligt, har han bedragit mig, och i samma stund har han också förtjent döden.

— Då skall han också dö, efter ni fäller honom, sade d'Artagnan i så fast ton, att mylady deri såg uttrycket af en hängifvenhet utan gräns.

Genast makade hon sig intill honom.

Timmarna flögo på kärlekens vingar. När d'Artagnan beredde sig att lemna mylady, påminde hon honom om hans hämdlöfte.

— Ja, jag är beredd, sade d'Artagnan, men först vill jag vara säker om en sak.

— Om hvilken? sporde mylady.

— Att ni älskar mig.

— Kan ni längre tvifla derpå?

— Nej, och jag tillhör eder också med kropp och själ.

— Tack, min tappre älskling! Men liksom jag bevisat eder min kärlek, skall ni också bevisa mig eder, icke sant?

— Helt visst. Men om ni älskar mig, som ni säger, återtog d'Artagnan, fruktar ni icke då för min skull?

— Hvad kan jag väl frukta?

— Att jag farligt såras, till och med dödas.

— Omöjligt, sade mylady, ni är för god kämpe, för skarp klinga.

— Ni skulle då icke föredraga en utväg, återtog d'Artagnan, som kunde hämnas eder på samma gång den gjorde striden onödig?

Mylady betraktade under tystnad sin älskare; hennes klara ögon hade ett sällsamt, olycksbådande uttryck.

— Sannerligen, sade hon, tror jag ej, att ni nu åter tvekar!

— Nej, jag tvekar ej; men ser ni, det gör mig verkligen ondt om den stackars grefve de Wardes, sedan ni icke mer älskar honom; jag

tycker, att en man bör vara grymt straffad genom blotta förlusten af eder kärlek och att han icke tarfvar annan näpst.

— Hvem säger eder, att jag älskat honom? sporde mylady.

— Åtminstone kan jag nu utan allt för mycken inbilskhet tro, att ni älskar en annan, sade den unge mannen i öm ton, och jag upprepar, att jag intresserar mig för grefven.

— Ni? frågade mylady.

— Ja, jag.

— Och hvarför?

— Emedan jag ensam vet. . .

— Hvad?

— Att han är långt ifrån att vara eller, rättare, hafva varit så brottslig mot eder, som han synes.

— Jag måtte säga! sade mylady med otålig min; förklara eder, ty jag vet i sanning icke, hvad ni vill säga.

Hon betraktade d'Artagnan, som höll henne i sina armar, med allt mer och mer lågande blickar.

— Ja, jag är en man af heder, sade d'Artagnan, som föresatt sig att göra ett slut, och sedan eder kärlek tillhör mig, sedan jag är säker om att ega den, ty jag eger den ju, icke sant?

— Hel och hållen, fortfar.

— Nå väl, så känner jag mig liksom omskapad: en bekännelse tyng-
er på mig.

— En bekännelse!

— Om jag hade tviflat på eder kärlek, skulle jag icke aflagt den; men ni älskar mig ju, min sköna herskarinna? Icke sant, ni älskar mig?

— Utan tvifvel.

— Således, om jag, i ett öfvermått af kärlek, varit brottslig mot eder, skall ni då förlåta mig?

— Kanhända.

D'Artagnan försökte, under det ömmaste småleende han kunde antaga, att närma sina läppar till myladys, men hon sköt honom undan.

— Men den der bekännelsen, sade hon bleknande, hvad är det för bekännelse?

— Ni gaf de Wardes i torsdags ett möte här i detta samma rum, icke så?

— Jag? Nej, det är icke sant! sade mylady i så fast ton och med så lugnt ansigte, att om d'Artagnan ej haft en så fullständig visshet, skulle han tviflat.

— Neka ej, min vackra engel, sade d'Artagnan leende, det tjenar till ingenting.

— Huru? Så tala då! Ni plågar mig till döds.

— Åh, lugna eder, ni är icke brottslig mot mig, och jag har redan förlåtit eder.

— Vidare, vidare?

— De Wardes har ingenting att skryta öfver.

— Ingenting? Ni sade ju sjelf, att den der ringen. . .

— Denna ring, min dyrkade, har jag. Torsdagens de Wardes och denna dags d'Artagnan äro en och samma person.

Den oförsigtige väntade sig en bestörtning, blandad med blygsel, ett litet oväder, som skulle upplösa sig i tårar, men han bedrog sig grymt, och hans villa vardt icke lång.

Blek och fruktansvärd reste sig mylady, gaf d'Artagnan en våldsam stöt för bröstet och ville rusa bort från honom.

D'Artagnan fasthöll henne vid hennes morgonrock af fint indiskt linne för att bönfälla om förlåtelse, men med en tvär och kraftig vändning sökte hon undkomma. Batisten slets sönder, blottande skuldrorna, och på en af dessa sköna, runda, hvita skuldror igenkände d'Artagnan med obeskriflig fasa liljan, detta outplånliga brännmärke, som bödelns vanärande hand påtrycker.

— Store Gud! utropade han, släppande sitt tag, och vardt stum, orörlig, isad qvar på sin plats.

Men mylady slöt af d'Artagnans förfäran, att hon var röjd. Utan tvifvel hade han sett allt; han visste nu hennes hemlighet, denna förskräckliga hemlighet, om hvilken hela verlden var okunnig, utom honom.

Hon vände sig om, icke mera som en ursinnig qvinna, utan som en sårad panter.

— Ha, eländige! sade hon, du har fegt förrådt mig, och till på köpet eger du min hemlighet! Du måste dö!

Hon ilade bort till ett skrin af inlagdt arbete, som stod på hennes toalett, öppnade det med feberskälfvande hand, framtog en liten dolk med guldskaft och hvass, tunn klinga, och med ett språng var hon d'Artagnan inpå lifvet.

Ehuru den unge mannen var modig, som man vet, fasade han dock för detta förvridna ansigte, dessa rysligt vidgade pupiller, dessa bleka kinder och dessa blodiga läppar; han ryggade ända till väggen, såsom han skulle gjort för en orm, som krälat emot honom, och då hans svett-drypande hand kom att vidröra värjan, som stod lutad mot väggen, ryckte han den ur slidan.

Men utan att bekymra sig om värjan, sökte mylady att närma sig honom för att stöta till, och hon hejdade sig först, när hon kände den hvassa värjspetsen på sitt bröst.

Då sökte hon gripa denna värja med händerna, men d'Artagnan undvek dessa grepp, och medan han lät värjspetsen spela än mot hennes ögon, än mot hennes bröst, gled han undan och sökte för sitt återtag uppnå dörren till Kettys kammare.

Under tiden rusade mylady mot honom den ena gången efter den andra och röt af raseri.

Som detta liknade en duell, lugnade sig d'Artagnan småningom.

— Bra, sköna dam, bra! sade han; men för Guds skull stilla eder, eller ritar jag en andra lilja på dessa sköna kinder!

— Usling! Usling! vrålade mylady.

Men d'Artagnan, som allt jemt sökte nå dörren, försvarade sig blott.

Vid bullret af möbler, som hon kullslog för att komma åt honom och bakom hvilka han sökte skydd, öppnade Ketty dörren. D'Artagnan, som oupphörlig manövrerat för att närma sig denna dörr, var nu blott tre steg derifrån. I ett språng störtade han ur myladys kammare in i kammarjungfruns, och snabb som blixten, stängde han dörren, mot hvilken han stödde sig med hela sin tyngd, under det Ketty sköt för reglarna.

Då försökte mylady med krafter, vida öfverstigande en qvinnas, att stöta in väggpelaren, som instängde henne i hennes kammare, men när hon märkte, att det var omöjligt, angrep hon dörren med dolkstötar, af hvilka några trängde igenom den.

— Fort, fort, Ketty, sade d'Artagnan halfhögt, då reglarna voro tillskjutna, släpp mig ut ur hotellet, eller om vi ge henne tid till besinning, låter hon sina lakejer döda mig; men skynda, du förstår, det gäller lif eller död!

Ketty förstod mer än väl. Hon kastade öfver honom en fruntimmerskappa och satte en hufva på hans hufvud samt drog honom utför trappan i mörkret. Det var hög tid. Mylady hade redan ringt och väckt hela

hotellet; portvakten drog på snöret i samma ögonblick mylady skrek genom fönstret: öppna icke!

Kapitel XXXVIII

Huru Atos utan besvär finner sin utrustning.

Den unge mannen flydde, medan hon ännu hotade honom med en vanmäktig åtbörd. I samma stund hon förlorade honom ur sigte, sjönk hon afsvimmad ned i sin kammare.

D'Artagnan var så upprörd, att han, utan att ens tänka på den arma Kettys öde, sprang genom halfva Paris och ej stannade förr än vid Atos' port. Hans sinnesförvirring, den fasa, som sporrade honom, ropen af patrullen, som satte efter honom, påskyndade blott hans hopp.

Han ilade öfver gården, flög uppför de två trapporna till Atos och klappade våldsamt.

Grimaud, med ögonen tjocka af sömn, öppnade. D'Artagnan rusade så häftigt in i förmaket, att han så när hade stött omkull honom.

Oaktadt den stackars gossens vanliga stumhet fick han nu mål i mun.

— Sakta, sakta! utropade han; hvad vill ni, slyna? Hvad är mening-en?

Men då han under fruntimmerskappan varseblef d'Artagnans blotade värja, inbillade sig den stackars betjenten, att det var en mördare.

— Hjelp, hjelp! skrek han.

— Tig, olycklige! sade den unge mannen; jag är d'Artagnan, känner du icke igen mig? Hvar är din herre?

— Ni herr d'Artagnan? skrek Grimaud; omöjligt!

— Grimaud, sade Atos, som, klädd i nattrock, kom ut ur sin kammare, jag tror, att du tillåter dig att tala.

— Ack, herre, det var så, att. . .

— Tig!

Grimaud nöjde sig med att peka på d'Artagnan.

Atos igenkände sin kamrat, och trots sin flegma brast han i ett gap-skratt, hvartill hans unge väns besynnerliga klädsel gaf honom tillräcklig anledning.

— Skratta icke, min vän! ropade d'Artagnan, för himmelens skull, skratta icke, ty vid min själ, det säger jag, är det ingenting att skratta åt!

Han uttalade dessa ord med så högtidlig min och med så sant uttryck af skräck, att Atos strax fattade hans händer och ropade:

— Skulle du vara sårad, min vän? Du är så blek.

— Nej, men det har nyss händt mig något förfärligt. Är du ensam, Atos?

— För tusan! Hvem vill du väl vid denna tid skall vara hos mig?

— Godt, godt.

D'Artagnan störtade in i Atos' rum.

— Men tala då, sade denne, stängde dörren och sköt för reglarna, på det de icke skulle störas. Är kungen död? Har du dödat herr kardinalen? Du ser alldeles förstörd ut. Säg då, säg, ty jag dör af oro.

— Atos, sade d'Artagnan, bered dig på att höra en otrolig, en oerhörd historia.

— Nå väl? sade Atos.

— Nå väl, svarade d'Artagnan, lutande sig till Atos' öra och sänkande rösten, mylady är märkt med en lilja på skuldran.

— Ah! skrek musketören, som om en kula hade träffat hans hjerta.

— Säg mig, fortfor d'Artagnan, är du viss, att den andra verkligen är död?

— D e n a n d r a? sade Atos med en så dof röst, att d'Artagnan knapt kunde höra.

— Ja, hon, om hvilken du talade en dag i Amiens.

Atos drog en suck och gömde hufvudet i sina händer.

— Denna, fortfor d'Artagnan, är en qvinna om tjugusex till tjuguåttå år.

— Blond, sade Atos, är det ej så?

— Jo.

— Ljusblå ögon, af sällsam klarhet, svarta ögonhår och ögonbryn?

— Ja.

— Liljan är liten, rödgul och nästan utplånad af flitigt anbragta degar?

— Ja.

— Men du säger, att hon är engelska?

— Man kallar henne mylady, men hon kan ju vara fransyska. Lord Winter är endast hennes svåger.

— Jag vill se henne, d'Artagnan!

— Akta dig, Atos, akta dig! Du ville en gång döda henne; hon är en qvinna i stånd att gälda lika med lika och att icke förfela dig.

— Hon skall ej våga säga något, ty det vore att angifva sig sjelf.

— Hon är i stånd till all. Har du någonsin sett henne ursinnig?

— Nej, svarade Atos.

D'Artagnan berättade nu allt, myladys ursinniga vrede och hennes grymma hotelser.

— Du har rätt, sade Atos, och vid min själ, jag tror ej mitt lif är värdt ett grand. Lyckligtvis lemna vi Paris i öfvermorgon; efter all sannolikhet gå vi till La Rochelle, och en gång borta. . .

— Hon skall förfölja dig till världens ände, Atos, om hon känner igen dig. Låt henne därför släcka sitt hat på mig ensam.

— Ah, min vän, hvad frågar jag efter, om hon dödar mig? Tror du kanske, att jag sätter värde på lifvet?

— Det ligger någon förfärlig hemlighet under allt detta, Atos. Denna qvinna är kardinalens spion, det är jag säker på.

— Akta dig i sådant fall. Om kardinalen icke stort beundrar dig för londonresan, så hatar han dig dock bittert; men som han i alla fall ej uppenbarligen kan förebrå dig något, och som hat ändå måste släckas, helst en kardinals hat, så tag dig till vara. Går du ut, så gå ide ensam; när du äter, så tag dina försigtighetsmått; med ett ord, misstro allt, ja, din egen skugga.

— Lyckligtvis, sade d'Artagnan, gäller det blott att utan hinder hinna till i öfvermorgon afton, ty en gång väl vid armeen, hoppas jag vi endast hafva män att frukta för.

— Under tiden, sade Atos, uppger jag min afsigt att hålla mig inne och följer dig öfver allt. Du måste återvända till Fossoyeurs-gatan; jag gör dig sällskap.

— Men så nära det är, kan jag ej gå dit så här.

— Det är sant, sade Atos och ringde. Grimaud inträdde.

Atos tecknade åt honom att gå till d'Artagnans bostad efter andra kläder. Grimaud gaf med tecken tillkänna, att han förstod, och skyndade ut.

— Men så här går det ej bra med vår utrustning, min vän, sade Atos, ty om jag ej misstar mig, har du lemnat hvarjehanda hos mylady, som troligen ej har artigheten att återsända det. Lyckligtvis har du safiren.

— Safiren tillhör dig, Atos. Du sade mig ju, att det var en slätkle-
nod.

— Ja, min far köpte den för två tusen écus, efter hvad han sjelf sade mig; den utgjorde en del af hans bröllopgåfvor till min mor; den är präktig. Min mor gaf den åt mig, och jag var nog dåraktig att, hellre än att behålla den som en helig relik, gifva den åt denna eländiga.

— Välan, min vän, återtag då denna ring, hvilken måste vara dig dyrbar, jag förstår det nog.

— Jag återtaga denna ring, sedan den varit i den afskyvärdas händer! Aldrig! Denna ring är fläckad, d'Artagnan.

— Sälj den då.

— Sälja ett smycke, som kommer från min mor! Jag tillstår, att det i mina ögon vore ett helgerån.

— Pantsätt den då, man lånar dig nog tusen écus derpå. Med den summan kan du göra upp dina affärer, och när du sedan får penningar, så löser du ringen och återtager den, tvagen från sin gamla fläck, ty då har den äfven gått genom ockrares händer.

Atos smålog.

— Du är en präktigt kamrat, sade han, min käre d'Artagnan. Med din eviga munterhet väcker du de bedröfvade till nytt lif. Välan, låt oss pantsätta denna ring, men på ett vilkor.

— Och hvilket?

— Att fem hundra écus äro för din räkning och fem hundra för min.

— Hvad tänker du på, Atos? Jag, som är vid drabanterne, behöfver icke fjerdedelen af denna summa; om jag säljer min sadel, kan jag få lika mycket. Hvad behöfver jag? En häst åt Planchet, det är allt. Dessutom glömmet du, att jag också har en ring.

— På hvilken du tycks sätta än högre värde, än jag sätter på min; åtminstone har jag trott mig märka det.

— Ja, ty i nödens stund kan den icke blott hjälpa oss ur en stor förlägenhet, utan äfven ur en svår fara. Den är icke blott en dyrbar diamant, utan äfven en förtrollad talisman.

— Jag förstår dig icke, men jag tror hvad du säger. Låt oss därför återgå till min ring eller, rättare, till din; du tar hälften af summan, som man lånar oss, eller kastar jag ringen i Seine; och jag betviflar, att, såsom det hände Polykrates, någon fisk är nog artig att skaffa den åter.

— Nå väl, jag samtycker, sade d'Artagnan.

I detta ögonblick inträdde Grimaud, åtföljd af Planchet; den senare, orolig för sin herre och nyfiken att få veta, hvad som händt honom, begagnade tillfället och medförde sjelf kläderna.

D'Artagnan och Atos klädde sig; när de voro färdiga att gå ut, gjorde den senare en åtbörd åt Grimaud, liksom när man lägger an. Denne tog strax ned sin karbin från väggen och lagade sig att följa sin herre.

De anlände utan äfventyr till Fossoyeursgatan. Herr Bonacieux stod i sin port; han betraktade d'Artagnan med småslug min.

— Åh, min käre hyresgäst, sade han, skynda eder då! En ung, vac-ker flicka väntar uppe hos eder, och ni vet, att flickorna ej tycka om att vänta.

— Det är Ketty! ropade d'Artagnan och rusade hastigt in i gången.

På trappafsatsen, som ledde till hans rum, fann han också den ar-
ma flickan, darrande och hopkrupen invid dörren. Så snart hon fick se honom, sade hon:

— Ni lofvade mig edert beskydd, ni lofvade att rädda mig från hennes vrede; kom i håg, att det är ni, som störtat mig!

— Ja, ja, sade d'Artagnan, var lugn, Ketty! Men hvad har händt, sedan jag begaf mig bort?

— Kan jag veta det, jag! sade Ketty. Vid ropen, som hon uppgaf, skyndade lakejerne in, hon var vansinnig af vrede. Alla tänkbara förbannelser utöste hon öfver eder. Då befarade jag, att hon skulle påminna sig, att det var genom min kammare, ni banat eder väg till hennes, och sålunda tro, att jag varit eder medbrottsling. Derfor tog jag det lilla jag hade af penningar och mina bästa kläder och smög mig bort.

— Stackars barn! Men hur skall jag nu ställa med dig? Jag reser i öfvermorgon.

— Hur ni behagar, herr chevalier. Låt mig få lemna Paris, låt mig få lemna Frankrike.

— Men jag kan väl icke föra dig med mig till La Rochelles belägring, sade d'Artagnan.

— Nej, men ni kan skaffa mig plats i landsorten hos något fruntimmer af edra bekanta, till exempel eder hemort.

— Ack, min vän, i min hemort hålla fruntimren inga kammarjungfrur. Men vänta litet; nu vet jag. Planchet, gå efter Aramis; bed honom strax komma hit. Vi ha något mycket viktigt att säga honom.

— Jag förstår, sade Atos, men hvarför icke Portos? Jag tycker, att hans markisinna...

— Portos' markisinna låter kläda sig af sin mans skrifvare, sade d'Artagnan skrattande. För öfrigt skulle Kitty ej vilja bo vid Oursgatan, icke sant, Kitty?

— Jag bor gerna hvar som helst, sade Kitty, bara jag är väl gömd och man icke får veta, hvar jag finnes.

— Nu, min kära Kitty, då vi skola skiljas och du följaktligen icke mera är svartsjuk på mig...

— Herr chevalier, när eller fjerran, sade Kitty, skall jag alltid älska eder.

— Hvar fan tänker nu troheten bygga bo! mumlade Atos.

— Äfven jag, sade d'Artagnan, äfven jag skall alltid älska dig, lita på det. Men svara mig nu. Jag fäster mycken vikt vid den fråga jag gör dig: har du aldrig hört talas om ett ungt fruntimmer, som man röfvat bort en natt?

— Vänta litet... o min Gud, herr chevalier, älskar ni äfven detta fruntimmer?

— Nej, det är en af mina vänner, som älskar henne, herr Atos, som du här ser.

— Jag! utropade Atos i en ton, som om han märkt, att han trampat på en huggorm.

— Ja visst, du, sade d'Artagnan, i det han tryckte Atos' hand. Du vet ju, huru lifligt vi alla intressera oss för den stackars lilla fru Bonacieux? För öfrigt skall Kitty ingenting förråda, icke sant, Kitty? Du förstår, mitt barn, fortfor d'Artagnan, hon är hustru till den der otäcka markattan, du såg nere i porten, när du kom hit.

— Min Gud! utropade Kitty, nu mins jag, hur rädd jag vardt; bara han icke känt igen mig!

— Huru, känt igen dig? Du har då redan förr sett denne man?

— Han har varit två gånger hos mylady.

— Jag var viss derpå. Vid hvad tid?

— Det kan vara fjorton eller aderton dagar sedan.

— Det slår in.
 — Och i går afton kom han igen.
 — I går afton?
 — Ja, ett ögonblick innan ni sjelf kom.
 — Min käre Atos, vi äro insnärjda i ett nät af spioner. Och du tror, att han kände igen dig, Ketty?
 — Jag drog min hufva för ansigtet, så snart jag fick se honom, men det var kanske redan för sent.
 — Gå ned, Atos, du, som han mindre misstänker än mig, och se efter, om han ännu står i porten.
 Atos gick ned och kom snart igen.
 — Han är borta, sade han, och hans dörr är stängd.
 — Han har gått för att lemna sin rapport och anmäla, att alla dufvorna äro i dufslaget.
 — Välan, låt oss då flyga ut, sade Atos, och lemnom endast qvar Planchet för att gifva oss underrättelser.
 — Ett ögonblick! Och Aramis, som vi skickat efter!
 — Det är sant, sade Atos, vi måste vänta på Aramis.
 I det samma inträdde Aramis.
 Man meddelade honom saken och sade honom, huru trängande det var, att han hos någon af sina förnäma bekantskaper skaffade Ketty en plats.
 Aramis besinnade sig en stund och sade rodnande:
 — Skulle jag dermed göra dig en verklig tjenst, d'Artagnan?
 — I hela mitt lif skall jag vara dig tacksam därför.
 — Nå väl, fru de Bois-Tracy har för en af sina väninnor, som, efter hvad jag tror, bor i landsorten, bedt mig skaffa en pålitlig kammarjungfru, och om du, min käre d'Artagnan, kan ansvara för mamsell. . .
 — Ack, min herre, utropade Ketty, jag skall vara fullt hängifven den person, som sätter mig i stånd att lemna Paris, var viss derpå!
 — Då, sade Aramis, fogar det sig ju förträffligt.
 Han satte sig vid ett bord och skref ett par ord, som han förseglade med en ring och gaf Ketty.
 — Se så, mitt barn! sade d'Artagnan. Du vet, att här går det icke oss bättre än dig. Låt oss därför skiljas åt. Vi återse hvarandra i bättre tider.
 — På hvad tid och ort vi återse hvarandra, sade Ketty, skall ni återse mig lika kär i eder som nu.

— En ed att lita på! sade Atos, under det d'Artagnan följde Ketty till trappan.

En stund senare åtskildes de tre unga männen, sedan de stämt mötte till klockan fyra hos Atos och lemnat Planchet att vakta huset.

Aramis gick hem; Atos och d'Artagnan syselsatte sig med safirens belåning.

Såsom vår gaskognare beräknat, fick man utan svårighet tre hundra pistoler på ringen; dessutom lät juden förstå, att om man ville sälja den, skulle han, då den kunde vardas en präktig pendant i ett par örhängen, gifva ända till fem hundra pistoler.

Med den raskhet, som anstår soldater, och med kännares urskilning använde Atos och d'Artagnan knapt tre timmar till att anskaffa musketörens hela utrustning. Atos var för öfrigt medgörlig och från topp till tå ädlig. Så snart han fann något i sin smak, betalade han det begärda priset utan att ens försöka pruta. D'Artagnan ville väl göra sina invändningar, men Atos lade småleende sin hand på hans skuldra, och d'Artagnan insåg, att det kunde anstå honom, en liten gaskognisk adelsman, att pruta, men icke en man med så furstliga later.

Musketören kom öfver en ståtlig andalusisk häst, kolsvart, med eldiga näsborrar, fina och vackra ben, och som var på femte året. Han undersökte honom och fann honom felfri. Man begärde tusen livres. Han hade kanske kunnat få bättre pris, men under det d'Artagnan prutade med hästhandlaren, uppräknade Atos de hundra pistolerna på bordet.

Grimaud fick en pikardisk häst, bred på bringan och stark, hvilken kostade tre hundra livres.

Sedan sadel åt denna häst och vapen åt Grimaud voro köpta, fans ej en sou kvar af Atos' hundra femtio pistoler. D'Artagnan bjöd sin vän att taga del af hans anpart, med öppen rätt att framdeles återgälda det.

Men till svar ryckte Atos blott på axlarna.

— Huru mycket ville juden gifva i betalning för safiren? frågade han.

— Fem hundra pistoler.

— Det vill säga två hundra pistoler till, hundra åt dig och hundra åt mig. Men dig är ju en verklig förmögenhet, min vän; gå tillbaka till juden.

— Huru? Du vill. . .

— Denna ring skulle återkalla allt för sorgliga minen; dessutom få vi aldrig tre hundra pistoler för att lösa igen honom; vi skulle alltså förlora två tusen livres på affären. Gå och säg honom, d'Artagnan, att ringen är hans, och kom tillbaka med de två hundra pistolerna.

— Besinna dig, Atos.

— Kontanter äro dyra i dessa tider, och man måste förstå att göra uppoffringar. Gå, d'Artagnan, gå; Grimaud skall följa dig med sin karbin.

Efter en half timme återkom d'Artagnan med två tusen livres, utan att något händt honom.

På detta sätt fann Atos i sitt bo tillgångar, som han icke väntat.

Kapitel XXXIX

En syn.

Klockan fyra voro de fyra vännerna församlade hos Atos. Deras bryderi för utrustningen var försvunnet, och hvarje ansigte bar nu endast uttryck af enskilda och hemliga bekymmer, ty bakom det närvarandes lycka gömmer sig alltid en farhåga för det kommande.

Plötsligt inträdde Planchet med två bref, adresserade till d'Artagnan.

Det ena var en liten prydligt hopviken, aflång biljett med vackert sigill af grönt vax, hvori syntes en dufva med en qvist i näbben.

Det andra var ett stort fyrkantigt bref, prunkande med hans emmens kardinalens-hertigens fruktansvärda vapen.

Vid åsynen af det mindre brefvet klappade d'Artagnans hjerta, ty han trodde sig känna igen stilen, och ehuru han sett den blott en enda gång, hade dock minnet deraf fäst sig i djupet af hans hjerta.

Han tog det lilla brefvet och öppnade det ifrigt.

»Gör en promenad, skref man, nästa onsdag, klockan mellan sex och sju på aftonen, på vägen till Chaillot och titta noga in i vagnarna, som passera. Men om edert lif och deras, som älska eder, äro eder kära, så säg icke ett ord, gör icke en åtbörd, som kunde röja, att ni känt igen den, som blottställer sig för allt för att få se eder ett ögonblick.«

Brefvet saknade underskrift.

— Det är en snara, sade Atos, gå icke dit, d'Artagnan.

— Emellertid, sade d'Artagnan, tycker jag mig känna igen stilen.

— Den är kanske efterapad, genmälde Atos, klockan sex eller sju den här årstiden är vägen till Chaillot öde. Du kunde lika gerna göra en promenad i Bondyskogen.

— Men om vi ginge dit alla? sade d'Artagnan; för fan, man skall väl icke uppsluka alla fyra med lakejer, hästar och vapen!

— Dessutom få vi ett tillfälle att visa våra rustningar, sade Portos.

— Men om det är ett fruntimmer, som skrivit, sade Aramis; och om hon önskar att ej varda sedd, så betänk, att du blottställer henne, d'Artagnan, hvilket illa anstår en adelsman.

— Vi skola stanna afsides, sade Portos, och han ensam skall närma sig.

— Ja, men ett pistolskott lossas lätt från en vagn, som kör i galopp.

— Bah, sade d'Artagnan, det skall ej träffa mig! Vi hinna snart upp vagnen och döda dem, som sitta deri. Det är alltid lika många fiender mindre.

— Han har rätt, sade Portos; batalj! Vi måste väl också pröfva våra vapen.

— Ja, låt oss bestå oss det nöjet, sade Aramis med sin milda och sorglösa min.

— Som i viljen, sade Atos.

— Mina herrar, sade d'Artagnan, klockan är nu half fem, och vi hinna knapt att klockan sex vara på vägen till Chaillot.

— Om vi gifva oss af för sent, sade Portos, så får man icke se oss, hvilket vore skada. Låt oss därför laga oss i ordning, mina herrar.

— Men det andra brefvet, sade Atos, glömmet du bort. Sigillet tycks dock antyda, att det väl förtjenar öppnas. För min del, min käre d'Artagnan, förklarar jag, att jag fäster långt större vikt vid detta bref än vid den der lilla lappen, som du nyss så oförmärkt smög till ditt hjerta.

D'Artagnan rodnade.

— Nå väl, sade, låt oss se, mina herrar, hvad hans eminens vill mig. D'Artagnan bröt brefvet och läste:

»Herr d'Artagnan, kunglig drabant, Desessarts' kompani, väntas i kardinalens palats i afton, klockan åtta.

Lahoudinière, kaptten vid drabanterne.«

— För fan! sade Atos, se der ett möte, vida mer oroväckande än det förra!

— Jag skall gå till det senare mötet, när jag kommer från det förra, sade d'Artagnan; det ena är klockan sju, det andra klockan åtta. Man har tid för båda.

— Hm! Jag för min del skulle icke gå, sade Aramis; en artig kavaljer kan icke försumma ett möte, gifvet af en dam, men en klok ädling är ursäktad, om han icke går till hans eminens, helst när han har anledning tro, att det icke är för att mottaga komplimanger.

— Jag delar Aramis' åsigt, sade Portos.

— Mina herrar, svarade d'Artagnan, jag har redan genom herr de Cavois fått en dylik inbjudning från hans eminens; jag försummade den, och dagen derpå hände mig en stor olycka; Constance försvann. Hvad än må hända, går jag.

— Är det ditt beslut, sade Atos, så gör det.

— Men Bastiljen? sade Aramis.

— Bah! I skolen nog befria mig, sade d'Artagnan.

— Utan tvifvel, återtog Aramis och Portos med en beundransvärd säkerhet, liksom det varit den enklaste sak i verlden, utan tvifvel skola vi befria dig. Men emellertid, då vi redan i öfvermorgon måste bryta upp, gjorde du ändå bäst i att ej äfventyra Bastiljen.

— Ändå bättre, sade Atos, vi lemna honom icke på hela aftonen; vi vänta honom vid hvar sin port till palatset, hvar och en med tre musketörer bakom sig. Få vi se en vagn med slutna fönster och af misstänkt utseende, så angripa vi den. Det är nu länge sedan vi hade något obytt med kardinalens drabanter, och herr de Tréville tror väl, att vi äro döda.

— Atos, sade Aramis, du är bestämdt född till general. Hvad sägen I om planen, mina herrar?

— Makalös! upprepade de unga männen i korus.

— Nå väl, sade Portos, jag skyndar till hotellet och tillsäger våra kamrater att hålla sig färdiga till klockan åtta; vi samlas utanför kardinalens palats; I låten under tiden våra lakejer sadla hästarna.

— Jag eger ingen häst, sade d'Artagnan, men jag skall taga en hos herr de Tréville.

— Det behöfs icke, sade Aramis, du tager en af mina.

— Huru många har du då? frågade d'Artagnan.

— Tre, svarade Aramis leende.

— Min vän, sade Atos, du är helt säkert den bäst beridne poet i hela Frankrike och Navarra.

— Hör på, min käre Aramis, du vet icke, hvad du skall göra med tre hästar, icke sant? Jag förstår icke ens, hvarför du köpt dig tre hästar.

— Nej, den tredje har förts till mig just denna morgon af en betjent utan livré, som icke ville säga mig, hvem han tillhörde, och som påstod sig hafva sin herres befallning. . .

— Eller sin frus, afbröt d'Artagnan.

— Det gör ingenting till saken, sade Aramis rodnande, och som påstod, säger jag, att han hade sin frus befallning att ställa hästen i mitt stall utan att säga mig, hvarifrån han kom.

— Sådant händer endast poeter, återtog Atos högtidligt.

— Nå väl, låt oss i sådant fall göra ännu bättre, sade d'Artagnan. Hvilkendera af de båda hästarna rider du, den du köpt eller den man skänkt dig?

— Naturligtvis den man skänkt mig. Du finner väl, d'Artagnan, att jag ej kan förolämpa. . .

— Den okände gifvaren, inföll d'Artagnan.

— Eller den hemlighetsfulla gifvarinnan, fortsatte Atos.

— Den du köpt är alltså öfverlopps?

— Ja, nästan.

— Du har sjelf valt honom?

— Ja, och med största omsorg. Du vet ju, att ryttarens säkerhet nästan alltid beror af hans häst.

— Nå väl, afstå honom åt mig för hvad han kostat dig.

— Jag tänkte just bjuda dig honom, bäste d'Artagnan, och lemna dig allt nödigt anstånd att betala mig denna bagatell.

— Huru mycket kostar han dig?

— Åtta hundra livres.

— Se här fyrtio dubbla pistoler, bäste vän, sade d'Artagnan, upptagande summan ur sin ficka; jag vet, att det är med sådant mynt, man betalar dina poem.

— Du är då vid kassa? sade Aramis.

— Rik, bottenrik, min vän!

D'Artagnan lät de återstående pistolerna klinga i sin ficka.

— Skicka din sadel till musketörernes hotell, så leder man hit din häst med våra.

— Godt! Men klockan är snart fem. Låt oss skynda.

En fjerdedels timme senare syntes Portos vid änden af Férougatan, på en vacker spansk klippare. Mousqueton följde honom på en auverg-nare, liten, men god. Portos strålade af fröjd och högmod.

I det samma visade sig Aramis vid andra änden af gatan, på en ståtlig engelsk springare; Bazin följde honom på en skymmel och förde vid handen en yster mecklenburgare; det var d'Artagnans häst.

De två musketörerna mötte hvarandra vid porten; Atos och d'Artagnan betraktade dem genom fönstret.

— För fan, sade Aramis, du har en ståtlig häst, min käre Portos!

— Ja, svarade Portos, det är den, som man först tänkte skänka mig. Ett dåligt skämt af mannen satte den andra i hans ställe, men mannen fick sitt straff och jag full upprättelse.

Planchet och Grimaud syntes nu i sin tur, ledande vid tygeln sina herrars hästar. D'Artagnan och Atos gingo ned, sutto upp vid sidan af sina kamrater, och alla fyra satte sig i marsch: Atos på den häst, för hvilken han hade att tacka sin hustru, Aramis på den, han fått af sin älskarinna, Portos på den, han fått af sin prokuratorska, och d'Artagnan på den, för hvilken han hade att tacka sin lycka, den bästa älskarinna af alla.

Betjenterne följde dem.

Såsom Portos hade beräknat, gjorde tåget godt intryck, och om fru Coquenard befunnit sig i Portos' väg och kunnat se, hvilken ståtlig figur han gjorde på sin vackra spanska klippare, skulle hon icke ångrat den åderlåtning, hon gjort på sin mans kassakista.

Nära Louvre mötte de fyra vännerna herr de Tréville, som kom tillbaka från Saint-Germain; han lyckönskade dem till deras utrustning, under det i ett ögonblick några hundra nyfikne samlade sig omkring dem.

D'Artagnan begagnade tillfället till att tala med herr de Tréville om brevet med det stora röda sigillet och det hertigluga vapnet. Det faller af sig sjelft, att han ej yttrade ett ord om det andra brevet.

Herr de Tréville gillade det beslut d'Artagnan fattat och försäkrade honom, att om han följande dagen saknades, skulle han sjelf taga reda på honom, hvar han än vore.

I detta ögonblick slog klockan sex i La Samaritaine. De fyra vännerna ursäktade sig med ett föregifvet möte och togo afsked af herr de Tréville.

Ett raskt galopp förde dem snart på chaillotvägen; dagen började af-taga, vagnar foro åt alla håll. D'Artagnan, som på några stegs afstånd iaktogs af sina vänner, kastade forskande blickar i vagnarna, men upptäckte icke något bekant ansigte.

Ändtligen, efter en fjerdedels timmes väntan och då skymningen inföll, syntes en vagn komma i starkt galopp på vägen från Sèvres. En aning sade d'Artagnan, att denna vagn inneslöt den person, som stämt möte med honom. Den unge mannen förvånades sjelf öfver att känna sitt hjerta klappa så våldsamt. Strax derpå stack ett qvinnohufvud ut genom vagnsdörren, med två fingrar på munnen, liksom för att mana till tystnad eller sända en slängkyss. D'Artagnan uppgaf ett lätt glädjerop. Denna qvinna eller snarare denna syn — ty vagnen hade försvunnit med hastigheten af en syn — var fru Bonacieux.

Af en ofrivillig drift och i trots af den gjorda uppmaningen satte d'Artagnan sin häst i galopp och upphann snart vagnen; men dess fönster voro hermetiskt slutna; synen var försvunnen.

Då erinrade sig d'Artagnan denna uppmaning: om edert lif och deras, som älska eder, äro eder kära, så förhåll eder stilla, som om ni ingenting sett.

Han stannade således, darrande, icke för sig sjelf, men för den arma qvinnan, som påtagligen hade blottstält sig för en stor fara, då hon skänkte honom detta möte.

Vagnen fortsatte sin färd med samma hastighet, rullade in i Paris och försvann.

D'Artagnan, helt försagd, hade stannat på samma plats och visste icke, hvad han skulle tänka. Om det var fru Bonacieux, och om hon återvände till Paris, hvarför då detta flygtiga möte, hvarför blott denna vaxling af ögonkast, hvarför blott denna slängkyss? Om åter det icke var hon, hvilket vore möjligt, ty det knappa dagsljuset gjorde ett misstag lätt, om det icke var hon, var då detta icke uppslaget till en öfverrumpling, med denna qvinna till lockbete, ty man kände ju hans böjelse för henne?

De tre kamraterne närmade sig honom. Alla hade tydligt sett ett qvinnohufvud i vagnsdörren, men ingen, utom Atos, kände fru Bonacieux. Atos trodde, att det verkligen var hon, men mindre upptagen än d'Artagnan af det vackra ansigtet, trodde han sig hafva sett ett annat hufvud, en mans, längst in i vagnen.

— Är det så, sade d'Artagnan, föra de henne utan tvifvel ur ett fängelse i ett annat. Men hvad vilja de då göra med den arma varelsen, och huru skall jag någonsin få träffa henne?

— Min vän, sade Atos allvarligt, kom i håg, att de döde äro de enda, hvilka man icke äfventyrar att träffa här på jorden. Du vet något

derom, du så väl som jag, icke sant? Om således din älskarinna icke är död, om det var henne vi nyss sågo, skall du nog återfinna henne en dag. Och kanske, min Gud, tillade han i den misantropiska ton, som var honom egen, kanske förr, än du önskar.

Klockan slog half åtta; vagnen var tjugu minuter för sent på den utsatta mötesplatsen. D'Artagnans vänner påminde honom, att han hade ett besök att göra, på samma gång de anmärkte, att det ännu vore tid att afstå derifrån.

Men d'Artagnan var både envis och nyfiken. Han hade satt sig i hufvudet att gå till kardinalpalatset och erfara, hvad hans eminens hade att säga honom. Ingenting kunde förmå honom att ändra beslut.

Man anlände till gatan Saint-Honoré, och på torget framför kardinalpalatset fann man de tolf uppbådade musketörerna, som spatserade under väntan på sina kamrater. Först nu lät man dem veta, hvarom fråga var.

D'Artagnan var väl känd i de kungliga musketörernes aktningsvärda kår, och man visste, att han der en dag skulle intaga sin plats; man ansåg honom därför redan som kamrat. Deraf följde ock, att hvar och en med nöje mottog det gifna uppdraget; för öfrigt gälde det troligtvis att få göra herr kardinalen och hans folk något fult streck, och till dylika företag voro dessa värda ädlingar städse redobogna.

Atos fördelade dem i tre grupper, tog sjelf befälet öfver den den ena, stälde den andra under Aramis och den tredje under Portos, hvarefter hvar grupp fattade stånd vid en af portarna.

D'Artagnan åter inträdde modigt genom stora porten.

Ehuru han visste sig vara kraftigt understödd, var det icke utan oro, som den unge mannen, ett steg i sänder, gick uppför stora trappan. Hans uppförande mot mylady hade starkt tycke af förräderi, och han anade, hvilka politiska förbindelser egde rum mellan denna qvinna och kardinalen; för öfrigt var ju de Wardes, som han så illa behandlat, en af hans eminens' trogne, och d'Artagnan visste, att om hans eminens var fruktansvärd för sina fiender, var han deremot starkt fäst vid sina vänner.

— Om de Wardes berättat hela vår affär för kardinalen, hvilket är otvifvelaktigt, och han känt igen mig, hvilket är sannolikt, så kan jag anse mig såsom redan dömd, sade d'Artagnan för sig sjelf, skakande på hufvudet. Men hvarför har han dröjt ända till i dag? Jo, det är helt enkelt: mylady har klagat öfver mig, med denna hycklade smärta, som

gör henne så intressant, och detta sista brott har kommit kärlet att rinna öfver. Lyckligtvis, tillade han, har jag mina goda vänner der nere, och de skola ej låta mig bortföras utan att taga mitt försvar. Emellertid kan herr de Trévilles musketörkompani ej ensamt bekriga kardinalen, som befaller öfver hela Frankrikes styrka och inför hvilken drottningen är utan makt, kungen utan vilja. Min vän d'Artagnan, du är tapper, du är försigtig, du har förträffliga egenskaper, men qvinnorna skola störta dig.

Han drog denna bedröfliga slutsats, just när han inträdde i förmaket. Han lemnade sitt bref åt en vakthafvande, som förde honom in i väntsalen och försvann i det inre af palatset.

I denna sal voro fem eller sex af kardinalens drabanter, hvilka kände igen d'Artagnan och, då de visste, att han var den, som sårat Jussac, betraktade honom med ett besynnerligt leende.

Detta leende syntes d'Artagnan vara ett dåligt förebud, men som vår gaskognare icke var lätt att skrämma eller snarare, tack vare hans landsmäns medfödda högmod, icke gerna lät märka, hvad som försiggick i hans inre, när det, som der försiggick, hade tycke af fruktan, rätade han sig stolt inför herrar drabanter och väntade med handen i sidan, i en ställning, som ej saknade värdighet.

Den vakthafvande återkom och gaf d'Artagnan en vink att följa honom. Den unge mannen tyckte, att drabanterne hviskade sins emellan, när de sågo honom aflägsna sig.

Han följde en korridor, gick genom en stor sal, inträdde i ett bibliotek och befann sig inför en man, som satt vid ett bord och skref.

Den vakthafvande införde honom och drog sig tillbaka utan att säga ett ord. D'Artagnan blef stående och betraktade denne man.

D'Artagnan trodde först, att han hade att göra med en domare, som läste sina handlingar, men han märkte snart, att mannen vid bordet skref eller snarare rättade rader af olika längd, i det han skanderade orden på sina fingrar; han såg, att han stod inför en poet. Efter en stund lade poeten i hop sitt manuskript, på hvars omslag stod skrifvet: *MIRAME, tragedi i fem akter*, och lyfte hufvudet.

D'Artagnan igenkände kardinalen.

Kapitel XL

En fruktansvärd syn.

Kardinalen stödde armbågen mot sitt manuskript och kinden mot sin hand och betraktade d'Artagnan en stund. Ingen hade ett öga mer djupt ransakande än kardinal de Richelieu, och den unge mannen kände denna blick ila genom sina ådror, likt en feber.

Emellertid höll han god min, afbidande med hatten i hand hans eminens' befallning utan för mycket trots, men också utan för mycken ödmjukhet.

— Min herre, sade kardinalen, är ni en d'Artagnan från Béarn?

— Ja, monseigneur.

— Det fins flere grenar d'Artagnan i Tarbes och dess omnejd; hvilkendera tillhör ni?

— Jag är son af den d'Artagnan, som gjorde religionskrigen med den store konung Henri, hans allernådigste majestäts fader.

— Alldeles. Det är ni, som för vid pass sju eller åtta månader sedan lemnade eder hemort för att söka eder lycka i hufvudstaden?

— Ja, monseigneur.

— Ni for genom Meung, der någonting hände eder, jag vet icke rätt hvad, men något var det.

— Monseigneur, sade d'Artagnan, hvad som hände mig var, att. . .

— Behöfs ej, behöfs ej, återtog kardinalen med ett leende, som angaf, att han kände äfventyret lika väl som den, hvilken nu ville berätta det för honom; ni var rekommenderad till herr de Tréville, icke sant?

— Jo, monseigneur; men just vid den der olyckliga affären i Meung. . .

— Kom brefvet bort, återtog kardinalen; men herr de Tréville är en skicklig fysionomist, som känner sin man vid första ögonkastet; han

har anstält eder vid sin svågers, herr Desessarts', kompani och gifvit eder hopp att en dag komma in vid musketörerne.

— Monseigneur är riktigt underrättad.

— Sedan den tiden har åtskilligt händt eder: ni promenerade bakom Chartreux en dag, då det varit bättre, om ni befunnit eder annanstädes; ni gjorde med edra vänner en resa till baden i Forges; de stannade på vägen, men ni fortsatte eder väg. det var också helt naturligt; ni hade affärer i England.

— Monseigneur, sade d'Artagnan helt försagd, jag begaf mig . . .

— Till jagten i Windsor eller annanstädes; det rör ju ingen. Jag vet det, jag, emedan det är mitt yrke att veta allt. Då ni kom tillbaka, vardt ni mottagen af en hög person, och jag ser med nöje, att ni har i behåll det minne hon gaf eder.

D'Artagnan förde handen till diamanten, som han fått af drottningen, och vände ifrigt stenen inåt, men det var för sent.

— Dagen derpå hade ni besök af Cavois, återtog kardinalen; han skulle anmoda eder att komma hit till palatset. Detta besök har ni försummat, och deri gjorde ni orätt.

— Monseigneur, jag fruktade att hafva ådragit mig eders eminens' ogunst.

— Men hvarför det, min herre? För det ni åtlydt edra förmäns order med större omsigt och mod, än någon annan skulle gjort? Ådraga eder min ogunst, då ni gjort eder förtjent af loford? Det är endast dem, som icke lyda, jag straffar, men icke dem, hvilka som ni lyda allt för väl; och till bevis derpå, så påminn eder den dag, då jag lät anmoda eder att besöka mig, och sök erinra eder, hvad som hände samma dag på aftonen.

Det var samma afton fru Bonacieux' bortförande egt rum. D'Artagnan ryste och tänkte på, att den arma qvinnan för en half timme sedan farit förbi honom, utan tvifvel ännu prisgifven åt samma makt, som lät henne försvinna.

— Då jag nu, fortfor kardinalen, icke hört talas om eder på någon tid, ville jag veta, hvad ni förehade. Dessutom är ni väl skyldig mig någon tack; ni har väl sjelf märkt, huru man skonat eder vid alla tillfällen?

D'Artagnan bugade sig vördnadsfullt.

— Detta, fortfor kardinalen, kom sig icke blott af en naturlig känsla af billighet, utan äfven af en plan, som jag uppgjort rörande eder.

D'Artagnan förvånades mer och mer.

— Jag ville, återtog kardinalen, meddela eder denna plan den dag, ni fick min första inbjudning; men ni hörsammade den icke. Lyckligtvis är ingenting förloradt genom detta uppskof, och i dag skall ni få höra min plan. Sätt eder der midt emot mig, herr d'Artagnan; ni är af tillräckligt god börd för att ej behöfva åhöra mig stående.

Kardinalen pekade på en stol åt den unge mannen, som var så förvånad öfver hvad som tilldrog sig, att han afbidade en ny vink af kardinalen, innan han lydde.

— Ni är oförskräckt, herr d'Artagnan, fortfor hans eminens, det är bra; ni är försigtig, hvilket är ännu bättre. Jag tycker om unga män med hufvud och hjerta. Var ej rädd, sade han småleende, när jag säger män med hjerta, menar jag män med mod; men så ung ni är och fast ni knapt inträdt i verlden, så har ni mäktiga fiender. Om ni icke tager eder till vara, skola de störta eder.

— Ty värr, monseigneur, svarade den unge mannen, är det dem mycket lätt, ty de äro starka och bjuda öfver mäktiga krafter, men jag är ensam.

— Ja, det är sant; men så ensam ni är, har ni redan uträttat mycket, och jag betviflar ej, att ni skall uträtta ännu mer. Emellertid tror jag, att ni tarfvar en ledning på den äfventyrliga bana ni beträdt, ty om jag icke bedrager mig, har ni kommit till Paris med den ärelystna tanken att göra lycka.

— Jag är i de dåraktiga förhoppningarnas ålder, monseigneur, sade d'Artagnan.

— Dåraktiga förhoppningar, min herre, äro blott för de dumme, men ni är en man med hufvud. Låt höra, hvad skulle ni säga om en fänriksgrad i min livvakt och ett kompani efter fälttågets slut?

— Ah, monseigneur!

— Ni antager, icke sant?

— Monseigneur, återtog d'Artagnan med förlägen min.

— Huru? Ni afslår? utropade kardinalen förvånad.

— Jag är vid hans majestäts drabanter, monseigneur, och jag har inga skäl att vara missnöjd.

— Men det synes mig, sade hans eminens, att mina drabanter äfven äro hans majestäts och att, så snart man tjenar i en fransk kår, tjenar man konungen.

— Eders eminens har orätt tolkat mina ord.

— Ni önskar en förevändning, icke sant? Jag förstår. Nå väl, ni eger en sådan. Eder befordran, fälttåget, som stundar, den utsigt, som bjudes eder, se der nog för världen; för egen del har ni behovet af ett tryggande skydd. Ty ni bör veta, herr d'Artagnan, att jag fått mottaga ganska svåra klagomål öfver eder. Ni egnar icke odeladt edra dagar och nätter åt konungens tjenst.

D'Artagnan rodnade.

— För öfrigt, fortfor kardinalen, läggande handen på en pappersbundt, har jag här en hel samling papper rörande eder. Men innan jag läser dem, har jag velat samtala med eder. Jag vet, att ni är en beslutssam man, och med en bättre riktning skulle eder verksamhet i stället för att ådraga eder olycka, kunna bereda eder stora fördelar. Besinna eder och tag ett beslut.

— Eder godhet gör mig förlägen, monseigneur, svarade d'Artagnan, och jag finner hos eders eminens en högsintheit, som gör mig ringa som en mask; men likväl, efter monseigneur tillåter mig att tala öppet. . .

D'Artagnan tystnade.

— Ja, tala.

— Nå väl, jag får då säga eders eminens, att alla mina vänner äro vid musketörerne och vid konungens drabanter, och att mina fiender genom ett oblidt öde tillhöra eders eminens. Här vore jag således ovälkommen och der borta illa ansedd, om jag antoge, hvad eders eminens bjuder mig.

— Skulle ni redan nära den förmättna tanken, att jag bjuder eder mindre, än hvad ni är värd, min herre? sade kardinalen med ett leende af förakt.

— Monseigneur, eders eminens är hundra gånger för god mot mig, och jag anser mig tvärt om ännu icke hafva gjort nog för att förtjena eder godhet. La Rochelles belägring är för handen, monseigneur; jag skall tjenstgöra under eders eminens' ögon, och om jag är nog lycklig att vid denna belägring uppföra mig så, att jag ådrager mig eders eminens' blickar, välan, då har jag åtminstone någon lysande bedrift bakom mig, som kan rättfärdiga det beskydd, hvarmed eders eminens kan täckas hedra mig. Hvar sak har sin tid, monseigneur, kanske skall jag framdeles ega rätt att gifva mig till skänks; nu skulle jag synas sälja mig.

— Det vill säga, ni nekar att tjena mig, min herre? sade kardinalen i en harmsen ton, som likväl røjde ett slags aktning. Förblif då fri och behåll edert hat och edra sympatier.

— Monseigneur. . .

— Godt, godt, sade kardinalen, jag vredgas ej på eder; men ni förstår, man har nog med att försvara sina vänner och att belöna dem; sina fiender är man ingenting skyldig, och dock vill jag gifva eder ett råd; var på eder vakt, herr d'Artagnan, ty från den stund, jag tager min hand från eder, vill jag icke gifva ett grand för edert lif.

— Jag skall försöka, monseigneur, svarade gaskognaren med ädel tillförsigt.

— Och kom i håg framdeles, i en viss stund, om en olycka träffar eder, sade Richelieu med tonvigt, att det var jag, som sökte upp eder och som gjorde, hvad jag förmådde, för att afvända denna olycka.

— Hvad än må hända, sade d'Artagnan, läggande handen på sitt bröst och bugande sig, skall jag hysa en evig tacksamhet för hvad eders eminens gör för mig i detta ögonblick.

— Nå väl då! Som ni redan sagt, herr d'Artagnan, vi träffas efter fälttåget. Jag skall följa eder med mina ögon, ty jag kommer också dit, fortfor kardinalen, i det han pekade på en präktig rustning, som han skulle anlägga, och vid vår återkomst, välan, skola vi göra upp räkningen.

— Ack, monseigneur, utropade d'Artagnan, spar mig bördan af eder ogunst! Var neutral, monseigneur, om ni finner, att jag handlar som en man af ära.

— Unge man, sade Richelieu, om jag får tillfälle att ännu en gång säga eder, hvad jag sagt eder i dag, så lofvar jag att säga eder det.

Dessa ord af Richelieu røjde ett fruktansvärdt tvifvel; de gjorde d'Artagnan mer bestört, än en hotelse skulle förmått, ty de inneburo en varning. Kardinalen sökte således bevara honom från någon olycka, som hotade? Han öppnade munnen för att svara, men med en högdragen åtbörd afskedade honom kardinalen.

D'Artagnan gick, men vid dörren var hans mod nära att svika honom, och han var färdig att vända om. Men Atos' allvarliga och stränga anlete uppdykte för hans själs öga; slöte han med kardinalen det fördrag denne föreslagit, skulle Atos ej mer räcka honom sin hand, skulle Atos förneka honom. Det var denna farhåga, som höll honom tillba-

ka. Så mäktigt är inflytelsen af en verkligt stor karakter på allt, som omgifver honom.

D'Artagnan steg utför samma trappa, på hvilken han gått upp, och fann utanför porten Atos och de fyra musketörerna, som bidade hans återkomst och som började oroa sig. Med få ord lugnade d'Artagnan dem, och Planchet skyndade att underrätta de öfriga posteringarna, att de icke längre behöfde göra vakt, enär hans herre kommit helbregda ur kardinalplatset.

Återkomna till Atos, sporde Aramis och Portos om anledningen till detta sällsamma möte, men d'Artagnan nöjde sig med att säga dem, att herr de Richelieu skickat efter honom för att bjuda honom fänriksgrad i sin livvakt och att han afslagit anbudet.

— Deri gjorde du rätt! ropade Portos och Aramis på en gång.

Atos föll i djupa tankar, men sade ingenting; när de voro ensamma, sade han dock:

— Du gjorde, vad du borde, men kanske gjorde du ändå orätt.

D'Artagnan drog en suck, ty denna röst var ett gensvar till en hemlig röst i hans innersta, hvilken sade honom, att stora olyckor väntade honom.

Följande dag tillbragtes med förberedelser till affärden. D'Artagnan gick att taga afsked af herr de Tréville. Ännu trodde man, att drabanternes och musketörernes skilsmässa endast var för ett ögonblick, enär kungen samma dag höll parlament och skulle resa följande dag. Herr de Tréville inskränkte sig därför till att fråga d'Artagnan, om han kunde vara honom till tjänst, men d'Artagnan svarade, att han hade hvad han behöfde.

Natten försenade alla de kamrater vid herr Desessarts' drabantkompani och herr de Trévilles musketörkompani, som knutit vänskap med hvarandra. Man skulle skiljas för att åter träffas, när och om det var Guds vilja. Natten var en af de mest bullersamma, såsom man kan tänka sig, ty vid dylika tillfällen kan man endast genom en ytterlig sorglöshet bekämpa en ytterlig förstämning.

På morgonen skildes man vid första trumpetstöt; musketörerna skyndade till herr de Trévilles hotell och drabanterne till herr Dessessarts'. Båda kaptenerne förde strax sina kompanier till Louvre, der kungen mönstrade dem.

Kungen var nedslagen och tycktes illamående, hvilket ej var till fördel för hans hållning. En feber hade också aftonen förut angripit

honom, midt under det han höll sin *lit de justice*.¹ Icke desto mindre hade han beslutit att resa samma afton, och oaktadt alla invändningar hade han velat hålla mönstringen, i hopp att genom denna ansträngning öfvervinna den påbörjande sjukdomen.

Efter mönstringens slut anträdde drabanterne ensamma sin marsch, enär musketörerne ej borde aftåga förr än med kungen, hvilket gaf Portos tillfälle att i sin ståtliga utstyrsel göra en tur åt Oursgatan.

Prokuratorsfrun såg honom rida förbi i sin nya rustning och på sin vackra häst. Hon älskade Portos allt för högt att släppa honom så lätt; hon vinkade åt honom att stiga af och komma upp. Portos var ståtlig; hans sporrar klingade, hans kyrass blixtrade, hans värja dansade stolt vid hans sida. Denna gång kände skrifvarne ingen lust att skratta, så martialisk syntes dem Portos.

Musketören infördes till herr Coquenard, hvars små grå ögon tindrade af ilska, när han såg sin kusin så splitter ny. Likväl tröstade honom en sak; alla sade, att fälttåget skulle varda svårt; han hoppades i sitt stilla sinne, att Portos skulle sätta lifvet till.

Portos gjorde mäster Coquenard sin komplimang och sade honom farväl; mäster Coquenard önskade honom allsköns lycka. Fru Coquenard kunde ej tillbakahålla sina tårar, men ingen drog någon elak slutsats af hennes smärta, ty man visste, att hon var mycket tillgifven sin slägt, för hvilken hon alltid haft heta strider med sin man.

Men det verkliga afskedet skedde i fru Coquenards kammare; det var hjertslitande.

Så länge prokuratorskan kunde med blicken följa sin älskare, viftade hon med en näsduk, lutande sig ut genom fönstret, så att man kunnat tro henne vilja störta ned. Portos mottog alla dessa ömhetsbevis som en man, van vid dylika artigheter. Först när han vek om gathörnet, tog han af sin hatt och svängde den till afskedstecken.

Aramis åter skref ett långt bref. Till hvem? Ingen visste det. Kitty, som samma afton skulle resa till Tours, väntade i nästa rum.

Atos tömde i små drag sista buteljen af sitt spanska vin.

Under tiden aftågade d'Artagnan med sitt kompani. Då man kom till förstaden Saint-Antoine, vände han sig om för att muntert betrakta Bastiljen, som han hittills undsluppit. Som han hade öga endast för Bastiljen, såg han ej mylady, hvilken, från en isabellfärgad häst, utpe-

¹Parlamentssession i konungens öfvervaro.

kade honom för två karlar af obehagligt utseende, hvilka genast när-
made sig leden för att taga honom i ögonsigte. På deras frågande blick
svarade mylady med ett tecken, att han var den rätte. Säker, att något
misstag ej kunde ske vid verkställandet af hennes order, sporrade hon
sin häst och försvann.

De två karlarne följde nu kompaniet; vid utmarschen ur förstaden
Saint-Antoine bestego de två sadlade hästar, med hvilka en betjent ut-
an livré väntade dem.

Kapitel XLI

La Rochelles belägring.

La Rochelles belägring var en af de stora politiska tilldragelserna under Louis XIII:s regering och ett af kardinalens stora militära företag. Det är således intressant och till och med nödvändigt, att vi derom säga några ord; flere enskildheter under denna belägring knyta sig för öfrigt på ett allt för viktigt sätt till den historia, vi företagit oss att berätta, för att vi skulle förbigå dem under tystnad.

Kardinalens politiska afsigter, när han företog denna belägring, voro vidt omfattande. Låt oss framställa dem först, hvarefter vi skola öfvergå till de särskilda afsigter, som kanske hade icke mindre inflytande på hans eminens än de förra.

Af de betydande städer, som Henri IV skänkt hugenotterne såsom säkerhetsplatser, återstod nu endast La Rochelle. Det var således fråga om att förstöra detta kalvinismens sista bålverk, en farlig surdeg, till hvilken oupphörligt blandade sig jäsningssämnen af inhemskt uppror eller utländskt krig.

Missnöjda spaniorer, engelsmän, italienare, äfventyrare af hvarje nation, lycksökande soldater af hvarje slag skyndade vid första appell under protestanternas fanor och organiserade sig som en vidsträckt liga, hvars grenar fritt sträckte sig öfver hvarje punkt af Europa.

La Rochelle, som fått en ny vikt genom de andra kalvinistiska städernas förstöring, var således härden för splitet och de ärelystna sträfvanterna. Än mera, dess hamn var den sista för engelsmännen öppna porten till konungariket Frankrike; när kardinalen tillslöt den för England, vår evärdlige fiende, fullbordade han det verk, som Jeanne d'Arc och hertigen af Guise hade börjat.

Bassompierre, som var både protestant och katolik, protestant af öfvertygelse och katolik såsom kommendör af den Helige andes orden, Bassompierre, som til börden var tysk, men i själ och hjerta fransman, Bassompierre ändtligen, som hade ett särskildt befäl vid La Rochelles belägring, yttrade också, då han slogs i spetsen för andra höga herrar, lika goda protestanter som han:

— I skolen få se, mina herrar, att vi äro nog dumma att taga La Rochelle.

Och Bassompierre hade rätt. Kanonaden från ön Ré förutspådde honom dragonaderna i Cevennerna; La Rochelles intagande var ett företal till nantesiska ediktets återkallande.

Men, vi ha ofvan sagt det, i bredd med dessa den utjemnande och förenklande ministerns planer, hvilka tillhöra historien, är tidskildraren nödsakad att äfven upptaga den förälskade mannens och den svart-sjuka rivalens små syften.

Såsom hvar och en känner, hade Richelieu varit kär i drottningen; men hade denna hans kärlek endast ett enkelt politiskt syftsmål, eller utgjorde den helt naturligt en af dessa djupa böjelser, hvilka Anna af Österrike väckte hos dem, som omgäfvade henne? Detta kunna vi ej afgöra; men vare dermed huru som helst, läsaren har redan af utvecklingen i denna berättelse kunnat erfara, att Buckingham segrat öfver Richelieu och att han vid två eller tre olika tillfällen, och särskildt i fråga om juvelerna, tack vare de tre musketörernes hängifvenhet och d'Artagnans mod, grymt gäckat kardinalen.

Det gälde nu för Richelieu icke blott att befria Frankrike från en fiende, utan äfven att hämnas på en rival. För öfrigt borde denna hämd vara eftertrycklig och lysande samt i allt värdig en man, hvilken såsom slagsvärd höll ett helt rikets styrka i sin hand.

Richelieu visste, att då han bekämpade England, bekämpade han äfven Buckingham, att när han triumferade öfver det förra, triumferade han äfven öfver den senare, och ändtligen, att då han förödmjukade England i Europas ögon, förödmjukade han äfven Buckingham i drottningens.

Äfven Buckingham å sin sida, ehuru väl Englands ära var hans uppgifna mål, var eggad af intressen helt och hållet lika med kardinalens. Buckingham också hade enskild hämd i sigte. Under ingen förövändning hade han kunnat återvända till Frankrike såsom ambassadör; han ville nu återvända dit såsom eröfrare.

Häraf följer, att den verkliga insatsen i detta parti, som de två mäktigaste rikena spelade endast två förälskade män till behag, var blott och bart en blick från Anna af Österrike.

Första fördelen hade varit på hertigens af Buckingham sida: oförmodadt anländ i sigte af ön Ré, med nitio skepp och ungefär tjugu tusen man, hade han öfverraskat grefve de Toirac, som å konungens vägnar förde befälet på ön, och efter en blodig strid verkstält sin landstigning.

Vi vilja i förbigående nämna, att baron de Chantal omkommit under denna strid. Han lemnade efter sig en liten dotter om aderton månader.

Denna lilla dotter vardt sedan den bekanta fru de Sévigné.

Grefve de Toirac drog sig tillbaka med garnisonen till citadellet Saint-Martin och inkastade vid pass hundra man i en liten skans, som kallades La Prée.

Denna tilldragelse hade påskyndat kardinalens beslut; och i väntan på, att konungen och han kunde öfvertaga befälet vid La Rochelles belägring, som var beslutet, hade han afsändt monsieur för att leda de första operationerna och låtit till krigsteatern förflytta alla trupper, han kunde förfoga öfver.

Det var detta detachment, skickadt såsom förtrupp, hvilket vår vän d'Artagnan tillhörde.

Konungen skulle, såsom vi nämt, begifva sig af strax efter det han öfvervarit parlamentets session; men då han den 23 juni steg upp från denna session, kände han sig angripen af feber. Icke desto mindre hade han velat anträda sin resa, men som hans tillstånd förvärrades, var han nödsakad att stanna i Villeroi.

Men der konungen stannade, stannade jemväl musketörerne; deraf följde ock, att d'Artagnan, som endast var anställd vid drabanterne, nu, åtminstone för ögonblicket, fann sig skild från sina goda vänner Atos, Portos och Aramis. Denna skilsmässa, som nu endast gjorde honom ledsen, hade säkert väckt hans verkliga oro, om han kunnat ana, i hvilka obekanta faror han sväfvade.

Han anlände dock utan något äfventyr till lägret utanför La Rochelle omkring den 10 september 1627.

Allt var emellertid i samma skick; hertigen af Buckingham och hans engelsmän, herrar öfver ön Ré, fortforo att belägra, men utan framgång, citadellet Saint-Martin och skansen La Prée, och fiendtligheterna mot La Rochelle hade för två eller tre dagar sedan tagit sin början,

i anledning af en skans, som hertigen af Angoulême nyss låtit bygga helt nära staden.

Drabanterne under herr Desessarts' befäl voro förlagda i Minimes.

Men som vi redan veta, hade d'Artagnan, upptagen af sin ärelystna önskan att varda anställd vid musketörkåren, sällan umgåtts med sina kamrater; han fann sig därför ensam och öfverlemnad åt sina betraktelser.

Dessa voro icke särdeles leende. Sedan han för två år tillbaka anländt till Paris, hade han blandat sig i offentliga ärenden, och hans enskilda affärer hade icke rönt stor framgång vare sig i kärlek eller lycka.

I fråga om kärlek var fru Bonacieux den enda qvinna, han verkligen hade älskat, och hon hade försvunnit, utan att han ännu kunnat upptäcka, hvart hon tagit vägen.

I fråga om lycka hade han, som var en ringa person, skaffat sig en ovän i kardinalen, en man, för hvilken de mäktigaste i riket bäfvade, konungen att börja med.

Denne man kunde krossa honom, och likväl hade han icke gjort det. För ett så skarpt förstånd som d'Artagnans var denna skonsamhet en dagöppning, genom hvilken han skådade en bättre framtid.

Dessutom hade han äfven skaffat sig en annan fiende, hvilken han visserligen ansåg mindre farlig, men hvilken instinkten likväl sade honom, att han ej borde förakta. Denne fiende var mylady.

Å andra sidan deremot var han i åtnjutande af drottningens beskydd och ynnest; men drottningens ynnest var i dessa tider en orsak mer till förföljelse, och man vet, att hennes beskydd ej förmådde mycket, hvarpå Chalais och fru Bonacieux voro säkra bevis.

Hvad han egentligen vunnit på alltsammans, var således den till fem eller sex tusen livres uppskattade diamanten, som han bar på sitt finger; och likväl, förutsatt att d'Artagnan i sina ärelystna planer ville behålla den för att en dag hafva ett igenkänningstecken hos drottningen, hade denna diamant nu, då han ej kunde göra sig af med den, icke större värde än de stenar, han trampade under sina fötter.

Vi säga de stenar, han trampade under sina fötter, ty d'Artagnan anställde dessa betraktelser, under det han helt allena vandrade på en liten vacker väg, som förde från lägret till byn Angoutin; dessa betraktelser hade fört honom längre, än han ämnade, och dagen började

sjunka, då han vid den nedgående solens sista strålar tyckte sig se en muskötpipa glimma bakom en häck.

D'Artagnan hade ett qvickt öga och en snabb uppfattning; han insåg, att musköten ej kommit dit af sig sjelf och att den, som bar den, ej i vänliga afsigter gömde sig bakom häcken. Han beslöt därför att rymma fältet, då han vid andra sidan af vägen bakom en sten varsnade änden af en annan musköt.

Det var påtagligen ett försåt.

Den unge mannen kastade en blick på den första musköten och såg med en viss oro, att den sänkte sig i riktning åt honom, men så snart han såg mynningen af muskötpipan orörlig, kastade han sig framstupa till marken. I samma ögonblick aflossades skottet, och han hörde en kula hvina öfver sitt hufvud.

Här var ingen tid att förlora; d'Artagnan var med ett språng på benen; i samma stund kringflögo stenarne på det ställe af vägen, der han legat, träffade af kulan från den andra musköten.

D'Artagnan var icke en af dessa onödigtvis tappra män, som söka en dåraktig död, endast på det man må säga om dem, att de ej rygga tillbaka ett steg; för öfrigt gälde här icke mod; d'Artagnan hade råkat i ett bakhåll.

— Lossa de ett tredje skott, sade han till sig sjelf, så är jag en dödens man.

Och läggande benen på ryggen, flydde han i riktning mot lägret, med den vanliga snabbheten hos hans landsmän, hvilka äro så ryktbara för sin rörlighet, men så fort han ock sprang, hade den förste, som skjutit på honom, ändå haft tid att åter ladda sitt gevär; han aflossade nu ett nytt skott, som denna gång riktades så väl, att kulan genomträngde d'Artagnans hatt och kastade den tio steg bort från honom.

Emellertid, som d'Artagnan icke hade någon annan hatt, upptog han sin, under det han sprang, och kom mycket andtruten och mycket blek hem i sitt kvarter, der han satte sig ned, utan att säga något, och började anställa sina betraktelser.

Denna händelse kunde hafva tre särskilda orsaker.

Den första och naturligaste: det kunde vara ett bakhåll af rochel-larne, som ej skulle haft något emot att döda en af hans majestäts drabanter, emedan de då haft en fiende mindre och denne fiende kunnat hafva en väl försedd börs i sin ficka.

D'Artagnan tog sin hatt, betraktade hålet, som kulan gjort, och skakade på hufvudet. Kulan var ingen muskötkula; den hade kommit från en luntbössa; skottets säkra riktning hade redan fört honom på den tanken, att det aflossats af någon enskild person; det var således icke ett militäriskt bakhåll, efter kulan icke var af sådan kaliber.

Det kunde äfven vara en minnesbeta af kardinalen. Man påminner sig, att i sjelfva det ögonblick, då d'Artagnan, tack vare den välgörande solstrålen, varsnat bösspipan, hade han förvånats öfver hans eminens' långmod mot honom.

Men d'Artagnan skakade på hufvudet. I fråga om personer, mot hvilka kardinalen endast behöfde utsträcka handen, betjenade han sig sällan af dylika medel.

Det kunde vara en hämd af mylady.

Denna gissning var sannolikare.

Förgäfves sökte han påminna sig lönmördarnes dragt eller anletsdrag; han hade så hastigt aflägsnat sig från dem, att han ej haft tid att gifva akt på något.

— Ah, mina kära vänner, mumlade d'Artagnan, hvar ären I? Hvad jag saknar eder!

D'Artagnan tillbragte en ganska svår natt. Tre eller fyra gånger spratt han upp ur sömnen och inbillade sig, att någon närmade sig hans säng för att stöta dolken i honom. Emellertid inbröt dagen, utan att mörkret medfört någon olycka.

Men d'Artagnan trodde fullt och fast, att gömdt icke var glömdt.

Hela dagen stannade han qvar i sitt kvarter; han förebar såsom ursäkt för sig sjelf, att det var så fult väder.

Klockan nio, dagen efter denna, slogs fältmarsch. Hertigen af Orléans visiterade posterna. Drabanterne skyndade till vapen; d'Artagnan intog sin plats i ledet bland sina kamrater.

Monsieur red fram för fronten, hvarefter alla de högre officerarne närmade sig honom för att göra honom sin uppvaktning, bland dem äfven kapten Desessarts, liksom de öfrige.

Efter ett ögonblick tyckte d'Artagnan, att kaptenen gaf honom en vink att närma sig; af fruktan att hafva misstagit sig afbidade han en ny vink af sin förman; när vinken förnyats, lemnade han ledet och steg fram för att inhemta order.

— Monsieur önskar sig några raska män för ett farligt uppdrag, som skall lända dem till heder, hvilka utföra det, och jag vinkade åt eder, på det ni skulle hålla eder i beredskap.

— Jag tackar, min kapten, svarade d'Artagnan, som ej begärde bättre än att få tillfälle att utmärka sig under öfverbefälhafvarens ögon.

I sjelfva verket hade också rochellarne under natten gjort ett utfall och återtagit en bastion, hvilken den kungliga armeen två dagar förut bemäktigat sig; det var nu fråga om att verkställa en vågad rekognoscering för att utröna, huru vida fienden hölle denna bastion besatt.

Efter några ögonblick höjde monsieur rösten och sade:

— Till det der uppdraget behöfde jag tre eller fyra frivillige, anförda af en pålitlig man.

— Hvad den senare angår, så har jag honom här till hands, monseigneur, sade kapten Desessarts, i det han pekade på d'Artagnan, och beträffande de fyra eller fem frivillige behöfver monseigneur endast tillkännagifva sina afsigter, så skall det ej fattas karlar.

— Fyra modiga män för att låta döda sig med mig! sade d'Artagnan, i det han lyfte sin värja.

Tvenne af hans kamrater vid drabanterne sprungo genast fram, och sedan två soldater förenat sig med dessa, var antalet fullt. D'Artagnan tillbakavisade därför de andra, som anmälde sig, då han ej ville göra de först komne orätt.

Man visste icke, huru vida rochellarne efter bastionens intagande hade utrymt den samma eller om de der lemnat någon garnison; man måste därför nalkas stället på tillräckligt nära håll för att kunna utröna förhållandet.

D'Artagnan begaf sig af med sina fyra kamrater och följde löpgravven; de två drabanterne marscherade i samma led som han, och soldaterna gingo efter.

Sålunda ankommo de, under skydd af löpgravvens vall, på ungefär hundra stegs afstånd från platsen. Der märkte d'Artagnan, när han vände sig om, att de båda soldaterna hade försvunnit.

Han trodde, att de af rädsla hade stannat bakefter, och fortsatte marschen.

Vid hörnet af konterskarpen befunno de sig på ungefär sextio stegs afstånd från bastionen.

Ingen syntes till; bastionen tycktes vara öfvergifven.

De tre våghalsarne rådgjorde sins emellan, om de skulle rycka vidare framåt, då plötsligt en krans af rök lade sig omkring bastionen och ett dussin kulor hördes hvina kring d'Artagnan och hans kamrater.

Mera behöfde de ej veta: bastionen var besatt; ett längre qvardröjande på detta farliga ställe hade varit en öfverflödig oförsigtighet. D'Artagnan och de tvenne drabanterne vände ryggen till och anträdde en reträtt, som nära nog liknade en flykt.

När de kommit till vinkeln af löpgrafven, som skulle tjena dem till skyddsvall, föll en af drabanterne; en kula hade träffat honom i bröstet; den andre, som var oskadad, fortsatte sitt lopp åt lägret.

D'Artagnan ville icke strax öfvergifva sin kamrat; han lutade sig ned för att resa honom upp och hjälpa honom fram till linien, men i detta ögonblick aflossades två muskötskott; en kula krossade hufvudskålen på den redan sårade drabanten, och en annan kula plattades mot klippan, sedan den på två tums afstånd farit förbi d'Artagnan.

Den unge mannen vände sig hastigt om, ty detta anfall kunde ej komma från bastionen, som var maskerad af löpgrafvens vinkel. Tanken föll nu åter på de två soldaterne, som hade öfvergifvit honom, och han erinrade sig nu mördarne sedan förra dagen. Han beslöt denna gång att skaffa sig visshet om, hvad han borde tro om saken, och nedföll på sin kamrats kropp, som om han varit död.

Strax såg han två hufvuden resa sig upp från ett öfvergifvet utanverk, som låg en tretio steg derifrån. D'Artagnan hade icke bedragit sig; det var våra båda soldater. Dessa män hade följt honom endast för att mörda honom, i hopp att den unge mannens död skulle skrivas på fiendens räkning.

Men som han kunde vara blott sårad och i sådant fall angifva deras brott, gingo de fram för att gifva honom döden. Lyckligtvis läto de narra sig af d'Artagnans list och försummade att åter ladda sina gevär.

När de voro tio steg från honom, reste sig d'Artagnan, som i fallet varit mycket angelägen om att icke släppa sin värja, och störtade i ett språng fram till dem.

Mördarne insågo, att om de flydde åt lägret till, utan att hafva dödat honom, skulle han ställa dem till ansvar. Den ene af dem fattade sitt gevär om pipan för att begagna kolfven som klubba; han måttade ett förfärligt slag åt d'Artagnan, som undvek det samma derigenom, att han kastade sig åt sidan, men genom denna rörelse lemnade han vägen öppen för banditen, som strax rusade åt bastionen till. Som rochellar-

ne, hvilka bevakade den, icke visste, i hvad afsigt denne man kom till dem, gåfvo de eld på honom, och han föll, träffad af en kula, som krossat hans axel.

Under tiden hade d'Artagnan rusat på den andre soldaten och angripit honom med sin värja. Striden vardt icke långvarig; den eländige hade endast sin afskjutna muskedunder till försvarsvapen. Drabantens värja slant mot det nu oskadliga eldgevärets pipa och trängde in i låret på mördaren, som dervid föll. D'Artagnan satte strax värjspetsen på hans strupe.

— Döda mig icke! utropade banditen; nåd, nåd, min officer, så skall jag säga eder allt!

— Förtjenar då din hemlighet, att jag skänker dig lifvet? frågade den unge mannen, dragande tillbaka sin arm.

— Ja, om ni anser lifvet ega något värde, när man, som ni, är tjugutvå år, vacker, tapper och därför kan vinna allt.

— Usling! sade d'Artagnan, säg fort, hvem som gett dig uppdrag att mörda mig?

— Ett fruntimmer, som jag icke känner, men som kallades mylady.

— Men om du icke känner detta fruntimmer, huru kan du då veta hennes namn?

— Min kamrat kände henne och kallade henne så; det var med honom hon uppgjorde saken och icke med mig. Han bär just i sin ficka ett bref från detta fruntimmer, hvilket bref lär vara af mycken vigt för eder, efter hvad jag hört sägas.

— Men huru kunde du taga del i detta försåt?

— Han föreslog, att vi båda skulle verkställa saken, och jag gick in derpå.

— Och huru mycket gaf hon eder för detta vackra företag?

— Hundra louisdorer.

— Välan, sade den unge mannen leende, hon anser mig ändå vara värd något. Hundra louisdorer äro en betydlig summa för två sådana uslingar som I. Också undrar jag icke på, att du gick in på affären, och jag benådar dig, men på ett vilkor.

— Hvad då för vilkor? frågade soldagen orolig, då han märkte, att allt ännu icke var förbi.

— Att du går och tager det der brefvet, som ligger i din kamrats ficka.

— Men, utropade banditen, det vore ett annat sätt att döda mig. Huru vill ni väl, att jag skall gå och taga det der brefvet midt under elden från bastionen?

— Du måste besluta dig för att göra det, eller svär jag, att du skall dö för min hand.

— Nåd, herre, förbarmande, i den unga dams namn, som ni älskar, som ni kanske tror vara död, men som icke är det! utropade banditen, i det han föll på knä och stödde sig mot handen, ty han började nu genom blodförlusten förlora sina krafter.

— Och huru vet du, att det fins en ung dam, som jag älskar och trott vara död? frågade d'Artagnan.

— Det vet jag genom brefvet, som min kamrat har i sin ficka.

— Då finner du väl också, att jag måste hafva detta bref, sade d'Artagnan. Således intet uppskof, ingen tvekan, eller också, huru motbjudande det är mig att för andra gången söla min värja i en sådan uslings blod, svär jag, så sant jag är en man af heder. . .

Vid dessa ord gjorde d'Artagnan en så hotande åtbörd, att den sårade reste sig upp.

— Håll, håll! utropade han, som genom förskräckelsen återfick mod; jag går, jag går. . .

D'Artagnan tog soldatens muskedunder och jagade honom framför sig till hans kamrat, i det han stack honom i ryggen med spetsen af sin värja.

Det var förfärligt att se, huru den olycklige, lemnande på vägen, som han vandrade, ett långt spår af blod och blek af fruktan för den annalkande döden, försökte släpa sig fram, utan att varda sedd, till sin medbrottslings döda kropp, som låg tjugu steg derifrån.

Förskräckelsen stod så lifligt tecknad i hans af kallsvett betäckta ansigte, att d'Artagnan fattade medlidande med honom och sade, i det han med förakt blickade på honom:

— Välan, jag skall visa dig, hvad skilnad det är mellan en behjertad man och en feg usling som du. Stanna qvar, så går jag sjelf.

Med snabba steg, spejande blick, iakttagande fiendens alla rörelser och betjenande sig af alla terrängens fördelar, lyckades d'Artagnan framkomma ända till den andre soldaten.

Det gafs två vägar att vinna ändamålet: att visitera honom på platsen eller att bära bort honom, i det han gjorde sig en sköld af hans kropp, och att sedan visitera honom i löpgrafven.

D'Artagnan föredrog den senare utvägen och tog mördaren på sina axlar i samma ögonblick, då fienden gaf eld.

En lindrig skakning, det dofva ljudet af tre kulor, som borrhade sig in i köttet, ett sista skrik, en dödsryckning öfvertygade d'Artagnan, att den, som velat mörda honom, nu i stället räddat hans lif.

D'Artagnan kom åter fram till löpgravven och kastade liket bredvid den sårade, hvilken var lika blek som den döde.

Strax började han bouppteckningen: en plånbok af läder, en börs, hvare påtagligen fans en del af den summa banditen fått, en bågare och tärningar utgjorde den dödes qvarlåtenskap.

Han lemnade bågaren och tärningarna kvar, der de fallit, kastade börsen åt den sårade och öppnade ifrigt plånboken.

Bland andra papper utan någon vigt fann han följande bref; det var det, han med äfventyr af sitt lif hade sökt.

»Emedan ni tappat bort spåren af denna qvinna och då hon nu är i säkerhet i det kloster, dit ni aldrig bort låta henne komma, så bjud åtminstone till att ej förfela mannen; i annat fall vet ni, att jag förmår mycket och att ni dyrt skall betala de hundra louisdorer, ni af mig bekommit.«

Ingen underskrift fans, men det var icke desto mindre uppenbart, att brefvet kommit från mylady. Han behöll det därför såsom ett bevis, och i säkerhet bakom löpgravvens vinkel började han förhöra den sårade. Denne bekände, att han, tillika med sin kamrat, den samme, som nyss dödates, åtagit sig att föra bort en ung qvinna, som skulle lemna Paris genom La Villette-tullen, men att de råkat uppehålla sig på en krog och kommit tio minuter senare än vagnen.

— Hvar skulle ni då gjort af denna qvinna? frågade d'Artagnan med ångest.

— Vi skulle aflemnat henne i ett hotell vid Place royale, sade den sårade.

— Ja, ja, mumlade d'Artagnan, det slår in; hos mylady sjelf.

Då insåg den unge mannen bäfvande, hvilken förfärlig hämdlystnad dref denna qvinna att störta både honom och dem, som älskade honom, och huru noga hon kände, hvad som tilldrog sig på hofvet, emedan hon hade upptäckt allt. Utan tvifvel hade hon kardinalen att tacka för dessa underrättelser.

Men deremot insåg han äfven med en känsla af verklig glädje, att drottningen omsider hade upptäckt fängelset, der den arma fru Bonacieux fick plikta för sin tillgifvenhet, och att hon hade befriat henne derifrån. Nu kunde han ock för sig förklara brefvet, som han mottagit från den unga frun, och att hon färdats fram på chaillotvägen, hvilket han trott vara en synvilla.

Nu var det, såsom Atos hade förutsagt, möjligt att återfinna fru Bonacieux, och ett kloster var ej ointagligt.

Denna tanke ingöt mildhet i hans hjerta. Han vände sig till den sårade, som med ängslan följde alla de olika uttrycken i hans ansigte, och sade, i det han räckte honom handen:

— Välan, jag vill icke öfvergifva dig. Stöd dig på mig, så skola vi återvända till lägret.

— Ja, sade den sårade, som hade svårt för att tro på ett sådant ädelmod, men är det inte för att låta hänga mig?

— Du har mitt ord, sade han, och för andra gången skänker jag dig lifvet.

Den sårade sjönk ned på knä och kysste åter sin räddares fötter, men d'Artagnan, som ej längre hade något skäl att stanna så nära fienden, afbröt sjelf dessa tacksamhetsyttringar.

Drabanten, som vändt tillbaka vid den första salvan, hade berättat sina fyra kamraters död. Man vardt därför både förvånad och glad i kåren, när man såg den unge mannen återkomma helbregda.

D'Artagnan förklarade sin kamrats värjsting genom ett föregifvet utfall. Han omtalade, huru den andre soldaten stupat och hvilka favorer de lupit. Denna berättelse skänkte honom en verklig triumf. Hela hären talade en dag om denna bragd, och monsieur lät framföra sin lyckönskan till honom.

Då för öfrigt hvarje vacker handling medför sin belöning, hade ock d'Artagnans till följd att återskänka honom det lugn han förlorat. Den unge mannen trodde sig kunna vara lugn, då af hans två fiender den ene var dödad och den andre hans sak hängifven.

Detta lugn bevisade, att d'Artagnan ännu icke kände mylady.

Kapitel XLII

Anjouvinet.

Efter de nästan tröstlösa underrättelserna om konungen började ryktet om hans förbättring att sprida sig i lägret, och som han ifrigt längtade efter att personligen komma till belägringen, sade man, att så snart han kunde stiga till häst, skulle han genast begifva sig på väg.

Monsieur, som visste, att han en eller annan dag måste afstå befälet antingen åt hertigen af Angoulème, Bassompierre eller Schomberg, hvilka alla täflade derom, gjorde under tiden ganska litet; han förspilde sina dagar med rekognoseringar och vågade ej något större företag för att fördrifva engelsmännen från ön Ré, hvarifrån de allt jemt belägrade citadellet Saint-Martin och skansen La Prée, då fransmännen deremot å sin sida belägrade La Rochelle.

D'Artagnan hade, såsom vi nämt, återvunnit sitt lugn, hvilket alltid inträffar efter en öfverstånden fara, som tyckes hafva försvunnit. Nu oroade honom blott en sak, nämligen att han ej fick någon underrättelse från sina vänner.

Men en morgon förklarades allt för honom genom följande från Vileroi daterade bref:

»Herr d'Artagnan!

Herrar Atos, Portos och Aramis hafva, efter ett gladt lag hos mig, då de voro mycket upprymda, gjort ett så förfärligt oväsen, att slottsfogden, en mycket sträng man, låtit för några dagar arrestera dem. Men jag vill likväl fullgöra den befallning de gifvit mig, att skicka eder tolf buteljer af mitt

anjouvin, hvarpå de sätta högt värde; de önska, att ni dricker deras skål i deras favoritvin.

Jag har nu fullgjort uppdraget, min herre, och är med mycken vördnad eder ödmjukaste och hörsammaste tjenare.

Godeau, herrar musketörers värdshusvärd.«

— Godt! utropade d'Artagnan. De tänka på mig under sina nöjen, liksom jag tänkte på dem under mina ledsamma stunder. Jag skall visst dricka deras skål, och det af allt mitt hjerta, men icke ensam.

D'Artagnan sprang till två drabanter, för hvilka han fattat mera vänskap än för de andra, för att bjuda dem att med honom smaka på det förträffliga anjouvinet, som nyss kommit från Villeroi.

Den ene af de båda drabanterne var bortbjuden för aftonen och den andre följande dagen; gillet vardt därför utsatt till andra dagen derefter.

D'Artagnan skickade vid hemkomsten sina tolf buteljer vin till drabanternes värdshus med begäran, att man skulle sorgfälligt förvara dem; och på festdagen, enär måltiden var utsatt till klockan tolf, skickade d'Artagnan redan klockan nio Planchet för att ställa allt i ordning.

Planchet, helt stolt öfver att vara upphöjd till värdighet af hofmästare, tänkte uppbjuda allt för att hedra sig. I denna afsigt tog han till biträde en betjent hos en af sin herres gäster, vid namn Fourreau, och den föregifne soldaten, som velat döda d'Artagnan och som, då han ej tillhörde någon kår, hade inträdt i d'Artagnans eller rättare Planchets tjenst, sedan d'Artagnan räddat hans lif.

Då timmen för måltiden var inne, infunno sig de båda gästerne, intogo sina platser, och rätterna uppradades på bordet. Planchet passade upp med serveten på armen, Fourreau korkade upp buteljerna och Brisemont, det var konvalescentens namn, hälde på karafiner vinet, som tycktes hafva grumlats af skakningen under transporten. Som den första buteljen var grumlig på botten, hälde Brisemont dräggen i ett glas, och d'Artagnan tillät honom att tömma det, ty den arme syndaren hade ännu föga krafter.

När gästerne förtärt soppan, skulle de föra det första glaset till sina läppar, då kanonerna plötsligt dundrade från skansarna Louis och Neuf. I ögonblicket störtade drabanterne, som trodde, att det gälde nå-

got oväntadt anfall antingen från de belägrades eller från engelsmännens sida, till sina värjor; d'Artagnan, icke mindre rask än de, gjorde sammaledes, och alla tre skyndade ut för att intaga sina poster.

Men knapt utkomna ur rummet, upplystes de om orsaken till kanonskotten. Ropen: lefve konungen! lefve kardinalen! återskallade från alla håll, och trumhvirflar hördes i alla riktningar.

Kungen hade, otålig, som man sade honom vara, färdats förbi tvenne rastställen och anlände nu med sina liftrupper och en förstärkning af tio tusen man. Hans musketörer företrädde och åtföljde honom. D'Artagnan, stående i häck med sitt kompani, helsade med en uttrycksfull åtbörd sina vänner, som följde honom med ögonen, och herr de Tréville, som genast igenkände honom.

Då mottagningsceremonien var förbi, lågo de fyra vännerna snart i hvarandras armar.

— För tusan! utropade d'Artagnan, I kunden icke komma lägligare; steken har ännu icke hunnit kallna. Icke sant, mina herrar? tillade den unge mannen, i det han vände sig till de två drabanterna, hvilka han förestälde för sina vänner.

— Aha! Det ser ut, som här vore kalas på färde? sade Portos.

— Jag hoppas, sade Aramis, att det icke fins fruntimmer vid din fest.

— Fins det drickbart vin i det här nästet? frågade Atos.

— Men för tusan, jag ha ju edert eget vin, käre vän! svarade d'Artagnan.

— Vårt vin? sade Atos förvånad.

— Ja, det, som I skickat mig.

— Ha vi skickat dig vin?

— Men det vet du väl, det der anjouvinet. . .

— Ja, jag vet nog, hvad slags vin du menar.

— Det vinet, som du tycker mest om. . .

— Utan tvifvel, då jag icke har champanj eller chambertin.

— Nå väl, i brist på champanj och chambertin fån I åtnöja eder med det der.

— Man har således skaffat vin från Anjou, vinkännare, som man är? sade Portos.

— Åh nej, det är ju det vinet, som man skickat mig å edra vägnar.

— Å våra vägnar? sade musketörerna.

— Är det du, Aramis, som skickat vinet? frågade Atos.

— Nej; än du Portos?
 — Nej; än du Atos?
 — Nej.
 — Om det icke ären I, sade d'Artagnan, så är det åtminstone er värdshusvärd.
 — Vår värdshusvärd?
 — Ja visst, eder värd Godeau, musketörernes värdshusvärd.
 — Min själ, det må komma hvar som helst ifrån, sade Portos, så låt oss smaka på det, och är det godt, så låt oss dricka.
 — Nej, inföll Atos, låt oss ej dricka det vin, hvars källa är obekant.
 — Du har rätt, Atos, sade d'Artagnan. Ingen af eder hade uppdragit värden Godeau att skicka mig vin?
 — Nej, och ändå har han skickat dig det på våra vägnar?
 — Se här hans bref, sade d'Artagnan, i det han räckte det åt sina kamrater.
 — Det är icke hans stil, sade Atos, jag känner den. Det var jag, som, innan vi bröto upp, gjorde upp vår gemensamma räkning.
 — Ett falskt bref, sade Portos; vi ha icke varit arresterade.
 — D'Artagnan, sade Aramis i förebrående ton, huru kunde du tro, att vi gjort oväsen?
 D'Artagnan bleknade, och en konvulsivisk darrning skakade alla hans lemmar.
 — Du förskräcker mig, sade Atos, hvad har då händt?
 — Skyndom, skyndom, mina vänner! utropade d'Artagnan; en förfärlig misstanke genomfar min själ; skulle det åter vara en hämd af denna qvinna?
 Nu bleknade Atos i sin ordning.
 D'Artagnan störtade till värdshuset; de tre musketörerne och de två drabanterne följde honom.
 Det första föremål, som träffade d'Artagnans blickar, då han inträdde i matsalen, var Brisemont, utsträckt på golfvet och vridande sig i förfärliga konvulsjoner.
 Planchet och Fourreau, bleka som lik, försökte att bistå honom; men det syntes tydligt, att allt bistånd var fruktlöst; den olyckliges anletsdrag voro redan förvridna af dödskampen.
 — Ah, utropade han, i det han varnade d'Artagnan, det är afskyvärdt! Ni låtsar vilja benåda mig, och i stället förgifver ni mig!
 — Jag, utropade d'Artagnan, jag, olycklige! Hvad säger du?

— Jag säger, att det var ni, som gaf mig detta vin, jag säger, att det var ni, som bad mig dricka det, jag säger, att ni har velat hämnas på mig och att detta är afskyvärdt!

— Tro icke det, Brisemont, sade d'Artagnan, tro icke det; jag bedyrar. . .

— Ah, det fins en Gud, och han skall straffa eder! Min Gud, måtte han en dag få lida, hvad jag nu lider!

— Vid evangelium, utropade d'Artagnan, i det han störtade fram till den döende, jag svär, att jag icke visste, att detta vin var förgiftadt, och att jag ämnade dricka deraf liksom du!

— Jag tror eder icke, sade soldaten och uppgaf andan under fördubblade marter.

— Förfärligt, förfärligt! mumlade Atos, under det Portos slog sönder buteljerna och Aramis gaf en något sen befallning att hemta en biktfader.

— O, mina vänner! sade d'Artagnan, I hafven ännu en gång räddat mitt lif, och icke blott mitt, utan äfven dessa herrars. Mina herrar, fortfor han, vändande sig till drabanterne, jag anhåller, att I förtigen denna händelse; höga personer kunde möjligtvis vara delaktiga i hvad I hafven sett, och följderna af allt det här skulle återfalla på oss.

— Ack, herre, stammade Planchet mera död än lefvande, ack, herre, hvad jag slapp lyckligt undan!

— Hvad, slyngel, utropade d'Artagnan, du ämnade då dricka af mitt vin?

— Kungens skål, herre, ett enda litet glas, om Fourreau icke sagt, att man ropade mig.

— Ack, sade Fourreau, hvars tänder skallrade af fasa, jag ville få honom bort för att dricka ensam!

— Mina herrar, sade d'Artagnan, i det han vände sig till drabanterne, I finnen väl, att vår måltid skulle varda allt för dyster efter hvad som förefallit; mottagen därför min ursäkt och låt oss uppskjuta till en annan dag.

De båda drabanterne mottogo förbindligt d'Artagnans ursäkt, och som de märkte, att de fyra vännerna önskade vara allena, aflägsnade de sig.

När den unge drabanten och de tre musketörerna voro utan vitnen, betraktade de hvarandra med en min, som visade, att hvar och en fattade det allvarliga i deras belägenhet.

— Låt oss strax, sade Atos, lemna detta rum; en död, som dött en våldsam död, är ett dåligt sällskap.

— Planchet, sade d'Artagnan, jag anförtror åt dig den arme syndarens lik; må han begravas i vigd jord. Det är sant, att han begått ett brott, men han hade också ångrat sig.

De fyra vännerna gingo nu ut ur rummet, i det de åt Planchet och Fourreau öfverlemnade omsorgen om Brisemonts begrafning.

Värden gaf dem ett annat rum, i hvilket man serverade dem kokta ägg och vatten, som Atos sjelf gick att hemta ur källan. Med några få ord underrättades Portos och Aramis om förhållandet.

— Nå väl, sade d'Artagnan till Atos, du ser det, käre vän, det är ett krig på lif och död.

Atos skakade på hufvudet.

— Ja, ja, sade han, jag ser det nog; men tror du, att det är hon?

— Jag är säker derpå.

— Emellertid tillstår jag, att jag ännu tviflar.

— Men brännmärket på axeln?

— Det är en engelska, som begått något missdåd i Frankrike och som därför är brännmärkt.

— Atos, det är din hustru, säger jag dig, upprepade d'Artagnan; mins du då icke, huru de båda beskrifningarna på utseendet öfverensstämma?

— Jag hade likväl trott, att den andra var död; jag hängde henne med sådan omsorg.

Det var nu d'Artagnan, som skakade på hufvudet.

— Men hvad är då att göra? sade den unge mannen.

— Visst är, att man ej kan uthärda så här med ett svärd, ständigt upphängdt öfver sitt hufvud, sade Atos; man måste rycka sig ur en sådan belägenhet.

— Men huru?

— Hör på, sök att åter träffa henne och att få en förklaring af henne; säg henne: Krig eller fred! Jag ger eder mitt adliga ord på att aldrig förråda, aldrig skada eder; å eder sida svär ni mig högtidligt att vara neutral i afseende på mig; i annat fall vänder jag mig till bödeln; jag uppretar hela hofvet mot eder, angifver eder såsom brännmärkt, låter lagföra eder, och om man frikänner eder, välan, då dödar jag eder, så sant jag är adelsman, på någon afsides plats, liksom jag skulle döda en galen hund!

— Jag har ingenting mot detta, sade d'Artagnan, men huru skall jag träffa henne?

— Tiden, bästa vän, tiden bereder nog tillfälle, och tillfället är människans qvitt eller dubbelt; ju mera man satt ut, desto mera vinner man, bara man ger sig ro att vänta.

— Ja, men att vänta, omgifven af lönmördare och giftblandare. . .

— Bah! sade Atos, Gud har hittills beskyddat oss, han skall nog äfven hädanefter beskydda oss.

— Ja oss; vi äro för öfrigt män, och det tillhör oss i alla fall att våga våra lif; men hon! tillade han halfhögt.

— Hvilken hon? frågade Atos.

— Constance.

— Fru Bonacieux? Ah, det är sant! sade Atos; min stackars vän, jag glömde, att du är kär.

— Nå väl, sade Aramis, men såg du icke just af det der brevet, du fann hos den uslingen, som nu är död, att hon är i ett kloster? Man mår mycket väl i kloster, och så snart La Rochelles belägring är förbi, så lofvar jag att för min del. . .

— Godt, sade Atos, godt! Ja, min käre Aramis, vi veta nog, att din håg står till klosterlifvet.

— Jag är endast musketör tills vidare, sade Aramis ödmjukt.

— Det tycks vara länge sedan han haft någon underrättelse från sin älskarinna, sade Atos sakta; men det är icke värddt att fästa sig dervid, vi känna till det der.

— Hör på, sade Portos, jag tycker, att här ges ett ganska enkelt medel.

— Hvilket då? frågade d'Artagnan.

— Hon är i ett kloster, säger du? återtog Portos.

— Ja.

— Välan! Så snart belägringen är slut, taga vi henne ur detta kloster.

— Men vi måste veta, i hvilket kloster hon befinner sig.

— Det är sant, medgaf Portos.

— Det faller mig något in, sade Atos; påstår du icke, käre d'Artagnan, att det är drottningen, som valt detta kloster åt henne?

— Jo, det tror jag åtminstone.

— Nå väl, Portos skall hjälpa oss i den saken.

— Och på hvad sätt, om jag får fråga?

— Genom din markisinna, din hertiginna, din prinsessa; hon måste förmå mycket, hon.

— Tyst, sade Portos, i det han lade fingret på sin mun, jag tror, att hon tillhör kardinalens parti, och hon bör ingenting få veta.

— Då, sade Aramis, åtar jag mig att skaffa underrättelse derom.

— Du, Aramis! utropade de tre vännerna. Och på hvad sätt då?

— Genom drottningens hofpredikant, med hvilken jag står i nära förbindelse, sade Aramis rodnande.

Efter denna försäkran åtskildes de fyra vännerna, som slutat sin tarfliga måltid, med löfte att träffas ännu en gång samma afton. D'Artagnan återvände till Minimes, och de tre musketörerna till konungens högqvarter, der de skulle ställa i ordning sina rum.

Kapitel XLIII

Värdshuset Colombier rouge.

Konungen, som haft så brådt att möta fienden och som med bättre rätt än kardinalen delade dennes hat mot Buckingham, hade knapt anländt till lägret, förrän han ville vidtaga alla anstalter, först till att fördrifva engelsmännen från ön Ré och sedan till att påskynda La Rochelles belägring; men mot sin vilja vardt han uppehållen af misshälligheter, som utbrusto mellan herrar Bassompierre och Schomberg å ena sidan samt hertigen af Angoulême å den andra.

Herrar Bassompierre och Schomberg voro marskalkar af Frankrike och yrkade på sin rätt att under kungens öfverbefäl få kommendera armeen, men kardinalen, som fruktade, att Bassompierre, hvilken i själ och hjerta var hugenott, endast helt svagt skulle ansätta sina religionsbröder, engelsmännen och rochellarne, gynnade deremot hertigen af Angoulême, hvilken konungen på hans inrådan utnämte till generallöjtnant. Deraf följde ock, att man, af fruktan att se herrar Bassompierre och Schomberg öfvergifva armeen, nödgades gifva hvardera ett särskildt befäl. Bassompierre tog sitt högquarter norr om staden från Laleu till Dompierre, hertigen af Angoulême öster ut från Dompierre till Périgny, och Schomberg söder ut från Périgny till Angoutin.

Monsieur hade sitt kvarter i Dompierre.

Konungen hade sitt än i Etré, än i La Jarrie.

Slutligen befann sig kardinalens kvarter på sandreflarna vid La Pierrebron, i ett simpelt hus utan någon forskansning.

Sålunda bevakade monsieur Bassompierre, konungen hertigen af Angoulême och kardinalen Schomberg.

Så snart detta var ordnad, hade man företagit sig att fördrifva engelsmännen från ön.

Tidpunkten var ganska gynsam. Engelsmännen, som framför allt behöfva goda lifsmedel för att vara goda soldater och nu måste nöja sig med salt kött och dåligt bröd, hade många sjuke i sitt läger; och hafvet, denna årstid ganska farligt på oceanens alla kuster, förstörde hvar dag något fartyg, så att stranden vid hvarje hafslod bokstafligen betäcktes af sönderslagna pinasser, roberger och felucker jemte andra fartyg; deraf följde, att äfven om kungens folk hölle sig stilla i sitt läger, skulle dock Buckingham, hvilken endast af egensinne dröjde på ön Ré, en eller annan dag nödgas upphäfva belägringen.

Men som herr de Toirac lät inberätta, att alla förberedelser för en ny stormning gjordes i det fiendtliga lägret, ansåg kungen, att man borde göra slut på saken, och gaf nödiga order till en afgörande affär.

Då vi hafva för afsigt, icke att skrifva en dagbok öfver belägringen, utan blott att förtälja de dervid timade tilldragelser, hvilka ega gemenskap med vår berättelse, vilja vi endast med två ord nämna, att företaget lyckades till kungens stora förvåning och kardinalens stora ära. Engelsmännen, fot för fot fördrifna, slagna i alla träffningar, krossade vid öfvergången till ön Loix, nödgades åter gå om bord, qvarlemnande på slagfältet två tusen man, hvaribland fem öfverstar, tre öfverstelöjtnanter, två hundra femtio kaptener och tjugu ansedda adelsmän, fyra kanoner och sextio fanor, hvilka fördes till Paris af Claude de Saint-Simon och med mycken ståt upphängdes i Notredames hvalf.

Tedeum sjöngs i lägret och utbredde sig derifrån öfver hela Frankrike. Kardinalen blef således i stånd att fullfölja belägringen utan att, åtminstone för ögonblicket, hafva något att frukta af engelsmännen.

Men, som vi nyss sade, var lugnet endast ögonblickligt.

En utskickad från hertigen af Buckingham, vid namn Montaigu, hade fångats, och man hade fått bevis om ett förbund mellan romerska riket, Spanien, England och Lothringen.

Detta förbund var riktadt mot Frankrike.

För öfrigt hade man i Buckinghams kvarter, hvilket han nödgats öfvergifva fortare, än han hade trott, funnit papper, som bestyrkte detta förbund, och som, efter hvad kardinalen försäkrar i sina memoarer, illa komprometterade fru de Chevreuse, följaktligen äfven drottningen.

Det var på kardinalen, som hela ansvaret hvilade, ty man är icke en oinskränkt minister utan att vara ansvarig. Också voro alla hans mäk-

tiga snilles krafter dag och natt spända, och han lyssnade till minsta rykte, som uppkom i något af Europas stora riken.

Kardinalen kände Buckingham's handlingskraft och framför allt hans hat; om det förbund, som hotade Frankrike, triumferade, vore hela hans inflytande förloradt: den spanska och österrikiska politiken skulle få sina representanter i Louvres kabinett, der de ännu endast egde anhängare; han, Richelieu, den företrädesvis nationale ministern, vore förlorad. Kungen, hvilken lydde honom som ett barn, men tillika hatade honom, som ett barn hatar sin lärare, skulle öfverlåta honom åt »m o n s i e u r s« och drottningens förenade hämd; han vore då förlorad, och kanske Frankrike med honom. Allt detta måste man söka afvända.

Också såg man kurirer, hvilkas antal ökades hvarje ögonblick, natt och dag komma och gå i det lilla huset vid La Pierrebron, der kardinalen tagit kvarter.

Der sågos munkar, hvilka så illa buro sina kåpor, att man lätt kunde märka, att de framför allt tillhörde den stridande kyrkan; fruntimmer, något besvärade i sina pagedrægter, och hvilkas vida benkläder ej förmodde fullt dölja de rundade formerna; bönder med svärtade händer, men smala ben, och hvilka otvetydigt förrådde personer af stånd.

Äfven andra mindre angenäma besök gjordes, ty två eller tre gånger spred sig ryktet, att kardinalen varit nära att lönmördas.

Det är sant, att hans eminens' fiender sade, att det var han sjelf, som besoldade oskickliga mördare för att vid behof ega rätt till vederläggning, men man bör hvarken tro, hvad ministrar eller deras fiender säga.

Detta hindrade likväl ej kardinalen, hvars personliga mod ej ens hans hätskaste belackare satt i fråga, att ofta företaga nattliga färder, än för att meddela hertigen af Angoulême viktiga order, än för att rådslå med kungen, än för att öfverlägga med något sändebud, som han icke ville släppa in till sig.

Å sin sida voro musketörerna, hvilka ej hade särdeles mycket att göra vid belägringen, ej strängt hållna och förde ett muntert lif. Detta var så mycket lättare för dem, i synnerhet för våra tre stallbröder, som de voro herr de Trévilles vänner och därför lätt fingo hans tillstånd att dröja ute, efter det lägret var stängdt.

En afton, då d'Artagnan, som var på vakt i en löggraf, ej kunnat göra dem sällskap, hände det, att Atos, Portos och Aramis, ridande sina

stridshästar, insvepta i sina fältkappor och med ena handen om pistolkolfven, alla tre återvände från ett värdshus, hvilket Atos två dagar förut hade upptäckt på vägen till La Jarrie och som kallades Colombier rouge. De följde vägen, som förde till lägret, och voro, såsom vi sagt, på sin vakt, af fruktan för bakhåll, då de vid pass en fjerdedels lieue från byn Boisnar trodde sig höra ryttare nalkas. De stannade genast, slutande sig till hvarandra, och höllo sig midt på vägen. Efter en stunds förlopp, just då månen framträdde ur en sky, sågo de vid en krökning af vägen två ryttare, hvilka vid deras åsyn också stannade och tycktes rådgöra, om de borde fortsätta sin ridt eller vända om. Denna tvekan väckte misstankar hos de tre vännerna; Atos red några steg fram och ropade med stadig röst:

— Wer da?

— Wer da, ni sjelf? svarade en af de två ryttarne.

— Det är icke ett svar, sade Atos. Wer da? Svara eller angripa vi eder.

— Tagen eder i akt för hvad I gören, mina herrar, sade en kraftig stämman, som tycktes vara van att kommendera.

— Det är någon högre officer, som gör sin nattrund, sade Atos, i det han vände sig åt sina vännerna; hvad viljen I göra, mina herrar?

— Hvilka ären I? sade samma röst i samma kommandoton. Svaren nu i eder ordning, eller kunde eder olydnad bekomma eder illa.

— Konungens musketörer, sade Atos, allt mer öfvertygad, att den, som anställde detta förhör, egde rätt dertill.

— Vid hvilket kompani?

— Trévilles kompani.

— Kommen närmare och sägen mig, hvad I gören här på denna timme.

De tre kamraterne närmade sig något modstulna, ty alla tre voro nu öfvertygade, att de hade att göra med en, som var starkare än de. För öfrigt öfverlemnade man åt Atos att föra ordet.

En af de två ryttarne, den, som i andra rummet tagit till orda, var vid pass tio steg före sin kamrat; Atos vinkade åt Portos och Aramis att äfven stanna bakom honom och närmade sig ensam.

— Förlåt, min officer, sade Atos, men vi visste icke, med hvem vi hade att göra, och ni finner, att vi äro på vår vakt.

— Edert namn? sade officern, som betäckte en del af ansigtet med sin kappa.

— Men ni torde sjelf, min herre, sade Atos, som började känna harm öfver denna ransakning, vara god och gifva mig bevis, att ni eger rätt att förhöra mig.

— Edert namn? återtog ryttaren för andra gången, i det han nu fälde sin kappa, så att hans ansigte blottades.

— Herr kardinalen! utropade musketören bestört.

— Edert namn? återtog hans eminens för tredje gången.

— Atos, sade musketören.

Kardinalen gjorde ett tecken åt stallmästaren, som närmade sig.

— Dessa tre musketörer skola följa oss, sade han med sakta röst; jag vill icke, att man skall veta, att jag varit borta ur lägret; om de följa oss, äro vi säkra om, att de ej yppa det för någon.

— Vi äro adelsmän, monseigneur, sade Atos; begär endast vårt ord och var obekymrad. Gud vare lof, vi veta att bevara en hemlighet.

Kardinalen kastade en genomträngande blick på den djerfve talarren.

— Ni har skarpt öra, herr Atos, sade kardinalen, men hör mig nu: det är icke af misstroende jag ber eder följa mig, det är för min säkerhet; utan tvifvel äro edra två kamrater herrar Portos och Aramis?

— Ja, eders eminens, sade Atos, under det att de två musketörerne, som stannat bakom, närmade sig med hatten i hand.

— Jag känner eder, mina herrar, sade kardinalen, jag känner eder; jag vet, att I icke så helt och hållet ären mina vänner, och jag är ledsen deröfver, men jag vet också, att I ären tappra och rättskaffens adelsmän och att man kan lita på eder. Herr Atos, ni och edra båda vänner torden göra mig den äran att ledsaga mig, och jag skall då hafva en eskort, som skall väcka sjelfve konungens afund, i händelse vi möta honom.

De tre musketörerne bugade sig ända ned till halsarna af sina hästar.

— Nå väl, på min ära, sade Atos, eders eminens gör rätt i att taga oss med sig; vi ha mött fula ansigten på vägen, och vi hade med fyra sådana ansigten ett gräl på Colombier rouge.

— Ett gräl, och hvarför då, mina herrar? sade kardinalen. Jag tycker ej om grälmakare, det veten I.

— Det är just därför, jag haft äran underrätta eders eminens om hvad som tilldragit sig, ty eders eminens hade kunnat få veta det af andra än oss och på en falsk rapport tro, att felet legat på vår sida.

— Huru slutades detta gräl? frågade kardinalen, rynkande ögonbrynen.

— Min vän Aramis här fick ett litet värjsting i armen, hvilket ej skall hindra honom, såsom eders eminens kan se, att i morgon delta i stormningen, om eders eminens befäller en sådan.

— Men I ären icke män att så der låta ge eder värjsting, sade kardinalen; se så, varen öppenhjärtiga, mina herrar; I hafven väl också gifvit några tillbaka; bikten eder, I veten ju, att jag har rätt att ge absolution.

— Jag, monseigneur, sade Atos, drog icke ens värjan, men jag tog min motståndare om lifvet och kastade honom ut genom fönstret; jag tror, att han i fallet, fortfor Atos med någon tvekan, bröt af sig låret.

— Aha! sade kardinalen, och ni, herr Portos?

— Jag, monseigneur, som visste, att dueller äro förbjudna, tog en bänk och gaf dermed en af banditerne ett slag, som, efter hvad jag tror, krossade hans axel.

— Godt! sade kardinalen, och ni, herr Aramis?

— Jag, monseigneur, som är af mycket fredligt sinnelag och för öfrigt, hvilket monseigneur kanske icke vet, snart ämnar inträda i det andliga ståndet, jag ville stilla mina kamrater, då en af de der uslingarne försåtligt gaf mig ett värjsting genom venstra armen; då miste jag tålamodet, jag drog också värjan, och då han åter angrep mig, tyckte jag mig känna, att i det samma han störtade på mig, rände han sjelf min värja genom kroppen på sig; det vet jag åtminstone bestämdt, att han föll, och jag tyckte, att man förde bort honom tillika med hans båda kamrater.

— För fan, mina herrar! sade kardinalen, tre män satta ur stånd att strida bara för ett gräl på en krog! I ären icke att narras med, men hvad var då anledningen till tvisten?

— De uslingarne voro druckna, sade Atos, och som de visste, att ett fruntimmer på aftonen anländt till värdshuset, ville de med våld intränga till henne.

— Intränga till henne, sade kardinalen, och hvarför det?

— För att våldföra sig på henne, utan tvifvel, sade Atos; jag har haft den äran säga eders eminens, att dessa uslingar voro berusade.

— Och detta fruntimmer var väl då ungt och vackert? frågade kardinalen med en viss oro.

— Vi sågo henne icke, monseigneur, svarade Atos.

— I sågen henne icke? Ah, mycket bra! återtog kardinalen lifligt. I gjorden rätt i att försvara en qvinnas heder, och som jag nu sjelf begifver mig till värdshuset Colombier rouge, skall jag nog få veta, om I sagt sanningen.

— Monseigneur, svarade Atos stolt, vi äro adelsmän, och gälde det än att rädda våra lif, skulle vi ej kunna säga en lögn.

— Också tviflar jag icke derpå; men, tillade han för att ombyta samtalsämne, var då den der damen ensam?

— Den der damen hade en kavaljer instängd hos sig, svarade Atos, men som kavaljeren oaktadt bullret ej visade sig, kan man taga för afgjort, att han var feg.

— Dömen ej, säger evangelium, genmälde kardinalen.

Atos bugade sig.

— Och nu, mina herrar, är jag nöjd, fortfor hans eminens; jag vet, hvad jag önskade veta; följn mig.

De tre musketörerne intogo sin plats bakom kardinalen, som åter drog sin kapp för ansigtet och satte sin häst i skridt, åtta eller tio steg framom sina fyra följeslagare.

Man kom snart fram till det tysta och ensliga värdshuset. Värden visste förmodligen, hvilken högförnäm gäst han väntade, och hade derfor aflägsnat alla obehöriga personer.

Tio steg före ankomsten till porten vinkade kardinalen åt sin stallmästare och de tre musketörerne att göra halt; en sadlad häst stod bunden vid fönsterluckan; kardinalen klappade tre slag på denna på ett eget sätt.

En man i kapp kom strax ut och vexlade hastigt några ord med kardinalen, hvarefter han åter steg till häst och red bort på vägen åt Surgère, hvilket låg åt samma håll som Paris.

— Träden närmare, mina herrar, sade kardinalen.

— I hafven talat sanning, mina tappra ädlingar, tillade han, vändande sig till de tre musketörerne, och det skall icke vara mitt fel, om vårt sammanträffande i afton ej varder till fördel för eder. Följn mig emellertid.

Kardinalen steg af hästen, de tre musketörerne gjorde så ock; kardinalen kastade tyglarna åt sin stallmästare, och de tre musketörerne bundo sina hästar vid fönsterluckorna.

Värden stod på sin tröskel; för honom var kardinalen endast en officer, som kommit för att besöka ett fruntimmer.

— Har ni något rum på nedra bottnen, der dessa herrar vid en god eldbrasa kunna vänta på mig? sade kardinalen.

Värden öppnade dörren till en stor sal, i hvilken man nyss hade uppsatt en stor och präktig kamin i stället för en dålig spis.

— Se här ett, svarade värden.

— Det är bra, återtog kardinalen. Stigen in, mina herrar, och varen goda och vänta på mig; jag skall icke dröja öfver en half timme.

Och medan de tre musketörerne inträdde i rummet på nedra bottnen, steg kardinalen, utan att begära vidare underrättelser, uppför trappan som en man, hvilken icke har behof, att man visar honom vägen.

Kapitel XLIV

Om nyttan af kaminrör.

Det var tydligt, att våra tre vänner, utan att sjelfva ana det och drifna endast af sin ridderliga och äfventyrliga karakter, hade gjort en tjenst åt någon, som kardinalen hedrade med sitt synnerliga beskydd.

Hvem var nu denna någon? Detta var den fråga, som de tre musketörerne genast gjorde sig, men när de insågo, att deras förstånd ej kunde lemna tillfredsställande svar derpå, ropade Portos in värden och begärde tärningar.

Portos och Aramis satte sig vid ett bord och började spela; Atos gick af och an i djupa tankar.

Medan han tänkte och gick af och an, passerade Atos flere gånger förbi ett kaminrör, afbrutet midt på och hvars andra ände gick upp till ett rum i öfre våningen, och hvar gång han gick förbi, hörde han sorl af röster, hvilket slutligen ådrog sig hans uppmärksamhet. Atos närmade sig och urskilde några ord, hvilka utan tvifvel syntes honom förtjena en så liflig uppmärksamhet, att han vinkade åt sina kamrater att hålla sig tysta och stälde sig med spändt öra i jemnhöjd med rörets nedre mynning.

— Hör på, mylady, sade kardinalen, saken är af stor vikt. Sitt ned och låt oss språka.

— Mylady! mumlade Atos.

— Jag hör eders eminens med största uppmärksamhet, svarade en qvinnoröst, som kom musketören att spritta till.

— Ett litet fartyg med engelsk besättning, hvars kapten är en af mina, väntar eder vid mynningen af floden Charente, vid skansen La Pointe; det går till segels i morgon bittida.

— Jag måste då begifva mig dit i natt?

— Nu på ögonblicket, det vill säga, sedan ni fått min instruktion. Två karlar, som ni finner vid porten, då ni går ut, skola eskortera eder; ni låter mig gå först, och en half timme derefter beger ni eder af.

— Ja, monseigneur. Låt oss nu återkomma till den beskickning, ni behagar uppdraga åt mig, och som jag önskar att fortfarande göra mig förtjent af eders eminens' förtroende, torde ni framställa den i klara och bestämda ordalag, på det jag icke måtte begå något misstag.

Nu uppstod ett ögonblicks djup tystnad mellan de båda talande; det märktes tydligt, att kardinalen på förhand noga öfvervägde de ord, med hvilka han skulle uttrycka sig, och att mylady samlade alla sina förståndsförmögenheter för att kunna uppfatta, hvad han komme att säga, och inpräglade det i sitt minne.

Atos betjenade sig af detta ögonblick för att bedja sina båda kamrater stänga dörren inifrån och gaf dem en vink att komma och lyssna med honom.

De båda musketörerna, som tyckte om bekvämlighet, buro fram hvar sin stol åt sig och en åt Atos. Alla tre satte sig ned, sträckte fram sina hufvuden och lyssnade.

— Ni begifver eder till London, återtog kardinalen. Då ni kommit dit, söker ni upp Buckingham.

— Jag torde få erinra eders eminens, inföll mylady, att allt sedan affären med diamanterna, för hvilken hertigen ännu misstänker mig, hyser han misstroende till mig.

— Också är det den här gången, sade kardinalen, ej fråga om att tillnarra sig hans förtroende, men väl att öppet och ärligt uppträda som underhandlerska.

— Öppet och ärligt, upprepade mylady med ett obeskrifligt uttryck af falskhet.

— Ja, öppet och ärligt, återtog kardinalen i samma ton; hela denna sak måste uppgöras helt öppet.

— Jag skall bokstafligen följa eders eminens' instruktion.

— Ni söker upp Buckingham å mina vägnar och säger honom, att jag känner de förberedelser han gör, men att jag icke bekymrar mig derom, enär jag, vid första rörelse han vågar, störtar drottningen.

— Skall han väl tro, att eders eminens är i tillfälle att verkställa sin hotelse?

— Ja, ty jag har bevis.

— Då måste jag kunna framlägga dessa bevis till hans bedömande.

— Utan tvifvel, och ni skall säga honom, att jag offentliggör Bois-Roberts och markis de Beautrus rapport om det möte, som hertigen hos konnetabelns fru hade med drottningen samma afton, som den förra gaf en maskeradbal; ni skall, på det han icke må tvifla, säga honom, att han bivistade denna bal i Stormoguls kostym, som var ämnad åt chevalier de Guise, men som han köpte af denne för tre tusen pistoler.

— Godt, monseigneur.

— Alla omständigheterna vid hans inträde och under denna natt, då han smög sig in, klädd som en italiensk spåman, skall ni säga honom, och på det han ej ändå må betvifla äktheten af mina underrättelser, så säg, att han bar under sin mantel en stor hvit rock, öfversållad med svarta prickar, dödskallar och korslagda benknotor; ty i händelse af öfverraskning ville han gälla för hvita fruns vålnad, hvilken, som man vet, visar sig i Louvre, så ofta någon vigtig händelse är för handen.

— Är detta allt, monseigneur?

— Säg honom, att jag äfven känner alla omständigheterna vid äfventyret i Amiens, att jag derom skall låta skrifva en liten pikant roman med en plankarta af trädgården och porträtt af hufvudpersonerna i denna nattliga scen.

— Jag skall säga honom det.

— Säg honom äfven, att jag har Montaigu i mitt våld, att han nu sitter på Bastiljen, att man väl icke funnit några bref hos honom, men att tortyren kan förmå honom att yppa allt, hvad han vet, och äfven. . . hvad han icke vet.

— Mycket bra.

— Tillägg vidare, att hans härlighet, vid sin brådska att lemna ön Ré, glömt qvar i sitt kvarter ett visst bref från fru de Chevreuse, som synnerligen blottställer drottningen, när det ådagalägger, icke blott att hennes majestät kan älska konungens fiender, utan äfven att hon stämplar tillsammans med Frankrikes. Ni har väl noga uppfattat allt, hvad jag sagt eder?

— Eders eminens torde sjelf döma derom: balen hos konnetabelns fru, natten i Louvre, aftonen i Amiens, Montaigus arrestering, fru de Chevreuses bref.

— Alldeles, sade kardinalen, alldeles; ni har ett mycket godt minne, mylady.

— Men, återtog damen, hvilken kardinalen gjort denna komplimang, om hertigen allt detta oakadt icke gifver med sig, utan fortfar att hota Frankrike?

— Hertigen är kär som en galning eller snarare som ett dumhufvud, återtog Richelieu med djup bitterhet. Liksom de forna vandrande riddarne har han företagit detta krig endast för att undfå en blick af den sköna. Om han vet, att kriget kan kosta hans tankars dam, såsom han kallar drottningen, hennes ära, kanske ock hennes frihet, så ansvarar jag för, att han skall betänka sig.

— Men om han ändå, sade mylady med en enständighet, som bevisade, att hon ville hafva full reda på det uppdrag, hon skulle åtaga sig, om han ändå framhärdat?

— Om han ändå framhärdat, sade kardinalen. . . det är icke troligt.

— Det är dock möjligt, sade mylady.

— Om han framhärdat. . . Hans eminens gjorde en paus och fortsfor: Om han framhärdat, nå väl, då hoppas jag på en af de tilldragelser, som stundom förändra staters utseende.

— Om eders eminens ur historien behagade anföra några af dessa tilldragelser, sade mylady, så skulle jag kanske dela edert hopp på framtiden?

— Nå väl, hör då! svarade Richelieu; när till exempel år 1610 konung Henri IV, ärorik i åminnelse, för en sak af nästan lika beskaffenhet med den, som nu drifver hertigen, ämnade på en gång inkräkta Flandern och Italien för att från båda hållen ansätta Österrike, tilldrog sig icke då en händelse, som räddade Österrike? Hvarför skulle icke franske konungen hafva samma lycka som kejsaren?

— Eders eminens menar knifstinget på gatan la Ferronnerie?

— Alldeles, svarade kardinalen.

— Fruktar icke eders eminens, att Ravailacs straff skulle afskräcka dem, som kunde falla på den tanken att följa hans exempel?

— I alla tider och i alla land, helst om dessa land äro söndrade af religionsstrider, finnas svärmare, som ej begära något bättre än att få göra sig till martyrer. Och just nu påminner jag mig, att puritanerne äro ursinnigt förbittrade på hertigen af Buckingham och att deras predikanter utpeka honom som Antikrist.

— Nå väl? inföll mylady.

— Nå väl, fortsfor kardinalen med en likgiltig uppsyn, för ögonblicket skulle till exempel endast fordras att söka upp någon qvinna, vac-

ker, ung, fintlig, som sjelf vill hämnas på hertigen. En dylik qvinna kan man väl påträffa; hertigen är en fruntimmerskarl, och om han sått mycken kärlek genom sina löften om beständighet, har han äfven bort så mycket hat genom sin ständiga otrohet.

— Utan tvifvel, sade mylady kallt, kan en sådan qvinna stå att finna.

— Nå väl, en dylik qvinna, som ville sätta Jacques Clements eller Ravailacs dolk i handen på en svärmare, skull rädda Frankrike.

— Ja, men hon skulle vara medbrottslig i ett mord.

— Har man någonsin lärt känna Ravailacs eller Jacques Clements medbrottslingar?

— Nej, ty de stodo kanske för högt, för att man skulle våga söka dem, der de funnos; man skulle icke bränna upp Palais de justice för hvem som helst, monseigneur.

— Ni tror då, att eldsvådan i Palais de justice var vållad af något annat än slumpen? frågade Richelieu i samma ton, som om han gjort en fråga utan minsta vigt.

— Jag, monseigneur, svarade mylady, jag tror ingenting. Jag anför blott ett sakförhållande, det är allt. Jag säger blott, att om jag vore mademoiselle de Montpensier eller drottning Marie de Médicis, skulle jag iakttaga mindre försigtighet, än jag nu måste, då jag helt enkelt kallar mig lady Clarick.

— Det har ni rätt i, sade Richelieu; hvad önskar ni då?

— Jag önskade en order, som på förhand godkänner allt, hvad jag tror mig böra göra för Frankrikes väl.

— Men först måste vi finna en sådan qvinna, som jag sade och som skulle vilja hämnas på hertigen.

— Hon är redan funnen, sade mylady.

— Sedan måste man uppsöka den der eländige svärmaren, som kan tjena till verktyg åt Guds rättvisa.

— Honom skall man nog finna.

— Nå väl, sade hertigen, då först är tiden inne att begära den order ni nyss begärde.

— Eders eminens har rätt, återtog mylady, och det är jag, som hade orätt i att i det uppdrag, hvarmed eders eminens täcks hedra mig, se något annat, än hvad det i sjelfva verket är, det vill säga att å eders eminens' vägnar gifva hans härlighet tillkänna, att ni vet, under hvilka olika förklädningar han lyckats närma sig drottningen vid den af

konnetabelns fru gifna festen; att ni har bevis på det samtal, som drottningen i Louvre skänkte en viss italiensk astrolog, hvilken ej var någon annan än hertigen af Buckingham; att ni låter författa en liten pikant roman om äfventyret i Amiens med plan af trädgården, der detta äfventyr passerade, och porträtt af de personer, som uppträdde deri; att Montaigu sitter på Bastiljen och att tortyren kan förmå honom att säga, hvad han minnes, till och med hvad han redan kan hafva glömt; slutligen att ni eger ett visst bref från fru de Chevreuse, hvilket man funnit i hans härlighets bostad och som synnerligen blottställer icke blott den, som skrifvit det, utan äfven den, i hvars namn det är skrifvet. Om han sedan oaktadt allt detta framhärdar, och som mitt uppdrag inskränker sig till hvad jag nyss sagt, återstår mig blott att bedja Gud, det han värdigas göra ett underverk för att rädda Frankrike. Det var ju så, monseigneur, jag har ju icke annat att göra?

— Ja, så var det, återtog kardinalen tort.

— Och nu, sade mylady utan att synas märka förändringen i hertigens ton, nu, då jag fått eders eminens' instruktion i afseende på edra fiender, tillåter monseigneur mig äfven att säga några ord om mina?

— Ni har då fiender? sporde Richelieu.

— Ja, monseigneur, fiender, mot hvilka ni måste skänka mig edert stöd, ty jag har ådragit mig dem i eders eminens' tjenst.

— Och hvilka äro de? frågade hertigen.

— Först och främst en liten ränksmiderska vid namn Bonacieux.

— Hon är i fängelset i Nantes.

— Det vill säga, hon var der, återtog mylady, men drottningen har utverkat en order af konungen, till följd hvaraf hon låtit föra henne i ett kloster.

— I ett kloster? upprepade hertigen.

— Ja, i ett kloster.

— I hvilket?

— Det vet jag icke; hemligheten är väl bevarad.

— Jag skall nog få veta den, jag.

— Och eders eminens säger mig då, i hvilket kloster hon befinner sig?

— Derför ser jag intet hinder, sade kardinalen.

— Godt! Men vidare har jag en annan fiende, som är vida mer fruktansvärd än den der obetydliga fru Bonacieux.

— Och hvem?

— Hennes älskare.

— Hur heter han?

— Åh, eders eminens känner honom väl! utropade mylady med uppbrusande vrede; det är bådvas vår onda genius; det var han, som vid en strid med eders eminens' drabanter afgjorde segern till fördel för de kungliga musketörerna; det var han, som gaf de Wardes, eder utskickade, tre värjsting och kom affären med diamanterna att stranda; slutligen har han, underrättad om att jag frånröfvat honom fru Bonacieux, svurit min död.

— Aha, sade kardinalen, nu vet jag, hvem ni menar!

— Jag menar den uslingen d'Artagnan.

— Det är en djerf kamrat, sade kardinalen.

— Just därför är han så mycket mer att frukta.

— Man måste, sade hertigen, hafva ett bevis på hans hemliga förstånd med Buckingham.

— Ett bevis! utropade mylady; jag skall skaffa tio bevis derpå.

— Nå väl, då är det den enklaste sak i verlden; gif mig detta bevis, och jag låter sätta honom på Bastiljen.

— Godt, monseigneur, men sedan?

— När han kommit på Bastiljen, gifves icke något »sedan«, sade kardinalen i dof ton. Ack, min Gud, fortfor han, om jag lika lätt kunde befria mig från min fiende, som jag kan befria eder, mylady, från edra, och om det vore mot dylika menniskor ni begärde strafflöshet! . . .

— Monseigneur, återtog mylady, det ena för det andra, lif för lif, man för man; gif mig denne, så ger jag eder den andre.

— Jag vet icke, hvad ni menar, återtog kardinalen, och jag vill icke ens veta det, men jag önskar vara eder till tjenst och ser intet hinder att bevilja eder, hvad ni begär med afseende på en så obetydlig varrelse, desto hellre, som den der d'Artagnan, efter hvad ni säger, är en utsväfvande menniska, en duellant, en förrädare.

— En nedrig bof, monseigneur, en bof!

— Gif mig då papper, bläck och penna, sade kardinalen.

— Se här, monseigneur.

Nu uppstod ett ögonblicks tystnad, som bevisade, att kardinalen eftersinnade, i hvilka ordalag biljetten borde affattas, eller höll på att skrifva den. Atos, som ej förlorat ett ord af samtalet, tog sina båda kamrater vid handen och förde dem till andra änden af rummet.

— Nå, sade Portos, hvad vill du? Hvarför låter du oss ej höra slutet af samtalet?

— Tyst! sade Atos med låg röst; I hafven hört allt, hvad I behöfden höra; för öfrigt vill jag icke hindra eder att höra resten, men jag måste nu bort.

— Måste du bort? sade Portos; men om kardinalen frågar efter dig, hvad skola vi då svara honom?

— I skolen icke vänta, tills han frågar efter mig; I skolen strax säga honom, att jag begifvit mig förut på rekognosering, emedan vissa ord, som vår värd yttrat, ingifvit mig tanken, att vägen ej är säker. Jag skall för öfrigt nämna några ord åt kardinalens stallmästare; resten är min sak, bekymren eder icke derom.

— Var försiktig, Atos, sade Aramis.

— Oroa dig icke, svarade Atos; du vet ju, att jag är kallblodig.

Portos och Aramis återtogo sin plats vid kaminröret.

Atos gick utan att göra minsta hemlighet af sin bortgång, tog sin häst, som var bunden vid fönsterluckan, öfvertygade med få ord stallmästaren om nödvändigheten af en rekognosering för att med säkerhet kunna återvända, undersökte med låtsad omsorg fängkrutet på sina pistoler, tog värjan mellan tänderna och följde den väg, som förde till lägret.

Kapitel XLV

En äktenskaplig scen.

Såsom Atos hade förutspått, dröjde det icke länge, innan kardinalen steg ned. Han öppnade dörren till rummet, der musketörerna befunno sig, och fann Portos inbegripen i ett ursinnigt tärningsspel med Aramis. Han kastade en hastig blick i alla vrår af salen och märkte, att en af hans män fattades.

— Hvart har herr Atos tagit vägen? frågade han.

— Monseigneur, svarade Portos, han begaf sig åstad att rekognoscera, emedan han hört vår värd yttra något, som ingaf honom den tanken, att vägen ej vore säker.

— Och ni, hvad har ni gjort, herr Portos?

— Jag har vunnit fem pistoler af Aramis.

— Viljen I nu återvända med mig?

— Vi afbida eders eminens' befallning.

— Till häst då, mina herrar, ty det är sent.

Stallmästaren stod vid porten och höll kardinalens häst vid tygeln. Något längre bort syntes i mörkret en grupp af två karlar och tre hästar; dessa båda karlar voro de, som skulle föra mylady till skansen La Pointe och tillse, att hon komme om bord.

Stallmästaren berättade för kardinalen, hvad de båda musketörerna redan yttrat i afseende på Atos. Kardinalen gjorde en gillande åtbörd och begaf sig åter på väg, iakttagande samma försigtighetsmått, som han begagnat vid sin bortfärd.

Vi lemna honom nu på vägen till lägret, under skydd af stallmästaren och de båda musketörerna, samt återvända till Atos.

Ett hundra steg bortåt hade han ridit sin jemna lunk, men så snart han kommit ur sigte, hade han svängt om åt höger, tagit en omväg och ridit tillbaka en tjugu steg i småskogen för att passa på den lilla truppen; när han igenkände sina kamraters galonerade hattar och guldfransarna på kardinalens kappa, väntade han, tills ryttarne vikit af i en krok af vägen, och så snart han väl förlorat dem ur sigte, reda han i galopp tillbaka till värdshuset, hvilket man utan minsta svårighet öppnade för honom.

Värden kände strax igen honom.

— Min officer, sade Atos, har glömt att säga den der damen en trappa upp en högst viktig sak; han skickar mig nu för att godtgöra sin glömska.

— Stig upp, sade värden; hon är ännu på sitt rum.

Atos begagnade sig af tillåtelsen, steg uppför trappan så tyst han kunde, kom upp i förstugan, och genom den halföppna dörren såg han mylady taga på sig sin hatt.

Han inträdde i rummet och stängde igen dörren efter sig.

Atos stannade framför dörren, insvept i sin kappa och med hatten neddragen öfver ögonen.

Vid åsynen af denna stumma figur, lika orörlig som en bildstod, vardt mylady förskräckt.

— Hvem är ni och hvad önskar ni? utropade hon.

— Ah, det är verkligen hon! mumlade Atos.

Och nedfällande sin kappa och uppskjutande hatten, steg han fram.

— Känner ni igen mig, min fru? frågade han.

Mylady tog ett steg framåt, men studsade strax tillbaka, liksom hade hon sett en orm.

— Aha! sade Atos, godt, jag ser, att ni känner igen mig!

— Grefve de la Fère! mumlade mylady, i det hon bleknade och drog sig tillbaka, ända till dess väggen hindrade henne att komma längre.

— Ja, mylady, svarade Atos, grefve de la Fère sjelf, som nu kommer rakt från andra världen för att få det nöjet att träffa eder. Låt oss sitta ned och språka, såsom kardinalen säger.

Mylady, gripnen af en outsäglig förskräckelse, satte sig ned utan att säga ett ord.

— Ni är då en afgrundsande, uppsänd på jorden! sade Atos. Jag vet, att eder makt är stor, men ni vet också, att med Guds hjälp menniskorna ofta besegrat de mest fruktansvärda af de onda andarna. Jag har

redan förr funnit eder i min väg; jag trodde mig hafva förgjort eder, min fru, men antingen bedrog jag mig eller har afgrunden åter uppväckt eder.

Vid dessa ord, som hos mylady återkallade de förfärligaste minnen, sänkte hon hufvudet med en qväfd suck.

— Ja, afgrunden har åter uppväckt eder, återtog Atos, afgrunden har gjort eder rik, har gifvit eder ett annat namn, afgrunden har gifvit eder nästan ett annat ansigte, men den har hvarken utplånat fläckarna i eder själ eller brännmärket på eder kropp.

Mylady reste sig upp, som om en fjäder hade satt henne i rörelse, och hennes ögon sköto blixtar. Atos satt kvar på sin plats.

— Ni trodde, att jag var död, icke sant, liksom jag trodde, att ni icke mera fans till, och namnet Atos hade dolt grefve de la Fère, liksom namnet lady Clarick hade dolt Anne de Breuil. Var det icke så ni kallade eder, då eder aktningsvärde bror vigde oss vid hvarandra? Vår ställning är verkligen ganska egen, fortfar Atos leende; hittills ha båda lefvat, endast för det vi trodde hvarandra vara döda och för det ett minne mindre besvärar än en lefvande varelse, ehuru väl ett minne stundom är alldeles förintande.

— Men säg då, svarade mylady med dof röst, hvem för eder nu åter till mig och hvad vill ni mig?

— Jag vill säga eder, att ehuru jag varit alldeles osynlig för eder, har jag ändå icke förlorat eder ur sigte.

— Ni vet då, hvad jag gjort?

— Jag kan säga eder, dag för dag, allt, hvad ni företagit eder, sedan ni inträdde i kardinalens tjenst ända till nu i afton.

Ett tviflande småleende sväfvade på myladys bleka läppar.

— Hör på! Det var ni, som tog de två diamanterna från hertigens af Buckingham bandros; det var ni, som lät föra bort fru Bonacieux; det var ni, som, ursinnigt kär i de Wardes och i förmodan, att ni tog emot honom, öppnade eder dörr för d'Artagnan; det var ni, som, öfvertygad, att de Wardes bedragit eder, ville förmå hans rival att döda honom; det var ni, som, då denne rival hade upptäckt eder afskyvärda hemlighet, nu ville låta döda honom genom två lönnmördare, dem ni skickat att följa honom; det var ni, som, då ni erfarit, att kulorna förfelat sitt mål, skickade förgiftadt vin tillika med ett falskt bref för att inbilla edert offer, att detta vin kom från hans vänner; det var ändtligen ni, som, i detta samma rum, sittande på den stol, der jag nu sitter, med kardinal

de Richelieu nyss öfverenskommit att mörda hertigen af Buckingham, mot det att kardinalen gåfve eder d'Artagnans lif.

Mylady var likblek.

— Ni är då Satan sjelf? sade hon.

— Kanhända, svarade Atos, men hör i alla fall detta: mörda eller låt mörda hertigen af Buckingham, det rör mig föga, jag känner honom icke; för öfrigt är han en engelsman; men rör icke med änden af edert finger ett enda hår på d'Artagnan, som är en trofast vän, som jag älskar och försvarar, eller svär jag vid min faders hufvud, att det brott, som ni då begått, skall vara det sista.

— Herr d'Artagnan har grymt förolämpat mig, sade mylady med dof röst; herr d'Artagnan skall dö.

— Är det verkligen möjligt, att man kan förolämpa eder, min fru? sade Atos skrattande; han har förolämpat eder, och han skall dö?

— Han skall dö, återtog mylady; hon först och han sedan.

Atos kände sig fattad liksom af en svindel; åsynen af denna varelse, som ej liknade en qvinna, återkallade hos honom de förfärligaste minnen; han erinrade sig, att han en dag, i en mindre farlig ställning än den, hvori han nu befann sig, redan velat uppoffra henne för sin heder; hans mordlystnad återvaknade nu, brännande och våldsamt som en feberyra. Han reste sig nu i sin ordning upp, förde handen till sitt bälte, tog en pistol derur och laddade den.

Mylady, blek som ett lik, ville skrika, men hennes isade tunga kunde endast frambringa ett hest ljud, som ej liknade en människas röst, utan snarare ett vilddjurs rosslande; tryckande sig intill den mörka väggen, liknade hon, med sitt utslagna hår, fasans förfärliga bild.

Atos lyfte långsamt sin pistol, utsträckte armen så, att vapnet nästan vidrörde myladys panna, och sade med en röst desto mera förfärlig, som den röjde lugnet af ett oåterkalleligt beslut:

— Min fru, ni lemnar mig strax det papper, som kardinalen skref åt eder, eller, vid min själ, skjuter jag eder för pannan!

Med en annan man hade mylady kunnat hysa något tvifvel, men hon kände Atos för väl. Emellertid förblef hon orörlig.

— Ni har en sekund på eder att fatta edert beslut, sade han.

Mylady såg på hans ansigtes hopdragning, att skottet skulle aflossas; hon förde hastigt handen till sitt bröst, framtog ett papper och räckte det åt Atos.

— Se der, sade hon; förbannelse öfver eder!

Atos tog papperet, stack åter pistolen i sitt bälte, närmade sig lampan för att förvissa sig om, att det verkligen var det rätta, vek upp det och läste:

»Det är på min befallning och för statens väl, som innehafvaren af detta gjort hvad han gjort.

3 december 1627.

Richelieu.«

— Och nu, sade Atos, i det han återtog sin kappa och satte sin hatt på hufvudet, nu, då jag ryckt ur dig tänderna, huggorm, bit, om du kan! Han gick ut ur rummet utan att ens se sig tillbaka.

I porten fann han de två karlarne och hästen, som de höllo vid tygeln.

— Mina herrar, sade han, I veten, att hans eminens befalt eder utan minsta uppskof föra den der qvinnan till skansen La Pointe och att icke lemna henne, förrän hon gått om bord.

Som dessa ord verkligen öfverensstämde med den befallning de fått, nickade de till bifallstecken.

Atos kastade sig lätt i sadeln och flög bort i galopp. Men i stället för att följa vägen red han rakt öfver fältet, ifrigt sporrande sin häst, och stannade emellanåt för att lyssna.

Vid en af dessa halter hörde han på vägen steg af flere hästar. Han tviflade ej, att det ju var kardinalen och hans följe. Strax jagade han sin häst framåt, strök af honom med ljung och löf och stälde den tvärs öfver vägen, ungefär två hundra steg från lägret.

— Wer da? ropade han på afstånd, när han varseblef ryttarne.

— Jag tror, det är vår tappre musketör, sade kardinalen.

— Ja, monseigneur, svarade Atos, det är han sjelf.

— Herr Atos, sade Richelieu, mottag min tacksägelse för den goda bevakning ni skänkt oss. Mina herrar, vi äro nu framme, riden in genom venstra porten; lösen är: **K o n u n g e n o c h R é.**

Kardinalen nickade härvid åt de tre vännerna och tog af åt höger, åtföljd af sin stallmästare, ty denna natt låg han sjelf i lägret.

— Nå väl, sade Portos och Aramis, då kardinalen var så långt borta, att han ej kunde höra dem, nå väl, han skref papperet, som hon begärde.

— Jag vet det, sade Atos lugnt, ty här är det.

De tre vännerna yttrade ej ett enda ord på hela vägen till sitt kvarter, utom när de gåfvo skildtvakterne lösen.

Man skickade endast Mousqueton för att säga Planchet, att hans herre anmodades att, då han lemnade löpgrafven, genast begifva sig till musketörernes kvarter.

Såsom Atos hade förutsett, gjorde mylady, när hon vid porten återfann de tvenne karlarne, som väntade henne, ej minsta svårighet att följa dem; väl hade hon ett ögonblick lust att låta föra sig till kardinalen och berätta honom allt, hvad som tilldragit sig; men en upptäckt å hennes sida skulle äfven medföra en dylik å Atos'; hon kunde väl säga, att Atos hade hängt henne, men Atos kunde ock upplysa, att hon var brännmärkt; hon ansåg därför rådligast att iakttaga tystnad, att helt beskedligt fara sin väg och med sin vanliga skicklighet fullgöra det svåra uppdrag, hon hade åtagit sig, men, sedan allt var fullbordadt till kardinalens belåtenhet, af honom begära hämd.

I följd häraf befann hon sig, efter det hon rest hela natten, klockan sju på morgonen vid skansen La Pointe; klockan åtta hade hon stigit om bord, och klockan nio lyfte fartyget, som, med kaparbref af kardinalen, troddes skola gå till Bayonne, ankar och afseglade till England.

Kapitel XLVI

Bastionen Saint-Gervais.

Vid ankomsten till de tre vännerna fann d'Artagnan dem samlade i ett och samma rum; Atos gjorde sina betraktelser, Portos strök upp sina mustascher, Aramis läste sina böner i en liten vacker bönbok med blått sammetsband.

— För tusan, mina herrar! sade d'Artagnan, jag hoppas, att hvad I hafven att säga mig lönar mödan att höra, ty annars förlåter jag eder icke att hafva kallat mig i stället för att låta mig hvila efter en natt, tillbragt med att taga och rifva en bastion. Ah, hvarför voren I icke der, mina herrar! Der var hett om öronen!

— Vi voro annanstädes, der det icke heller var kallt, svarade Portos, i det han gaf sina mustascher en krökning, som var dem egendomlig.

— Tyst, sade Atos.

— Aha, svarade d'Artagnan, som förstod betydelsen af den lätta rynkningen på musketörens ögonbryn, här tycks vara något nytt å färde!

— Aramis, sade Atos, du frukosterade i förgår på värdshuset Par-paillet, tror jag?

— Ja.

— Huru har man det der?

— Jo, jag för min del åt ganska illa; i förgår var det fiskdag, men de hade bara kött att bjuda på.

— Huru! sade Atos, fins ej fisk här, i en hamn?

— De säga, återtog Aramis, i det han åter började sin fromma läsning, att dammen, som kardinalen bygger, jagar fisken ut i vida hafvet.

— Men det var icke det jag ville säga, Aramis, återtog Atos; jag menade, om du fick vara i fred och om ingen störde dig.

— Det synes mig, att vi icke hade allt för besvärligt sällskap, och för hvad du har att säga, Atos, skola vi ha ganska bra på Parpaillot.

— Låt oss då gå till Parpaillot, sade Atos, ty här äro väggarna tunna som papper.

D'Artagnan, som var van vid sin väns sätt och som genast på ett ord, en åtbörd, ett tecken af honom märkte, att viktiga saker voro å bane, tog nu Atos' arm och gick ut med honom utan att säga något. Portos följde efter, språkande med Aramis.

På vägen mötte man Grimaud; Atos gaf honom en vink att komma. Efter sin vana lydde Grimaud tigande; den stackars karlen hade nästan glömt bort att tala.

Man anlände till värdshuset Parpaillot. Klockan var sju på morgonen, dagen började gry, de tre vännerna begärde en frukost och ingingo i en sal, der de efter värdens försäkran ej skulle störas.

Olyckligtvis var timmen ganska illa vald för en öfverläggning. Man hade nyss slagit revelj; hvar och en afskakade nattens sömn, och för att bortjaga den fuktiga morgonluften kom man att dricka ett glas på värdshuset; dragoner, schweizare, drabanter, musketörer, husarer¹ efterträdde hvarandra med en snabbhet, som borde vara välgörande för värdens affärer, men illa motsvarade de fyra vännernes önskan. Också besvarade de helt snävt sina kamraters helsningar, skålar och skämt.

— Men, sade Atos, vi få oss kanske ett gräl på halsen, hvilket skulle komma oss mindre väl till pass i denna stund. D'Artagnan, berätta oss, huru du tillbragt din natt, så skola vi sedan omtala, huru vi tillbragt vår.

— Det är sant, sade en husar, som stod och vaggade på benen, hållande i handen ett glas bränvin, som han sakta smuttade på; det är sant, I voren i löpgrafven i natt, herrar musketörer, och I måtten der haft ett svårt nappatag med rochellarne.

D'Artagnan såg på Atos för att få veta, om han borde svara den djerfve, som blandade sig i samtalet.

¹Originalalets *chevaux-légers* voro ett slags lätt rytteri, här återgifvet med husarer.

— Nå, sade Atos, hör du icke, att herr de Busigny gör dig den äran att tilltala dig? Berätta hvad som tilldrog sig i natt, efter dessa herrar önska få veta det.

— Hafven I icke tagit en bastion? frågade en schweizare, som drack rom ur ett dricksglas.

— Jo, min herre, svarade d'Artagnan, bugande sig, vi hade verkligen den äran; vi hade äfven, som ni förmodligen hört omtalas, vid ett af hörnen inpraktiserat ett krutfat, som vid explosionen gjorde en vacker bresch, förutom att, då bastionen icke var bygd i går, hela den öfriga bygnaden varit mycket skadad deraf.

— Hvilken bastion var det? frågade en dragon, som på sin sabelklinga bar en gås, som han medförde för att få stekt.

— Bastionen Saint-Gervais, bakom hvilken rochellarne oroade våra arbetare, svarade d'Artagnan.

— Och affären var het?

— Ja visst; vi förlorade fem man och rochellarne åtta eller tio.

— Balzampleu! utropade schweizaren, oaktdadt det vackra förråd af eder, som tyska språket eger, hade tagit sig för att äfven svärja på franska.

— Men det är troligt, sade husaren, att de nu på morgonen skicka skansgräfvare för att åter sätta bastionen i stånd.

— Ja, det är troligt, sade d'Artagnan.

— Mina herrar, jag håller ett vad, ropade Atos.

— Ack ja, ja, ett vad! sade schweizaren.

— Hvad för vad? frågade husaren.

— Vänta, sade dragonen, i det han lade sin sabel som ett stekspett öfver de två stora jerngallren, hvilka uppburo elden i eldstaden, det är jag med om. Fördömde värd, hit med en stekpanna, att jag ej må gå miste om en enda droppe af fettet på detta aktningsvärda fjäderfä.

— Han har rätt, sade schweizaren, gåsfett är mycket godt med syltsaker.

— Se så der, sade dragonen. Låt oss nu få höra vadet. Vi lyssna, herr Atos.

— Ja, vadet! instämde husaren.

— Nå väl, jag slår vad med eder, herr de Busigny, sade Atos, att mina tre kamrater, herrar Portos, Aramis, d'Artagnan, och jag skola frukostera i bastionen Saint-Gervais och der dröja qvar en hel timme med klockan i hand, hvad än fienden må göra för att få oss derifrån.

Portos och Aramis sågo på hvarandra; de började nu begripa.

— Men, sade d'Artagnan, i det han lutade sig intill Atos' öra, du tar lifvet af oss utan förskoning.

— Vi mista snarare lifvet, svarade Atos, om vi icke begifva oss dit.

— Ah, på min ära, go' herrar, sade Portos, i det han gungade på sin stol och strök upp sina mustascher, var icke det ett vackert vad, skulle jag tro.

— Jag antager det också, sade herr de Busigny; nu skola vi bestämma, hvad vi skola hålla om.

— I ären fyra, mina herrar, sade Atos, och vi äro också fyra; en middag efter tycke och smak för åtta, ären I nöjda med det?

— Förträffligt! återtog herr de Busigny.

— Ypperligt! sade dragonen.

— Det är jag med om, instämde schweizaren. Den fjerde åhöraren, som spelat en stum rol under hela detta samtal, nickade till tecken, att han samtyckte till förslaget.

— Herrarnes frukost är färdig, sade värden.

— Nå väl, bär in den då, sade Atos.

Värden åtlydde. Atos ropade Grimaud, visade honom en stor korg, som stod i ett hörn, och gaf honom en vink att inknyta de inburna köträtterna i serveten.

Grimaud insåg strax, att det var fråga om en frukost i gröngräset, tog korgen, inlade maten och buteljerna samt tog korgen på armen.

— Men hvar vill ni då förtära min frukost? sade värden.

— Hvad rör det eder, sade Atos, bara ni får betaldt?

Han kastade majestätiskt två pistoler på bordet.

— Skall jag ge eder tillbaka, min officer? sade värden.

— Nej, men tillägg blott två buteljer champanj, och öfverskottet är för serveterna.

Värden gjorde ej en så god affär, som han först inbillat sig, men han tog skadan igen, i det han smög åt de fyra gästerne två buteljer anjouvin i stället för de två buteljerna champanj.

— Herr de Busigny, sade Atos, behagade ni ställa edert ur efter mitt eller tillåta mig att ställa mitt efter edert?

— Gerna, min herre, sade husaren, i det han upptog ur fickan ett mycket vackert ur, infattadt med diamanter; det visar på half åtta.

— Tretiofem minuter öfver sju, sade Atos; låt oss då komma i håg, att mitt går fem minuter förut, min herre.

De fyra unga männen helsade de förvånade åhörarne och togo vägen åt bastionen Saint-Gervais, följda af Grimaud, som, okunnig om, hvart de ämnade sig, bar korgen med den passiva lydriad, hvarvid han vant sig, och ej ens tänkte på att fråga, hvart det bure.

Så länge de voro inom lägrets område, vaxlade de fyra vännerna ej ett enda ord; dessutom följdes de af nyfikne, hvilka, underrättade om vadet, ville veta, huru det skulle aflöpa; men så snart de hunnit utom circumvallationslinjen och befunno sig i fria luften, trodde d'Artagnan, som var alldeles okunnig om hvad saken angick, att det var tid att begära en förklaring.

— Nu, min käre Atos, sade han, torde du visa mig den vänskapen och säga mig, hvarthän det bär?

— Du ser väl, sade Atos, att det bär till bastionen.

— Men hvad skola vi göra der?

— Det vet du väl: vi skola frukostera.

— Men hvarför frukostera vi ej på Parpaillot?

— Emedan vi hafva ganska viktiga saker att säga hvarandra, och emedan det var omöjligt att språka fem minuter i detta värdshus bland alla dessa besvärlige, som komma och gå, som helsa och som närma sig. Här åtminstone, fortfor Atos, pekande på bastionen, skall man ej störa oss.

— Det synes mig, sade d'Artagnan med denna försigtighet, som hos honom parade sig så väl och så naturligt med en utomordentlig tapperhet, det synes mig, att vi kunnat söka upp något ensligt ställe på sandrefveln vid hafsstranden.

— Der man skulle sett oss alla fyra tillsammans, så att kardinalen inom en qvarts timme genom sina spioner fått veta, att vi höllo rådslag.

— Ja, sade Aramis, Atos har rätt; *a n i m a d v e r t u n t u r i n d e s e r t i s*, de skönjas i öknerna.

— En öken hade icke varit illa, sade Portos, men hvar fins väl den?

— Det fins ingen öken, der icke en fågel kan flyga öfver ens hufvud, der ej en fisk kan hoppa upp öfver vattnet, der ej en kanin kan springa upp från sitt läger, och jag tror, att fågel, fisk, kanin, allt är kardinalens spioner. Bättre är då att fullfölja vårt företag, från hvilket vi dessutom nu ej mera kunna afstå utan skam; vi ha slagit vad, ett vad, som ej kunde vara känt på förhand och hvars verkliga orsak jag trotsar hvem som helst att gissa. För att vinna det måste vi hålla ut en timme i bastionen. Antingen anfallas vi eller icke. Om vi icke anfallas, så få

vi tid nog att språka, och ingen skall höra oss, ty jag ansvarar för, att väggarna i denna bastion ej hafva öron; anfallas vi, skola vi ändå tala om våra affärer och dessutom inlägga ära, i det vi försvara oss; I finnen således, att det är en ren vinst.

— Ja, sade d'Artagnan, men vi få oss helt visst en kula i kroppen.

— Åh, min vän, sade Atos, du vet väl, att de farligaste kulorna ej komma från fienden?

— Men jag tycker, invände Portos, att vid en dylik expedition borde vi åtminstone tagit med oss våra musköter.

— Du är enfaldig, min vän Portos; hvarför skulle vi belastat oss med en öfverflödigt börda?

— En god musköt, tolf patroner och ett kruthorn finner jag ej öfverflödiga inför fienden.

— Nå väl, sade Atos, har du icke hört, hvad d'Artagnan sagt?

— Hvad då? frågade Portos.

— Jo, d'Artagnan har sagt, att vid sista nattens utfall dödades åtta eller tio fransmän och lika många rochellare.

— Vidare?

— Man hade visst icke tid att plundra dem, enär man för ögonblicket hade något långt viktigare att göra.

— Nå väl?

— Nå väl, vi skola gå och söka upp deras musköter och patroner; i stället för fyra musköter och tolf kulor skola vi då hafva minst femton musköter och hundra skott.

— O, Atos, utropade Aramis, du är sannerligen en stor man!

Portos nickade bifall.

D'Artagnan ensam syntes ännu icke öfvertygad.

Grimaud delade säkert den unge mannens tvifvel, ty när han såg, att man fortsatte marschen åt bastionen till, något, som han ända hitills hade betviflat, drog han sin herre i rockskörtet.

— Hvar bär det? frågade han med en åtbörd.

Atos pekade på bastionen.

— Men, yttrade den tystlåtna Grimaud på samma språk, här få vi släppa till vårt skinn.

Atos lyfte ögonen och fingret mot himmeln.

Grimaud stälde från sig sin korg och satte sig ned, i det han skakade på hufvudet.

Atos tog en pistol ur bältet, såg efter, om den var väl försedd med fängkrut, spände den och närmade pipan till Grimauds öra.

Grimaud sprang upp, liksom drifven af en fjäder.

Då gaf Atos honom ett tecken att taga korgen och gå förut. Grimaud lydde.

Allt, hvad den stackars Grimaud vann genom denna ett ögonblicks pantomim, var, att han vardt förflyttad från eftertruppen till förtruppen.

Framkomna till bastionen, vände de sig om.

Mer än trehundra soldater af alla vapen voro församlade vid ingången till lägret; i en särskild grupp kunde man urskilja herr de Busigny, dragonen, schweizaren och den fjerde vadhållaren.

Atos tog af sig hatten, satte den på sin värjspets och svängde den i luften.

Alla åskådarne besvarade hans helsning och beledsagade denna artighet med ett starkt hurra.

Derefter försvunno de alla fyra i bastionen, dit Grimaud redan före dem gått in.

Kapitel XLVII

Musketörernes rådplägning.

Såsom Atos hade förutsett, var bastionen endast besatt af ett dussin döde, både fransmän och rochellare.

— Mina herrar, sade Atos, som tagit befälet öfver expeditionen, medan Grimaud dukar bordet, så låt oss samla i hop musköterna och patronerna. Vi kunna för öfrigt språka, under det vi göra detta. Dessa herrar, tillade han, pekande på de döde, höra oss ej.

— Men vi kunna ändå kasta dem i löpgrafven, sade Portos, sedan vi likväl först öfvertygat oss om, att det ej fins något i deras fickor.

— Ja, återtog Atos, men detta är Grimauds sak.

— Nå väl, sade d'Artagnan, låt då Grimaud visitera dem och sedan kasta dem öfver muren.

— Aktom oss väl därför, sade Atos; de kunna vara oss till nytta.

— Kunna dessa döde vara oss till nytta? sade Portos. Du är tokig, käre vän!

— Dömen icke förmätet, säga evangelium och herr kardinalen, svarade Atos. Huru många musköter finnas, mina herrar?

— Tolf, svarade Aramis.

— Huru många skott?

— Ett hundra.

— Det är just hvad vi behöfva; låtom oss nu ladda.

De fyra musketörerne började nu förrätta detta arbete. När sista musköten var laddad, gaf Grimaud ett tecken, att frukosten var serverad.

Atos svarade, alltid genom tecken, att det var bra, och anvisade Grimaud ett slags skjul, der denne begrep, att han borde stå på post.

Likväl, för att mildra obehaget af hans vaktgöring, tillät Atos honom att medtaga ett bröd, två kotletter och en butelj vin.

— Nu till bords, mina herrar! sade Atos.

De fyra vännerna satte sig på marken med benen i kors, såsom turkar eller skraddare.

— Nå, sade d'Artagnan, nu, då du icke mera behöfver frukta, att någon hör dig, så hoppas jag, att du ger oss del af din hemlighet.

— Jag hoppas, att jag på en gång bereder eder både nöje och ära, mina herrar, sade Atos. Jag har låtit eder göra en förtjusande promenad; se här en frukost, af de läckraste, och fem hundra personer der bort, såsom I kunnen se genom skottgluggarna, som anse oss antingen för galningar eller hjeltar, två klasser af dumhufvuden, hvilka mycket likna hvarandra.

— Men hemligheten? sade d'Artagnan.

— Hemligheten, svarade Atos, är den, att jag i går afton träffade mylady.

D'Artagnan förde glaset till sina läppar, men vid ordet »mylady« darrade hans hand så starkt, att han satte glaset ifrån sig för att ej spilla ut dess innehåll.

— Du har då sett din hust. . .

— Tyst då! afbröt Atos. Du glömmer, min vän, att dessa herrar icke, liksom du, äro invigda i hemligheten af mina familjaffärer; jag har träffat mylady.

— Och hvar? frågade d'Artagnan.

— Vid pass två lieues härifrån, på värdshuset Colombier-rouge.

— I sådant fall är jag förlorad, sade d'Artagnan.

— Nej, icke så alldeles ännu, återtog Atos, ty vid det här laget har hon redan lemnat franska kusten.

D'Artagnan andades åter.

— Men när allt kommer omkring, frågade Portos, hvem är då denna mylady?

— En tjusande qvinna, sade Atos, i det han läppjade på ett glas fradgande vin. Den satans värden! utropade han. Han ger oss anjouvin i stället för champanj och tror, att vi låta narra oss deraf. Ja, fortfor han, en tjusande qvinna, hvilken visat godhet för vår vän d'Artagnan, som gjort henne, jag vet icke hvilket gement spratt, som hon bjöd till att hämnas för en månad sedan, då hon ville låta döda honom med

muskötskott, för åtta dagar sedan då hon sökte förgifva honom, och i går, då hon begärde hans hufvud af kardinalen.

— Huru? Då hon begärde mitt hufvud af kardinalen! utropade d'Artagnan, blek af förskräckelse.

— Det är lika sant som evangelium, sade Portos; jag hörde det med båda öronen.

— Jag också, instämde Aramis.

— Då, sade d'Artagnan, i det han modfäld sänkte armen, är det öfverflödigt att kämpa längre; det är lika så godt, att jag strax skjuter mig för pannan, och att det varder slut på alltsammans.

— Det är den sista dumhet man bör göra, sade Atos, när det är den enda, för hvilken ingen bot finnes.

— Men jag skall aldrig undkomma med dylika fiender, sade d'Artagnan. Först och främst den der okände från Meung, sedan de Wardes, som jag gifvit tre värjsting, vidare mylady, hvars hemlighet jag upp-snappat, och slutligen kardinalen, hvars hämdplaner jag korsat.

— Nå väl, sade Atos, allt detta gör endast fyra, och vi är fyra, en mot en. För tusan, om vi skulle tro de tecken, som Grimaud ger oss, så få vi snart att göra med ett långt större antal! Hvad är på färde, Grimaud? Med hänsyn till sakens vikt tillåter jag dig att tala, min vän, men var fåordig, jag ber dig. Hvad ser du?

— En trupp.

— Af huru många?

— Tjugu man.

— Hvad för ena?

— Sexton skansgräfvare och fyra soldater.

— På huru långt afstånd äro de?

— Fem hundra steg.

— Godt, då ha vi ännu tid att äta upp vår fågel och dricka ett glas vin. Din skål, d'Artagnan!

— Din skål! upprepade Portos och Aramis.

— Välan då, min skål, fast jag icke tror, att edra önsknigar lända mig till mycken fromma.

— Åh, sade Atos, Gud är stor, såsom Muhameds anhängare säga, och han har framtiden i sina händer.

Sedan han sväljt innehållet af sitt glas, hvilket han derpå satte ifrån sig, steg Atos upp helt sorgglöst, tog den musköt, han först fick tag i, och gick fram till en skottglugg.

Portos, Aramis och d'Artagnan gjorde lika så. Grimaud fick befallning att ställa sig bakom de fyra vännerna för att ladda om deras vapen.

Efter ett ögonblick såg man truppen komma; den följde ett slags löpgraf, som bildade en förbindelse mellan bastionen och staden.

— För tusan, sade Atos, det lönade visst mödan att besvara oss för ett tjog narrar, beväpnade med hackor och spadar! Grimaud hade bara behöft vinka åt dem att gå sin väg, så är jag öfvertygad, att de låtit oss vara i fred.

— Det tviflar jag på, sade d'Artagnan, ty de nalkas beslutsamt hitåt. Dessutom finnas bland arbetarne fyra soldater och en korporal, beväpnade med muskötter.

— Då ha de icke sett oss, sade Atos.

— På min ära, yttrade Aramis, tillstår jag icke, att jag känner en viss motvilja för att skjuta på dessa stackars satar till borgare!

— Dålig prest, inföll Portos, som har medlidande med kättare!

— I sanning, sade Atos, Aramis har rätt, och jag går att varna dem.

— Hvad fan ämnar du göra? frågade d'Artagnan; man skjuter ned dig, min vän.

Atos brydde sig ej om varningen; han steg upp i breschen med sin musköt i ena handen och sin hatt i den andra.

— Mina herrar, sade han, i det han vände sig till soldaterna och arbetarne, hvilka, förvånade öfver denna syn, stannade vid pass femtio steg från bastionen, och i det han artigt helsade dem; mina herrar, några vänner och jag äro i färd att fruktostera här i bastionen. Som i veten, är ingenting obehagligare än att störas, när man frukosterar; vi bedja eder därför att, om I ovilkorligen hafven här att göra, vänta, tills vi slutat vår frukost, eller komma igen senare, så vida I icke skullen få den helsosamma lusten att öfverge rebellerne och i stället komma och dricka med oss en skål för konungen af Frankrike.

— Akta dig, Atos! sade d'Artagnan; ser du icke, att de lägga an?

— Jo, jo, sade Atos, men de äro borgare, som skjuta mycket illa och ej skola träffa mig.

I samma ögonblick aflossades verkligen fyra muskötskott, och kulorna hveno kring Atos, men ingen enda träffade honom.

Fyra muskötskott svarade dem nästan i samma stund, men dessa voro bättre riktade än angriparnes; tre soldater nedföllu döda och en af arbetarne sårades.

— Grimaud, en annan musköt! sade Atos, som ännu stod kvar i breschen.

Grimaud lydde strax. Å sin sida hade de tre vännerna äfven laddat. En ny salva följde den förra; korporalen och två skansgräfvare föllo, och de öfrige af truppen togo till flykten.

— Se så, mina herrar, låt oss nu göra ett utfall, sade Atos.

Och de fyra vännerna rusade ut, kommo fram till slagfältet, togo soldaternes fyra muskötter och korporalens halfpik, och öfvertygade, att de flyende ej skulle stanna förr än i staden, vände de åter om till bastionen, medförande sina troféer.

— Ladda åter musköterna, Grimaud, sade Atos, och vi, mina herrar, låtom oss fortsätta vår frukost och vårt samtal. Hvar voro vi?

— Jag kommer i håg det, sade d'Artagnan, du sade, att mylady, sedan hon begärt mitt hufvud af kardinalen, lemnat franska kusten. Och hvart beger hon sig? tillade d'Artagnan, som lifligt intresserade sig för myladys marschruta.

— Hon far till England, svarade Atos.

— För hvad ändamål?

— För att mörda eller låta mörda Buckingham.

D'Artagnan uppgaf ett rop af förvåning och harm.

— Men det är nedrigt! utbrast han.

— Åh, hvad den saken angår, svarade Atos, ber jag dig vara öfvertygad, att den mycket litet bekymrar mig. Nu, då du slutat, Grimaud, fortfor Atos, så tag korporalens halfpik, bind fast en servet dervid och plantera den på toppen af bastionen, att dessa rebeller till rochellare må se, att de haft att göra med tappra och rättskaffens kungens soldater.

Grimaud lydde utan att svara. Några ögonblick senare vajade den hvita fanan öfver de fyra vännernes hufvuden. En åska af bifallsyttringar helsade dess åsyn; halfva lägret trängdes omkring lägerportarna.

— Huru! återtog d'Artagnan, det bekymrar dig mycket litet, om hon dödar eller låter döda Buckingham? Kom i håg, att hertigen är vår vän.

— Hertigen är engelsman och kämpar mot oss; må hon därför göra med hertigen hvad hon behagar; det bryr jag mig lika litet om som om en tom butelj.

Och Atos kastade femton steg ifrån sig en butelj, som han höll i handen och ur hvilken han hält ända till sista droppen i sitt glas.

— Men, sade d'Artagnan, jag öfverger icke Buckingham så der; han gaf oss ju de vackraste hästar.

— Och i synnerhet mycket vackra sadlar, sade Portos, som just för tillfället bar på sin kappa galonen, hvilken suttit på hans sadel.

— För öfrigt, sade Aramis, vill Gud syndarens omvändelse, men icke hans död.

— Amen! svarade Atos, och vi skola sedan återkomma till den saken, om det roar dig; men hvad som för ögonblicket mest syselsatte mig, och jag är säker om, att du skall förstå mig, d'Artagnan, det var att främtaga denna qvinna ett slags fullmakt in blanco, hvilken hon afpressat kardinalen och med hvars tillhjälp hon kunde ostraffadt befria sig från dig, kanske äfven från oss.

— Denna varelse är då en ond ande! sade Portos, i det han räckte sin tallrik åt Aramis, som skar för fågeln.

— Och denna fullmakt, sade d'Artagnan, är denna fullmakt ännu i hennes händer?

— Nej, den är kommen i mina; jag kan icke säga, att det just skedde utan möda, ty då skulle jag ljuga.

— Min käre Atos, sade d'Artagnan, jag kan icke längre räkna de gånger, jag har dig att tacka för lifvet.

— Det var således för att återvända till henne, som du lemnade oss? frågade Aramis.

— Alldeles.

— Och du har detta kardinalens bref, sade d'Artagnan.

— Här är det, sade Atos.

Och han upptog det dyrbara papperet ur sin rockficka.

D'Artagnan vek upp det med ena handen, hvars häftiga darrning han ej ens försökte dölja, och läste:

»Det är på min befallning och för statens väl, som innehafvaren häraf gjort hvad han gjort.

5 december 1627.

Richelieu.«

— I sanning, sade Aramis, det är en formelig absolution.

— Man måste rifva sönder detta papper, sade d'Artagnan, som tyckt sig läsa sin dödsdom.

— Nej, tvärt om, sade Atos, man måste omsorgsfullt bevara det; jag ville icke afstå detta papper, om man betäckte det med guld.

— Och hvad ämnar hon nu göra? frågade den unge mannen.

— Ah, sade Atos likgiltigt, hon skrifer troligtvis till kardinalen, att en fördömd musketör, vid namn Atos, med våld röfvat hennes skyddsbref; hon ger honom väl i samma bref det rådet att befria sig på en och samma gång både från honom och hans båda vänner, Portos och Aramis. Kardinalen skall påminna sig, att de äro samma män, som han alltid träffat i sin väg; då skall han en vacker morgon låta arrestera d'Artagnan, och på det tiden ej må varda honom för lång, skall han skicka oss att hålla honom sällskap på Bastiljen.

— Men, sade Portos, det der, tycker jag, är ett sorgligt skämt, min vän.

— Jag skämtar icke, sade Atos.

— Vet du, sade Portos, det vore långt mindre synd att vrida halsen af denna fördömda mylady än att göra det med dessa stackars satar till hugenotter, som aldrig begått annat brott än att på franska sjunga de psalmer, vi sjunga på latin.

— Hvad säger abbeen om det? frågade Atos lugnt.

— Jag säger, att jag delar Portos' åsigt, svarade Aramis.

— Hvad skall då jag säga! sade d'Artagnan.

— Lyckligtvis är hon långt borta, yttrade Portos, ty jag tillstår, att här skulle hon besvara mig mycket.

— Hon besvarar mig lika mycket i England som i Frankrike, sade Atos.

— Mig besvarar hon öfver allt, sade d'Artagnan.

— Men då du hade henne i ditt våld, anmärkte Portos, hvarför dränkte eller strypte eller hängde du henne icke? De döde sqvallra icke.

— Menar du det, Portos? svarade musketören med ett dystert leende, hvilket d'Artagnan ensam begrep.

— Det faller mig något in, sade d'Artagnan.

— Låt höra! sade musketörerna.

— Till vapen! ropade Grimaud.

De unga männen reste sig häftigt upp och sprungo till sina muskötter.

Denna gång närmade sig en liten trupp af tjugu eller tjugufem man, men det var icke arbetare, det var soldater.

— Om vi skulle återvända till lägret? hemstälde Portos. Det här är icke lika spel.

— Omöjligt, och det för tre orsaker, svarade Atos: den första, att vi ännu ej slutat frukostera; den andra, att vi ännu ha viktiga saker att säga hvarandra; den tredje, att det ännu felas tio minuter, innan timmen förflutit.

— Hör på, sade Aramis, vi måste emellertid uppgöra en operationsplan.

— Den är ganska enkel, sade Atos: så snart fienden är inom musköthåll, gifva vi eld; om han fortfar att rycka fram, gifva vi åter eld, och det så länge vi ha laddade gevär; om återstoden af truppen då vill storma, så låta vi dem komma ända ned i grafven, och då nedstörta vi öfver dem ett stycke af muren, som blott står genom ett under af jemvigt.

— Bravo! sade Portos, du är i sanning född till general, min käre Atos, och kardinalen, som tror sig vara en stor krigare, är ett intet emot dig.

— Mina herrar, sade Atos, intet bortspildt krut, jag ber; tagen sigte hvar på sin man.

— Jag har min, sade d'Artagnan.

— Jag min, sade Portos.

— Jag dito, sade Aramis.

— Välan, fyr! ropade Atos.

De fyra skotten hördes som en knall, men fyra man föllo.

Strax slogs en trumhvirfvel, och den lilla truppen nalkades med stormsteg.

Nu följde skott på skott utan regelbundenhet, dock alltid lika sorgfälligt riktade, men liksom kände de våra vänners ringa antal, fortforo rochellarne att rycka an med stormsteg.

Af tre skott fälde två sin man, men de återstående saktade likväl icke sitt språng.

Framkomna till foten af bastionen, voro fienderne ännu tolf eller femton; en sista salva mottog, men hejdade dem icke; de hoppade ned i grafven och beredde sig att bestiga breschen.

— Välan, mina vänner, sade Atos, låt oss göra slut på saken. Till muren! Till muren!

De fyra vännerna, understödda af Grimaud, började nu med sina muskötpipor trycka på ett väldigt stycke af muren, hvilket vacklade som skakadt af vinden, lossnade från sin grundval och nedföll i grafven med ett förfärligt buller; man hörde ett rysligt skri, ett dammoln uppsteg mot himmeln och allt var förbi.

— Skulle vi ha krossat dem från den förste till den siste? sade Atos.

— Det ser verkligen så ut, sade d'Artagnan.

— Nej, sade Portos, se der två eller tre, som springa sin väg linkande.

Tre eller fyra af dessa olycklige, betäckta af blod och sand, flydde verkligen i hålvägen tillbaka till staden; det var allt, som återstod af den lilla truppen.

Atos såg på sitt ur.

— Mina herrar, sade han, vi ha nu varit här en timme, och vadet är vunnet, men vi måste spela liberalt; för öfrigt har d'Artagnan ännu icke sagt oss sin idé.

Och med vanlig kallblodighet slog musketören sig ned vid kvarlevorna af frukosten.

— Min idé? sade d'Artagnan.

— Ja, svarade Atos, du sade ju, att det föll dig något in?

— Ah, jag mins! återtog d'Artagnan; jag beger mig för andra gången till England och söker upp herr Buckingham.

— Nej, d'Artagnan, det gör du icke, sade Atos kallt.

— Och hvarför icke? Har jag icke redan gjort det en gång?

— Jo, men då hade vi icke krig; då var herr Buckingham en bundsförvandt och icke en fiende; hvad du tänker göra skulle stämplas som förräderi.

D'Artagnan insåg styrkan af detta skäl och teg.

— Hör på, yttrade Portos, jag har också en idé.

— Lyssnom till Portos' idé, sade Aramis.

— Jag begär permission af herr de Tréville under någon förevändning, som I hitten på, ty jag är icke stark i förevändningar, jag. Mylady känner mig icke; jag nalkas henne, utan att hon fruktar mig, och när jag funnit min sköna, så stryper jag henne.

— Ja, sade Atos, jag är icke långt ifrån att antaga Portos' förslag.

— Fy då! invände Aramis, döda en kvinna! Nej, hören på mig, jag har hittat det rätta.

— Låt höra, Aramis, sade Atos, som var mycket eftergifven för den unge musketören.

— Man bör underrätta drottningen om saken.

— Ja, ja, ropade Portos och d'Artagnan på en gång, jag tror, att vi funnit rätta utvägen.

— Underrätta drottningen? sade Atos; och på hvad sätt? Ha vi några förbindelser vid hofvet? Kunna vi skicka någon till Paris, utan att man vet det i lägret? Härifrån till Paris är ett hundra fyrtio lieues; vårt bref hinner ej fram till Angers, förrän vi äro i fängelse, vi.

— Hvad det beträffar att på säkra vägar få ett bref till hennes majestät, sade Aramis rodnande, så åter jag mig den saken; jag känner en fintlig person i Tours. . .

Aramis hejdade sig, då han såg Atos småle.

— Nå, är du icke böjd för det medlet, Atos? sade d'Artagnan.

— Jag förkastar det icke helt och hållet, svarade Atos, jag vill blott göra Aramis uppmärksam på, att han ej kan lemna lägret, att hvilken annan som helst än en af oss ej är pålitlig, att, två timmar efter det budet har afgått, skola kardinalens alla kapucinermunkar, tjensteandar och svartrockar känna ditt bref utantill, och att man skall arresteras både dig och din fintliga vän.

— Oberäknadt, inföll Portos, att drottningen skulle rädda herr Buckingham, men visst icke oss.

— Mina herrar, sade d'Artagnan, Portos' invändning är ganska förnuftig.

— Ah! Hvad har man då för sig i staden? sade Atos.

— Man slår generalmarsch.

De fyra vännerna lyssnade; bullret af trumhvirflarna trängde verkligen till deras öron.

— I skolen få se, att de skicka emot oss ett helt regemente, sade Atos.

— Och du tänker väl icke bjuda ett helt regemente spetsen? sade Portos.

— Hvarför icke? svarade musketören. Jag känner mig just i taget, och jag skulle bjuda en hel armé spetsen, om vi bara varit nog försigtiga att taga ett dussin buteljer med oss.

— På min ära nalkas icke trumman! sade d'Artagnan.

— Låt henne nalkas, sade Atos; det är en fjerdedels timmes väg härifrån till staden, följaktligen lika långt från staden och hit. Det är

mera tid, än som behöfs för att uppgöra vår plan; om vi aflägsna oss härifrån, skola vi aldrig mera finna ett så lämpligt ställe. Veten I, mina herrar, just nu fick jag den rätta ideen.

— Låt höra då!

— Tillåten mig att gifva Grimaud några nödiga order.

Atos gaf sin betjent en vink att närma sig.

— Grimaud, sade Atos, i det han pekade på de döde, som lågo i bastionen, tag dessa herrar, ställ dem upp emot muren, sätt hattarne på deras hufvuden och gevären i deras händer.

— Store man! ropade d'Artagnan, jag begriper dig.

— Du begriper? sade Portos.

— Än du, begriper du, Grimaud? sade Aramis.

Grimaud gaf ett jakande tecken.

— Godt, det är allt hvad som behöfs, sade Atos; låt oss nu återgå till min idé.

— Men jag ville ändå gerna begripa det der, sade Portos.

— Det behöfs icke.

— Nej, nej, låt nu höra din idé, Atos! ropade d'Artagnan och Aramis på en gång.

— Denna mylady, denna qvinna, denna demon har en svåger, efter hvad jag hört dig säga, d'Artagnan.

— Ja, jag känner honom ganska väl och tror, att han icke har stor sympati för sin svägerska.

— Det är ingenting ondt i det, svarade Atos, och om han afskydde henne, vore det än bättre.

— Om så är, står det till efter vår önskan.

— Emellertid, sade Portos, ville jag gerna begripa meningen med hvad Grimaud gör.

— Tyst, Portos! sade Aramis.

— Huru heter denne svåger?

— Lord Winter.

— Hvar är han nu?

— Han vände tillbaka till London vid första rykte om krig.

— Nå väl, han är just den man vi behöfva, sade Atos. Honom böra vi underrätta om saken, låta honom veta, att hans svägerska ämnar lönmörda någon, och bedja honom icke släppa henne ur sigte. Det fins väl i London, hoppas jag, någon inrättning i samma väg som M a -

d e l o n e t t e s eller F i l l e s - r e p e n t i e s;¹ dit låter han sätta sin svägerska, och vi kunna vara lugna.

— Ja, sade d'Artagnan, så länge hon är qvar der.

— Ah, på min ära, sade Atos, du begär allt för mycket, min käre d'Artagnan! Jag har gifvit dig allt, hvad jag hade, och jag får säga dig, att mitt förråd är slut.

— Jag för min del tycker, att detta förslag är bäst, sade Aramis. Vi underrätta på en gång drottningen och lord Winter.

— Ja, men hvilka skola vi skicka med brefven till Tours och till London?

— Jag ansvarar för Bazin, sade Aramis.

— Och jag för Planchet, sade d'Artagnan.

— Ja, sade Portos, om ej vi kunna lemna lägret, så kunna våra la-kejer göra det.

— Utan tvifvel, instämde Aramis, och redan i dag skrifva vi brefven, förse våra betjenter med penningar, och de bege sig af.

— Vi förse dem med penningar? inföll Atos; I han då sådana, I?

De fyra vännerna sågo på hvarandra, och ett moln for öfver deras ansigten, som ett ögonblick hade ljusnat.

— Gif akt, ropade d'Artagnan, jag ser svarta och röda punkter röra sig der borta. Hvarför sade du ett regemente, Atos? Det är en hel armé.

— Ja, på min ära, svarade Atos, der komma de! Sådana listiga kam-rater, som komma utan både trummor och trumpeter! Nå, har du sluta-t, Grimaud?

Grimaud gjorde ett jakande tecken och visade på ett dussin lik, som han uppradat i de mest egendomliga ställningar, några med gevär på axel, andra läggande an och andra åter med värja i hand.

— Bravo! sade Atos, det der hedrar din inbillningskraft.

— I alla fall, sade Portos, ville jag ändå gerna begripa. . .

— Låt oss först bryta upp, sade d'Artagnan, sedan skall du nog be-gripa saken.

— Ett ögonblick, mina herrar, ett ögonblick! Låt oss ge Grimaud tid att duka af bordet.

— Ah! sade Aramis, de svarta och röda punkterna växa synbart, och jag är af samma tanke som d'Artagnan; jag tror, vi ha ingen tid att förlora, om vi skola hinna vårt läger.

¹Tukthus i Paris för fallna qvinnor. Ö.a.

— På min ära, sade Atos, jag har ej längre något emot en reträtt; vårt vad gälde en timme; nu ha vi dröjt här en och en half; man har ingenting att säga; låt oss gå, mina herrar, låt oss gå.

Grimaud hade redan begifvit sig förut med korgen och deserten.

De fyra vännerna följde honom och hade gått vid pass tio steg.

— Men, utropade Atos, hvad fan tänka vi på, mina herrar!

— Har du glömt något? frågade Aramis.

— Än fanan, för tusan! Man bör väl icke lemna en fana i fiendens händer, om den ock endast består af en servet.

Atos störtade åter in i bastionen, steg upp på platformen och tog ned fanan; men som rochellarne redan kommit inom musköthåll, riktade de en fruktansvärd eld på denne man, hvilken, liksom för sitt nöje, blottstälde sig för skotten.

Men man kunde tro, att Atos var skyddad af ett trollmedel, ty kulorna hveno omkring honom, men ingen enda träffade.

Atos svängde sin fana, i det han vände ryggen åt fienden och helsade de sina i lägret. Från båda sidor hördes starka rop, från den ena af förbittring och från den andra af hänryckning.

En ny salva följde tätt på den första, och tre kulor, hvilka genom-borrade serveten, gjorde den till en verklig fana.

Man hörde ropas från hela lägret: Stig ned! Stig ned!

Atos nedsteg; hans kamrater, som ångestfullt väntat, återsågo honom med glädje.

— Kom, Atos, kom, ropade d'Artagnan, sträck ut stegen; nu, då vi funnit allt, utom penningar, vore det en dumhet att låta döda sig.

Men Atos fortfor att marschera helt majestätiskt; då hans kamrater funno alla invändningar onyttiga, jenkade de sin gång efter hans.

Grimaud och hans korg hade vunnit försprång och befunno sig utom håll för kulorna.

Efter ett ögonblick hördes en ursinnig gevärseld.

— Hvad är det? sporde Portos; och hvad skjuta de på? Jag hör inga kulor hvina och ser icke någon fiende.

— De skjuta på våra döde, svarade Atos.

— Men våra döde skola icke besvara elden.

— Mycket rätt; då tro de, att vi ligga i bakhåll, och de rådslå; slutligen skicka de en parlamentär, och när de märka putset, äro vi utom skotthåll. Derför behöfva vi icke hasta så mycket, att vi blottställa oss för håll och styng.

— Ah, jag begriper! sade Portos häpen.

— Det var då lyckligt, det! sade Atos, i det han höjde på axlarna.

Fransmännen å sin sida uppgåfvo rop af hänryckning, när de sågo de fyra vännerna återkomma i sakta mak.

Slutligen hördes en ny muskötsalva; denna gång plattades kulorna mot stenarna på vägen kring de fyra vännerna och hveno hemskt i deras öron. Rochellarne hade nyss bemäktigat sig bastionen.

— Sådana äkta stympare! sade Atos; huru många ha vi dödat? Tolf?

— Eller femton.

— Huru många ha vi krossat?

— Åtta eller tio.

— Och i utbyte icke så mycket som en skråma! Fast, jo, hvad har du på handen, d'Artagnan? Blod, tror jag?

— Det är ingenting, sade d'Artagnan.

— En förlupen kula?

— Ej ens det.

— Hvad är det då?

Vi hafva sagt, att Atos älskade d'Artagnan som sin son, och denna dystra och oböjliga karakter hade stundom för den unge mannen en faders bekymmer.

— Bara ett skafsår, återtog d'Artagnan; mitt finger råkade mellan två stenar, en sten i muren och stenen i min ring, så att det gick håll på skinnet.

— Så är det att bära diamanter, gunstig junker! sade Atos med förakt.

— Ja så, utropade Portos, vi ha således en diamant? Hvad fan klaga vi då öfver brist på penningar?

— Mycket riktigt anmärkt! sade Aramis.

— Bra, Portos! Den gången hade du verkligen en idé!

— Ja visst, svarade Portos, bröstande sig öfver den komplimang Atos gjort honom; efter det fins en diamant, så säljom den.

— Men, sade d'Artagnan, det är drottningens diamant.

— Ett skäl mera, återtog Atos; drottningen räddar sin älskare, hertigen af Buckingham, ingenting är mera billigt; drottningen räddar oss, sina vännar, det är också i sin ordning. Låt oss sälja diamanten. Hvad tänker herr abbeen om saken? Jag begär ej att få veta Portos' tankar, ty han har redan yttrat sig.

— Jag tycker, sade Aramis rodnande, att då ringen ej kommit från någon älskarinna och följaktligen ej är en kärlekspant, kan d'Artagnan sälja den.

— Min vän, du talar som teologien sjelf. Ditt råd är således. . .

— Att sälja diamanten, svarade Aramis.

— Nå väl, sade d'Artagnan muntert, låt oss sälja diamanten och icke mera tala om saken.

Muskötelden fortfor, men vännerna voro utom skotthåll, och rochellarne sköto endast för att lätta sitt samvete.

— Minsann, inföll Atos, var det icke hög tid, att Portos kom på sin idé; nu äro vi i lägret. Således, mina herrar, ej ett ord mer om hela saken! Man har ögonen på oss; man kommer oss till möte; man skall bära oss i triumf.

Såsom vi sade, var verkligen hela lägret i rörelse; mer än två tusen personer hade, liksom det varit ett skådespel, bevitnat de fyra vännernes lyckliga bedrift, hvars verkliga anledning man var långt ifrån att ana. Man hörde endast ropen: lefve drabanterna, lefve musketörerna! Herr de Busigny kom först och tryckte Atos' hand, erkännande, att vadet var tappadt. Dragonen och schweizaren följde honom, och alla deras kamrater kommo i sin ordning. Det var ingen ände på lyckönskningar, handtryckningar, omfamningar; man skrattade obarmhertigt åt rochellarne; ja, larmet var så förfärligt, att kardinalen trodde ett upplopp vara å bane och skickade sin kapten Lahoudinière för att efterfråga, hvad det var.

Orsaken uppgafs för sändebudet med hela ifvern af en brinnande hänryckning.

— Nå? sporde kardinalen, då han såg Lahoudinière komma tillbaka.

— Jo, monseigneur, svarade denne, det är tre musketörer och en drabant, som slagit vad med herr de Busigny, att de skulle frukostera i bastionen Saint-Gervais, och som, medan frukosten varade, i två timmar hållit stånd mot fienden och dödat, jag vet icke hur många rochellare.

— Frågade ni efter de tre musketörernas namn?

— Ja, monseigneur.

— Huru heta de?

— Det är herrar Atos, Portos och Aramis.

— Alltid mina tre tappre! mumlade kardinalen. Och drabanten?

— Herr d'Artagnan.

— Alltid den galne pojken! Dessa fyra män måste tillhöra mig.

Samma afton talade kardinalen med herr de Tréville om morgonens bragd, som utgjorde samtalsämnet i hela lägret; herr de Tréville, som hört äfventyret af sjelfva hjeltarne deruti, förtäljde det nu med alla dess enskildheter för hans eminens, utan att förgäta händelsen med serveten.

— Bra, herr de Tréville, sade kardinalen, jag ber, skaffa mig den der serveten; jag skall låta brodera tre gyllene liljor på den och skänka den åt edert kompani till fana.

— Monseigneur, sade herr de Tréville, det vore orättvist mot drabanterne; herr d'Artagnan är icke vid mitt kompani, utan vid herr Desessarts'.

— Nå väl, så tag honom då! sade kardinalen; det är orätt, att dessa fyra tappra soldater, som så hjertligt hålla af hvarandra, icke tjena vid samma kompani.

Samma afton delgaf herr de Tréville de tre musketörerne och d'Artagnan denna angenäma nyhet samt bjöd dem alla fyra till frukost följande dag.

D'Artagnan visste ej till sig af glädje. Man vet, att hans lifs dröm varit att varda musketör.

Äfven de tre vännerna voro mycket glada.

— Du hade verkligen en präktig idé, sade d'Artagnan till Atos; det är, som du sjelf sade: vi ha inlagt mycken ära, och vi ha dessutom kunnat hålla ett samtal af högsta vikt.

— Hvilket vi nu kunna fortsätta, utan att någon misstänker oss, ty med Guds hjälp skola vi hädanefter gå och gälla för kardinalister.

Samma afton gjorde d'Artagnan sin uppvaktning hos herr Desessarts och gaf honom del af sin vunna befordran.

Herr Desessarts, som mycket värderade d'Artagnan, tillbjöd honom sin tienst, då denna förflyttning medförde betydliga utrustningskostnader.

D'Artagnan afslog anbudet, men som han fann tillfället gynsamt, bad han herr Desessarts låta värdera diamanten, hvilken han lemnade honom, och som han önskade vända i penningar.

Dagen derpå, klockan åtta på morgonen, inträdde herr Desessarts' betjent till d'Artagnan och lemnade honom en påse, innehållande sju tusen livres i guld.

Det var værdet af drottningens diamant.

Kapitel XLVIII

En familjaffär.

Atos hade funnit lösen: f a m i l j a f f ä r. En familjaffär var icke underkastad kardinalens undersökningar. En familjaffär rörde ingen; man kunde inför hela världen syselsätta sig med en familjaffär.

Atos hade således funnit lösen: familjaffär.

Aramis hade funnit ideen: lakejerne.

Portos hade funnit medlet: diamanten.

D'Artagnan ensam hade ingenting funnit, han, som vanligtvis var den fyndigaste af dem alla; men det måste medgifvas, att myladys blotta namn förlamade hans uppfinningsgåfva.

Dock, vi misstaga oss ju; han hade funnit köpare till diamanten.

Frukosten hos herr de Tréville var förtjusande munter. D'Artagnan bar redan sin uniform. Som han var af nästan samma växt som Aramis, och Aramis, hvilken, såsom man påminner sig, rikligen betalats af förläggaren, som köpt hans poem, låtit göra sig dupletter af allt, hade han afstått den ena fullständiga utrustningen åt sin vän.

D'Artagnan hade nu hunnit sina önskningars mål och skulle prisat sig ytterst lycklig, om han icke sett mylady skymta fram, lik ett dystert moln vid horisonten.

Efter frukosten öfverenskommo de att enligt sin vana på aftonen träffas hos Atos, och att saken der skulle afgöras.

D'Artagnan tillbragte dagen med att öfver allt i lägret visa sin musketöruniform.

Om aftonen på utsatt tid sammanträffade de fyra vännerna; det återstod endast tre saker att afgöra:

hvad man skulle skriva till myladys svåger;

hvad man skulle skriva till den fintliga personen i Tours;
och hvilka af deras lakejer skulle fortskaffa brefven.

Hvar och en tillbjöd sin: Atos talade om Grimauds tystlåtenhet: han talade icke oftare, än hans herre öppnade munnen på honom; Portos skröt med Mousquetons styrka: denne vore i stånd att piska upp fyra vanliga karlar; Aramis, med förtroende till Bazins fintlighet, utbreddes sig i beröm öfver sin kandidat; d'Artagnan ändtligen satte helt och hållet förtroende till Planchets mod och påminde dem, huru denne uppfört sig vid den kinkiga affären i Boulogne.

De fyra lakejernes egenskaper täflade länge om priset och gåfvo anledning till de förträffligaste tal, hvilka vi dock förbigå, af fruktan, att de kunde befinnas allt för långa.

— Olyckligtvis, sade Atos, måste den, som afsänder, ensam ega dessa fyra egenskaper i förening.

— Men hvar få en sådan lakej?

— Omöjligt, sade Atos, det vet jag nog; tag därför Grimaud.

— Tag Mousqueton.

— Tag Bazin.

— Tag Planchet; Planchet är modig och fintlig; det är redan två egenskaper af de fyra.

— Mina herrar, sade Aramis, det viktigaste är icke att veta, hvilka af våra lakejer är den mest tystlåtna, den starkaste, den fintligaste eller den tappreste, utan att veta, hvilken som sätter högsta värdet på pengar.

— Hvad Aramis yttrar är mycket förnuftigt, återtog Atos, man måste taga i beräkning människors brister, ej deras dygder; herr abbé, ni är en stor moralist!

— Visserligen, återtog Aramis, ty icke nog med, att vi måste varda väl betjenade för att lyckas, utan äfven för att icke misslyckas, ty då gäller det hufvudet, icke för lakejen. . .

— Saktare Aramis! sade Atos.

— Det är rätt: icke för lakejen, återtog Aramis, utan för herrn och kanske äfven för herrarne. Äro våra lakejer oss nog tillgifna att blottställa sitt lif för oss? Nej.

— På min ära, sade d'Artagnan, skulle jag icke nästan vilja ansvara för Planchet!

— Nå väl, min käre vän, lägg till denna hans tillgifvenhet en rund summa penningar, som kunde göra honom välbergad, så kan du, i stället för att ansvara för honom en gång, ansvara två.

— Min Gud, nej, du bedrager dig i alla fall! sade Atos, som var optimist, när det gälde ting, men pessimist, när det gälde människor. De skola lofva allt för att få penningarna, men på vägen skall fruktan afhålla dem från att handla. En gång gripna, inspärras de, och inspärrade, bekänna de allt. För fan, vi äro väl inga barn heller! För att komma till England — Atos sänkte rösten — måste man fara genom hela Frankrike, uppfyllt af kardinalens spioner och kreatur; det behöfs pass för att komma om bord; det behöfs att kunna engelska för att fråga efter vägen till London. Jag finner saken ganska svår.

— För ingen del, sade d'Artagnan, som var angelägen, att saken skulle komma till verkställighet; jag finner den tvärt om ganska lätt. Det faller af sig sjelft, för tusan, att om man skrifver oförståndigt till lord Winter, om kardinalens afskyvärda anslag. . .

— Saktare! erinrade Atos.

— Om ränker och statshemligheter, fortfor d'Artagnan, i det han åttlydde uppmaningen, då faller det af sig sjelft, att vi alla skola rådbråkas; men för Guds skull, glöm då icke, såsom du sjelf sade, Atos, att vi skrifva till honom i en familjaffär, att vi skrifva till honom allenast, för att han må sätta mylady, redan vid hennes ankomst till London, ur stånd att skada oss. Jag skall skrifva till honom ett bref ungefär i följande ordalag.

— Låt höra, sade Aramis, i det han strax tog på sig en kritisk min.

— »Min herre och käre vän. . . «

— Ah, ja, käre vän till en engelsman, afbröt Atos, vacker början, bravo d'Artagnan! Blott för det der lilla ordet skulle du varda söndersliten mellan hästar i stället för att varda rådbråkad.

— Välan, du kan ha rätt; jag skrifver då helt enkelt: min herre!

— Du kan till och med skrifva: mylord! återtog Atos, som mycket höll på formerna.

— »Mylord! Påminner ni eder den lilla inhägnaden vid palatset Luxembourg?»

— Godt! Luxembourg först och främst! Man skulle ta det för en hänsyftning på enkedrottningen. Det var sinnrikt! inföll Atos.

— Nå väl, låt oss sätta rätt och slätt: »Mylord! Påminner ni eder en viss liten inhägnad, der man skonade edert lif?»

— Min käre d'Artagnan, sade Atos, du varder aldrig annat än en dålig redaktör. »Der man skonade edert lif!« Fy, det är icke värdigt! Man påminner icke en rättskaffens man om dylika tjenster. Erinra om en välgerning är att förolämpa.

— Ah, min vän, sade d'Artagnan, du är odräglig! Om jag måste skrifva under din censur, så afstår jag på min ära derifrån!

— Och deri gör du rätt. Sköt du musköten och värjan; båda sköter du med heder, men afstå pennan åt abbeen; det är hans sak.

— Ja, instämde Portos, lemna pennan åt Aramis; han skrifver latinska teser, han.

— Välan, må göra! sade d'Artagnan. Skrif du detta bref åt oss, Aramis; men, vid vår helige fader påfven, gör det väl, ty jag säger dig på förhand, att jag kommer att strängt nagelfara det.

— Jag begär icke bättre, sade Aramis med denna naiva sjelfförtröstan, som alla poeter hafva; säg mig bara, hvad jag behöfver veta; jag har väl då och då hört sägas, att den der svägerskan är en nedrig varelse; jag har till och med rönt bevis derpå, då jag hörde hennes samtal med kardinalen. . .

— Mycket lägre, för tusan! påminde Atos.

— Men, fortfor Aramis, jag känner ej enskildheterna.

— Icke jag heller, sade Portos.

D'Artagnan och Atos blickade på hvarandra en stund. Ändtligen gjorde Atos, sedan han hemtat sig, men mer blek än vanligt, ett tecken till samtycke. D'Artagnan förstod, att han fick tala.

— Välan, så hör då, hvad du skall skrifva, återtog d'Artagnan. »My-lord! Eder svägerska är en brottsling, som velat bringa eder om lifvet för att få ärfva eder. Men hon egde icke rätt att gifta sig med eder bror, efter som hon redan var gift i Frankrike och var. . . «

D'Artagnan afbröt nu, liksom han sökt efter ordet, och såg på Atos.

— Bortkörd af sin man, sade Atos.

— Emedan hon var brännmärkt, fortfor d'Artagnan.

— Bah, utropade Portos, omöjligt! Har hon velat döda sin svåger?

— Ja.

— Var hon gift? frågade Aramis.

— Ja.

— Och hennes man hade kommit under fund med, att hon var brännmärkt? utropade Portos.

— Ja.

Dessa tre ja hade uttalats af Atos i allt dysterare ton.

— Men hvem har sett den der liljan? frågade Aramis.

— D'Artagnan och jag eller rättare, för att iakttaga den kronologiska ordningen, jag och d'Artagnan, svarade Atos.

— Och mannen till den afskyvärda lefver ännu? sade Aramis.

— Han lefver ännu.

— Är du säker derpå?

— Det är jag.

Det uppstod en stunds tystnad, under hvilken hvar och en, efter sitt lynne, rönte intryck af berättelsen.

— Den här gången, återtog Atos, i det han först bröt tystnaden, har d'Artagnan gifvit oss ett förträffligt program, och det måste skrivas först.

— För fan! Du har rätt, Atos, återtog Aramis, och uppsättningen är ganska kinkig. Sjelfve kansleren skulle finna sig brydd för att sätta upp ett bref af denna vigt, och likväl uppsätter herr kansleren helt lätt ett protokoll. Lika godt, varen tysta, så skall jag skriva.

Aramis tog pennan, funderade några ögonblick och satte sig derpå att skriva åtta eller tio rader med en förtjusande liten fruntimmersstil; sedan läste han med sakta och långsam röst, liksom hvart ord noga afvägts, följande:

»Mylord!

Den person, som skrifer detta, har haft äran att korsa sin värja med eder i en liten inhägnad vid Enfergatan. Då ni sedermera flere gånger behagat kalla eder denna persons vän, bör han genom ett godt råd visa sin tacksamhet för denna vänskap. Två gånger har ni varit nära att fall offer för en nära slägting, hvilken ni betraktar som eder arftagerska, emedan ni icke vet, att hon, före sitt i England ingångna äktenskap, redan var gift i Frankrike; men tredje gången, som är denna, kunde ni lätt gå under. Eder slägting har från La Rochelle farit öfver till England. Öfvervaka hennes ankomst, ty hon har stora och ohyggliga planer. Om ni önskar bestämdt veta, hvad hon är i stånd till, kan ni läsa hennes förflutna på hennes venstra axel.«

— Nå, det der är ju förträffligt, sade Atos; du skrifer som en statssekreterare, min käre Aramis. Lord Winter skall nu vara på sin vakt,

om blott varningen kommer honom tillhanda, och fölle den ock i händerna på sjelfve hans eminens, skulle vi ändå ej vara blottställda. Men då betjenten, som beger sig af, kunde vilja inbilla oss, att han varit i London, om han också ej varit längre än till Châtellerault, gifva vi honom jemte brefvet blott hälften af summan och lofva honom andra hälften, då han öfverbringar svaret. Har du diamanten kvar? fortfor Atos.

— Jag har det, som bättre är än den, jag har pengarna därför, sade d'Artagnan och kastade penningpåsen på bordet; vid guldets klang lyfte Aramis upp ögonen och Portos spratt till; Atos deremot förblef orörlig.

— Huru mycket finnes i den der lilla påsen? sade han.

— Sju tusen livres i louisdorer om tolf franc.

— Sju tusen livres! utropade Portos; den der obetydliga diamanten värd sju tusen livres!

— Det synes så, sade Atos, efter vi ha dem här; jag förmodar icke, att vår vän d'Artagnan släpt till af egna medel.

— Men, mina herrar, med allt detta, invände d'Artagnan, tänka vi likväl icke på drottningen. Låt oss vårda oss något litet om hennes käre Buckingham's helse. Det är det minsta, vi äro henne skyldiga.

— Riktigt, sade Atos, men den saken tillhör Aramis.

— Nå väl, svarade denne rodnande, hvad skall jag göra då?

— Åh, återtog Atos, det är helt enkelt, du skall sätta upp ett annat bref till den der fintliga personen, som bor i Tours.

Aramis fattade åter pennan, funderade å nyo och skref följande rader, hvilka han strax understälde sina vänners granskning:

»Min bästa kusin!«

— Aha, sade Atos, den der fintliga personen är således en släkting?

— Min köttsliga kusin, sade Aramis.

— Låt gå då för kusin!

»Min bästa kusin! Hans eminens kardinalen, den Gud nådeligen beskydde för Frankrikes väl och till rikets fienders förderf, är nu nära att göra slut med de upproriska kättarne vid La Rochelle; det är sannolikt, att engelska flottan ej ens skall komma i sigte af fästningen; jag vågar nästan yttra min öfvertygelse, att någon vigtig tilldragelse skall

hindra hertigen af Buckingham att begifva sig af. Hans emimens är både forntidens, den närvarande tidens och troligtvis äfven framtidens ypperste politiker. Han skulle släcka solen, om den besvärade honom. Meddela eder syster dessa lyckliga underrättelser, min bästa kusin. Jag har drömt, att den fördömde engelsmannen var död. Jag kan icke påminna mig, om det var medelst stål eller gift; blott det är jag viss om, att jag drömt, att han var död, och ni vet, att mina drömmar aldrig svika mig. Var alltså förvissad om att snart få se mig återvända.«

— Förträffligt! utropade Atos; du är en konung bland poeter, min käre Aramis, du talar som Uppenbarelsboken och är sannfärdig som ett evangelium. Nu återstår blott att skriva adressen på brefvet.

— Det är mycket lätt, sade Aramis.

Han vek nätt i hop brefvet och skref derpå:

»Mademoiselle Michon, sömmerska i Tours.«

De tre vännerna sågo på hvarandra; de voro lurade.

— Nu, sade Aramis, insen I väl, mina herrar, att endast Bazin kan föra det der brefvet till Tours; min kusin känner blott honom och sätter icke förtroende till någon annan; hvarje annan skulle misslyckas. För öfrigt är Bazin både ärelysten och lärd. Han har läst historien, mina herrar; han vet, att Sixtus V vardt påfve, sedan han vaktat svin, och som han ärnar gå i kyrkans tjenst på samma gång som jag, misströstar han ej att äfven i sin ordning kunna vardas påfve eller åtminstone kardinal. I finnen väl, att en man med dylika planer ej låter fånga sig och, om han varder fångad, hellre skall lida martyrdöden än yppa något.

— Godt, sade d'Artagnan, jag antar af allt hjerta Bazin, men antag också Planchet: mylady lät en gång köra honom på porten med käppslängar, men Planchet har godt minne, och jag ansvarar eder för, att om han ser någon möjlighet att få hämnas, låter han hellre rådbråka sig, än han afstår derifrån. Om affärerna i Tours äro dina affärer, min käre Aramis, så äro affärerna i London mina. Jag ber därför, att man väljer Planchet, som dessutom redan varit i London med mig och kan säga ganska ordentligt: *L o n d o n , s i r , i f y o u p l e a s e*, och *m y m a s t e r , l o r d d ' A r t a g n a n*; med det skall han nog taga sig fram både dit och dän, varen lugna för det.

— I detta fall, sade Atos, måste Planchet ha sju hundra livres för dit- och sju hundra livres för hemfärden; det minskar summan till fem tusen livres. Vi taga ett tusen livres hvar för att användas efter behag, och af de tusen livres, som återstå, bilda vi en reservfond, hvilken abbeen skall förvara för utomordentliga fall eller gemensamma behof. Gån I in på det?

— Min käre Atos, sade Aramis, du talar som Nestor, hvilken, som hvar och en vet, var den visaste bland greker.

— Nå väl, det är afgjort, återtog Atos; Planchet och Bazin skola resa; på det hela taget är jag icke missnöjd med att behålla Grimaud, han är van vid mitt sätt, och det lägger jag vikt på; gårdagen gjorde honom redan modfäld; denna resa skulle tillintetgöra honom.

Man skickade efter Planchet och gaf honom förhållningsorder; han var redan underrättad af d'Artagnan, som först förespeglat honom äran, sedan penningvinsten och sist faran.

— Jag skall bära brevet i uppslaget på min rock, sade Planchet, och jag skall svälja det, om man vill taga det ifrån mig.

— Men då kan du ju ej uträtta uppdraget? sade d'Artagnan.

— Ni ger mig i afton en afskrift, som jag i morgon lär mig utantill.

D'Artagnan såg på sina vänner, liksom för att säga dem: nå väl, hvad var det jag lofvade eder?

— Nu, fortfor han, vändande sig till Planchet, har du åtta dagar på dig för att hinna till lord Winter, åtta dagar till för att komma tillbaka, det gör sexton dagar. Om du klockan åtta på aftonen på sextonde dagen efter din affärd ej återvändt, får du inga pengar, om klockan ock vore blott fem minuter öfver åtta.

— Då, herre, anmärkte Planchet, måste ni köpa mig ett ur.

— Tag det här, sade Atos, i det han med sin bekymmerslösa frikostighet gaf honom sitt, och var en rask gosse. Besinna, att om du pratar, om du sqvallrar, om du sölar på vägen, gör du din herre, hvilken hysar ett så stort förtroende till din pålitlighet, att han ansvarat oss för dig, ett hufvud kortare. Men besinna också, att om genom ditt fel något ondt vederfares herr d'Artagnan, så tar jag reda på dig, hvar helst det än må vara, och det för att sprätta upp magen på dig.

— Åh, min herre! sade Planchet, förödmjukad vid denna misstanke och i synnerhet förskräckt af musketörens lugna uppsyn.

— Och jag, sade Portos, rullande sina stora ögon, kom i håg, att jag flår dig lefvande.

— Ah, min herre!

— Och jag, sade Aramis med sin milda och melodiska röst, kom i håg, att jag steker dig vid sakta eld som en vilde.

— Ack, min herre!

Och Planchet började gråta; vi våga ej säga, om det var af förskräckelse öfver de hotelser, man yttrat mot honom, eller af rörelse öfver att se fyra vänner så innerligt eniga.

D'Artagnan fattade hans hand och omfamnade honom.

— Ser du, Planchet, sade han, dessa herrar säga dig allt detta af ömhet för mig, men i sjelfva verket hålla de af dig.

— Ack, herre, sade Planchet, antingen skall jag lyckas, eller skall man hugga mig i fyra stycken; och högge man mig än i fyra stycken, så lita på, att ej ett enda skulle tala.

Det beslöts, att Planchet skulle begifva sig af följande dag klockan åtta på morgonen, på det han, såsom han sjelf föreslagit, måtte under natten kunna lära sig brevet utantill. Han vann derigenom jemt tolf timmar; han skulle vara tillbaka på sextonde dagen klockan åtta på aftonen.

Följande morgon, i det ögonblick Planchet skulle stiga till häst, tog d'Artagnan, som i djupet af sitt hjerta kände sig litet svag för hertigen, Planchet afsides.

— Hör, sade han, när du lemnat brevet till lord Winter och han läst det, säger du till honom: »Vaka öfver hans härlighet lord Buckingham, ty man vill mörda honom.« Men detta, förstår du, Planchet, är så viktigt och så maktpåliggande, att jag ej ens för mina vänner vill tillstå, att jag förtrott dig denna hemlighet, och att jag ej ens för en kaptensfullmakt skulle vilja lemna dig något skriftligt derom.

— Var lugn, herre, sade Planchet, ni skall få se, om man kan lita på mig.

Och sittande på en förträfflig häst, hvilken han skulle lemna tjugu lieues derifrån för att sedan färdas med posthästar, satte Planchet af i galopp, med hjertat något beklämdt af det tredubbla löfte musketörerne gifvit honom, men för öfrigt i bästa sinnesstämning i verlden.

Dagen derpå reste Bazin till Tours och fick åtta dagar på sig att fullgöra sitt uppdrag.

De fyra vännerna använde under hela tiden af denna dubbla bortovaro, såsom man väl kan förstå, mer än någonsin ögat att speja, näsan att vädra och örat att lyssna. Deras dagar tillbragtes med att försö-

ka uppsnappa hvad man sade, att lura ut kardinalens åtgöranden och vädra upp de kurirer, som anlände. Mer än en gång fattades de af en ööfvervinnelig bäfvan, när man kallade dem till någon oväntad tjänstgöring. De måste för öfrigt vaka öfver sin egen säkerhet, ty mylady var ett spöke, som, när det en gång visat sig för menniskor, sedan ej lät dem sofva i ro.

Om morgonen på åttonde dagen inträdde Bazin, frisk som alltid och småleende efter sin vana, i värdshuset Parpaillot, just då de fyra vännerna sutto vid frukosten, och sade enligt träffad öfverenskommelse:

— Herr Aramis, här är svar från eder kusin.

De fyra vännerna vexlade en glad blick; hälften af bestyret var nu verkstald; men det är sant, det var den kortaste och lättaste.

Rodnande mot sin vilja, tog Aramis brevet, som var skrifvet med en klumpig stil och många staffel.

— Gode Gud! utropade han skrattande, jag förtviflar verkligen derom; den stackars Michon skall aldrig lära sig skrifva som herr de Voiture.

— Hvad vill det säga, den stackars Michon? frågade schweizaren, som höll på att språka med de fyra vännerna, då brevet anlände.

— Ack, min Gud, mindre än intet! sade Aramis; en liten förtjusande sömmerska, som jag höll mycket af och som jag bad om några rader till hågkomst af henne.

— O min Gud! sade schweizaren, om hon är en lika stor dam, som hennes stil är stor, bör hon vara ett godt parti, kamrat.

Aramis läste brevet och lemnade det sedan åt Atos.

— Se, Atos, hvad hon skrifver, sade han.

Atos kastade en blick på brevet, och för att skingra alla misstankar, som kunnat uppstå, läste han det högt:

»Min kusin! Min syster och jag tyda ganska väl drömmar, och vi frukta mycket för sådana; men om eder dröm hoppas jag man kan säga: drömmen som strömmen. Adjö, lef väl och låt oss emellanåt få höra något talas om eder.

Aglæ Michon.«

— Och hvad är det för en dröm hon talar om? frågade dragonen, som närmat sig under brevets läsning.

— Ja, hvad för en dröm? frågade schweizaren.

— Åh, för tusan! svarade Aramis, det är helt enkelt en dröm, som jag haft och som jag berättat för henne.

— Åh, tusan, det var någonting helt enkelt att berätta en dröm, men jag drömmer aldrig.

— Ni är mycket lycklig, sade Atos, i det han steg upp; jag ville gerna kunna säga det samma.

— Aldrig, återtog schweizaren, förtjust öfver att en man, sådan som Atos, afundades honom något, aldrig, aldrig!

När d'Artagnan såg, att Atos steg upp, gjorde han det samma, tog hans arm och gick ut med honom.

Portos och Aramis stannade för att bjuda spetsen åt dragonens och schweizarens infall.

Hvad Bazin beträffar, gick han och lade sig på en halmkärfve, och som han hade lifligare inbillning än schweizaren, drömde han, att Aramis, vorden påfve, påsatte honom en kardinalshatt.

Men såsom vi redan nämt, hade Bazin genom sin lyckliga återkomst endast till någon del stillat den oro, som plågade de fyra vännerna. Väntningsdagar äro långa, och d'Artagnan i synnerhet ville slå vad, att dagarna nu höllo minst fyrtioåtta timmar. Han glömde det oundvikliga dröjsmålet vid öfverfarten och öfverdref myladys makt; han tillade denna qvinna, hvilken föreföll honom som en demon, bundsförvandter, öfvernaturliga som hon sjelf; han inbillade sig vid minsta buller, att man kom för att arrestera honom, och att man återförde Planchet för att konfronteras med honom och hans vänner. Ännu mer: hans förtroende för denne värdige pikard, hvilket förr varit så oinskränkt, minskades med hvar dag. Denna oro var så stor, att den intog äfven Portos och Aramis. Endast Atos förblef lugn, som om ingen fara hade hotat honom och som om han andats sin vanliga luft.

I synnerhet på sextonde dagen var denna oro så märkbar hos d'Artagnan och hans båda vänner, att de ej kunde vara stilla, utan irrade som skuggor på vägen, der Planchet borde återkomma.

— I sanning, sade Atos till dem, I ären icke män, utan barn, då en qvinna kan injaga sådan fruktan hos eder. För öfrigt, hvad ha vi att frukta? Att vardas arresterade? Välan, då befriar man oss nog ur arresten; man gjorde ju så med fru Bonacieux. Att mista hufvudet? Men hvarje dag i löpgrafven gå vi gladt att utsätta oss för långt värre än det, ty en kula kan ju krossa benet, och jag är öfvertygad, att fältskären tillfogar oss långt värre smärta, då han tager benet af oss, än bödeln, då

han tager af oss hufvudet. Varen derfor lugna; inom två timmar, inom fyra, på sin höjd inom sex måste Planchet vara här; han har lofvat det, och jag litar ganska mycket på Planchets löften, ty han ser mig ut att vara en bra karl.

— Men om han icke kommer? sade d'Artagnan.

— Nå väl, om han icke kommer, är han uppehållen, det är hela saken. Han har råkat falla af hästen eller gjort ett misslyckadt språng från skeppsbord eller kanske sprungit så fort, att han fått lunginflammation. Besinna, mina herrar, allt, hvad möjligen kan hända. Lifvet är ett stort radband af små ledsamheter, som filosofen leende afradar. Varen filosofer, såsom jag, mina herrar; sätten eder till bords och låtom oss dricka; framtiden synes aldrig så rosenfärgad, som när man skådar den genom ett glas chambertin.

— Det der är mycket bra, svarade d'Artagnan, men jag är trött vid att frukta, att när jag dricker, vinet kommer från myladys källare.

— Du är allt för kinkig, sade Atos, en så vacker qvinna!

— En brännmärkt qvinna! inföll Portos med sitt plumpa leende.

Atos spratt till, förde handen till sin panna för att aftorka svettdroparna och steg upp med en nervskakning, som han ej kunde betvinga.

Dagen förflöt emellertid, och aftonen kom långsamt, men den kom dock omsider. Vårdshuset fylldes af kunder. Atos, som tagit hand om sin andel af diamanten, lemnade icke mera Parpaillot. Han hade i herr de Busigny, som för öfrigt gifvit dem en läcker middag, funnit en sig värdig medspelare. De spelade därför tillsammans såsom vanligt, när klockan slog sju; man hörde patrullerne vandra förbi att fördubbla posterna; klockan half åtta slogs tapto.

— Vi äro förlorade, hviskade d'Artagnan i Atos' öra.

— Du vill säga, att vi ha förlorat, sade Atos lugnt, i det han tog fyra pistoler ur sin ficka och kastade dem på bordet. Nu, mina herrar, fortfar han, slår man tapto; låt oss gå till sängs.

Och Atos gick ut från Parpaillot, åtföljd af d'Artagnan. Aramis kom efter, arm i arm med Portos. Aramis muvlade på verser, och Portos ryckte emellanåt några hår ur sina mustascher till tecken af förtviflan.

Men plötsligt aftecknade sig i mörkret en skugga, hvars skapnad var väl bekant för d'Artagnan, och en känd röst sade till honom:

— Herre, jag kommer med eder kappa, ty det är kallt i afton.

— Planchet! ropade d'Artagnan, rusig af glädje.

— Planchet! upprepade Portos och Aramis.

— Nå ja, Planchet, sade Atos; är det väl något underligt i det der? Han hade ju lofvat att vara tillbaka klockan åtta, och det slog hon nyss. Bravo, Planchet, du är en ordhållig man; om du någonsin lemnar din husbonde, så tar jag dig i min tjänst.

— O nej, aldrig, sade Planchet, jag lemnar aldrig herr d'Artagnan.

I det samma kände d'Artagnan, att Planchet smög en biljett i hans hand.

D'Artagnan kände god lust att omfamna Planchet vid hemkomsten, såsom han gjort vid affärden; men han fruktade, att ett sådant tecken af förtrolighet, på öppen gata gifvet åt hans lakej, kunde förefalla någon förbigående underligt, och han återhöll sig.

— Jag har biljetten, sade han till Atos och hans vänner.

— Det är bra, sade Atos, låt oss gå hem till oss och läsa den.

Biljetten brände d'Artagnans hand, han ville påskynda sin gång; men Atos tog hans arm, stack den under sin och tvang sålunda den unge mannen att jemka sin gång efter hans.

Ändtligen inträdde man i tältet, man påtände en lampa, och medan Planchet höll sig vid dörren, på det de fyra vännerna ej måtte varda öfverraskade, bröt d'Artagnan med darrande hand sigillet och öppnade det så efterlängtade brevet.

Det innehöll en half rad med äkta brittisk handstil och af spartansk korthet:

“T h a n k y o u , b e e a s y !”

Hvilket betydde: »Tack, var lugn.«

Atos tog brevet ur d'Artagnans hand, förde det till lampan, antände det och släpte det ej, förrän det var förvandladt till aska.

Sedan ropade han på Planchet och sade:

— Nu, min gosse, kan du med skäl begära dina sju hundra livres, men du riskerade ej mycket med en biljett sådan som den här.

— Det hindrar icke, att jag ju ändå påfann många sätt att gömma den, sade Planchet.

— Nå, sade d'Artagnan, berätta det för oss.

— För tusan, det är mycket vidlyftigt, herre.

— Du har rätt, Planchet, sade Atos; för öfrigt har man redan slagit tapt, och vi skulle varda bemärkta genom att ha ljus tändt längre än de andra.

— Rätt så, sade d'Artagnan; låt oss då gå till sängs. Sof godt, Planchet.

— Minsann, herre, är det icke första gången på hela sexton dygn.

— Och jag också, sade d'Artagnan.

— Och jag också, sade Portos.

— Och jag också, sade Aramis.

— Nå väl, viljen I, att jag skall tillstå sanningen för eder? Jag också, sade Atos.

Kapitel XLIX

Fatality.

Emellertid hade mylady, ursinnig af vrede, rytande på skeppsdäcket som en lejoninna, hvilken man för ombord, varit frestad att kasta sig i hafvet för att åter nå kusten; ty hon kunde ej fördraga den tanken, att hon skymfats af d'Artagnan, hotats af Atos, och att hon måste lemna Frankrike utan att få hämnas på dem. Snart vardt denna föreställning henne så odräglig, att hon, med äfventyr af allt förfärligt, som kunde hända henne sjelf, bönföll hos kaptenen, att han måtte sätta henne i land; men kaptenen, angelägen att komma ur sin falska ställning mellan de franska och engelska kryssarne, likt läderlappen mellan råttorna och fåglarna, hade brådt att komma tillbaka till England och vägrade därför enständigt att efterkomma, hvad han ansåg för blott och bart en fruntimmersnyck; han lofvade emellertid sin passagerare, som för öfrigt var honom särskildt rekommenderad af kardinalen, att, om hafvet och fransmännen sådant tilläte, sätta henne i land i en af de bretagniska hamnarna, antingen i Lorient eller i Brest; men för närvarande blåste det motvind, hafvet var stormigt, man loverade och kryssade. Nio dagar efter det hon lemnat Charente, såg mylady, blek af sorg och raseri, endast de blånande kusterna af Finistère.

Hon beräknade att, för att genomfara detta hörn af Frankrike och återvända till kardinalen, skulle fordras minst tre dagar; tillägg en dag för debarkeringen, och det vara fyra; lägg dessa fyra dagar till de nio andra, så var det tretton förspilda dagar, tretton dagar, under hvilka så många viktiga händelser kunde inträffa i London; hon betänkte, att kardinalen utan tvifvel skulle varda förbittrad öfver hennes återresa, och att han följaktligen skulle varda mera hågad att lyssna till

de klagomål, man anförde mot henne, än till dem, hon kunde anföra mot andra. Hon lät alltså fartyget passera Lorient och Brest utan att vidare söka öfvertala kaptenen, hvilken å sin sida noga aktade sig att påminna henne. Mylady fortsatte därför sin väg, och samma dag Planchet steg om bord i Portsmouth för att segla öfver till Frankrike, inlopp hans eminens' sändebud triumferande i hamnen.

Hela staden var i utomordentlig rörelse; fyra stora, nyligen färdigbygda skepp hade gått af stapeln. Stående på stranden, i lysande drägt, efter vanligheten blixtrande af diamanter och ädelstenar, med hatten prydd af en hvit plym, som nedföll på hans axel, syntes Buckingham omgifven af en generalstab, nästan lika lysande som han.

Det var en af de vackra och sällsynta vinterdagar, då England påminner sig, att det finnes en sol. Den bleknande, men ännu allt jemt praktfulla himmelskroppen sänkte sig till horisonten, purprande på en gång himmel och haf med eldstrimmor och kastande på tornen och de gamla husen i staden en sista gyllene stråle, hvaraf fönstren blixtrade, liksom vid återskenet af en vådeld. Mylady, som inandades denna hafsluft, mer lifvande och mer balsamisk i närheten af land, och betraktade hela makten af dessa tillrustningar, som hon fått uppdrag att tillintetgöra, hela styrkan af denna armé, som hon ensam borde bekämpa, hon, qvinnan, endast med några påsar guld, jemförde sig sjelf i tankarna med Judit, den förfärliga judinnan, i det ögonblick, då hon inträngde i assyrernes läger och såg den oräkneliga mängden af vagnar, hästar, menniskor och vapen, hvilka en rörelse af hennes hand skulle skingra likt ett moln af rök.

Man inlopp på redde; men just som man beredde sig att kasta ankar, närmade sig en liten fruktansvärdt beväpnad kutter köpmansfartyget, angaf sig som kustbevakare och lät sätta ut sin båt, hvilken strax rodde åt fallrepstrappan. Båten var bemannad med en officer, en högbåtsman och åtta roddare. Officern steg ensam om bord, der han mottogs med den aktning, hvartill uniformen berättigade honom.

Officern samtalande några ögonblick med kaptenen, lät honom läsa några papper, som han hade med sig, och på kaptенens befallning kallades alla på fartyget, både matrosar och passagerare, upp på däck.

När denna uppmaning följts, efterfrågade officern med hög röst fartygets afseglingsort och dess väg samt dess landkänningar, och alla dessa frågor besvarade kaptenen nöjaktigt, utan tvekan och utan svårighet. Derefter började officern företaga mönstring med alla personer,

den ena efter den andra, och dröjande vid mylady, betraktade han henne mycket noga, men utan att säga ett ord.

Derpå vände han sig åter till kaptenen, sade honom ännu några ord, och som det var officern, hvilken från denna stund förde befälet, kommanderade han en manöver, hvilken besättningen genast verkställde. Fartyget sattes åter i gång, allt jemt eskorterad af den lilla kuttern, som seglade tätt utmed briggen, hotande dess långsida med mynningen af sina sex kanoner, under det att båten följde efter i kölvattnet, som en liten punkt invid den ofantliga massan.

Under den mönstring, som officern hade underkastat mylady, hade denna, som man lätt kan tänka, å sin sida slukat honom med sina blickar. Men hvilken vana än denna qvinna med eldögon hade att läsa i djupet af deras hjertan, hvilkas hemligheter hon behöfde utforska, fann hon denna gång ett ansigte af så oföränderlig köld, att ingen upptäckt följde på hennes forskning. Officern, som stannat framför henne och stillatigande studerat henne, kunde vara tjugufem till tjugusex år och hade ett bleklagdt ansigte med ljusblå, något insjunkna ögon; hans mun, fin och väl tecknad, förblef orörlig i sina regelbundna linier; hans kraftigt utstående haka angaf denna viljekraft, som hos den hvardagliga britiska typen vanligtvis endast består i envishet; en något bakåtlutande panna, sådan den anstår poeter, entusiaster och krigare, var lindrigt skuggad af ett kort, tunnsådt hår, hvilket, i likhet med skägget, som betäckte nedre delen af hans ansigte, hade en vacker kastanjebrun färg.

Då man inkom i hamnen, var det redan mörkt. Misten ökade mörkret och bildade kring de spridda fyrbåkarna och lanternorna en ring, lik den, som omgifver månen, när vädret hotar att varda regnigt. Luften, som man andades, var tryckande, fuktig och kall.

Mylady, denna så starka qvinna, kände en ofrivillig rysning.

Officern lät visa sig myladys saker, lät bära dem i skeppsjullen, och då detta var gjordt, uppmanade han henne att sjelf nedstiga, i det han räckte henne sin hand.

Mylady såg denne man och tvekade.

— Hvem är ni, min herre, frågade hon, som har den godheten att syselsätta eder så särskildt med mig?

— Det bör ni kunna se på min uniform, min fru; jag är officer vid engelska flottan, svarade den unge mannen.

— Men är det då verkligen brukligt, att officerarne vid engelska flottan bjuda sin tjenst åt sina landsmaninnor, när de anlända till en af Storbritanniens hamnar, och drifva artigheten ända derhän att föra dem i land?

— Ja, mylady, det är bruket, icke just af artighet, men af försigtighet, att alla utlänningar i krigstider föras till ett anvisadt värdshus, på det att de, tills man fått fullständiga underrättelser om dem, må förblifva under styrelsens uppsigt.

Dessa ord uttalades med den mest grannliga artighet och det mest fullkomliga lugn. Emellertid hade de dock icke förmågan att öfvertyga mylady.

— Men jag är ingen utlänning, min herre, sade hon med det renaste uttal, som någonsin hörts från Portsmouth till Manchester; jag heter lady Clarick, och detta försigtighetsmått. . .

— Detta försigtighetsmått gäller för alla, mylady, och ni skulle förgäves söka undandraga eder det.

— Jag skall då följa eder, min herre.

Och mottagande officerens hand, började hon stiga utför fallrepstrappan, nedanför hvilken jullen väntade på henne. Officeren följde efter; en vid kappan låg utbredd i aktern; officeren bad henne sätta sig på kappan och tog plats vid hennes sida.

— Sätt af, sade han till matroserne.

De åtta årorna föllo i vattnet, dervid bildande ett enda ljud, ej slående mer än ett enda slag, och jullen tycktes flyga öfver hafsytan.

Efter fem minuters förlopp hade man hunnit till land.

Officeren hoppade upp på kajen och bjöd mylady sin hand.

En vagn väntade.

— Är denna vagn åt oss? frågade mylady.

— Ja, min fru, svarade officeren.

— Vårdshuset ligger då långt härifrån?

— I andra änden af staden.

— Må gå då! sade mylady.

Och beslutsamt steg hon upp i vagnen.

Officeren tillsåg, att hennes saker säkert fastbundos bakom vagnskorgen, och när detta var gjordt, tog han plats bredvid mylady och tillslöt vagnsdörren.

Genast, utan att någon befallning gafs och utan att man behöfde tillkännagifva bestämmelseorten, körde kusken bort i galopp och fördjupade sig bland stadsgatorna.

Ett så sällsamt mottagande måste för mylady utgöra ett rikt ämne till betraktelser; också, när hon märkte, att den unge officern ingalunda var hågad att inleda något samtal, lutade hon sig mot ena vagnshörnet och tog i betraktande det ena efter det andra af de förmodanden, som framstälde sig för hennes själ.

Emellertid, efter en fjerdedels timme, förvånad öfver vägens längd, lutade hon sig fram åt vagnsdörren för att se, hvart man förde henne. Man såg icke vidare några svarta hus; träd skymtade i mörkret, likt stora svarta vålnader, som jagade hvarandra.

Mylady ryste.

— Men äro vi icke längre i staden, min herre? sade hon.

Den unge officern iakttog tystnad.

— Jag far icke längre, om ni icke säger, hvart ni för mig; derom får jag underrätta eder på förhand, min herre.

Denna hotelse fick intet svar.

— Ah, det går för långt! utropade mylady, hjälp, hjälp!

Ingen enda röst besvarade hennes; vagnen rullade ännu lika hastigt; officern syntes som en bildstod.

Mylady betraktade officern med ett af dessa förfärliga uttryck, som voro egendomliga för hennes ansigte och så sällan förfelade sin verkan; vreden kom hennes ögon att blixtra i mörkret.

Den unge mannen förblef orörlig.

Mylady ville öppna vagnsdörren och störta ut.

— Akta eder, min fru, sade den unge mannen kallt, ni kunde döda eder genom att hoppa ut.

Mylady satte sig åter, skummande af raseri; officern lutade sig fram, betraktade henne nu i sin ordning och syntes förvånad öfver att se detta ansigte, så vackert nyss, nu vanstäldt af raseri och nästan vederstyggligt. Den listiga varelsen insåg, att hon störtade sig sjelf, om hon så läte honom skåda in i hennes själ; hon gjorde åter sina drag lugna och sade med en suckande ton:

— I himmelns namn, min herre, säg mig, om det är eder sjelf, eder regering eller någon fiende, jag bör tillskrifva det våld, man öfvar mot mig?

— Man öfvar ej något våld mot eder, min fru, och hvad som händer eder är helt enkelt följderna af ett försigtighetsmått, hvilket vi äro nödgade att taga med alla dem, som landstiga i England.

— Ni känner mig då icke, min herre?

— Det är första gången, jag har äran att se eder.

— Och vid eder heder, har ni någon orsak att hata mig?

— Nej, ingen, det betyder jag.

Det låg så mycket lugn, ja, ljufhet i den unge mannens röst, att mylady stälde tillfreds.

Ändtligen, efter ungefär en timmes färd, stannade vagnen vid en gallerport af jern, som stängde en hålväg, hvilken förde till ett slott af allvarligt yttre, massivt byggt och enstaka beläget. Som vagnen rullade på fin sand, hörde mylady ett väldigt dån, hvilket hon igenkände för brusets af havets vågor, som bröto sig mot den branta stranden.

Vagnen passerade under två hvalf och stannade slutligen på en dystert, fyrkantig gård; nästan genast öppnades vagnsdörren, den unge mannen hoppade lätt ned på marken och räckte sin hand åt mylady, som stödde sig derpå och i sin tur steg ur temligen lugn.

— Det är åtminstone säkert, att jag är fånge, sade mylady, i det hon blickade omkring sig och åter såg på den unge officern med det behagligaste småleende i världen; men jag skall icke länge vara det, derom är jag viss, tillade hon, mitt samvete och eder artighet, min herre, äro mig en borgen därför.

Ehuru smickrande komplimangen var, svarade dock officern ingenting, utan tog ur sitt bälte en liten hvisselpipa af silfver, lik dem, hvilka högbåtsmän begagna på krigsskepp, blåste tre gånger tre olika signaler, hvarpå syntes flere karlar, hvilka frånspände de löddriga hästarna och satte vagnen i ett vagnshus.

Nu anmodade officern med samma lugna artighet sin fånge att stiga in i bygnaden. Denna med sitt alltid lika leende ansigte tog hans arm och inträdde med honom genom en låg, hvälfd port i ett hvalf, som endast i fonden var upplyst och ledde till en stentrappa, vridande sig omkring en stenpelare; derpå stannade man framför en väldig dörr, som, efter det en nyckel, hvilken den unge mannen bar på sig, satts i låset, tungt vände sig på sina gångjern och öppnade inträde i det åt mylady afsedda rummet.

Med en enda blick omfattade fången rummet i dess minsta enskildheter.

Det var ett rum, hvares inredning var på en gång mycket lämplig för en fånge och mycket lämplig för en fri människas boning; gallren för fönstren och reglarna för dörren gån dock visshet, att det var ett fängelse.

Ett ögonblick vek hela hennes själsstyrka, oaktadt hon var så härdad. Hon föll ned i en länstol, lade armarna i kors, sänkte hufvudet, och väntade hvarje ögonblick att se någon inträda för att förhöra henne.

Men ingen kom, endast två eller tre sjösoldater, som buro lådor och koffertar, stälde dem i ett hörn af rummet och sedan gingo sin väg utan att säga något.

Officern förde befälet vid alla dessa bestyr med samma lugn, som mylady redan anmärkt hos honom, ej yttrande ett ord sjelf, utan görande sig åtlydd med en rörelse af handen eller en blåsning i hvisselpipan.

Man skulle tro, att mellan denne man och hans underlydande icke fans något språk, eller att det var öfverflödigt.

Omsider kunde mylady ej uthärda längre, hon bröt tystnaden.

— I himmelns namn, min herre, utropade hon, hvad betyder allt det här? Skingra min ovisshet; jag har mod att möta alla faror, som jag förutser, hvarje olycka, som jag kan fatta. Hvar är jag och hvad är jag här? Är jag fri, hvarför då dessa galler och dessa regler? Är jag fången, hvad brott har jag då begått?

— Ni befinner eder här i det rum, som är för eder afsedt, min fru. Jag fick order att hemta eder på redde och föra eder till detta slott; dessa order tror jag mig hafva verkställt med all en soldats punktlighet, men också med all en kavaljers artighet. Till detta inskränker sig åtminstone för närvarande mitt uppdrag; det öfriga tillhör en annan person.

— Och denna andra person, hvem är då han? frågade mylady; kan ni icke säga mig hans namn?

I detta ögonblick hörde man i trappan ett starkt slammer af sporrar; några röster sväfvade förbi, tystnade åter, och ljudet af en enda persons gång närmade sig dörren.

— Här kommer den personen, min fru, sade officern, i det han öppnade dörren och intog en vördnadsfull och undergifven ställning.

I samma ögonblick öppnades dörren; en man syntes på tröskeln.

Han var utan hatt, bar värja vid sidan och kramade hårdt en näsduk mellan sina fingrar.

Mylady trodde sig igenkänna denna skugga i mörkret; med ena handen stödde hon sig mot karmen på sin länstol och sköt fram hufvudet, liksom hon velat skaffa sig visshet.

Främlingen nalkades långsamt, och i samma mån han nalkades, inom den af lampan kastade ljuskretsen, drog sig mylady ofrivilligt tillbaka.

Derpå, då hon ej längre hyste något tvifvel, utropade hon i yttersta bestörtning:

— Hvad, min bror! Det är ni?

— Ja, sköna dam, återtog lord Winter, i det han gjorde en halft artig, halft ironisk helsning, jag sjelf.

— Men detta slott då?

— Tillhör mig.

— Och detta rum?

— Är edert.

— Jag är då eder fånge?

— Nästan.

— Men det är ju ett grymt våld!

— Inga stora ord; låt oss sitta ned och samtala lugnt, såsom det passar en bror och en syster.

Derpå, vändande sig åt dörren och seende, att den unge officern afbidade hans ytterligare order, sade han:

— Det är bra, jag tackar eder; och nu, lemna oss, herr Felton.

Kapitel L

En broders samspråk med sin syster.

Under det lord Winter stängde dörren, stötte upp en fönsterlucka och satte fram en stol bredvid sin svägerskas länstol, sänkte mylady tankfull sin blick i alla möjlighetens djup och upptäckte komplotten, hvilken hon ej ens kunnat ana, så länge hon ej visste, i hvems händer hon råkat. Hon kände sin svåger för att vara en rättskaffens ädling, rask jägare, oförskräckt spelare, djerf mot fruntimmer, men dålig ränksmidare. Huru hade han kunnat upptäcka hennes ankomst och låta gripa henne? Hvarför höll han henne fången?

Atos hade väl sagt henne några ord, som bevisade, att hennes samtal med kardinalen varit hördt af främmande öron, men hon kunde icke tro, att han så hastigt och så djerft kunnat gräfva en motmina. Snarare fruktade hon, att hennes förra stämplingar i England voro upptäckta. Buckingham kunde hafva anat, att det var hon, som afklipt de två diamanterna, och vilja hämnas detta lilla förräderi; men Buckingham var ur stånd att bruka våld mot en qvinna, helst om denna qvinna ansåges hafva handlat af svartsjuka.

Detta antagande syntes henne dock vara det mest sannolika; det syntes henne, som man ville hämnas för det förflutna och icke gå framtiden i förväg. Likväl och i hvarje fall lyckönskade hon sig att hafva fallit i händerna på sin svåger, från hvilken hon trodde sig kunna slipa för godt köp, och icke i en afgjord och listig fiendes händer.

— Ja, låt oss språka, min bror, sade hon med ett slags munterhet, besluten, som hon var, att ur detta samtal, oaktadt all den förställning,

lord Winter kunde bruka, vinna de upplysningar, hon behöfde för att bestämma sitt framtida förhållande.

— Ni har då förmått eder att återvända till England, sade lord Winter, oaktadt edert beslut, hvilket ni i Paris så ofta gaf mig tillkänna, att aldrig sätta eder fot på Storbritanniens område?

Mylady besvarade frågan med en annan fråga.

— Men före allt annat, sade hon, upplys mig, huru ni kunnat bespeja mig nog strängt för att på förhand veta ej blott min ankomst utan ock dagen, timmen och hamnen?

Lord Winter antog samma taktik som mylady, tänkande, att då hans svägerska använde den, borde den ock utan tvifvel vara god.

— Säg sjelf, min bästa syster, återtog han, hvad ni ämnar göra i England?

— Jo, jag kommer för att träffa eder, återtog mylady utan att ana, huru mycket hon genom detta svar stegrade de misstankar, d'Artagnans bref väckt hos hennes svåger, och blott tänkande på att vinna sin åhörarens välvilja genom en lögn.

— Ah, träffa mig? upprepade Winter misstroget.

— Ja visst, för att träffa eder. Hvad underligt finner ni deri?

— Och ni har då icke något annat syfte med eder resa till England än att träffa mig?

— Nej.

— Det är således blott för min skull, ni gjort eder mödan att fara öfver Kanalen?

— För eder skull allenast.

— Bevars, hvilken ömhet, min syster!

— Men är jag då icke eder närmaste släkting? frågade mylady i en ton af den mest rörande oskuld.

— Och till och med min enda arftagerska, sade i sin tur lord Winter, fästade sina ögon på myladys.

Oaktadt all sin sjelfbeherskning kunde mylady dock ej afhålla sig från att darra, och som lord Winter, då han fälde de sista orden, lagt handen på sin svägerskas arm, undgick honom ej denna darrning.

Stöten var träffande och djup. Den första tanke, som föll mylady in, var, att Ketty förrådt henne och för baronen berättat denna egennyttiga motvilja, hvaraf hon oförsigtigt låtit prof undfalla sig i sin kammarjungfrus närvaro; hon erinrade sig äfven det ursinniga och oförsigtiga

utbrott, hon tillåtit sig mot d'Artagnan, då han hade skonat hennes svågerns lif.

— Jag förstår icke, mylord, sade hon för att vinna tid och få sin motståndare att tala. Hvad vill ni säga? Döljer sig någon hemlig mening under edra ord?

— O, min Gud, nej! sade lord Winter med skenbar godmodighet; ni önskade träffa mig, och därför kommer ni till England. Jag erfar eder önskan, eller rättare jag anar, att ni hyser den, och för att bespara eder allt obehag af en nattlig ankomst i hamn och allt besvär af en landstigning skickar jag eder till möte en af mina officerare, jag ställer en vagn till hans förfogande, och han för eder hit till detta slott, hvars guvernör jag är, dit jag kommer alla dagar, och der jag, för att tillfredsställa vår ömsesidiga önskan att träffas, låter ställa i ordning ett rum åt eder. Är det, jag nu sagt eder, mera förvånande, än hvad ni sagt mig?

— Nej, men hvad jag funnit förvånande är, att ni var underrättad om min ankomst.

— Det är likväl det enklast i verlden, min kära syster; märkte ni icke, att kaptenen på edert lilla fartyg vid ankomsten till redden skickade förut en liten julle med sin loggbok och sin namnrulla för att få tillstånd att inlöpa i hamnen? Jag är hamnens kommandant, man tillstälde mig listan, jag fann edert namn derpå. Mitt hjerta sade mig, hvad eder mun nyss bekräftat, nämligen för hvad ändamål ni blottstälde eder för vådan af ett så farligt eller åtminstone i denna stund så besvärligt haf, och jag skickade därför min kutter eder till möte. Det öfriga vet ni.

Mylady insåg, att lord Winter talade osanning, och detta förskräckte henne små mycket mer.

— Min bror, fortfor hon, var det icke lord Buckingham, jag såg på stranden i afton, då jag anlände?

— Han sjelf. Ah, jag förstår, att hans åsyn gjort intryck på eder! återtog lord Winter; ni kommer från ett land, der man bör mycket selsätta sig med honom, och jag vet, att hans rustningar mot Frankrike mycket bry eder vän kardinalen.

— Min vän kardinalen! utropade mylady, märkande, att lord Winter äfven i denna punkt, liksom i den andra, var väl underrättad.

— Är han då icke eder vän? återtog baronen likgiltigt; ah, förlåt, jag trodde det, men vi skola sedermera återkomma till mylord hertigen; låt

oss ej lemna den ömma vändning, vårt samtal hade tagit; ni kom, sade ni, för att träffa mig?

— Ja.

— Nå väl, jag svarade eder, att ni skulle betjenas efter önskan och att vi skulle träffas alla dagar.

— Skall jag då evigt blifva här? sporde mylady med en viss fasa.

— Skulle ni kanske finna eder bo illa, min syster? Begär hvad som fattas eder, och jag skall skynda att låta gifva eder det.

— Men jag har ju hvarken mina kammarjungfrur eller min betjening. . .

— Ni skall få allt det der, min fru; säg mig blott, på hvad fot eder förste man hade inrättat sitt hus, och fast jag endast är eder svåger, skall jag ställa det på samma fot.

— Min förste man! utropade mylady, i det hon betraktade lord Winter med förfärade blickar.

— Ja, eder franske man; jag talar icke om min bror. För öfrigt, i händelse ni redan glömt det och efter han ännu lefver, kunde jag skrifva till honom och låta honom gifva mig upplysningar i saken.

En kallsvett perlade på myladys panna.

— Ni skämtar, sade hon med dof röst.

— Ser jag väl ut att skämta? frågade han baronen, i det han steg upp och tog ett steg tillbaka.

— Eller snarare, ni förolämpar mig, fortfor hon, i det hon krampaktigt grep de två stolsarmarna och lyfte sig på händerna.

— Jag förolämpa eder? sade lord Winter med förakt; i sanning, min fru, anser ni det vara möjligt?

— I sanning, min herre, sade mylady, antingen är ni berusad eller vansinnig; gå eder väg och skicka mig en kammarjungfru.

— Kammarjungfrur äro mycket pratsjuka, min syster; skulle icke jag kunna tjena eder som kammarjungfru? På sådant sätt kunde alla våra hemligheter stanna inom familjen.

— Oförskämde! utropade mylady; och liksom drifven af en fjäder, tog hon ett språng mot baronen, som med korslagda armar väntade henne, men likväl med ena handen på värjfastet.

— Så, så, sade han, jag vet, att ni har vanan att mörda folk, men jag skall försvara mig, jag, jag förbereder eder derpå, vore det också mot eder.

— Ni har rätt, sade mylady, och ni gör på mig intrycket att vara nog feg att bära hand på en qvinna.

— Det skulle kunna hända; för öfrigt skulle jag hafva en ursäkt; min hand vore icke den första manshand, som burits på eder, föreställer jag mig.

Och baronen utpekade med en långsam och betecknande åtbörd myladys venstra axel, hvilken han nästan vidrörde med fingret.

Mylady uppgaf ett doft rytande och studsade tillbaka ända till hörnet af rummet, likt en panter, som söker ryggvärn för att sedan störta fram.

— Åh, ryt, så mycket ni vill, utropade lord Winter, men försök ej att bitas, ty jag säger eder på förhand, saken skulle vända sig till eder nackdel; här fins inga advokater, som på förhand ordna arfsangelägenheter; här fins ingen vandrande riddare, som kommer att söka gräl med mig för den sköna dam jag håller fången; men jag har i beredskap domare, som skola fälla en qvinna, nog skamlös att tvegift smyga sig i lord Winters, min äldste broders, säng, och dessa domare, var viss derpå, skola öfverlemna eder åt en bödel, som skall göra edra båda axlar lika.

Myladys ögon sköto sådan blixtar, att, ehuru han var man och stod väpnad inför en obehäpnad qvinna, han dock kände en isande fasa tränga till djupet af hans själ; icke desto mindre fortfor han med växande raseri:

— Ja, jag förstår, efter att hafva ärft min bror, skulle det varit eder kärt att få ärfva mig; men, vet det på förhand, ni må döda eller låta döda mig, så äro mina mått och steg redan tagna: icke en penny af hvad jag eger skall öfvergå i edra händer. Är ni icke redan nog rik, ni, som eger nära en million, och kunde ni icke stanna på den olycksdigra väg ni beträddt, om ni icke gjorde det onda blott för den outsägliga njutningen att göra det? Åh, hör mig, jag säger eder, att om min brors minne ej vore mig heligt, skulle ni få multna i en fängelsehåla eller i Tyburn mätta matrosernes nyfikenhet; jag skall tiga, men ni, utstå ni med lugn eder fångenskap. Om fjorton dagar eller tre veckor far jag till La Rochelle med armeen; men dagen före min afresa kommer ett skepp att afhemta eder och föra eder till våra södra kolonier, och lita på mig, jag skall skicka med eder en reskamrat, som skall skjuta eder för pannan vid första försök att återvända till England eller till kontinenten.

Mylady åhörde honom med en uppmärksamhet, som vidgade hennes flammande ögon.

— Men till dess, fortfor lord Winter, skall ni stanna på detta slott; dess murar äro tjocka, dess portar starka, dess jerngaller säkra, och edert fönster ligger dessutom lodrätt öfver hafvet. Några man af min besättning, som äro mig i lif och död hängifna, hålla vakt omkring detta rum och bevaka alla gångar, som leda till gården; och om ni än komme ut på gården, skulle det likväl återstå tre gallerportar att genombryta. Orderna äro bestämda: ett steg, en åtbörd, ett ord, som röjer afsigt att fly, och man ger eld på eder. Om man dödar eder, skall den engelska rättvisan, hoppas jag, hålla mig räkning för, att jag spart henne detta bestyr. Ah! Edra drag återtaga sitt lugn, edert ansigte återvinner sin tillförsigt; fjorton dagar, tre veckor, säger ni, bah, jag har ett förslaget hufvud och under tiden skall jag nog få någon idé! Inom fjorton dagar, säger ni, skall jag vara härifrån. Ah, ah, försök!

Då mylady såg sig genomskådad, pressade hon naglarna in i köttet för att qväfva hvarje rörelse, som kunnat gifva hennes ansigte ett annat uttryck än ångestens.

Lord Winter fortfor:

— Officern, som ensam för befälet här i min frånvaro, har ni sett, ni känner honom således redan; såsom ni funnit, förstår han sig på att lyda order, ty ni har icke kommit från Portsmouth och hit, så mycket känner jag eder, utan att hafva försökt att förmå honom tala. Hvad säger ni? Kunde en marmorstod vara mera kall, mera stum? Ni har redan pröfvat makten af eder förförelsekonst på några män, och olyckligtvis har ni alltid lyckats; men försök med denne, och vid Gud, om ni kommer någon väg med honom, förklarar jag eder icke för den onde sjelf!

Han gick fram till dörren och öppnade den häftigt.

— Kalla hit herr Felton, sade han. Vänta ett ögonblick, jag skall rekommendera eder hos honom.

Emellan dessa två personer uppstod nu en sällsam tystnad, hvarunder man hörde ljudet af långsamma och regelbundna steg närma sig. Snart såg man i korridorens mörker en mensklig skepnad afteckna sig, och den unge löjtnanten, med hvilken vi redan gjort bekantskap, stannade på tröskeln, afvaktande baronens order.

— Stig in, min käre John, sade lord Winter; stig in och stäng dörren. Den unge officern inträdde.

— Betrakta, sade baronen, denna qvinna: hon är ung, hon är skön, hon eger alla jordens lockelser; nå väl, hon är ett missfoster, som vid tjugufem år gjort sig skyldig till lika många brott, som ni under ett helt år kan läsa i våra domstolars arkiv. Hennes röst stämmer till hennes fördel, hennes skönhet tjenar till lockbete för offren, sjelfva hennes kropp gäldar, hvad hon har lofvat, den rättvisan måste man göra henne; hon skall försöka att förföra eder, kanske ock att döda eder. Jag har dragit eder ur eländet, Felton, jag har låtit befordra eder till löjtnant, jag har en gång räddat edert lif, ni vet vid hvilket tillfälle; jag är för eder icke blott en beskyddare, utan en vän, icke blott en välgörare, utan en far. Denna qvinna har kommit till England för att stämpla mot mitt lif; jag håller denna orm i mina händer; nå väl, jag låter kalla eder och säger eder: Min vän Felton, John, mitt barn, skydda mig och framför allt skydda dig sjelf mot denna qvinna; svär vid din eviga salighet, att du förvarar henne åt det straff hon förtjent. John Felton, jag litar på ditt ord, jag tror på din redlighet.

— Mylord, svarade den unge officern, läggande i sin rena blick allt det hat, han kunde finna i sitt hjerta, jag svär, mylord, att jag skall göra, som ni önskar.

Mylady mottog denna blick såsom ett undergifvet offer; det var omöjligt att se ett mera ödmjukt, mera mildt uttryck än det, som nu rörde sig i hennes vackra ansigte. Knapt kunde lord Winter sjelf igenkänna den tigrinna, han ett ögonblick förut hade beredt sig att bekämpa.

— Hon får aldrig lemna detta rum, förstår ni det, John, fortfor baronen; hon får ej brefvexla med någon; hon får endast tala med eder, så vida ni vill göra henne den äran att ställa edra ord till henne.

— Det är nog, mylord; jag har svurit.

— Och nu, min fru, sade baronen, sök att vinna frid med Gud, ty menniskorna hafva dömt eder.

Mylady lät sitt hufvud sjunka, som om hon känt sig krossad af denna dom. Lord Winter gick ut, i det han gjorde en åtbörd åt Felton, som gick ut efter honom och stängde dörren.

Ett ögonblick senare hörde man i korridoren de tunga stegen af en sjösoldat, som gjorde vakt, med sin stridsyxia i bältet och sin musköt i handen.

Mylady förblef under några minuter i samma ställning, ty hon misstänkte, att man kanske gaf akt på henne genom nyckelhålet; derefter lyfte hon långsamt sitt hufvud, som återtagit ett fruktansvärdt uttryck

af hot och trots; hon sprang att lyssna vid dörren, tittade ut genom
fönstret och sjönk derefter ned i en djup länstol.

Hon var försänkt i begrundande.

Kapitel LI

Officer!

Emellertid väntade kardinalen underrättelser från England, men inga andra kommo än af ledsam och hotande natur.

Så strängt än La Rochelle var inspärradt, så säker än framgången kunde synas, till följd af de vidtagna åtgärderna och i synnerhet dammen, som ej tillät en båt att intränga i den belägrade staden, kunde likväl blockeringen ännu räcka länge, hvilket vore en stor skymf för de kungliga vapnen och ett stort bryderi för kardinalen, som icke mera hade, det är sant, att göra Louis XIII oense med Anna af Österrike, en redan gjord sak, men att förlika herr de Bassompierre och hertigen af Angoulême, hvilka voro oense.

Vad beträffar monsieur, som hade börjat belägringen, lemnade han åt kardinalen att fullborda den. Staden hade, oaktadt märens otroliga ihärdighet, försökt ett slags myteri i ändamål att gifva sig; mären hade låtit hänga upprorsstiftarne. Denna afrättning tyglade de mest orolige, som nu i stället beslöto att svälta ihjäl. Detta dödssätt syntes dem alltid mera långsamt och mindre säkert än död genom strypling.

Å sin sida fasttogo de belägrande tid efter annan de sändebud, som rochellarne affärdade till Buckingham, eller de spioner, som Buckingham skickade till rochellarne. I ena eller andra fallet gjordes processen kort. Kardinalen yttrade blott det enda ordet: häng! Man inbjöd konungen att åskåda dessa hängningar. Han kom med trött utseende och intog en god plats för att kunna skåda förrättningen i alla dess enskildheter; sådant skänkte honom alltid en liten förströelse och gjorde, att han tåligt uthärdade den långvariga belägringen, men det hindrade honom ej att hafva mycket tråkigt och att hvarje ögonblick tala om att

återvända till Paris, hvarför också hans eminens, om sändebuden och spionerna trutit, skulle råkat i stor förlägenhet, oaktadt all sin uppfinningsgåfva.

Icke desto mindre gick tiden. Rochellarne ville ej gifva sig; den siste spionen man gripit innehade ett bref. Detta bref underrättade väl Buckingham, att staden var bragt till det yttersta, men i stället för att tillägga: »Om eder hjälp ej kommer inom fjorton dagar, så gifva vi oss på nåd och onåd«, tillade det endast: »Om eder hjälp ej kommer inom fjorton dagar, äro vi alla ihjälhungrade, när hjälpen kommer.«

Rochellarne hoppades därför endast på Buckingham; han var deras Messias. Det var påtagligt, att om de en dag med säkerhet erfore, att de ej mera kunde räkna på Buckingham, skulle deras mod försvinna med deras hopp.

Kardinalen väntade alltså med stor otålighet underrättelse från England, att Buckingham ej skulle komma.

Frågan om att storma staden, ofta öfvervägd i konungens krigsråd, var undanskjuten. Först och främst syntes La Rochelle ointagligt; dessutom visste kardinalen ganska väl, hvad han än yttrade, att fasan af blodsutgjutelsen i denna kamp, der fransmän stodo mot fransmän, var en återgång af sextio år i politiken; och kardinalen var på denna tid, hvad man i dag kallar en framstegsman. Också skulle La Rochelles sköfling och tre eller fyra tusen hugenotters slagande år 1628 allt för mycket liknat Saint-Barthélemy-nattens blodbad år 1572; och först och sist, detta yttersta medel, hvilket konungen, såsom god katolik, ingalunda ogillade, strandade alltid på de belägrande fältherrarnes skäl: »La Rochelle kan tagas blott genom hunger.«

Kardinalen kunde ej aflägsna ur sin själ de farhågor, hans förfärliga utskickade ingaf honom; ty han hade fattat, äfven han, den sällsamma halten af denna qvinna, än orm, än lejon. Hade hon förrådt honom? Var hon död? I alla händelser kände han henne tillräckligt för att veta, att, vare sig hon handlade för eller mot honom, som vän eller fiende, hon endast af mäktiga hinder kunde hållas i överksamhet; men hvarifrån kommo dessa hinder? Derom var han okunnig.

För öfrigt räknade han, och icke utan skäl, på mylady; han hade i denna qvinnas förflutna lif anat dessa förfärliga saker, som hans röda mantel ensam kunde skyla, och han insåg, att af en eller annan orsak denna qvinna var vunnen för honom, enär hon endast i honom kunde finna ett stöd, mäktigare än den fara, som hotade henne.

Han beslöt därför att ensam utföra kriget, utan att vänta något främmande bistånd annorlunda, än som man väntar en lycklig slump. Han fortfor att låta höja den ryktbara dammen, som skulle uthungra La Rochelle; i afbidan derpå kastade han sina blickar på denna olyckliga stad, som inneslöt så mycket elände, så mycken hjältemodig dygd, och erinrande sig Louis XI, sin politiske föregångare, liksom han sjelf var Robespierres, erinrade han sig denna maxim hos Tristans hjelte: »Söndra och herska.«

När Henri IV belägrade Paris, lät han kasta in bröd och lifsmedel öfver murarna; kardinalen lät kasta in små biljetter, i hvilka han förestälde rochellarne, huru orättvist, sjelfviskt och barbariskt deras höfdingar handlade; dessa höfdingar hade spannmål i öfverflöd och delade icke ut deraf; de antoge såsom grundsats, att det betydde föga, om qvinnor, barn och gubbar doge, allenast de män, som skulle försvara murarna, kunde hållas vid krafter och välmåga. Hittills, vare sig af hängifvenhet eller af oförmåga att bekämpa denna grundsats, hade den, utan att vara allmänt antagen, likväl öfvergått från teori till praxis; men biljetterna började rubba den. Biljetterna påminde männen, att dessa barn, dessa qvinnor, dessa gubbar, hvilka man lät omkomma, vore deras söner, deras hustrur och deras fäder; att det vore mera rättvist, om hvar och en delade en gemensam nöd, på det en lika belägenhet måtte föranleda enhälliga beslut.

Dessa biljetter gjorde all den verkan, som den man kunde vänta, hvilken skrifvit dem, i det de bestämde ett stort antal af invånarne att öppna särskilda underhandlingar med den kungliga armeen. Men i det ögonblick, kardinalen redan såg sitt medel bära frukt och lyckönskade sig öfver, att han anlitat det, inträdde i staden en af La Rochelles invånare, som lyckats, Gud vet huru — så stor var Bassompierres, Schombergs och hertigens af Angoulême vaksamhet, och sjelfva voro de bevakade af kardinalen — att bana sig väg genom de kungliga belägringslinierna, inträdde, säga vi, en af La Rochelles invånare, som kom från Portsmouth, och uppgaf, att han sett en präktig flotta färdig att gå till segels inom åtta dagar. Dessutom lät Buckingham gifva mären tillkänna, att den stora ligan mot Frankrike nu äntligen skulle öppet förklara sig och att konungariket skulle på en gång öfversvämmas af engelska, kejserliga och spanska härar. Detta bref upplästes offentligt på alla torg, man anslog afskrifter deraf i gathörnen; till och med de,

hvilka sökt öppna underhandlingar, afbröto dem nu och beslöto afbida denna så ståtligt bebådade hjälp.

Denna oväntade omständighet försatte Richelieu i hans förra oro och tvang honom att åter vända sina blickar åt andra sidan hafvet.

Under tiden förde den kungliga armeen, fri från sin ende och verkliga chefs oro, ett muntert lif, enär hvarken lifsmedel eller penningar tröto i lägret; alla kårer täflade i öfverdåd och munterhet. Att fasttaga spioner och hänga dem, att företaga äfventyrliga ströftåg på dammen eller ut på hafvet, att påhitta dårskaper och kallt verkställa dem, sådana voro de tidsfördrif, som kommo hären att finna dagarna korta, dessa dagar, så långa icke blott för rochellarne, som tärdes af hunger och ångest, utan ock för kardinalen, som så strängt blockerade dem.

Stundom, när kardinalen, ständigt i sadeln som den simplaste ryttare i hären, lät sin tankfulla blick öfverfara dessa belägringsverk, så långsamma från synpunkten af hans ifver, hvilka restes under hans uppsigt af ingenjörer, som han tillkallade från alla Frankrikes kanter, hände det, att, om han mötte en musketör af de Trévilles kompani, han närmade sig och betraktade honom på ett underligt sätt, men när han fann, att det ej var en af våra fyra kamrater, lät han sin djupa blick och sin vidtfamnande tanke taga en annan riktning.

En dag, när kardinalen, tård af en dödande ledsnad, utan hopp på underhandlingarna med staden, utan nyheter från England, hade ridit ut utan annat mål än att rida ut och, åtföljd af blott Cahussac och Lahoudinière, följde stranden, blandande sina drömmars omätlighet med hafvets, anlände han i sakta skridt upp på en kulle, från hvilken han varsnade bakom en häck sju män, omgifna af tömda buteljer, utsträckta på sanden och uppfångande en af de vid denna årstid så sällsynta solstrålarna. Fyra af dessa män voro våra musketörer, i begrepp att åhöra uppläsningen af ett bref, som en af dem fått. Detta bref var af sådan vikt, att det förmått dem öfvergifva kort och tärningar, som lågo på en trumma.

De tre andra syselsatte sig med att draga korken ur en ofantligt stor damejeanne med colliouevin; de voro herrarnes lakejer.

Kardinalen var, såsom vi redan sagt, vid dystert lynne, och när han var i en sådan stämning, fans intet, som så fördubblade hans dåliga lynne som andras glädje. För öfrigt närde han en sällsam inbillning, nämligen att sjelfva orsakerna till hans nedslagenhet väckte andras munterhet. Han gaf Lahoudinière och Cahussac en vink att hålla, steg

af hästen och närmade sig dessa misstänkta skämtare, i hopp att med hjälp af sanden, som döfvade hans steg, och häcken, som skymde hans gång, kunna uppsnappa några ord af detta samtal, hvilket syntes honom så intressant. Först på tio steg från häcken igenkände han den gaskogniska munarten, och som han redan visste, att dessa män voro musketörer, satte han ej i fråga, att ju de tre andra voro de så kallade oskiljaktige, det vill säga Atos, Portos och Aramis.

Må man döma, om hans önskan att åhöra samtalet stegrades af denna upptäckt; hans ögon antogo ett sällsamt uttryck, och med en tigerkatts steg närmade han sig häcken; men ännu hade han endast kunnat uppfatta några otydliga stafvelser utan egentligt sammanhang, då ett gällt och kort ljud kom honom att spritta till och ådrog sig musketörernes uppmärksamhet.

— Officer! skrek Grimaud.

— Jag tror du talar, slyngel! sade Atos, i det han reste sig upp på ena armbågen och gaf Grimaud ett flammande ögonkast.

Också tillade Grimaud ej ett ord; han nöjde sig med att sträcka pek-fingret i riktning åt häcken och angaf genom denna åtbörd kardinalens och hans medföljes närvaro.

De fyra musketörerne voro med ett språng på fötter och helsade vördnadsfullt.

Kardinalen syntes ursinnig.

— Jag tror, att herrar musketörer ställa ut poster åt sig? sade han. Kommer engelsmannen landvägen, eller skulle herrar musketörer anse sig som högre officerare?

— Monseigneur, svarade Atos, ty midt under den allmänna förskräckelsen hade han ensam behållit en förnäm mans lugn och kallblodighet, hvilka aldrig öfvergåfvo honom, monseigneur, när musketörerne icke äro i tjenstgöring, eller när deras tjenstgöring är slut, så dricka de och spela tärning, och de äro högre officerare för sina lakejer.

— Lakejer, brummade kardinalen, lakejer, som hafva order att anmäla för sina herrar, då någon passerar, det är icke lakejer, det är skildtvakter.

— Emellertid finner väl eders eminens, att om vi ej tagit detta försigtighetsmått, hade vi blottstält oss för att låta eders eminens passera utan att betyga vår vördnad och vår tacksägelse för den nåd, eders eminens bevisat oss genom att förena oss. D'Artagnan, fortfor Atos, du,

som nyss önskade detta tillfälle att betyga monseigneur din tacksamhet, du ser det nu kommet, begagna dig deraf!

Dessa ord uttalades med den orubbliga flegma, som alltid utmärkte Atos i farans ögonblick, och med den utomordentliga artighet, som gjorde honom vid dessa tillfällen till en konung, mera majestätisk än konungar till börden.

D'Artagnan närmade sig och framstammade några ord af tacksamhet, hvilka snart bortdago under kardinalens mörka blickar.

— Lika godt, mina herrar, fortfor kardinalen, utan att det minsta synas afledd från sin första afsigt genom det afbrott Atos hade föranledt, lika godt, mina herrar, jag tycker ej om, att simpla soldater, för det de njuta förmånen att tjena vid en privilegierad kår, så der spela stora herrar, disciplinen är den samma för alla.

Atos lät kardinalen tala ut, hvad han hade att säga; med en bifallande bugning återtog han derefter:

— Disciplinen, monseigneur, är, som jag hoppas, ej på minsta sätt öfverträdd af oss. Vi äro icke i tjenstgöring, och vi trodde, att vi då kunde förfoga öfver vår tid, huru vi behagade. Om vi äro nog lyckliga att af eders eminens få mottaga några särskilda order, äro vi beredda att åtlyda dem. Monseigneur ser, fortfor Atos, i det han rynkade ögonbrynen, ty detta slags förhör började göra honom otålig, att vi, för att vara färdiga vid första vink, gått ut beväpnade.

Han visade med fingret kardinalen de fyra kopplade gevären, helt nära trumman, hvarpå korten och tärningarna lågo.

— Eders eminens täcktes vara öfvertygad, tillade d'Artagnan, att vi strax hade gått eders eminens till möte, om vi kunnat föreställa oss, att det var ni, som med så ringa följe närmade sig oss.

Kardinalen bet sig i mustascherna, äfven något i läpparna.

— Veten I, hvad I liknen, I, som alltid hållen eder tillsammans på det der sättet, väpnade, som I ären, och vaktade af edra lakejer? sade kardinalen; I liknen fyra konspiratörer.

— Ah, hvad det beträffar, monseigneur, är det sant, sade Atos; vi konspirera, såsom eders eminens kunde finna här om morgonen, men endast mot rochellarne.

— Ah, mina herrar politiker, återtog kardinalen, i sin ordning rynkande ögonbrynen, man kunde kanske i edra hjernor upptäcka hemligheten af bra många saker, om man kunde läsa deri, liksom I lästen i det bref, som gömdes undan, när man såg mig komma.

Blodet steg Atos åt ansigtet; han tog ett steg fram mot hans eminens.

— Man kunde tro, att ni verkligen misstänker oss, monseigneur, och att vi måste undergå ett ordentligt förhör. Är det så, må eders eminens värdigas förklara sig, och vi få åtminstone veta, hvad det är fråga om.

— Och om det verkligen vore ett förhör, återtog kardinalen, så ha många andra än ni, herr Atos, fått undergå sådant och ej undandragit sig att svara.

— Också, monseigneur, har jag redan sagt eders eminens, att ni endast behöfver framställa edra frågor, och att vi äro färdiga att besvara dem.

— Hvad var det för ett bref ni ämnade läsa, herr Aramis, och som ni gömde undan?

— Ett bref från ett fruntimmer, monseigneur.

— Ah, jag inser väl, sade kardinalen, att man måste vara rädd om dylika bref, men man kan likväl visa dem för en biktfader, och ni vet ju, att jag är af andligt stånd.

— Monseigneur, sade Atos med ett lugn, desto förfärligare, som han genom detta svar satte sitt hufvud på spel, monseigneur, brevet är från ett fruntimmer, men det är hvarken undertecknad Marion Delorme eller fru d'Aiguillon.

Kardinalen vardt dödsblek; en vild blixtnad sköt fram ur hans ögon; han vände sig om, liksom för att gifva Cahussac och Lahoudinière en order. Atos såg rörelsen och tog ett steg mot musköterna, på hvilka de tre vännerna hade ögonen fästa, liksom de varit föga hågade att låta arresteras sig. Kardinalen var sjelf tredje; musketörerna, lakejerne inberäknade, voro sju; han ansåg, att partiet skulle vara så mycket mindre jemnt, om Atos och hans kamrater verkligen konspirerade, och genom en af de snabba öfvergångar, hvilka alltid stodo honom till buds, upplöstes hans vrede i ett småleende.

— Godt, sade han, I ären raska unga män, stolta i dagsljuset, trogna i mörkret, och det är ingenting ondt i att vaka öfver sig sjelf, när man så väl vakar öfver andra. Mina herrar, jag har icke glömt den natten, då I följden mig till Colombier rouge; om någon fara vore att frukta på den väg, jag nu ämnar färdas, skulle jag be eder följa mig, men som ingen fara fins, så blifven kvar här och gören slut på edra buteljer, edert spel och edert bref. Farväl, mina herrar!

I det han satte sig upp på sin häst, hvilken Cahussac fört fram till honom, helsade han dem med handen och aflägsnade sig.

De fyra unga männen stodo orörliga och blickade efter honom utan att säga ett ord, förrän han hade försvunnit.

Då sågo de på hvarandra.

Allas ansigten uttryckte bestörtning, ty oaktadt hans eminens' vänliga afsked insågo de, att kardinalen aflägsnade sig med raseriet i hjertat.

Atos ensam smålog med stolthet och förakt.

Då kardinalen var utom hör- och synhåll, utropade Portos, som hade mycken lust att låta sitt dåliga lynne brista ut på någon:

— Grimaud ropade allt för sent.

Grimaud ämnade svara för att ursäkta sig. Atos lyfte fingret, och Grimaud teg.

— Skulle du lemnat honom brevet, Aramis? frågade d'Artagnan.

— Jag, sade Aramis med sin flöjtstämman, hade fattat mitt beslut: om han äskat, att jag skulle lemna honom det, hade jag med ena handen räckt honom brevet och med den andra ränt min värja genom lifvet på honom.

— Det väntade jag också, sade Atos, och därför lade jag mig emellan. I sanning, denne man är bra oförsigtig, som talar så till andra män! Man kunde tro, att han aldrig haft att göra med andra än qvinnor och barn.

— Min käre Atos, menade d'Artagnan, jag beundrar dig; men när allt kommer omkring, hade vi ändå orätt.

— Huru, hade vi orätt! sade Atos. Hvem tillhör då luften, som vi andas? Hvem tillhör oceanen, utåt hvilken vi rikta våra blickar? Hvem tillhör sanden, på hvilken vi lågo? Hvem tillhör detta bref från Aramis' älskarinna? Är det kardinalen allt detta tillhör? På min ära, denne man inbillar sig, att verlden tillhör honom! Du stod der stammande, häpen, tillintetgjord; man kunde tro, att Bastiljen reste sig inför dig och att den jättelika Medusa förvandlade dig till sten. Att vara kär, är det att konspirera? Du är kär i ett fruntimmer, som kardinalen låtit inspärta; du vill rycka henne ur kardinalens händer; det är ett parti, du spelar med hans eminens; detta bref är dina kort; hvarför skulle du visa dina kort för din motspelare? Sådant brukas ej. Må han gissa dem, må göra! Vi gissa väl hans, vi!

— I sanning, sade d'Artagnan, det är ganska riktigt, hvad du säger, Atos.

— I sådant fall må det ej mera vara tal om hvad som händt och låt Aramis återtaga läsningen af brevet från sin kusin, vid det stället, der kardinalen afbröt.

Aramis tog upp brevet ur sin ficka, de tre vännerna närmade sig honom, och de tre lakejerne grupperade sig åter kring damejeannen.

— Du hade bara läst ett par rader, sade d'Artagnan; läs om det från början.

— Gerna, sade Aramis.

»Min bäste kusin!

Jag tror, att jag besluter mig för att resa till Stenay, der min syster beredt vår lilla kammarjungfru inträde i karmeliterklostret. Det stackars barnet är undergifvet; hon vet, att hon ej kan lefva annanstädes utan att blottställa sin själs välfärd. Om likväl våra familjaffärer ställas så, som vi önska, tror jag, att hon trotsar faran af evig förtappelse och återvänder till dem, hvilka hon saknar, desto hellre, som hon vet, att man ständigt tänker på henne. Under tiden är hon icke allt för olycklig; allt, hvad hon önskar sig, är ett bref från sin fästman. Jag vet väl, att detta slags varor ej så lätt passera genom klostergallren, men såsom jag redan bevisat eder, min bäste kusin, är jag icke allt för oskicklig, och jag vill gerna åtaga mig detta uppdrag. Min syster tackar eder för eder goda och beständiga hågkomst. Hon hade en stund af liflig oro, men hon har nu något lugnat sig, sedan hon skickat sin bokhållare dit bort, för att icke något oförutsedt der måtte inträffa. Farväl, min bäste kusin! Gif oss nyheter från eder, så ofta ni kan, det vill säga, så ofta ni tror er kunna göra det med säkerhet. Jag omfamnar eder.

Marie Michon.«

— O, huru mycken tack är jag dig icke skyldig, Aramis! utropade d'Artagnan. Älskade Constance! Jag har då äntligen underrättelse från henne; hon lefver, hon är i säkerhet i kloster, hon är i Stenay! Hvar ligger Stenay, Atos?

— Endast några lieues från gränsen af Elsass, i Lothringen; blott belägringen är slut, kunna vi göra en tur åt det hållet.

— Och det skall ej dröja länge, det kunna vi hoppas, sade Portos, ty man har åter denna morgon hängt en spion, som berättat, att rochel-larne vore så illa deran, att de börjat äta ofvanlädret på sina skor. Antaget, att de, när de ätit upp detta, äfven äta upp sulorna, så ser jag ej, hvad sedan återstår dem, så vida de icke äta upp hvarandra.

— Stackars tokar! sade Atos, i det han tömde ett glas förträffligt bordeauxvin, som, fastän det på den tiden ej hade samma rykte som nu, icke desto mindre förtjente det; stackars tokar! Liksom ej katolska religionen vore den beqvämaste och angenämaste af alla religioner! Men lika godt, återtog han, sedan han smält med tungan mot gommen, det är ändå bra folk. Men hvad fan gör du, Aramis? fortfor Atos; du lägger ju brefvet i din ficka?

— Ja, sade d'Artagnan, Atos har rätt; man måste bränna upp det, och om man också bränner det, hvem vet, om kardinalen ej känner någon hemlig konst att fråga askan?

— Han torde ega en sådan, sade Atos.

— Men hvad viljen I då göra med detta bref? frågade Portos.

— Kom hit, Grimaud! sade Atos.

Grimaud steg upp och lydde.

— Till straff för det du talat utan tillstånd, min vän, skall du äta upp det här papperet, men till belöning för den tjenst du gjort oss skall du sedan dricka det här glaset vin; se här först brefvet, tugga det väl.

Grimaud smålog, och med ögat fäst på glaset, som Atos fyllt ända till brädden, söndersmulade han brefvet och sväljde det.

— Bravo, mäster Grimaud! sade Atos, och tag nu det här; godt, jag frikallar dig från att säga tack.

Grimaud tömde helt tyst sitt glas bordeaux, men hans mot himmeln riktade ögon talade under hela tiden, den angenäma syselsättningen räckte, ett språk, hvilket, ehuru stumt, icke desto mindre var uttrycksfullt.

— Och nu, sade Atos, så framt icke kardinalen får det sinnrika infallet att låta öppna magen på Grimaud, tror jag, att vi kunna vara temligen lugna.

Under tiden fortsatte hans eminens sin melankoliska ridt, mumlande i skägget:

— Dessa fyra män måste tillhöra mig.

Kapitel LII

Fångenskapens första dag.

Låtom oss återvända till mylady, hvilken en blick på Frankrikes kuster kom oss att för en stund förlora ur sigte.

Vi återfinna henne i den förtviflade ställning, hvori vi lemnade henne, försjunken i dystra betraktelser, ett helvete, utanför hvars port hon nästan lemnat allt hopp; ty för första gången tviflar, för första gången fruktar hon.

Vid två tillfällen har lyckan svikit henne, vid två tillfällen har hon sett sig upptäckt och förrådd, och båda gångerna har hon dukat under för sin onde genius, som Gud utan tvifvel sändt för att bekämpa henne. D'Artagnan har besegrat henne, henne, denna det ondas oöfvervinneliga makt.

Han har kränkt hennes kärlek, förödmjukat hennes högmod, gäckat hennes ärelystnad; och nu, nu är han på väg att förstöra all hennes lycka, att angripa hennes frihet, att hota hennes lif. Ännu mer: han har lyft en flik af hennes mask, denna sköld, hvarmed hon betäcker sig och som gör henne så oangriplig.

D'Artagnan har afvändt från Buckingham, hvilken hon hatar, liksom hon hatar allt, som hon fordom älskat, den storm, hvarmed Richelieu hotade honom i drottningens person. D'Artagnan har gifvit sig ut för de Wardes, för hvilken hon kände en tigrinnas nyck, okuflig såsom hos qvinnor af denna karakter. D'Artagnan känner den förfärliga hemlighet, som hon svurit att ingen skulle lära känna utan att dö. Ändtligen, i samma ögonblick hon af Richelieu fått en öppen fullmakt, med hvars hjälp hon ämnade hämnas på sin fiende, ryckes denna fullmakt ur hennes händer, och det är d'Artagnan, som håller henne fången

och som skall försända henne till något smutsigt Botany-bay, till något eländigt Tyburn i Indiska oceanen.

Ty allt detta kommer utan tvifvel från d'Artagnan; från hvem, om icke från honom, skulle väl komma all denna vanära, som hopat sig öfver hennes hufvud? Han ensam har kunnat meddela lord Winter dessa gräsliga hemligheter, hvilka han genom ett olycksöde lyckats upptäcka, den ena efter den andra. Han känner hennes svåger, han har skrivit till honom.

Hvilken afgrund af hat hon gömmer, der hon sitter på sin ödsliga kammare orörlig, med glödande, stel blick! Huru väl stämmer icke det dofva rytande, som emellanåt med andedrägten undslipper djupet af hennes bröst, med vågsvallet, som stiger, brusar, tjuter och krossas, likt en evig och maktlös förtviflan, mot de klippor, hvarpå denna dystra och stolta borg reser sig! Och vid skenet af de blixtar, som den stormande vreden tänder i hennes själ, hvilka präktiga hämdplaner, förlorande sig i ett aflägsset fjerran, uppgör hon ej mot fru Bonacieux, mot Buckingham och i synnerhet mot d'Artagnan!

Ja, men för att kunna hämnas måste man vara fri, och för att varda fri, då man är fången, måste man genombryta en mur, lösrycka galler, göra hål på golf, allt saker, som en stark och ihärdig man kan utföra, men som för en kvinnas feberaktiga ansträngningar måste misslyckas. Dertill fordras dessutom tid, månader, år, och hon har ju endast tio eller tolf dagar på sig, efter hvad lord Winter, hennes broderlige och fruktansvärde fångvaktare, sagt henne.

Vore hon man, skulle hon ändå försöka allt detta och kanske lyckas; hvarför har då himmeln så misstagit sig, när han gaf denna manliga själ åt en fin och ömtålig kropp?

Också voro de första ögonblicken af hennes fångenskap förfärliga; några krampaktiga utbrott af raseri, hvilka hon ej förmådde öfvervinna, gäldade till naturen hennes skuld af qvinlig svaghet. Men småningom har hon dämpat utbrotten af sin ursinniga vrede; nervryckningarna, som skakade hennes kropp, hafva upphört, och nu ligger hon hopkrupen, lik en uttröttad orm, som hemtar hvila.

— Ja, ja, jag var galen, när jag förifrade mig så, sade hon, betraktande spegeln, som återkastade i hennes ögon den glödande blick, hvarmed hon tycktes rådfråga sig sjelf. Ingen våldsamhet! Våldsamhet är ett bevis på svaghet. För öfrigt har jag aldrig lyckats med detta medel. Kanske, om jag begagnade min styrka mot kvinnor, skulle jag finna

dem ännu svagare, än jag sjelf är, och följaktligen beseгра dem; men det är mot män jag kämpar, och mot dem är jag endast qvinna. Må jag kämpa som qvinna, min styrka ligger i min svaghet.

Och nu, liksom hon velat mönstra de skiftningar, hon kunde gifva åt sitt så uttrycksfulla och så rörliga anlete, lät hon det efter hand antaga alla uttryck, allt ifrån vredens, som vanstälde hennes drag, ända till det ljufvaste, ömmaste och mest förföriska leende. Derefter gaf hennes öfvade hand åt hennes hår alla de vågrika former, genom hvilka hon trodde sig kunna höja sitt ansigtes behag. Ändtligen mumlade hon, belåten med sig sjelf:

— Ingenting är förloradt; jag är ännu skön.

Klockan var vid pass åtta på aftonen. Mylady såg en säng och trodde, att några timmars hvila skulle uppfriska, icke blott hennes hufvud och ideer, utan ock hennes hy. Innan hon lade sig, fick hon dock ett ännu bättre infall. Hon hade hört talas om aftonmåltid. Redan hade hon en timme befunnit sig i detta rum, man kunde icke dröja länge med att bära in hennes mat. Fången ville ej förlora tid; hon beslöt att redan samma afton göra några försök att undersöka terrängen genom att studera de människors karakter, åt hvilka hennes bevakning var anförtrodd.

Ett sken syntes under dörren; detta sken tillkännagaf hennes fångvaktares återkomst. Mylady, som stigit upp, kastade sig hastigt ned i sin länstol, med bortvändt ansigte, upplöst och utslaget hår, till hälften blottadt bröst under de skrynklade spetsarna, ena handen på hjertat och den andra nedhängande.

Man sköt ifrån reglarna, dörren gnisslade på sina gångjern, steg hördes i rummet och närmade sig.

— Ställ bordet der! sade en röst, hvilken fången igenkände vara Feltons.

Befallningen verkställdes.

— Gå efter ljus och aflös vakten! fortfor Felton. Och denna dubbla befallning, hvilken den unge löjtnanten gaf samma personer, visade mylady, att hennes tjenare voro de samma som hennes väktare, det vill säga soldater.

Feltons order fullgjordes för öfrigt med en tyst snabbhet, som gaf ett fördelaktigt begrepp om det goda skick, hvori han höll disciplinen.

— Ah, sade han, hon sofver! Det är bra; när hon vaknat, skall hon äta sin aftonvard.

Och han tog några steg för att gå ut.

— Men, herr löjtnant, sade en soldat, mindre stoisk än sin chef och som närmat sig mylady, fruntimret sofver icke.

— Huru, sofver hon icke? sade Felton; hvad gör hon då?

— Hon är afsvimmad; hennes ansigte är mycket blekt, och jag må lyssna hur mycket som helst, kan jag icke höra, att hon andas.

— Du har rätt, sade Felton, sedan han från den plats, der han befann sig, betraktat mylady utan att med ett steg närma sig henne; gå och anmäl för lord Winter, att hans fånge är afsvimmad, ty jag vet icke, huru jag skall bete mig, efter jag icke förutsett denna händelse.

Soldaten gick att lyda sin officers befallning. Felton satte sig i en länstol, som händelsevis stod nära dörren, och väntade utan att säga ett ord eller göra en åtbörd. Mylady besatt den stora, af qvinnor så mycket öfvade konsten att se genom sina långa ögonhår utan att synas hafva ögonlocken öppna; hon såg Felton, som vände henne ryggen; hon fortfor omkring tio minuter att betrakta honom, och under dessa tio minuter vände sig den känslolöse väktaren ej en enda gång.

Då erinrade hon sig, att lord Winter snart skulle komma och genom sin närvaro gifva hennes fångvaktare ny kraft; hennes första försök hade misslyckats, men hon tog sitt parti såsom en kvinna, som litar på sina hjälpmedel. Hon upplyfte följaktligen hufvudet, öppnade ögonen och drog en svag suck.

Vid denna suck vände Felton sig ändtligen om.

— Ah, ni har då vaknat, min fru! sade han; då har jag ingenting vidare att göra här. Om ni behöfver något, torde ni ringa.

— Ack, min Gud, min Gud, hvad jag lidit! mumlade mylady med den harmoniska röst, som, lik fortidens hexors, tjusade alla, som hon ville förgöra.

Och i det hon reste sig i sin länstol, antog hon en ännu behagfullare och friare ställning än den hon haft, då hon låg.

Felton steg upp.

— Ni serveras tre gånger om dagen, min fru, sade han: klockan nio på morgonen, klockan ett på eftermiddagen och klockan åtta på aftonen. Om ni ej finner eder nöjd dermed, kan ni sjelf bestämma andra timmar i stället för dem jag nu föreslagit, ty i denna punkt skall man rätta sig efter eder önskan.

— Men skall jag då alltid vara ensam i detta stora, dystra rum? frågade mylady.

— En qvinna i granskapet är tillsagd och skall vara här på slottet i morgon; hon skall infinna sig, så ofta ni önskar hennes närvaro.

— Jag tackar eder, min herre, svarade fången ödmjukt.

Felton gjorde en lätt helsning och gick åt dörren till. I det ögonblick, han ämnade stiga öfver tröskeln, syntes lord Winter i korridoren, följd af den soldat, som gått att underrätta honom om myladys vanmakt; han höll i handen en flaska med luktsalt.

— Nå väl, hvad är här på färde? sade han i spefull ton, då han såg fången uppe och Felton i begrepp att gå. Är då den döda redan återuppväckt? Besitta, Felton, mitt barn, du märkte då ej, att man tog dig för en nybörjare och att man spelade för dig första akten af en komedi, hvilken vi troligtvis få nöjet åskåda i alla dess utvecklingar?

— Så trodde äfven jag, mylord, sade Felton, men då fången i alla fall är ett fruntimmer, ville jag visa henne den aktning, som hvarje väl uppfostrad man är skyldig en qvinna, om icke för hennes skull, åtminstone för sin egen.

My lady darrade i hela sin kropp. Feltons ord ilade som is genom alla hennes ådror.

— Detta vackra, konstmässigt utslagna hår, återtog Winter skratande, detta hvita skinn och denna trånfulla blick hafva då ännu icke förfört dig, stenhjerta?

— Nej, mylord, svarade den känslolöse unge mannen, och var öfvertygad, att det fordras annat än en qvinnas list och koketteri för att förleda mig.

— I sådant fall, min tappre löjtnant, låta vi my lady söka andra utvägar och låtom oss nu gå att supera. Ah, var lugn, hon har en rik uppfinningsgåfva, och andra akten af komedien skall icke dröja att följa på den första.

Och med dessa ord tog lord Winter Felton under armen och gick skattande bort med honom.

— Åh, jag skall nog finna, hvad du behöfver! mumlade my lady mellan tänderna; var lugn, stackars misslyckade munk, stackars soldat-helgon, som skurit din soldatrock af en munkkåpa.

— A propos, my lady, återtog Winter, i det han stannade på dörrtröskeln, låt icke detta misslyckade försök beröfva eder aptiten. Smaka på kycklingen och fisken der, som jag, på min ära, ej låtit förgifta. Jag står på god fot med min kock, och som han icke går ärfva mig, sätter jag

fullt och fast förtroende till honom. Gör ni som jag. Adjö, kära syster! Vi träffas vid eder nästa svimning.

Detta var nästan mer, än mylady kunde fördraga: hennes händer pressades hårdt mot länstolen, hennes tänder gnisslade sakta, hennes ögon följde rörelsen af dörren, som tillslöts efter lord Winter och Felton, och när hon såg sig ensam, fattade henne en ny kris af förtviflan; hon kastade ögonen på bordet, såg en knif blixtra, störtade fram och grep den; men hon misräknade sig illa, ty knifbladet var rundt i änden och af böjligt silfver.

Ett gapskratt hördes bakom den illa tillslutna dörren, och den öppnades åter.

— Ha, ha! utbrast lord Winter; ha, ha, ha! Ser du, min hederlige Felton, mins du, hvad jag sade dig! Denna knif var ämnad åt dig, mitt barn; hon skulle dödat dig; ser du, det är en af hennes nycker att så der på ett eller annat sätt befria sig från folk, som besvära henne. Om jag följt ditt råd, om knifven varit hvass och af stål, så farväl med Felton! Hon hade dödat dig först och alla andra sedan. Se, John, huru väl hon förstår sig på att hålla sin knif.

Mylady höll verkligen ännu det oskadliga vapnet i sin krampaktigt knutna hand, men dessa sista ord, denna ytterliga förolämpning förlade hennes händer, hennes krafter, ja, ända till hennes vilja.

Knifven föll till golvet.

— Ni hade rätt, mylord, sade Felton i en ton af vedervilja, som återljöd i djupet af hennes hjerta, ni hade rätt och jag hade orätt.

Båda gingo åter ut.

Men denna gång lyssnade mylady ännu uppmärksammare än den förra, och hon hörde deras steg aflägsna sig och bortdö i korridoren.

— Jag är förlorad, mumlade hon, jag är i sådana mäns våld, öfver hvilka jag aldrig skall få större makt än öfver brons- eller granitstoder; de kunna mig utantill och äro stålsatta mot alla mina vapen.

— Det är likväl möjligt, att det här kan slutas så, som de vilja hafva det.

Af denna sista betraktelse, af denna instinktlika återkomst till hoppet finna vi, att fruktan och klenmod ej länge kunde råda i denna djupa själ. Mylady satte sig till bords, åt af flere rätter, drack litet spanskt vin och kände hela sin beslutsamhet återvända.

Innan hon gick till sängs, hade hon redan begrundat, ransakat, från hvarje sida skärskådat sina väktares tal, gång, åtbörder, tecken, ja,

tystnad, och af denna djupa, skickliga och erfarna forskning framgick, att Felton, på det hela taget, var den mest sårbare af hennes båda förföljare.

Ett ord i synnerhet återkom ständigt i den fångnas sinne.

— Om jag hade följt ditt råd, hade lord Winter sagt till Felton. Felton hade alltså talat till hennes fördel, efter lord Winter ej velat följa hans råd.

— Svag eller stark, upprepade mylady, har ändå denne man en gnista medlidande i sin själ. Af denna gnista skall jag tända en brand, som skall förtära honom.

— Hvad den andre beträffar, känner han mig; han fruktar mig och vet, hvad han har att vänta af mig, om jag någonsin slipper ur hans händer; det tjenar således till intet att försöka något med honom.

— Men Felton, det är en annan sak; han är en ung, okonstlad, oförderfvad man och tycks vara dygdig; honom är det möjligt att bedåra.

Och mylady lade sig och somnade med småleendet på sina läppar; den, som sett henne sofva, skulle trott sig se en ung flicka, drömmande om den blomsterkrans, hon vid nästa fest skulle sätta kring sin panna.

Kapitel LIII

Fångenskapens andra dag.

Mylady drömde, att hon äntligen hade d'Artagnan i sitt våld, att hon öfvervar hans afrättning, och det var åsynen af hans förhatliga blod, flytande för bödelns bila, som lockade det tjusande småleendet på hennes läppar.

Hon sof så, som en fånge sofver, vaggad af sin första förhoppning.

När man dagen derpå inträdde i hennes rum, låg hon ännu. Felton höll sig i korridoren; han medförde den qvinna, om hvilken han aftonen förut hade talat och som nyss anländt. Denna qvinna inträdde, närmade sig myladys säng och tillbjöd henne sin tjänst.

Mylady var vanligtvis blek, och hennes hy kunde därför lätt bedraga den, som första gången såg henne.

— Jag har feber, sade hon; jag har icke sofvit ett ögonblick under hela denna långa natt. Jag lider förfärligt; skall ni vara mera mensklig mot mig, än man var i går? Allt, hvad jag begär, är tillstånd att förblifva liggande.

— Önskar ni kanske, att man tillkallar en läkare? frågade qvinnan. Felton åhörde detta samtal utan att yttra ett ord.

Mylady besinnade, att ju mer folk omgafve henne, desto mer folk skulle hon få att beveka, och desto mer skulle lord Winters vaksamhet skärpas. För öfrigt kunde läkaren förklara, att sjukdomen endast vore låtsad, och sedan mylady förlorat första partiet, ville hon ej förlora det andra.

— Tillkalla läkare! sade hon, hvad skulle det tjena till? Dessa herrar förklarade ju i går, att mitt onda endast var en komedi; det ginge

utan tvifvel på samma sätt i dag, ty sedan i går afton har man haft tid på sig att intala doktorn.

— Då, min fru, sade Felton otåligt, säg då sjelf, hvilken behandling ni vill hafva.

— Men, min Gud, kan jag veta det! Jag känner, att jag lider, det är allt; gif mig, hvad ni behagar, det är mig likgiltigt.

— Gå efter lord Winter, sade Felton, trött af denna eviga klagan.

— O, nej, nej, utropade mylady, nej, min herre, kalla icke hit honom, jag besvär eder derom! Jag mår bra, jag behöfver ingenting, kalla ej hit honom!

Hon lade ett sådant öfvermått af häftighet, en så oemotståndlig vältalighet i detta utrop, att Felton ovilkorligt tog några steg in i rummet.

— Men, min fru, sade Felton, om ni verkligen lider, skall man skicka efter en läkare, och om ni bedrar oss, skall det vara så mycket värre för eder, men vi skola åtminstone ingenting ha att förebrå oss.

Mylady svarade ej, utan kastade sitt vackra hufvud på kudden och utbrast i tårar och snyftningar.

Felton betraktade henne ett ögonblick med sin vanliga känslolöshet, men när han såg, att krisen hotade att varda långvarig, gick han. Qvinnan följde honom. Lord Winter syntes ej.

— Jag tror, att jag börjar skönja dager, mumlade mylady med vild glädje, i det hon svepte om sig lakanen för att dölja detta utbrott af tillfredsställelse för alla dem, som kunde bespeja henne.

— Två timmar förflöto.

— Nu är tid, att sjukdomen upphör, sade hon; jag vill stiga upp och redan i dag söka vinna någon framgång. Jag har endast tio dagar på mig, och i afton ha redan två förflutit.

På morgonen hade man inburit hennes frukost. Hon tänkte därför, att man snart skulle komma att hemta bordet och att hon då skulle få återse Felton.

Mylady bedrog sig icke; Felton visade sig åter, och utan att fråga efter, om mylady rört frukosten eller ej, gaf han en vink, att man skulle bära ut bordet, hvilket man vanligtvis inbar fullt dukadt.

Felton stannade qvar; han höll en bok i handen.

Mylady, hvilande i en länstol nära spiseln, skön, blek och undergifven, liknade en helig jungfru, väntande på martyrkronan.

Felton gick fram till henne och sade:

— Lord Winter, hvilken är katolik liksom ni, min fru, har tänkt, att saknaden af de andaktsöfningar och ceremonier, som tillhöra eder religion, kunde vara eder plågsam; han tillåter därför, att ni hvar dag läser de böner, som tillhöra e d e r m ä s s a, och se här en bok, som innehåller ritualen.

Den uppsyn, med hvilken Felton lade boken på det lilla bordet, vid hvilket hon satt, den ton, hvarmed han uttalade orden e d e r m ä s s a, det leende af förakt, hvarmed han ledsagade dem, föranledde mylady att lyfta hufvudet och betrakta officern mer uppmärksamt.

Då igenkände hon, på denna allvarsamma hufvudbonad, denna drägt af öfverdrifven enkelhet, denna som marmorn glättade, men också lika hårda och ogenomträngliga panna, en af dessa dystra puritaner, hvilka hon så ofta träffat både vid konung James' och franske konungens hof, dit de, trots minnet af Saint-Barthélemy-natten, stundom kommo att söka en tillflykt.

Hon fick nu en af dessa plötsliga ingifvelser, hvilka endast stå snillrika menniskor till buds i de afgörande ögonblick, hvaraf ofta deras öde eller deras lif beror.

De två orden e d e r m ä s s a och en blick på Felton hade i sjelfva verket visat henne, hvilken vikt låg på det svar, hon skulle gifva honom.

Men med den snabba uppfattning, som var henne egen, låg detta svar färdigt på hennes läppar.

— Jag! sade hon i en ton af förakt, likstämd med den, hon anmärkt i den unge officerns röst, jag, min herre, min mäs sa! Lord Winter, denne förderfvade katolik, vet ganska väl, att jag icke är af hans religion, och det är endast en snara, han vill lägga ut för mig.

— Och af hvilken religion är ni då, min fru? sporde Felton med en förvåning, som han, oaktadt sin sjelfbeherskning, ej kunde fullt dölja.

— Det skall jag säga eder, utropade mylady med spelad hänförelse, den dag, då jag lidit nog för min tro.

Feltons blick blottade för mylady hela vidden af det fält, hon öppnat för sig genom detta enda ord.

Emellertid förblef den unge officern stum och orörlig, hans blick ensam hade talat.

— Jag är i mina fienders händer, fortfor hon i denna ton af entusiasm, hvilken hon visste vara egendomlig för puritanerne. Välan, må min Gud rädda mig, eller må jag dö för min Gud! Se der det svar, jag ber eder gifva lord Winter. Och den der boken, tillade hon, i det hon

pekade på ritualen, men utan att röra den, liksom detta vidrörande kunnat oskära henne, kan ni återtaga och sjelf begagna, ty ni är utan tvifvel på dubbelt sätt lord Winters medbrottsling, medbrottsling i hans förföljelse liksom i hans kätteri.

Felton svarade ej, tog boken med samma känsla af vedervilja, som han redan visat, och gick ut tankfull.

Klockan fem på eftermiddagen kom lord Winter. Mylady hade haft hela dagen att uppgöra en plan för sitt uppförande; hon mottog honom såsom en qvinna, hvilken redan återtagit alla sina fördelar.

— Det tycks, sade baronen, i det han satte sig i en länstol midt för den, i hvilken mylady satt, och i det han vårdslöst utsträckte sina fötter på eldstaden, det tycks, som man gjort ett litet affall.

— Hvad vill ni säga, min herre?

— Jag vill säga, att sedan sista gången vi träffades, har ni ombytt religion. Skulle ni händelsevis ha gift eder med en tredje man, som är protestant?

— Förklara eder, mylord, återtog fången med värdighet, ty jag får säga eder, att jag väl hör edra ord, men att jag icke begriper dem.

— Då är det därför, att ni har ingen religion alls, och det tycker jag bättre om, återtog lord Winter med ett hånlöje.

— Säkert är, att detta vore mer enligt med edra grundsatser, återtog mylady kallt.

— Åh, jag tillstår, att det är mig alldeles likgiltigt.

— Åh, ni behöfde icke tillstå denna liknöjdhet för religionen, mylord; edra utsväfningar och edra brott bevisa den tillfyllest.

— Hvad? Ni talar om utsväfningar, fru Messalina, om brott, lady Macbeth! Antingen hörde jag illa, eller är ni, vid Gud, väl oblyg!

— Ni talar så, emedan ni vet, att man lyssnar på oss, min herre, återtog mylady kallt, och emedan ni önskar stämma edra fångvaktare och edra bödlar emot mig.

— Mina fångvaktare! Mina bödlar! Ser man på, min fru, nu faller ni in i en poetisk ton, och gårdagens komedi upplöser sig i en tragedi. Men lika mycket, ni skall om åtta dagar vara, der ni bör vara, och mitt värf är då slut.

— Ett skändligt, ett gudlöst värf! återtog mylady med hänförelsen hos offret, som anklagar sin domare.

— Jag tror, på min ära, sade Winter, i det han steg upp, att den slynan är galen! Se så, se så, stilla eder, fru puritanska, eller låter jag

sätta eder i mörkt rum. Vid Gud, det är mitt spanska vin, som stiger eder åt hufvudet, icke sant? Men var lugn, detta rus är ej farligt och skall inga följder hafva.

Och lord Winter aflägsnade sig svärjande, hvilket på denna tid var en helt adlig vana.

Felton stod verkligen bakom dörren och hade ej förlorat ett ord af hela detta upptråde.

Mylady hade gissat rätt.

— Ja, gå, gå! sade hon för sig sjelf; följderna nalkas tvärt om, men du, din narr, skall ej se dem, förrän det är för sent att undvika dem.

Tystnad inträdde åter, och två timmar förflöto; man bar in aftonmåltiden och fann mylady syselsatt med att högt läsa sina böner, hvilka hon lärt af en gammal tjenare hos sin andre man, en den strängaste puritan. Hon syntes vara i extas och tycktes ej ens märka, hvad som tilldrog sig omkring henne. Felton gaf ett tecken, att man ej skulle störa henne, och när allt var i ordning, gick han tyst ut med soldaterna.

Mylady visste, att hon kunde vara bespejad, hon läste därför sina böner till slut, och hon märkte, att soldaten, som stod på post vid hennes dörr, ej mera gick med samma steg och att han tycktes lyssna på henne.

För ögonblicket önskade hon icke mer; hon steg upp, satte sig till bords, åt litet och drack endast vatten.

Efter en timme kom man för att borttaga bordet, men mylady anmärkte, att denna gång åtföljdes ej soldaterna af Felton.

Han var således rädd att få se henne för ofta.

Hon vände sig mot väggen för att småle, ty i detta småleende låg en sådan triumf, att det varit nog för att anklaga henne.

Hon lät ännu en half timme förflyta, och som allt nu var tyst i det gamla slottet och man icke hörde annat än vågornas eviga brus, denna oceanens väldiga andedrägt, började hon att med sin rena, harmoniska och klingande stämma sjunga första versen af en psalm, som då var i stor gunst hos puritanerne:

O herre, du oss öfverger
att måttet af vår styrka pröfva
men du ock palmen slutligt ger
åt dem, som dina bud och rätter öfva.

Verserna voro icke förträffliga, långt derifrån, men som man vet, berömde sig icke puritanerne af poetiskt sinne.

Medan hon sjöng, lyssnade mylady: soldaten vid hennes dörr hade stannat, liksom förvandlad till sten. Mylady kunde således döma, hvad verkan hon gjort.

Då fortsatte hon sin sång med obeskriflig ifver och känsla; det föreföll henne, som om tonerna spridde sig vidt under hvalfven och ginge att, som en magisk tjusning, uppmjuka hennes väktares hjertan. Det syntes likväl, som soldaten på post, utan tvifvel en nitisk katolik, afskakade sig denna tjusning, ty genom luckan på dörren sade han:

— Var tyst då, min fru, eder sång är sorglig som ett *D e p r o f u n - d i s*,¹ och måste man, utom nöjet att ligga i garnison här, äfven höra dylika saker, står man icke ut längre.

— Tig! sade nu en allvarlig stämman, i hvilken mylady igenkände Feltons; hvad blandar du dig i, slyngel? Har man befalt dig neka denna qvinna att sjunga? Nej. Man har ålagt dig att bevaka henne, att skjuta på henne, om hon söker fly. Bevaka henne; om hon flyr, döda henne; men öfverträd ej dina order.

Ett uttryck af outsäglich glädje sken på myladys ansigte, men detta uttryck var flygtigt som skenet af en blix, och utan att synas hafva hört detta samtal, hvaraf hon ej förlorat ett ord, började hon åter, i det hon gaf sin röst allt det behag, allt det omfång och allt den lockelse, som afgrunden deri nedlagt:

Mot tårar, bojer och mitt rön
af armods, landsflykts bittra tider
har jag min ungdom och min bön
till Gud, som räkna skall de qual jag lider.

Denna röst, af ett oerhördt omfång och en sublim lidelse, gaf åt den sträfva och ovårdade poesien i verserna en trollmakt och ett uttryck, hvilka de mest öfverspända puritaner sällan funno i sina bröders sånger, som de nödgades smycka med alla sin inbillningskrafts tillgångar. Felton trodde sig höra engeln, som tröstade de tre hebreerne i den brinnande ugnen.

Mylady fortfor:

¹Ur djupet, katolsk botpsalm.

Förlossnings dag skall rinna opp,
ty Gud skall länka våra öden.
Och sviker han också vårt hopp,
oss återstå martyrens krans och döden.

Denna vers, i hvilken den förfärliga tjuserskan inlade hela sin själ, bragte upproret i den unge officers hjerta till utbrott; han öppnade häftigt dörren, och mylady såg honom inträda, blek som alltid, men med lågande, nästan vansinnig blick.

— Hvarför sjunger ni så der, sade han, och med en sådan röst?

— Förlåt, min herre, svarade mylady saktmodigt, jag glömde, att mina sånger ej äro passande i detta hus. Jag har kanske sårat eder tro, men det var utan att vilja det, jag svär eder det. Tillgif mig därför ett fel, som kanske är stort, men för visso är ofrivilligt.

Mylady var i denna stund så skön, den andliga hänryckning, i hvilken hon tycktes försjunken, gaf ett sådant uttryck åt hennes ansigte, att Felton, bländad, trodde sig se den engel, hvilken han nyss tyckt sig blott höra.

— Ja, ja, svarade han, ni stör, ni upprör dem, som bo här i slottet.

Och den arme dåren märkte icke sjelf det osammanhängande i sitt tal, medan myladys löga dykte till djupet af hans hjerta.

— Jag skall vara tyst, sade mylady med nedslagna ögon och med hela den mildhet, hon kunde lägga i sin röst, hela den undergifvenhet, hon kunde gifva sin hållning.

— Nej, nej, min fru, sade Felton; sjung blott mindre högt, i synnerhet nattetid.

Och med dessa ord störtade Felton ur rummet, ty han kände, att han ej länge förmådde vara sträng mot fången.

— Ni gjorde rätt, löjtnant, sade soldaten; dessa sånger uppröra själen, men till slut vänjer man sig dervid; hennes röst är så vacker.

Kapitel LIV

Fångenskapens tredje dag.

Felton var dårad; men ännu återstod ett steg att taga; hon måste hålla honom qvar, eller, rättare sagdt, han måste ensam stanna qvar; och ännu kunde mylady blott dunkelt skönja det medel, som borde leda till detta mål.

Ännu mer: hon måste förmå honom att tala för att sjelf kunna tala till honom; ty mylady visste ganska väl, att hennes största förförelsemedel låg i rösten, som så ledigt genomlopp hela tonskalan, från det menskliga ordet ända till himmelns tungomål.

Och likväl, oaktadt all denna förförelsekonst, kunde mylady misslyckas, ty Felton var varnad äfven för den minsta tillfällighet. Från detta ögonblick öfvervakade hon alla sina handlingar, alla sina ord, ända till sin blotta blick, ända till sina åtbörder, ända till sin andedrägt, hvilken man kunde tyda som en suck. Med ett ord, hon studerade allt, liksom en skicklig skådespelerska studerar en ny rol af en art, hvarvid hon ej är van.

I fråga om lord Winter var hennes uppförande lättare att bestämma; också var hon sedan gårdagen ense med sig sjelf derom. Att förblifva stum och värdig i hans närvaro, att emellanåt reta honom genom ett konstladt förakt, ett spotskt ord, att drifva honom till hot och våldsamt, hvilka skulle bilda en motsats till hennes undergifvenhet, sådan var hennes plan. Felton skulle se det; han skulle kanske ingenting säga, men han skulle se det.

På morgonen kom Felton som vanligt, men mylady lät honom anordna allt till frukosten utan att tilltala honom. Då han skulle gå, kände hon också en gnista af hopp, ty hon trodde, att det var han, som

nu skulle tala till henne, men hans läppar rördes, utan att något ord undslapp hans mun, och med våld på sig sjelf slöt han i sitt hjerta de ord, han var på väg att uttala, och gick.

Klockan tolf inträdde lord Winter.

Det var en rätt vacker vinterdag, och en stråle af Englands bleka sol, som lyser, men ej värmer, inträngde genom fönstergallren.

Mylady såg ut genom fönstret och låtsade ej höra, att dörren öppnades.

— Ah, sade lord Winter, sedan man spelat komedi och spelat tragedi, spelar man nu melankoli.

Fången svarade ej.

— Ja, ja, fortfor lord Winter, jag begriper: ni ville gerna vara i frihet på denna strand; ni ville gerna på ett godt fartyg klyfva vågorna af detta smaragdgröna haf; ni ville gerna, på land eller på haf, bereda mig ett af dessa små bakhåll, hvilka ni så väl förstår att uppfinna. Tålmod, tålmod! Om fyra dagar skola strand och haf stå eder öppna, ja, öppnare än ni skulle vilja, ty om fyra dagar skall England vara befriadt från eder.

Mylady knäpte i hop händerna och lyfte sina vackra ögon mot himmeln.

— Min Gud, min Gud, sade hon med englalik ljufhet i ton och åtbörd, förlåt denne man, liksom jag förlåter honom!

— Ja, bed, förtappade! ropade baronen; din bön är desto ädelmodigare, som jag svär dig, att du är i händerna på en man, som ej skall förlåta.

Och han gick ut.

I samma ögonblick han gick, sköt en skarp blick genom den halföppna dörren och såg Felton, som hastigt vek undan för att ej ses af henne.

Då kastade hon sig på knä och började bedja.

— Min Gud, min Gud, sade hon, du vet, för hvilken helig sak jag lider! Gif mig också kraft att lida!

Dörren öppnades sakta; den vackra bedjerskan låtsade ej höra det; hon fortfor med tårar i rösten:

— Du hämdens Gud, du barmhertighetens Gud! Vill du låta denne mans nedriga planer gå i fullbordan?

Då först låtsade hon höra ljudet af Feltons steg, och snabb som tanken reste hon sig, rodnande, liksom blygdes hon, att man öfverraskat henne på knä.

— Jag vill icke störa dem, som bedja, min fru, sade Felton allvarligt; låt icke störa eder för min skull, jag besvär eder!

— Huru vet ni, att jag bad, min herre? sade mylady med af snyftningar qväfd röst. Ni bedrog eder, min herre, jag bad icke.

— Tror ni då, min fru, sade Felton med lika allvarlig röst fast i något mildare ton, att jag anser mig ega rätt att hindra någon varelse från att knäfalla för sin skapare? Nej, det förbjude Gud! För öfrigt anstår ångern så väl de brottslige, hvad brott de än må hafva begått; en brottsling är mig helig, när han ligger vid Guds fötter.

— Jag brottslig! sade mylady med ett småleende, som skulle afväpnat sjelfve domsengel. Brottslig! Min Gud, du vet, om jag är det! Säg, att jag är dömd, min herre, det må så vara, men ni vet sjelf, att Gud, som älskar martyrer, tillåter, att man någon gång dömer oskyldige.

— Vore ni dömd, vore ni oskyldig, vore ni martyr, svarade Felton, så egde ni än större skäl att bedja, och jag skulle sjelf bistå eder med mina böner.

— Ah, ni är ett Guds barn, ni! utropade mylady, i det hon störtade till hans fötter, jag uthärdar icke längre, ty jag fruktar, att krafterna skola svika mig i den stund, då jag måste bestå kampen och bekänna min tro; hör därför en förtviflad qvinnas bön. Man bedrager eder, min herre, men derom är ej fråga; jag ber eder blott om en enda nåd, och om ni beviljar mig den, skall jag välsigna eder både i denna verld och i den andra.

— Tala med min förman, min fru, sade Felton; jag har lyckligtvis hvarken att förlåta eller att straffa; det är en högre än mig, Gud uppdragit detta ansvar.

— Nej, med eder, eder ensam. Hör mig hellre än att bidraga till min förnedring, till min vanära.

— Om ni förtjent denna förnedring, min fru, om ni sjelf ådragit eder denna vanära, måste ni underkasta eder den, som ett offer åt Gud.

— Hvad säger in? Ah, ni missförstår mig! Då jag talar om vanära, tror ni, att jag talar om något straff, om fängelse eller om död? O, vore detta Guds behag! Hvad frågar jag efter död eller fängelse!

— Det är jag, som icke längre förstår eder, min fru, sade Felton.

— Eller låtsar att icke förstå mig, min herre, svarade fången med ett leende af tvifvel.

— Nej, min fru, vid en soldats ära, vid en kristens tro!

— Huru? Ni är okunnig om lord Winters planer med mig?

— Jag känner dem ej.

— Omöjligt! Ni, hans förtrogne?

— Jag ljuger aldrig, min fru.

— Åh, han gör för liten hemlighet deraf, att man ej skulle gissa dem.

— Jag söker ej att gissa något, min fru; jag väntar, tills man förtror det åt mig, och utom hvad lord Winter sagt mig i eder närvaro, har han ingenting förtrott mig.

— Men, utropade mylady i en obeskriflig ton af sanning, ni är då icke hans medbrottsling? Ni vet då icke, att han ämnar mig en skymf, med hvilken alla jordens straff ej kunna jämföras i fasa?

— Ni bedrar eder, min fru, sade Felton rodnande; lord Winter är icke i stånd till ett sådant brott.

— Godt! sade mylady för sig sjelf; utan att veta, hvad det är, kallar han det ett brott.

Derpå tillade hon högt:

— Den skändliges vän är i stånd till allt.

— Hvem kallar ni den skändlige? sade Felton.

— Fins det väl i hela England två män, på hvilka ett sådant namn kan träffa in?

— Ni menar George Villiers, sade Felton, hvars ögon började flamma.

— Den afgudadyrkarne, de otrogna hedningarne kalla hertig af Buckingham, återtog mylady; jag trodde icke, att i hela England fans en engelsman, som behöfde så lång förklaring för att igenkänna den, som jag menade.

— Herrens hand är utsträckt mot honom; han skall ej undgå det straff han förtjenar.

Felton gaf, i fråga om hertigen af Buckingham, blott uttryck åt den känsla af afsky, alla engelsmän hyste för den, som sjelfva katolikerne kallade en prejare, en blodsugare, en vällusting, och som puritanerne helt enkelt kallade Satan.

— O, min Gud, min Gud! utropade mylady, jag ber dig sända denne man det straff han förskyllat; du vet, att det icke är min egen hämd jag eftersträfvar, utan ett helt folks befrielse, hvarom jag anropar dig.

— Känner ni honom då? utropade Felton.

— Ändtligen ställer han en fråga till mig, sade mylady för sig sjelf, förtjust att så snart hafva uppnått ett så stort resultat. Ah, om jag känner honom! Ja, till min olycka, till min eviga olycka!

Och mylady vred sina händer liksom söndersliten af smärta.

Felton kände utan tvifvel inom sig, att hans styrka öfvergaf honom, och tog några steg åt dörren; fången, som ej förlorade honom ur sigte, störtade efter och hejdade honom.

— Min herre, utropade hon, var god, var mild, hör min bön! Denna knif, som baronens grymma förutseende beröfvat mig, emedan han vet, hvad bruk jag vill göra deraf. . . ack, hör mig till slut. . . af nåd, af barmhertighet återgif mig denna knif blott ett ögonblick! jag omfattar edra knän; besinna, ni skall stänga dörren, det är icke eder jag vill något ondt; min Gud, vilja eder något ondt, eder, min räddare måhända! Gif mig denna knif, en minut blott, och jag ger eder den åter genom luckan på dörren. Blott en enda minut, herr Felton, och ni har räddat min ära.

— Ni vill döda eder! utropade Felton förfärad, glömmande att draga tillbaka sina händer ur fångens; döda eder!

— Jag har sagt, min herre, mumlade mylady, i det hon sänkte rösten och sjönk utmattad till golvet, jag har sagt eder min hemlighet. Han vet allt! Min Gud, jag är förlorad!

Felton stod qvar, orörlig och villrådig.

— Han tviflar ännu, tänkte mylady; jag har icke varit nog sann.

Man hörde någon gå i korridoren; mylady igenkände lord Winters steg.

Felton kände äfven igen dem och tog ett steg åt dörren.

Mylady störtade fram till honom.

— O, ej ett ord, sade hon fort och sakta, ej ett ord till denne man af allt, hvad jag yttrat, eller jag är förlorad, och det är ni, ni. . .

Då stegen närmade sig, tystnade hon, af fruktan, att man skulle höra hennes röst, och lade med en åtbörd af outsäglig fasa sin sköna hand på Feltons mun.

Felton sköt sakta tillbaka mylady, som sjönk ned i en liggstol.

Lord Winter gick förbi dörren utan att stanna, och man hörde stegen aflägsna sig.

Dödsblek stod Felton några ögonblick med spändt och lyssnande öra, men då ljudet af stegen bortdött, andades han likt den, som vaknar upp ur en dröm, och störtade ut ur rummet.

— Ah, sade mylady, i sin ordning lyssnande till Feltons steg, hvilka aflägsnade sig i motsatt riktning mot lord Winters, ändtligen har jag dig då!

Men snart mörknade åter hennes ansigte.

— Om han talar med baronen, sade hon, är jag förlorad, ty baronen, som väl vet, att jag ej dödar mig, skall i hans närvaro sätta en knif i mina händer, och då får han se, att all denna ytterliga förtviflan endast var spelad.

Hon gick att ställa sig framför spegeln och betraktade sig; aldrig hade hon varit så skön.

— Åh nej, sade hon småleende, han skall ej tala.

På aftonen kom lord Winter på samma gång som hennes qvällsvard.

— Min herre, sade mylady, är då eder närvaro ett nödvändigt bihang till min fångenskap, och kan ni ej spara mig den råga på lidandet, som edra besök tillskynda mig?

— Hvad nu, älskade syster! svarade Winter; sade ni icke sjelf helt ömt med denna lilla vackra mun, som i dag är så grym mot mig, att ni kom till England för att få träffa mig, en njutning, som ni så lifligt saknade, att ni för den skull blottstälde eder för sjösjuka, storm, fångenskap? Nå väl, nu har ni mig här, gif eder därför tillfreds; för öfrigt har mitt besök denna gång en anledning.

Mylady darrade; hon trodde, att Felton talat; denna qvinna, som pröfvat så många våldsamma och stridiga själsrörelser, hade kanske aldrig känt sitt hjerta klappa så häftigt.

Hon satt; lord Winter tog en länstol, drog den till hennes sida och satte sig bredvid henne; derpå tog han upp ur fickan ett papper, som han långsamt uppvek.

— Hör på, sade han, jag ville visa eder detta slags pass, jag sjelf uppsatt och som hädanefter skall vara eder ordningsregel i det nya lif jag beviljar eder.

Derpå flyttade han sina ögon från mylady på papperet och läste:

— »Order att föra till...«, för namnet är lemnadt tomrum, afbröt Winter; i fall ni föredrar något ställe, så uppgif det; och så framt det är ett tusental mil från London, skall man villfara eder önskan. Jag fortsätter således: »Order att till... föra Charlotte Backson, brännmärkt

af franska lagskipningen, men frigifven efter straffet; hon skall bo på denna ort utan att någonsin längre än tre mil aflägsna sig derifrån. I händelse af rymningsförsök tillämpas dödsstraffet. Hon har att uppbära fem shilling om dagen till husrum och föda.«

— Denna order rör icke mig, svarade mylady kallt, efter den upptager ett annat namn än mitt.

— Ett namn! Bär ni väl något namn, ni?

— Jag bär eder brors namn.

— Ni bedrar eder; min bror var allenast eder andre man, och den förste lefver ännu. Säg mig hans namn, och jag sätter det i stället för Charlotte Backsons. Nej?... Ni vill icke?... Ni tiger? Godt, ni skall inskrivas under namnet Charlotte Backson.

Mylady blef tyst; denna gång likväl var det ej af beräkning, utan af förfäran; hon trodde, att ordern var färdig att verkställas, att lord Winter hade utsatt hennes affärd tidigare, att hon var dömd att resa samma afton. Ett ögonblick var således i hennes tanke allt förloradt, då hon plötsligt märkte, att ordern saknade underskrift.

Den glädje, hon kände öfver denna upptäckt, var så stor, att hon ej kunde dölja den.

— Ja, ja, sade lord Winter, som såg, hvad som försiggick inom henne, ni söker underskriften och ni säger eder: ännu är icke allt förloradt, efter denna akt ej är underskrifven; man visar mig den för att skrämma mig, det är allt. Ni bedrar eder; i morgon sändes denna order till lord Buckingham; i öfvermorgon återkommer den, undertecknad af hans hand och försedd med hans sigill, och tjugufyra timmar senare, jag ansvarar eder därför, skall den börja att sättas i verket. Farväl, min fru, se der allt, hvad jag hade att säga eder.

— Och jag, jag svarar eder, min herre, att detta maktmissbruk, denna landsförvisning under ett diktadt namn är en skändlighet.

— Föredrager ni att hängas under edert rätta namn, mylady? Ni vet, att de engelska lagarna äro obevekliga i fråga om kränkning af äktenskapet; förklara eder öppet. Ehuru mitt namn eller rättare min brors är inblandadt i allt detta, skall jag äfventyra skandalen af en offentlig rättegång för att vara säker om att med ens varda eder qvitt.

Mylady svarade ej, men vardt blek som ett lik.

— Ah, jag ser, att ni föredrager resan. Bra, min fru, och det fins ett gammalt ordspråk, som säger, att resor bilda ungdomen. På min ära, ni har icke orätt, och när allt kommer omkring, är lifvet skönt. Det är

just därför, jag ej är angelägen om, att ni beröfvar mig det. Återstår att uppgöra om de der fem shilling; jag visar mig en smula njugg, icke sant? Det kommer sig deraf, att jag icke är angelägen om, att ni besticker edra väktare. För öfrigt återstå eder alltid edra behag för att förleda dem. Bruka dem, så vida ej eder motgång med Felton gifvit eder afsmak för dylika försök.

Felton har icke talat, sade sig mylady, ingenting är således förloardt.

— Och nu farväl, min fru. I morgon kommer jag för att underrätta eder om min budbärares affärd.

Lord Winter steg upp, helsade mylady ironiskt och gick.

Mylady drog andan; hon hade ännu fyra dagar på sig; fyra dagar skulle vara henne nog för att fullt bedåra Felton.

Men en förfärlig tanke föll henne in, nämligen att lord Winter kanske skulle sända Felton sjelf för att få Buckingham's underskrift; på detta sätt skulle Felton undgå henne, men för att fången skulle lyckas, tarfvades trollmakten af en oafbruten bedåring.

Emellertid, såsom vi redan sagt, lugnade henne en sak: Felton hade icke talat.

Hon ville icke synas upprörd af lord Winters hotelser; hon satte sig till bords och åt.

Sedermera, liksom förra aftonen, föll hon på knä och läste högt sina böner. Liksom förra aftonen afbröt soldaten sin gång och stannade för att lyssna på henne.

Snart hörde hon steg, lättare än skildtvakten och som kommo från änden af korridoren och upphörde vid hennes dörr.

— Det är han, sade hon.

Hon började nu samma andliga sång, hvilken aftonen förut så våldsam samt hänfört Felton.

Men ehuru hennes ljufva, fulla och rika röst klingade ännu mer harmoniskt, ännu mer sönderslitande än någonsin, förblef dörren stängd. Väl tyckte sig mylady, vid en af de förstulna blickar, hon kastade på den lilla luckan, genom gallret skönja den unge mannens glödande ögon; men vare sig det var verklighet eller synvilla, denna gång hade han nog makt öfver sig sjelf att ej inträda.

Men några ögonblick efter det hon slutat sin andliga sång, trodde mylady sig höra en djup suck, och samma steg, hon hört närma sig, aflägsnade sig långsamt och liksom motvilligt.

Kapitel LV

Fångenskapens fjerde dag.

Då Felton dagen derpå inträdde till mylady, fann han henne stående på en länstol, hållande i handen ett rep, gjordt af hopsnodda och hopknutna remsor af batistnäsdukar. Vid det buller Felton gjorde, då han öppnade dörren, hoppade mylady lätt ned på golvet från sin länstol och sökte bakom sig dölja detta improviserade rep, hvilket hon höll i handen.

Den unge mannen var blekare än vanligt, och hans ögon, röda af sömnlöshet, tillkännagafvo, att han tillbragt en feberaktig natt.

Emellertid var hans panna väpnad med ett allvar strängare än någonsin.

Långsamt närmade han sig mylady, som hade satt sig ned, och tog en ände af det mördande repet, hvilket hon af misstag eller kanske med afsigt släpt.

— Hvad är detta, min fru? frågade han kallt.

— Detta? Ingenting, sade mylady, småleende med detta smärtsamma uttryck, som hon så väl visste gifva sitt leende. Ledsnaden är fångars dödsfiende; jag hade ledsamt, och därför sökte jag att förströ mig med att sno i hop detta rep.

Felton flyttade sina blickar till det ställe på rummets vägg, framför hvilket han funnit mylady stående på samma länstol, i hvilken hon nu satt, och han såg öfver hennes hufvud en förgyld krok inslagen i väggen, och som begagnades till att hänga kläder eller vapen på.

Han spratt till, och fången märkte det; ty fastän hennes ögon voro nedslagna, undföll henne ingenting.

— Och hvad gjorde ni stående på denna stol? sporde han.

— Hvad rör det eder? svarade mylady.

— Jo, återtog Felton, jag önskar veta det.

— Fråga mig icke, sade fången; ni vet väl, att oss, som äro sanna kristne, är det förbjudet att ljuga.

— Nå väl, sade Felton, jag skall säga eder, hvad ni gjorde eller, rättare, hvad ni ämnade göra. Ni ämnade fullborda den olyckliga uppsåt, hvarmed ni umgås. Men besinna, min fru, att om vår Gud förbjuder en osanning, så förbjuder han ännu strängare sjelfmord.

— När Gud ser en af sina skapade varelser orättvist förföljd, stäld emellan sjelfmord och vanära, tro mig, min herre, svarade mylady i en ton af djup öfvertygelse, förlåter Gud sjelfmord, ty då är sjelfmord en martyrdöd.

— Ni säger antingen för mycket eller för litet; tala, min fru; i himmelns namn, förklara eder!

— Skulle jag berätta eder mina olyckor, på det ni skulle anse dem för en fabel? Skulle jag meddela eder mina planer, på det ni skulle yppa dem för min förföljare? Nej, min herre. Dessutom, hvad betyder för eder en olycklig dömd varelses lif eller död? Ni ansvarar ju endast för min kropp, icke så? Och om blott ni företer ett lik, som igenkännes vara mitt, skall man icke fordra mer af eder, och kanske får ni äfven dubbel belöning.

— Jag, min fru, jag! utropade Felton; kan ni tro, att jag någonsin skulle mottaga priset för edert lif! O, ni tänker icke, hvad ni säger!

— Låt mig tala till slut, Felton, låt mig tala till slut, sade mylady i låtsad hänförelse; hvarje soldat bör vara ärelysten, är det icke så? Ni är löjtnant; nå väl, ni får gå i mitt liktåg med kaptens grad.

— Men hvad har jag då gjort eder, att ni vill pålägga mig ett sådant ansvar inför Gud och menniskor? sade Felton uppskakad. Om några dagar är ni långt härifrån, min fru, edert lif är icke mer under min vård, och, tillade han med en suck, då. . . då får ni göra dermed, som ni behagar.

— Således, utropade mylady, liksom kunde hon ej värja sig för en helig harm, ni, en from man, som man kallar en rättfärdig, ni begär blott en sak: att icke få skuld, få obehag för min död!

— Jag bör vaka öfver edert lif, min fru, och jag skall vaka deröfver.

— Men förstår ni då det värf ni utför? Grymt, redan om jag vore brottslig, hvad namn skall ni gifva det, hvad namn skall herren gifva det, om jag är oskyldig?

— Jag är soldat, min fru, och lyder de order jag fått.

— Tror ni, att på domens dag Gud skall skilja den blinde bödeln från den vrånge domaren? Ni vill icke döda min kropp, och ni gör eder till verktyg åt den, som vill döda min själ.

— Men jag upprepar det, återtog Felton skakad, ingen fara hotar eder, och jag ansvarar för lord Winter som för mig sjelf.

— Däre, utropade mylady, arme däre, som djerfves ansvara för en annan man, då de visaste, de, som äro mest efter Guds sinne, rädas att ansvara för sig sjelfva, och som ställer sig på den starkastes, den lyckligastes sida för att krossa den svagaste, den olyckligaste af qvinnor.

— Omöjligt, min fru, omöjligt, mumlade Felton, som i hjertats djup kände det träffande i anmärkningen; fånge, återfår ni icke genom mig friheten; lefvande, mister ni icke genom mig lifvet.

— Ja, utropade mylady, men jag mister, hvad som är mig kärare än lifvet, jag mister min ära, Felton, och det är eder, som jag gör ansvarig inför Gud och inför menniskor för min skam och min vanära.

Denna gång kunde Felton, huru okänslig han än var eller låtsade sig vara, ej motstå den hemliga inflytelse, som redan bemästrat sig honom. Att se denna qvinna, så skön, skär som det kyskaste underväsen, att se henne ömsom förgråten och hotfull, att på en gång röna smärtans och fågringens makt, det var för mycket för en andlig svärmare, för mycket för en hjerna, skakad af en hänryckt tros drömmar, och för ett hjerta, frätt på en gång af kärlek till himmeln, som bränner, och af hat till menniskorna, som förtär.

Mylady såg striden, hon kände, liksom i eget bröst, lågan af de kämpande lidelser, som brunno jemte blodet i den unge fanatikerns ådror; och lik en skicklig fältherre, som, seende fienden färdig att vika, går rakt på honom, höjande ett segerskri, reste hon sig, skön som en antikens prestinna, inspirerad som en kristen jungfru, och med armen utsträckt, halsen blottad, håret utslaget, fasthållande, med ena handen sitt ärbart öfver barmen uppdragna lifstycke, med blicken eldad af den glöd, som redan bragt den unge puritanens sinnen i uppror, gick hon rakt mot honom, uppstämmande på en hänförande melodi och med sin ljufva röst, hvilken hon, när så kräfdes, gaf ett hotande uttryck:

Lemna martyren åt döden,
offra den fromma åt Baal!
Dig vänta ånger och qual!

Till Gud jag ropar i nöden.

Felton studsade vid detta sällsamma utbrott och stod som förstenaad.

— Hvem är ni, hvem är ni? utropade han, knäppande i hop sina händer; är ni en Guds budbärerska eller en helvetets tjensteande, är ni engel eller demon, heter ni Eloa eller Astarte?

— Har du icke känt igen mig, Felton? Jag är hvarken engel eller demon; jag är en af jordens döttrar, jag är en syster i tron, det är allt.

— Ja, ja! sade Felton, jag tviflade ännu, men nu tror jag.

— Du tror, och likväl är du medbrottsling åt detta Belials barn, som man kallar lord Winter! Du tror, och likväl lemnar du mig i mina fienders händer, i Englands och Guds fienders händer! Du tror, och likväl antvadar du mig åt den, som fyller och sölar jorden med sitt kätteri och sina utsväfningar, åt denne nedrige Sardanapalus, som de blinde kalla hertig af Buckingham, men som de troende kalla Antikrist!

— Jag antvada eder åt Buckingham, jag! Hvad säger ni?

— De hafva ögon, utropade mylady, och skola dock icke se, de hafva öron och skola dock icke höra.

— Ja, ja, sade Felton, i det han for med händerna öfver sin svett-höljda panna, liksom för att derur drifva sitt sista tvifvel; ja, jag igenkänner den röst, som talar till mig i mina drömmar; ja, jag igenkänner den engels drag, som hvarje natt uppenbarar sig för mig, ropande till min själ, som ej kan sofva: »Slå till, rädda England, rädda dig, ty du skall dö, om du ej blidkat Gud!« Tala, tala, utropade Felton, nu kan jag förstå eder.

En förfärlig glädjeblixt, men snabb som tanken, sköt ur myladys ögon.

Så flygtig denna mordlystna blick än var, märkte Felton den likväl och spratt till, liksom hade den belyst afgrunden i denna qvinnas hjerta.

Felton erinrade sig plötsligt lord Winters varningar, myladys lockelser, hennes försök redan vid sin ankomst; han ryggade tillbaka ett steg och sänkte hufvudet, men upphörde ej att betrakta henne, liksom hade han varit tjusad af denna sällsamma varelse och ej kunnat taga sina ögon ifrån henne.

Mylady kunde ej missförstå denna tvekan. Under sin skenbara sinnesrörelse öfvergafs hon ej af sitt iskalla lugn. Innan Felton hunnit

svara henne och innan hon såg sig nödsakad att återtaga detta samtal, så svårt att underhålla i samma öfverspända ton, lät hon sina händer sjunka, liksom hade den qvinliga svagheten segrat öfver den inspireades hänförelse.

— Men nej, sade hon, det tillhör icke mig att vara Judit, som skall befria Betulia från denne Holofernes. Den eviges glafven är för tung för min arm. Låt mig därför genom döden fly vanäran, låt mig taga min tillflykt till martyrskapet. Jag begär af eder hvarken frihet, som en brottsling skulle begära, eller hämd, som en hedning skulle begära. Låt mig dö, det är allt. Jag bönfaller, jag anropar eder på mina knän: låt mig dö, och min sista suck skall vara en välsignelse öfver min räddare.

Vid ljudet af denna ljufva och bönfällande röst, vid åsynen af denna blyga och nedslagna blick närmade sig Felton. Småningom hade tju-serskan iklädt sig den magiska dräkt, hvilken hon efter behag antog och aflade, det vill säga skönhet, mildhet, tårar och framför allt den oemotståndliga tjusningen af mystisk vällust, den mest fängslande af allt slags vällust.

— Ack, sade Felton, jag förmår endast en sak, beklaga eder, om ni öfvertygar mig, att ni är ett offer! Men lord Winter har svåra klagomål emot eder. Ni är kristen, ni är min trossyster; jag känner mig dragen till eder, jag, som aldrig älskat någon annan än min välgörare, jag, som hittills ej träffat andra än bedragare och gudlöse. Men ni, min fru, så verkligt skön och efter utseendet så ren, ni har väl då begått mycken synd, då lord Winter så kan förfölja eder!

— De hafva ögon, upprepade mylady i en ton af utsäglich smärta, och skola dock icke se, de hafva öron och skola dock icke höra.

— Men, utropade den unge officern, så tala, tala då!

— Yppa för eder min skam, utropade mylady med blygselns rodnad på sitt ansigte, ty den enes brott är ofta den andres skam! Yppa för eder min skam, jag, en qvinna, för eder, som är en man! O, fortfor hon, i det hon blygsamt lade handen öfver sina sköna ögon, aldrig, det kan jag aldrig!

— För mig, för en bror! utropade Felton.

Mylady betraktade honom en lång stund med ett uttryck, som den unge officern tog för tvekan, men som likväl endast var ett aktgifvande och i synnerhet vilja att tjusa.

Felton, i sin tur bönfällande, hopknäpte sina händer.

— Nå väl, sade mylady, jag vill förtro mig åt min bror, jag skall våga det!

I detta ögonblick hörde man lord Winters steg, men denna gång åtnöjde sig ej myladys fruktansvärde svåger att, såsom aftonen förut, gå förbi dörren och aflägsna sig; han stannade och vaxlade några ord med skildtvakten, hvarefter dörren öppnades och han inträdde.

Under dessa få ord hade Felton hastigt dragit sig tillbaka, och när lorden visade sig, stod han några steg från fången.

Baronen inträdde långsamt och flyttade sin forskande blick från fången på den unge officern.

— Det är nu länge, John, sade han, som ni varit här; har denna qvinna berättat eder sina brott? Då inser jag nog, att samtalet måst räcka länge.

Felton spratt till, och mylady insåg, att hon var förlorad, om hon ej kom den förlagne puritanen till hjälp.

— Ah, ni fruktar, att eder fånge skall undkomma eder! sade hon. Nå väl, fråga eder fångvaktare, hvad slags nåd jag nyss begärde af honom.

— Så ni begärde en nåd? sade baronen misstänksamt.

— Ja, mylord, återtog den unge mannen förvirrad.

— Hvad för nåd, låt höra? frågade lord Winter.

— Att få en knif, som hon vill återlemna mig genom dörrluckan, en minut efter det hon fått den, svarade Felton.

— Här fins då någon gömd, som denna intagande varelse vill bringa om lifvet? genmälde lord Winter i sin vanliga gäckande och föraktfulla ton.

— Ingen annan än jag sjelf, svarade mylady.

— Jag har gifvit eder valet mellan Amerika och Tyburn, återtog lord Winter; välj Tyburn, mylady; tro mig, repet är säkrare än knifven.

Felton bleknade och tog ett steg framåt, i det han påminde sig, att i samma ögonblick han inträdt hade mylady hållit ett rep i handen.

— Ni har rätt, sade den senare, och jag hade redan tänkt derpå, tillade hon med dof röst; jag skall åter igen tänka derpå.

Felton kände en rysning genom merg och ben; troligtvis märkte lord Winter denna rörelse.

— Var på din vakt, John, sade han; min vän John, jag har litat på dig, tag dig till vara; jag har varnat dig. Var för öfrigt vid godt mod, min gosse, om tre dagar äro vi befriade från denna varelse, och på den ort, dit jag skickar henne, skall hon ej skada någon.

— Du hör det! utropade mylady i en sådan ton, att baronen trodde, det hon vände sig till himmeln, och att Felton begrep, att det var till honom.

Felton sänkte hufvudet och föll i drömmar.

Baronen tog officern vid armen, i det han såg sig tillbaka öfver axeln för att ej förlora mylady ur sigte, förrän han gått.

— Ah, sade fången, då dörren var stängd, ännu har jag icke hunnit så långt, som jag trodde! Winter har förbytt sin vanliga dumhet till en förut okänd försigtighet; det är hämdlystnaden, och huru denna lystnad omskapar människan! Felton deremot tvekar. Ack, han är icke en sådan karl som den fördömde d'Artagnan! En puritan dyrkar endast heliga jungfrur, och han dyrkar dem genom att knäppa i hop sina händer. En musketör älskar qvinnorna, och han älskar dem genom att sluta dem i sina armar.

Emellertid väntade mylady otåligt, ty hon anade, att dagen ej skulle förflyta, utan att hon fick återse Felton. Ändtligen, en timme efter nyss beskrifna uppträde, hörde hon, att man talade sakta vid dörren; strax derpå öppnades denna, och hon igenkände Felton.

Den unge mannen gick hastigt in i rummet, lemnande dörren öppen efter sig och vinkande åt mylady, att hon skulle vara tyst. Hans ansigte var alldeles vanställdt.

— Hvad vill ni mig? sade hon.

— Hör på, svarade Felton med sakta röst, jag har aflägsnat skildtvakten för att kunna stanna qvar här, utan att man vet, att jag kommit hit, och för att kunna tala med eder, utan att någon kan höra, hvad jag säger eder. Baronen berättade mig nyss en förskräcklig historia.

Mylady smålog såsom ett undergifvet offer och skakade på hufvudet.

— Antingen är ni en afgrundsande, fortfor Felton, eller är baronen, min välgörare, min far, ett missfoster. Eder har jag känt i fyra dagar, honom har jag älskat i tio år; jag kan således tveka mellan eder båda. Förskräcks ej öfver hvad jag säger eder; jag behöfver öfvertygas; i natt, efter klockan tolf, kommer jag till eder; då skall ni öfvertyga mig.

— Nej, Felton, nej, min bror, sade hon, offret är allt för stort, och jag inser, hvad det kostar eder. Nej, jag är förlorad, ni skall ej med mig gå förlorad. Min död skall vara värtaligare än mitt lif, och likets tystnad skall öfvertyga eder långt bättre än fångens ord.

— Tyst, min fru, utropade Felton, och tala icke så till mig! Jag har kommit hit, på det ni skulle hafva mig vid eder heder, på det ni skulle svärja vid hvad som är eder mest heligt, att ni ej skall förgripa eder på edert lif.

— Jag kan icke lofva, svarade mylady, ty ingen bär större aktning för en ed än jag, och om jag lofvade, måste jag hålla mitt löfte.

— Nå väl, sade Felton, låt edert löfte gälla endast till det ögonblick, då ni återser mig. Om ni, då ni återsett mig, ännu framhårdar, nå väl, då skall ni vara fri, och jag skall då sjelf ge eder det vapen, ni af mig begärt.

— Välan, sade mylady, för eder skull skall jag vänta.

— Svär det.

— Jag svär det vid vår Gud. Är ni nöjd?

— Godt, sade Felton, farväl till i natt!

Och han störtade ut ur rummet, stängde dörren och väntade utanför med soldatens pik i handen, liksom hade han stått på vakt i hans ställe.

När soldaten kom tillbaka, återgaf Felton honom hans vapen.

Då såg mylady genom dörrluckan, hvilken hon närmat sig, den unge mannen göra korstecknet med med den mest brinnande andakt och aflägsna sig i korridoren hänförd af glädje.

Hon återvände till sin plats; ett småleende af vildt förakt flög öfver hennes läppar, och hon upprepade, hädande detta Guds fruktansvärda namn, vid hvilket hon svurit utan att någonsin hafva lärt känna det:

— Min gud, du fanatiska dåre, min gud, det är jag, jag och den, som skall hjälpa mig att hämnas.

Kapitel LVI

Fångenskapens femte dag.

Emellertid hade mylady redan vunnit en half triumf, och denna framgång fördubblade hennes krafter.

Det var ej svårt att besegra, såsom hon hittills gjort, män, som voro villiga att låta dåra sig, och som hofvets galanta seder snart prisgåfvo åt snaran; mylady var skön nog för att ej möta motstånd från köttets sida, och hon var listig nog för att nedslå alla förståndets betänkligheter.

Men denna gång hade hon att bekämpa en natur, otamd, sluten, okänslig genom sin asketism; religion och botöfning hade gjort Felton otillgänglig för vanliga förförelser. Han hvälfde i sitt öfverspända hufvud planer så omfattande, förslag så omstörtande, att der icke var rum för någon kärlek, nyckens eller köttets, denna lidelse, som näres af själstomheten och stegras genom sedefördärfvet. Mylady hade således gjort en dubbel bresch: med sin falska dygd i omdömet hos en man, fruktansvärdt intagen mot henne, och med sin skönhet i en kysk och ren mans hjerta och sinne. Med ett ord, hon hade mätt sina krafter, dittills okända för henne sjelf, genom detta prof, anställdt på det mest motspänstiga föremål, som natur och religion kunde uppställa för hennes konst.

Icke desto mindre hade hon redan flere gånger under aftonen misströstat om ödet och om sig sjelf; hon åkallade ej Gud, det veta vi redan, men hon satte sin lit till det ondas genius, denna ofantliga makt, som beherskar menniskolifvet i alla dess förhållanden och för hvilken, liksom i den arabiska sagan, endast behöfs en granatkärna för att åter skapa en förstörd värld.

Mylady, väl förberedd på att mottaga Felton, kunde anlägga sina batterier för morgondagen. Hon visste, att endast två dagar återstod henne, att då ordern en gång var underskrifven af Buckingham, hvilken desto lättare skulle förmås att underskrifva, som ordern innehöll ett falskt namn, hvarunder han ej kunde igenkänna den qvinna, om hvilken fråga var — att då ordern en gång var underskrifven skulle baronen strax låta föra henne om bord, och hon visste äfven, att de qvinnor, som äro dömda till förvisning, bruka mindre mäktiga vapen i sina förförelser än de förment dygdiga qvinnor, hvilkas skönhet stora världens sol belyser, hvilkas slägte modets röst prisar och öfver hvilka ett aristokratiskt skimmer sprider sina förtrollande strålar. Att vara en qvinna, dömd till ett eländigt, nesligt straff, vore icke något hinder att synas skön, men det vore ett hinder att någonsin åter varda mäktig. Liksom alla verkligt begåfvade menniskor kände mylady, hvilken omgifning bäst passade för hennes natur och hennes utvägar. Fattigdomen var henne vidrig, förnedringen skulle afhända henne två tredjedelar af hennes storhet. Mylady var drottning blott bland drottningar; för hennes välde fordrades njutningen af ett mättadt högmod. Att befalla öfver lågt ställda varelser vore snarare en förödmjukelse än ett nöje för henne.

Visserligen kunde hon få återvända från sin landsflykt, derpå tviflade hon ej ett ögonblick, men huru länge kunde icke denna landsflykt räcka? För en verksam och ärelysten själ som myladys äro de dagar, då man icke stiger, att betrakta som olycksdagar; huru då finna ordet för de dagar, på hvilka det går utför? Att förlora ett år, två år, tre år, det vill säga en hel evighet, att kanske återvända, först då d'Artagnan och hans vänner, lyckliga och triumferande, af drottningen undfått sin välförtjenta belöning för de tjänster de gjort henne, dessa tankar voro allt för förtärande att kunna uthärdas af en qvinna sådan som mylady. För öfrigt fördubblades hennes styrka af den storm, som rasade inom henne, och hon skulle sprängt sitt fängelses murar, om hennes kropp kunnat ett enda ögonblick antaga samma proportioner som hennes själ.

Hvad som ännu mera sporrade henne midt i allt detta, var minnet af kardinalen. Hvad skulle väl den orolige, misstänksamme kardinalen tänka och säga om hennes tystnad, kardinalen, icke blott hennes enda stöd, hennes ende beskyddare för det närvarande, utan äfven förnäms-ta verktyget för hennes framtida lycka och hämd? Hon kände honom;

hon visste, att huru mycket hon än vid hemkonsten efter en fruktlös resa ursäktade sig med fångenskap, huru mycket hon än öfverdrefve sina utståndna lidanden, skulle kardinalen dock endast svara med den på en gång både genom styrka och snille så mäktige skeptikerns hånande köld: »Ni skulle icke låtit fånga eder!«

Då samlade hon hela sin kraft, i det hon i sina tankars innersta sakta uttalade namnet Felton, den enda skymt af dager, som framträngde till henne i djupet af den afgrund, hvori hon fallit; och likt en orm, som än hoprullar, än åter upprullar sina ringar för att pröfva sin styrka, snärjde hon redan Felton i de tusen slingringarna af sin uppfinningsrika inbillningskraft.

Emellertid förrann tiden; timmarna tycktes efter hvarandra väcka klockan i förbigående, och hvarje slag af kopparkläppen återljöd i fångens hjerta. Klockan nio gjorde lord Winter sitt vanliga besök; han synade noga fönstren och gallren, undersökte golvet och väggarna, kaminen och dörrarna, utan att hvarken han eller mylady under detta långa och omständliga besök uttalade ett enda ord.

Utän tvifvel insågo båda, att ställningen numera var allt för allvarsam att förspilla tiden med onyttiga ord och en vrede utan verkan.

— Godt, sade baronen, i det han lemnade henne, ni rymmer icke i natt heller!

Klockan tio kom Felton för att utställa en vakt. Mylady kände igen hans gång. Hon anade honom, såsom en älskarinna anar sitt hjertas älskare, och likväl både afskydde och föraktade mylady den svage fanatikern.

Det var icke den öfverenskomna timmen; Felton inträdde ej.

Två timmar senare, då midnattstimmen slog, aflöstes vakten.

Nu var tiden inne; från detta ögonblick väntade också mylady honom med otålighet.

Den nye vakten började gå af och an i korridoren.

Efter tio minuters förlopp kom Felton.

Mylady lyssnade.

— Hör på, sade den unge mannen till vakten, du får ej under någon förevändning aflägsna dig från denna dörr, ty du vet ju, att förra natten straffade mylord en soldat, för det han ett ögonblick hade lemnat sin post, och likväl var det jag, som under hans korta frånvaro stod på post i hans ställe.

— Ja, det vet jag, sade soldaten.

— Jag ålägger dig därför det noggrannaste öfvervakande. Jag, tillade han, går nu in för att åter en gång visitera denna qvinnas rum; jag fruktar för, att hon har ganska beklagliga afsigter mot sitt eget lif, och jag har order att öfvervaka henne.

— Bra, mumlade mylady, nu ljuger den stränge puritanen!

Beträffande soldaten, nöjde han sig med att småle.

— Anfäkta, min löjtnant, sade han, ni är icke olycklig, ni, som fått ett sådant uppdrag!

Felton rodnade. Under andra förhållanden hade han förebrått soldaten, som tillät sig dylikt skämt, men hans samvete knotade för högt, för att hans mun vågade tala.

— Om jag ropar, sade han, så kom; och om någon kommer, så ropa på mig.

— Ja, min löjtnant, svarade soldaten.

Felton gick in till mylady. Hon steg upp.

— Ni är då här? sade hon.

— Jag lofvade ju eder att komma, sade Felton, och jag har kommit.

— Ni lofvade mig äfven något annat.

— Min Gud, hvad då? sade den unge mannen, som oaktadt det välde, han hade öfver sig sjelf, kände sina knän svigta och svett dropparna framtränga på sin panna.

— Ni lofvade mig att hafva med eder en knif och att lemna mig den efter vårt samtal.

— Tala icke om det, min fru, sade Felton; det gifves ingen belägenhet, så förfärlig den än må vara, som berättigar en af Guds skapade varelser att afhända sig lifvet. Jag betänkte mig och insåg, att jag aldrig borde blifva vållande till en sådan synd.

— Ah, ni har betänkt eder! sade fången, i det hon med ett föraktligt leende satte sig ned i länstolen. Äfven jag har betänkt mig.

— På hvad?

— Att jag har ingenting att säga en man, som ej håller sitt löfte.

— Ack, min Gud! mumlade Felton.

— Ni kan aflägsna eder, sade mylady; jag skall icke tala eder till.

— Se här knifven! sade Felton, i det han ur fickan framtog vapnet, som han enligt sitt löfte hade medtagit, men hvilket han tvekade att lemna fången.

— Låt se den, sade mylady.

— Hvertill tjenar det?

— Jag lofvar på min heder att strax ge eder den tillbaka. Lägg knifven der på bordet, så står ni mellan honom och mig.

Felton räckte vapnet åt mylady, som noga undersökte dess beskaffenhet och pröfvade udden mot fingret.

— Godt! sade hon, i det hon återlemnade knifven åt den unge officern. Den är vacker och af godt stål. Ni är en trofast vän, Felton.

Felton återtog knifven och lade den på bordet, såsom han öfverenskommit med sin fånge.

Mylady följde honom med ögonen och gjorde en åtbörd af tillfredsställelse.

— Nu, sade hon, torde ni höra mig.

Uppmaningen var öfverflödig; den unge officern stod framför henne, väntande för att sluka hennes ord.

— Felton, sade mylady med en högtidlighet, full af vemod, Felton, om eder syster, eder fars dotter sade till eder: Ännu ung och olyckligtvis temligen vacker, lät man mig falla i en snara; jag gjorde motstånd; man fördubblade omkring mig försätet och våldet; jag gjorde motstånd; man smädade den religion, hvartill jag bekänner mig, den Gud jag dyrkar, emedan jag till min hjälp åkallade denne Gud och denna religion; jag gjorde motstånd; då öfverhopade man mig med skymf, och när man ej förmådde förderfva min själ, ville man för alltid besudla min kropp; slutligen...

Mylady hejdade sig, och ett bistert leende flög öfver hennes läppar.

— Slutligen, sade Felton, hvad gjorde man?

— Slutligen, en afton, beslöt man att förlama detta motstånd, hvilket man ej kunde besegra; en afton blandade man ett starkt narkotiskt ämne i vattnet; knapt hade jag slutat min måltid, förrän jag kände mig småningom falla i en förr okänd dvala. Ehuru jag ej misstänkte något, grep mig en obestämd fruktan, och jag sökte bekämpa sömnen; jag steg upp, jag ville skynda till fönstret, ropa på hjälp, men mina ben nekade att bära mig; jag tyckte, att taket sänkte sig öfver mitt hufvud och hotade att krossa mig med sin tyngd; jag utsträckte mina armar, jag försökte tala, men kunde endast frampressa orediga ljud; en oemotståndlig domning fick makt öfver mig; jag höll mig fast i en länstol, ty jag kände, att jag var nära att falla, men snart var detta stöd otillräckligt för mina svaga armar; jag föll på mitt ena knä och sedan på båda; jag ville bedja, men min tunga var stel; utan tvifvel hvarken hörde eller

såg mig Gud, och jag sjönk till golvet, ett rof för en sömn, som liknade döden.

Af hvad som tilldrog under denna sömn och af den tid, som derunder förflöt, hade jag ingen hågkomst; det enda jag erinrar mig är, att jag vaknade liggande i en rund kammare, hvars inredning var praktfull, och i hvilken dagern inträngde endast genom en öppning i taket. Ingen dörr syntes leda till detta rum; man skulle trott sig vara i ett präktigt fängelse.

Länge sökte jag göra mig reda för, på hvad ställe jag befann mig, och för alla de omständigheter jag nu berättar; förgäfves kämpade min ande för att afskaka tyngden af denna sömn, ur hvilken jag ej kunde rycka mig; jag hade dunkla hågkomster af en tillryggalagd vägsträcka, af en vagns rullande, af en ryslig dröm, i hvilken mina krafter uttömdes, men allt detta vara så mörkt, så otydligt för min tanke, att det snarare tycktes tillhöra en annan lefnad än min och likväl genom en fantastisk dubbelhet förknippad med min.

Någon tid fann jag mitt tillstånd så sällsamt, att jag trodde mig drömma. Jag uppsteg svigtande. Mina kläder lågo bredvid mig på en stol: jag kunde icke påminna mig, att jag afklädt mig eller att jag lagt mig. Då framstälde sig småningom verkligheten för mig, full af kysk fasa; jag var icke längre i det hus jag bebodde; efter hvad jag kunde döma af solens ljus, var dagen redan till två tredjedelar förliden; det var gårdagens afton jag hade insomnat; min sömn hade således redan varat nära tjugofyra timmar. Hvad hade väl tilldragit sig under denna långa sömn?

Jag klädde mig så skyndsamt jag kunde. Alla mina långsamma och stela rörelser angåfvo, att sömndryckens inflytande ännu icke var fullt skingradt. För öfrigt var rummet inredt för att mottaga en qvinna, och den mest fulländade kokett skulle ej haft en enda önskan, som hon ej sett uppfylld, så snart hon kastade en blick omkring sig i rummet.

Säkert var jag ej den första fånge, som sett sig innesluten i detta lysande fängelse; men ni förstår, Felton, ju vackrare fängelset var, desto mera förskräckt vardt jag!

Ja, det var ett fängelse, ty jag sökte förgäfves komma ut. Jag undersökte alla väggar för att upptäcka en dörr, men öfver allt gåfvo de ett matt och fullt ljud ifrån sig.

Jag gjorde kanske tjugu gånger runden kring rummet, sökande en utgång; ingen fans; jag nedföll i en länstol, tillintetgjord af trötthet och förskräckelse.

Emellertid kom natten med snabba steg, och med natten ökades min fasa; jag visste ej, om jag borde sitta qvar, der jag satt; jag tyckte mig omgifven af okända faror, i hvilka jag kunde falla vid hvart steg. Ehuru jag sedan gårdagen ingenting förtärt, hindrade min fruktan mig att känna hunger.

Intet ljud utifrån, hvarmed jag kunde mäta tiden, trängde till mina öron; jag förmodade blott, att klockan kunde vara sju eller åtta på aftonen, ty vi voro i oktober, och det var alldeles mörkt.

Plötsligt kom mig gnisslandet af en dörr, som vände sig på sina hakar, att spritta till; en eldglob syntes öfver glasöppningen i taket och kastade ett lifligt sken in i min kammare, och med förskräckelse märkte jag, att en man stod några steg framför mig.

Ett bord med två kuvert och en fullt färdig aftonmåltid hade liksom genom ett trollslag rest sig midt i rummet.

Denne man var den samme, som sedan ett år förföljt mig, som svurit min vanära, och som med de första ord, som utgingo ur hans mun, lät mig förstå, att han fulländat den föregående natt.

— Den skändlige! mumlade Felton.

— O ja, den skändlige! utropade mylady, när hon såg, med hvilket lifligt intresse den unge officern, hvars själ tycktes hänga vid hennes läppar, åhörde denna sällsamma berättelse; o ja, den skändlige! Han hade trott, att det varit nog att triumfera öfver mig under sömnen, för att allt skulle vara gjordt; han kom, med hopp, att jag skulle finna mig i min vanära, efter som min vanära var fulländad; han kom att bjuda mig sin förmögenhet i utbyte mot min kärlek.

Allt, hvad en qvinnas hjerta kan rymma af stolt förakt och förkrossande ord, slungade jag mot denne man; utan tvifvel var han van vid dylika förebråelser, ty han åhörde mig lugn, småleende och med korslagda armar; när han trodde, att jag talat till slut, närmade han sig; jag störtade till bordet, grep en knif och satte den på mitt bröst.

Tag ett steg till, sade jag honom, och ni har icke blott min vanära, utan äfven min död att förebrå eder.

Utan tvifvel røjde sig i min blick, min röst och hela min varelse denna åtbördens, hållningens, tonens sanning, som öfvertygar äfven de mest förderfvade själar, ty han hejdade sig.

— Eder död! sade han; o, ni är en allt för ljuf älskarinna, att jag skulle vilja förlora eder på det sättet! Farväl, min sköna! Jag uppskjuter mitt nästa besök, tills ni är vid bättre lynne.

— Vid dessa ord blåste han i hvisselpipan; eldgloben, som upplyste min kammare, höjde sig och försvann. Jag befann mig åter i mörkret. Samma buller af en dörr, som öppnas och slutas, hördes efter ett ögonblick; den flammande globen sänkte sig åter, och jag var allena.

Denna stund var förfärlig; om jag ännu närt tvifvel om min olycka, var detta tvifvel nu förbytt i en fasansfull verklighet; jag var prisgifven åt en man, hvilken jag ej blott afskydde, utan äfven föraktade, och som redan gifvit mig ett olycksdigert bevis på hvad han kunde våga.

— Men hvem var då denne man? frågade Felton.

— Jag tillbragte natten på en stol, darrande vid minsta buller, ty vid midnattstid släcktes lampan och jag befann mig åter i mörkret. Men natten förflöt utan något nytt försök af min förföljare; dagen kom och bordet hade försvunnit, men jag höll ännu knifven i min hand.

Denna knif var hela mitt hopp.

Jag var öfverväldigad af trötthet; sömnlösheten brände mina ögon, jag hade ej vågat sofva ett enda ögonblick. Dagen lugnade mig åter; jag kastade mig på sängen utan att lägga från mig knifven, min befriare, hvilken jag gömde under min hufvudkudde.

När jag vaknade, fann jag ett nytt bord dukadt.

Denna gång kände jag, trots min förskräckelse och min ångest, en tärande hunger; det var nu fyrtioåtta timmar, sedan jag njutit någon föda; jag åt bröd och något frukt, men då jag påminde mig sömnmedlet, som var blandadt i det vatten jag druckit, rörde jag ej det vatten, som stod på bordet, utan fylde mitt glas ur en marmorfontän, anbragt i väggen öfver min toalett.

Men oakadt denna försigtighet kände jag ännu någon tid en förfärlig ångest; dock var min fruktan denna gången ogrundad; jag tillbragte dagen utan att röna något af hvad jag fruktade.

Jag hade varit nog försigtig att till hälften tömma vattenkarafinen, på det man ej skulle märka min misstro.

Aftonen inbröt och med den mörkret; men så djupt det än var, började mina ögon dock vänja sig dervid; midt i dunklet såg jag bordet sjunka genom golvet, och en fjerdedels timme derefter visade det sig åter, bärande min aftonmåltid; en stund senare, tack vare samma lampan, upplystes å nyo min kammare.

Jag hade beslutit att ej förtära andra saker än sådana, i hvilka det var omöjligt att blanda något sömngifvande; min måltid bestod af två ägg och något frukt; derpå hemtade jag ett glas vatten ur min skyddande fontän och drack.

Redan vid första klunkarna tyckte jag, att vattnet nu ej hade samma smak som på morgonen; en plötslig misstanke grep mig, jag hejdade mig, men jag hade redan sväljt ett halft glas.

Med afsky slog jag ut resten och väntade med svett droppar på min panna.

Utan tvifvel hade något osynligt vitne sett mig taga vatten ur fontänen och begagnat min trygghet för att lättare bereda mitt så kallt beslutna, så grymt fullföljda förderf.

Ännu hade icke en half timme förflutit, då samma symptom förnyades; men som jag denna gång druckit endast ett halft glas vatten, kämpade jag längre; i stället för att helt och hållet insomna, föll jag i ett slags dvala, som lät mig behålla medvetandet af hvad som tilldrog sig omkring mig, medan den betog mig alla krafter att försvara mig eller att fly.

Jag släpade mig till min säng för att der söka det enda försvar, som återstod mig, min räddande knif; men jag förmådde ej komma till hufvudgården; jag föll på knä och grep med händerna om den ena sängfoten; då förstod jag, att jag var förlorad.

Felton bleknade förfärligt och en konvulsivisk darrning ilade genom hela hans kropp.

— Och det förskräckligaste af allt, fortfor mylady med upprörd röst, liksom rönte hon ännu samma ångest som i denna förfärliga stund, var, att jag denna gång hade medvetande af den fara, som hotade mig, att min själ vakade, så att säga, i min sofvande kropp, att jag såg och hörde; visserligen var det blott som i en dröm, men just därför var det så mycket förfärligare.

Jag såg lampan höja sig och småningom lemna mig i mörkret; der efter hörde jag det så väl bekanta gnisslandet af dörren, fastän denna dörr ej öppnats mer än två gånger.

Jag kände instinktmässigt, att man närmade sig mig; man säger, att den olycklige vilsekomne i Amerikas ödemarker på samma sätt känner, att en orm närmar sig.

Jag ville göra en ansträngning, jag försökte skrika; genom en otrolig kraft i viljan reste jag mig till och med, men för att strax åter falla... falla i min förföljares armar.

— Men säg mig då, hvem denne man var? utropade den unge officeren.

Mylady såg med en enda blick allt det lidande hon tillfogade Felton, i det hon dröjde vid hvarje omständighet i sin berättelse; men hon ville ej spara honom någon tortyr. Ju djupare hon krossade hans hjerta, desto säkrare skulle han hämnas henne. Hon fortfor således, liksom hon ej hört hans utrop eller ej ansett tiden ännu vara inne att besvara det.

— Men denna gång var det icke ett slags vanmäktigt lik, hvarmed den skändlige hade att göra. Jag har redan sagt det: utan att kunna återfå fulla bruket af mina själsförmögenheter, återstod mig medvetandet af min fara; jag kämpade således med all makt, och så utmattad jag än var, gjorde jag utan tvifvel långt motstånd, ty jag hörde honom ropa:

— Dessa eländiga puritanskor! Jag visste väl, att de uttröttade sina bödlar, men jag trodde dem åtminstone mindre starka mot sina älskare.

Felton hörde henne utan att låta förmärka annat än ett slags doft rytande; men svetten strömmade från hans marmorpanna, och handen, som han stuckit under rocken, sönderklöste hans bröst.

— Min första rörelse, då jag åter kom mig för, var att under min hufvudkudde söka efter knifven, som jag ej kunnat nå; om den icke tjänat mig till försvar, kunde den åtminstone tjena till försoningsoffret.

Men då jag tog denna knif, Felton, fick jag en förfärlig tanke. Jag har svurit att berätta eder allt, och jag skall göra det; jag har lofvat säga eder sanningen, jag skall säga den, skulle den ock bringa mig ofärd.

— Ni fick tanken att hämnas på denne man, icke sant? utropade Felton.

— Ja, sade mylady; denna tanke var ej en kristens, jag vet det. Utan tvifvel var det vår själs evige fiende, detta omkring oss ständigt rytande lejon, som ingaf mig den. Hvad skall jag vidare säga eder, Felton? fortfor mylady i en sjelfanklagande ton. Jag fick denna tanke, och den lemnade mig icke mer. Det är kanske för denna mordiska tanke, jag nu lider mitt straff.

— Vidare, vidare, sade Felton; jag längtar att komma till eder hämd.

— Ack! Jag beslöt att verkställa den så fort som möjligt; jag tviflade ej, att han nästa natt skulle återkomma. Under dagens lopp hade jag ingenting att frukta.

När frukosttimmen kom, drog jag ej i betänkande att äta och dricka; jag ämnade vid aftonmåltiden låtsa att spisa, men ingenting förtära; jag borde alltså intaga en starkare frukost för att bereda mig till aftonens fasta.

Jag gömde ett glas vatten, som jag tagit undan från frukostbordet, enär törsten utgjort min värsta pina, då jag på fyrtioåtta timmar hvarken druckit eller ätit.

Dagen förflöt utan att hafva annat inflytande på mig än att stärka mig i mitt fattade beslut; jag endast lade mig vinn om, att mitt ansigte ej skulle förråda mitt hjertas tankar, ty jag betviflade ej, att man gaf akt på mig; jag kände till och med flere gånger ett småleende på mina läppar. Jag vågar icke säga eder, Felton, hvad det var, som framkallade detta leende, ni skulle då afsky mig.

— Vidare, vidare, sade Felton; ni ser ju, att jag hör eder och längtar att komma till slutet.

— Aftonen kom, fortfor mylady; sakerna gingo sin gång; såsom vanligt serverades min supé i mörkret; derefter tändes lampan och jag satte mig till bords.

Jag åt endast något frukt och låtsade slå i vatten ur karafinen, men jag drack endast det, jag gömt i mitt glas; ombytet gjordes för öfrigt så skickligt, att mina spioner, om jag hade sådana, ej kunde fatta någon misstanke.

Efter aftonmåltiden visade jag tecken till samma domning som aftonen förut; men denna gång, liksom om jag dukat under för tröttheten eller förlikt mig med faran, släpade jag mig till sängen, tog af mig klädningen och lade mig.

Denna gång återfann jag min knif under kudden, och under min skenbara sömn grep min hand konvulsiviskt om skaftet.

Två timmar förflöto, utan att något tilldrog sig. Denna gång — min Gud, hvem skulle väl aftonen förut sagt mig det! — började jag frukta, att han ej skulle komma.

Ändtligen såg jag lampan sakta höja sig och försvinna i takets öppning; mitt rum begrofs i mörker, men jag försökte att med blicken genomtränga detta mörker.

Vid pass tio minuter förflöto, jag hörde ej annat buller än af mitt hjertas slag.

Jag anropade himmeln, att han skulle komma.

Ändtligen hörde jag det bekanta ljudet af dörrens öppnande och stängning; trots den tjocka mattan hörde jag steg, under hvilka golvet knarrade; trots mörkret såg jag en skugga, som närmade sig min säng.

— Skynda då, skynda! afbröt Felton. Ser ni icke, huru hvart enda af edra ord bränner mig som smält bly?

— Då, fortfor mylady, samlade jag alla mina krafter och påminde mig, att hämdens eller snarare rättvisans timme var slagen; jag betraktade mig som en annan Judit; jag samlade allt mitt mod, med knifven i hand, och när jag såg honom nära mig, utsträckande armarna för att söka sitt offer, stötte jag den midt i hans bröst, under ett utrop af smärta och förtviflan.

Den eländige! Han hade förutsett allt; hans bröst var betäckt af en pansarskjorta, och knifven slant.

— Ha! utropade han, i det han fattade mig i armen och ryckte från mig vapnet, som så litet hade gagnat mig, ni vill åt mitt lif, min sköna puritanska; men det är mer än hat, det är otacksamhet. Men stilla eder, mitt vackra barn; jag trodde ändå, att ni blifvit något spakare. Jag är icke en af de tyranner, som fasthålla qvinnor med våld. Ni älskar mig icke. Med min vanliga inbilskhet tviflade jag derpå, men nu är jag viss, att så är. I morgon är ni fri.

Jag hyste blott en önskan, den, att han skulle döda mig.

— Akta eder, sade jag till honom, ty min frihet är eder vanära.

— Förklara eder, min sköna sibylla.

— Ja, ty så snart jag sluppit ut härifrån, säger jag allt; jag omtalar det våld, ni brukat mot mig; jag omtalar min fångenskap, angifver detta skändlighetens palats. Ni är högt stäld, mylord, men darra! Konungen är öfver eder, och öfver konungen är Gud.

Så herre min förföljare än tycktes vara öfver sig sjelf, undföll honom ändock en åtbörd af vrede. Jag kunde ej se uttrycket i hans ansigte, men jag kände darrningen af hans arm, på hvilken min hand hvilade.

— Då slipper ni icke ut härifrån, sade han.

— Godt! utropade jag, då skall stället för mitt lidande äfven varda stället för min graf. Godt! Jag skall dö här, och ni skall få erfara, om icke en vålnad, som anklagar, är förfärligare än en lefvande, som hotar.

— Man lemnar eder ej något vapen.

— Det fins ett vapen, som förtviflan bereder hvarje varelse, som har mod att begagna det. Jag skall dö af hunger.

— Hör på, sade uslingen, vore icke fred bättre än ett sådant krig? Jag skänker eder friheten i detta ögonblick, jag förklarar eder för ett mönster af dygd, jag utnämner eder till Englands Lucretia.

— Och jag säger, att ni är Sextus; jag anklagar eder hos människorna, liksom jag redan anklagat eder hos Gud; och om jag, liksom Lucretia, måste underteckna min anklagelse med blod, så skall jag göra det.

— Aha! sade min fiende i skämtsam ton, då är det en annan sak. På det hela taget befinner ni eder ganska väl här; ingenting fattas eder; om ni dör af hunger, så är det edert eget fel.

Vid dessa ord aflägsnade han sig; jag hörde dörren öppnas och slutas; jag stod der försjunken, mindre i smärta, jag tillstår det, än i blygsel öfver att jag icke hämnats.

Han höll ord. Hela följande dagen och natten förflöto, utan att jag återsåg honom; men äfven jag höll ord, jag hvarken åt eller drack; jag var, som jag sagt honom, besluten att dö af hunger.

Jag tillbragte dag och natt under bön; jag hoppades, att Gud skulle förlåta mig mitt sjelfmord.

Den andra natten öppnades dörren; jag låg på golfvet; krafterna började öfverge mig.

Vid bullret reste jag mig upp på ena armen.

— Nå väl, sade en röst, som ljöd allt för förfärlig i mina öron, att jag ej skulle igenkänna den, nå väl, har man lugnat sig en smula och vill man betala sin frihet med löftet om tystnad? Hör på, jag är godhertad, tillade han; fastän jag icke älskar puritanerne, gör jag dem ändå rättvisa, liksom äfven puritanskorna, då de äro vackra. Se så, svär mig nu en liten ed vid korset, jag begär ingenting mer.

— Vid korset! utropade jag, i det jag steg upp, ty vid denna afskydda röst hade jag återvunnit all min styrka; vid korset! Jag svär, att intet löfte, ingen hotelse, ingen pina skall tillsluta min mun. Vid korset! Jag svär att öfver allt anklaga eder såsom en mördare, en äretjuf, en usling. Vid korset! Jag svär att, om jag någonsin slipper ut härifrån, af hela människosläget kräfva hämd på eder.

— Akta eder, sade rösten i en hotande ton, som jag hittills ej hade hört, jag har ett sista medel, hvilket jag ej vill begagna utom i yttersta nödfall, att tillsluta munnen på eder eller åtminstone förekomma, att man tror ett enda ord af hvad ni säger.

Jag samlade mina krafter för att svara genom ett hånskratt.

Han såg, att från denna stund var det krig på lif och död mellan oss.

— Hör, sade han, jag ger eder, hvad som återstår af denna natt och hela morgondagen. Betänk eder noga. Lofva att tiga, och ni skall se eder omgifven af rikedom, anseende, ja, ärebetygelser; hota att tala, och jag dömer eder till vanära.

— Ni! utropade jag, ni!

— Till evig, outplånlig vanära!

— Ni! upprepade jag... Ack, Felton, jag tillstår, att jag trodde honom vara vansinnig.

— Ja, jag, återtog han.

— Ah, lemna mig! sade jag till honom; gå, om ni icke vill, att jag midt för edra ögon skall krossa mitt hufvud mot muren.

— Godt, återtog han, ni vill det då! Farväl till i morgon afton.

— I morgon afton! svarade jag, i det jag sjönk till golvet och bet i mattan af raseri.

Felton stödde sig mot en möbel; med demonisk glädje såg mylady, att styrkan måhända skulle svika den unge officern före berättelsens slut.

Kapitel LVII

Ett lån från den klassiska tragedien.

Efter ett ögonblicks tystnad, hvarunder mylady gaf akt på den unge officern, som åhörde henne, fortsatte hon sin berättelse:

— Det var nära tre dygn, på hvilka jag hvarken ätit eller druckit; jag utstod förfärliga plågor; stundom var det, liksom om moln omsvepte min panna och droge en slöja för mina ögon; det var yrseln.

Aftonen kom; jag var så matt, att jag hvarje ögonblick svimmade, och hvarje gång tackade jag Gud, ty jag trodde, att jag skulle få dö.

Midt under en af dessa svimningar hörde jag dörren öppnas; förskräckelsen kallade mig till sans.

Min förföljare inträdde, åtföljd af af en maskerad karl; han var äfven sjelf maskerad; men jag igenkände hans gång, hans röst och denna imponerande hållning, som afgrunden skänkt honom till mensklighetens olycka.

— Nå väl, sade han till mig, har ni beslutit aflägga den ed jag begärt?

— Ni sade sjelf, att puritanerne hålla sitt ord; mitt ord har ni redan hört; det var att på jorden förfölja eder inför människornas och i himmeln inför Guds domstol.

— Ni framhärda således?

— Jag svär det inför Gud, som hör mig; jag skall taga hela verlden till vitne af edert brott, och det, ända tills jag funnit en hämnare.

— Ni är en sköka, sade han med dundrande röst, och ni skall undergå dessa varelsers straff! Brännmärkt i den verlds ögon, som ni åkallar,

må ni försöka öfvertyga denna verld, att ni hvarken är brottslig eller galen.

Derpå vände han sig till den man, som åtföljde honom, och sade:

— Bödel, gör din pligt!

— O, hans namn, hans namn! ropade Felton, säg mig hans namn!

— Trots mina rop, trots mitt motstånd, ty jag började begripa, att någonting värre än döden hotade mig, grep mig bödeln, slog mig omkull på golvet, kramade mig gul och blå, och qväfd af snyftningar, nästan utan medvetande, anropande Gud, som icke hörde mig, uppgaf jag plötsligt ett fasansfullt skri af smärta och skam; ett glödgadt jern, bödelns jern, var intryckt på min skuldra.

Felton uppgaf ett rytande.

— Se, sade mylady, i det hon reste sig med en drottningens majestät, se, Felton, huru man uppfunnit ett nytt pinosätt för den unga flickan, som var ren och dock offer för en nidings våld. Lär att känna människornas hjertan, gör eder hädanefter mindre lätt till ett verktyg för deras orättfärdiga hämd.

Med en snabb åtbörd öppnade mylady sin klädning och sönderslet batisten, som betäckte hennes barm, och blodröd af spelad vrede och låtsad blygsel, visade hon för den unge mannen det outplånliga märke, som vanärade denna så sköna skuldra.

— Men, utropade Felton, det är ju en lilja!

— Se der just hvad som utgör vanäran! svarade mylady. Englands brännmärke. . . då hade han måst bevisa, hvilken domstol ådömt mig det, och jag hade kunnat vädja till alla domstolar i riket; men Frankrikes brännmärke. . . o, genom detta var jag verkligen vanärad!

Detta var för mycket för Felton.

Blek, orörlig, förkrossad af denna förskräckliga upptäckt och bländad af den öfvermenskliga skönheten hos denna qvinna, som blottade sig för Felton med en oblyghet, hvilken han fann sublim, föll han slutligen på knä för henne, liksom de första kristne knäböjde för dessa rena och heliga martyrer, hvilka kejsarnes förföljelser i Romas cirkus öfverlemnade åt pöbelns grymma lustar. Brännmärket försvann; skönheten ensam qvarstod.

— Förlåt, förlåt! utropade Felton, o, förlåt!

Mylady läste i hans ögon: kärlek, kärlek!

— Hvad skall jag förlåta? frågade hon.

— Att jag slutit mig till edra förföljare.

Mylady räckte honom sin hand.

— Så ung och så skön! utropade Felton, i det han betäckte denna hand med kyssar.

Mylady kastade på honom en af dessa blickar, som af en slaf göra en konung.

Felton var puritan; han släpte denna qvinnas hand för att kyssa hennes fötter.

Han älskade henne icke längre; han tillbad henne.

När denna kris var förbi, när mylady tycktes hafva återvunnit sin kallblodighet, som hon aldrig hade förlorat, sade han:

— Ah! Nu har jag endast en sak att spörja eder: namnet på eder verkliga bödel; ty för mig gifves det blott en; den andre var hans verktyg, ingenting vidare.

— Huru, min broder! utropade mylady; behöfver jag namngifva honom, har du icke redan gissat, hvem det var?

— Hvad! återtog Felton, han!... Åter igen han!... Alltid han!... Hvad! Den verkliga brottslingen. . .

— Den verkliga brottslingen, sade mylady, var Englands förtryckare, de rättrognes förföljare, den fege, som röfvat så många qvinnors heder, som för en nyck af sitt förderfvade hjerta utgjuter så mycket engelskt blod, som i dag beskyddar protestanterne och i morgon skall förråda dem. . .

— Buckingham! Det är då Buckingham! utropade Felton förbittrad.

Mylady gömde ansigtet i sina händer, liksom hade hon ej kunnat bära den skam, hvarom detta namn påminde henne.

— Buckingham, denna englalika varelses bödel! utropade Felton. Och du har icke krossat honom, min Gud! Du har låtit honom vara upphöjd, ärad, mäktig till allas vårt förderf!

— Gud öfverger den, som öfverger sig sjelf, sade mylady.

— Men han vill då nedkalla öfver sitt hufvud det straff, som väntar de fördömde! fortfor Felton med stigande hänförelse. Han vill då, att den mensklige hämden skall gå den himmelska rättvisan i förväg!

— Menniskorna frukta och skona honom.

— O, jag, sade Felton, jag fruktar honom ej, och jag skall icke skona honom!

Mylady kände en helvetisk glädje fylla sin själ.

— Men huru kan lord Winter, min beskyddare, min far, vara inblandad i allt detta? frågade Felton.

— Hör på, Felton, återtog mylady; vid sidan af feqa och föraktliga menniskor finnas äfven stora och ädla naturer; jag hade en trolofvad, en man, som jag älskade och som älskade mig; ett hjerta såsom edert, Felton, en man, sådan som ni. Jag gick att berätta honom allt; han kände mig, han, och tviflade ej ett ögonblick. Det var en högt uppsatt man, en man, i alla hänseenden vuxen Buckingham. Han sade ingenting, omgjordade sig endast med sin värja, svepte sig i sin kappa och begaf sig till Buckinghams palats.

— Ja, ja, sade Felton, jag förstår, ehuru man mot dylika män ej bör bruka värjan, utan dolken.

— Buckingham hade rest bort dagen förut, sänd såsom ambassadör till Spanien, der han skulle begära infantinnans hand för konung Charles I, som då endast var prins af Wales. Min trolofvade återkom.

— Hör på, sade han till mig, han är borta; följaktligen undgår han för ögonblicket min hämd; men låt oss emellertid förenas, såsom vår afsigt var, och förlita eder sedan på, att lord Winter skall upprätthålla sin och sin hustrus heder.

— Lord Winter! utropade Felton.

— Ja, sade mylady, lord Winter, och nu begriper ni allt, icke sant? Buckingham var borta nära ett år; åtta dagar före hans återkomst dog lord Winter plötsligt, lemmande mig som ensam arfving. Hvarifrån kom slaget? Gud, som vet allt, vet det utan tvifvel; jag anklagar ingen. . .

— O, hvilken afgrund, hvilken afgrund! utropade Felton.

— Lord Winter dog utan att yppa något för sin bror. Den förfärliga hemligheten borde vara dold för alla, ända tills den, likt ett åskslag, kom öfver den brottsliges hufvud; eder beskyddare hade ogerna sett sin bror förena sig med en obemedlad flicka. Jag insåg, att jag ej kunde vänta mig något stöd af en man, sviken i sina förhoppningar om arf. Jag begaf mig till Frankrike, i afsigt att der qvarstanna hela min öfriga lifstid; men hela min förmögenhet är i England; när förbindelsen var afbruten genom kriget, såg jag mig i saknad af allt och var nödsakad att återvända dit; för sex dagar sedan anlände jag till Portsmouth.

— Nå väl? sade Felton.

— Nå väl, Buckingham hade utan tvifvel fått veta min ankomst och derom underrättat lord Winter, som redan hyste fördom mot mig; han hade sagt honom, att hans svägerska var en lösaktig, brännmärkt qvinna. Jag egde ej mer min makes ädla och rena stämman, som kunde höja sig till mitt försvar. Lord Winter trodde allt, hvad man sade

honom, med desto större benägenhet, som det låg i hans intresse att tro det. Han lät arrestera och hitföra mig och satte mig under eder bevakning. Det öfriga vet ni; i öfvermorgon landsförvisar, deporterar han mig; i öfvermorgon sätter han mig bland de ärelösas antal. Ha, komplotten är ganska väl uttänkt, och min heder skall icke öfverlefva den! Ni finner väl, att jag måste dö, Felton; gif mig denna knif, Felton.

Liksom hennes krafter varit uttömda, sjönk nu mylady, matt och vanmäktig, i armarna på den unge officern, som, rusig af kärlek, af vrede, af aldrig förut rönta känslor, hänryckt mottog henne i sin famn och tryckte henne mot sitt hjerta, skälfvande vid andedrägten från denna så sköna mun, utom sig vid beröringen af denna så böljande barm.

— Nej, nej, sade han, du skall lefva, ärad och ren; du skall lefva för att triumfera öfver dina fiender.

Mylady sköt honom sakta tillbaka med handen, men fängslade honom med sin blick; Felton störtade fram och omfamnade henne åter, anropande henne som en gudomlighet.

— O, döden, döden! sade hon, beslöjande sin röst och sin blick, o, hellre döden än vanäran! Felton, min bror, min vän, jag besvär dig!

— Nej, ropade Felton, nej, du skall lefva och lefva hämnad!

— Felton, jag bringar olycka öfver alla, som omge mig; öfvergif mig, Felton; låt mig dö!

— Nå väl, vi skola då dö tillsammans! utropade han.

Flere slag hördes på dörren; denna gång sköt mylady honom undan på allvar.

— Ah, sade hon, någon har hört oss, man kommer! Det är förbi, vi äro förlorade!

— Nej, sade Felton, det är blott skildtvakten, som underrättar mig, att runden kommer.

— Skynda då till dörren och öppna sjelf.

Felton lydde; denna qvinna var redan hela hans tanke, hela hans själ.

Han stod framför en sergeant, som anförde en patrull.

— Nå väl, hvad är på färde? frågade den unge löjtnanten.

— Ni befalde mig öppna dörren, om jag hörde ropas på hjälp, sade soldaten; men ni glömde att lemna mig nyckeln. Jag hörde eder ropa, utan att förstå hvad ni sade; jag ville öppna dörren, den var stängd inifrån; då ropade jag på sergeanten.

— Och här är jag, sade sergeanten.

Felton, förvirrad, nästan vansinnig, kunde ej säga ett ord.

Mylady insåg, att hon måste taga hand om saken; hon skyndade till bordet och tog knifven, som Felton hade lagt der.

— Med hvad rätt vill ni hindra mig att dö? sade hon.

— Store Gud! ropade Felton, då han såg knifven blixtra i hennes hand.

I detta ögonblick ljöd ett ironiskt skratt i korridoren.

Baronen, ditlockad af bullret, stod, i nattrock och med sin värja under armen, på tröskeln.

— Ah, ah, sade han, vi ha nu kommit till sista akten af tragedien! Ni ser, Felton, skådespelet har tagit den utveckling, jag förutsade; men var lugn, här skall ej flyta blod.

Mylady insåg, att hon var förlorad, om hon ej gäfvde Felton ett omedelbart och förfärande bevis på sitt mod.

— Ni bedrar eder, mylord; blod skall flyta, och må detta blod komma öfver dem, som låta det flyta!

Felton uppgaf ett rop och störtade fram till henne; det var för sent; mylady hade redan stött till.

Men knifven hade lyckligtvis, vi borde säga skickligt, träffat jernplanschetten, som på denna tid, likt ett harnesk, skyddade qvinnornas bröst; den hade glidit, ristat upp klädningen och trängt på sned mellan hull och reffen.

Myladys klädning var likväl inom en sekund fläckad af blod.

Hon hade fallit baklänges och tycktes vara afsvimmad.

Felton ryckte knifven ur hennes hand.

— Se, mylord, sade han med mörk uppsyn, se här en qvinna, som var under min bevakning och som dödat sig!

— Var lugn, Felton, sade lord Winter, hon är icke död, demoner dö icke så lätt; var lugn, och gå och vänta mig i mina rum.

— Men, mylord. . .

— Gå, jag befäller det.

Vid denna befallning af sin förman lydde Felton, men när han gick, tog han knifven med sig.

Lord Winter nöjde sig med att ropa på myladys uppasserska; när hon kom, anbefalde han den ännu sanslösa fången i hennes vård och lemnade henne ensam med denna.

Men då såret, oaktadt hans misstankar, dock kunde vara allvarsam, skickade han på ögonblicket en karl till häst att hemta en läkare.

Kapitel LVIII

Rymningen.

Såsom lord Winter hade tänkt, var myladys sår ej farligt, och så snart hon var ensam med sin uppasserska, som skyndade att afkläda henne, öppnade hon åter ögonen.

Hon måste emellertid låtsa svaghet och smärta. Det var icke svårt för en skådespelerska, sådan som mylady. Den stackars qvinnan lät således fullkomligt narra sig af fången, öfver hvilken hon, trots alla invändningar, vakade hela natten.

Men denna qvinnas närvaro hindrade ej mylady att begrunda sitt läge.

Det gafs intet tvifvel mer. Felton var öfvertygad; Felton var i hennes våld. Om ock en engel visade sig för den unge mannen för att anklaga mylady, skulle han säkert, i sin nu varande sinnesstämning, taga honom för en djefvulens utskickade.

Mylady smålog vid denna tanke, ty Felton var hädanefter hennes enda hopp, hennes enda räddningsmedel.

Men lord Winter kunde hafva misstänkt honom, och Felton kunde nu sjelf vara under bevakning.

Klockan fyra på morgonen anlände läkaren, men såret hade redan läkts i hop. Läkaren kunde således hvarken utröna dess riktning eller dess djup; han fann endast af den sjukas puls, att fallet ej var af svårare art.

Under förevändning, att hon ej sofvit på hela natten och hade behof af hvila, afskedade mylady på morgonen qvinnan, som vakat.

Hon hoppades, att Felton skulle infinna sig vid frukosttimmen, men han kom icke.

Voro hennes farhågor grundade? Skulle Felton, misstänkt af baronen, felas henne i det afgörande ögonblicket? Blott en dag återstod henne. Lord Winter hade utsatt hennes inskeppning till den 23, och det var nu den 22 på morgonen.

Icke desto mindre väntade hon ännu temligen tåligt ända till middagstimmen.

Ehuru hon icke ätit på morgonen, inbars middagen på vanlig tid; mylady märkte med förskräckelse, att soldaterne, som bevakade henne, buro annan dräkt.

Hon dristade fråga, hvart Felton tagit vägen.

Man svarade henne, att Felton för en timme sedan stigit till häst och ridit bort.

Hon frågade, om baronen ännu var på slottet; soldaten bejakade frågan och sade sig hafva befallning att underrätta baronen, om fången önskade tala med honom.

Mylady svarade, att hon för ögonblicket kände sig för svag och endast önskade få vara allena.

Soldaten gick, qvarlemnande måltiden.

Felton var aflägsnad; soldaterne voro ombytta; man misstrodde således Felton.

Det var det värsta slag, som träffat fången.

När hon var allena, steg hon upp. Denna säng, hvilken hon af försigtighet intagit, på det man skulle tro henne vara svårt sårad, brände henne som en glödande eld. Hon kastade en blick på dörren; baronen hade låtit spika ett bräde öfver dörrluckan; utan tvifvel fruktade han, att hon, genom denna öppning, åter genom något afgrundsmedel kunde lyckas förleda vakten.

Mylady log af glädje; hon kunde således öfverlemna sig åt sitt raseri, utan att man iakttog henne. Hon lopp omkring i rummet med en galnings eller en i jernbur instängd tigrinnas ursinne. Om hon haft knifven qvar, hade hon säkert tänkt på, ej att döda sig sjelf, men väl att denna gång döda baronen.

Klockan sex inträdde lord Winter, beväpnad ända till tänderna. Denne man, i hvilken mylady hittills sett en temligen inskränkt ädling, var nu vorden en beundransvärd fångvaktare. Han tycktes förutse allt, ana allt, förekomma allt.

En enda blick på mylady sade honom, hvad som försiggick i hennes själ.

— Må vara, sade han; men i dag skall ni icke heller döda mig; ni har inga vapen mer, och för öfrigt är jag på min vakt. Ni hade börjat bedåra min stackars Felton; han rönste redan eder infernaliska inflytelse; men jag vill rädda honom, han skall icke mera se eder, allt är förbi. Packa ned edra kläder, i morgon skall ni resa. Jag hade bestämt embarkeringen till den 24, men jag trodde, att ju förr det skedde, desto säkrare vore det. I morgon klockan 12 har jag eder förvisningsorder, underskrifven af Buckingham. Om ni säger ett ord till hvem det vara må, innan ni är om bord, så skjuter min sergeant eder för pannan, han har order dertill. Om på fartyget ni säger ett ord till hvem det vara må, innan kaptenen gifvit lof dertill, låter han kasta eder i hafvet, det är öfverenskommet.

— Se der, hvad jag hade att säga eder för i dag. I morgon återser jag eder för att säga eder farväl.

Med dessa ord gick baronen.

Mylady hade med ett leende af förakt på sina läppar, men med raseriet i sitt hjerta, åhört hela detta hotande tal.

Man serverade hennes aftonmåltid. Mylady kände, att hon behöfde krafter; hon visste icke, hvad som kunde hända under denna natt, som närmade sig hotande, ty stora moln vältade sig öfver himmeln, och några aflägsna blixtar bebådade ett oväder.

Ovädret utbröt klockan tio på aftonen; mylady fann en tröst i att se naturen dela upproret i hennes själ; det föreföll henne, som om vindstöten, när den ilade förbi, brusade kring hennes panna, liksom kring träden, hvilkas grenar den böjde och hvilkas löf den borttryckte; hon tjöt i kapp med orkanen, och hennes röst förlorade sig i naturens mäktiga stämma, hvilken, äfven hon, tycktes sucka och förtvifla.

Hastigt hörde hon det knacka på en fönsterruta, och vid skenet af en blyxt såg hon en mans ansigte på andra sidan om gallret.

Hon skyndade fram till fönstret och öppnade det.

— Felton! utropade hon; jag är räddad!

— Ja, sade Felton, men tyst, tyst! Jag måste hafva tid för att afsåga gallren. Akta blott, att de icke få se eder genom dörrluckan.

— Ah, det är ett bevis, att herren är med oss, Felton, återtog mylady; de ha tillslutit dörrluckan med ett bräde.

— Det är bra! Gud har beröfvat dem deras förnuft, sade Felton.

— Men hvad skall jag göra då? frågade mylady.

— Intet, intet; stäng endast fönstret. Gå till sängs eller lägg eder åtminstone påklädd i sängen; när jag slutat, knackar jag på rutan. Men ni kan följa mig?

— Ja, jag.

— Edert sår?

— Smärtar mig väl, men hindrar mig ej att gå.

— Var då färdig vid första signal.

Mylady stängde fönstret, släckte lampan och gick, såsom Felton uppmanat henne, att lägga sig på sängen. Midt under stormens tjut hörde hon filens gnisslande mot gallren, och vid skenet af hvarje blyxt såg hon Feltons skugga bakom fönsterrutan.

Hon tillbragte en timme nästan utan att andas, flämtande, med svetten på pannan och med hjertat beklämdt af en förfärlig ångest vid hvarje rörelse, hon hörde i korridoren.

Det gifves timmar, som äro årslånga.

Efter en timme knackade Felton åter.

Mylady hoppade ur sängen och gick att öppna. Två bortsågade galler lemnade en öppning nog stor för en människa att slippa igenom.

— Är ni färdig? frågade Felton.

— Ja. Skall jag medtaga något?

— Guld, om ni har.

— Ja, lyckligtvis har man låtit mig behålla hvad jag hade.

— Så mycket bättre, ty jag har gifvit ut allt mitt för att hyra eder ett fartyg.

— Se der, sade mylady, i det hon lade i Feltons hand en påse full med louisdorer.

Felton tog påsen och kastade den ned till foten af muren.

— Vill ni komma nu? sade han.

— Här är jag.

Mylady steg upp på en länstol och stack öfra delen af kroppen genom fönstret; hon såg den unge officern hängande på en repstege öfver afgrunden.

För första gången påminde henne en rörelse af förskräckelse, att hon var qvinna.

Den tomma rymden skrämde henne.

— Jag anade det, sade Felton.

— Det är ingenting, det är ingenting, sade mylady, jag skall stiga ned med tillslutna ögon.

— Har ni förtroende till mig? sade Felton.
 — Det kan ni fråga!
 — Håll tillsammans edra händer; lägg dem i kors; så der ja!
 Felton band sin näsduk om hennes båda handleder och ett rep utomkring näsduken.
 — Hvad gör ni? frågade mylady förvånad.
 — Lägg edra armar om min hals och frukta ingenting.
 — Men min tyngd beröfvar eder jemvigten och vi slå ihjäl oss båda.
 — Var lugn, jag är sjöman.
 Här var icke en sekund att förlora. Mylady lade sina båda armar om Feltons hals och gled ut genom fönstret.
 Felton gick sakta utför stegen, ett steg i sänder. Oaktadt de båda kropparnas tyngd gungade orkanen dem i luften.
 Plötsligt stannade Felton.
 — Hvad är på färde? frågade mylady.
 — Tyst! sade Felton, jag hör steg.
 — Vi äro upptäckta!
 Det uppstod några ögonblicks tystnad.
 — Nej, sade Felton, det är ingenting.
 — Men hvad är det för buller?
 — Det är patrullen, som gör sin rund.
 — Hvar går runden?
 — Rakt under oss.
 — Den skall upptäcka oss?
 — Nej, blott det icke blixtrar.
 — Den skall stöta mot änden af stegen.
 — Lyckligtvis är den sex fot för kort.
 — Min Gud, der äro de!
 — Tyst!
 Båda hängde i luften, orörliga och utan att andas, tjugufot från marken, medan soldaterna gingo nedanför dem, skrattande och språkande.
 Det var ett förfärligt ögonblick för de flyende.
 Patrullen gick förbi; man hörde bullret af stegen aflägsna sig och sorlet af rösterna aftaga allt mer.
 — Nu, sade Felton, nu äro vi räddade.
 Mylady drog en suck och förlorade sansen.

Felton fortfor att stiga ned. Hunnen till änden af stegen och saknande fotstöd, höll han sig fast med händerna, och när han fattat om nedersta steget, hängde han sig på armarna och nådde marken. Han lutade sig ned, upptog penningpåsen och tog den mellan tänderna.

Derefter lyfte han mylady i sina armar och aflägsnade sig hastigt åt motsatt håll det, hvaråt patrullen gått. Snart vek han af från vägen, gick tvärs öfver klipporna, och anländ till hafsstranden, blåste han i en hvisselpipa.

En dylik signal svarade honom, och efter fem minuter såg han en båt med fyra man.

Båten närmade sig stranden så mycket den kunde, men det var ej så djupt, att den kunde lägga till. Felton gick i vattnet ända till midjan; han ville ej åt någon förtro sin dyrbara börda.

Lyckligtvis började stormen lägga sig, men hafvet gick emellertid ännu högt; den lilla båten kastades som ett nötskal på vågorna.

— Till slupen, sade Felton, och ro flinkt!

De fyra karlarne rodde, men hafvet var för våldsamt, för att årorne kunde väl hugga i.

Dock aflägsnade man sig från slottet, och detta vara det viktigaste. Natten var kolsvart; redan var det nästan omöjligt att från båten skönja stranden, och än svårare var det således att från stranden skönja båten.

En svart punkt gungade på hafsytan.

Det var slupen.

Under det båten drefs af sina fyra roddares hela kraft, löste Felton repet och näsduken, hvilka sammanhöll myladys händer.

När händerna voro frigjorda, stänkte han hafsvatten i hennes ansigte.

Mylady uppgaf en suck och öppnade ögonen.

— Hvar är jag? sade hon.

— Räddad, svarade den unge officern.

— O, räddad, räddad! utropade hon. Ja, der ser jag himmeln och der hafvet! Den luft jag andas är frihetens! Ack. . . tack Felton, tack!

Den unge mannen tryckte henne till sitt hjerta.

— Men hur är det med mina händer? frågade mylady; det känns, som om man krossat dem i ett skrufstäd.

Mylady lyfte sina armar; hennes handleder voro illa sargade.

— Ty värr! sade Felton, i det han betraktade dessa sköna händer och sakta skakade på hufvudet.

— Ah, det är ingenting! utropade mylady; nu påminner jag mig.

Mylady sökte omkring sig med blickarna.

— Den är här, sade Felton, i det han med foten vidrörde penningpåsen.

Man närmade sig slupen. Matrosen på vakt prejade båten, och båten svarade.

— Hvad är detta för fartyg? frågade mylady.

— Det, som jag hyrt för eder räkning.

— Hvart skall det föra mig?

— Hvart ni behagar, blott ni sätter mig af i Portsmouth.

— Hvad skall ni göra i Portsmouth? frågade mylady.

— Fullgöra lord Winters befallning, sade Felton med ett dystert leende.

— Hvilken befallning? frågade mylady.

— Ni begriper då icke? sade Felton.

— Nej, förklara eder, jag ber.

— Som han misstrodde mig, ville han sjelf bevaka eder och skickade mig i sitt ställe att få Buckingham's underskrift på eder förvisningsorder.

— Men om han misstrodde eder, huru kunde han anförtro eder denna order?

— Man trodde ju ej, jag visste, hvarom det var fråga.

— Det är sant. Och ni begifver eder nu till Portsmouth?

— Jag har ingen tid att förlora; i morgon är det den 23, och Buckingham far i morgon med flottan.

— Far han i morgon, och hvart?

— Till La Rochelle.

— Han får icke fara! utropade mylady, förlorande sin vanliga själsnärvaro.

— Var lugn, svarade Felton, han skall icke fara.

Mylady darrade af glädje; hon hade läst djupet af den unge manens hjerta: Buckingham's död stod der skrifven med tydliga bokstäfver.

— Felton, sade hon, ni är stor som Judas Makkabaios! Om ni dör, dör jag med eder. Det är allt, hvad jag kan säga eder.

— Tyst! sade Felton, vi äro framme.

Man lade till vid slupen.

Felton sprang först uppför fallrepstrappan och räckte handen åt mylady, under det matroserne stödde henne, ty hafvet var ännu mycket upprördt.

Efter ett ögonblick voro de på däck.

— Kapten, sade Felton, här är den person, om hvilken jag talat med eder och hvilken ni måste föra oskadd till Frankrike.

— Mot tusen pistoler, sade kaptenen.

— Jag har redan gifvit eder fem hundra.

— Det är sant, svarade kaptenen.

— Och se här de öfriga fem hundra, återtog mylady, i det hon lade handen på penningpåsen.

— Nej, sade kaptenen, jag står fast vid mitt ord, som jag gifvit denne unge man; de andra fem hundra pistolerna tillhöra mig ej förr än vid ankomsten till Boulogne.

— Och ni tror, att vi skola komma dit?

— I godt behåll, svarade kaptenen, så sant jag heter Jack Buttler.

— Nå väl, sade mylady, om ni håller ert ord, ger jag eder icke blott fem hundra, jag ger eder tusen pistoler.

— Hurra för eder, min vackra dam, skrek kaptenen, och måtte Gud ofta ge mig sådana passagerare som eders nåd!

— Först, sade Felton, skall ni föra oss in i den lilla bugten vid. . . ; ni vet, det är öfverenskommet, att ni för oss dit.

Kaptenen svarade med att befalla den nödiga manövern, och klockan sju på morgonen kastade det lilla fartyget ankar i den antydd bugten.

Under vägen hade Felton berättat allt för mylady; huru han, i stället för att begifva sig till London, hade förhyrt det lilla fartyget, huru han återvändt, huru han klättrat uppför muren på det sätt, att han, allt efter som han steg uppför, satt in krampor mellan stenarna till stöd för fötterna, och huru han slutligen, hunnen till gallret, hade fastgjort stegen. Det öfriga visste mylady.

Å sin sida försökte mylady uppmuntra Felton till fullföljande af sin plan; men redan vid de första orden, som kommo öfver hennes läppar, märkte hon, att den unge fanatikern snarare behöfde hejdas än uppmuntras.

Det öfverenskoms, att mylady skulle vänta på Felton till klockan tio; om han ej klockan tio vore återkommen, skulle hon fortsätta sin resa.

Då skulle han, i händelse han vore fri, söka upp henne i Frankrike,
i karmeliterklostret i Béthune.

Kapitel LIX

Hvad som tilldrog sig i Portsmouth den 23 augusti 1628.

Felton tog afsked af mylady med en kyss på handen, såsom en bror, då han blott skall göra en promenad, tar afsked af sin syster.

Hela hans person tycktes vara i ett tillstånd af vanligt lugn; blott ett ovanligt sken, likt ett febertecken, lyste ur hans ögon. Hans panna syntes lugnare än vanligt, tänderna voro sammanbitna, och hans korta, tvära ton angaf, att någon mörk tanke beherskade honom.

Så länge han var i båten, som rodde honom i land, hade han ansigtet vändt åt mylady, hvilken, stående på däck, följde honom med sina blickar. De hyste ej längre någon farhåga för förföljelse. Man inträdde aldrig i myladys rum före klockan nio, och det behöfdes tre timmar för att från slottet hinna till London.

Felton steg i land, klättrade uppför sluttningen, som ledde upp till strandhöjden, helsade mylady en sista gång och styrde kosan åt staden.

Sedan han gått hundra steg, kunde han, då vägen bar utför, endast se masten på slupen.

Han skyndade bort på vägen åt Portsmouth, hvars torn och byggnader på ungefär en half mils afstånd tecknade sig framför honom i morgontöcknet.

Bortom Portsmouth var hafvet betäckt af skepp, hvilkas master, liknande en skog af popplar, hvilka vintern aflöfvat, gungade för vinden.

Under sin brådslande gång genomgick Felton, hvad två år af betraktelser och långvarigt vistande bland puritanerne hade hopat af sanna eller falska anklagelser mot James I:s och Charles I:s gunstling.

När han jemförde denne ministers offentliga brott, hans uppenbara, europeiska brott, om detta uttryck är tillåtet, med de enskilda och okända, hvilka mylady tillvitat honom, fann Felton, att den brottsligaste af de två män, hvilka Buckingham i sig förenade, var den, hvilken var för allmänheten obekant. Ty hans sällsamma, nytända och brinnande kärlek lät honom se lady Winters skändliga och diktade beskyllningar med samma ögon, som då man genom ett förstoringsglas ser, i skepnad af förfärliga vidunder, atomer, i verkligheten omärkliga vid sidan af en myra.

Hans häftiga gång upphetsade ännu mer hans blod. Tanken, att han lemnade bakom sig, utsatt för en fruktansvärd hämd, den qvinna, som han älskade eller snarare tillbad som ett helgon, den utståndna själsspänningen, den närvarande tröttheten, allt lyfte ännu mera hans själ öfver menliga känslor.

Han inträdde i Portsmouth klockan åtta på morgonen. Hela dess befolkning var på benen. Trumman gick på alla gator och vid hamnen. De trupper, som skulle inskeppas, marscherade nedåt hafvet.

Betäckt af dam och drypande af svett, anlände Felton till amiralitetet. Hans vanligtvis bleka ansigte var purpradt af hetta och vrede. Skildtvakten ville stöta honom tillbaka, men Felton tillkallade anföraren för vakten och framtog ur fickan det bref han medförde.

— Ett angeläget budskap från lord Winter, sade han.

Vid namnet lord Winter, hvilket man visste vara en af hans härlighets förtrognaste, befalde chefen, att man skulle låta Felton passera; denne bar för öfrigt sjelf sjöofficersuniform.

Felton störtade in i palatset.

I samma ögonblick han inträdde i förstugan, inträdde äfven en annan man, dammig och andtruten; denne hade vid porten lemnat en posthäst, som vid framkomsten sjönk ned på sina knän.

Felton och han vände sig på en och samma gång till Patrick, hertigens förtrogne kammartjenare. Felton nämde baron Winters namn. Den okände ville icke nämna någon, utan sade, att han endast för hertigen kunde gifva sig tillkänna. Båda yrkade att få slippa in först.

Patrick, som visste, att lord Winter både på tjenstens vägnar och genom vänskap stod i nära förhållande till hertigen, gaf den företråde,

som kom i hans namn. Den andre nödgades vänta, och man såg lätt, huru han inom sig förbannade detta dröjsmål.

Kammartjenaren förde Felton genom en stor sal, der La Rochelles utskickade, anförda af prinsen af Soubise, väntade, och införde honom i ett kabinett, der Buckingham, som nyss lemnat badet, fullbordade sin toalett, åt hvilken han nu liksom alltid egnade utomordentlig uppmärksamhet.

— Löjtnant Felton, anmälde Patrick, från lord Winter.

— Från lord Winter! upprepade Buckingham; låt honom komma in.

Felton inträdde. I detta ögonblick kastade Buckingham på en soffa en rikt guldbroderad nattrock för att i stället påtaga en med perlor utsydd jacka af blått sammet.

— Hvarför kommer ej baronen sjelf? frågade Buckingham. Jag väntade honom i dag på morgonen.

— Han bad mig säga eders nåd, svarade Felton, att han mycket beklagade, det han ej kunde ha denna ära, men att han var hindrad af den vakt, han är nödsakad att hålla på slottet.

— Ja, ja, sade Buckingham, jag vet; han har en fånge.

— Det är just om denna fånge, som jag önskar tala med eders nåd, sade Felton.

— Nå väl, tala.

— Hvad jag har att säga, kan endast höras af eder, mylord.

— Lemna oss, Patrick, sade Buckingham, men håll dig inom hörhåll för klockan; jag vill tala med dig om en stund.

Patrick gick.

— Vi äro allena, min herre, sade Buckingham; tala.

— Mylord, började Felton, lord Winter har nyligen skrivit och bedt eder underteckna en förvisningsorder för ett ungt fruntimmer vid namn Charlotte Backson.

— Ja, min herre, och jag svarade honom, att om han ville tillställa eller sända mig denna order, skulle jag underteckna den.

— Här är den, mylord.

— Gif hit, sade hertigen.

Och tagande papperet ur Feltons hand, kastade han en snabb blick derpå. Då han funnit, att det verkligen var den ifrågavarande ordern, lade han den på bordet, tog en penna och stod i begrepp att skriva under.

— Förlåt, mylord, sade Felton, i det han hejdade hertigen, men eders nåd vet väl, att namnet Charlotte Backson icke är denna unga qvinnas rätta namn?

— Ja, min herre, jag vet det, svarade hertigen, doppande pennan i bläckhornet.

— Då känner eders nåd också hennes rätta namn? frågade Felton med kort röst.

— Jag känner det.

Hertigen förde pennan till papperet. Felton bleknade.

— Och med kunskap om det rätta namnet, återtog Felton, skrifver eders nåd ändå under?

— Ja visst, svarade Buckingham, och hellre två gånger än en.

— Jag kan icke tro, fortfor Felton med en röst, som vardt allt mer kort och afbruten, att eders nåd vet, att det gäller lady Winter?

— Jag vet det ganska väl, men det förundrar mig, att ni vet det.

— Och eders nåd kan skrifva under denna order utan samvetsqval? Buckingham betraktade den unge mannen högdraget.

— Vet ni, min herre, sade han, att ni gör mig sällsamma frågor och att jag är enfaldig, som besvarar dem.

— Besvara dem, eders nåd, sade Felton; saken är mer allvarsam, än ni kanske tror.

Buckingham trodde, att den unge mannen, som kom å lord Winters vägnar, utan tvifvel talade i hans namn, hvarför han också stillade sig.

— Utan minsta samvetsqval, sade han, och baronen vet liksom jag, att lady Winter är en stor brottsling och att det är nästan en benådning att inskränka hennes straff till deportation.

Hertigen satte pennan på papperet.

— Ni skall ej skrifva under denna order, mylord! sade Felton, i det han tog ett steg mot hertigen.

— Skall jag ej skrifva under den! sade Buckingham; och hvarför?

— Emedan ni bör ransaka eder sjelf och göra mylady rättvisa.

— Man gjorde henne rättvisa, om man skickade henne till Tyburn, sade Buckingham; mylady är en skändlig brottsling.

— Eders nåd, mylady är en engel, ni vet det väl, och jag begär af eder hennes frihet.

— Men, sade Buckingham, är ni galen, som talar så till mig?

— Ursäkta mig, mylord. Jag talar, som jag kan; jag skall lägga band på mig. Besinna dock, hvad ni står i begrepp att göra, mylord, och akta eder att gå för långt.

— Hvad behagas?... Gud förlåte mig, utropade Buckingham, tror jag icke, att ni hotar mig!

— Nej, mylord, jag ber ännu och jag säger eder: en vattendroppe är nog, för att det fulla kärlet skall flöda öfver; ett lätt felsteg förmår nedkalla straffet öfver ett, trots så många brott, hittills skonadt hufvud.

— Herr Felton, sade Buckingham, ni lemnar detta rum och går genast i arrest.

— Ni måste höra mig till slut, mylord. Ni har förfört denna unga flicka, ni har skymfat, skändat henne; godtgör edra brott mot henne, försätt henne i frihet, och jag skall ej yrka något annat af eder.

— Ni skall ej yrka? sade Buckingham, i det han betraktade Felton med förvåning och lade vikt på hvarje stafvelse af de fyra ord han uttalade.

— Mylord, fortfor Felton, allt mer upphetsad i samma mån han talade, akta eder! Hela England är trött vid eder vrånghet, mylord; ni har missbrukat den kungliga makten, hvilken ni nästan inkräktat; ni är en fasa för Gud och människor. Gud skall sedan straffa eder, men jag skall straffa eder redan i dag.

— Ha, det går för långt! utropade Buckingham, i det han tog ett steg mot dörren.

Felton stälde sig i vägen för honom.

— Jag ber eder ödmjukt: skrif under en frigifningsorder för lady Winter. Besinna, mylord, att hon är en qvinna, som ni skändat.

— Gå, min herre, sade Buckingham, eller jag ringer och låter slå eder i jern!

— Ni skall icke ringa, sade Felton, i det han kastade sig ned mellan hertigen och ringklockan, som låg på ett litet bord med silfverskifva; akta eder, mylord, ni är i Guds händer.

— I djefvulens vill ni säga! skrek Buckingham, i det han höjde rösten för att tillkalla folk utan att direkt ropa.

— Skrif under, mylord, skrif under lady Winters frihet, sade Felton, i det han sköt ett papper åt hertigen.

— Ni vill tvinga mig? Ni trotsar? Hör hit, Patrick!

— Skrif under, mylord!

— Aldrig!

— Aldrig?

— Hitåt! skrek hertigen och störtade till sin värja.

Men Felton gaf honom ej tid att draga den; han höll vid sin barm den knif blottad, hvarmed mylady hade sårat sig; med ett språng var han öfver hertigen.

I detta ögonblick inträdde Patrick, ropande:

— Mylord, ett bref från Frankrike!

— Från Frankrike! utropade Buckingham, glömmande allt vid tanken på, från hvem detta bref kom.

Felton begagnade ögonblicket och stötte knifven ända till skaftet i hertigens sida.

— Ha, förrädare! skrek Buckingham, du har dödat mig!

— Mord, mord! vrålade Patrick.

Felton blickade omkring sig för att fly, och seende dörren fri, störtade han in i nästa rum, i hvilket, såsom vi sade, La Rochelles utskickade väntade, sprang derigenom och rusade åt trappan, men på första trappsteget mötte han lord Winter, som, när han såg honom likblek, vanställd, blodig på hand och ansigte, grep honom i strupen, utropande:

— Jag visste det, jag anade det, blott en minut för sent! Ha, jag olycklige!

Felton gjorde ej något motstånd. Lord Winter lemnade honom åt vakten, som, i afbidan på vidare order, förde honom ut på en liten terrass med utsigt åt hafvet; sedan störtade han in i Buckinghams kabinett.

Vid det skrik, som hertigen uppgifvit, vid Patricks rop, rusade mannen, som Felton träffat i förmaket, in i kabinettet.

Han fann hertigen liggande på en soffa och tryckande sin knutna hand mot såret.

— La Porte, sade hertigen med döende stämma, La Porte, kommer du från henne?

— Ja, monseigneur, svarade Annas af Österrike trogne släpbärare, men för sent måhända.

— Tyst, La Porte, man kunde höra dig! Patrick, släpp ingen in. O, min Gud, jag får icke veta, hvad hon låter säga mig! Jag dör!

Hertigen förlorade sansen.

Emellertid hade lord Winter, de utskickade, officerare och betjening störtat in i hans rum; öfver allt ljödo rop af förtviflan. Nyheten, som

fylde palatset med veklagan, trängde snart ut och spred sig öfver staden.

Ett kanonskott angaf, att en ny och oväntad händelse hade inträffat.

Lord Winter slet håret af sig.

— En minut för sent! utropade han; blott en minut för sent! Min Gud, min Gud, hvilken olycka!

Klockan sju på morgonen hade man underrättat honom, att en repstege hängde ned från ett af slottsönstren; han hade strax skyndat in i myladys kammare, funnit den tom och fönstergallret afsågad, hade erinrat sig den muntliga uppmaning, d'Artagnan genom sin utskickade låtit meddela honom, hade darrat för hertigens lif, skyndat till stallet och, utan att gifva sig tid att låta sadla en häst, hoppat upp på den första, som var till hands, ridit i sporrsträck, hoppat af på gården, störtat uppför trappan och på öfversta trappsteget, såsom vi sade, mött Felton.

Emellertid var hertigen ej död; han kom sig åter, uppslog ögonen, och hoppet återvände i allas hjertan.

— Mina herrar, sade han, lemnen mig ensam med Patrick och La Porte. . . Ah, ni här, Winter! Ni sände mig i morse en sällsam galning, se, i hvad tillstånd han bragt mig!

— Ack, mylord, utropade baronen, jag skall aldrig trösta mig deröfver!

— Deri gör du orätt, min gode Winter, sade Buckingham, i det han räckte honom sin hand. Jag känner ingen man, som förtjenar att sörjas af en annan en hel lefnad. Men lemna oss, jag ber dig.

Baronen gick ut, snyftande.

I kabinetttet funnos nu blott den sårade hertigen, La Porte och Patrick.

Man sökte efter en läkare, men kunde ej finna någon.

— Ni skall lefva, mylord, ni skall lefva, upprepade Annas af Österrike budbärare, på knä framför hertigens soffa.

— Hvad skrifver hon till mig? sade Buckingham med svag röst, drypande af blod och undertryckande grymma smärtor för att tala om den älskade. Hvad skrifver hon till mig? Läs hennes bref för mig.

— Ack, mylord! sade La Porte.

— Lyd, La Porte; ser du icke, att jag har ingen tid att förlora?

La Porte bröt sigillet och lade brefvet under hertigens ögon, men förgäfvos sökte Buckingham urskilja bokstäfverna.

— Läs då, sade han, läs då, jag ser icke mer; läs, ty snart skall jag kanske icke mer kunna höra, och jag dör utan att få veta, hvad hon skrivit till mig.

La Porte gjorde ej flere invändningar och läste:

»Mylord!

Vid allt, hvad jag, från det jag lärde känna eder, lidit genom och för eder, besvär jag eder att, om mitt lugn är eder kärt, afbryta dessa stora rustningar, som ni gör mot Frankrike, och göra slut på ett krig, hvars orsak man högt säger vara religionen, men som man hviskande tillskrifver eder kärlek till mig. Detta krig kan icke allenast tillskynda Frankrike och England svåra katastrofer, utan äfven ådraga eder, mylord, olyckor, öfver hvilka jag aldrig skulle trösta mig.

Vaka öfver edert lif, hvilket man hotar och som skall vara mig kärt från den stund, jag icke i eder nödgas se en fiende.

Eder tillgifna
Anna.«

Buckingham uppbjöd återstoden af sin lifskraft för att lyssna till denna läsning; när den var slut, sporde han, liksom grymt sviken i sin förhoppning:

— Har ni icke något annat att muntligen säga mig, La Porte?

— Jo, monseigneur, drottningen ålade mig uppmana eder att noga vaka öfver eder person, ty hon hade fått veta, att man ville mörda eder.

— Var det allt, var det allt? återtog Buckingham otåligt.

— Hon ålade mig äfven säga eder, att hon älskar eder allt jemt.

— Ah, sade Buckingham, prisad vare Gud! Min död skall då icke vara för henne en främlings död!

La Porte smälte i tårar.

— Patrick, sade hertigen, gif mig skrinet, hvori diamanterna lågo.

Patrick bar fram det begärda, hvilket La Porte igenkände hafva tillhört drottningen.

— Och nu den hvita sidenpåsen med hennes namnchiffer i perlor.

Patrick lydde.

— La Porte, sade Buckingham, se här de enda minnen, jag haft af henne, detta silfverskrin och dessa två bref. Återgif dem åt hennes

majestät; och till ett sista minne — han sökte något dyrbart föremål omkring sig — lägg dertill. . .

Han sökte ännu, men hans af dödens närhet redan skumma blickar mötte endast knifven, som fallit ur Feltons hand och ännu rykte af det högröda blod, som färgade bladet.

— Lägg dertill denna knif, sade hertigen, i det han tryckte La Portes hand.

Han förmådde ännu lägga påsen på botten af skrinet och lät äfven knifven falla dit, i det han tecknade åt La Porte, att han ej mer kunde tala; derefter, under en sista kramtryckning, hvilken han denna gång ej förmådde bekämpa, gled han från soffan ned på golvet.

Patrick uppgaf ett högt rop.

Buckingham ville småle en sista gång, men döden afbröt hans tanke, hvilken dock dröjde på hans panna såsom en sista kyss af kärlek.

I detta ögonblick anlände helt bestört hertigens läkare; han var redan om bord på amiralskeppet, dit man måst begifva sig för att hemta honom.

Han närmade sig hertigen, tog hans hand, behöll den ett ögonblick i sin och lät den åter falla.

— Allt är förgäfves, sade han; han är död.

— Död, död! utropade Patrick.

Vid detta rop återinkommo alla i rummet; öfver allt märktes endast bestörtning och villervalla.

Så snart lord Winter såg Buckingham död, skyndade han till Felton, hvilken soldaterna ännu bevakade på terrassen.

— Eländige! sade han till den unge mannen, hvilken efter Buckinghams död hade återvunnit det lugn och den kallblodighet, som ej mera skulle lemna honom; eländige, hvad har du gjort?

— Jag har hämnat mig, sade han.

— Dig! svarade baronen. Säg hellre, att du varit verktyg åt denna helvetiska qvinna, men jag svär det, detta brott skall vara hennes sista.

— Jag vet icke, hvad ni vill säga, återtog Felton lugnt, och jag förstår ej, hvem ni talar om, mylord; jag har dödat herr Buckingham, emedan han två gånger afslagit eder anhållan att nämna mig till kapten; jag har bestraffat hans orättvisa, det är allt.

Winter, stum af häpnad, betraktade, huru soldaterna bundo Felton, och visste ej, hvad han skulle tänka om en sådan förhärdelse.

En enda sak kastade likväl ett moln på Feltons panna. Vid hvarje buller han hörde trodde sig den enfaldige puritanen igenkänna gången och rösten af mylady, som kom för att kasta sig i hans armar, anklaga sig sjelf och dela hans undergång.

Plötsligt spratt han till; hans blick fäste sig på en punkt af hafvet, öfver hvilket man från terrassen hade en obegränsad utsigt; med sjömannens örnblick hade han, der en annan blott skulle sett en fiskmåsgunga på vågen, igenkänt seglet på slupen, som nu styrde kosan åt franska kusten.

Han bleknade, lade handen på sitt hjerta, som ville brista, och fattade på en gång hela sveket.

— En sista gunst, mylord! sade han till baronen.

— Och hvilken? frågade denne.

— Hvad är klockan?

Baronen tog upp sitt ur.

— Hon felas tio minuter i nio, sade han.

Mylady hade påskyndat sin affärd, en och en half timme; så snart hon hört kanonskottet, som förkunnade den ödesdigra händelsen, hade hon gifvit order att lyfta ankar.

Farkosten sköt fart under en blå himmel, på långt afstånd från kusten.

— Gud har så velat, sade Felton med fanatikerns undergifvenhet, men likväl utan att kunna taga sina ögon från denna båt, om bord på hvilken han utan tvifvel trodde sig skönja den hvita skepnaden af henne, för hvilken hans lif skulle offras.

Winter följde hans blick, gissade hans lidande och förstod allt.

— Lid först ensam straffet, eländige, sade lorden till Felton, som med ögonen riktade åt hafvet lät sig bortsläpas, men jag svär det vid minnet af min bror, hvilken jag älskade så högt, din medbrottsling skall ändock ej undkomma!

Felton sänkte hufvudet och förblef stum.

Winter åter skyndade utför trappan och begaf sig till hamnen.

Kapitel LX

I Frankrike.

Konungen af England, Charles I:s, första farhåga, när han erfor hertigens död, var, att den förfärliga nyheten skulle betaga rochellarne modet; han försökte, säger Richelieu i sina memoarer, att så länge som möjligt dölja händelsen för dem, genom att låta stänga alla hamnar i sitt rike och strängt tillse, att intet skepp utgick, förrän den här Buckingham utrustat hade afgått; i Buckinghams ställe åtog han sig att i egen person öfvervaka affärden.

Han dref strängheten af denna order ända derhän att i England kvarhålla Danmarks sändebud, hvilka redan tagit afsked, och Hollands ambassadör, som skulle till Vliessingens hamn återföra de ostindiska skepp, hvilka Charles I låtit återställa åt de förenta provinserna.

Men som han icke tänkte på att utfärda denna order förr än fem timmar efter händelsen, det vill säga klockan två på eftermiddagen, hade två fartyg redan lemnat hamnen, det ena, såsom vi veta, medförande mylady, hvilken, redan anande hvar som inträffat, styrktes i sin förmodan, när hon såg den svarta flaggan vaja på amiralsskeppets mast.

Hvad beträffar det andra fartyget, skola vi längre fram säga, hvem det förde och hvart det afgick.

Under tiden hade för öfrigt ingenting nytt förefallit i lägret vid La Rochelle. Det enda var, att konungen, hvilken som vanligt hade mycket ledsamt, men kanske ännu mer i lägret än annanstädes, beslutit resa för att okänd öfvervara Saint Louis' fester i Saint-Germain och anmodat kardinalen att ombesörja en eskort af endast tjugu musketörer. Kardinalen, hvilken kungens ledsnad stundom smittade, gaf med stort

nöje detta orlof åt sin kunglige underbefälhafvare, hvilken lofvade att vara tillbaka omkring den 15 september.

Herr de Tréville, underrättad af hans eminens, packade sin kappsäck, och som han, utan att veta orsaken, kände sina vänners lifliga önskan och till och med oafvisliga behof att återvända till Paris, utsåg han dem att deltaga i eskorten.

De fyra unga männen fingo veta nyheten en fjerdedels timme efter herr de Tréville, ty de voro de förste, hvilka han delgaf den. Nu först kunde d'Artagnan rätt uppskatta den gunst kardinalen visat honom, när han äntligen lät honom ingå vid musketörerna. Utan denna omständighet skulle d'Artagnan nu varit nödsakad att stanna i lägret, medan hans kamrater reste.

Det säger sig sjelft, att denna otålighet att återvända till Paris var föranledd af den fara, som måste hota fru Bonacieux, då hon i klostret i Béthune sammanträffade med mylady, sin dödsfiende. Också hade, såsom vi redan sagt, Aramis ofördröjligen skrivit till Marie Michon, den der sömmerskan i Tours, som hade så fina bekantskaper, att hon måtte utverka drottningens tillstånd för fru Bonacieux att lemna klostret och draga sig undan antingen till Lothringen eller till Belgien. Svaret hade icke låtit vänta på sig, och efter åtta eller tio dagar hade Aramis mottagit följande bref:

»Min bäste kusin! Här följer min systers tillstånd att taga vår lilla tärna ur klostret i Béthune, hvars atmosfer ni anser skadlig för henne. Min syster sänder eder detta tillstånd med stort nöje, ty hon håller mycket af den unga flickan, hvilken hon förbehållit sig att framdeles få vara till nytta. Jag omfamnar eder.

Marie Michon.«

Detta bref inneslöt ett skriftligt tillstånd, affattadt i följande ordalag:

»Förestånderskan för klostret i Béthune lemnar i den persons händer, som tillställer henne denna biljett, den novis, hvilken på min befallning och under mitt beskydd intagits i hennes kloster.

Louvre den 10 augusti 1628.

Anna.«

Man förstår lätt, att denna slägtskap mellan Aramis och en sömerska, som kallade drottningen sin syster, var egnad att väcka mycken munterhet hos de unga männen, men sedan Aramis två eller tre gånger rodnat ända till hvitögat vid Portos' plumpa skämt, hade han bedt sina vänner ej mer återkomma till detta ämne och förklarat, att om han finge höra ett enda ord till derom, skulle han icke vidare anlita sin kusin att vara medlerska i detta slags affärer.

Det var således ej mera fråga om Marie Michon mellan de fyra musketörerna, hvilka för öfrigt redan hade hvad de önskade, nämligen order att taga fru Bonacieux ur karmeliterklostret i Béthune. Det är sant, att denna order icke var till stort gagn, så länge de voro i lägrer vid La Rochelle, det vill säga i andra änden af Frankrike; också tänkte d'Artagnan begära permission af herr de Tréville, i det han helt öppet förtrodde honom den stora vigten af sin färd, då nyheten nådde både honom och hans tre kamrater, att konungen skulle fara till Paris med en eskort af tjugu musketörer och att de skulle utgöra en del af eskorten.

Glädjen vardt stor. Man skickade betjenterne förut med trossen, och man aftågade den 16 på morgonen.

Kardinalen beledsagade hans majestät från Surgères till Mauzé; der togo konungen och hans minister under stora vänskapsbetygelser afsked af hvarandra.

Konungen färdades så fort som möjligt, ty han önskade vara i Paris den 23; men begifven på förströelser, stannade han emellertid för att se på skatjagt, ett tidsfördrif, för hvilket hans håg fordom väckts af de Luynes, och för hvilket han alltid haft stor förkärlek. Af de tjugu musketörerna voro sexton mycket roade, när detta inträffade, men fyra svuro ve och förbannelse deröfver. I synnerhet kände d'Artagnan ständiga susningar för öronen, hvilka Portos förklarade sålunda:

— En mycket hög dam har sagt mig sådant betyda, att man talar om dig någonstädes.

Ändtligen den 23 på natten tågade eskorten genom Paris; kungen tackade herr de Tréville och tillstodde honom att bevilja permission på fyra dagar, med vilkor, att ingen af de permitterade visade sig på något allmänt ställe vid äfventyr af Bastiljen.

Såsom man väl förstår, voro våra fyra vänner de fyra först permitterade; ännu mer, Atos fick af herr de Tréville sex dagar i stället för fyra, och till dessa sex dagar två nätter på köpet, ty de begåfvo sig af den 24 klockan fem på aftonen, och af välvilja postdaterade herr de Tréville permissionen till den 25 på morgonen.

— Men, min Gud! sade d'Artagnan, hvilken, som man vet, aldrig misströstade om något, jag tycker, att vi göra för mycket bråk för en så enkel sak; på två dagar, om jag spränger två eller tre hästar — det betyder föga, ty jag har ju pengar — är jag i Béthune; jag lemnar drottningens bref till förestånderskan och jag för den kära skatt, som jag söker, icke till Lothringen, icke till Belgien, utan till Paris, der den skall vara bättre gömd, i synnerhet så länge kardinalen är vid La Rochelle. Sedan vi en gång återkommit från fälttåget, skola vi nog, dels genom hennes kusins beskydd, dels för hvad vi personligen gjort för henne, af drottningen utverka, hvad vi åstunda. Blifven därför qvar här och utsliten eder icke onödigtvis. Jag och Planchet äro allt, som behöfs för ett så enkelt företag.

Härtill svarade Atos lugnt:

— Penningar ha vi också, ty ännu har jag icke helt och hållet druckit upp resten af diamanten, och Portos och Aramis ha icke heller ätit upp sin andel. Vi kunna således lika väl spränga fyra hästar som en. Men besinna, d'Artagnan, tillade han i en så dyster ton, att den unge mannen ryste, besinna, att Béthune är en stad, der kardinalen stämt möte med en qvinna, som öfver allt, der hon visar sig, drager olyckan i sina spår. Om du blott hade att göra med fyra män, d'Artagnan, skulle jag låta dig fara ensam; men nu är det denna qvinna, du har att göra med; låt oss därför fara alla fyra, och gifve Gud, att vi med våra fyra betjenter må vara tillräckligt många!

— Du förskräcker mig, Atos! utropade d'Artagnan; hvad i Guds namn fruktar du då?

— Allt, svarade Atos.

D'Artagnan betraktade sina kamraters ansigten, hvilka alla, liksom Atos', buro prägeln af djup oro, och man fortsatte färden, så fort hästarna kunde springa, men utan att tillägga ett ord.

Den 25 på aftonen, just när de redo in i Arras och när d'Artagnan stigit af vid värdshuset La herse d'or för att dricka ett glas vin, kom en ryttare ut från postgården, der han nyss bytt om häst, och tog i starkt galopp med frisk häst vägen till Paris. I det ögonblick han passerade

stora porten till gatan, blåste vinden upp kappan, som han hade svept om sig, fastän man var i augusti, och afryckte hans hatt, hvilken den resande tog fatt med handen och hastigt åter nedtryckte på sitt hufvud.

D'Artagnan, som hade ögonen riktade på denne man, vardt mycket blek och släpte sitt glas.

— Hvad går åt herrn? sade Planchet. Ack, kära herrar, skynden hit, min husbonde mår illa!

— De tre vännerna skyndade till och sågo d'Artagnan, i stället för att må illa, springa bort till sin häst. De hejdade honom på dörrtröskeln.

— Men hvart fan vill du hän? skrek Atos åt honom.

— Det är han! utropade d'Artagnan, blek af vrede och med svetten i pannan. Det är han, låt mig sätta efter honom!

— Men hvem då? frågade Atos.

— Hvilken karl?

— Den fördömde karlen, min onde genius, hvilken jag alltid sett, när jag hotats af någon olycka; den, som åtföljde den förfärliga qvinnan, när jag första gången träffade henne; den jag sökte, när jag utmanade dig, Atos; den, jag såg på morgonen samma dag, fru Bonacieux vardt bortröfvad. Jag såg honom, det var han. Jag kände igen honom, när vinden öppnade hans kappa.

— För fan! sade Atos tankfull.

— I sadeln, mina herrar, och låtom oss sätta efter honom! Vi hinna honom nog.

— Min vän, sade Aramis, besinna, att han färdas åt motsatt håll till det, hvaråt vi färdas; att han har frisk häst, och vi trötta; att vi följaktligen skola spränga våra hästar utan att ens ha utsigt att hinna honom.

— Herre! skrek en stalldräng, i det han sprang efter den okände; herre, se här är ett papper, som föll ur eder hatt!

— Min vän, sade d'Artagnan, en half pistol för detta papper.

— Ja, med stort nöje, min herre; här har ni det.

Stalldrängen, förtjust öfver den goda affär han gjort, gick tillbaka in på gården; d'Artagnan vek upp papperet.

— Nå väl? frågade hans vännar, som trängdes omkring honom.

— Blott ett enda ord, sade d'Artagnan.

— Ja, sade Aramis, men detta ord är namnet på en stad eller en by.

— »A r m e n t i è r e s«, läste Portos. Armentières? Det känner jag inte till.

— Och detta namn är skrivet af hennes hand! utropade Atos.

— Godt! Låtom oss väl bevara detta papper, sade d'Artagnan; kanhända har jag icke kastat bort min halfva pistol. Till häst, mina vänner, till häst!

De fyra vännerna störtade i galopp på vägen till Béthune.

Kapitel LXI

Karmeliterklostret i Béthune.

Stora brottslingar ledas af ett slags förutbestämmelse, som hjälper dem undanrödja alla hinder och undvika alla faror ända till det ögonblick, hvilket försynen, uttröttad, utsett till ett blindskär för deras genom brott ernådda lycka.

Så förhöll det sig äfven med mylady; hon banade sig väg genom båda nationernas kryssare och anlände utan något äfventyr till Boulogne.

När hon landsteg i Portsmouth, var mylady en engelska, som af fransmännens förföljelser jagades från La Rochelle; landstigen i Boulogne, efter två dagars sjöresa, gaf hon sig ut för en franska, hvilken engelsmännen, i sitt hat mot Frankrike, ofredat i Portsmouth.

Mylady var för öfrigt försedd med det bästa af alla pass, sin skönhet, sitt förnäma utseende och den frikostighet, med hvilken hon strödde pistoler omkring sig. Genom en gammal hamnkaptens vänliga leende och artiga bemötande befriad från de vanliga formaliteterna, uppehöll hon sig i Boulogne endast så lång tid, som fordrades för att lägga på posten ett så lydande bref:

»Till hans eminens, monseigneur kardinal de Richelieu,
i dess läger vid La Rochelle.

Monseigneur! Eders eminens kan vara fullkomligt lugn.
Hans härlighet hertigen af Buckingham reser ej till Frankrike.

Boulogne den 25 på aftonen.

*Mylady****

P.S. Efter eder eminens' önskan begifver jag mig nu till karmeliterklostret i Béthune, der jag skall afbida edra order.«

Samma afton begaf sig också verkliga mylady på väg; natten öfveraskade henne; hon stannade därför och tog nattqvarter i ett värdshus, hvarpå hon följande dagen klockan fem på morgonen fortsatte sin resa och efter tre timmar anlände till Béthune.

Hon lät visa sig till karmeliterklostret, der hon snart inträdde.

Abbedissan kom emot henne; mylady visade henne kardinalens order; abbedissan lät strax gifva henne ett rum och servera henne frukost.

Hela det förflutna hade redan utplånats för denna qvinnas ögon, och med blicken fäst på framtiden, såg hon endast den lysande lycka, som kardinalen, hvilken hon så lyckligt hade tjenat, utan att hennes namn i minsta mån blifvit inblandadt i denna blodiga affär, åt henne förvarat. De ständigt nya passioner, som förtärde henne, gåfvo hennes lif en likhet med dessa skyar, som sväfva på himlafästet, än skiftande af azur, än af eldflammor, än af åskmolnets mörka färg, och hvilka ej lemna andra spår efter sig på jorden än förhärjning och död.

Efter frukosten kom abbedissan och aflade sitt besök. I klostret finnas få förströelser, och den goda abbedissan skyndade därför att göra bekantskap med sin nya pensionär.

Mylady ville ställa sig in hos abbedissan. Det var en lätt sak för denna så öfverlägsna qvinna; hon försökte att vara älskvärd; hon vardt förtjusande och intog den goda abbedissan genom sin så omvexlande konversation och det behag, som spred sig öfver hela hennes person.

Abbedissan, som var en adlig fröken, tyckte i synnerhet om hofhistorier, hvilka så sällan nå rikets aflägsna delar och i synnerhet hafva mycket svårt att öfverspringa klostermurarna, utanför hvilka verdens rykten vanligtvis bortdö.

Mylady deremot kände ganska väl till alla aristokratiens intriger, midt ibland hvilka hon oafbrutet i fem eller sex år hade lefvat; hon började därför att underhålla den goda abbedissan med franska hofvets alla världsliga ränker, i hvilka hon inblandade kungens öfverdrifna andaktsöfningar. Hon meddelade henne, hvad sqvallerkrönikan sade om hofherrarne och hofdamerna, hvilka abbedissan ganska väl kände till namnet, vidrörde i förbigående drottningens och Buckingham's kärleksäfventyr och talade mycket för att få höra berättas något.

Men abbedissan nöjde sig med att höra och småle, allt utan att svara. Dock, som mylady märkte, att detta slags berättelser mycket roade henne, fortsatte hon, men vände nu talet på kardinalen.

Men hon var i stort bryderi; hon visste ej, om abbedissan var rojalist eller kardinalist; hon höll därför en klok medelväg; men abbedissan, å sin sida, iakttog en ännu klokare förbehållsamhet, inskränkande sig till att göra en djup böjning med hufvudet, så ofta den resande uttalade hans eminens' namn.

Mylady började tro, att hon skulle få mycket tråkigt i klostret. Hon beslöt därför att våga något för att genast erfara, hvad hon hade att rätta sig efter. Som hon ville se, huru långt denna goda abbedissas tystlåtenhet skulle kunna drifvas, började hon först indirekt, men sedan ganska omständligt tala illa om kardinalen, i det hon berättade ministerns kärleksäfventyr med fru d'Aiguillon, med Marion de Lorme och några andra galanta damer.

Abbedissan hörde henne med större uppmärksamhet, vardt efter hand lifligare och smålog.

Godt! tänkte mylady, hon fattar tycke för mina berättelser. Är hon kardinalist, så är hon åtminstone icke fanatisk i sin tillgifvenhet.

Nu öfvergick hon till kardinalens förföljelser mot sina fiende. Abbedissan endast korsade sig utan att synas hvarken gilla eller ogilla.

Detta styrkte myladys mening, att abbedissan snarare vore rojalist än kardinalist. Mylady fortfor, i det hon gick allt längre och längre.

— Jag är helt okunnig om allt det der, sade ändtligen abbedissan; men huru långt vi än befinna oss från hofvet, huru långt utanför alla verldsliga intressen, ha vi ändå ganska bedräfliga exempel på sanningen af hvad ni berättar oss: en af våra pensionärer har lidit ganska mycket af kardinalens hämd och förföljelse.

— En af edra pensionärer? sade mylady; ack, min Gud! Stackars qvinna, jag beklagar henne då!

— Och ni har rätt, hon är ganska mycket att beklaga: fängelse, hotelser, elak behandling, allt har hon måst uthärda. Men när allt kommer omkring, återtog abbedissan, hade kardinalen kanske likväl sina giltiga skäl att handla så, och fast hon ser ut som en engel, får man aldrig döma menniskor efter ytan.

Godt! sade mylady för sig sjelf, hvem vet? Kanske lyckas jag här upptäcka något; jag är på god väg.

Och hon sökte nu gifva sitt ansigte uttryck af en fullkomlig öppen-
hjärtighet.

— Ack, sade mylady, jag vet det! Man säger så, att man icke bör tro på fagra anleten, men på hvad bör man då tro, om ej på skaparens skönaste verk? Beträffande mig, varder jag kanske bedragen hela mitt lif, men jag kommer alltid att lita på en person, hvars ansigte inger mig sympati.

— Ni vore då böjdt att tro, sade abbedissan, att den unga qvinnan är oskyldig?

— Herr kardinalen straffar endast brott, sade hon, men det ges vissa dygder, hvilka han förföljer långt värre än vissa förbrytelser.

— Tillåt mig, min fru, att för eder uttrycka min förvåning, sade abbedissan.

— Öfver hvad då? frågade mylady okonstladt.

— Öfver det språk ni för.

— Hvad finner ni för förvånande deri? frågade mylady småleende.

— Ni är en vän af kardinalen, emedan han skickat eder hit, och likväl...

— Och likväl talar jag illa om honom, återtog mylady, i det hon fullföljde abbedissans tanke.

— Åtminstone talar ni icke väl om honom.

— Det är så, att jag icke är hans vän, sade hon suckande, men väl hans offer.

— Men detta bref då, hvare han rekommenderar eder hos mig?

— Är en befallning till mig att stanna i ett slags fängelse, ur hvilket han låter befria mig genom några af sina handtlangare.

— Men hvarför har ni icke flytt?

— Hvart skulle jag fly? Tror ni, att det fins någon fläck på jorden, dit kardinalen ej skulle hinna, om han blott ville göra sig mödan att utsträcka handen? Vore jag karl, skulle det, strängt taget, ändå vara möjligt, men en qvinna, hvad vill ni väl att en qvinna skall göra? Denna unga pensionär, som fins här, har hon väl försökt att fly, hon?

— Nej, det är sant; men med henne är det helt annat; jag tror henne kvarhållen i Frankrike af någon öm böjelse.

— Då, sade mylady med en suck, om hon älskar, är hon ej så helt och hållet olycklig.

— Således, sade abbedissan, betraktande mylady med stigande intresse, är det åter en stackars förföljd varelse jag ser?

— Ack ja! svarade mylady.

Ett ögonblick betraktade abbedissan mylady med oro, liksom hade en ny tanke uppstått i hennes sinne.

— Ni är väl ingen fiende till vår heliga troslära? sade hon stammande.

— Jag! utropade mylady, jag protestant! O nej, jag tager till vitne Gud, som hör oss, att jag tvärt om är en brinnande katolik!

— Då, min fru, sade abbedissan småleende, kan ni vara tillfreds; det hus, hvaruti ni befinner eder, skall ej blifva något svårt fängelse för eder, och vi skola göra allt för att komma eder att tycka om fångenskapen. Dessutom skall ni här träffa denna unga qvinna, som tvifvelsutän är förföljd för någon hofintrig. Hon är älskvärd och intagande.

— Huru heter hon?

— Hon vardt rekommenderad till mig af en mycket högt uppsatt person under namn af Ketty. Jag har ej frågat efter hennes andra namn.

— Ketty! utropade mylady; hvad, är ni säker derpå?

— Att hon låter kalla sig så? Ja, min fru. Skulle ni kanske känna henne?

Mylady smålog för sig sjelf vid den tanken, att det unga fruntimmeret kunde vara hennes förra kammarjungfru. Till minnet af den unga flickan knöt sig ett minne af vrede, och ett begär att hämnas vanstälde myladys anletsdrag, hvilka likväl nästan genast återtogo det lugna och välvilliga uttryck, som denna qvinna med hundra fysionomier för ett ögonblick låtit dem förlora.

— Och när får jag se den unga damen, för hvilken jag redan känner en så liflig sympati? frågade mylady.

— Jo, i afton, sade abbedissan, redan i afton. Men ni reser om fyra dagar, har ni sagt mig; ni steg upp klockan fem i morse; ni måste då känna behof af hvila; lägg eder därför och sof; vid middagstiden skola vi väcka eder.

Ehuru mylady ganska väl kunnat umbära sömnen, upplifvad som hon var af alla de retelser, som ett nytt äfventyr väckte i hennes på intriger så begifna sinne, antog hon icke desto mindre abbedissans tillbud. På tolf eller femton dagar hade hon utstått så många olika sinnesrörelser, att om hennes jernhårda kropp ännu kunde uthärda mödorna, kände dock hennes själ behof af hvila.

Hon tog därför afsked af abbedissan och lade sig, sakta vaggad af sina hämdtankar, hvilka namnet Ketty helt naturligt hade återväckt hos henne. Hon påminde sig det nästan obegränsade löfte kardinalen gifvit henne, om hon lyckades i sitt företag. Hon hade lyckats, d'Artagnan tillhörde således henne!

En enda sak förskräckte mylady; det var minnet af hennes man, grefve de la Fère, hvilken hon trott vara död eller åtminstone landsflyktig, men som hon återfunnit i Atos, d'Artagnans bästa vän.

Men också, om han var d'Artagnans vän, måste han ock hafva bistått honom i alla de stämplingar, medelst hvilka drottningen hade omintetgjort hans eminens' planer; var han d'Artagnans vän, så var han också kardinalens ovän, och det skulle då utan tvifvel lyckas henne att insnärja honom i det hämdnät, i hvars maskor hon hoppades kunna qväfva den unge musketören.

Alla dessa förhoppningar voro för mylady ljufva tankar; invaggad i dessa, somnade hon också snart.

Hon väcktes af en mild stämma, som ljud vid foten af hennes säng. Hon öppnade ögonen och såg abbedissan, åtföljd af ett ungt fruntimmer med ljus hår och skär hy, och som betraktade mylady med en blick af välvillig nyfikenhet.

Den unga qvinnans ansigte var henne alldeles obekant. Båda två betraktade hvarandra med mycken uppmärksamhet, allt medan de vaxlade de vanliga artighetsbetygelserna. Båda voro mycket vackra, men af en helt olika skönhet. Emellertid smålog mylady, då hon insåg, att hon mycket öfverträffade den unga qvinnan i förnäm hållning och aristokratiskt skick. Medgifvas måste likväl, att novisdrägten, som den unga qvinnan bar, ej var särdeles fördelaktig för att bestå i en täflan af detta slag.

Abbedissan förestälde dem för hvarandra; efter denna formalitet lemnade hon de båda unga damerna ensamma, emedan pligten fordrade hennes närvaro i kyrkan.

Novisen, som funnit mylady ännu liggande, ville följa abbedissans exempel, men mylady höll henne kvar.

— Huru, min fru, sade hon, jag har knapt sett eder, och redan vill ni beröfva mig edert sällskap, hvarpå jag tillstår att jag räknat en smula för att här kunna fördrifva tiden?

— Nej, min fru, svarade novisen, jag endast fruktade att illa hafva valt min tid. Ni sof nyss, ni är uttröttad.

— Nå väl, sade mylady, hvad kunna väl de önska, som sofva? Ett angenämt uppvaknande. Ett sådant har ni beredt mig; låt mig också få njuta deraf efter behag.

Och fattande hennes hand, drog hon henne till en länstol, som stod vid hennes säng.

Novisen satte sig.

— Min Gud, sade hon, hvad jag är olycklig! Sex månader har jag nu tillbragt här utan minsta skymt af förströelse; ni kommer hit, eder närvaro kunde skänka mig ett angenämt sällskap, och nu skall jag efter sannolikhet endera dagen lemna klostret.

— Huru! sade mylady, far ni så snart härifrån?

— Så hoppas jag åtminstone, sade novisen med ett uttryck af glädje, hvilket hon ej i minsta mån sökte dölja.

— Jag tror, jag hört sägas, att ni lidit för kardinalens skull, fortfor mylady; det vore ett skäl mera till sympati mellan oss.

— Det är då sant, hvad vår goda moder sade oss, att ni äfven är ett offer för denne elake prest.

— Tyst! sade mylady, låt oss ej ens här tala så om honom; alla mina olyckor härflyta deraf, att jag yttrat ungefär, hvad ni nyss sade, åt ett fruntimmer, som jag trodde vara min vän och som förrådt mig. Och ni är äfven offer för ett förräderi?

— Nej, sade novisen, men för min tillgifvenhet; för min tillgifvenhet för en qvinna, som jag älskade, för hvilken jag skulle offrat mitt lif, för hvilken jag ännu skulle offra det.

— Och som öfvergaf eder, så går det!

— Jag var nog orättvis att tro det, men för två eller tre dagar sedan fick jag bevis på motsatsen, och jag tackar Gud därför. Hvad det skulle kostat på mig att tro, att hon glömt mig! Men ni, min fru, fortfor novisen, ni tycks vara fri; om ni ville fly, skulle det väl endast bero af eder sjelf?

— Hvart ville ni jag skulle taga vägen, utan vänner, utan penningar, i en trakt af Frankrike, som är mig alldeles obekant, och der jag aldrig varit.

— Åh, utropade novisen, vänner får ni öfver allt, hvar ni visar eder, ni tyckes vara så god och är så vacker!

— Det hindrar icke, tillade mylady med ett ännu mildare småleende, liksom hon velat gifva sig ett uttryck af en engel, att jag är ensam och förföljd.

— Hör, sade novisen, ni måste sätta edert hopp till Gud, ser ni; den stund kommer alltid, då det goda man gjort blir vår förespråkare hos Gud; och vet ni, det är kanske ändå en lycka för eder, att ni nu träffat mig, så ringa och obetydlig jag än är; ty om jag lemnar detta kloster, har jag några mäktiga vänner, hvilka, sedan de verkat för mig, äfven skola verka för eder.

— Åh, då jag sade, att jag var ensam, svarade mylady, som hoppades att genom att tala om sig sjelf kunna förmå novisen att tala, så var det icke därför, att icke äfven jag hade några betydande bekantskaper; men dessa darra sjelfva för kardinalen; sjelfva drottningen vågar icke bistå mig mot den fruktansvärde ministern; jag eger bevis på, att hennes majestät, oaktadt sitt ädla hjerta, mer än en gång måst åt hans eminens' vrede uppoffra personer, som tjenat henne.

— Tro mig, min fru, att om ock drottningen synes hafva öfvergifvit dessa personer, bör man ej sätta tro till det yttre skenet; ju värre de förföljas, desto mera tänker hon på dem, och ofta i den stund, då de minst tänka derpå, få de bevis på välvillig hågkomst.

— Ack, sade mylady, jag tror det, drottningen är så god!

— Ack, ni känner henne då, denna sköna, ädla drottning, efter ni talar så om henne! utropade novisen med hänryckning.

— Det vill säga, återtog mylady, dragande sig tillbaka inom sina förskansningar, jag har ej den äran att känna henne personligen, men jag känner ett stort antal af hennes intimaste vänner; jag känner herr de Putange; jag kände i England herr Dujart; jag känner herr de Tréville.

— Herr de Tréville! utropade novisen; känner ni herr de Tréville?

— Ja, fullkomligt, mycket till och med.

— Kaptenen för kungens musketörer?

— Kaptenen för kungens musketörer.

— Ack, ni skall få se, utropade novisen, att vi snart finna oss vara fullständiga bekanta, nästan vänner! Om ni känner herr de Tréville, har ni väl också besökt honom?

— Ofta, svarade mylady, som, då hon en gång beträddt denna väg och märkte, att osanningen lyckades, nu ville drifva den ännu längre.

— Hos honom bör ni också hafva träffat några af hans musketörer?

— Alla dem han vanligtvis mottar, svarade mylady, för hvilken detta samtal började få ett verkligt intresse.

— Uppge för mig några af dem ni känner, så skall ni få se, att de äro mina vänner.

— Åh, sade mylady förlägen, jag känner herr de Souvigny, herr de Coutivron, herr de Férrusac.

Novisen lät henne tala, men då hon såg henne hejda sig, sade hon:

— Känner ni icke en ädling vid namn Atos?

Myladys ansigte vardt lika hvitt som lakanen, i hvilka hon låg, och huru mycket hon än förmådde behärska sig, kunde hon ej afhålla sig från att uppgifva ett rop, i det hon fattade novisens hand och slukade henne med blicken.

— Huru! Hvad fattas eder? O, min Gud! frågade denna arma qvinnan; har jag väl sagt något, som kunnat såra eder?

— Nej, men det der namnet öfverraskade mig, emedan jag också har känt denne ädling, och det föreföll mig besynnerligt att träffa någon, som syntes känna honom mycket väl.

— Ack, ja, mycket, mycket väl, och icke allenast honom, utan äfven hans vänner, herrar Portos och Aramis!

— Verkligen? Dem känner jag också, utropade mylady, som kände sitt hjerta isas.

— Nå väl, om ni känner dem, bör ni veta, att de äro hederliga och modiga män. Hvarför vänder ni eder icke till dem, om ni behöfver stöd?

— Egentligen står jag ej i förbindelse med någon af dem, stammade mylady; jag känner dem derigenom, att jag hört en af deras vänner, herr d'Artagnan, mycket tala om dem.

— Ni känner herr d'Artagnan! utropade novisen i sin ordning, i det hon fattade myladys händer och slukade henne med ögonen.

När hon såg det besynnerliga uttrycket i myladys blick, fortfor hon:

— Förlåt, min fru; ni känner honom, men på hvad sätt?

— Kors, återtog mylady förlägen, såsom en vän.

— Ni bedrar mig, min fru, svarade novisen; ni har varit hans älskarinna!

— Det är ni, som varit det, min fru! utropade mylady i sin ordning.

— Jag! sade novisen.

— Ja, just ni; nu känner jag eder; ni är fru Bonacieux.

Den unga qvinnan studsade förvånad och förskräckt tillbaka.

— Åh, neka ej dertill; svara! återtog mylady.

— Nå väl, ja, min fru, sade novisen; äro vi rivaler?

I myladys ansigte lågade en så vild eld, att fru Bonacieux under alla andra förhållanden skulle af förskräckelse tagit till flykten; men hon beherskades helt och hållet af sin svartsjuka.

— Låt höra, säg mig, min fru, återtog fru Bonacieux med en styrka, hvaraf man ej skulle trott henne mäktig, har ni varit hans älskarinna?

— O, nej! utropade mylady i en ton, som icke tillät något tvifvel om sanningen; aldrig, aldrig!

— Jag tror eder, sade fru Bonacieux, men hvarför då ett sådant utrop?

— Huru, förstår ni icke? sade mylady, som redan hemtat sig från sin förvirring och återvunnit hela sin själsnärvaro.

— Huru skulle jag kunna förstå? Jag vet ingenting.

— Ni förstår icke, att då herr d'Artagnan var min vän, hade han gjort mig till sin förtrogna?

— Verkligen?

— Ni förstår icke, att jag känner till allt; edert bortförande från den lilla paviljongen i Saint-Germain, hans och hans vänners förtviflan deröfver och deras allt sedan dess fruktlösa efterspaningar. Och huru kunde jag väl undgå att bli förvånad, då jag, utan att ana någon, befinner mig ansigte mot ansigte med eder, med eder, om hvilken vi så ofta samtalat, med eder, som han älskar af hela sin själ, med eder, som han förmådde mig att älska, innan jag ännu sett eder! Ack, min kära Constance, jag finner eder således, jag ser eder således slutligen!

Och mylady sträckte sin famn mot fru Bonacieux, som, af hvad den förra yttrat, blifvit öfvertygad, att denna qvinna, hvilken hon några ögonblick förut hade betraktat som sin rival, tvärt om var hennes uppriktiga och tillgifna vän.

— O, förlåt mig, förlåt, sade hon, i det hon lutade sig mot hennes axel, jag älskar honom så högt!

De båda qvinnorna höllo hvarandra ett ögonblick omfamnade. Säkterligen, om myladys krafter svarat mot hennes hat, hade fru Bonacieux ej sluppit lefvande från denna omfamning.

Men då hon ej förmådde qväfva henne, smålog hon mot henne.

— O, min söta, snälla lilla vän, sade mylady, hvad jag skattar mig lycklig att hafva träffat eder! Låt mig då betrakta eder. Och i det hon uttalade dessa ord, slukade hon henne med blicken. Ja, det är verklighen ni. Ah, efter hvad man sagt mig, känner jag igen eder nu, känner jag fullkomligt igen eder!

Den arma unga qvinnan kunde ej ana, hvilka grymma stämplingar förehades bakom täckelset af denna rena panna och dessa så strålande ögon, i hvilka hon läste endast medlidande och deltagande.

— Ni vet då, huru mycket jag lidit, sade fru Bonacieux, emedan han sagt eder, hvad han led; men att lida för honom är en sällhet.

Mylady upprepade mekaniskt:

— Ja, det är en sällhet.

Hon tänkte på något helt annat.

— Och för öfrigt, fortfor fru Bonacieux, är mitt lidande nära sitt slut; i morgon, redan i afton kanske, får jag återse honom, och då är det förflutna ej mera till.

— I afton? I morgon? utropade mylady, som af dessa ord väcktes ur sina drömmar; hvad vill ni dermed säga? Väntar ni någon underrättelse från honom?

— Jag väntar honom sjelf.

— Honom sjelf, d'Artagnan, hit?

— Honom sjelf.

— Nej, det är omöjligt; han är med kardinalen vid La Rochelles belegring och kommer ej tillbaka till Paris, förrän staden blifvit intagen.

— Ni tror så, ni; men gifves det väl något omöjligt för min d'Artagnan, denne ädle och redlige adelsman?

— Åh, jag kan icke tro eder!

— Nå väl, läs då! sade den olyckliga unga qvinnan i öfvermåttet af sin stolthet och sin glädje, i det hon räckte mylady ett bref.

Fru de Chevreuses handstil! sade mylady för sig sjelf. Ah, jag var säker om, att de hade försänkningar på det hållet!

Hon läste girigt följande rader:

»Mitt kära barn! Håll dig i beredskap; v å r v ä n träffar dig snart; han uppsöker dig endast för att rycka dig ur ditt fängelse, der din säkerhet fordrade att du hölls innesluten; laga dig därför i ordning till afresan och tvifla aldrig på oss.

Vår präktige gaskognare har visat sig tapper och trofast som alltid; säg honom, att man på ett visst håll är mycket tacksam för den varning han gifvit.«

— Ja, ja, sade mylady, brefvet är ganska tydligt; vet ni, hvad det var för en varning?

— Nej; jag endast förmodar, att han gifvit drottningen en vink om någon ny stämpling af kardinalen.

— Ja, så är det utan tvifvel, sade mylady, i det hon gaf fru Bonacieux brefvet tillbaka och tankfull sänkte hufvudet ned mot bröstet.

I detta ögonblick hörde man en häst galoppera.

— O, utropade fru Bonacieux, i det hon störtade fram till fönstret, skulle det väl vara han?

Orörlig af förvåning, låg mylady qvar i sin säng. I ett enda ögonblick hade så många oväntade saker inträffat, att hon för första gången i sin lefnad tappade hufvudet.

Han, han! mumlade hon. Skulle det verkligen vara han? Och hon låg qvar i sin säng med stela blickar.

— Ack nej, sade fru Bonacieux, det är en man, som jag inte känner, och som emellertid synes komma hit. Ja, han saktar sin ridt, han stannar vid porten, han ringer.

Mylady sprang upp ur sängen.

— Är ni säker om, att det icke är han? frågade hon.

— O, ja, fullkomligt säker.

— Men ni har kanske sett galet?

— O, om jag blott såge plymen på hans hatt eller fliken af hans kappa, skulle jag strax känna igen honom!

Mylady klädde sig.

— Lika godt; den der karlen kommer hit, säger ni?

— Ja, han har redan gått in.

— Han kommer antingen för eder eller för mig.

— O, min Gud, hvad ni synes upprörd!

— Ja, jag tillstår det; jag är icke så lugn som ni; jag fruktar allt af kardinalen.

— Tyst! sade fru Bonacieux, någon kommer.

Dörren öppnades verkligen, och abbedissan inträdde.

— Är det ni, som kommit från Boulogne? frågade hon mylady.

— Ja, det är jag, svarade den senare, i det hon sökte återvinna sin kallblodighet; hvem frågar efter mig?

— En man, som ej vill säga sitt namn, men som kommer å kardinalens vägnar.

— Och han vill tala med mig? frågade mylady.

— Han vill tala med ett fruntimmer, som kommit från Boulogne.

— Var då så god och bed honom stiga in.

— Min Gud, min Gud! ropade fru Bonacieux, skulle det vara någon ledsam underrättelse?

— Jag nästan fruktar det.

— Jag lemnar eder då med den främmande; men så snart han farit, kommer jag tillbaka, om ni tillåter.

— Bevars väl, jag ber eder derom!

Abbedissan och fru Bonacieux gingo ut.

Mylady stannade ensam kvar med ögonen riktade på dörren. Ett ögonblick derefter hörde man sporrar slamra i trappan, stegen närma- de sig, dörren öppnades och en man inträdde.

Mylady gaf till ett glädjehrop. Denne man var grefve de Rochefort, hans eminens handtlangare.

Kapitel LXII

Två olika demoner.

- Ah, utropade på en gång Rochefort och mylady, det är ni!
— Ja, det är jag.
— Och ni kommer...? frågade mylady.
— Från La Rochelle, och ni?
— Från England.
— Buckingham?
— Död eller åtminstone farligt sårad; just då jag reste, utan att hafva kunnat utverka något af honom, hade en svärmare mördat honom.
— Ah! sade Rochefort med ett småleende, det var en bra lycklig slump, och som skall mycket tillfredsställa hans eminens. Har ni underrättat honom derom?
— Jag skref till honom från Boulogne. Men hvarför är ni här?
— Hans eminens, som var orolig, skickade mig att söka upp eder.
— Jag kom först i går.
— Och hvad har ni gjort sedan i går?
— Jag har icke förlorat min tid.
— Åh, det tror jag väl!
— Vet ni, hvem jag träffat här?
— Nej.
— Gissa!
— Huru vill ni att...?
— Det der unga fruntimret, som drottningen tog ur fängelset.
— Den der lille d'Artagnans älskarinna.
— Ja, fru Bonacieux, om hvars tillhåll kardinalen var okunnig.

— Godt! sade Rochefort. Det var åter en slump, som kan gå upp mot den andra. Kardinalen är i sanning en lyckans gunstling.

— Fattar ni min förvåning, fortfor mylady, då jag fann mig ansigte mot ansigte med denna qvinna?

— Känner hon eder?

— Nej.

— Hon anser eder då som en främling?

Mylady smålog.

— Jag är hennes bästa vän!

— Det fins, på min ära, ingen mer än ni, min bästa grefvinna, som kan göra sådana underverk! sade Rochefort.

— Och det var en lycka för mig, chevalier, sade mylady, ty vet ni, hvad som är å färde?

— Nej.

— I morgon eller i öfvermorgon kommer man, försedd med en order från drottningen, och hemtar henne.

— Verkligen? Och hvem då?

— D'Artagnan och hans vänner.

— I sanning, de ställa sig så, att vi nödgas skicka dem på Bastiljen.

— Hvarför har det icke redan skett?

— Hvad vill ni man skall göra, då kardinalen har för de der meniskorna en svaghet, som jag ej förstår!

— Verkligen?

— Ja.

— Nå väl, säg honom då, Rochefort, att vårt samtal på värdshuset Colombier rouge åhördes af dessa fyra män; säg honom, att efter hans affärd en af dem kom upp och med våld tog ifrån mig skyddsbriefvet, som han gifvit mig; säg honom, att de låtit på förhand underrätta lord Winter om min resa till England, att de, äfven denna gång, varit nära att omintetgöra min beskickning, liksom de omintetgjorde den med diamanterna; säg honom, att af dessa fyra män endast två äro att frukta, d'Artagnan och Atos; säg honom, att den tredje, Aramis, är fru de Chevreuses älskare; honom måste man låta lefva, man känner hans hemlighet, han kan blifva oss nyttig; den fjerde, Portos, är en narr, en inbilsk varelse, ett nöt, som han icke bör bry sig om.

— Men dessa fyra män måste i denna stund befinna sig vid La Rochelles belägring.

— Så trodde äfven jag, men ett bref, som fru Bonacieux mottagit från fru de Chevreuse och hvilket hon varit nog oförsigtig att meddela mig, kommer mig att tro, att dessa fyra män tvärt om äro på väg att röfva bort henne.

— För tusan! Hvad är då att göra?

— Hvad har kardinalen sagt eder i afseende på mig?

— Att jag skulle mottaga edra depescher, skriftliga eller muntliga, och återvända med posthästar, och när han får veta, hvad ni gjort, skall han tänka efter, hvad ni vidare skall göra.

— Jag bör då stanna här?

— Här eller i granskapet.

— Ni kan då icke föra mig med eder?

— Nej, jag har bestämda order; i närheten af lägret kunde ni varda igenkänd, och ni finner väl, att eder närvaro skulle blottställa hans eminens.

— Jag bör alltså vänta här eller i granskapet.

— Säg mig endast på förhand, hvar ni skall afbida underrättelser från kardinalen, på det jag alltid må veta, hvar jag skall råka eder.

— Hör på, det är troligt, att jag ej kan stanna qvar här.

— Hvarför det då?

— Ni glömmer, att mina fiender kunna komma hvad ögonblick som helst.

— Det är sant, men då går det der lilla fruntimret hans eminens ur händerna.

— Bah! sade mylady med ett småleende, som var henne eget; ni glömmer, att jag är hennes bästa vän!

— Ja, det var sant; jag kan då säga kardinalen i afseende på det der fruntimret. . .

— Att han kan vara lugn.

— Är det allt?

— Han skall nog veta, hvad det vill säga.

— Han skall gissa det. Men nu, låt höra, hvad jag bör göra.

— Strax resa tillbaka; jag tycker, att för de underrättelser ni medför lönar det väl mödan att skynda.

— Min vagn gick sönder, då jag kom till Lilliers.

— Förträffligt!

— Huru! Förträffligt?

— Ja, jag behöfver eder vagn, jag.

— Huru skall jag då färdas?
 — På hästryggen.
 — Det är lätt för eder att sitta här och säga; hundra åttio lieues!
 — Nå, hvad betyder det?
 — Man skall tillryggalägga dem. Vidare?
 — Vidare: då ni kommer till Lilliers, skickar ni mig vagnen och befäller eder betjent att ställa sig till mitt förfogande.
 — Godt!
 — Ni har säkerligen på eder någon order af kardinalen?
 — Jag har min fullmakt.
 — Visa den för abbedissan och säg, att man kommer och hemtar mig i dag eller i morgon, och att jag måste följa med den person, som anmäler sig i edert namn.
 — Godt!
 — Glöm icke att gå illa åt mig, då ni talar med abbedissan om mig.
 — Hvertill tjänar det?
 — Jag är ett kardinalens offer. Jag måste ju inge den stackars lilla fru Bonacieux förtroende.
 — Det är sant. Vill ni nu lemna mig en rapport om allt, hvad som tilldragit sig?
 — Jag har ju berättat eder händelserna; ni har godt minne; upprepa sakerna, såsom jag förtäljt dem; ett papper kunde förkomma.
 — Ni har rätt; säg mig blott, hvar jag återfinner eder, på det jag ej må onödigtvis flacka omkring här i trakten.
 — Det är sant; vänta.
 — Vill ni ha en karta?
 — Åh, jag känner den här trakten utomordentligt väl.
 — Ni? När har ni då varit här?
 — Jag är uppfostrad här på orten.
 — Verkligen?
 — Det är ändå godt till något, ser ni, att ha blifvit uppfostrad någonstädes.
 — Ni väntar mig då...?
 — Låt mig tänka efter ett ögonblick; jo, nu vet jag, i Armentières.
 — Hvad är det för ett ställe, Armentières?
 — En liten stad vid Lys; jag behöfver endast fara öfver floden, så är jag i främmande land.

— Förträffligt! Men det faller väl af sig sjelft, att ni ej far öfver floden utom i händelse af fara?

— Det förstås.

— Och hur får jag i sådant fall veta, hvar ni är?

— Ni behöfver icke eder lakej?

— Nej.

— Är han en pålitlig karl?

— Han består hvarje prof.

— Låt mig få honom; ingen känner honom; jag lemnar honom qvar, der jag sist uppehållit mig, och han visar eder, hvar jag är.

— Och ni säger, att ni väntar mig i Armentières?

— I Armentières.

— Skrif namnet på en papperslapp, på det jag ej må glömma det. Namnet på en stad kan ej blottställa någon, icke sant?

— Åh, hvem vet? Men lika godt, sade mylady, i det hon skref namnet på ett pappersblad, jag vågar det.

— Godt! sade Rochefort, i det han tog papperet ur myladys hand, hopvek det och lade det i sitt hattfoder. Var för öfrigt tillfreds; jag skall göra liksom barnen: för den händelse jag skulle tappa detta papper, skall jag upprepa namnet hela vägen. Är det allt?

— Jag menar det.

— Låt mig tänka efter: Buckingham död eller farligt sårad; edert samtal med kardinalen hördt af de fyra musketörerne; lord Winter på förhand underrättad om eder ankomst till Portsmouth; d'Artagnan och Atos på Bastiljen, Aramis fru Chevreuses älskare; Portos en inbilsk narr, fru Bonacieux återfunnen; att skicka eder vagnen så fort som möjligt; att ställa min lakej till edert förfogande; att framställa eder som ett offer för kardinalen, på det abbedissan ej må fatta misstankar; Armentières vid Lys; är det icke så?

— I sanning, min bäste chevalier, ni har ett märkvärdigt minne. A propos, tillägg en sak.

— Hvilken?

— Jag såg en rätt vacker skog, som bör gränsa intill klosterträdgården. Säg till, att jag får tillstånd att promenera i den der skogen. Hvem vet? Jag kunde kanske behöfva gå ut genom en bakport.

— Ni tänker på allt.

— Och ni glömmer en sak.

— Hvilken?

— Att fråga, om jag behöfver pengar.
— Det är sant; huru mycket vill ni ha?
— Allt hvad ni har i guld.
— Jag har omkring fem hundra pistoler.
— Jag har lika mycket; med tusen pistoler kan man möta allt; töm då edra fickor.
— Se här!
— Godt. Och ni reser?
— Om en timme; jag måste ha tid att förtära något, och derunder skall jag skicka efter en posthäst.
— Förträffligt! Farväl, herr chevalier!
— Farväl, min grefvinna!
— Anbefall mig hos kardinalen.
— Anbefall mig hos hin håle!
Mylady och Rochefort vxlade ett småleende och åtskildes.
En timme derefter red Rochefort sin väg i starkt galopp, och fem timmar senare passerade han Arras.
Våra läsare veta redan, huru han vardt igenkänd af d'Artagnan, och huru detta igenkännande, hvilket väckte en viss fruktan hos de fyra musketörerne, gaf ny fart åt deras resa.

Kapitel LXIII

Vattendroppen.

Knapt hade Rochefort gått ut, förrän fru Bonacieux åter inträdde. Hon fann mylady med leende ansigte.

— Nå väl, sade den unga qvinnan, det har då händt, hvad ni fruktade? I afton eller i morgon skickar kardinalen efter eder?

— Hur vet ni det, mitt barn? frågade mylady.

— Jag hörde det af budbärarens egen mun.

— Kom och sätt eder här hos mig, sade mylady.

— Här är jag.

— Vänta, tills jag försäkrat mig, att ingen kan höra oss.

— Hvarför all denna försigtighet?

— Det skall ni få veta.

Mylady steg upp, gick till dörren, öppnade den, tittade ut i korridoren, kom tillbaka och satte sig bredvid fru Bonacieux.

— Då, sade hon, spelade han sin rol bra.

— Hvem då?

— Den, som anmälde sig hos abbedissan såsom kardinalens utskickade.

— Det var då en rol han spelade?

— Ja, mitt barn.

— Denne man var då icke...?

— Denne man, sade mylady, i det hon sänkte rösten, var min bror.

— Eder bror! utropade fru Bonacieux.

— Nå väl, det fins ingen mer än ni, som känner denna hemlighet, mitt barn; om ni yppar den för hvem det vara må, är jag förlorad, och kanske äfven ni.

— O, min Gud!

— Hör på, huru det hänger i hop. Min bror, som skyndade till min hjälp för att föra mig bort härifrån, äfven med våld, om så behöfdes, träffade kardinalens utskickade, som skulle hemta mig. Han följde efter honom. Då de kommit till ett ensligt och aflägsset ställe på vägen, drog han värjan, uppmanande budbäraren att lemna honom de papper han medförde. Budbäraren ville försvara sig; min bror dödade honom.

— Ah! sade fru Bonacieux, skälvvande.

— Besinna, det var enda utvägen. Då beslöt min bror att bruka list i stället för våld; han tog papperen, anmälde sig här såsom utskickad från kardinalen sjelf, och om en eller två timmar kommer en vagn att hemta mig å hans eminens' vägnar.

— Jag förstår; det är eder bror, som skickar vagnen.

— Ja visst; men det är icke allt; det der brevet ni fått och som ni tror vara från fru de Chevreuse...

— Nå väl?

— Det är falskt.

— Huru så?

— Jo, falskt; det är endast en snara, på det ni ej skall göra motstånd, då man kommer för att hemta eder.

— Men det är ju d'Artagnan, som kommer?

— Ni misstar eder; d'Artagnan och hans vänner äro qvar vid La Rochelles belägring.

— Huru vet ni det?

— Min bror träffade flere af kardinalens utskickade, förklädda till musketörer. Man skulle kalla eder ut i porten, ni skulle tro, att ni hade att göra med vänner, man skulle röfva bort eder och återföra eder till Paris.

— O, min Gud! Mitt hufvud förvirras i detta kaos af orättfärdigheter. Jag känner, att om detta fortfore, återtog fru Bonacieux, i det hon förde händerna till sin panna, skulle jag varda vansinnig.

— Hör!

— Hvad är det?

— Jag hör stegen af en häst; det är min bror, som far tillbaka; jag vill säga honom ett sista farväl; kom!

Mylady öppnade fönstret och vinkade åt fru Bonacieux att äfven komma dit. Den unga qvinnan skyndade till fönstret.

Rocheport red förbi i galopp.

— Adjö, min bror! ropade mylady.

Chevaliern lyfte upp hufvudet, såg de två unga fruntimren och skickade under ridten en vänlig helsning med handen åt mylady.

— Den gode George! sade hon, i det hon tillslöt fönstret, med ett ansigtsuttryck fullt af tillgifvenhet och melankoli.

Hon gick tillbaka och satte sig på sin förra plats, liksom hade hon varit fördjupad i enskilda betraktelser.

— Min goda fru, sade fru Bonacieux, förlåt, att jag stör eder, men säg, hvad råder ni mig att göra? Min Gud! Ni har mer erfarenhet än jag; tala, jag hör eder.

— Först och främst, sade mylady, är det väl möjligt, att jag be-
drar mig och att d'Artagnan och hans vänner verkligen komma eder till hjälp.

— Ack, det vore allt för lyckligt! utropade fru Bonacieux; så mycken sällhet är icke mig beskärd!

— Då inser ni väl, att det vore helt enkelt fråga om tiden, ett slags kappridning. Om edra vänner hinna först fram, är ni räddad; om kardinalens handtlangare göra det, är ni förlorad.

— Ack ja, ja, förlorad utan förbarmande! Hvad är att göra? Hvad är att göra?

— Här kunde väl ges en helt enkel, helt naturlig väg.

— Hvilken, säg?

— Det vore att gömma sig i granskapet och vänta för att sålunda försäkra sig om, hvilka de äro, som komma för att hemta eder.

— Men hvar skulle jag vänta?

— Åh, den frågan är lätt besvarad; jag ämnar sjelf uppehålla mig dold några mil härifrån, i väntan att min bror kommer och hemtar mig. Nå väl, jag tar eder med mig, vi dölja oss och vänta tillsammans.

— Men man släpper mig ej härifrån; jag är här så godt som fånge.

— Som man tror, att jag reser på kardinalens order, skall man icke tro eder vara så angelägen att följa mig.

— Nå väl?

— Nå väl! Vagnen håller vid porten; ni tar farväl af mig; ni stiger upp på fotsteget för att än en gång omfamna mig; min brors betjent, som kommer för att hemta mig, är underrättad på förhand; han vinkar åt postiljonen, och vi fara af i galopp.

— Men d'Artagnan, d'Artagnan, om han kommer?

— Det få vi ju veta.

- På hvad sätt?
- Ingenting är lättare; vi återskicka till Béthune min brors betjent, på hvilken, som jag sagt, vi kunna lita; han förkläder sig och tar kvarter midt emot klostret; komma kardinalens utskickade, rör han sig icke ur fläcken; komma d'Artagnan och hans vänner, för han dem till oss.
- Han känner dem således?
- Ja visst; han har ju sett herr d'Artagnan hos mig.
- Ja, ja, ni har rätt. Sålunda går allt bra; allt är på bästa sätt, men aflägsnom oss icke för långt härifrån.
- Sju eller åtta lieues på sin höjd; vi hålla oss vid gränsen, till exempel, och vid första alarm bege vi oss utom Frankrike.
- Men hvad skola vi göra till dess?
- Vi vänta.
- Men om de komma?
- Min brors vagn skall komma före dem.
- Men om jag icke är hos eder, då man kommer för att hemta eder; om jag till exempel spisar middag eller afton?
- Gör en sak!
- Säg åt vår goda abbedissa, att ni, för att lemna mig så litet som möjligt, ber att få intaga edra måltider hos mig.
- Skall hon tillåta det?
- Hvilken olägenhet skulle väl ligga deri?
- O, förträffligt! På det sättet varda vi ej åtskilda ett enda ögonblick.
- Nå väl, gå nu till henne och framställ eder anhållan; jag känner mig tung i hufvudet; jag har lust att göra en tur i trädgården.
- Gör det; hvar träffar jag eder sedan?
- Här, om en timme.
- Här om en timme! O, hvad ni är god! Jag tackar eder.
- Hur kunde jag väl annat än intressera mig för eder? Om ni ock ej vore så vacker och intagande, så är ni ju vän till en af mina bästa vänner.
- Den gode d'Artagnan! Ack, hur innerligt han skall tacka eder!
- Det hoppas jag också. Välan, allt är öfverenskommet; låtom oss gå.
- Och ni går i trädgården?
- Ja.
- Följ korridoren; en liten trappa för eder dit.

— Bra; tack.

De båda fruntimren lemnade hvarandra, i det de vaxlade ett förtjusande småleende.

Mylady hade talat sanning; hon kände sig verkligen tung i hufvudet, ty hennes orediga förslag stötte mot hvarandra som i ett kaos. Hon behöfde vara ensam för att ordna sina ideer; hon blickade obestämdt in i framtiden, men tystnad och stillhet voro af nöden, för att hon skulle kunna gifva en tydlig form, en bestämd plan åt sina ännu orediga tankar.

Det angelägnaste af allt var att föra bort fru Bonacieux till ett säkert ställe och der, om så fordrades, begagna henne som gisslan. Mylady började frukta utgången af denna förfärliga duell, i hvilken hennes fiender visade lika mycken ihärdighet, som hon røjde förbittring.

För öfrigt, liksom man förut har känning af ett annalkande oväder, anade hon, att denna utgång snart var för handen och ej kunde annat än varda förskräcklig.

Såsom vi redan nämt, var det henne af största vigt att hafva fru Bonacieux i sina händer. Fru Bonacieux var för d'Artagnan hela lifvet; hon var honom mer än lifvet; hon var den qvinna han älskade. Hon utgjorde alltså, i händelse af motgång, ett medel till underhandling, genom hvilket man säkert kunde betinga sig goda villkor.

Alltså, denna punkt var klar. Utan misstroende skulle fru Bonacieux följa henne; en gång väl dold med henne i Armentières, var det lätt att inbilla henne, att d'Artagnan ej kommit till Béthune. Allra sist om fjorton dagar kunde mylady för öfrigt eftertänka, huru hon skulle ställa till för att hämnas på de fyra vännerna. Hon skulle, Gud vare lof, ej få tråkigt, ty hon skulle ha det för en qvinna af hennes karakter angenämaste tidsfördrif, en ljuf hämd att uttänka.

Under det hon funderade, kastade hon ögonen omkring sig och inpräglade i sitt hufvud trädgårdens belägenhet. Mylady var som en skicklig general, hvilken tager i beräkning allt, både seger och nederlag, och som, allt efter krigslyckans vaxlingar, är beredd att rycka framåt eller draga sig tillbaka.

Efter en timmes förlopp hörde hon en mild stämman ropa henne; det var fru Bonacieux. Den goda abbedissan hade naturligtvis samtyckt till allt, och att börja med skulle de nu spisa afton tillsammans.

När de kommo in på gården, hörde de bullret af en vagn, som stannade vid porten.

Mylady lyssnade.

— Hör ni? sade hon.

— Ja, jag hör en vagn rulla.

— Det är den, som min bror skickar oss.

— Ack, min Gud!

— Se så, mod!

Man ringde på klosterporten; mylady hade ej bedragit sig.

— Gå upp i eder kammare, sade hon till fru Bonacieux; ni har väl några juveler, som ni önskar taga med eder?

— Jag har hans bref, sade hon.

— Nå väl, gå efter dem och kom sedan in till mig; vi skola supera i all hast; vi komma kanske att resa en del af natten och behöfva därför hemta krafter.

— Store Gud! sade fru Bonacieux, i det hon lade handen på sitt bröst, mitt hjerta vill brista, jag förmår icke gå.

— Mod blott, mod! Besinna, att ni redan om en fjerdedels timme är räddad, och att hvad ni gör sker endast för honom.

— Ja, ja, allt för honom! Ni har med ett enda ord återgett mig modet. Gå, jag kommer sedan.

Mylady steg hastigt upp till sig; der träffade hon Rocheforts lakej och gaf honom instruktion.

Han skulle vänta vid porten; om musketörerne händelsevis syntes till, skulle vagnen fara af i galopp, köra rundt omkring klostret och vänta mylady vid en liten by, belägen vid andra änden af skogen. I sådant fall skulle mylady gå genom trädgården och till fots begifva sig till byn; vi ha redan nämt, att mylady märkvärdigt väl kände denna trakt af Frankrike.

Om musketörerne ej syntes till, skulle allt ske så, som öfverenskommet var. Fru Bonacieux skulle stiga upp i vagnen under förevändning att taga afsked af mylady, och vagnen skulle bortföra henne.

Fru Bonacieux kom in, och för att betaga henne alla misstankar, i händelse hon kunde hysa sådana, upprepade mylady för henne, i lakejens närvaro, hela den senare delen af hans instruktion.

Mylady gjorde några frågor om vagnen; den var förspänd med tre hästar och kördes af en postiljon; Rocheforts lakej skulle rida framför vagnen.

Myladys fruktan, att fru Bonacieux kunde hysa misstankar, var alldeles ogrundad; den stackars unga qvinnan var för ädel att kun-

na misstänka en sådan trolöshet hos en annan qvinna; för öfrigt var grefvinnan Winters namn, hvilket hon hört abbedissan uttala, henne alldeles obekant, och hon visste ej ens, att en qvinna haft en så stor och ödesdiger andel i hennes lifs olyckor.

— Ni ser, sade mylady, då lakejen gått ut, att allt är i ordning. Abbedissan misstänker ingenting; hon tror, att man kommer för att hemta mig å kardinalens vägnar. Denne man skall nu lemna de sista ordena. Ät nu en smula, drick en tår vin och låt oss fara.

— Ja, sade fru Bonacieux helt maskinmässigt, ja, låt oss fara.

Mylady vinkade åt henne att taga plats midt emot henne, slog i ett litet glas spanskt vin och lade för henne af bröstet på en kyckling.

— Se, sade hon till henne, om icke allt gynnar oss; se, hur det skymmer; i daggryningen skola vi hinna fram till vår tillflyktsort, och ingen skall ana, hvar vi äro. Mod blott! Ät litet!

— Fru Bonacieux åt helt mekaniskt några munsbitar och läppjade af glaset.

— Se så, se så, sade mylady, i det hon förde sitt glas till munnen, gör som jag.

Men just som hon var på väg att föra glaset till sina läppar, förblef hennes hand orörligt utsträckt; hon hade från vägen hört liksom ett aflägsset buller af galopperande hästar, som närmade sig, och strax derefter tyckte hon sig höra hästar gnägga.

Detta buller ryckte mylady ur hennes glädje, liksom stormen uppväcker oss midt under en skön dröm; hon bleknade och skyndade till fönstret, under det att fru Bonacieux darrande reste sig upp och höll sig fast i stolen för att ej falla omkull.

Ännu såg man ingenting; man hörde blott galopperandet, som städse närmade sig.

— O, min Gud! ropade fru Bonacieux, hvad är det för buller?

— Det är våra vänner eller våra fiender, sade mylady med en förfärlig kallblodighet. Stanna, der ni är; jag skall säga eder det.

Fru Bonacieux förblef stående, stum, orörlig och blek som en bildstod.

Emellertid vardt bullret allt starkare; hästarna kunde ej vara på mer än hundra femtio stegs afstånd; om man ännu ej såg dem, var det därför, att vägen krökte sig. Emellertid var bullret så tydligt, att man hade kunnat räkna hästarnas antal efter de jemna slagen af deras hofvar.

Mylady blickade ut med den mest spända uppmärksamhet; det var just tillräckligt ljusst för att kunna igenkänna dem, som anlände.

Hastigt såg hon vid vägens krökning galonerade hattar blänka och plymer svaja; hon räknade två, sedan fem och slutligen åtta ryttare. En af dem red framför alla de andra på två hästlängders afstånd.

Mylady gaf till ett undertryckt anskri. I den, som red i spetsen, kände hon igen d'Artagnan.

— O, min Gud, min Gud! utropade fru Bonacieux; hvad är på färde?

— Det är drabantuniformer, tillhörande kardinalens livvakt; intet ögonblick att förlora! utropade mylady. Låt oss fly, låt oss fly!

— Ja, ja, låt oss fly! upprepade fru Bonacieux, men hon kunde ej taga ett steg, fastnaglad af fruktan, som hon var, på sin plats.

Man hörde ryttarne rida förbi fönstret.

— Kom då, men kom då! utropade mylady, i det hon sökte släpa den unga qvinnan med sig, hållande henne vid armen. Tack vare trädgården, hvartill jag har nyckeln, kunna vi ännu fly, men låt oss skynda; om fem minuter är det för sent.

Fru Bonacieux försökte att gå, tog några steg och föll ned på sina knän.

Mylady försökte resa upp henne och föra henne bort, men lyckades ej.

I detta ögonblick hörde man rullandet af vagnen, som vid musketörernes åsyn körde bort i galopp.

Derefter smälde tre eller fyra skott.

— För sista gången, vill ni komma? utropade mylady.

— O, min Gud, min Gud! Ni ser ju, att krafterna svika mig, ni ser ju, att jag ej kan gå? Fly ensam.

— Fly ensam och lemna eder här? Nej, nej, aldrig! utropade mylady.

Plötsligt rätade hon upp sig, en afgrundsblixt framsköt ur hennes ögon; hon skyndade till bordet och slog i fru Bonacieux' glas innehållet af en ringinfattning, hvilken hon öppnade med en sällsam brådska.

Det var en liten rödaktig kula, som strax upplöstes.

Derefter tog hon glaset med stadig hand.

— Drick, sade hon, detta vin skall ge eder krafter; drick!

Hon förde glaset till den unga qvinnans läppar; denna drack maskinmässigt.

— Ah! Det var icke så jag ville hämnas, tänkte mylady, i det hon med ett infernaliskt leende åter satte glaset på bordet, men, på min ära, man gör hvad man kan!

Och hon störtade ut ur rummet.

Fru Bonacieux såg henne fly utan att kunna följa henne; hon var i samma tillstånd som de, hvilka drömma, att man förföljer dem, och förgäfvets försöka att komma undan.

Några ögonblick förflöto; ett förfärligt buller hördes på porten; hvarje ögonblick väntade fru Bonacieux, att mylady åter skulle visa sig, men hon syntes ej till.

Flere gånger frambröt, utan tvifvel af förskräckelse, en kallsvett på hennes brännande panna.

Omsider hörde hon gnisslandet af gallerportarna, som man öppnade; bullret af stöflar och sporrar ljud i trappan; ett starkt sorl af röster närmade sig, och midt ibland dessa tyckte hon sig höra sitt namn uttalas.

Plötsligt uppgaf hon ett högt glädjerop och störtade fram till dörren; hon hade känt igen d'Artagnans röst.

— D'Artagnan! D'Artagnan! utropade hon. Är det ni? Hitåt! Hitåt!

— Constance! Constance! svarade den unge mannen. Hvar är ni? O, min Gud!

I samma ögonblick gaf dörren till klostercellen efter för en stöt, snarare än den öppnades. Flere karlar störtade in i rummet; fru Bonacieux hade fallit ned i en länstol utan att kunna röra sig.

D'Artagnan kastade från sig en ännu rykande pistol, hvilken han höll i handen, och föll på knä framför sin älskarinna; Atos stack åter sin pistol i bältet; Portos och Aramis, som hade sina värjor dragna, stucko dem åter i slidorna.

— Ack, d'Artagnan, min högt älskade d'Artagnan, du kommer då äntligen! Du hade icke bedragit mig, det är ju du!

— Ja, jag, Constance! Återförenade!

— Ack! Hon sade väl, att du ej skulle komma, men jag hoppades ändå; jag ville icke fly. O, hvad jag gjorde väl! Huru lycklig jag känner mig!

Vid ordet hon steg Atos, som lugnt hade satt sig ned, åter hastigt upp.

— Hon? Hvilken hon? frågade d'Artagnan.

— Mitt sällskap, hon, som af vänskap för mig ville rycka mig undan mina förföljare, hon, som nyss flydde bort, emedan hon tog eder för kardinalens drabanter.

— Edert sällskap! utropade d'Artagnan, blekare än hans älskarinnas hvita slöja. Om hvilket sällskap talar ni?

— Om den, hvars vagn höll vid porten; om ett fruntimmer, som säger sig vara eder vän, d'Artagnan; om ett fruntimmer, för hvilken ni omtalat allt.

— Hennes namn! utropade d'Artagnan; min Gud! Vet ni då icke hennes namn?

— Jo, man nämde det för mig; vänta litet. . . men det är besynnerligt. . . o, min Gud! Mitt hufvud förvirras, jag ser icke längre.

— Hjelp, hjälp, mina vänner! Hennes händer äro iskalla, utropade d'Artagnan; hon mår illa; store Gud, hon förlorar sansen!

Under det att Portos med hela styrkan af sin stämman ropade på hjälp, skyndade Aramis fram till bordet för att taga ett glas vatten, men han hejdade sig, då han såg den förfärliga förändringen i Atos' ansigte, under det att denne, stående framför bordet, med håren resta på hufvudet och med ögon stela af bestörtning, betraktade ett af glasen och syntes vara ett rof för den förfärligaste misstanke.

— Åh, sade Atos, åh nej, det är omöjligt! Gud skulle ej tillåta ett sådant brott.

— Vatten, vatten! ropade d'Artagnan; vatten!

— O, arma qvinna, arma qvinna! mumlade Atos med bruten stämman.

Fru Bonacieux öppnade ögonen under d'Artagnans kyssar.

— Hon kommer sig för! utropade den unge mannen; o, min Gud, min Gud, jag tackar dig!

— Min fru, sade Atos, min fru, i himmelns namn, hvems är detta tomma glas?

— Mitt, min herre, svarade den unga qvinnan med döende röst.

— Och hvem hade slagit i vinet, som var i glaset?

— Hon!

— Hvilken hon?

— Ah, nu mins jag, sade fru Bonacieux, grefvinnan Winter.

De fyra vännerna uppgåfvo ett enda och samma rop; men Atos' röst hördes öfver de andras.

I detta ögonblick antog fru Bonacieux' ansigte en svartblå färg; en dof smärta nedtryckte henne; hon föll flämtande i Portos' och Aramis' armar.

D'Artagnan fattade Atos' händer med en ångest omöjlig att beskrifva.

— Huru? sade han, du tror då. . . Hans röst bortdog i en snyftning.

— Jag tror allt, sade Atos, i det han bet sina läppar blodiga för att qväfva en suck.

— D'Artagnan! D'Artagnan! ropade fru Bonacieux, hvar är du? Lemna mig icke; du ser ju, att jag håller på att dö?

D'Artagnan släpte Atos' händer, hvilka han ännu krampaktigt höll i sina, och skyndade fram till henne.

Hennes vackra ansigte var alldeles vanstäldt; redan hade hennes glasartade ögon ej någon blick mera; en konvulsivisk darrning skakade hela hennes kropp, och svetten strömmade öfver hennes panna.

— I himmelns namn, skynda, ropa! Portos, Aramis, skaffa hjälp!

— Utan gagn, sade Atos, utan gagn; för det gift, som hon blandar, fins intet motgift.

— Ja, ja, hjälp, hjälp! mumlade fru Bonacieux, hjälp!

Derpå samlade hon alla sina krafter, lade sina båda armar om den unge mannens hufvud, betraktade honom ett ögonblick, som om hela hennes själ öfvergått i hennes blick, och med ett snyftande rop tryckte hon sina läppar mot hans.

— Constance! Constance! utropade d'Artagnan.

En suck framträngde genom fru Bonacieux' mun, under det att hennes läppar vidrörde d'Artagnans; denna suck, det var hennes kyska och älskande själ, som uppsteg till himmelen.

D'Artagnan tryckte nu blott ett lik i sin famn. Den unge mannen uppgaf ett rop och nedföll vid sin älskarinnas sida, lika blek och iskall som hon.

Portos grät. Aramis knöt handen mot himmeln. Atos gjorde kors-tecknet.

I detta ögonblick syntes en man i dörren, nästan lika blek som de, hvilka voro i rummet; han blickade omkring sig och såg fru Bonacieux död, d'Artagnan afsvimmad.

Han uppträdde just i det ögonblick af bedöfnings, som följer på stora katastrofer.

— Jag bedrog mig ej, sade han; der är herr d'Artagnan, och I ären hans tre vänner, herrar Atos, Portos och Aramis.

De, hvilkas namn uttalats, sågo med förvåning på främlingen; alla tre tyckte sig känna honom.

— Mina herrar, återtog den nyanlände, I, liksom jag, efterspanen en qvinna, som, tillade han med ett förfärligt leende, bort farit fram här, ty jag ser der ett lik.

De tre vännerna förblefvo stumma; både rösten och ansigtet påminde dem om en man, hvilken de redan hade sett, men de kunde ej erinra sig under hvilka omständigheter.

— Mina herrar, fortfor främlingen, då I ej tyckens igenkänna en man, som troligtvis två gånger haft eder att tacka för lifvet, måste jag uppge mitt namn; jag är lord Winter, denna qvinnas svåger.

De tre vännerna gåfvo till ett rop af förvåning.

Atos steg upp och räckte honom sin hand.

— Välkommen, mylord, sade han; ni tillhör de våra.

— Jag reste från Portsmouth fem timmar senare än hon, sade lord Winter; jag kom tre timmar senare än hon till Boulogne; jag förfelade henne på tjugu minuter när i Saint-Omer, men slutligen tappade jag hennes spår i Lilliers. Sedan for jag på vinst och förlust och frågade mig för hos alla, då jag såg eder rida förbi i galopp; jag kände igen herr d'Artagnan. Jag ropade på eder, I svaraden mig icke; jag ville följa efter eder, men min häst var för trött att kunna springa lika fort som edra; och dock ser det ut, som I, oaktadt all eder skyndsamhet, ändock kommit för sent.

— Ja, som ni ser, sade Atos, i det han visade lord Winter fru Bonacieux' lik och d'Artagnan, hvilken Portos och Aramis sökte åter bringa till lif.

— Äro de båda döda? frågade lord Winter kallt.

— Nej, lyckligtvis, svarade Atos; herr d'Artagnan är endast afsvimmad.

— Så mycket bättre! sade lord Winter.

I sjelfva verket slog d'Artagnan i detta ögonblick upp ögonen.

Han slet sig ur Portos' och Aramis' armar och kastade sig likt en vansinnig öfver sin älskarinnas kropp.

Atos steg upp, gick med afmätta, högtidliga steg fram till sin vän, omfamnade honom ömt och sade, då han utbrast i snyftningar, med sin ädla och öfvertygande röst:

— Min vän, var en man; qvinnor begråta de döde, män hämnas dem!

— O, ja, sade d'Artagnan, är det fråga om att hämnas, så är jag strax färdig att följa dig!

Atos begagnade detta ögonblicks styrka, som hoppet om hämd återgaf hans olycklige vän, för att vinka åt Portos och Aramis att gå efter abbedissan.

De båda vännerna mötte henne i korridoren, ännu helt bestört och uppskakad af så många händelser; hon tillkallade några nunnor, som, tvärt emot alla klostervanor, nu befunno sig tillsammans med fem karlar.

— Min fru, sade Atos, i det han tog d'Artagnans arm under sin, vi öfverlemna åt edra fromma omsorger denna olyckliga qvinnas kropp. Hon var en engel på jorden, innan hon vardt en himmelns engel. Behandla henne som en af edra systrar; vi skola en dag komma tillbaka och bedja på hennes graf.

D'Artagnan dolde sitt ansigte vid Atos' bröst och utbrast i snyftningar.

— Gråt, sade Atos, gråt, du hjerta, fullt af kärlek, ungdom och lif! Ack, huru gerna ville jag ej kunna gråta liksom du!

Och han släpade sin vän med sig, öm som en fader, tröstrik som en herrens tjenare, stor som den man, som lidit mycket.

Alla fem, åtföljda af sina betjenter, som förde deras hästar vid tygeln, begåfvo sig på väg till staden Béthune, hvars förstad man kunde skönja, och de stannade utanför det första värdshus de påträffade.

— Men, sade d'Artagnan, skola vi icke förfölja denna qvinna?

— Senare, sade Atos, jag har mina mått och steg att taga.

— Men hon undkommer oss, återtog den unge mannen, hon undkommer oss, Atos, och det varder då ditt fel.

— Jag ansvarar för henne, sade Atos.

D'Artagnan hade så stort förtroende för allt, hvad hans vän yttrade, att han sänkte hufvudet och gick in i värdshuset utan att säga något.

Portos och Aramis sågo på hvarandra; de kunde ej begripa Atos' trygghet.

Lord Winter trodde, att han talade så för att döfva d'Artagnans smärta.

— Nu, mina herrar, sade Atos, då han förvissat sig om, att det fanns fem lediga rum i värdshuset, låt oss nu gå hvar och en till sig. D'Artagnan behöfver vara ensam för att gråta och I för att sofva. Varen lugna, jag åtar mig allt.

— Jag tycker likväl, sade lord Winter, att, om det skall tagas några mått och steg mot grefvinnan, detta är min sak, ty hon är min svägerska.

— Och min hustru, inföll Atos.

D'Artagnan smålog, ty han förstod, att Atos var säker på sin hämd, då han uppenbarade en sådan hemlighet; Portos och Aramis sågo på hvarandra och bleknade. Lord Winter trodde, att Atos mist förståndet.

— Dragen eder nu tillbaka, hvar och en till sig, sade Atos, och låten mig råda; I insen väl, att detta rör mig i egenskap af hennes man. Likväl, d'Artagnan, om du har det i behåll, så lemna mig det papper, som föll ur den der karlens hatt och hvarpå stadens namn stod skrifvet.

— Ah, sade d'Artagnan, jag förstår, detta namn skrifvet med hennes hand. . .

— Du finner, sade Atos, att det ges en Gud i himmeln!

Kapitel LXIV

Mannen i röda kappan.

Atos' förtvivflan hade lemnat rum för en samlad smärta, som lät denne mans lysande själsförmögenheter framstå ännu klarare.

Uteslutande upptagen af en enda tanke, tanken på det löfte han gifvit och det ansvar han iklädt sig, gick han sist af alla in i sitt rum, bad värden skaffa honom en karta öfver landskapet, lutade sig der öfver, rådfrågade de uppdragna linierna, såg, att fyra särskilda vägar gingo från Béthune till Armentières, och lät kalla in betjenterne.

Planchet, Grimaud, Mousqueton och Bazin infunno sig och mottogo Atos' tydliga, punktliga och bestämda föreskrifter.

De skulle följande dag i gryningen begifva sig till Armentières, hvar och en på särskild väg. Planchet, som var den förståndigaste af de fyra, borde följa den väg, der vagnen försvunnit, på hvilken de tre vännerna hade skjutit, och hvilken, som man påminner sig, Rocheforts betjent medföljt.

Atos skickade betjenterne på rekognosering, först och främst emedan han, allt sedan dessa karlar kommit i hans och hans vänners tjenst, hos hvardera af dem upptäckt särskilda och väsentliga egen-skaper.

Vidare, då betjenter fråga sig för, väcka de alltid mindre misstroende hos förbifarande än deras herrar och röna alltid större sympati hos dem, till hvilka de vända sig.

För öfrigt kände mylady herrarne, men ej lakejerne. Deremot kände de mylady fullkomligt.

Alla fyra skulle påföljande dag klockan elfva sammanträffa. Om de upptäckt myladys tillhåll, skulle tre stanna qvar för att bevaka henne

och den fjerde vända om till Béthune för att underrätta Atos och visa de tre vännerna vägen.

Sedan dessa föreskrifter lemnats, drogo betjenterne sig tillbaka i sin tur.

Atos steg då upp från stolen, knäpte om sig sin värja, svepte in sig i sin kappa och gick ut ur värdshuset; klockan var nära tio på aftonen. Klockan tio på aftonen äro, som man vet, gatorna föga besökta i landsortsstäderna. Atos sökte emellertid tydligen någon, till hvilken han kunde ställa en fråga. Ändtligen träffade han en försenad vandrare, närmade sig och sade honom några ord. Mannen, till hvilken han vände sig, studsade förskräckt tillbaka, men besvarade emellertid musketörens tilltal genom en anvisande åtbörd. Atos bjöd denne man en half pistol för det han skulle åtfölja honom, men han afslog tillbudet.

Atos gick in på den gata, hvilken mannen hade utpekadt, men anländ till en korsgata, stannade han åter i synbart bryderi. Som emellertid denna korsgata, mer än något annat ställe, lemnade hopp om att kunna träffa någon, stannade han der. Efter ett ögonblicks förlopp gick också en nattväktare förbi. Atos upprepade till honom samma fråga, han redan framställt till den första person han träffat. Nattväktaren visade samma förskräckelse, vägrade likaledes att följa Atos och utpekade den väg han borde följa.

Atos gick i anvisad riktning och uppnådde förstaden, belägen åt motsatt sida till den, hvarifrån han och hans kamrater hade kommit. Här syntes han åter orolig och villrådig samt stannade för tredje gången.

Lyckligtvis kom en tiggare, som närmade sig Atos för att bedja honom om en almosa. Atos bjöd honom en écu, om han ville ledsaga honom dit han ämnade sig. Tiggaren var ett ögonblick villrådig, men då han såg det i mörkret blänkande silfvermyntet, bestämde han sig och bad Atos följa sig.

Då de kommit till ett gathörn, pekade han på ett långt bort liggande, enstaka, dystert hus; Atos närmade sig det, medan tiggaren, som fått sin betalning, aflägsnade sig det fortaste han kunde.

Atos gick rundt omkring det, innan han förmådde upptäcka dörren i anseende till den rödaktiga färg, hvarmed huset var bestruket. Ej minsta ljus framträngde genom springorna på fönsterluckorna, intet ljud lät ana, att det var bebodt, det var mörkt och tyst som en graf.

Tre gånger slog Atos på dörren utan att få svar. Vid tredje slaget närmade sig likväl steg inifrån; äntligen öppnades dörren till hälften, och en man, reslig till växten, med blek hy, svart hår och skägg, visade sig.

Atos och han vexlade några ord med låg röst, hvarefter den reslige mannen vinkade åt musketören, att han kunde stiga in. Strax begagnade Atos tillåtelsen, och dörren tillslöts efter honom.

Den man, som Atos kommit att uppsöka så långt bort och som han med så mycken möda funnit, införde honom i ett laboratorium, der han syselsatte sig med att med ståltrådar hopsätta de särskilda delarna af ett skelett. Hela kroppen var redan hopfogad; endast hufvudet låg ännu på ett bord.

Hela den öfriga möbleringen tillkännagaf, att den, hos hvilken Atos befann sig, syselsatte sig med naturvetenskapen; der funnos burkar, fullproppade med ormar och försedda med påskrifter allt efter de olika arterna; torkade ödlor lyste som smaragder, infattade i stora ramar af ett svart träslag; slutligen voro knippor af välluktande örter, utan tvifvel besittande egenskaper helt okända för den stora hopen, fästa vid taket och hängde ned i hörnen af rummet.

För öfrigt ingen familj, inga tjenare; den reslige mannen bebodde ensam detta hus.

Atos kastade en kall och likgiltig blick på alla de föremål vi nyss beskrefvit, och på uppmaning af den, han kommit att söka, satte han sig ned helt nära intill honom.

Nu tillkännagaf han anledningen till sitt besök och hvad för slags tjenst, han af honom önskade; men knapt hade han framställt sin begäran, förrän den okände, som förblifvit i stående ställning midt för musketören, bäfvade tillbaka af förskräckelse och vägrade. Då tog Atos upp ur fickan ett litet papper, hvarpå två rader voro skrifna, försedda med underskrift och sigill, och visade dem för den, som allt för tidigt hade tillkännagifvit sin motvilja. Den reslige mannen hade knapt sett de två raderna, underskriften och sigillet, förrän han bugade sig till tecken, att han ej vidare hade någon invändning att göra, utan strax var färdig att lyda.

Atos begärde icke mer; han steg upp, helsade, gick ut, vandrade tillbaka samma väg han kommit, inträdde åter i värdshuset och stängde sig inne på sitt rum.

I dagningen inträdde d'Artagnan till honom och frågade, hvad som var att göra.

— Vänta, svarade Atos.

Några ögonblick derefter lät abbedissan underrätta musketörerna, att den af mylady förgifna personens begrafning skulle försiggå klockan tolf. Om giftblanderskan hade man ännu ej haft några underrättelser. Man visste endast, att hon flytt genom trädgården, på hvars sandgångar man spårat hennes steg och hvars port man funnit stängd; nyckeln hade försvunnit.

På utsatt timme begåfvo sig lord Winter och de fyra vännerna till klostret; klockorna ringde i full fart, kapellet var öppnadt; endast grinden till koret var stängd. Midt uti koret hade man uppställt offrets lik, iklädt novisdräkten. På ömse sidor om koret och bakom de till klostret ledande grindarna var församlad karmeliterklostrets hela befolkning, hvilken afhörde gudstjensten och blandade sin sång med presternes, utan att se de verldslige och utan att af dem ses.

Vid dörren till kapellet kände d'Artagnan modet åter svika sig; han vände sig om för att se efter Atos, men Atos hade försvunnit.

Trogen sitt hämdevärf, hade Atos låtit föra sig ned i trädgården, och der på sandgångarna följande de lätta fjäten af denna qvinna, som lemnat ett blodspår öfver allt, der hon färdats fram, gick han ända till den åt skogen vettande porten, lät öppna den för sig och fördjupade sig i skogen.

Då bekräftades hans förmodan; vägen, på hvilken vagnen hade försvunnit, gick rundt omkring skogen. Atos följde en stund denna väg med ögat fäst på marken; smärre blodfläckar efter en blessyr, tillfogad antingen den karl, hvilken som lakej beledsagat vagnen, eller en af hästarna, syntes längs vägen. Efter vid pass tre fjerdedels lieue, knapt femtio steg från Festubert, förmärktes en större blodfläck, och vägen var uppsparkad af hästarna. Mellan skogen och detta röjande ställe, något bakom den uppsparkade jorden, återfann man samma små fotspår som i trädgården; här hade vagnen stannat.

På detta ställe hade mylady gått ut ur skogen och stigit upp i vagnen.

Nöjd med denna upptäckt, som besannade alla hans gissningar, återvände Atos till värdshuset och fann Planchet, som otåligt väntade honom.

Allt hade gått så, som Atos beräknat.

Planchet hade följt den honom anvisade vägen och hade liksom Atos sett blodfläckar; liksom Atos hade han märkt stället, der hästarna hade stannat; men han hade fortsatt längre än Atos, så att i byn Festubert, der han gått in på ett värdshus och druckit, hade han, utan att behöfva fråga, erfarit, att en sårad man, hvilken åtföljde ett fruntimmer, som reste i en postvagn, klockan half nio aftonen förut nödgats afbryta resan, emedan han ej kunnat fara längre. Händelsen hade man tillskrifvit tjuft, som troddes i skogen hafva anhållit vagnen. Mannen hade stannat kvar i byn, men fruntimret hade bytt om hästar och fortsatt sin resa.

Planchet sökte få reda på postiljonen, som kört vagnen, och träffade honom äfven. Han hade skjutsat damen till Fromelles; derifrån hade hon farit till Armentières. Planchet tog en genväg, och klockan sju på morgonen var han i Armentières.

Der fanns blott ett enda värdshus, det samma, der skjutsombytet var. Planchet utgaf sig der för en lakej, som sökte tjänst. Han hade icke samtalat tio minuter med värdshusets folk, förrän han visste, att ett ensamt fruntimmer kommit dit klockan elfva på aftonen, tagit ett rum, låtit tillkalla värdshusvärden och sagt honom, att hon önskade uppehålla sig någon tid der i trakten.

Planchet behöfde icke veta mer. Han skyndade till mötesplatsen, fann de tre lakejerne ordentligt på deras post, tog dem med sig, utstälde dem till vakt vid alla ingångarna till värdshuset och återvände till Atos, som just afhörde slutet af Planchets rapport, då hans vänner kommo tillbaka.

Allas ansigten voro dystra och rynkade, äfven Aramis' milda anlete.

— Hvad är att göra? frågade d'Artagnan.

— Vänta, svarade Atos.

Hvar och en gick in till sig.

Klockan åtta på aftonen gaf Atos befallning att sadla hästarna samt lät tillsäga lord Winter och de tre vännerna, att de skulle laga sig i ordning till expeditionen.

Inom ett ögonblick voro alla färdiga. Hvar och en undersökte sina vapen och gjorde dem i ordning. Atos gick sist ned; han fann d'Artagnan redan till häst och mycket otålig.

— Tålmod! sade Atos. Ännu felas oss någon.

De fyra ryttarne sågo förvånade omkring sig och sökte förgäfvets utfundera, hvem denne någon var, som kunde felas dem.

Nu kom Planchet med Atos' häst. Musketören hoppade lätt upp i sadeln.

— Vänta mig här, sade han; jag kommer strax tillbaka.

Och han red bort i galopp.

En fjerdedels timme derefter kom han tillbaka, åtföljd af en maskerad karl, insvept i en stor röd kappa.

Lord Winter och de tre musketörerna sågo frågande på hvarandra. Ingen af dem kunde upplysa de andra, ty ingen visste, hvem denne man var. De läto emellertid dervid bero, emedan Atos hade så stält till.

Under Planchets vägledning lemnade den lilla kavalkaden klockan nio värdshuset och tog samma väg, som vagnen hade följt.

Det var en sorglig anblick att se de sex männen färdas fram under tystnad, alla fördjupade i tankar, hemska som förtviflan, dystra som straffet.

Kapitel LXV

Domen.

Det var en mörk och stormig natt; tjocka skyar drogo öfver himmeln, fördunklande stjernornas ljus; månen skulle ej gå upp förr än vid midnatt.

Stundom såg man, vid skenet af en blix, som lyste vid horisonten, vägen, som utsträckte sig hvit och ödslig; men när blixten slocknat, insveptes alla åter i mörker.

Hvarje ögonblick återkallade Atos d'Artagnan, som allt jemt red i spetsen för den lilla truppen, och tvang honom att återtaga sin plats i ledet, som han efter några ögonblick å nyo öfvergaf. Han hade blott en enda tanke, den att skynda framåt, och han skyndade.

Under tystnad passerade man byn Festubert, der den sårade betjenten stannat; derefter red man utmed skogen Richebourg. Då man anländt till Herlier, tog Planchet, som allt jemt vägledde kolonnen, af till venster.

Flere gånger hade både lord Winter, Portos och Aramis försökt tilltala mannen i röda kappan, men vid hvarje fråga man gjort honom hade han bugat sig utan att svara. Då hade de resande förstått, att det gafs något skäl, hvarför den okände iakttog tystnad, och upphört att tala honom till.

För öfrigt tilltog ovädret, blixterna följde tätt på hvarandra, åskan började dundra, och en häftig blåst, orkanens förelöpare, hven i ryttarnes plymer och hår.

Kavalkaden föll in i starkt traf.

Något bortom Fromelles utbröt ovädret. Man svepte om sig sina kappor. Ännu återstodo tre lieues att rida; man tillryggalade dem under strömmar af regn.

D'Artagnan hade tagit af sig hatten och ej påtagit sin kappa; han tyckte om att låta vattnet strömma öfver sin brännande panna och sin af feberrysningar skälfvande kropp.

I det ögonblick, då den lilla truppen farit förbi Goskal och var nära poststationen, skilde sig en man, som sökt skydd under ett träd, från dess stam, med hvilken han sammansmält i mörkret, och gick fram ända till midten af vägen, i det han lade fingret på sin mun.

Atos kände igen Grimaud.

— Hvad är på färde? ropade d'Artagnan; skulle hon ha lemnat Armentières?

Grimaud gjorde med hufvudet en jakande åtbörd. D'Artagnan gnisslade med tänderna.

— Tyst, d'Artagnan! sade Atos; det är jag, som åtagit mig allt; det tillkommer således mig att förhöra Grimaud.

— Hvar är hon? frågade Atos.

Grimaud visade sin herre sitt böjda pekfinger.

— Ensam? frågade Atos.

Grimaud gjorde ett jakande tecken.

— Mina herrar, sade Atos, hon är en half lieue härifrån åt flodsidan till.

— Godt, sade d'Artagnan; visa oss vägen, Grimaud.

Grimaud tog af tvärs öfver fälten och vardt nu truppens vägvisare.

Efter vid pass fem hundra steg fann man en bäck, öfver hvilken man vadade.

Vid skenet af en blixtnåg såg man byn Enguinghem.

— Är det der? frågade d'Artagnan.

Grimaud skakade på hufvudet till tecken af ett nekande svar.

— Tyst då! sade Atos.

En annan blixtnåg glänste; Grimaud utsträckte armen, och vid det blåaktiga skenet, som eldormen spred, upptäckte man ett litet enstaka hus vid flodstranden, hundra steg från en färja.

Det lystes i ett af fönstren.

— Vi äro framme, sade Atos.

I detta ögonblick uppreste sig en man, som låg i ett dike; det var Mousqueton; han pekade på det upplysta fönstret.

— Der är hon, sade han.

— Och Bazin? frågade Atos.

— Medan jag bevakade fönstret, bevakade han dörren.

— Bra! sade Atos, I ären alla trogna tjenare.

Atos hoppade ned från sin häst, lade tygeln i Grimauds hand och gick fram till fönstret, sedan han tecknat åt den öfriga truppen att vika af åt dörren till.

Det lilla huset var omgifvet af en häck, två eller tre fot hög. Atos hoppade öfver häcken och kom ända fram till fönstret, hvartill ej funnos luckor, men hvars jalousier voro omsorgsfullt fördragna.

Han steg upp på stenfoten, på det han skulle kunna se öfver jalousierna.

Vid skenet af en lampa såg han ett fruntimmer, insvept i en mörk kappa, sittande på en pall framför en nära utslocknad eld. Hennes armbågar hvilade på ett dåligt bord, och hon lutade hufvudet mot sina båda händer, hvita som elfenben.

Man kunde ej urskilja hennes ansigte, men ett hemskt leende flög öfver Atos' läppar. På detta leende kunde man ej misstaga sig, det var verkligen den han sökte.

I detta ögonblick gnäggade en häst. Mylady lyfte upp hufvudet, såg Atos' bleka ansigte tryckt mot rutan och gaf till ett skri.

Atos förstod, att han var igenkänd, sköt med knäet och handen på fönstret, fönstret gaf vika, rutorna intrycktes.

Och Atos, lik hämdens spöke, hoppade in i rummet.

Mylady sprang till dörren och uppgaf ett nytt rop. D'Artagnan, troende, att hon hade någon utväg att fly, och fruktande, att hon skulle undkomma dem, drog en pistol ur bältet. Men Atos upplyfte handen.

— Sätt vapnet åter på sin plats, d'Artagnan, sade Atos; denna qvinnna måste varda dömd och ej mördad. Vänta ett ögonblick, d'Artagnan, och du skall vara nöjd. Stigen in, mina herrar.

D'Artagnan lydde, ty Atos talade med den högtidliga stämman och den mäktiga åtbörden hos en domare, sänd af Gud sjelf. Och efter d'Artagnan inträdde Portos, Aramis, lord Winter och mannen i röda kappan.

De fyra betjenterne bevakade dörren och fönstret.

Mylady hade dignat ned på sin pall med händerna utsträckta, liksom för att besvärja denna förskräckliga syn. Då hon blef varse sin svåger, uppgaf hon ett förfärligt rop.

— Hvem söken I? utropade mylady.
— Vi söka, sade Atos, Charlotte Backson, som först kallat sig grefvinna de la Fère och sedan lady Winter, baronessa af Sheffield.
— Det är jag, det är jag, mumlade hon i ytterligaste förskräckelse. Hvad viljen I mig?
— Vi vilja döma eder efter edra brott, sade Atos; det skall stå eder fritt att försvara eder; rättfärdiga eder, om ni kan. Herr d'Artagnan, låt ni först höra eder anklagelse.
D'Artagnan trädde fram.
— Inför Gud och människor, sade han, anklagar jag denna qvinna att hafva förgiftat Constance Bonacieux, död i går afton.
Han vände sig om till Portos och Aramis.
— Vi vitsorda anklagelsens riktighet, sade på en gång de båda musketörerne.
D'Artagnan fortfor:
— Inför Gud och människor anklagar jag denna qvinna att hafva velat förgifta mig sjelf med det vin, hon skickat mig från Villeroy tillika med ett falskt bref, liksom om det varit från mina vänner. Gud räddade mig, men en annan dog i mitt ställe, en man, som hette Brisemont.
— Vi bestyrka äfven denna anklagelse, sade Portos och Aramis på en gång.
— Inför Gud och människor, fortfor d'Artagnan, anklagar jag denna qvinna för att ha velat förmå mig att mörda grefve de Wardes, och då ingen fins här, som kan intyga sanningen af denna anklagelse, så intygar jag den sjelf. Jag har talat.
Och d'Artagnan gick öfver på andra sidan af rummet jemte Portos och Aramis.
— Nu är ordningen hos eder, mylord, sade Atos.
Baronen närmade sig nu i sin tur.
— Inför Gud och människor, sade han, anklagar jag denna qvinna att ha låtit mörda hertigen af Buckingham.
— Hertigen af Buckingham mördad! utropade alla de närvarande med en mun.
— Ja, sade baronen, mördad. Med anledning af det varningsbref, ni skref till mig, herr d'Artagnan, hade jag låtit arrestera denna qvinna och anförtrott henne i en redlig tjenares vård; hon förledde denne man, hon satte dolken i hans hand, hon förmådde honom att döda hertigen,

och i detta ögonblick betalar kanske Felton med sitt hufvud denna afgrundsandes brott.

En rysning genombäfvade domarne, då de hörde dessa hittills okända brott.

— Det är ändå icke allt, återtog lord Winter; min bror, som hade insatt eder till sin arftagerska, dog inom tre timmar i en besynnerlig sjukdom och hade svartblå fläckar öfver hela sin kropp. Huru dog eder man, min svägerska?

— O fasa! utropade Portos och Aramis.

— Buckinghamhs lönnmörderska, Feltons och min brors lönnmörderska, jag yrkar straff på eder och förklarar, att om det icke beviljas mig, så utkräfvat jag det sjelf.

Lord Winter stälde sig bredvid d'Artagnan, lemnande plats åt en ny anklagelse.

Mylady lät hufvudet nedsjunka i sina händer och sökte samla sina af en förfärlig yrsel förvirrade tankar.

— Nu är ordningen hos mig, sade Atos, darrande, såsom ett lejon darrar vid åsynen af ormen, nu är ordningen hos mig. Jag gifte mig med denna qvinna, då hon var unga flickan; jag gifte mig med henne, ehuru min familj var deremot; jag gaf henne min egendom, mitt namn, och en dag upptäckte jag, att denna qvinna var vanärad; hon var brännmärkt med en lilja på venstra axeln.

— Ah, sade mylady, i det hon steg upp, jag trotsar, att någon kan uppgifva, hvilken domstol öfver mig fält denna vanärande dom; jag trotsar, att någon kan uppgifva, hvem som verkställt den.

— Tyst, sade en röst. På detta tillhör det mig att svara. Och mannen i röda kappan närmade sig nu i sin ordning.

— Hvem är denne man? Hvem är denne man? utropade mylady, qväfd af förskräckelse, och hennes hår reste sig på det svartblå hufvudet, som om de varit levande.

Allas blickar riktades på denne man, ty ingen utom Atos kände honom.

Äfven Atos såg på honom med lika mycken bestörtning som de andra, ty han visste ej, på hvad sätt den främmande kunde vara inblandad i det rysliga drama, hvars upplösning nu nalkades.

Sedan han närmade sig mylady med långsamma och högtidliga steg, så att endast bordet skilde dem från hvarandra, aftog den okände sin mask.

Några ögonblick betraktade mylady med växande fasa detta bleka ansigte, som, infattadt i en ram af svart hår och kindskägg, endast uttryckte en iskall känslolöshet.

— O, nej, nej, utropade hon sedan plötsligt, i det hon reste sig och ryggade tillbaka ända till väggen, nej, det är en uppenbarelse från afgrunden, det är icke han! Hjelp, hjelp! skrek hon med hes stämman, i det hon vände sig mot väggen, liksom hon der med händerna kunnat öppna sig en utgång.

— Men hvem är ni då? utropade alla vitnena till detta uppträde.

— Fråga denna qvinna, sade mannen i röda kappan, ty I sen väl, att hon känt igen mig.

— Bödeln från Lille! Bödeln från Lille! utropade mylady, ett rof för en vansinnig förskräckelse och i det hon med händerna sökte hålla sig fast vid väggen för att ej falla.

Alla veko åt sidan, och mannen i röda kappan stod ensam qvar midt i rummet.

— O, nåd, nåd! Förskoning! utropade den eländiga, i det hon föll på knä.

Den okände väntade, tills tystnad åter inträdt.

— Jag sade ju, att hon känt igen mig, återtog han. Ja, jag är bödeln från staden Lille, och min historia är följande:

Allas ögon voro riktade på denne man, till hvars ord man lyssnade med nyfiken ängslan.

— Denna unga qvinna var fordom en ung flicka lika skön, som hon är ännu i dag. Hon var nunna i benediktinerklostret i Templemar. En ung prest med fromt och troende sinne förrättade gudstjensten i detta kloster; hon beslöt att förföra honom och lyckades. Hon skulle hafva förfört ett helgon.

Bådas klosterlöften voro heliga och oåterkalleliga; deras förbindelse kunde ej räcka länge utan att störta dem båda. Hon förmådde honom att samtycka, att de skulle öfvergifva orten för att begifva sig till en annan del af Frankrike, der de kunde lefva okända; men de behöfde penningar. Ingendera af dem hade sådana. Presten stal de heliga kärlen och sålde dem; men just då de lagade sig i ordning att fly, vordo de båda fängslade.

Åtta dagar derefter hade hon förledt fångvaktarens son och kommit undan. Den unge presten dömdes till tio års fängelse och brännmärkning. Jag var bödel i staden Lille, såsom denna qvinna redan sagt. Jag

var nödsakad att brännmärka den brottslige, och den brottslige, mina herrar, var min bror!

Då svor jag, att denna qvinna, som störtat honom, som var mer än hans medbrottsling, emedan hon förledt honom till brottet, skulle åtminstone dela hans straff. Jag anade, hvar hon gömt sig, jag förföljde henne, jag nådde henne, jag band henne och påtryckte henne samma brännmärke, som jag påtryckt min bror.

Dagen derpå, vid min återkomst till Lille, lyckades äfven min bror att rymma; man anklagade mig såsom medbrottslig i hans flykt och dömde mig att i hans ställe stanna i fängelset, tills han sjelf instälde sig der. Min arme bror var okunnig om denna dom; han hade återförenat sig med denna qvinna; de hade flytt tillsammans till Berry, och der hade han erhållit en liten prestsysla. Denna qvinna utgafs der för att vara hans syster.

Egendomsherrn, på hvars egor prestens kyrka var belägen, såg denna förmenta syster och vardt kär i henne, kär till den grad, att han begärde henne till äkta. Då öfvergaf hon den hon hade störtat för den hon ämnade störta och vardt grefvinna de la Fère.

Allas ögon riktades på Atos, hvars verkliga namn var detta, och som nickade för att dermed beteckna, att allt, hvad bödeln berättat, var sanning.

— Då, återtog den senare, återvände min arme bror till Lille, vansinnig, förtviflad och med föresats att befria sig från lifvet, sedan hon beröfvat honom allt, heder och sällhet; när han då fick veta, att man dömt mig till fångenskap i hans ställe, angaf han sig sjelf och hängde sig samma afton i fönstergluggen i sitt fängelse.

För öfrigt bör jag göra mina domare den rättvisan, att de höllo ord. Knapt var likets identitet bestyrkt, förrän man återgaf mig friheten.

Detta är det brott, för hvilket jag anklagar henne; detta är orsaken, hvarför jag brännmärkt henne.

— Herr d'Artagnan, sade Atos, hvad straff yrkar ni å denna qvinna?

— Dödsstraff, svarade d'Artagnan.

— Mylord Winter, fortfor Atos, hvad straff yrkar ni å denna qvinna?

— Dödsstraff, upprepade lord Winter.

— Herrar Portos och Aramis, sade Atos, I, som ären hennes domare, till hvad straff dömen I denna qvinna?

— Till dödsstraff, svarade de två musketörerne med dof röst.

Mylady uppgaf ett hiskligt vrålande och närmade sig några steg till sina domare, i det hon släpade sig på sina knän.

Atos utsträckte handen mot henne.

— Charlotte Backson, grefvinna de la Fère, mylady Winter, sade han, edra brott hafva tröttat människorna på jorden och Gud i himmeln. Om ni kan någon bön, så bed den; ty ni är dömd till döden, och ni måste dö.

Vid dessa ord, som icke lemnade henne något hopp, uppreste sig mylady i hela sin längd och ville tala; men krafterna sveko henne. Hon kände en mäktig och oförsonlig hand fatta henne vid håret och draga henne bort lika oeftergifligt, som olycksödet drager människan i förderfvet. Hon försökte ej ens att göra motstånd; hon gick ut ur kojan.

Lord Winter, d'Artagnan, Atos, Portos och Aramis gingo ut efter henne. Betjenterne följde sina herrar, och rummet stod öfvergifvet med sitt inslagna fönster, sin öppna dörr och sin rykande lampa, som dystert brann på bordet.

Kapitel LXVI

Afrättningen.

Det var nära midnatt; månen, stadd i aftagande och blodröd af ovädrets sista dyningar, gick upp bakom den lilla staden Armentières, som i dess bleka ljus aftecknade den dystra silhuetten af sina hus och skelettet af sin höga genombrutna klockstapel. Midt framför rullade floden Lys sina böljor, liknande en ström af smält tenn, under det man på andra stranden såg den svarta massan af träd afteckna sig på en stormig himmel, inkräktad af tjocka kopparfärgade skyar, som åstadkommo ett slags skymning midt i natten. Till venster höjde sig en gammal öfvergifven väderqvarn med sina orörliga vingar, och i dess ruiner lät en uggla höra sitt genomträngande, periodiska, entoniga läte. Här och der på slätten, till venster och höger om vägen, hvarpå det sorgliga tåget framskred, syntes några korta och tjocka träd, som liknade vanskapliga dvergar, nedhukande sig för att på denna dystra timme bespeja människorna.

En bred blixtnad öfverfor då och då horisonten i hela dess vidd, slingrade sig öfver den svarta trädmassan och styckade som en förfärlig turkisk kroksabel himmel och vatten i två delar. Ej en enda vindfläkt genomilade den tunga atmosfären. En dödystnad nedtryckte hela naturen, marken var fuktig och hal af det fallna regnet, och det åter upplifvade gräset doftade med mera friskhet.

Två betjenter höllo mylady under hvar sin arm och släpade henne med sig. Bödeln gick bakom, och lord Winter, d'Artagnan, Atos, Portos och Aramis kommo efter bödeln.

Planchet och Bazin gingo sist.

De två betjenterne förde mylady nedåt stranden. Hennes mun var stum, men hennes ögon talade med sin obeskrifliga vältalighet, bönfallande hos hvar och en af dem, hvilka hon betraktade.

Då hon befann sig några steg framför, sade hon till betjenterne:

— I fån tusen pistoler hvar, om I gynnen min flykt; men om I öfverlemnen mig åt edra herrar, äro mina hämnare helt nära, hvilka skola låta eder dyrt betala min död.

Grimaud var villrådlig. Mousqueton darrade i alla leder.

Atos, som hört myladys röst, närmade sig hastigt; lord Winter gjorde så äfven.

— Bort med betjenterne! sade han; hon har talat till dem; då äro de icke längre pålitliga.

Man ropade fram Planchet och Bazin, hvilka intogo Grimauds och Mousquetons plats.

Då de nedkommit till flodstranden, steg bödeln fram till mylady och band henne till händer och fötter.

Då bröt hon tystnaden för att utropa:

— I ären fega, eländiga mördare; I ären tio för att döda en stackars qvinna; akten eder; får jag icke hjälp, skall jag åtminstone varda hämnad.

— Ni är ingen qvinna, sade Atos kallt, ni tillhör icke människoslägget, ni är en demon, som sluppit lös ur afgrunden och som vi skola jaga dit tillbaka.

— Ack, mina herrar dygdevänner, sade mylady, kommen i håg, att den af eder, som rör ett hår på mitt hufvud, är i sin tur en mördare!

— Bödeln kan döda utan att därför vara mördare, min fru, sade mannen i röda kappan, i det han slog på sitt breda svärd; han är den siste domaren, ingenting annat; nachrichter, såsom våra grannar tyskarne säga. Och då han vid dessa ord band henne, uppgaf hon två eller tre vilda rop, som gjorde ett hemskt och högst eget intryck, då de flögo ut i natten och förlorade sig i den djupa skogen.

— Men om jag är brottslig, om jag begått de brott, för hvilka I ankla mig, vrålade mylady, så dragen mig inför en domstol; I ären inga domare, som kunnen döma mig.

— Jag föreslog eder Tyburn, sade lord Winter; hvarför ville ni ej komma dit?

— Emedan jag icke vill dö, utropade mylady, i det hon spjernade mot, emedan jag är för ung att dö!

— Qvinnan, som ni förgiftade i Béthune, var ännu yngre än ni, min fru, och är ändå död, sade d'Artagnan.

— Jag skall gå i kloster, jag skall taga slöjan, svarade mylady.

— Ni var i ett kloster, sade bödeln, och ni lemnade det för att störta min bror.

Mylady gaf till ett rop af förskräckelse och föll på sina knän.

Bödeln tog henne under armarna, reste henne upp och ville föra henne till båten.

— Min Gud, min Gud! skrek hon, vill ni då dränka mig?

Dessa skrik voro så sönderslitande, att d'Artagnan, som i början varit ifrigast att förfölja mylady, nu sjönk ned på en trädstubbe och sänkte hufvudet, i det han satte händerna för öronen; men det oakadt hörde han henne ännu hota och skrika.

D'Artagnan var yngst af alla dessa män; modet svek honom.

— O, jag kan icke se detta förfärliga skådespel, sade han; jag kan ej samtycka till, att denna qvinna dör så der!

Mylady hade hört dessa få ord; hon återfick en gnista af hopp.

— D'Artagnan, d'Artagnan! utropade hon, kom i håg, att jag älskat dig!

Den unge mannen steg upp och tog ett steg fram till henne.

Men nu steg äfven Atos upp, drog sin värja och stälde sig i hans väg.

— Om du tar ett steg till, d'Artagnan, sade han, så skola vi korsa våra klingor.

D'Artagnan föll på knä och bad.

— Se så, fortfor Atos, gör din pligt, bödel!

— Gerna, monseigneur, sade bödeln, ty lika visst som jag är god katolik, lika visst tror jag mig handla rätt, då jag utöfvar min tjänst på denna qvinna.

— Det är bra.

Atos tog ett steg fram till mylady.

— Jag förlåter eder, sade han, det onda ni gjort mig; jag förlåter eder min förstörda framtid, min kränkta heder, min besudlade kärlek och min, genom den förtviflan, hvori ni störtat mig, för alltid spilda sällhet. Dö i frid!

Lord Winter närmade sig nu i sin ordning.

— Jag förlåter eder, sade han, min brors förgiftande och mordet på lord Buckingham. Jag förlåter eder den arme Feltons död. Jag förlåter edra mordförsök mot min person. Dö i frid!

— Och jag, sade d'Artagnan, förlåt mig, min fru, att jag genom ett svek, ovärdigt en adelsman, framkallat eder vrede, och deremot förlåter jag eder mordet på min olyckliga väninna och den grymma hämd ni tillämnat mig. Jag förlåter och jag begråter eder. Dö i frid!

— I am lost, mumlade mylady på engelska, I must die. Nu reste hon sig upp och kastade omkring sig en af dessa klara blickar, som tycktes springa fram ur ett eldöga.

Hon såg ingenting.

Hon lyssnade, men hörde ingenting.

Hon var endast omgifven af fiender.

— Hvar skall jag dö? frågade hon.

— På andra stranden, svarade bödeln.

Nu förde han henne i båten, och då han sjelf skulle stiga uti för att följa henne, gaf Atos honom en summa penningar.

— Se der, sade han, se der lönen för afrättningen; må man se, att vi handla såsom domare.

— Godt, sade bödeln, och må nu denna qvinna i sin tur veta, att jag ej utöfvar mitt yrke, utan blott fullgör min pligt.

Och han kastade penningarna i floden.

Båten aflägsnade sig mot venstra stranden af floden, förande med sig brottslingen och bödeln. Alla de andra stannade på högra stranden, der de föllo på knä.

Båten gled långsamt bort utmed färjtåget, under återskenet af en blek sky, som hängde öfver vattnet i detta ögonblick.

Man såg den lägga till vid andra stranden; personerna aftecknades i svart på den rödaktiga horisonten.

Under öfverfarten hade mylady lyckats lösa upp repet, hvarmed hennes fötter voro bundna; då hon kommit helt nära stranden, hoppade hon lätt i land och tog till flykten.

Men marken var fuktig; då hon kommit upp på vallen, halkade hon och föll på sina knän.

Utän tvifvel fattades hon då af en vidskeplig tanke; hon insåg, att himmeln vägrade henne sitt bistånd, och hon förblef i samma ställning, hvori hon befann sig, med nedlutadt hufvud och hopknäpta händer.

Nu såg man på andra stranden bödeln långsamt upplyfta sina båda armar, en glimt af månen återkastades af klingan på hans breda svärd, de båda armarna sänktes åter, man hörde svärdets hvinande, offrets skrik, sedan sågs en stympad massa sänka sig för hugget.

Bödeln tog af sig sin röda kappa, utbredde den på marken, lade kroppen derpå och kastade äfven dit hufvudet, hvarefter han knöt i hop kappan med de fyra hörnen, tog den på sina axlar och steg åter i båten.

Då han kommit midt på Lysfloden, stannade han i båten och ropade med hög röst, i det han höll sin börda öfver strömmen:

— Ske Guds rättvisa!

Och han sänkte liket, der det var djupaste vattnet, hvilket slöt sig öfver det samma.

Tre dagar derefter återvände de fyra musketörerne till Paris; de hade icke öfverskridit tiden för sin permission, och samma afton de anlände, gingo de att aflägga sitt vanliga besök hos herr de Tréville.

— Nå, mina herrar, frågade den tappra kaptenen, hafven I roat eder mycket under eder utflygt?

— Ja, ofantligt! svarade Atos i sitt och sina kamraters namn.

Kapitel LXVII

Afslutning.

Trogen det löfte han gifvit kardinalen att lemna Paris och återvända till La Rochelle, begaf sig konungen den 6 i påföljande månad från sin hufvudstad, ännu helt bestört öfver den underrättelse, som börjat sprida sig, att Buckingham blifvit mördad.

Ehuru drottningen fått veta, att den man, hon så högt hade älskat, löpte en fara, ville hon, då man underrättade henne om hans död, ej sätta tro dertill; hon råkade till och med helt oförsigtigt utropa:

— Det är falskt; han har nyss skrivit mig till.

Men dagen derpå måste hon tro på denna olyckliga tidning; La Porte, hvilken liksom alla andra, i följd af konung Charles I:s befallning, varit qvarhållen i England, anlände som öfverbringare af den sista och sorgliga skänk, som Buckingham skickade drottningen.

Konungens glädje hade varit mycket liflig; han bekymrade sig ej om att dölja den, utan lät den till och med utbryta inför drottningen. Liksom förhållandet är med alla svaga själar, saknade Louis XIII ädelmod.

Men snart vardt konungen åter dyster och illamående; hans panna var icke bland dem, som klarnade för lång tid; han visste, att då han återkom till lägret, måste han återtaga sitt slafveri; och likväl återvände han dit.

Kardinalen var för kungen den tjusande ormen, och han var fågeln, som hoppar från gren till gren utan att kunna undslippa honom.

Också var återfärden till La Rochelle ytterst sorglig. I synnerhet voro våra fyra vänner ett föremål för sina kamraters förvåning; de redo sida vid sida, med dyster blick och sänkta hufvuden. Atos ensam upplyfte emellanåt sin breda panna; en blixst lyste ur hans ögon, ett bittert

småleende sväfvade på hans läppar, hvarpå han, liksom kamraterne, åter öfverlemnade sig åt sina drömmar.

Så snart de på vägen till La Rochelle anländt till någon stad och de fyra vännerna fört konungen till hans bostad, begåfvo de sig antingen hem till sig eller till något aflägsset värdshus, der de hvarken spelade eller drucko; de talade endast med låg röst och sågo uppmärksamt efter, om någon hörde dem.

En dag, då konungen gjort halt på vägen för att skjuta skator och då enligt sin vana de fyra vännerna, i stället för att åtfölja jagten, hade gått in på ett värdshus vid stora vägen, kom en kurir från La Rochelle och stannade vid porten för att dricka ett glas vin, hvarvid han kom att blicka in i rummet, der de fyra musketörerna sutto till bords.

— Holla, herr d'Artagnan! sade han; är det icke eder jag ser der borta?

D'Artagnan upplyfte hufvudet och uppgaf ett glädjerop. Den, som ropade honom, var hans spöke, den okände från Meung, från Fossoyeurs- och Arrasgatorna.

D'Artagnan drog sin värja och störtade till dörren.

Men denna gång, i stället för att fly, hoppade den okände af hästen och gick d'Artagnan till möte.

— Ah, min herre, sade den unge mannen, ändtligen träffar jag då eder! Denna gång skall ni icke undslippa mig.

— Det är icke heller längre min afsigt, min herre, ty denna gång sökte jag eder. I konungens namn arresterar jag eder. Jag säger, att ni måste lemna mig eder värja, min herre, och det utan minsta motstånd. Det gäller edert hufvud, det kan jag säga eder på förhand.

— Hvem är ni då? frågade d'Artagnan, i det han sänkte sin värja, men utan att ännu gifva den ifrån sig.

— Jag är chevalier de Rochefort, svarade den okände, kardinal Riche-lieus stallmästare, och jag har order att strax föra eder till hans emi-nens.

— Vi äro på återvägen till hans eminens, herr chevalier, sade Atos, i det han närmade sig, och ni antar väl herr d'Artagnans löfte att direkt begifva sig härifrån till La Rochelle?

— Jag måste lemna honom i vaktens händer; den skall föra honom till lägret.

— Vi skola vara hans vakt, min herre, på vårt adelsmannaord. Men på vårt adelsmannaord förklara vi också, tillade Atos, i det han rynkade ögonbrynen, att herr d'Artagnan ej skall lemna oss.

Chevalier de Rochefort kastade en blick bakom sig och såg, att Portos och Aramis hade ställt sig mellan honom och dörren; han insåg, att han helt och hållet var i de fyra männens våld.

— Mina herrar, sade han, om herr d'Artagnan vill lemna mig sin värja och förena sitt hedersord med edra, så åtnöjer jag mig med edert löfte att föra herr d'Artagnan till hans eminens kardinalens qvarter.

— Ni har mitt ord, sade d'Artagnan, och se här min värja.

— Det passar så mycket bättre, tillade Rochefort, som jag måste fortsätta min resa.

— Om ni ämnar söka upp mylady, sade Atos kallt, så är det alldeles öfverflödigt, ty henne skall ni ej mera finna.

— Hvad har då blifvit af henne? frågade Rochefort lifligt.

— Kom tillbaka till lägret, skall ni få veta det.

Rochefort stod ett ögonblick tankfull; men som man endast var en dagsresa från Surgères, der kardinalen skulle komma kungen till möte, beslöt han att följa Atos' förslag och återvända med dem.

Dessutom erbjöd denna återfärd en fördel, den att sjelf kunna bevakas sin fånge.

Han begaf sig på väg.

Följande dag, klockan tre på eftermiddagen, anlände man till Surgères. Kardinalen väntade der Louis XIII. Ministern och konungen slösade artigheter på hvarandra och tackade den lyckliga slumpen, som befriat Frankrike från dess mest hårdnackade fiende, hvilken mot detta rike uppviglat Europa. Derpå tog kardinalen, som genom Rochefort underrättats om, att d'Artagnan var arresterad, och som var angelägen att med det snaraste förhöra honom, afsked af konungen, i det han bjöd honom att dagen derpå komma och se på dammen, hvilken nu var fullbordad.

Då kardinalen på aftonen kom tillbaka i sitt qvarter vid La Pierre, fann han utanför porten till det hus han bebodde d'Artagnan utan värja och de tre musketörerna beväpnade.

Denna gång, då han var stark, såg han strängt på dem och gaf med öga och hand d'Artagnan ett tecken att följa honom.

D'Artagnan lydde.

— Vi vänta dig här, d'Artagnan, sade Atos så högt, att kardinalen skulle höra honom.

Hans eminens rynkade ögonbrynen, stannade ett ögonblick och fortsatte sedan sin väg utan att säga ett ord.

D'Artagnan inträdde bakom kardinalen, och bakom d'Artagnan vardt dörren bevakad.

Hans eminens steg in i det rum, han begagnade till kabinett, och vinkade åt Rochefort att föra in den unge musketören.

Rochefort lydde och drog sig tillbaka.

D'Artagnan stod ensam qvar midt emot kardinalen; det var hans andra samtal med Richelieu, och han tillstod efteråt, att han var öfvertygad, att det äfven skulle varda det sista.

Richelieu förblef stående, stödd mot kaminen; ett bord stod mellan honom och d'Artagnan.

— Min herre, sade kardinalen, ni har arresterats på min befallning.

— Man har sagt mig det, monseigneur.

— Vet ni hvarför?

— Nej, monseigneur, ty den enda sak, för hvilken jag kunde arresteras, är ännu okänd af eders eminens.

Richelieu såg skarpt på den unge mannen.

— Hvad då? sade han, hvad vill det säga?

— Om monseigneur först vill upplysa mig om de brott, man beskyller mig för, skall jag sedan säga eders eminens, hvad jag verkligen gjort.

— Man tillvitar eder brott, för hvilka högre personers hufvuden än edert, min herre, måst falla, sade kardinalen.

— Hvilka då, monseigneur? frågade d'Artagnan med ett lugn, som förvånade sjelfve kardinalen.

— Man beskyller eder att hafva brefvexlat med rikets fiender, att hafva utspionerat statshemligheter, man beskyller eder att hafva försökt motarbeta eder fältherres planer.

— Hvem beskyller mig för sådant, monseigneur? sade d'Artagnan, som anade, att anklagelsen kom från mylady. Jo, en af landets lag brännmärkt qvinna, en qvinna, som äktat en man i Frankrike och en annan i England, en qvinna, som förgiftat sin andre man och försökt att äfven förgifta mig.

— Hvad säger ni, min herre? utropade kardinalen förvånad; och om hvilken qvinna talar ni då?

— Om lady Winter, svarade d'Artagnan; ja, lady Winter, om hvars många brott eders eminens utan tvifvel var okunnig, då eders eminens hedrade henne med sitt förtroende.

— Min herre, sade kardinalen, om lady Winter begått de brott ni tillvitat henne, skall hon varda straffad.

— Hon är det redan, monseigneur.

— Hvem har straffat henne?

— Vi.

— Är hon i fängelse?

— Hon är död.

— Död! upprepade kardinalen, som ej kunde tro sina öron; död! Sade ni icke, att hon är död?

— Tre gånger försökte hon att döda mig, och jag förlät henne; men hon dödade den qvinna, som jag älskade. Då grepo mina vänner och jag henne, vi dömde och fälde henne.

D'Artagnan berättade nu, huru fru Bonacieux förgiftats uti karmeliterklostret i Béthune, huru mylady dömts i det enstaka huset och afrättats vid stranden af floden Lys.

En rysning genomlade kardinalens kropp, oaktadt han eljest icke lätt bäfvade.

Men plötsligt, liksom en ny tanke hade uppstått hos honom, klarade småningom kardinalens ända hittills något dystra ansigte och uttryckte slutligen den fullkomligaste blidhet.

— I hafven således, sade han med en röst, hvars mildhet var fullkomligt stridande mot strängheten i hans ord, sjelfva satt eder till domare utan att betänka, att de, som icke hafva uppdrag att straffa och ändock straffa, äro mördare?

— Monseigneur, jag svär, att jag ej ett enda ögonblick haft för afsigt att försvara mitt hufvud mot eder. Jag underkastar mig det straff, eders eminens behagar pålägga mig. Jag sätter ej nog värde på lifvet för att frukta döden.

— Ja, jag vet, att ni är en behjertad man, min herre, sade kardinalen i en nästan hjertlig ton; också kan jag på förhand säga eder, att ni varder dömd, till och med fäld.

— En annan kunde svara eders eminens, att han hade benådningsbrevet på fickan, men jag skall inskränka mig till att säga: Befall, monseigneur, jag är beredd.

— Edert benådningsbrev? sade Richelieu förvånad.

— Ja, monseigneur, svarade d'Artagnan.

— Och undertecknad af hvem? Af konungen?

Och kardinalen uttalade dessa ord med ett ganska eget uttryck af förakt.

— Nej, af eders eminens sjelf.

— Af mig? Är ni tokig, min herre?

— Monseigneur skall utan tvifvel känna igen sin egen stil.

Och d'Artagnan räckte kardinalen det dyrbara papperet, som Atos fråntagit mylady och gifvit d'Artagnan för att tjena honom till skyddsbref.

Hans eminens tog papperet och läste med långsam röst, i det han lade tonvigt på hvarje stafvelse:

»Det är på min befallning, som innehafvaren af detta papper har gjort hvad han gjort.

Lägret vid La Rochelle den 5 augusti 1628.

Richelieu.«

Då kardinalen läst dessa få rader, föll han i djupa tankar, men han återlemnade ej papperet åt d'Artagnan.

Han tänker nu efter, hvad slags dödsstraff han skall låta mig undergå, sade d'Artagnan sakta för sig sjelf. Nå väl, på min heder, han skall få se, huru en adelsman dör.

Den unge musketören var vid den bästa sinnesstämning för att dö en hjeltes död.

Richelieu funderade ännu och rullade papperet fram och tillbaka i sina händer. Slutligen upplyfte han hufvudet, riktade sin örnblick på detta redliga, öppna och förståndiga ansigte, läste i de af tårar härjade anletsdragen alla de lidanden, han utstått sedan en månad tillbaka, och betänkte för tredje eller fjerde gången, hvilken framtid denne tju-guettårige yngling kunde hafva, och hvilka fördelar hans verksamhet, hans mod och förstånd kunde skänka en god herre.

Å andra sidan besinnade han, att myladys brott, hennes makt och hennes infernaliska snille mer än en gång väckt hans förskräckelse. Han kände liksom en hemlig glädje öfver att för alltid vara befriad från denna farliga medbrotsling.

Långsamt ref han sönder papperet, som d'Artagnan så ädelt hade lemnat i hans hand.

Jag är förlorad, sade d'Artagnan för sig sjelf.

Han bugade sig djupt för kardinalen, liksom ville han säga: Herre, ske din vilja!

Kardinalen närmade sig bordet och skref på stående fot några rader på ett pergament, som redan till två tredjedelar var fullskrifvet; sedan påtryckte han sitt sigill.

Detta är min dom, sade d'Artagnan för sig sjelf; han förskonar mig från den tråkiga Bastiljen och från långsamheten af en rättegång. Det är ändå mycket älskvärdt af honom.

— Se der, min herre, sade kardinalen till den unge mannen, jag har tagit från eder en fullmakt in blanco och ger eder nu en annan. Namnet fattas i denna fullmakt, men det skrifver ni sjelf.

D'Artagnan tog tveksamt papperet och kastade ögat derpå.

Det var en fullmakt på en löjtnantsbeställning vid musketörerne.

D'Artagnan föll till kardinalens fötter.

— Monseigneur, sade han, mitt lif tillhör eder; befall deröfver för framtiden; men den ynnest, ni täckes bevilja mig, förtjenar jag ej; jag har tre vänner, som äro mera förtjenta och mera värdiga. . .

— Ni är en bra yngling, d'Artagnan, afbröt kardinalen, i det han vänligt klappade honom på axeln, förtjust öfver att hafva besegrat denna motspänstiga natur. Gör med denna fullmakt, hvad ni behagar. Påminn eder endast, att, fastän det är tomrum för namnet, det är åt eder jag gifver den.

— Aldrig skall jag glömma det, svarade d'Artagnan; eders eminens kan vara förvissad derom.

Kardinalen vände sig om och sade med hög röst:

— Rochefort!

Chevaliern, som utan tvifvel stått bakom dörren, inträdde strax.

— Rochefort, sade kardinalen, ni ser här herr d'Artagnan, han tillhör numera antalet af mina vänner. Tagen sålunda hvarandra i famn och skicken eder väl, om I viljen behålla edra hufvuden.

Rochefort och d'Artagnan omfamnade hvarandra tvunget; men kardinalen var närvarande och betraktade dem med sin vaksamma blick.

De gingo på samma gång ut ur rummet.

— Vi träffas åter, icke sant, min herre? sade Rochefort.

— När ni behagar, svarade d'Artagnan.

— Vi få nog tillfälle dertill, återtog Rochefort.

— Nå, sade Richelieu, i det han öppnade dörren.

De båda männen smålogo åt hvarandra, tryckte hvarandras hand och bugade sig för hans eminens.

— Vi började bli otåliga, sade Atos.

— Här är jag nu, mina vänner, sade d'Artagnan.

— Fri?

— Ja, mina vänner, icke blott fri, utan i gunst och nåd.

— Det skall du tala om för oss.

— Ja, i afton.

I sjelfva verket begaf sig d'Artagnan redan samma afton till Atos, hvilken han fann syselsatt med att tömma sin butelj spanskt vin, en syselsättning, som han samvetsgrant fullgjorde hvarje afton.

Han berättade, hvad som tilldragit sig mellan kardinalen och honom, och sade, i det han tog upp fullmakten ur sin ficka:

— Se der, min käre Atos, hvad som naturligtvis tillkommer dig.

Atos log med sitt ljufva och behagliga småleende.

— Min vän, för Atos är det för mycket, för grefve de la Fère är det för litet. Behåll fullmakten; den tillkommer dig. Ack, min Gud, du har köpt den tillräckligt dyrt!

D'Artagnan lemnade nu Atos' rum och inträdde i Portos'.

Han fann honom klädd i en präktig dräkt med rika broderier och stående framför en spegel.

— Aha, sade Portos, är det du, käre vän! Huru tycker du, att den här drägten kläder mig?

— Oförlikneligt, sade d'Artagnan, men jag kommer för att föreslå dig en annan, som skall kläda dig ännu bättre.

— Hvilken? frågade Portos.

— Musketörslöjtnantsuniformen.

D'Artagnan berättade för Portos sitt samtal med kardinalen och sade, i det han tog upp fullmakten ur fickan:

— Se der, min vän; fyll i ditt namn och blif en god chef för mig.

Portos kastade ögat på fullmakten och återlemnade den åt d'Artagnan till dennes stora förvåning.

— Ja, sade han, det skulle smickra mig rätt mycket, men jag skulle ej nog länge kunna njuta af denna gunst; under vår expedition till Béthune dog min hertiginnas man, så att, käre vän, enär den aflidnes kassakista sträcker mig sin famn, jag gifter mig med enkan. Jag

försökte just nu min brudgumsdrägt; behåll löjtnantsfullmakten, min vän, behåll den.

Och han gaf den tillbaka åt d'Artagnan.

Den unge mannen inträdde till Aramis.

Han fann honom knäböjande framför en bönstol, med pannan lutad mot den öppna bönboken.

Han omtalade sitt samtal med kardinalen och tog för tredje gången fullmakten ur sin ficka.

— Du, vår vän, vårt ljus och vår osynlige beskyddare, sade han, mottag den här fullmakten; du har förtjenat den bättre än någon genom din vishet och dina råd, som alltid ledt till så lyckliga följder.

— Ack, min vän, svarade Aramis, våra sista äfventyr hafva helt och hållet betagit mig smaken för lifvet och för värjan. Denna gång är mitt beslut oåterkalleligt; efter belägringen ingår jag bland lazari-sterne. Behåll fullmakten, d'Artagnan; vapenyrket passar för dig; du varder en tapper och dugtig kapten.

Med ögat fuktadt af erkänslans tårar och strålande af glädje återvände d'Artagnan till Atos, hvilken ännu satt till bords och höll sitt sista glas malaga mot den skinande lampan.

— Nå väl, sade han, äfven de afslogo mitt tillbud.

— Ja, min vän, emedan ingen kan vara värdigare deraf än du.

Och han tog en penna, skref d'Artagnans namn på fullmakten och gaf honom den åter.

— Jag skall nu icke ha några vänner mer, sade den unge mannen, endast bittra minnen!

Och han lät hufvudet nedsjunka mellan sina båda händer, under det två tårar runno nedåt hans kinder.

— Du är ung, du, svarade Atos; dina bittra minnen ha tillräcklig tid att förbyta sig i ljufva.

Epilog.

Då La Rochelle beröfvats engelska flottans bistånd och den diversion Buckingham utlofvat, gaf det sig efter ett års belägring; den 28 oktober 1628 undertecknades kapitulationen.

Kungen gjorde sitt intåg i Paris den 23 december samma år. Man beredde honom en triumf, liksom hade han besekrat fiender och icke fransmän. Han intågade genom förstaden Saint-Jacques under ärepor-tar af grönt.

D'Artagnan inträdde i sin nya grad. Portos lemnade tjensten och gifte sig följande året med fru Coquenard; den så ifrigt efterfikade kas-sakistan innehöll åtta hundra tusen livres.

Mousqueton fick ett präktigt livré och njöt den lycka, han i hela sin lefnad högst af allt önskat sig, nämligen att få stå bakpå en förgyld vagn.

Efter en resa till Lothringen försvann Aramis helt och hållet och upphörde att skrifva till sina vänner. Genom fru de Chevreuse erfor man sedermera, att han ingått i ett kloster i Nancy.

Bazin vardt antagen till verldslig broder.

Atos förblef musketör under d'Artagnans befäl till år 1631, en tid-punkt, vid hvilken, efter en till Roussillon företagen resa, äfven han tog afsked ur tjensten, under förevändning, att han i Roussillon fått tillträda ett litet arfgods.

Grimaud följde Atos.

D'Artagnan slogs tre gånger med Rochefort och sårade honom lika många gånger.

— Troligtvis dödar jag eder den fjerde gången, sade han, i det han räckte honom handen för att resa honom upp.

— Då är det bättre både för eder och för mig, att vi icke gå längre, svarade den sårade. För tusan! Jag är eder vän mer, än ni tror, ty allt

ifrån vårt första sammanträffande hade jag kunnat taga edert hufvud, om jag blott nämt ett ord åt kardinalen.

De omfamnade hvarandra, men denna gång af fri vilja och utan några baktankar.

Planchet erhöll af Rochefort en sergeantsbeställning vid drabanterne.

Herr Bonacieux lefde mycket lugn, alldeles okunnig om hvad det blifvit af hans hustru och föga bekymrad deröfver. En dag var han nog oförsigtig att göra sig påmind hos kardinalen. Denne lät svara honom, att han skulle draga försorg om, att ingenting hädanefter skulle fattas honom.

Utgången följande dagen klockan sju på aftonen för att begifva sig till Louvre, syntes han icke mera till i Fossoyeursgatan. Deras mening, som trodde sig bäst underrättade, var, att han i något kungligt slott njöt föda och husrum på hans frikostige eminens' bekostnad.

(Slut på A. Dumas' d.ä. roman »De tre musketörerna«, första följden.)

DE TRE MUSKETÖRERNE
fortsättes af
MYLADYS SON
ELLER TJUGU ÅR EFTERÅT,
samt
VICOMTE DE BRAGELONNE.
